

Algoritmi Fundamentali

Marius Dumitran

marius.dumitran@unibuc.ro

Covid fun?

Cum facem orele?

- Când începem live?
  - Majoritatea din cei care vor live își doresc să facă live indiferent de incidentă
- Curs?
  - Total online, sau live cu 2 seminarii
- Studenții pot să vină la orice grupă / semigrupă din serie (chiar și seria 25)
  - Orele cu Dragoș Ristache vor fi toate online, cele cu Marius Dumitran fizice.

Programa

Programa (Grafuri + Stringuri)

- Parcurgeri**
- Secvențe de grade**
- Conecțivitate**
- Arbore, arbori parțiali de cost minim**
- Drumuri minime**
- Fluxuri în rețele de transport**
- Cuplaje**
- Grafuri planare**
- Kmp**
- Dinamici pe șiruri de caractere**

Obiectiv general

- Dezvoltarea gândirii algoritmice prin familiarizarea cu algoritmi fundamentali de grafuri și siruri de caractere și aplicații ale acestora și cu noi tipuri de abordare ale problemelor dificile de algoritmică

Obiective specifice

- Prezentarea principalelor noțiuni și rezultate + utilitatea acestora**
- Modelarea problemelor cu ajutorul grafurilor și elaborarea de algoritmi de grafuri pentru rezolvarea acestora**
- Justificarea corectitudinii algoritmilor propuși + estimarea eficienței acestora**
- Implementarea eficientă a algoritmilor**

Motivații

- Este un domeniu fundamental
- Apar în numeroase aplicații în diverse domenii
- Sunt folosiți în procesarea imaginilor, bioinformatică, rețele, baze de date, proiectare, strategii
- Există instrumente pentru a dezvolta algoritmi eficienți
- Apar des la interviuri
- Vor apărea în cursuri viitoare

Structura cursului

□ Curs

- 2 ore pe săptămână
- finalizat cu examen scris / oral

□ Laborator

- 2 ore la două săptămâni
- limbaje de programare: C / C++ / Python

□ Seminar

- 2 ore la două săptămâni
- discuții probleme curs / laborator, calcul complexități, exerciții

Evaluare

Evaluare

- Laborator 40%
  - Nota **minim 5**
  - Un proiectel mai mare și mai multe probleme mici
- Seminar 20%
  - Prezență, activitate, teme, eventual și o lucrărică... mai vedem
- Examen 40%
  - Nota **minim 5**
  - Fizic Scris? Online Oral? Mixt... nobody knows ....
- La restanță, seminarul se va putea reface cu probleme de seminar. Examenul va deveni 60% dacă nu ai seminar.

Inregistrare

Studentii au fost de acord sa inregistram toate cursurile/seminariile/laboratoarele.

Deocamdată inregistram cursurile și voi pune materiale pentru seminarii/laboratoare.

Bibliografie

Bibliografie – curs

- Douglas B. West, **Introduction to Graph Theory**, Prentice Hall 1996, 2001
- J.A. Bondy, U. S. R Murty, **Graph theory with applications**, The Macmillan Press 1976 / Springer 2008
- Dragoș-Radu Popescu, **Combinatorică și teoria grafurilor**, Editura Societatea de Științe Matematice din România, București, 2005

Bibliografie – curs + seminar

- Dragoș-Radu Popescu, R. Marinescu-Ghemeci, **Combinatorică și teoria grafurilor prin exerciții și probleme**, Editura Matrixrom, 2014
- Ioan Tomescu, **Probleme de combinatorică și teoria grafurilor/ Problems in Combinatorics and Graph Theory**

Bibliografie – algoritmi + laborator

- Jon Kleinberg, Éva Tardos, **Algorithm Design**, Addison-Wesley, 2005
<http://www.cs.princeton.edu/~wayne/kleinberg-tardos/>
- T.H. Cormen, C.E. Leiserson, R.R. Rivest, **Introducere în algoritmi**, MIT Press, trad. Computer Libris Agora
- H. Georgescu, **Tehnici de programare**, Editura Universității din București, 2005

Bibliografie

- coursera.org
- infoarena.ro
- csacademy.com

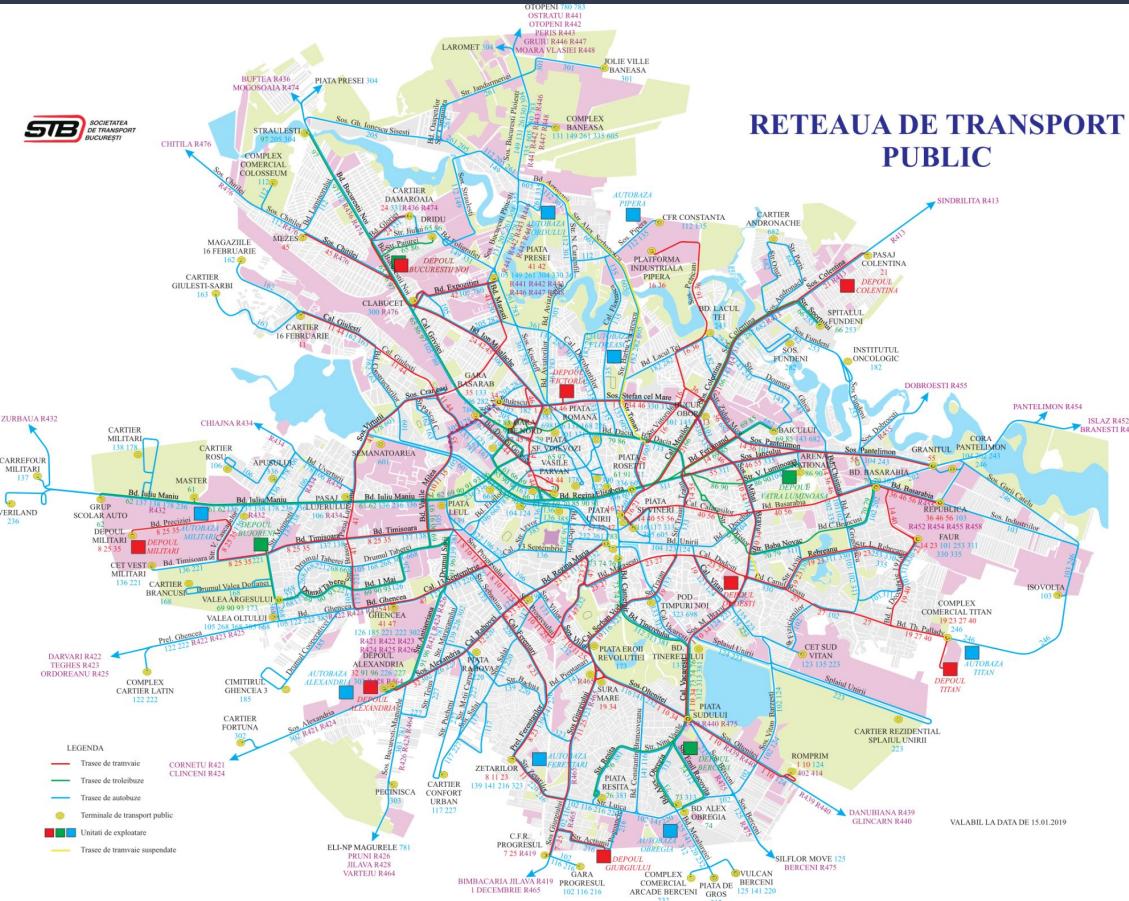
Resurse

- O să fie pe [teams](#).
- Consultații
  - marius.dumitran@unibuc.ro
  - marius.dumitran@gmail.com
  - Sau vorbiți cu profesorii de laborator/seminar

Aplicații ale grafurilor

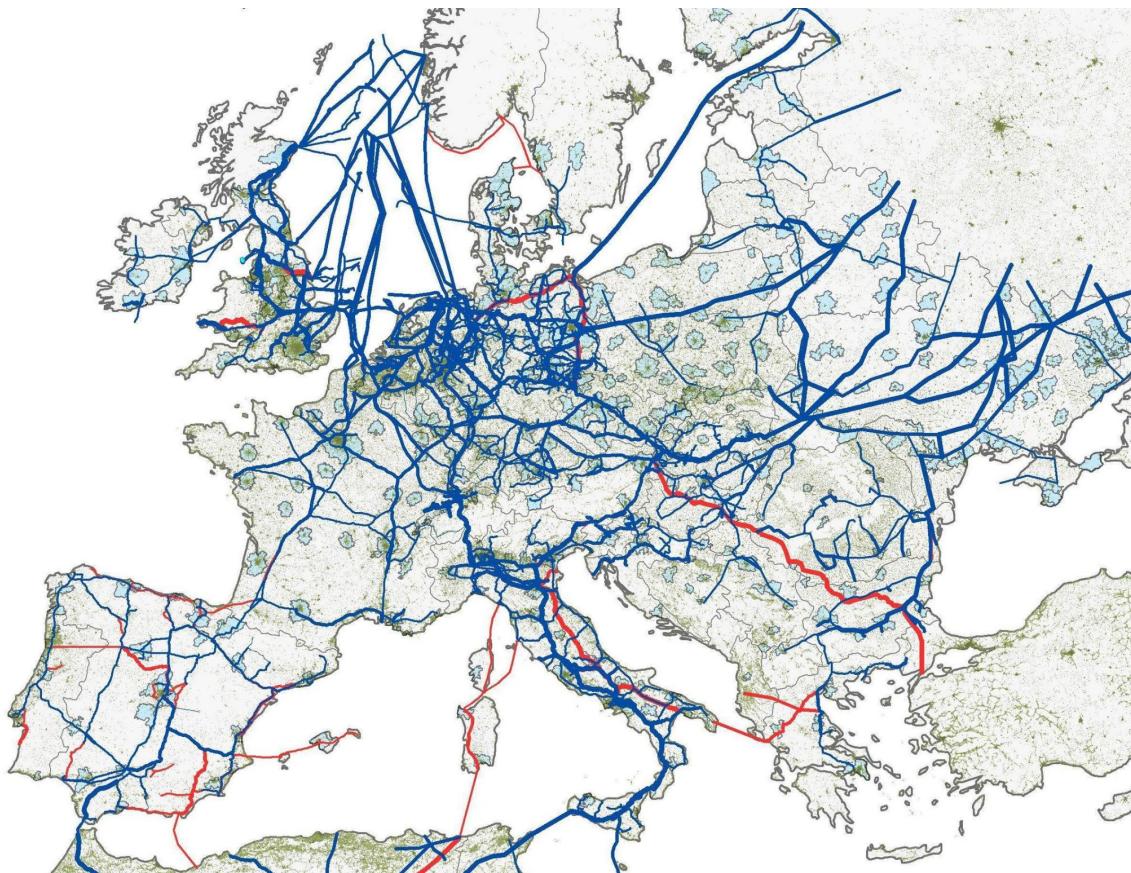

Rețele de transport în comun, trasee turistice, GPS

<https://nonstopbucuresti.ro/harta-ratb-stb/>

Rețele de transport în comun, trasee turistice, GPS

**Rețeaua de distribuție a
gazelor naturale în
Europa**

[https://britishbusinessenergy.co.uk/
blog/europe-natural-gas-network/](https://britishbusinessenergy.co.uk/blog/europe-natural-gas-network/)

Analiza rețelelor

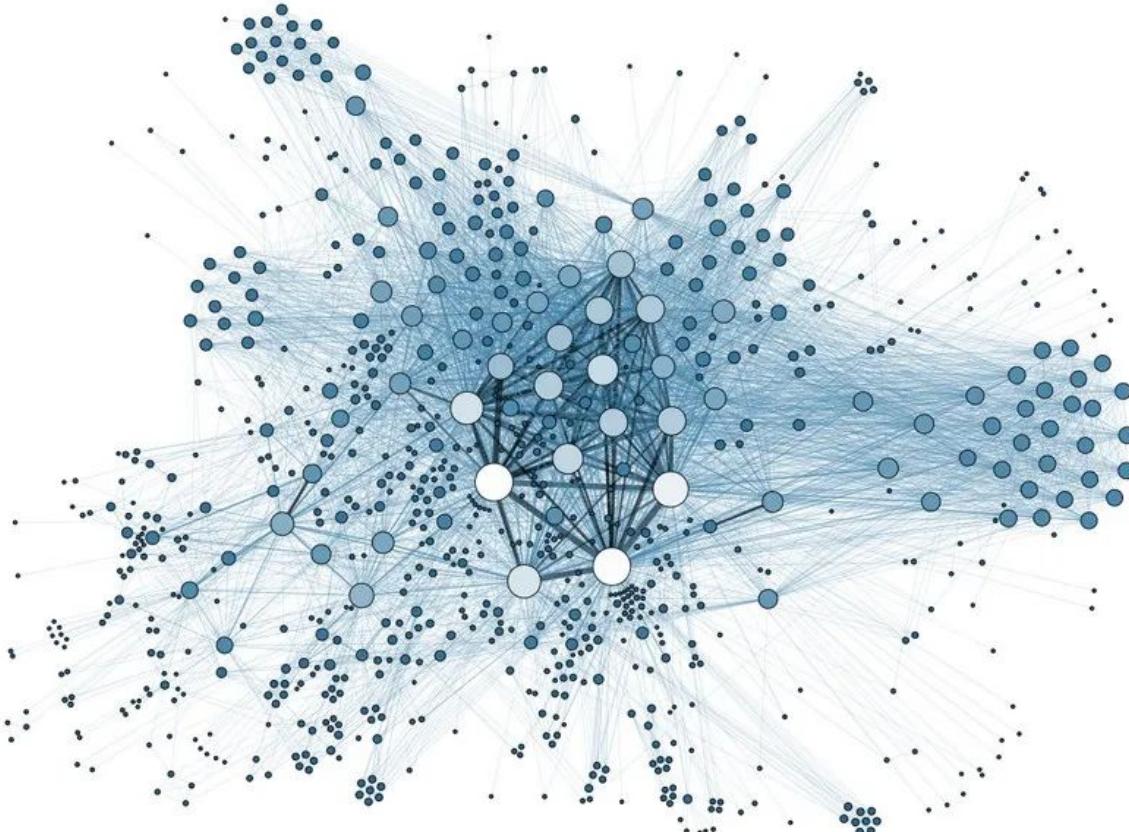
□ Interacțiuni

- Rețele sociale
- Rețele biologice
- Retele de citări, de știri, de spionaj etc

<https://github.com/XinyueTan/Social-Network-Analysis->

Software pentru vizualizarea și analiza rețelelor

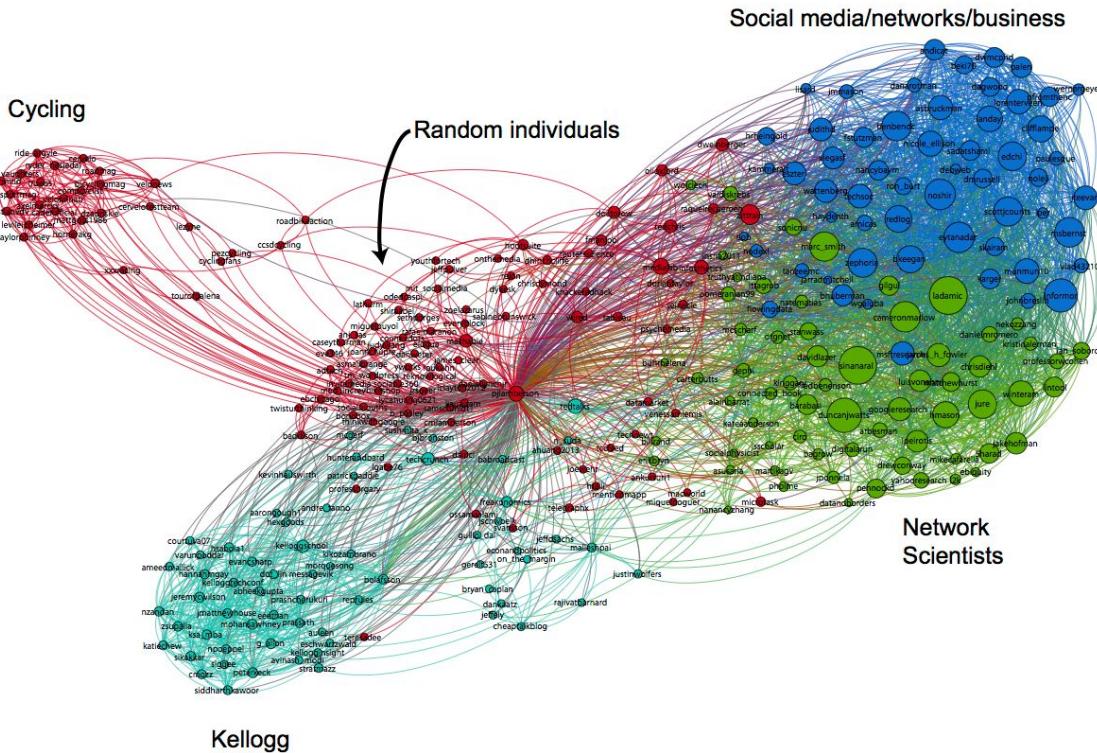

Software:

- <https://archive.codeplex.com/?p=nodexl>
- <https://gephi.org/>

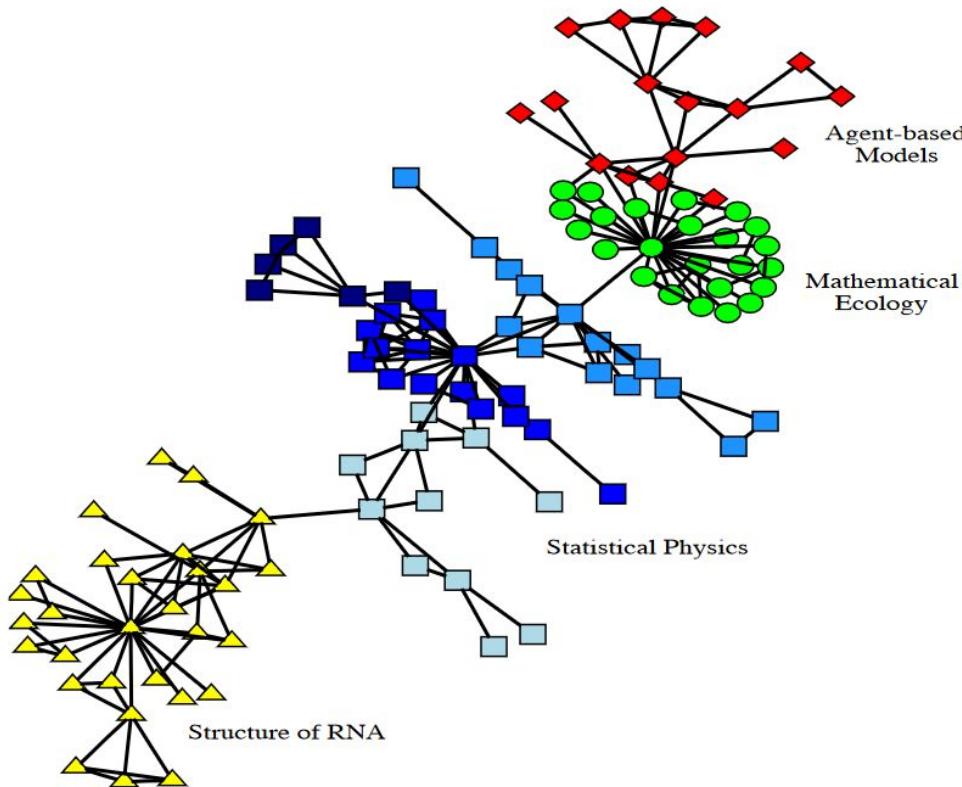
<https://www.interaction-design.org/literature/article/how-to-display-complex-network-data-with-information-visualization>

Rețele sociale

<http://social-dynamics.org/twitter-network-data/>

Rețele sociale

Rețea de colaborări între cercetătorii de la Institutul Santa Fe

Clusterele – corespund departamentelor de cercetare

Santo Fortunato, **Community detection in graphs**, Physics Reports 486 (2010) 75–174

<https://arxiv.org/pdf/0906.0612.pdf>

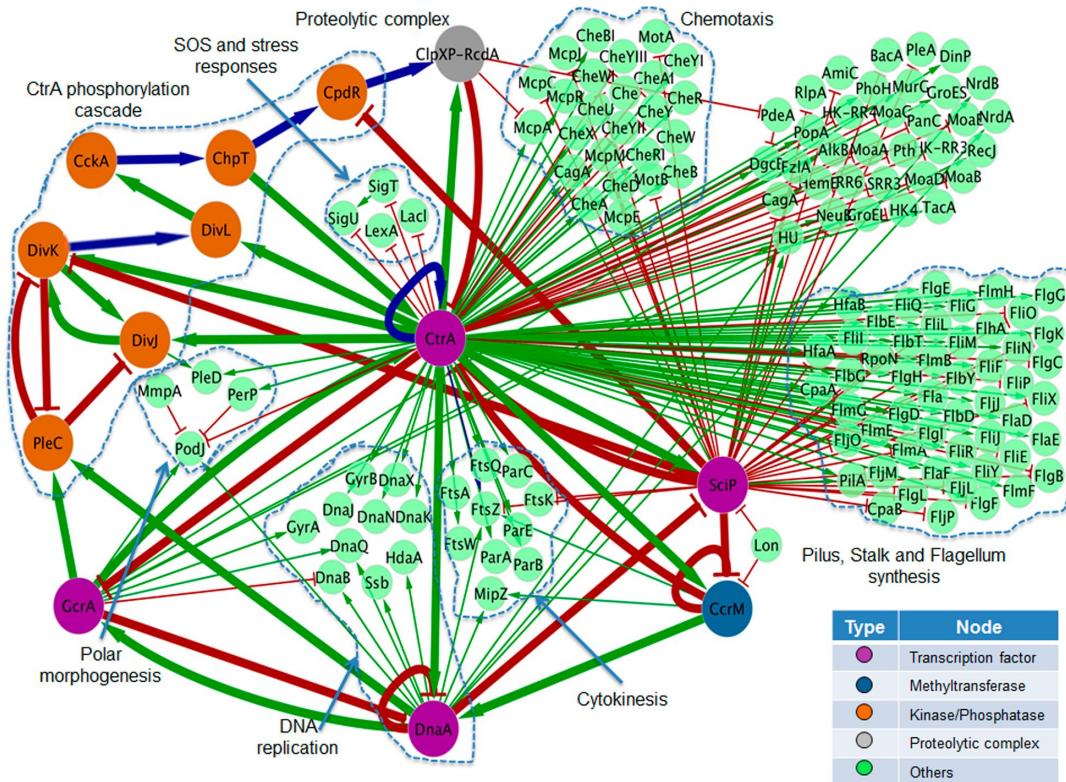
Rețele

- **Rețele de știri - detectarea de știri false**
  - <https://neo4j.com/blog/machine-learning-graphs-fake-news-epidemic-part-2/>
  - <https://cambridge-intelligence.com/detecting-fake-news/>
- **Rețele de teroriști**

Bioinformatică

- Grafuri de interacțiuni între gene/proteine
  - https://domaingraph.bioinf.mpi-inf.mpg.de/docu/dg_network.php
- Clustering
- Grafuri de intersecție, grafuri De Bruijn
- Arbori filogenetici

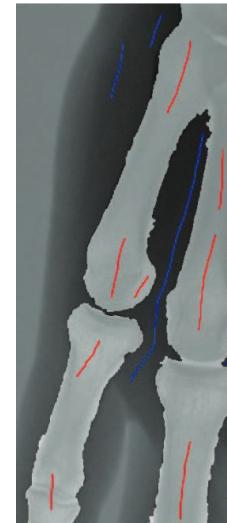
Bioinformatică

https://openi.nlm.nih.gov/detailedresult?img=PMC4219702_pone.0111116.q002&req=4

Image segmentation

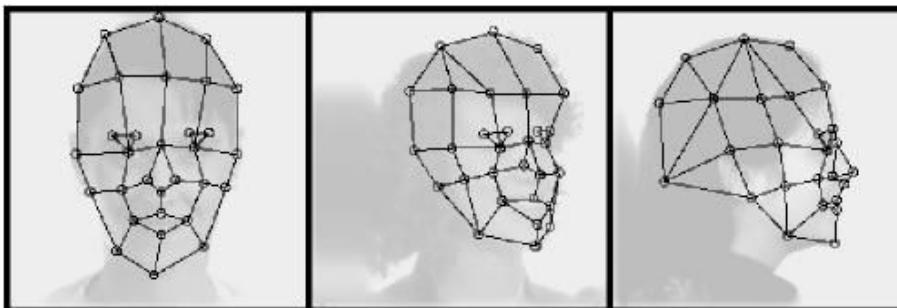
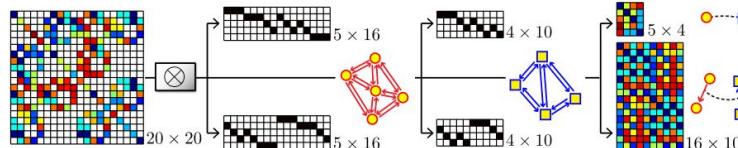
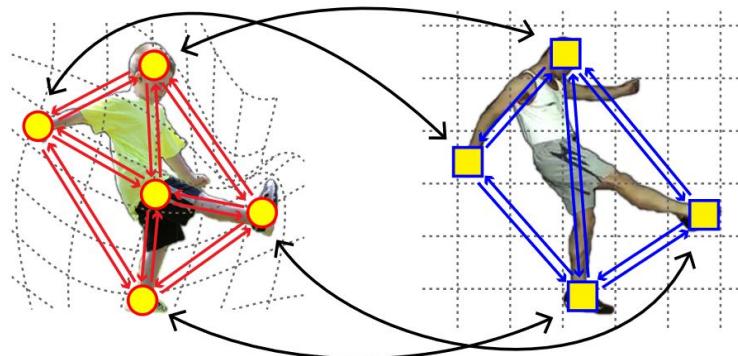
- tăietură minimă - fluxuri în rețele de transport
- medicină

Spatially Varying Color Distributions for Interactive Multi-Label Segmentation (C. Nieuwenhuis, D. Cremers), In IEEE Transactions on Pattern Analysis and Machine Intelligence, volume 35, 2013

https://vision.in.tum.de/_media/spezial/bib/nieuwenhuis-cremers-pami12_2.pdf

Computer vision

F. Zhou and F. De la Torre, **Deformable Graph Matching**, IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR), 2013

http://www.f-zhou.com/gm/2013_CVPR_DGM.pdf

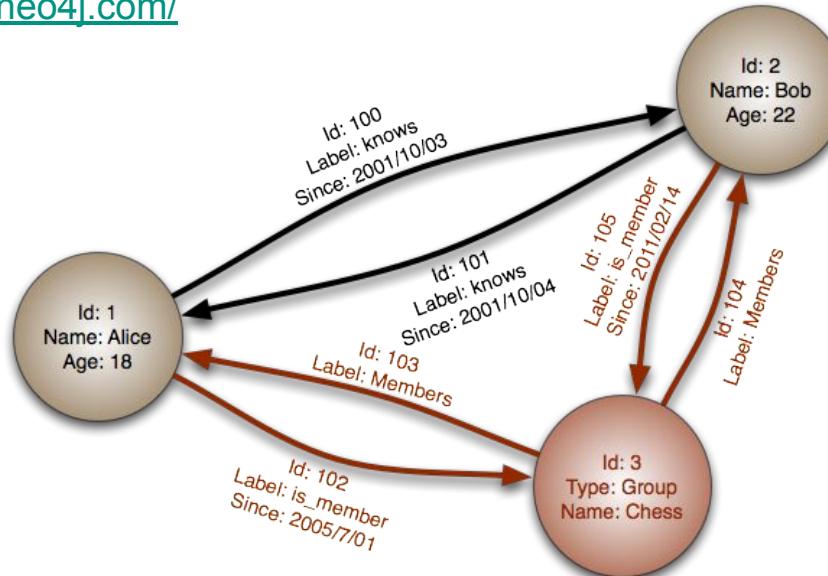
Face recognition by elastic bunch graph matching

<https://www.ini.rub.de/PEOPLE/wiskott/Projects/EGMFaceRecognition.html>

Baze de date

□ Graph database

- Neo4J: <https://neo4j.com/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Graph_database

Probleme de planificare, orar

Exemplu: Care este numărul minim de săli necesare pentru programarea într-o zi a n conferințe cu intervale de desfășurare date?

Conf. 1: interval **(1,4)**

Conf. 2: interval **(2,3)**

Conf. 3: interval **(2,5)**

Conf. 4: interval **(6,8)**

Conf. 5: interval **(3,8)**

Conf. 6: interval **(6,7)**

Probleme de planificare, orar

Exemplu: Care este numărul minim de săli necesare pentru programarea într-o zi a n conferințe cu intervale de desfășurare date?

Conf. 1: interval **(1,4)**

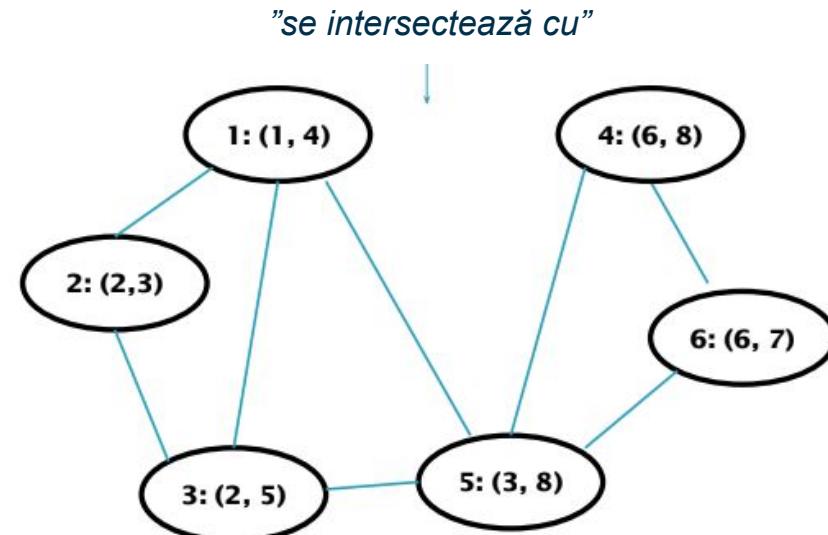
Conf. 2: interval **(2,3)**

Conf. 3: interval **(2,5)**

Conf. 4: interval **(6,8)**

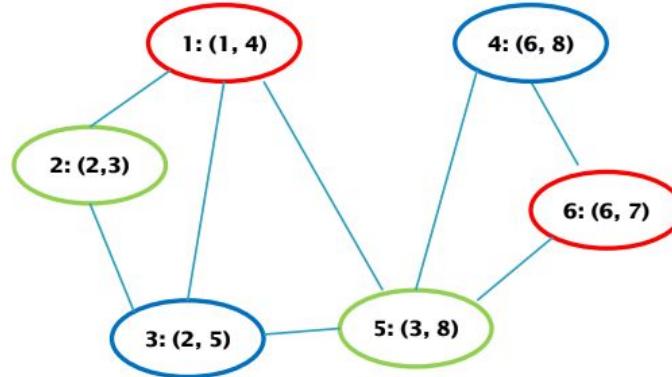
Conf. 5: interval **(3,8)**

Conf. 6: interval **(6,7)**

Probleme de planificare, orar

Graful intersecției intervalelor este **3-colorabil**

Sunt necesare minim **3 săli** (corespunzătoare celor 3 culori):

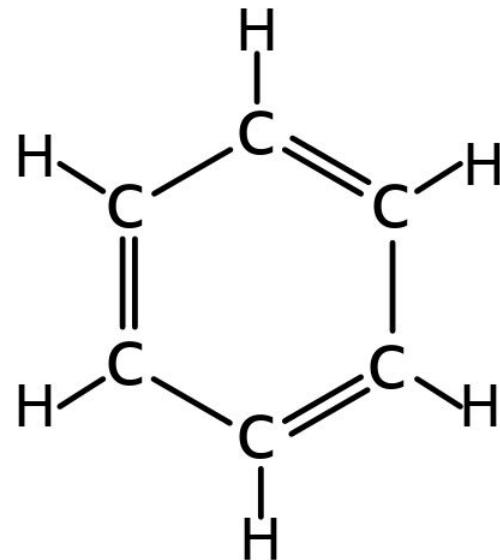
Sala 1: (1, 4), (6, 7)

Sala 2: (2, 3), (3, 8)

Sala 3: (2, 5), (6, 8)

Chimie

- Graf $\leftarrow$ "notație grafică" din chimie
    - J. Silvester, 1878

Matematică

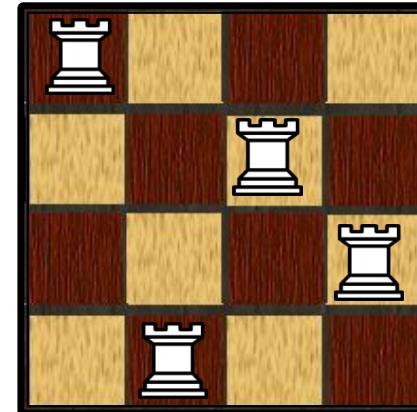
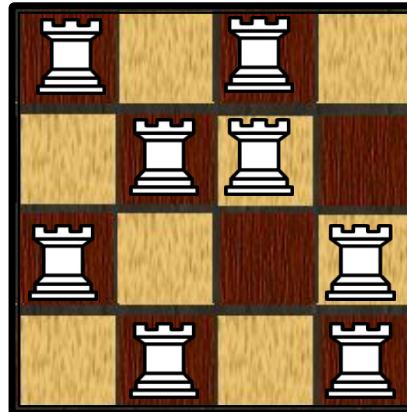
- Demonstrarea unor rezultate matematice
  - Matrice → graf
  - Diagonală / Matrice de permutări - cuplaj

Probleme

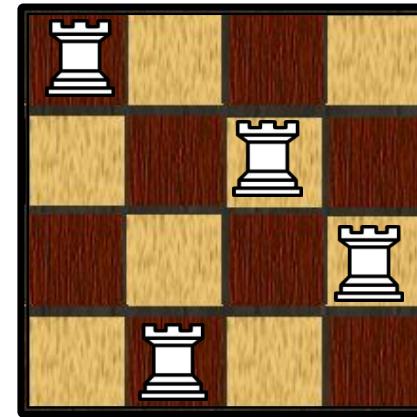
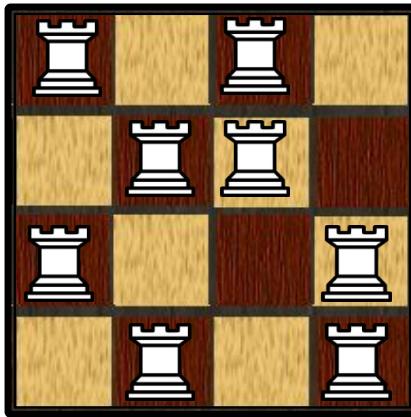

Probleme

Pe o tablă de tip șah de dimensiuni $n \times n$ sunt așezate ture, astfel încât pe fiecare linie și fiecare coloană se află **același număr de ture**. Găsiți numărul maxim de ture care nu se atacă două câte două - **Cuplaje**

Probleme

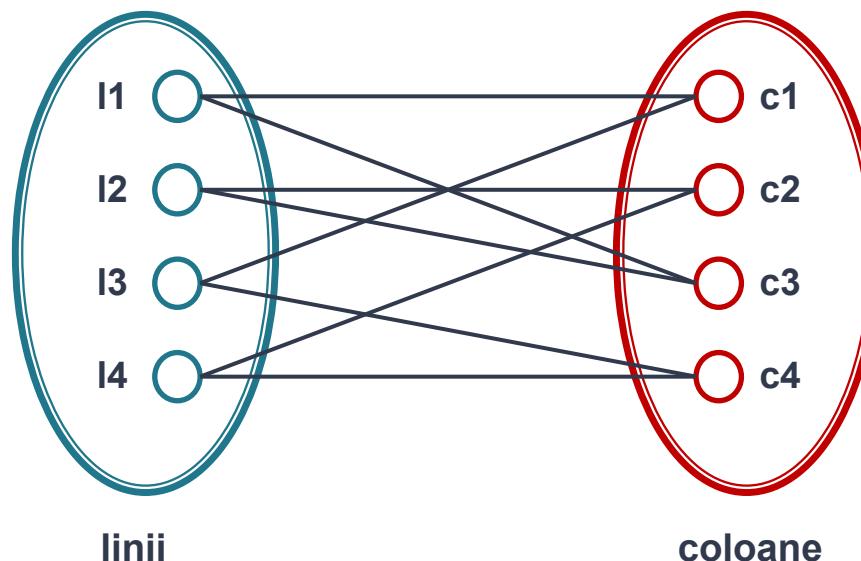
$$M = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$P = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

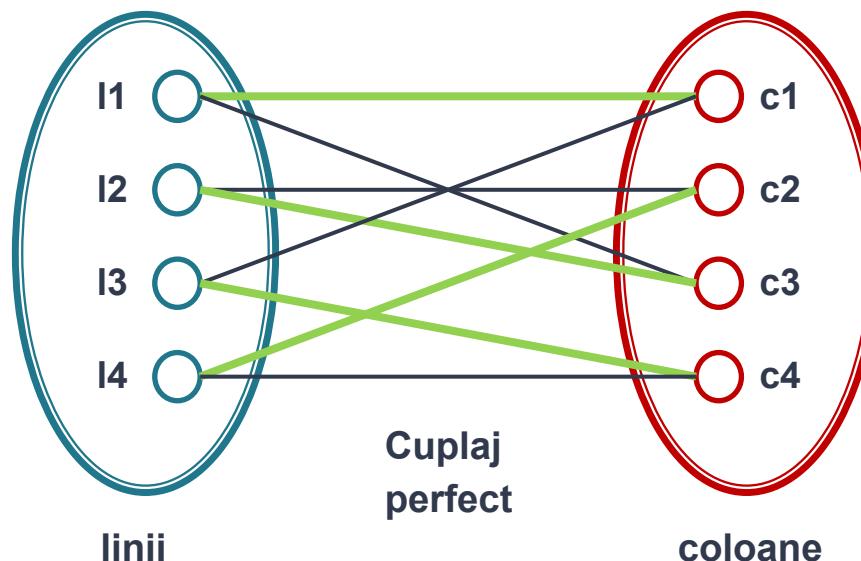
Probleme

$$M = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \xrightarrow{\hspace{1cm}} \quad P = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

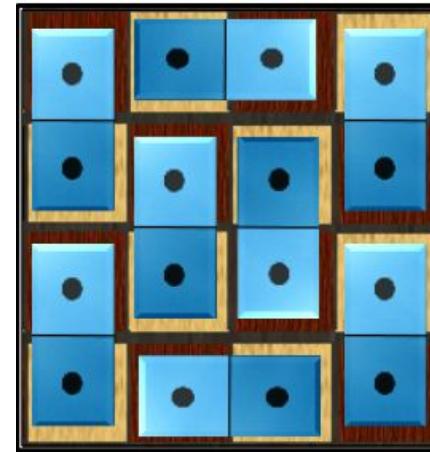
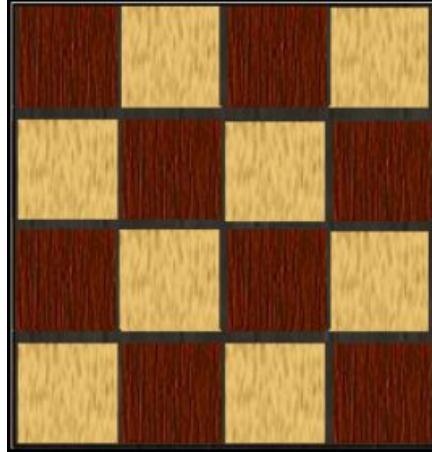
Probleme

$$M = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \xrightarrow{\hspace{1cm}} \quad P = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Probleme

Acoperirea unei table cu piese de domino

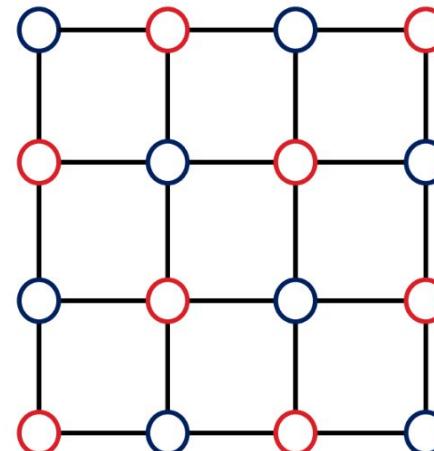
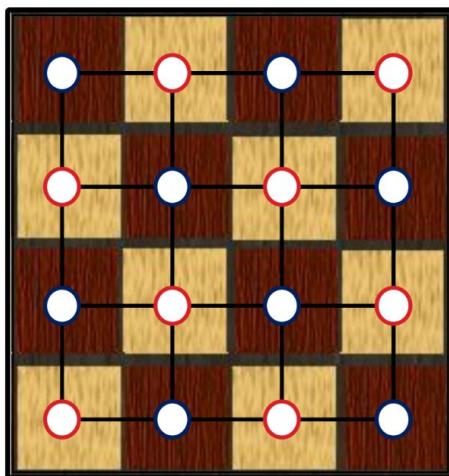

Probleme

Tabla

⇒

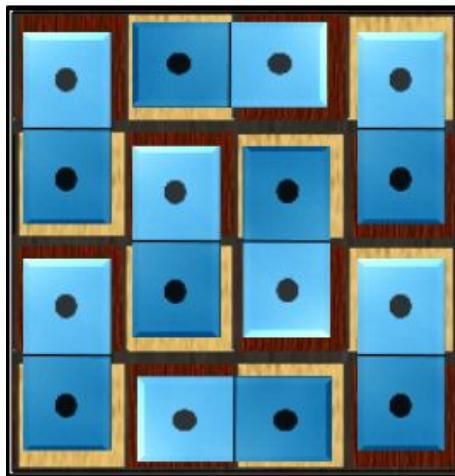
Graful grid

Probleme

Tabla

Acoperire

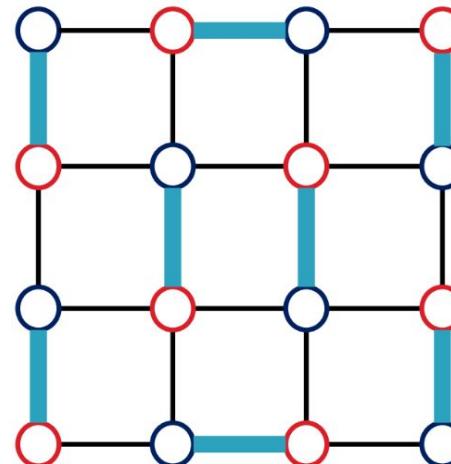

⇒

Graful grid

⇒

Cuplaj perfect

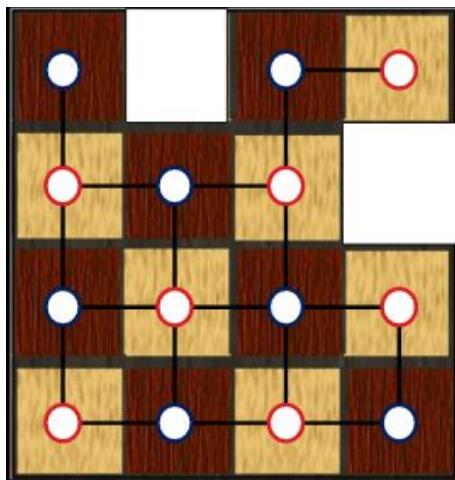
Probleme

Acoperirea unei table cu piese de domino

- Tabla poate fi acoperită $\Leftrightarrow m \times n$ par
- Dacă tabla de șah poate fi acoperită, dar eliminăm două pătrățele din ea, în ce condiții rămâne acoperibilă?

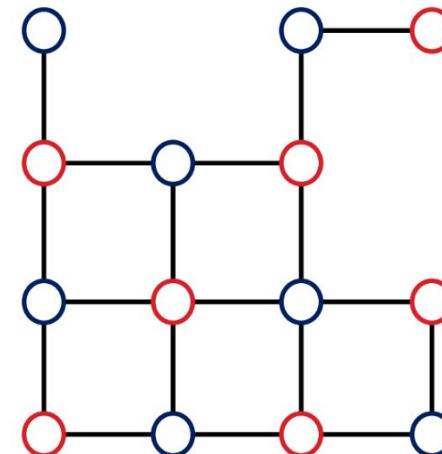
Probleme

Tabla

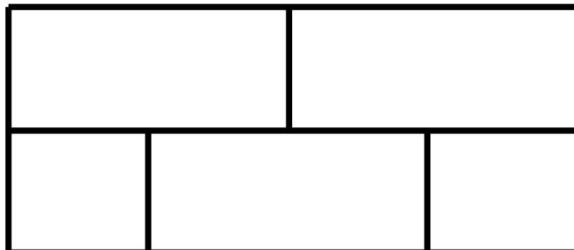
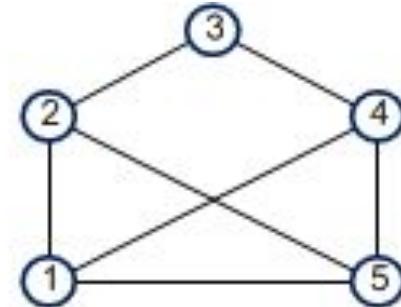
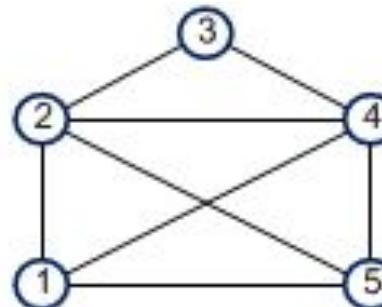
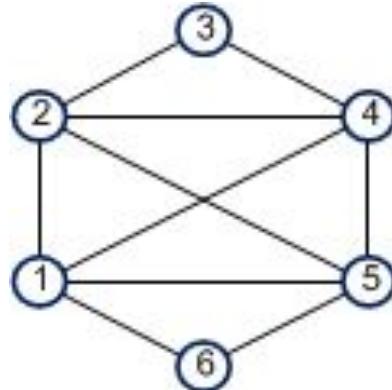
⇒

Graful grid

Probleme

Se poate desena diagrama printr-o curbă continuă închisă, fără a ridica pixul de pe hârtie și fără a desena o linie de două ori?

Există o linie continuă, neînchisă, care să intersecteze, în interior, fiecare segment, o singură dată?

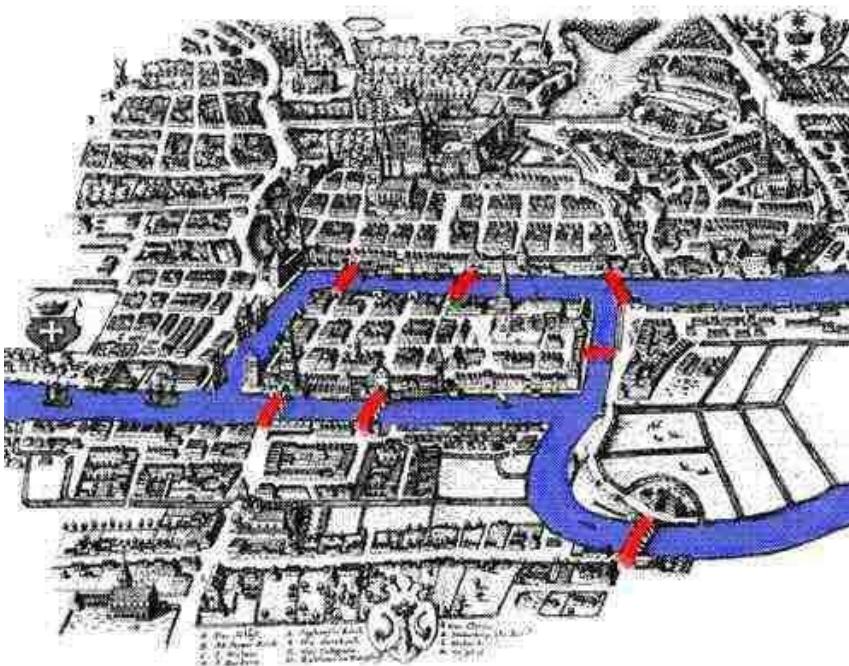
Alte aplicații

- Rețele de calculatoare
- Limbaje formale
- Probleme de planificări, repartiții etc
- Teoria jocurilor

Istoric

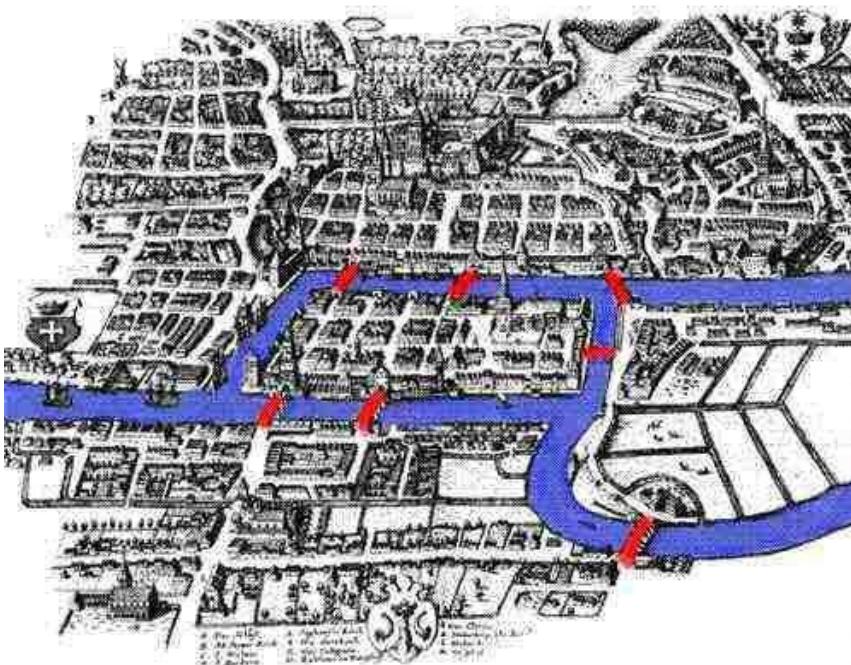

Problema celor 7 poduri din Königsberg

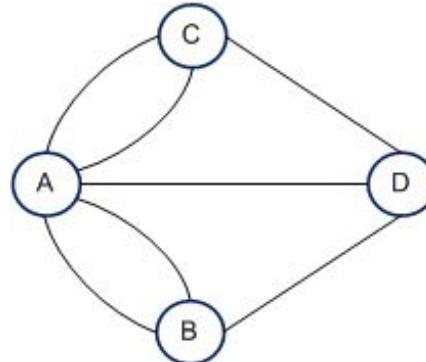
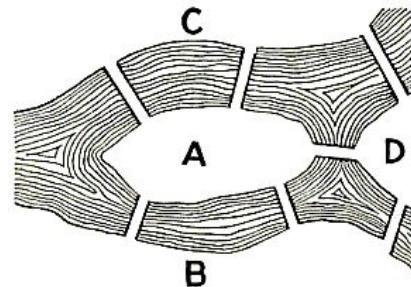
Este posibil ca un om să facă o plimbare în care să treacă pe toate cele 7 poduri, o singură dată?

Problema celor 7 poduri din Königsberg

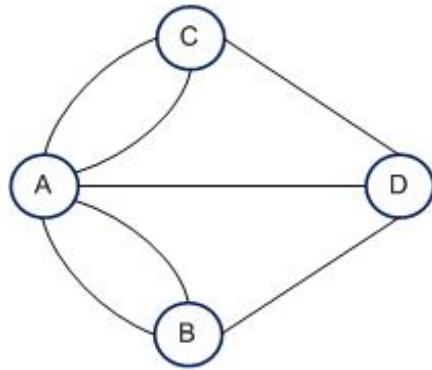

<https://www.maa.org/book/export/html/116597>

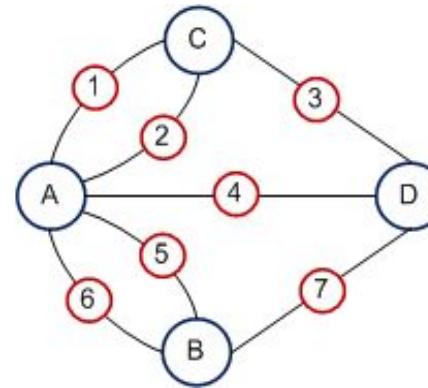
Modelare:

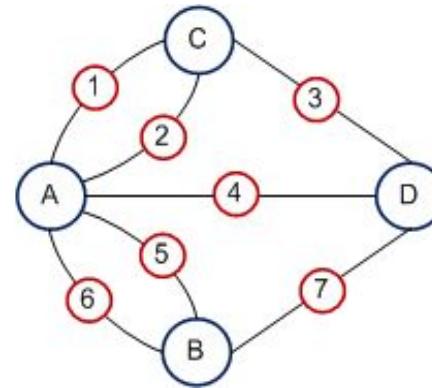
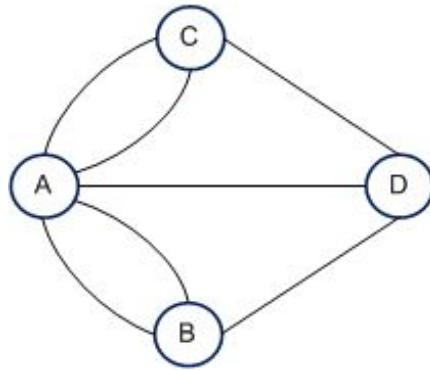
Problema celor 7 poduri din Königsberg

Multigraf

Problema celor 7 poduri din Königsberg

□ 1736 - Leonhard Euler

Solutio problematis ad geometriam situs pertinentis

Ciclu eulerian - traseu închis care trece o singură dată prin toate muchiile

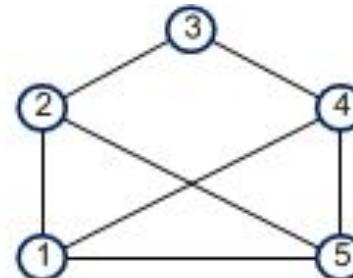
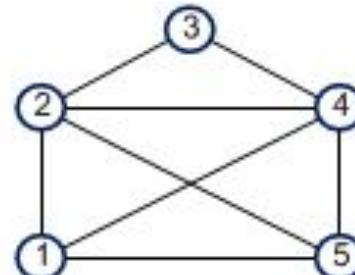
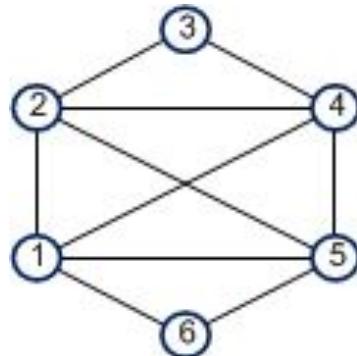
Graf eulerian

Problema celor 7 poduri din Königsberg

Interpretare

Se poate desena diagrama printr-o curbă continuă închisă, fără a ridica pixul de pe hârtie și fără a desena o linie de două ori (în plus: să terminăm desenul în punctul în care l-am început)?

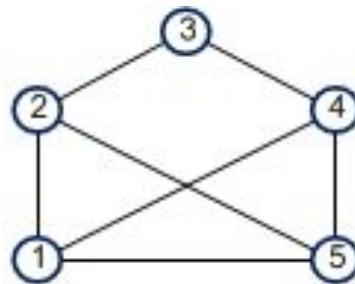
- tăierea unui material

Problema celor 7 poduri din Königsberg

Interpretare

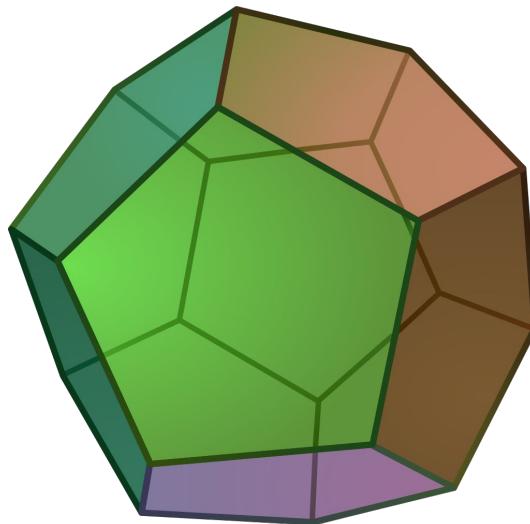
De câte ori (minim) trebuie să ridicăm pixul de pe hârtie pentru a desena diagrama?

Jocul icosian

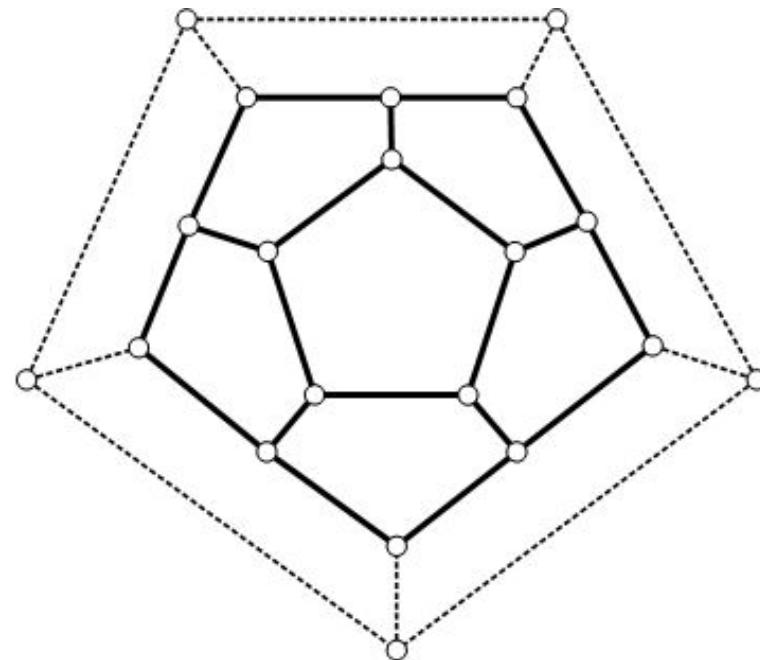
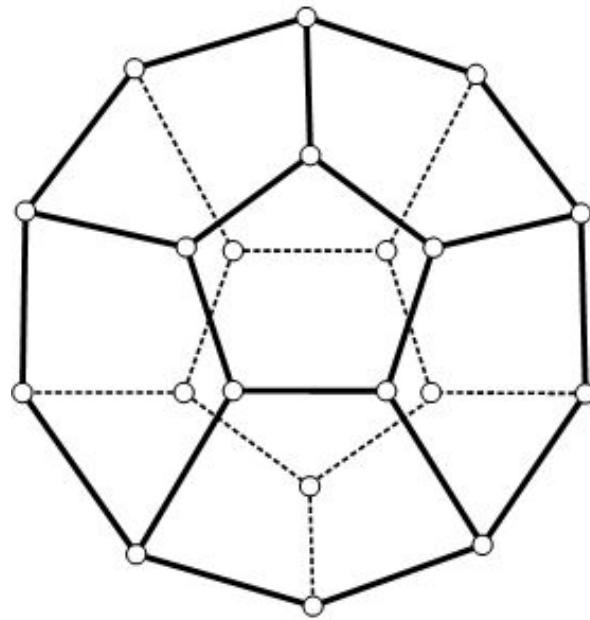
- 1856 - **Hamilton** - "voiaj în jurul lumii"

Există un traseu închis pe muchiile dodecaedrului care să treacă prin fiecare vârf o singură dată?

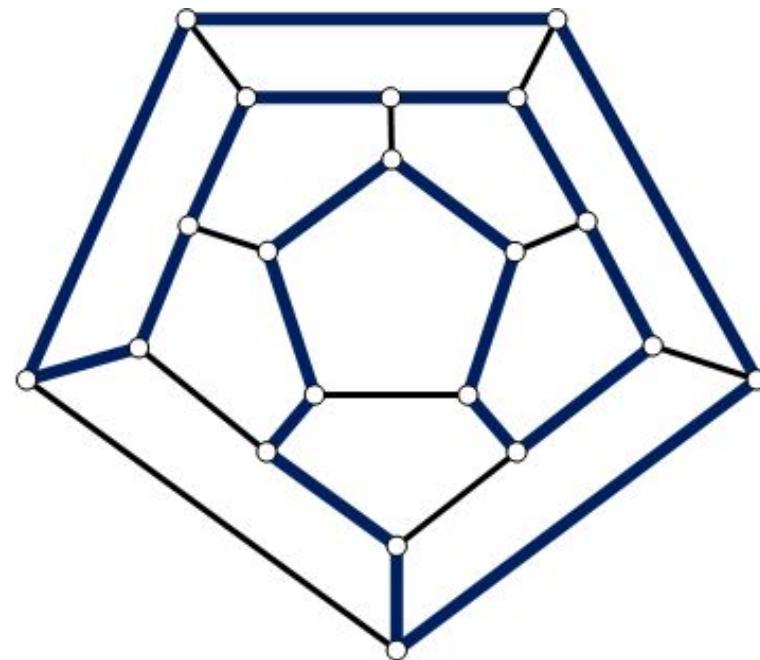
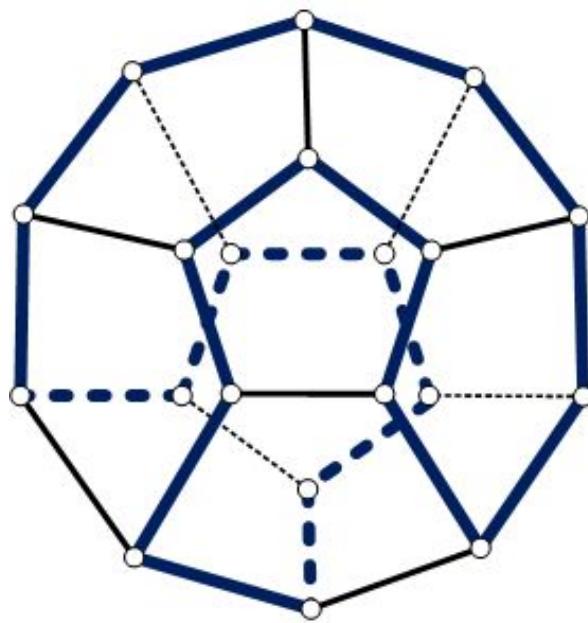

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Dodecaedru>

Jocul icosian

Jocul icosian

Jocul icosian

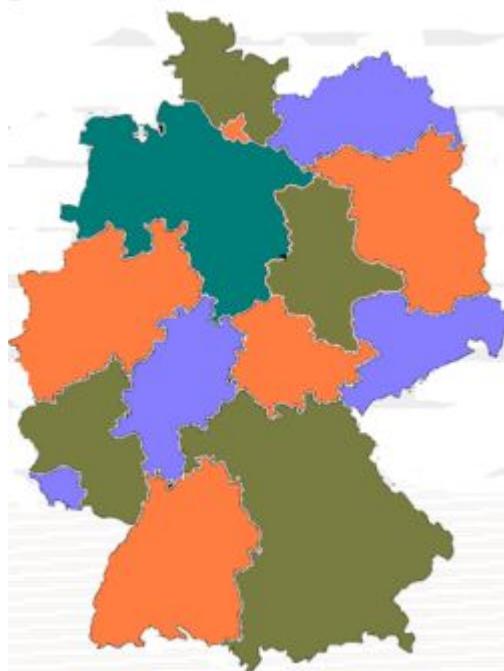
Ciclu hamiltonian - trece o singură dată prin toate vârfurile

Graf hamiltonian

Problema comis-voiajorului

Problema celor 4 culori

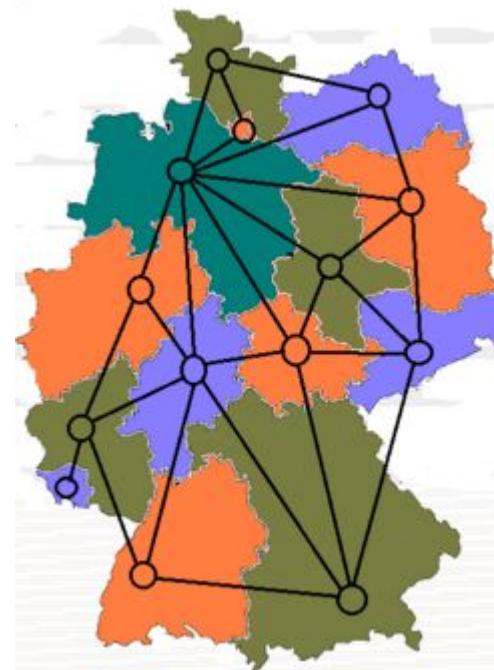
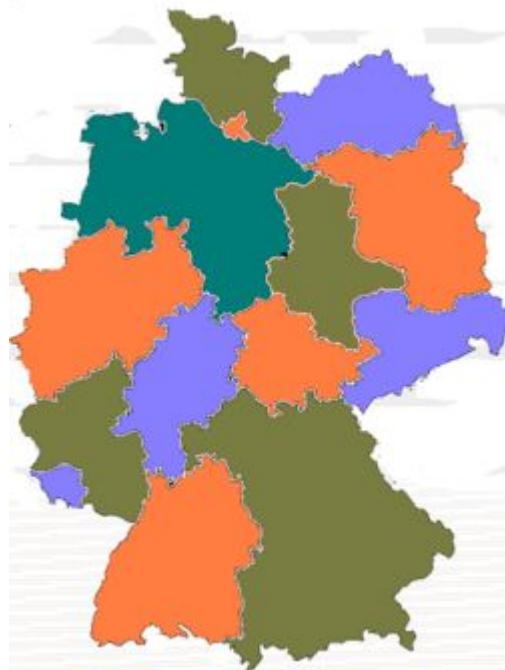
- 1852 - DeMorgan - "Problema celor 4 culori"

Se poate colora o hartă cu patru culori, astfel încât orice două țări, care au frontieră comună și care **nu se reduc la un punct**, să aibă culori diferite?

Problema celor 4 culori

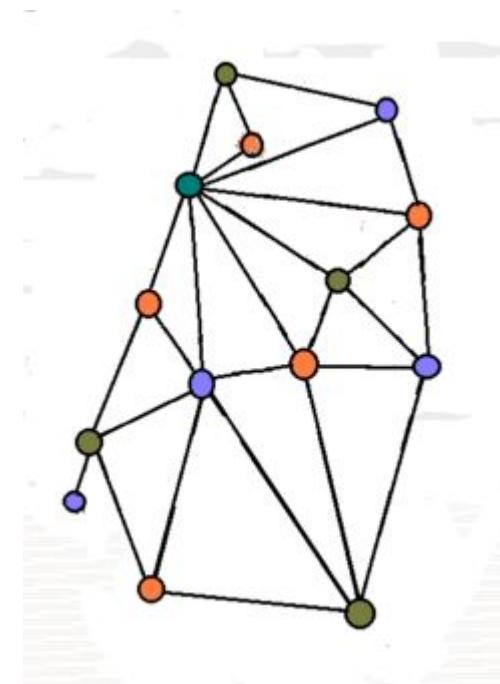
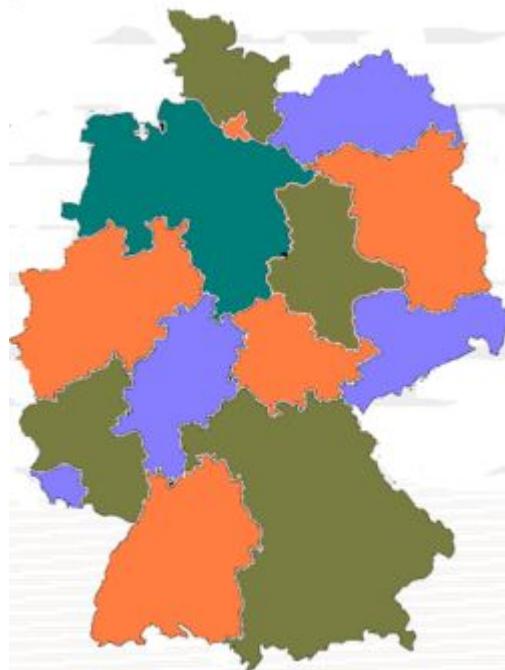
- 1852 - DeMorgan - "Problema celor 4 culori"

https://en.citizendium.org/wiki/Four_color_theorem

Problema celor 4 culori

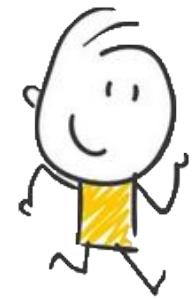
- 1852 - DeMorgan - "Problema celor 4 culori"

https://en.citizendium.org/wiki/Four_color_theorem

Problema celor 4 culori

- **Problema celor 4 culori - Appel și Haken au răspuns afirmativ, în 1976, cu ajutorul calculatorului**

Notiuni introductive

Multiset

Fie S o mulțime (finită) nevidă.

Multiset:

- Intuitiv: O “mulțime” unde elementele se pot repeta

Multiset

Fie S o mulțime (finită) nevidă.

Multiset:

- $R = (S, r)$, $r : S \rightarrow \mathbb{N}$ **funcție de multiplicitate**

Notație

- $R = \{x^{r(x)} \mid x \in S\}$

Multiset

Exemplu

- $S = \{1, 2, 3, 4, 5\}$
- $R = \{2^2, 3, 5^3\}$

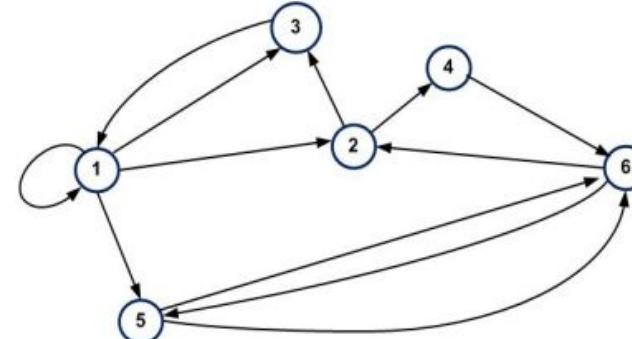
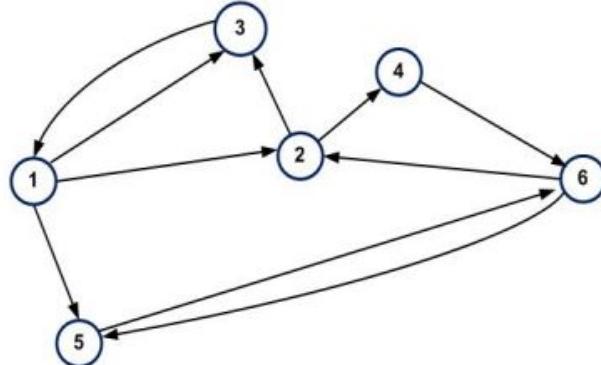
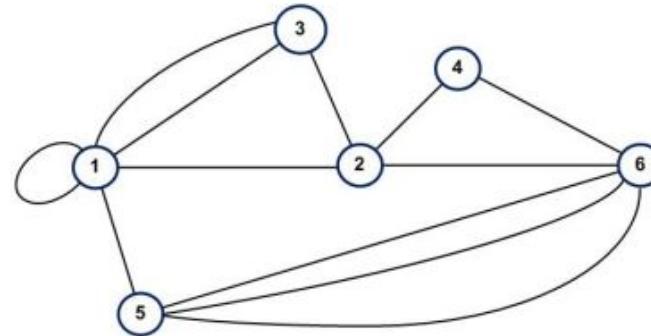
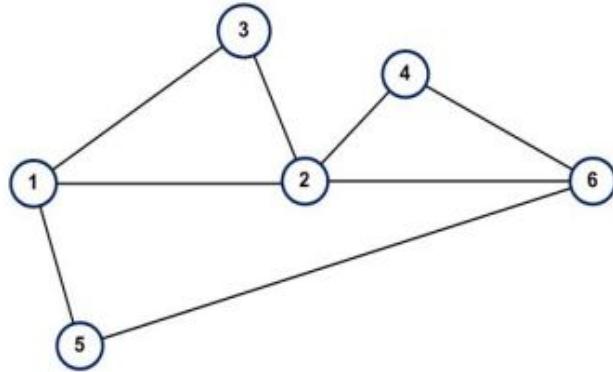
$|R| = 2+1+3 = 6$ – **suma multiplicităților**

$1 \notin R$

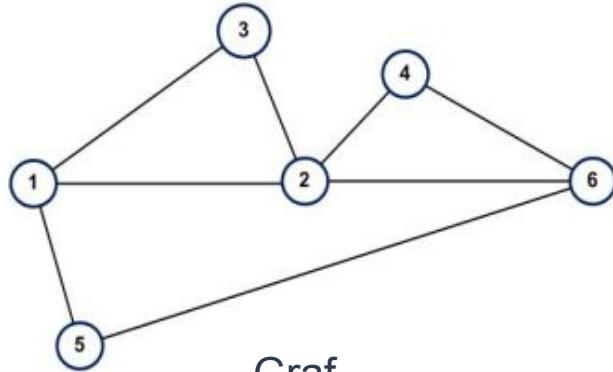
Grafuri

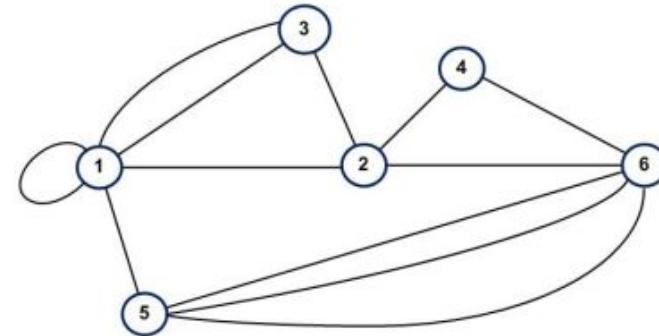
Graf, multigraf

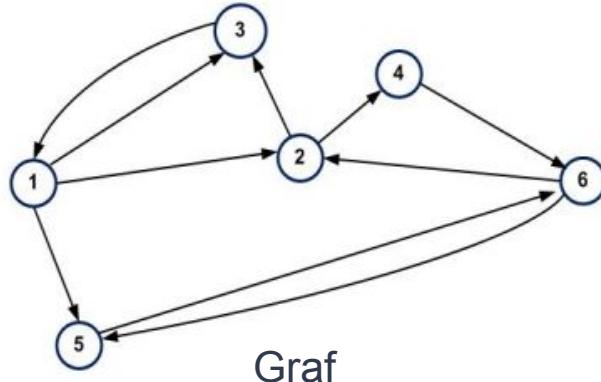
Graf, multigraf

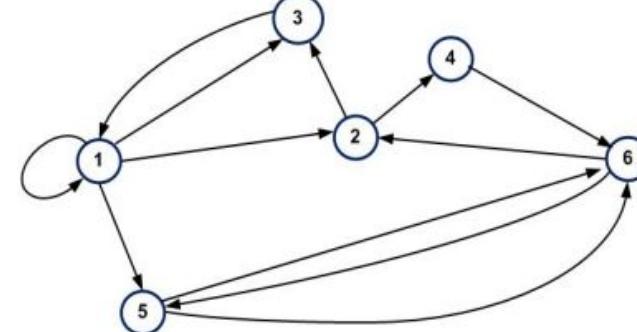
Graf

Multigraf

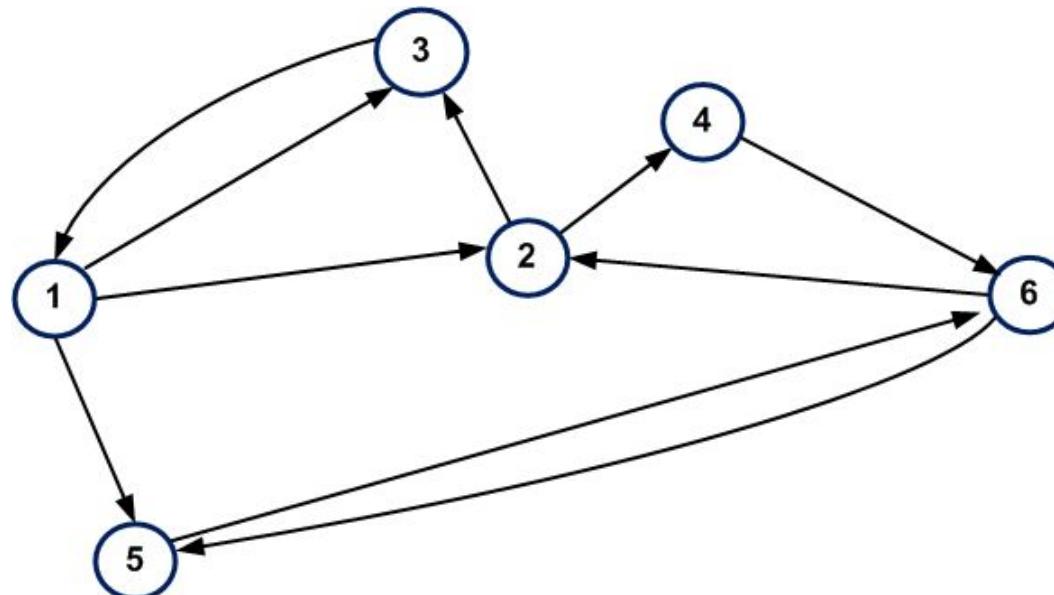

Graf

Multigraf

Graf orientat

Graf orientat

Graf orientat: $G = (V, E)$

- V – mulțime finită
- E – perechi (ordonate) de 2 elemente distincte din V
- $v \in V$ – vârf
- $e = (u, v) = uv$ – arc
- $u = e^-$ – vârf inițial / origine / extremitate inițială
- $v = e^+$ – vârf final / terminus / extremitate finală

Graf orientat

$$\mathbf{G} = (\mathbf{V}, \mathbf{E})$$

$d_G^-(u)$ – grad interior

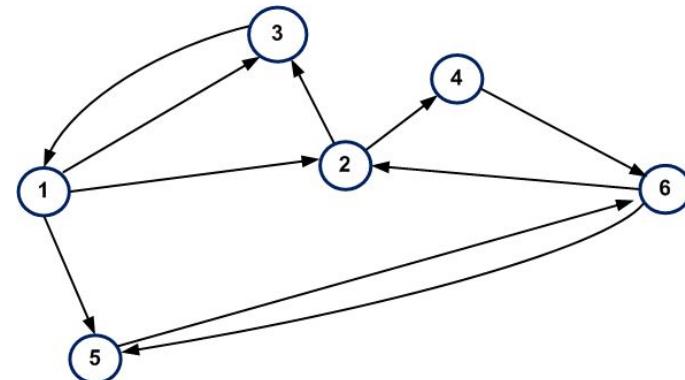
$$d_G^-(u) = |\{e \in E \mid u \text{ extremitate finala pentru } e\}|$$

$d_G^+(u)$ – grad exterior

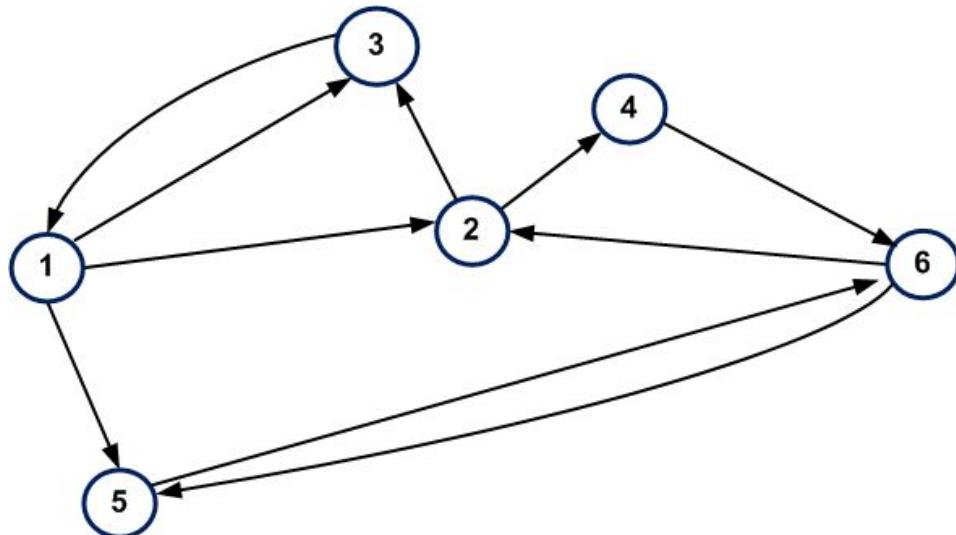
$$d_G^+(u) = |\{e \in E \mid u \text{ extremitate initiala pentru } e\}|$$

$d_G(u)$ – grad

$$d_G(u) = d_G^+(u) + d_G^-(u)$$

Graf orientat

$$d^-(3) = 2$$

$$d^+(3) = 1$$

Graf orientat

Are loc relația

$$\sum_{u \in V} d_G^-(u) = \sum_{u \in V} d_G^+(u) = |E|$$

Multisetul gradelor

G orientat, $V = \{v_1, v_2, \dots, v_n\}$

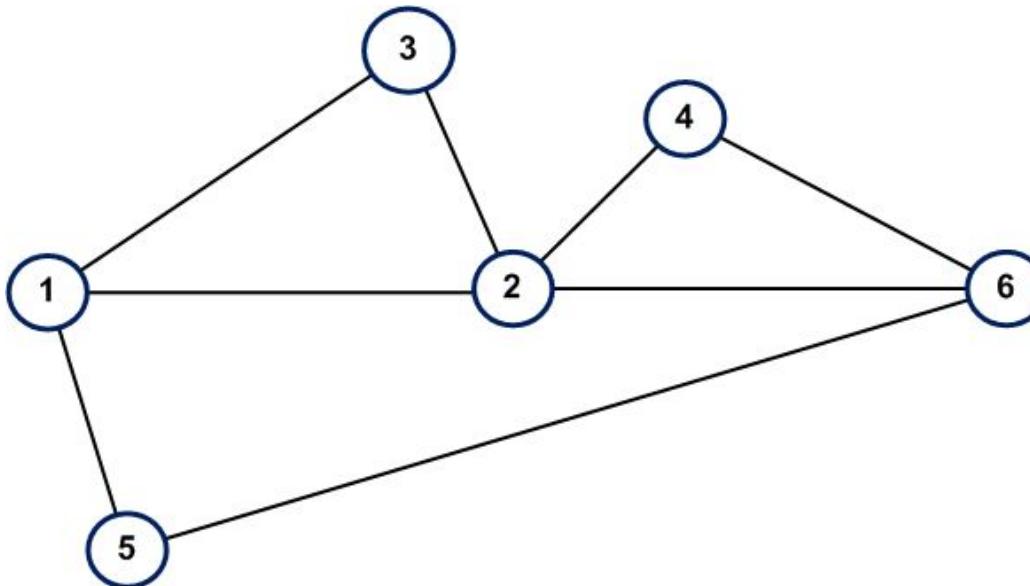
□ Multisetul gradelor **interioare**

$$s^-(G) = \{d_G^-(v_1), \dots, d_G^-(v_n)\}$$

□ Multisetul gradelor **exteroare**

$$s^+(G) = \{d_G^+(v_1), \dots, d_G^+(v_n)\}$$

Graf neorientat

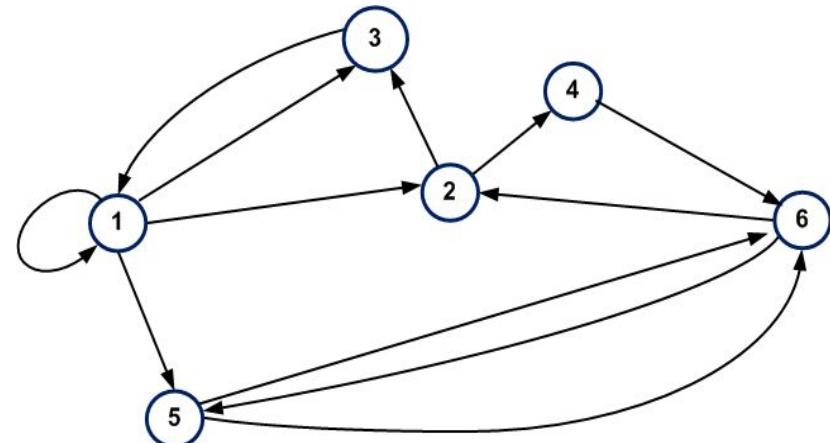
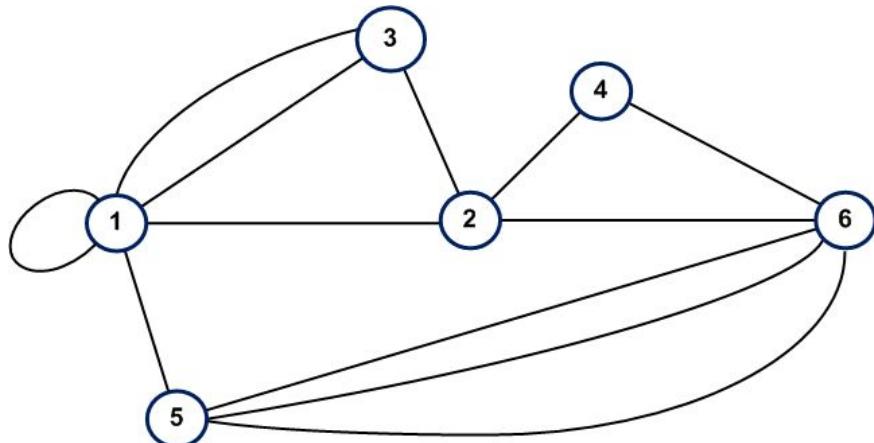

Graf neorientat

Graf neorientat: $G = (V, E)$

- V – mulțime finită
- E – submulțime de 2 elemente (distingute) din V
- $v \in V$ – vârf / nod
- $e = \{u,v\} = uv$ – muchie
- u, v – capete / extremități

Multigraf neorientat/orientat

Multigraf

G = (V, E, r)

- **r(e) – multiplicitatea muchiei e**

Multigraf

$$G = (V, E, r)$$

- **r(e) – multiplicitatea muchiei e**
  - $e = \{u, u\}$ – buclă
  - e cu $r(e) > 1$ – muchie multiplă

$$d_G(u) = | \{ e \in E \mid e \text{ nu este buclă, } u \text{ extremitate a lui } e \} | + \\ 2 * | \{ e \in E \mid e \text{ este buclă, } u \text{ extremitate a lui } e \} |$$

Alte noțiuni fundamentale

Adiacență. Incidentă

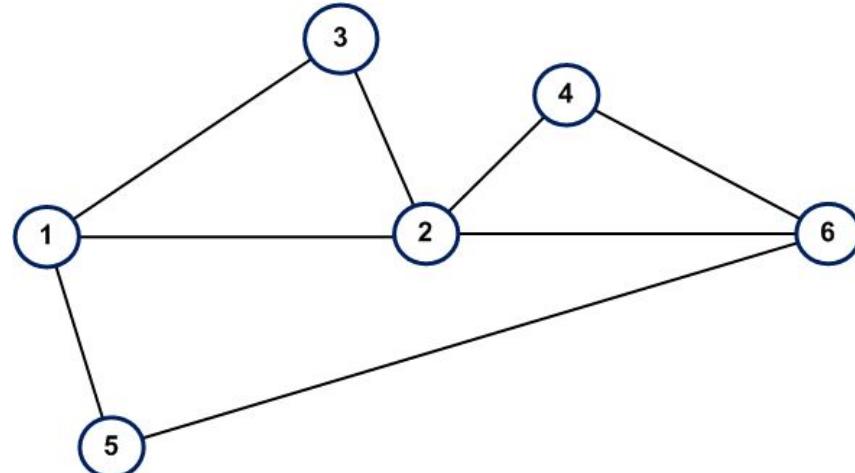
Adiacență. Incidentă

Fie $G = (V, E)$ un graf neorientat.

- u și $v \in V$ sunt **adiacente** dacă $uv \in E$
- un **vecin** al lui $u \in V$ este un vârf adiacent cu el

Notătie

$N_G(u) =$ mulțimea vecinilor lui u

Adiacență. Incidentă

Fie $G = (V, E)$ un graf **neorientat**.

- o muchie $e \in E$ este **incidentă** cu un vârf u dacă u este extremitate a lui e
- e și $f \in E$ sunt **adiacente** dacă există un vârf $\hat{u}$ în care sunt incidente (au o extremitate $\hat{u}$ comun)

Drumuri. Circuite

Drumuri. Circuite

- Drum (walk)**
- Drum simplu (trail)**
- Drum elementar (path)**
- Circuit, circuit elementar**
- Lungimea unui drum**
- Distanță între două vârfuri**

Drumuri. Circuite

Fie G un graf **orientat**.

Un **drum** este o secvență P de vârfuri

$$P = [v_1, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k]$$

unde $v_1, \dots, v_k \in V(G)$

cu proprietatea că, între oricare două vârfuri consecutive, există un arc

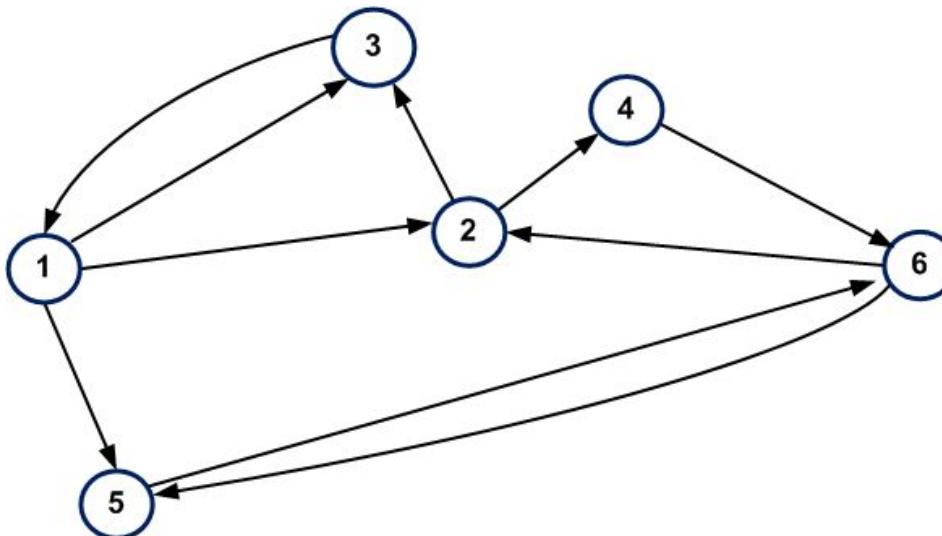
$$(v_i, v_{i+1}) \in E(G), \quad \forall i \in \{1, \dots, k-1\}$$

Drumuri. Circuite

Fie G un graf **orientat** și fie un **drum** $P = [v_1, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k]$.

- P este **drum simplu** dacă nu conține un **arc** de mai multe ori $((v_i, v_{i+1}) \neq (v_j, v_{j+1}), \forall i \neq j)$
- P este **drum elementar** dacă nu conține un **vârf** de mai multe ori $(v_i \neq v_j, \forall i \neq j)$

Drumuri. Circuite

[1, 2, 4, 6, 2, 4] - drum care nu este simplu

[1, 2, 4, 6, 2, 3] - drum simplu care nu este elementar

[1, 2, 4, 6] - drum elementar

Drumuri. Circuite

$$P = [v_1, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k]$$

- Lungimea lui P este $I(P) = k-1$ (cardinalul multisetului arcelor lui P)
- v_1 și v_k se numesc **capetele / extremitățile** lui P
- P se numește și v_1-v_k lanț

Drumuri. Circuite

$$P = [v_1, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k]$$

Notăm

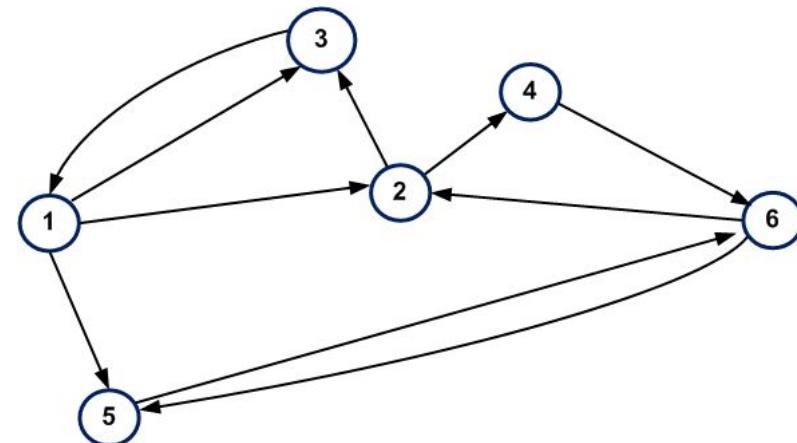
- $V(P) = \{v_1, v_2, \dots, v_k\}$
- $e_i = (v_i, v_{i+1})$
- $E(P) = \{e_1, e_2, \dots, e_{k-1}\}$

Drumuri. Circuite

Pentru două vârfuri u și v , definim **distanța de la u la v** astfel:

$$d_G(u, v) = \begin{cases} 0, & \text{daca } u = v \\ \infty, & \text{daca nu există } u - v \text{ drum în } G \\ \min\{l(P) \mid P \text{ este } u - v \text{ drum în } G\}, & \text{altfel} \end{cases}$$

Reprezintă cea mai mică lungime a unui u - v drum.

Drumuri. Circuite

Pentru două vârfuri u și v , definim **distanța de la u la v** astfel:

$$d_G(u, v) = \begin{cases} 0, & \text{daca } u = v \\ \infty, & \text{daca nu există } u - v \text{ drum in } G \\ \min\{l(P) \mid P \text{ este } u - v \text{ drum in } G\}, & \text{altfel} \end{cases}$$

Reprezintă cea mai mică lungime a unui u - v drum.

Un u - v drum de lungime $d_G(u, v)$ se numește **drum minim de la u la v** .

Vom nota și $d(u, v)$ dacă G se deduce din context.

Drumuri. Circuite

Un **circuit** este un drum simplu cu capetele identice.

$$C = [v_1, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k, v_1]$$

C este **circuit simplu** dacă drumul asociat este simplu.

C este **circuit elementar** dacă drumul asociat este elementar.

Notății: $V(C)$, $E(C)$

Lanțuri. Cicluri

Lanțuri. Cicluri

Pentru G graf **neorientat**, noțiunile sunt similare.

Un **lanț** este o secvență P de vârfuri cu proprietatea că oricare două vârfuri consecutive sunt adiacente.

$$P = [v_1, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k]$$

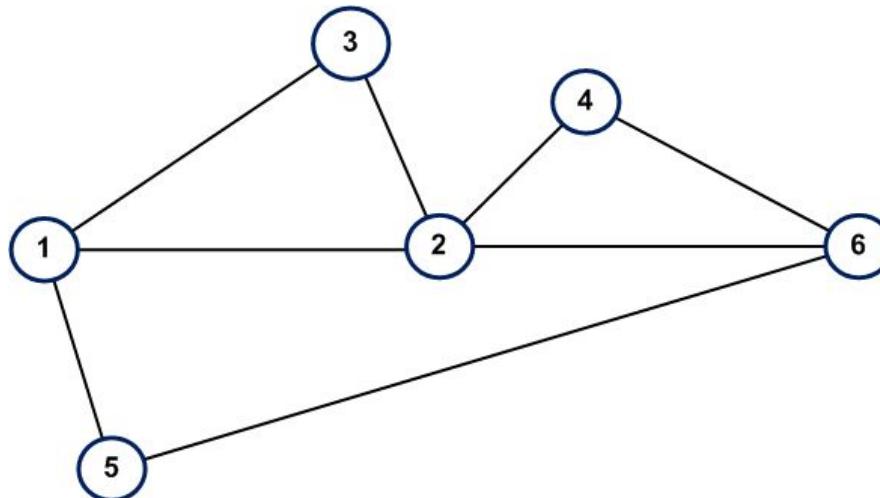
- lanț simplu, lanț elementar, lungimea unui lanț**
- ciclu, ciclu elementar**
- distanță, lanț minim**

Lanțuri. Cicluri

Observație

În cazul unui graf simplu, putem descrie un lanț / ciclu doar ca o **succesiune de vârfuri** (fără a mai preciza și muchiile).

$$P = [v_1, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k]$$

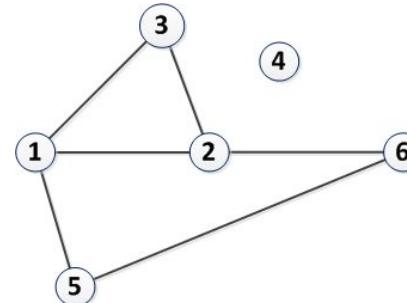
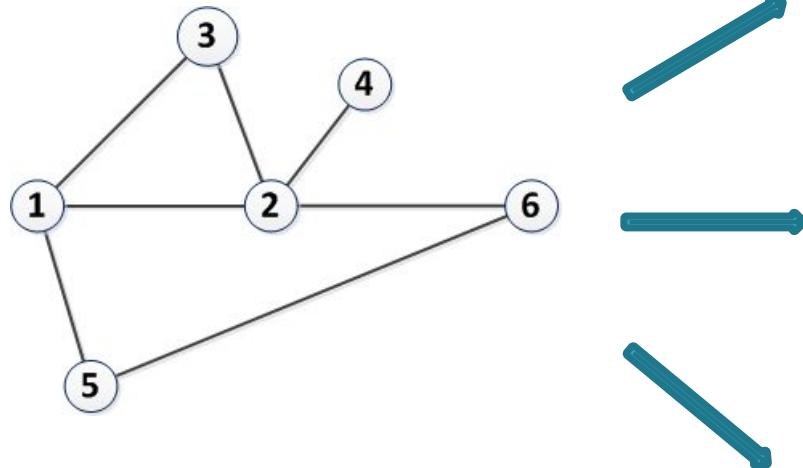

Graf parțial. Subgraf. Conexitate

Graf parțial. Subgraf

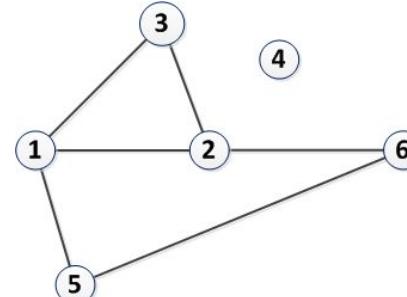
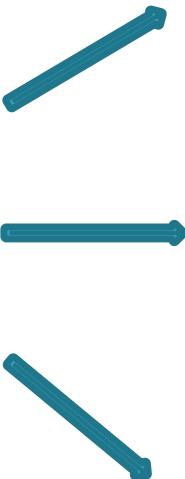
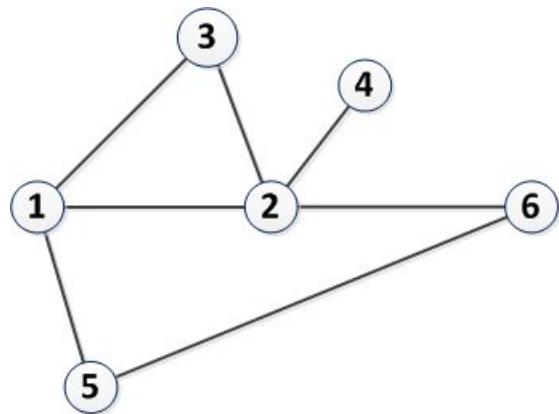
- **graf parțial**
- **subgraf**
- **subgraf induc**

Graf parțial. Subgraf

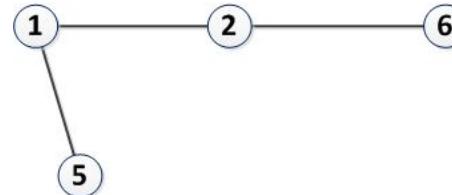

graf parțial

Graf parțial. Subgraf

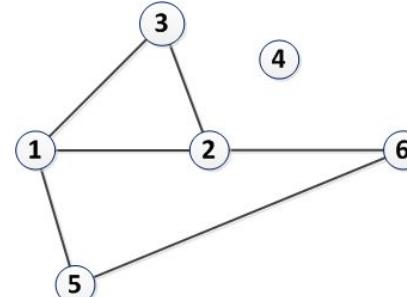
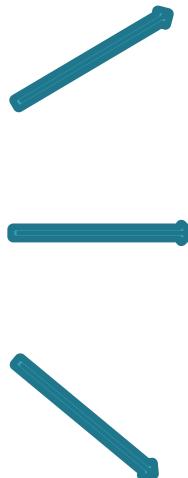
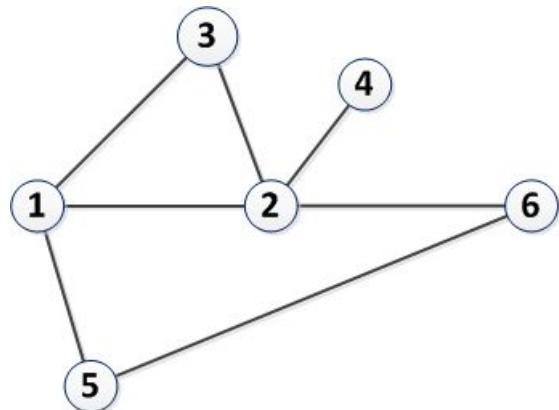

graf parțial

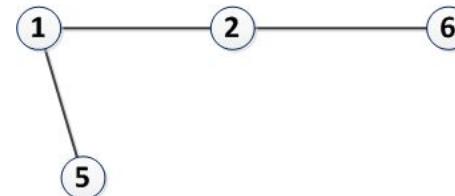

subgraf

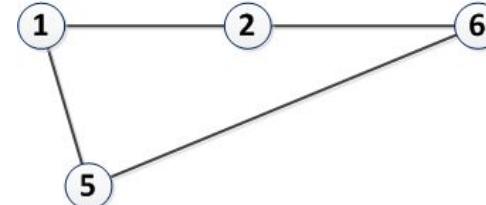
Graf parțial. Subgraf

graf parțial

subgraf

subgraf
indus de
 $\{1, 2, 5, 6\}$

Graf parțial. Subgraf

Fie $G = (V, E)$ și $G_1 = (V_1, E_1)$ două grafuri.

- G_1 este **graf parțial** al lui G (vom nota $G_1 \leq G$) dacă

$$V_1 = V, \quad E_1 \subseteq E$$

Graf parțial. Subgraf

Fie $G = (V, E)$ și $G_1 = (V_1, E_1)$ două grafuri.

- G_1 este **graf parțial** al lui G (vom nota $G_1 \leq G$) dacă

$$V_1 = V, \quad E_1 \subseteq E$$

- G_1 este **subgraf** al lui G (vom nota $G_1 < G$) dacă

$$V_1 \subseteq V, \quad E_1 \subseteq E$$

Graf parțial. Subgraf

Fie $G = (V, E)$ și $G_1 = (V_1, E_1)$ două grafuri.

- G_1 este **graf parțial** al lui G (vom nota $G_1 \leq G$) dacă

$$V_1 = V, \quad E_1 \subseteq E$$

- G_1 este **subgraf** al lui G (vom nota $G_1 < G$) dacă

$$V_1 \subseteq V, \quad E_1 \subseteq E$$

- G_1 este **subgraf induș de V_1 în G** (vom nota $G_1 = G[V_1]$) dacă

$$V_1 \subseteq V,$$

$$E_1 = \{e \mid e \in E(G), e \text{ are ambele extremități în } V_1\}$$

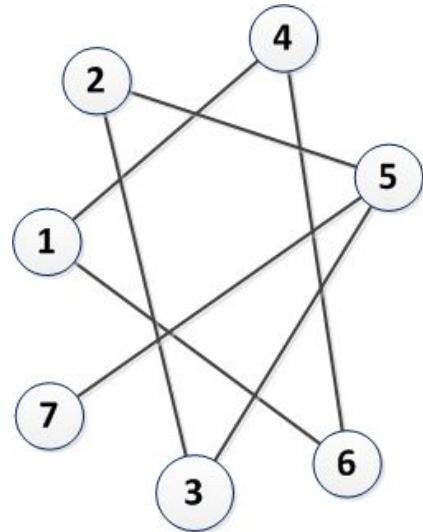
(toate arcele / muchiile cu extremități în V_1)

Conexitate

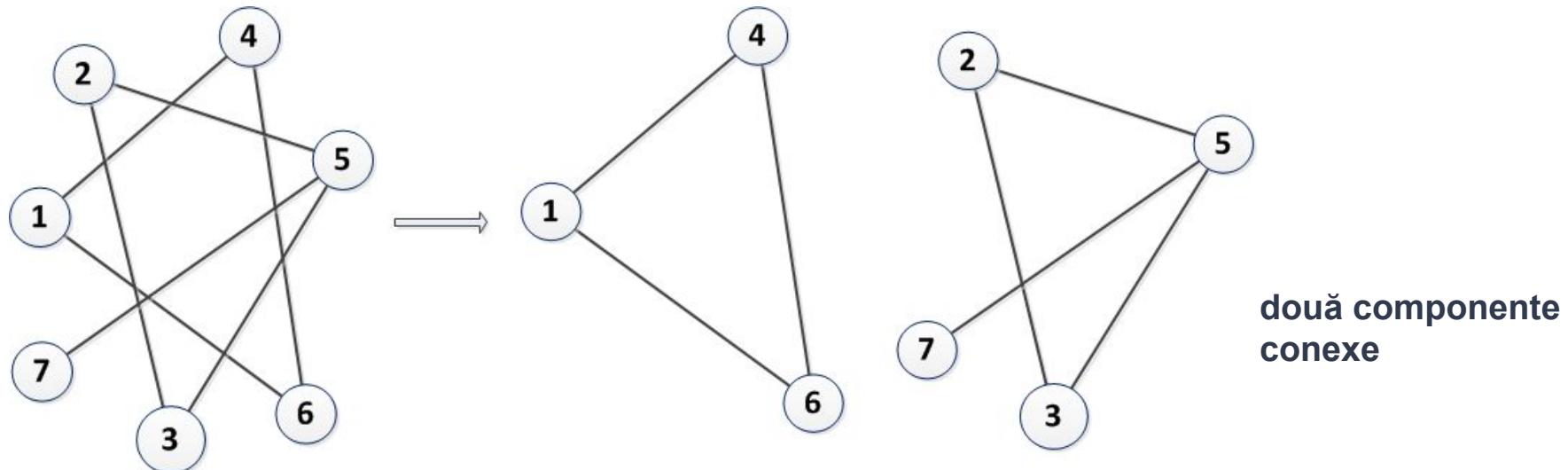
Fie $G = (V, E)$ un graf neorientat

- graf conex**
- componentă conexă**

Conexitate

Conexitate

Conexitate

Fie $G = (V, E)$ un graf neorientat

- G este un **graf conex** dacă, între orice două vârfuri distincte, există un lant

Conexitate

Fie $G = (V, E)$ un graf neorientat

- G este un **graf conex** dacă, între orice două vârfuri distincte, există un lanț
- O **componentă conexă** a lui G este un **subgraf inducător conex maximal** (care nu este inclus în alt subgraf conex)

Conexitate

Fie $G = (V, E)$ un graf neorientat

- G este un **graf conex**** dacă, între orice două vârfuri distincte, există un lanț
- O **componentă conexă** a lui G este un **subgraf inducător conex maximal** (care nu este inclus în alt subgraf conex)
- Pentru cazul orientat - **tare-conexitate**

Conexitate

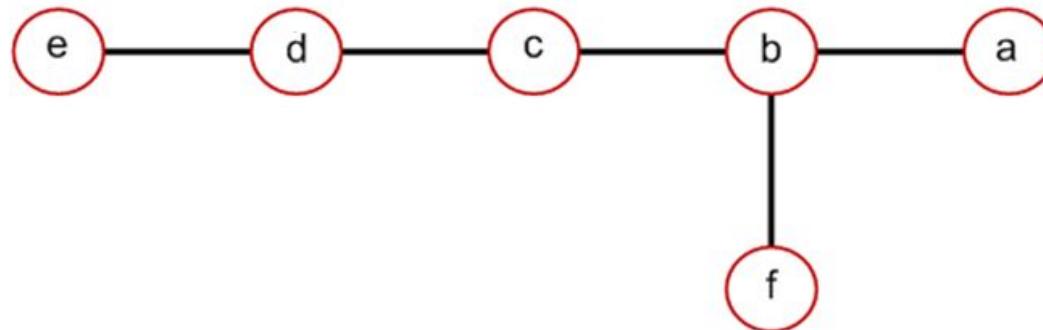
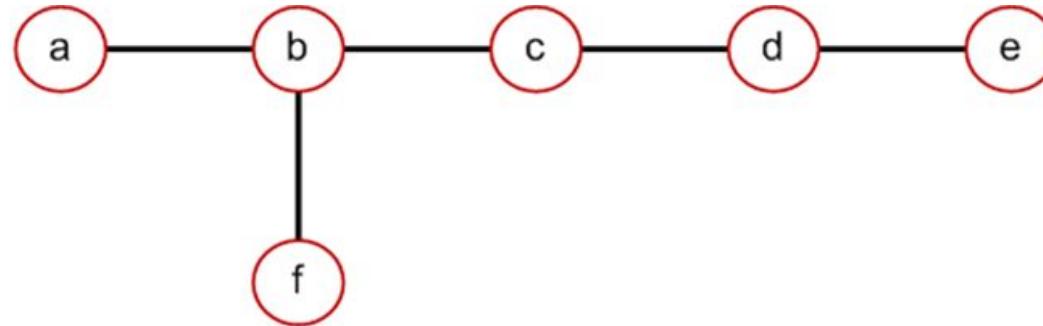
Notății

- **G - v**, $v \in V(G)$
- **G - e**, $e \in E(G)$
- **G - V'**, $V' \subseteq V(G)$
- **G - E'**, $E' \subseteq E(G)$
- **G + e**

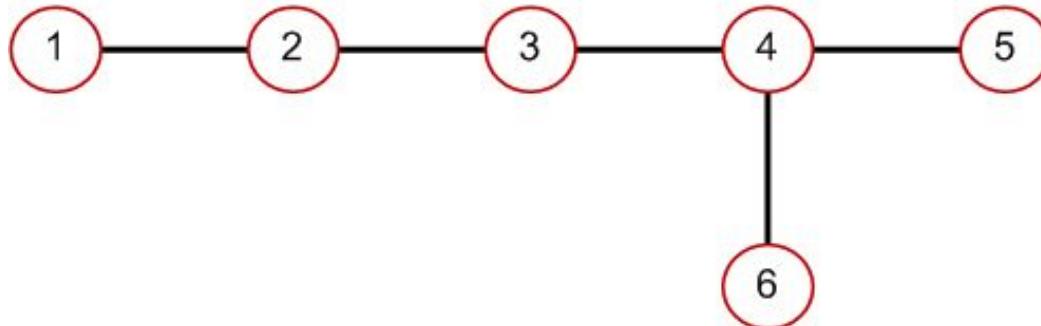
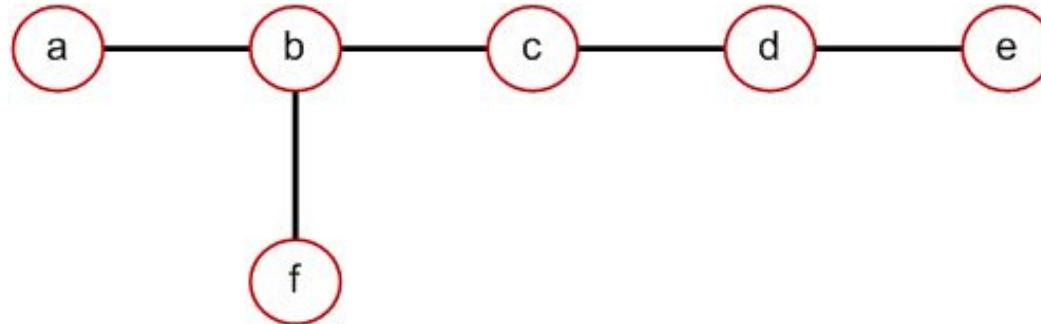
Egalitate. Izomorfism

Egalitate

Egalitate?

Izomorfism

Fie G_1, G_2 două grafuri

- $G_1 = (V_1, E_1)$
- $G_2 = (V_2, E_2)$

Grafurile G_1 și G_2 sunt **izomorfe** ($G_1 \sim G_2$) $\Leftrightarrow$

există $f : V_1 \rightarrow V_2$ bijectivă cu

$$uv \in E_1 \Leftrightarrow f(u)f(v) \in E_2$$

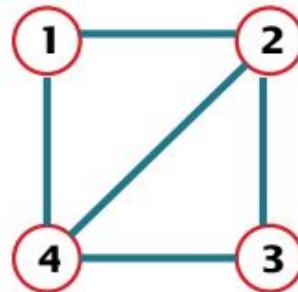
pentru orice $u, v \in V_1$

(f conservă adiacența și neadiacența)

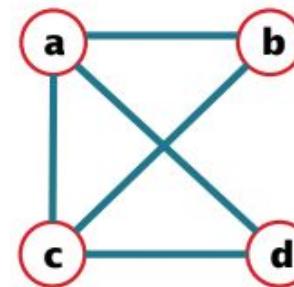
Izomorfism

Interpretare

Se pot reprezenta în plan prin același desen

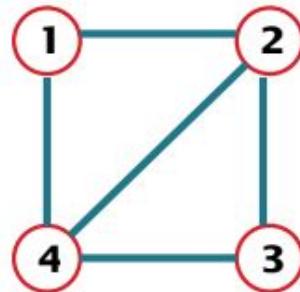
~

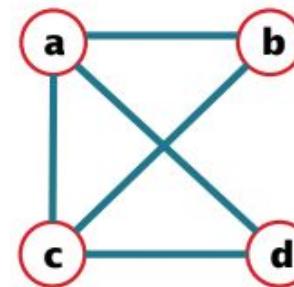
Izomorfism

Interpretare

Se pot reprezenta în plan prin același desen

~

f:

$2 \rightarrow a$

$4 \rightarrow c$

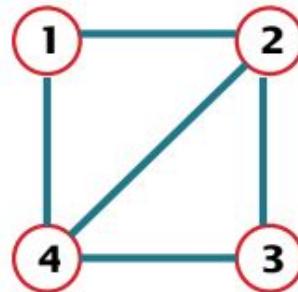
$1 \rightarrow b$

$3 \rightarrow d$

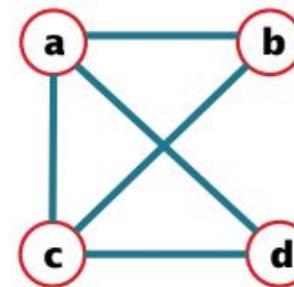
Izomorfism

Interpretare

Se pot reprezenta în plan prin același desen

~

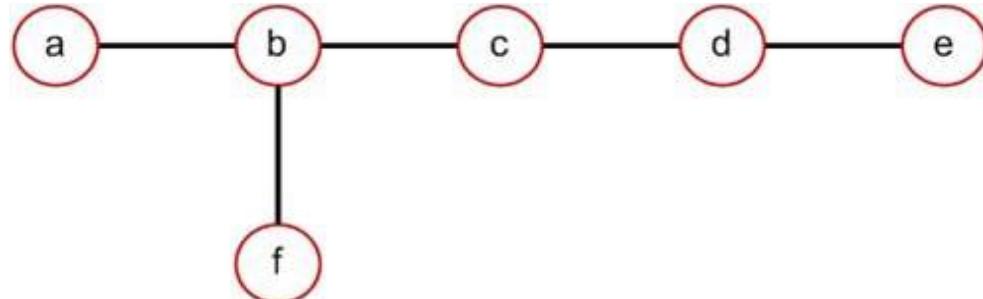
Izomorfism

- $G_1 \sim G_2 \Rightarrow s(G_1) = s(G_2)$

- $s(G_1) = s(G_2) \Rightarrow G_1 \sim G_2 ?$

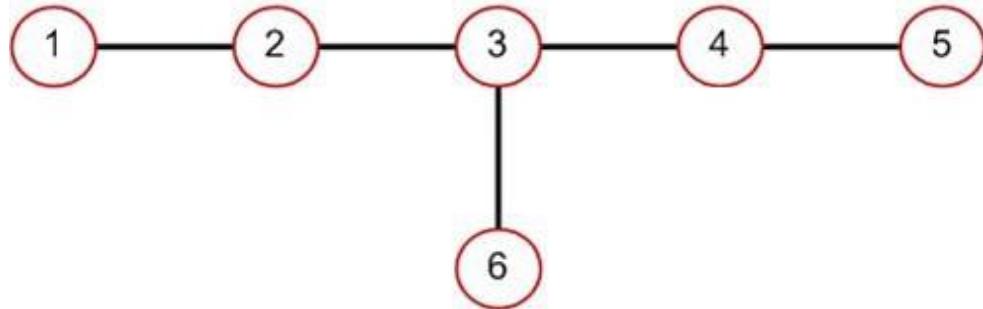
Izomorfism

- $G_1 \sim G_2 \Rightarrow s(G_1) = s(G_2)$

- $s(G_1) = s(G_2) \Rightarrow G_1 \sim G_2$ **NU**

Izomorfism

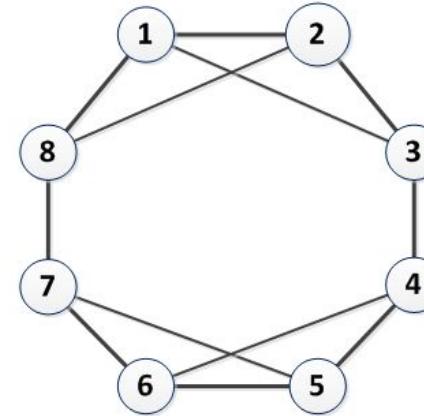
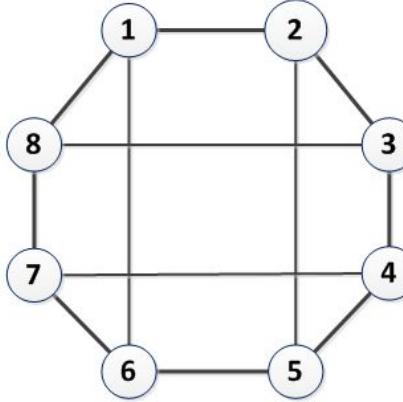
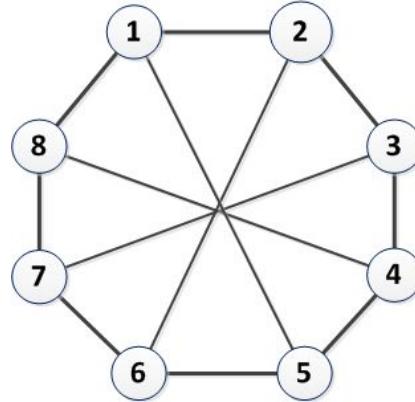

Izomorfe?

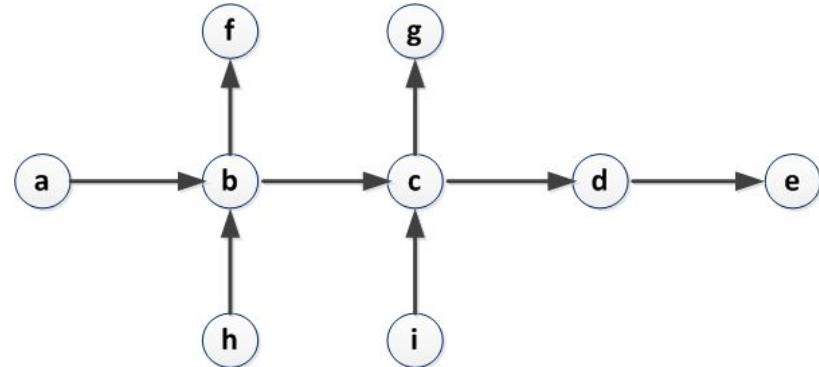
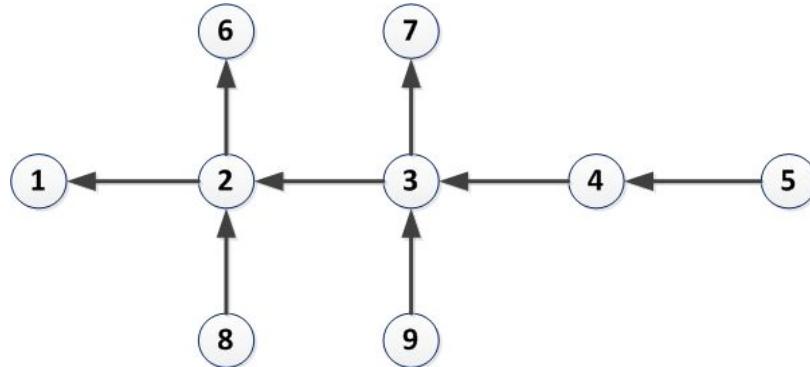
Izomorfism

Care dintre aceste grafuri sunt izomorfe?

Izomorfism

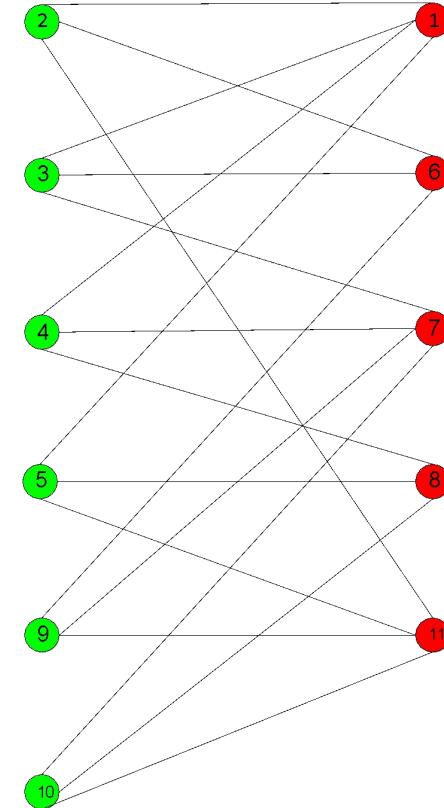
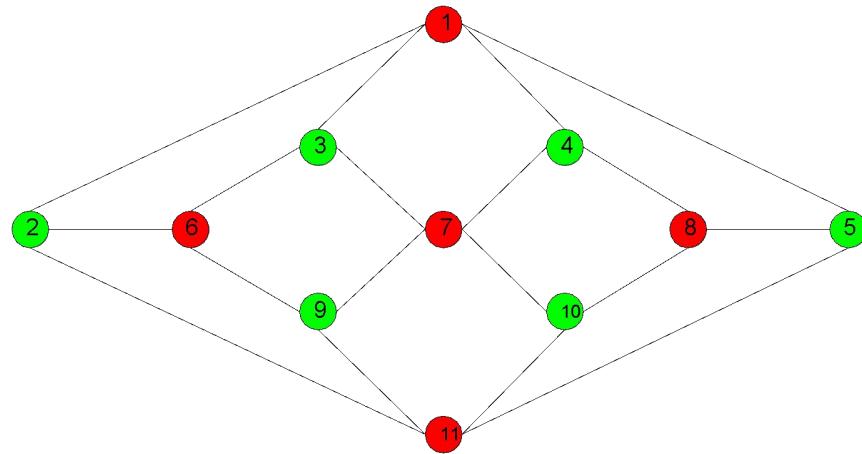
Care dintre aceste grafuri sunt izomorfe?

Grafuri standard

Graf bipartit

Graf bipartit

Un graf **neorientat** $G = (V, E)$ se numește **bipartit** $\Leftrightarrow$ există o partiție a lui V în două submulțimi V_1, V_2 (bipartiție):

- $V = V_1 \cup V_2$
- $V_1 \cap V_2 = \emptyset$

astfel încât orice muchie $e \in E$ are o extremitate în V_1 și cealaltă în V_2 :

$$|e \cap V_1| = |e \cap V_2| = 1$$

Graf bipartit

Observație

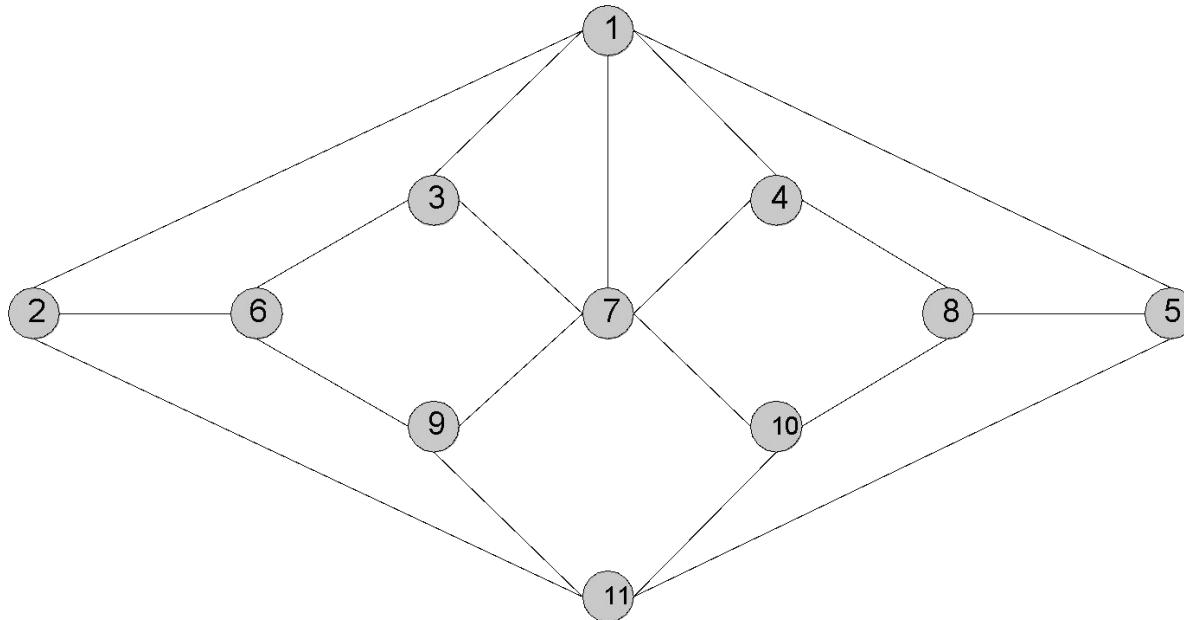
$G = (V, E)$ bipartit $\Leftrightarrow$ există o colorare a vârfurilor cu două culori:

$$c : V \rightarrow \{1, 2\}$$

astfel încât, pentru orice muchie $e = xy \in E$, avem

$$c(x) \neq c(y) \quad \text{(bicolorare)}$$

Graf bipartit

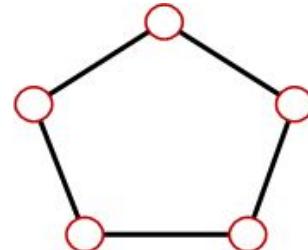
Nu este graf bipartit

Grafuri standard

P_n - lanț elementar

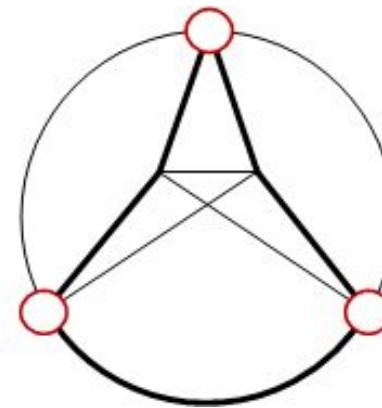
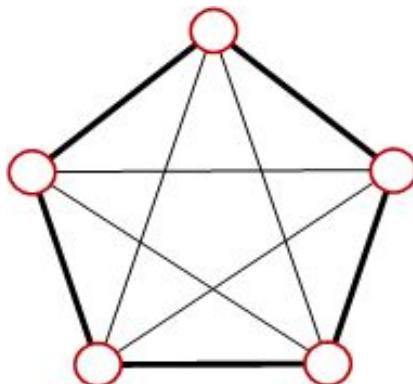

C_n - ciclu elementar

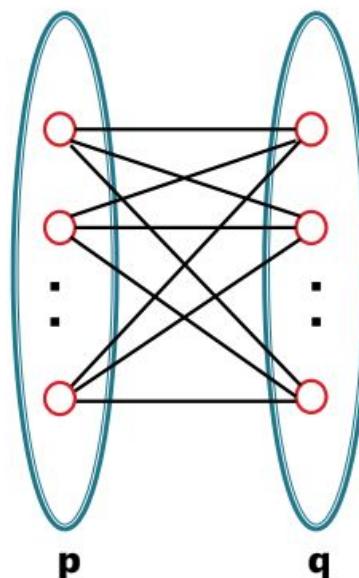
Grafuri standard

- K_n - graf complet de grad n

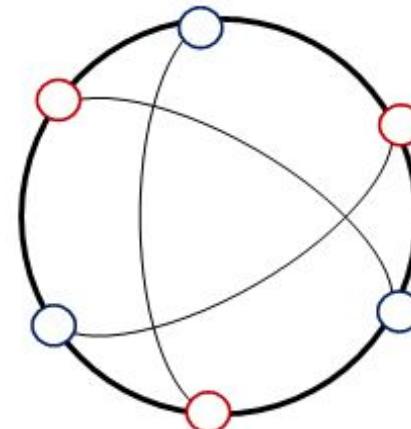
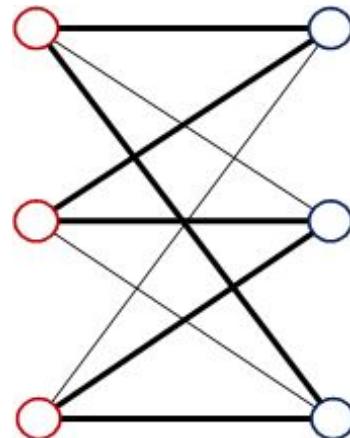
Grafuri standard

- $K_{p,q}$ - graf bipartit complet

Grafuri standard

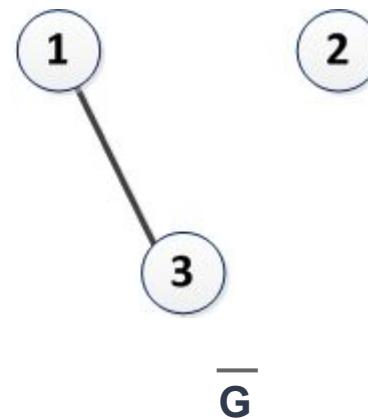
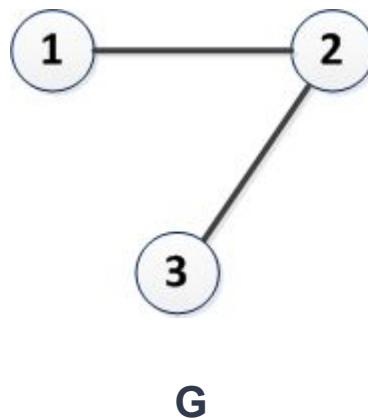
□ $K_{3,3}$

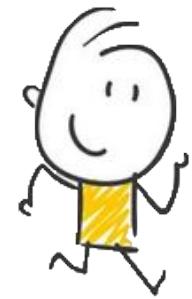

Graful complementar al unui graf neorientat

Fie graful $G = (V, E)$ un graf neorientat.

$$\overline{G} = (\overline{V}, \overline{E}) \quad \text{graful complementar al lui } G$$

Reprezentări ale grafurilor. Parcurgeri în grafuri

Reprezentări

Reprezentări

Ce reprezentări ale grafurilor cunoașteți?

Reprezentări

Ce reprezentări ale grafurilor cunoașteți?

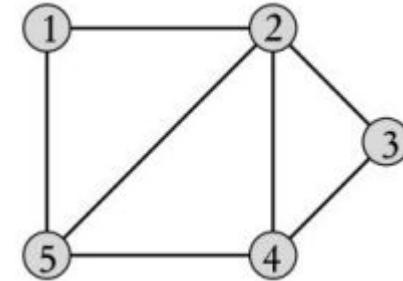
- matrice de adiacență
- liste de adiacență
- lista de muchii

Reprezentări

Ce reprezentări ale grafurilor cunoașteți?

- matrice de adiacență
  - într-un graf **orientat**, matricea în general nu este simetrică

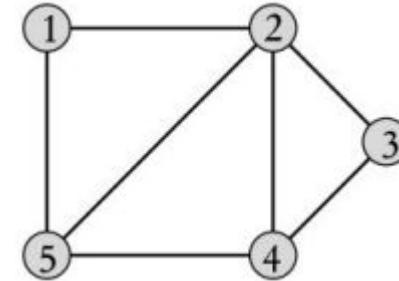
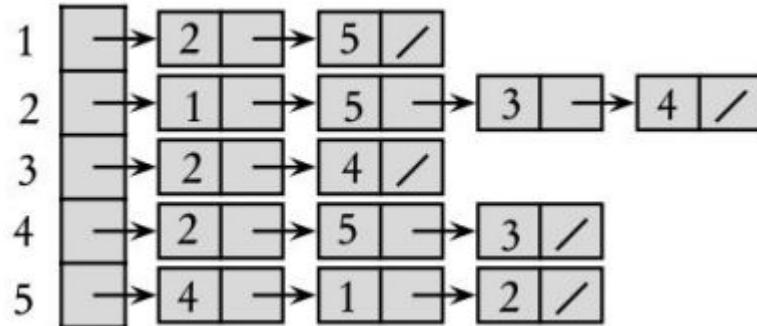
	1	2	3	4	5
1	0	1	0	0	1
2	1	0	1	1	1
3	0	1	0	1	0
4	0	1	1	0	1
5	1	1	0	1	0

Reprezentări

Ce reprezentări ale grafurilor cunoașteți?

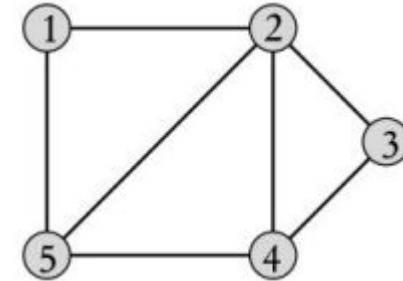
- liste de adiacență

Reprezentări

Ce reprezentări ale grafurilor cunoașteți?

- liste de muchii
  - $[(1,2), (1,5), (2,5), (2,4), (2,3), (3,4), (4,5)]$

Reprezentări

De ce avem mai multe reprezentări?

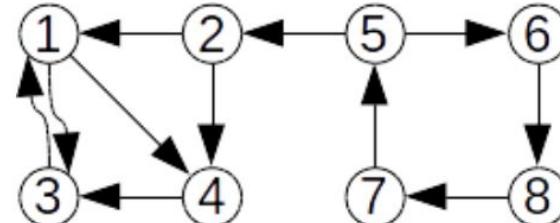
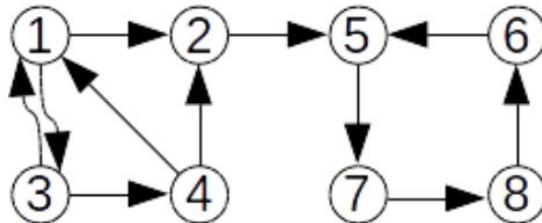
- Modul cum reprezentăm influențează complexitatea timp a algoritmilor implementați
  - Exemplu DF:
    - $O(n^2)$ matrice de adiacență
    - $O(n+m)$ lista de vecini
    - $O(n*m)$ lista de muchii
- Student:
  - În funcție de graful reprezentat, unele reprezentări consumă mai multă, respectiv mai puțină memorie
  - Memorie consumată:
    - Matrice de adiacență $O(n^2)$
    - Lista de vecini: $O(n+m)$
    - Lista de muchii: $O(m)$
  - Dacă avem graf dens (aproape complet), matricea de adiacență nu va mai fi rea ... pentru că $m \sim n^2$

Reprezentări

Graful Transpus

Fie $G = (V, E)$ un graf **orientat**. Se numește **graf transpus** al lui G graful orientat $G^T = (V, E^T)$ având aceeași multime de noduri, iar $E^T = \{(y, x) \mid (x, y) \in E\}$.

Practic, sensul arcelor se schimbă, pentru toate arcele din graful G .

Parcurgeri

Parcurgerea în lățime (BFS)

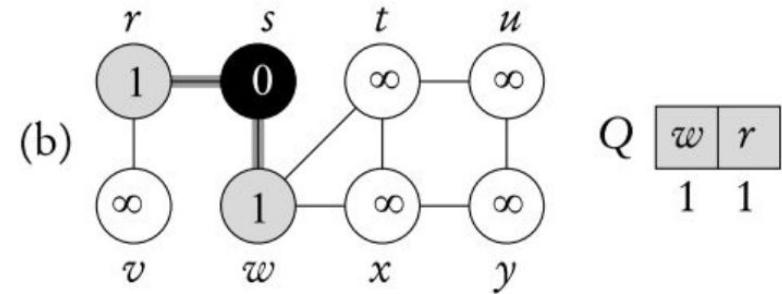
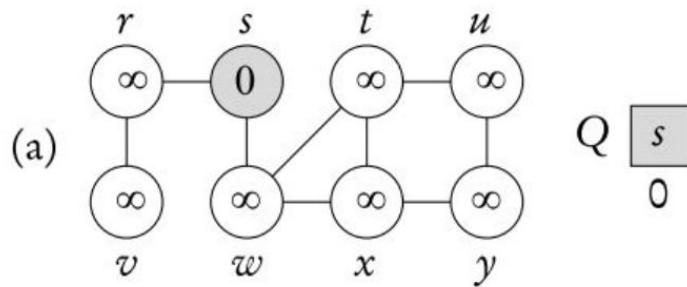
Dat fiind un graf $G = (V, E)$ și un nod sursă s , **căutarea în lățime** explorează sistematic muchiile lui G pentru a “descoperi” fiecare nod care este accesibil din s .

De asemenea, algoritmul găsește distanța minimă de la sursa s la toate nodurile din graf.

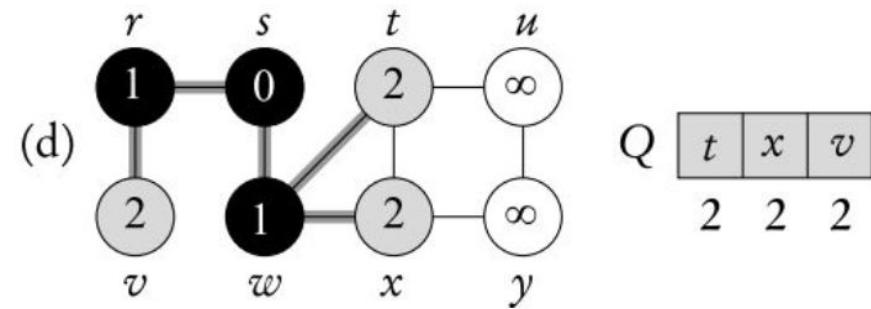
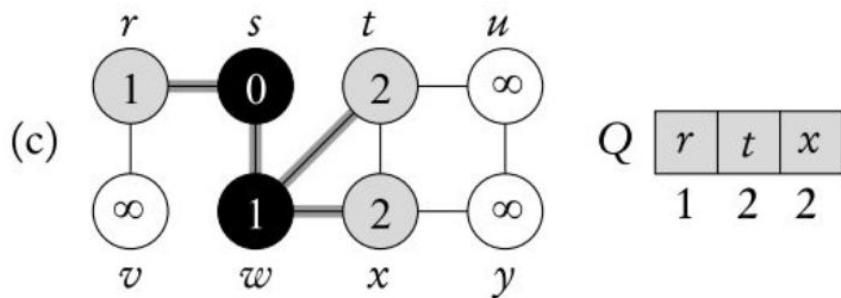
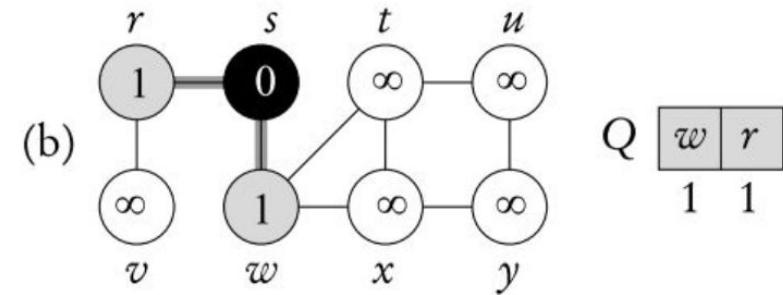
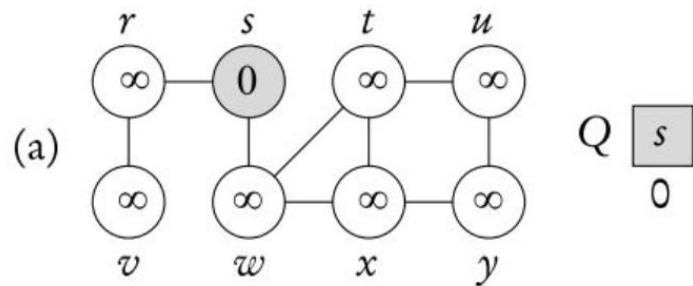
Parcurgerea în lățime (BFS)

1. Se începe explorarea dintr-un nod nevizitat, care se adaugă într-o coadă
2. Cât timp există elemente în coadă
  - a. Se scoate din coadă
  - b. Se pun în coadă toți vecinii nevizitați

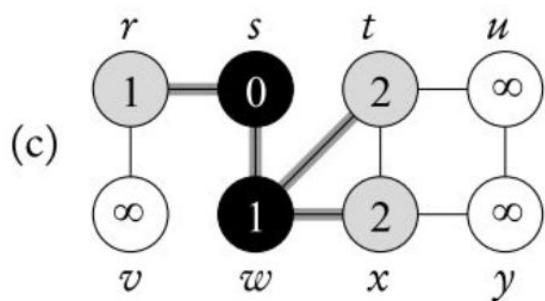
Parcurgerea în lățime - Exemplu

Parcurgerea în lățime - Exemplu

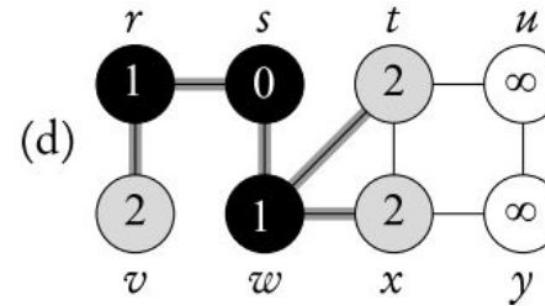

Parcurgerea în lățime - Exemplu

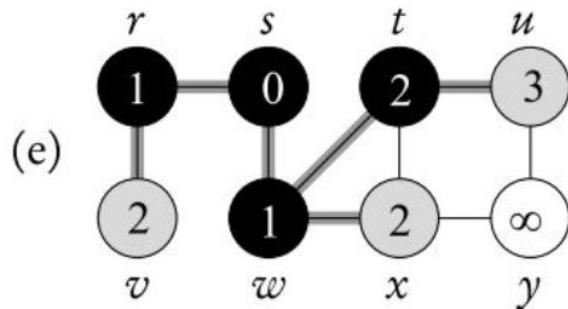
Q

r	t	x
1	2	2

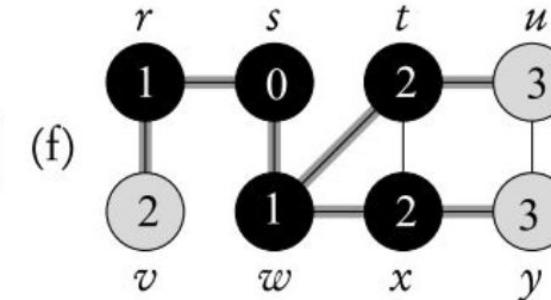
Q

t	x	v
2	2	2

Q

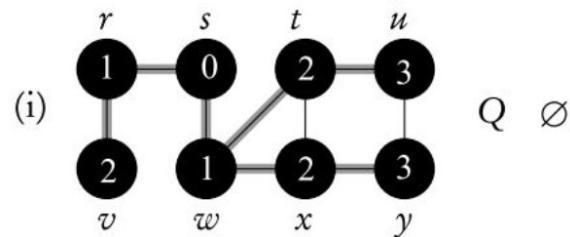
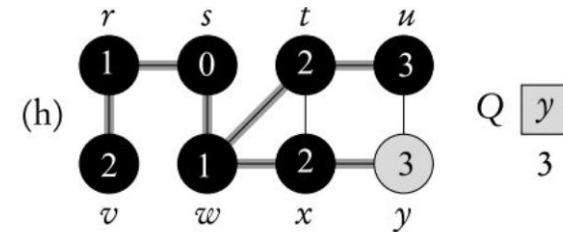
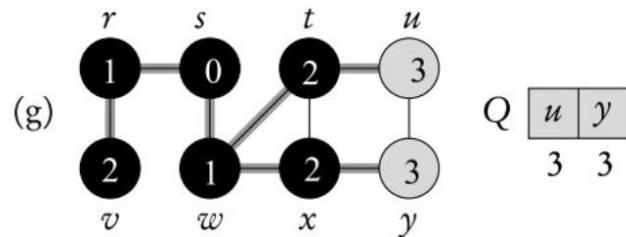
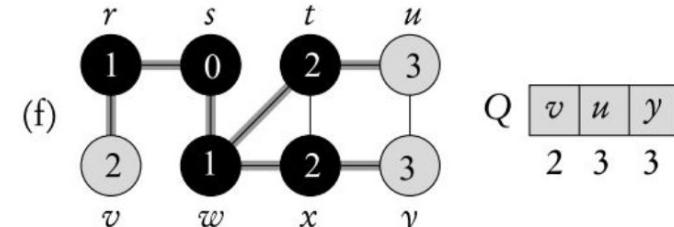
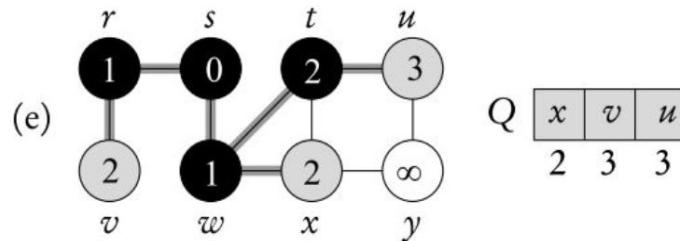
x	v	u
2	3	3

Q

v	u	y
2	3	3

Parcurgerea în lățime - Exemplu

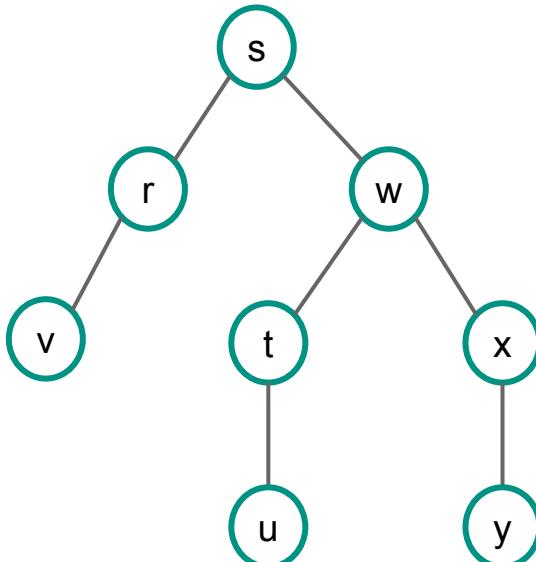
Parcurgerea în lățime - Algoritm

Să scriem împreună pseudocodul:

Parcurgerea în lățime - Algoritm

Algoritm Cormen:

Pi → tata

$CL(G, s)$

```
1: pentru fiecare vârf  $u \in V[G] - \{s\}$  execută
2:    $color[u] \leftarrow$  ALB
3:    $d[u] \leftarrow \infty$ 
4:    $\pi[u] \leftarrow$  NIL
5:  $color[s] \leftarrow$  GRI
6:  $d[s] \leftarrow 0$ 
7:  $\pi[s] \leftarrow$  NIL
8:  $Q \leftarrow \{s\}$ 
9: cât timp  $Q \neq \emptyset$  execută
10:    $u \leftarrow cap[Q]$ 
11:   pentru fiecare vârf  $v \in Adj[u]$  execută
12:     dacă  $color[v] =$  ALB atunci
13:        $color[v] \leftarrow$  GRI
14:        $d[v] \leftarrow d[u] + 1$ 
15:        $\pi[v] \leftarrow u$ 
16:       PUNE-ÎN-COADĂ( $Q, v$ )
17:     SCOATE-DIN-COADĂ( $Q$ )
18:    $color[u] \leftarrow$  NEGRU
```

Parcurgerea în lățime - Complexitate

Care este complexitatea algoritmului?

Parcurgerea în lățime - Complexitate

Care este complexitatea algoritmului?

- O($V+E$) sau O($n+m$)
  - unde
    - $V = n$ = numărul de noduri
    - $E = m$ = numărul de muchii

Parcurgerea în lățime - Aplicații

Ieșirea din labirint într-un număr minim de pași

0 0 → punct de pornire

0 7 → punct de ieșire

0 0 0 0 0 0 -1 0

0 -1 -1 -1 -1 -1 -1 0

0 0 0 0 0 0 -1 0

-1 -1 -1 -1 -1 0 -1 0

0 0 0 0 -1 0 0 0

Parcurgerea în lățime - Aplicații

Ieșirea din labirint într-un număr minim de pași

0 0 → punct de pornire

0 7 → punct de ieșire

0 1 2 3 4 5 -1 15

1 -1 -1 -1 -1 -1 -1 14

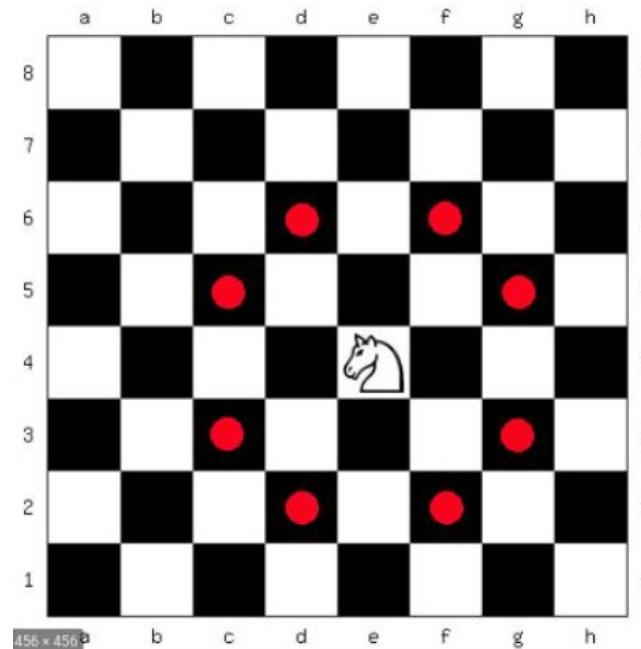
2 3 4 5 6 7 -1 13

-1 -1 -1 -1 -1 8 -1 12

0 0 0 0 -1 9 10 11

Parcurgerea în lățime - Aplicații

Drum de lungime minimă a calului pe tabla de șah

Parcurgerea în adâncime (DFS)

1. Se începe explorarea dintr-un nod nevizitat
2. Se caută un vecin nevizitat, care devine nodul curent.
Cât timp nodul curent are un vecin nevizitat, repetăm pasul 2 (intrăm în adâncime)
3. Când nodul curent nu are niciun vecin nevizitat, ne întoarcem la strămoșii lui (tatăl, bunicul etc), până găsim un nod care are vecini nevizitați și reluăm pasul 2
4. Dacă există noduri nevizitate, reluăm pasul 1

Când se întâmplă pasul 4?

Parcurgerea în adâncime (DFS)

1. Se începe explorarea dintr-un nod nevizitat
2. Se caută un vecin nevizitat, care devine nodul curent.
Cât timp nodul curent are un vecin nevizitat, repetăm pasul 2 (intrăm în adâncime)
3. Când nodul curent nu are niciun vecin nevizitat, ne întoarcem la strămoșii lui (tatăl, bunicul etc), până găsim un nod care are vecini nevizitați și reluăm pasul 2
4. Dacă există noduri nevizitate, reluăm pasul 1

Când se întâmplă pasul 4?

- Când graful are mai multe componente conexe

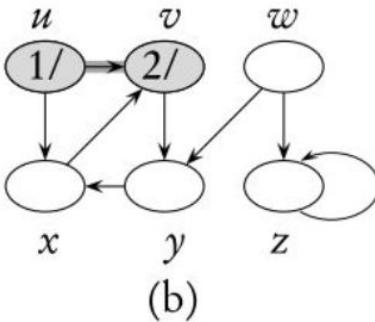
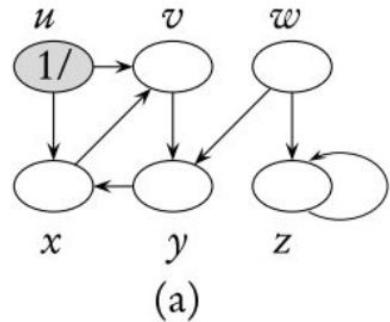
Parcurea în adâncime - Cu timpi de intrare și ieșire

Pentru o parcuree în adâncime, este uneori util să ținem minte cronologia parcurgerii.

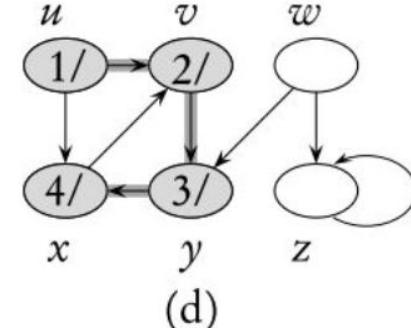
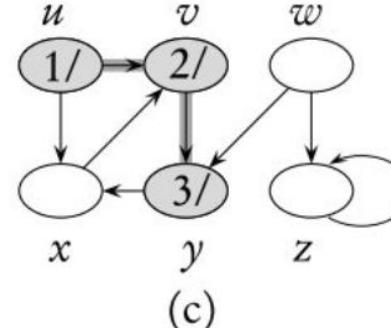
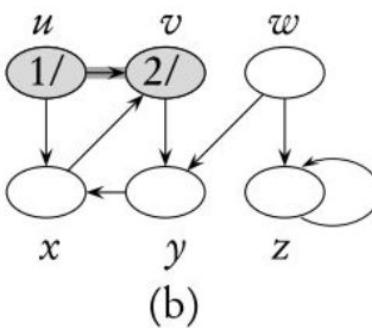
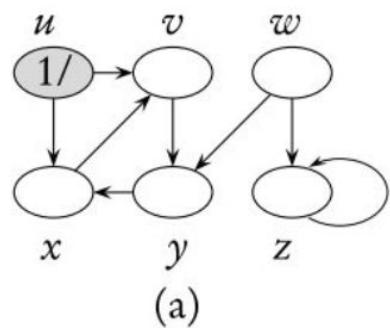
- De fiecare dată când ajungem într-un nod sau când terminăm de vizitat toți vecinii, incrementăm un contor și ținem minte aceste informații

Observație: O să existe situații în care cronologia va fi un pic diferită, cum s-a întâmplat la RMQ → LCA

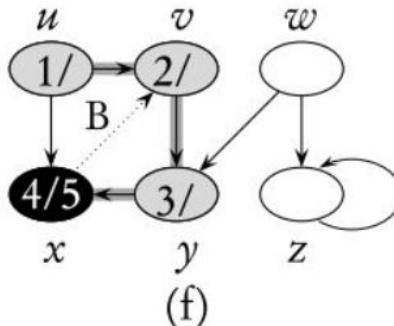
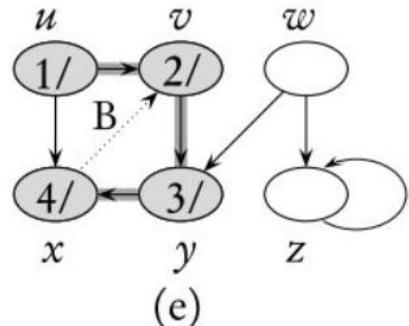
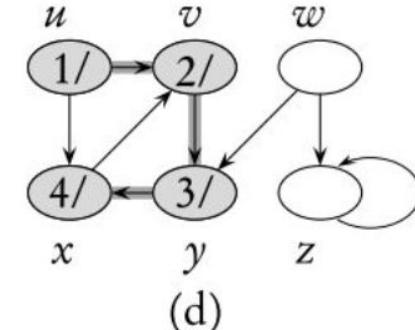
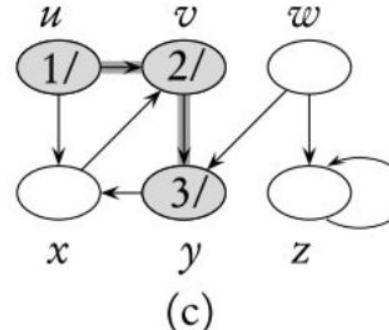
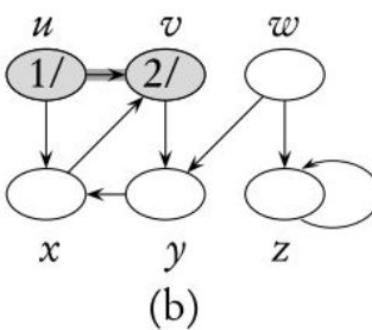
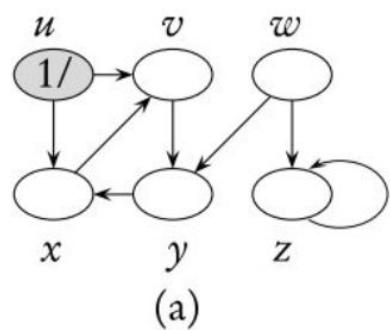
Parcurea în adâncime - Exemplu

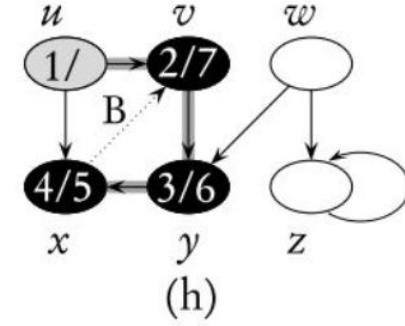
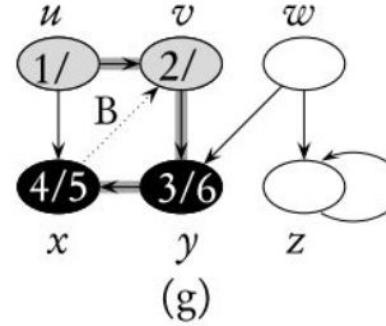
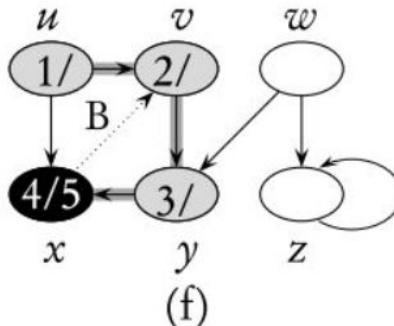
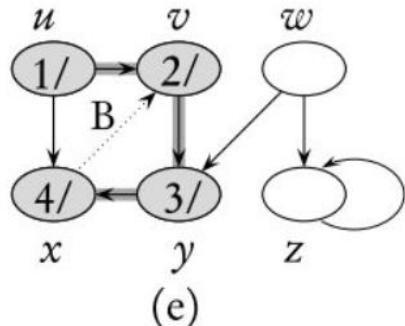
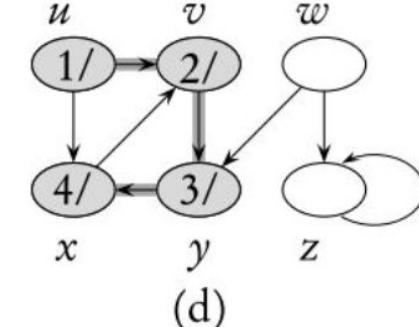
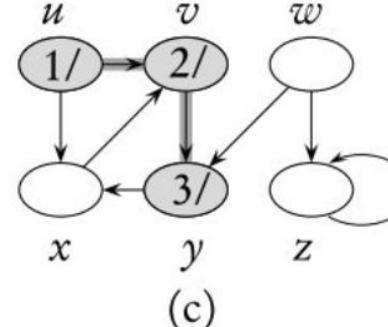
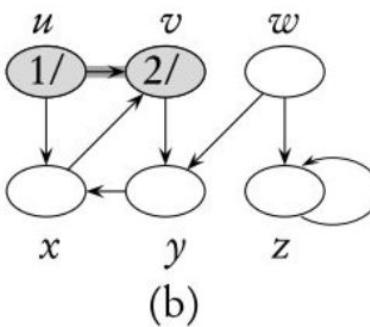
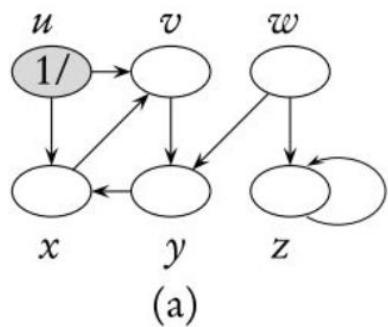
Parcurgerea în adâncime - Exemplu

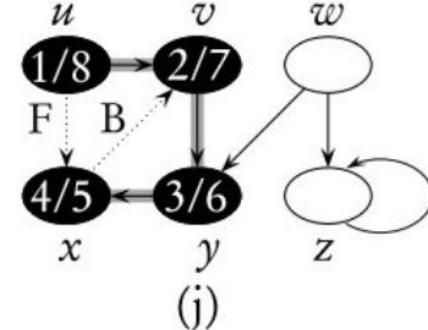
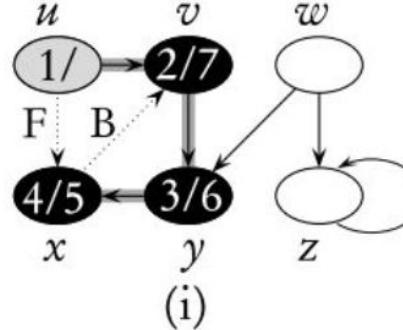
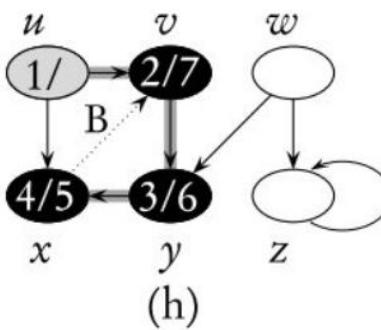
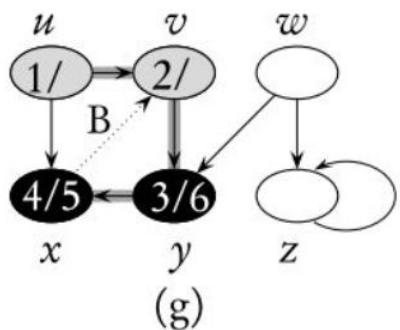
Parcurgerea în adâncime - Exemplu

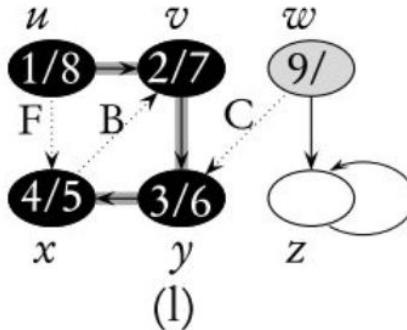
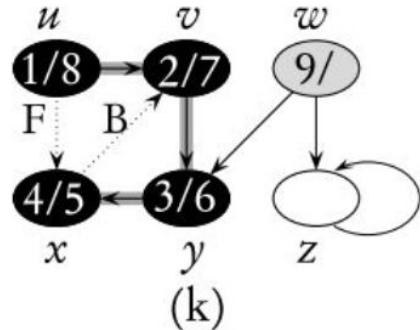
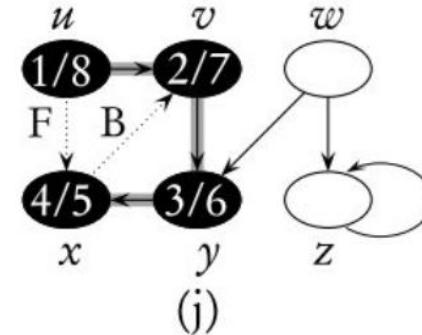
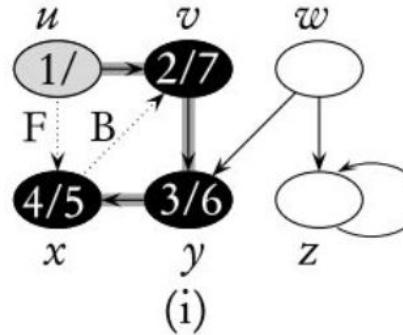
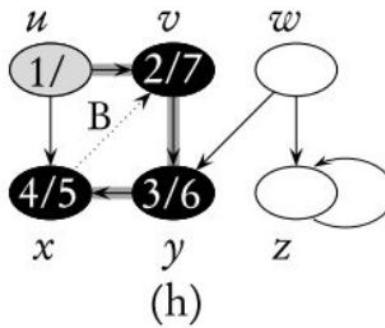
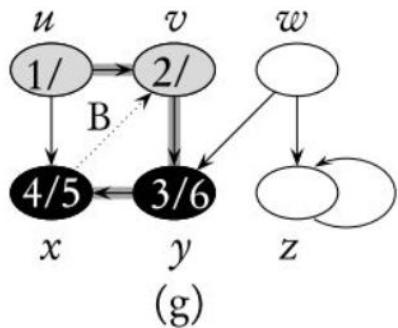
Parcurgerea în adâncime - Exemplu

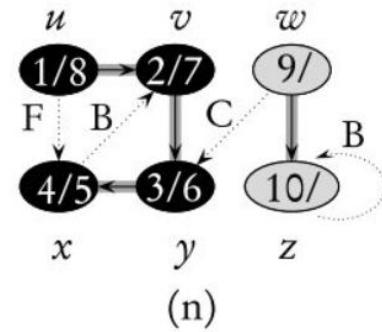
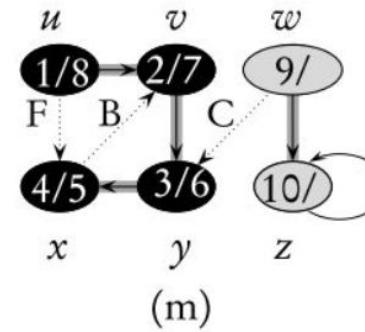
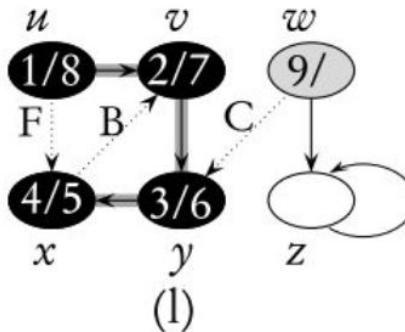
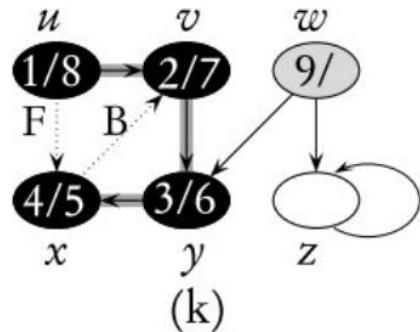
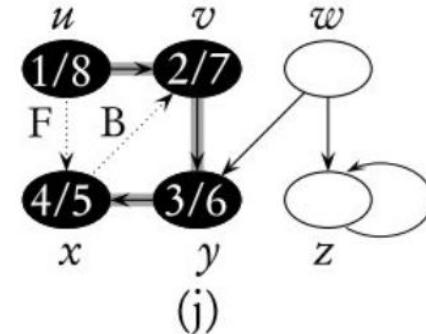
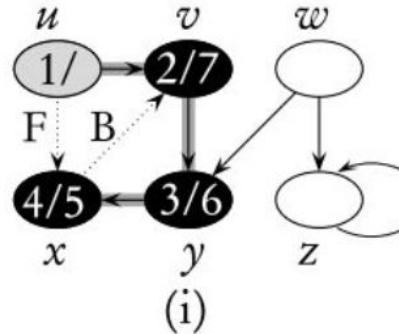
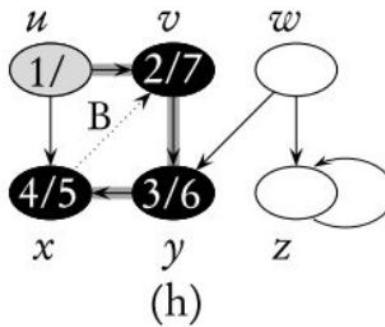
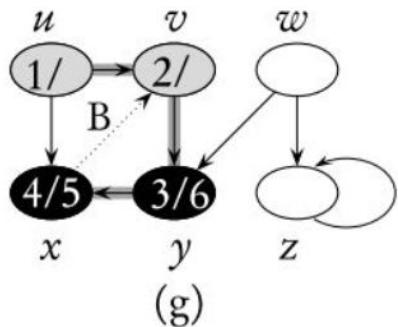
Parcurgerea în adâncime - Exemplu

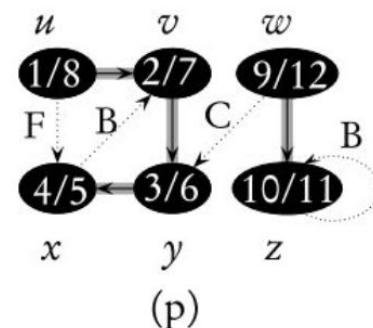
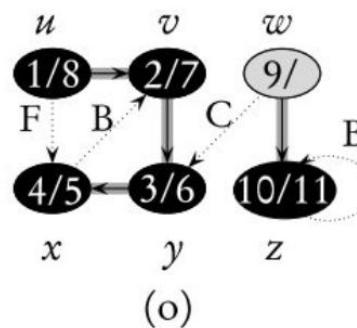
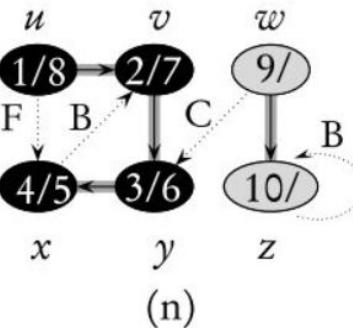
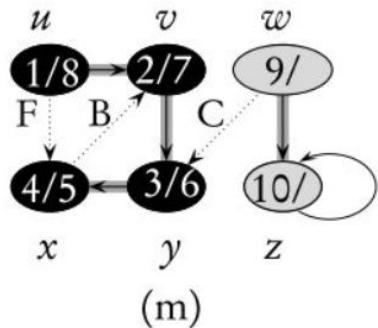
Parcurgerea în adâncime - Exemplu

Parcurgerea în adâncime - Exemplu

Parcurea în adâncime - Exemplu

Parcurea în adâncime - Algoritm

Să scriem împreună pseudocodul:

Parcurea în adâncime – Algoritm

Algoritm Cormen:

CA(G)

- 1: **pentru** fiecare vârf $u \in V[G]$ **execută**
  - 2: $culoare[u] \leftarrow \text{ALB}$
  - 3: $\pi[u] \leftarrow \text{NIL}$
  - 4: $temp \leftarrow 0$
  - 5: **pentru** fiecare vârf $u \in V[G]$ **execută**
  - 6:   **dacă** $culoare[u] = \text{ALB}$ **atunci**
  - 7:   CA-VIZITĂ(u)

CA-VIZITĂ(u)

- 1: $cupoare[u] \leftarrow \text{GRI}$ ▷ Vârful alb u tocmai a fost descoperit.
 2: $d[u] \leftarrow \text{temp} \leftarrow \text{temp} + 1$
 3: **pentru** fiecare $v \in \text{Adj}[u]$ **execută** ▷ Explorează muchia (u, v) .
 4:   **dacă** $cupoare[v] = \text{ALB}$ **atunci**
 5:      $\pi[v] \leftarrow u$
 6:     CA-VIZITĂ(v)
 7: $cupoare[u] \leftarrow \text{NEGRU}$ ▷ Vârful u este colorat în negru. El este terminat.
 8: $f[u] \leftarrow \text{temp} \leftarrow \text{temp} + 1$

Parcurgerea în adâncime - Complexitate

Care este complexitatea algoritmului?

Parcurgerea în adâncime - Complexitate

Care este complexitatea algoritmului?

- O($V+E$) sau O($n+m$)
  - unde
    - $V = n$ = numărul de noduri
    - $E = m$ = numărul de muchii

Parcurea în adâncime - Teorema parantezelor

Teorema parantezelor

În orice căutare în adâncime a unui graf (orientat sau neorientat) $G = (V, E)$, pentru oricare două vârfuri u și v , exact una din următoarele trei condiții este adevărată:

- intervalele $[d[u], f[u]]$ și $[d[v], f[v]]$ sunt total disjuncte
- intervalul $[d[u], f[u]]$ este conținut, în întregime, în intervalul $[d[v], f[v]]$, iar u este un descendent al lui v în arborele de adâncime
- intervalul $[d[v], f[v]]$ este conținut, în întregime, în intervalul $[d[u], f[u]]$, iar v este un descendent al lui u în arborele de adâncime

Parcurea în adâncime - Teorema parantezelor

Teorema parantezelor: Demonstrație

Începem cu cazul în care $d[u] < d[v]$.

În funcție de valoarea de adevăr a inegalității $d[v] < f[u]$, există două subcazuri care trebuie considerate.

1. **În primul subcaz:** $d[v] < f[u]$, deci v a fost descoperit, în timp ce u era încă gri. Aceasta implică faptul că v este un descendant al lui u. Mai mult, deoarece v a fost descoperit înaintea lui u, toate muchiile care pleacă din el sunt explorate, iar v este terminat, înainte ca algoritmul să revină pentru a-l termina pe u. De aceea, în acest caz, intervalul $[d[v], f[v]]$ este conținut în întregime în intervalul $[d[u], f[u]]$.
2. **În celălalt subcaz:** $f[u] < d[v]$ și din inegalitatea $d[u] < f[u]$ implică faptul că intervalele $[d[u], f[u]]$ și $[d[v], f[v]]$ sunt disjuncte.

Cazul în care $d[v] < d[u]$ este similar, inversând rolurile lui u și v în argumentația de mai sus.

Parcurea în adâncime - Teorema parantezelor

Corolarul 23.7 (Interclasarea intervalorilor descendenților)

Vârful v este un descendant al lui u în pădurea de adâncime pentru un graf G orientat sau neorientat dacă și numai dacă $d[u] < d[v] < f[v] < f[u]$.

Parcugerea în adâncime - Teorema parantezelor

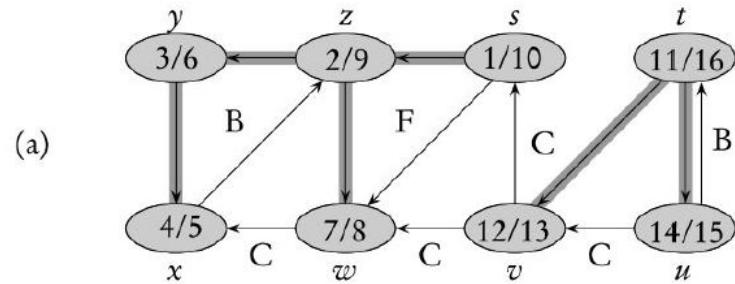
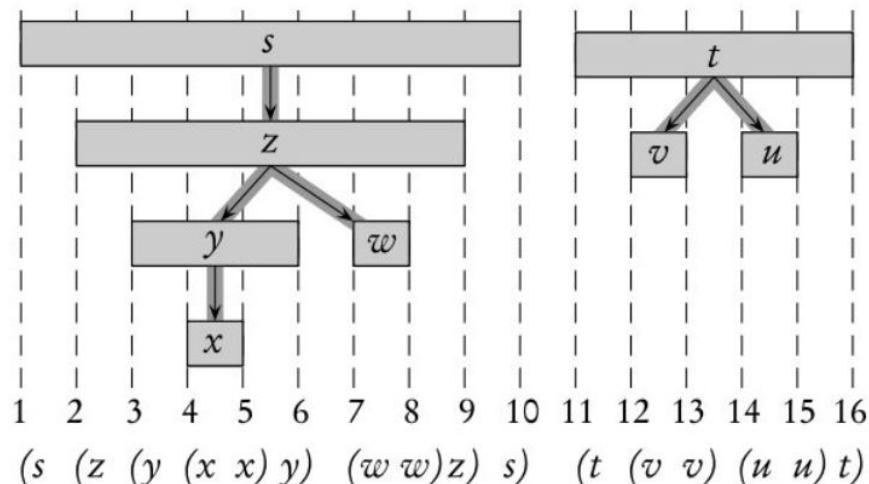

Diagrama b exemplifică foarte bine teorema anterioară.

(b)

Parcurea în adâncime - Teorema parantezelor

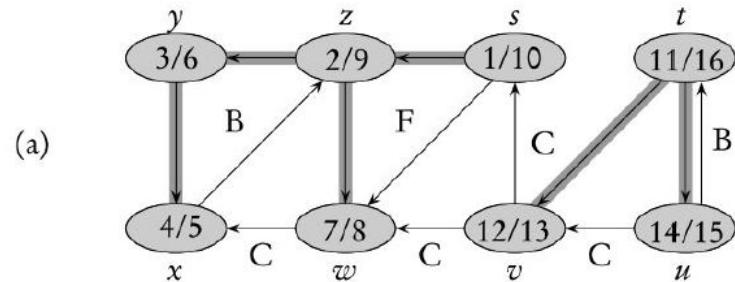
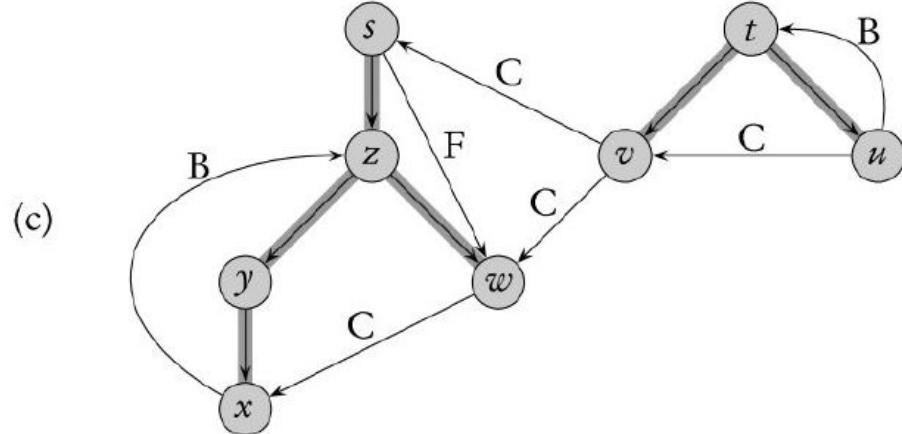

Diagrama c exemplifică muchiile de întoarcere despre care vom vorbi imediat.

Parcurea în adâncime - Clasificarea muchiilor

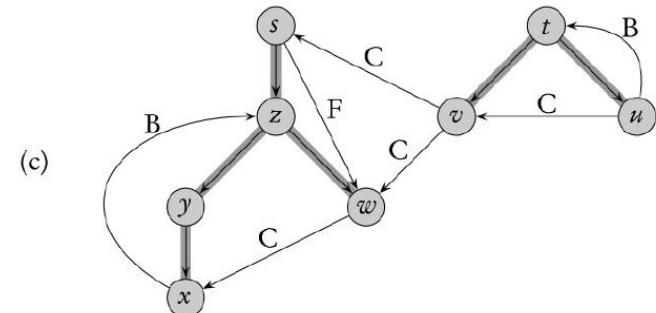
Clasificarea muchiilor

1. **Muchiile de arbore** sunt muchii din pădurea de adâncime $G\pi$. Muchia (u, v) este o muchie de arbore dacă v a fost descoperit explorând muchia (u, v) .
2. **Muchiile înapoi** sunt acele muchii (u, v) care unesc un vârf u cu un strămoș v într-un arbore de adâncime. Bucile (muchii de la un vârf la el însuși) care pot apărea într-un graf orientat sunt considerate muchii înapoi.
3. **Muchiile înainte** sunt acele muchii (u, v) ce nu sunt muchii de arbore și conectează un vârf u cu un descendant v într-un arbore de adâncime.
4. **Muchiile transversale** sunt toate celelalte muchii. Ele pot uni vârfuri din același arbore de adâncime, cu condiția ca unul să nu fie strămoșul celuilalt, sau pot uni vârfuri din arbori de adâncime diferiți.

Parcurea în adâncime - Clasificarea muchiilor

Clasificarea muchiilor

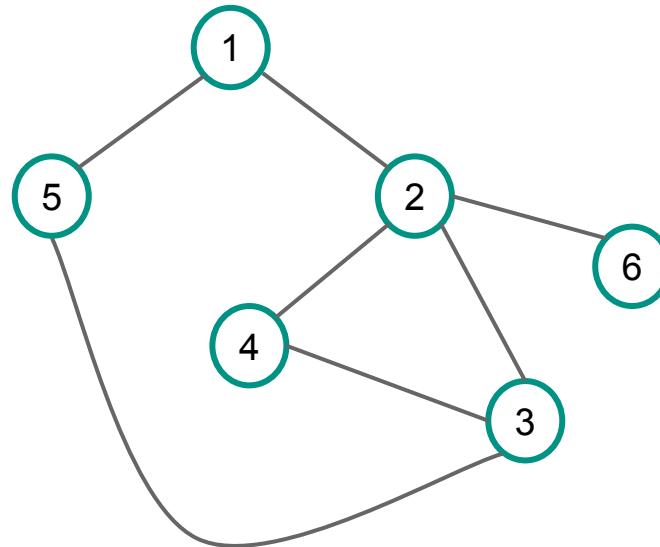
1. **Muchiile de arbore** sunt muchii din pădurea de adâncime $G\pi$. Muchia (u, v) este o muchie de arbore dacă v a fost descoperit explorând muchia (u, v) .
2. **Muchiile înapoi** sunt acele muchii (u, v) care unesc un vârf u cu un strămoș v într-un arbore de adâncime. Bucile (muchii de la un vârf la el însuși) care pot apărea într-un graf orientat sunt considerate muchii înapoi.
3. **Muchiile înainte** sunt acele muchii (u, v) ce nu sunt muchii de arbore și conectează un vârf u cu un descendant v într-un arbore de adâncime.
4. **Muchiile transversale** sunt toate celelalte muchii. Ele pot uni vârfuri din același arbore de adâncime, cu condiția ca unul să nu fie strămoșul celuilalt, sau pot uni vârfuri din arbori de adâncime diferiți.

Parcurea în adâncime - Clasificarea muchiilor

Într-un graf neorientat nu vom avea toate cele 4 categorii de muchii.

Ce categorii vom avea?

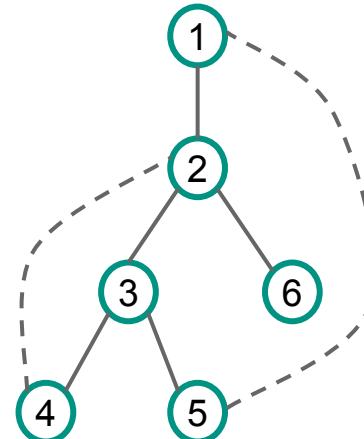
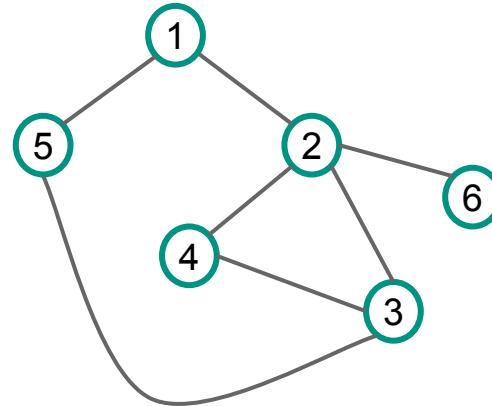

Parcurea în adâncime - Clasificarea muchiilor

Într-un graf neorientat nu vom avea toate cele 4 categorii de muchii.

Ce categorii vom avea?

- doar primele două categorii (muchii de arbore și muchii înapoi)

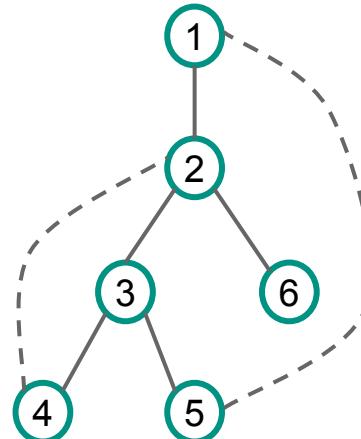
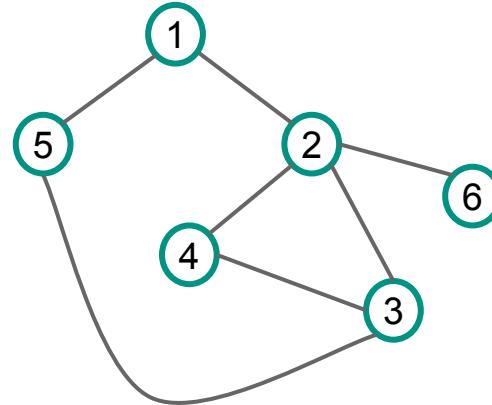
Parcurea în adâncime - Clasificarea muchiilor

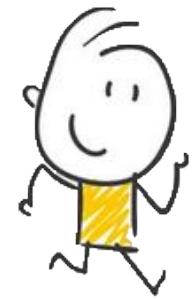
Într-un graf neorientat vom avea un ciclu dacă găsim ce fel de muchie?

Parcurea în adâncime - Clasificarea muchiilor

Într-un graf neorientat vom avea un ciclu dacă găsim ce fel de muchie?

- muchie înapoi

Sortarea topologică

Sortarea topologică

Fie $G = (V, E)$ un **graf orientat**.

Sortarea topologică a lui G =

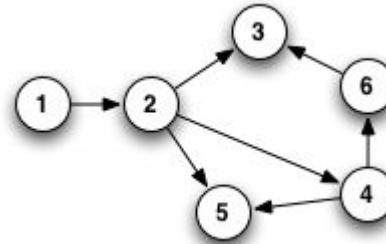
ordonarea vârfurilor astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v în ordonare.

Nu este neapărat unică!

Sortarea topologică - Aplicații

- Ordinea de calcul în proiecte în care intervin relații de dependență / precedentă
(exemplu: calcul de formule, ordinea de compilare când clasele/pachetele depind unele de altele)
- Detectie de deadlock
- Determinarea de drumuri critice

Activitatea 5 depinde de activitatea 4,
deci trebuie să se desfășoare după ea

În ce ordine trebuie executate activitățile?

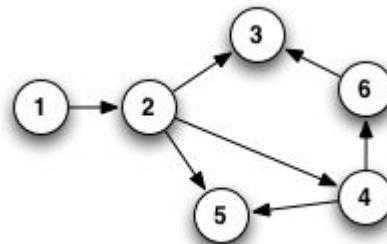
Formulele din celulele B2..D2

	A	B	C	D
1				
2				
3				
4		"=B1+D2"	"=2*B2"	"=2*C1+C2"

În ce ordine se evaluatează formulele?
Probleme: dacă există dependențe circulare

Sortarea topologică - Aplicații

- planificarea de proiecte, ordinea de execuție a unor operații: compilarea pachetelor, ordinea de calcul a formulelor din excel etc
- determinarea de drumuri minime în grafuri fără circuite

În ce ordine trebuie executate activitățile?

	A	B	C	D
1				
2		3	2	
3		3	6	0
4	=B1+D2"	"=2*B2"	"=2*C1+C2"	

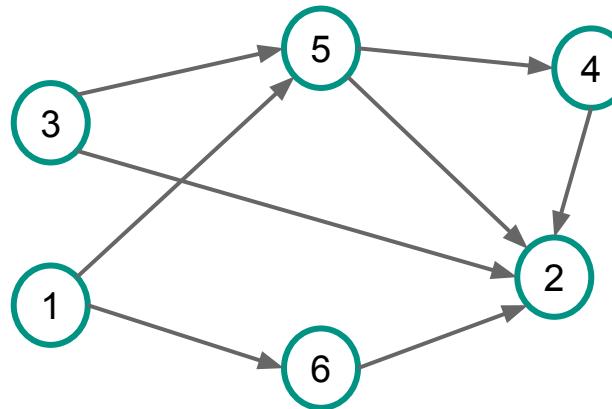
În ce ordine se evaluatează formulele?
Probleme: dacă există dependențe circulare

Sortarea topologică

Fie $G = (V, E)$ un **graf orientat**.

Sortarea topologică a lui G =

ordonarea vârfurilor astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v în ordonare.

Sortarea topologică

Fie $G = (V, E)$ un **graf orientat**.

Sortarea topologică a lui G =

ordonarea vârfurilor astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v în ordonare.

Propoziție. Dacă G este aciclic, atunci G are o sortare topologică.

Sortarea topologică

Fie $G = (V, E)$ un **graf orientat**.

Sortarea topologică a lui G =

ordonarea vârfurilor astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v în ordonare.

Propoziție. Dacă G este aciclic, atunci G are o sortare topologică.

- Demonstrație $\Rightarrow$ Algoritm?

Sortarea topologică

Fie $G = (V, E)$ un **graf orientat**.

Sortarea topologică a lui G =

ordonarea vârfurilor astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v în ordonare.

Propoziție. Dacă G este aciclic, atunci G are o sortare topologică.

- Demonstrație $\Rightarrow$ Algoritm?

- Care poate fi primul nod în sortarea topologică?

Sortarea topologică

Fie $G = (V, E)$ **graf orientat**.

Lemă. Dacă G este aciclic, atunci G are cel puțin un vârf v cu gradul intern 0 ($d^-(v) = 0$).

Pseudocod

Sortarea topologică - Pseudocod

cât timp $|V(G)| > 0$ execută

    alege v cu $d^-(v) = 0$

    adauga v in ordonare

$G \leftarrow G - v$

Corectitudine: rezultă din **Lemă** + inducție

Sortarea topologică - Pseudocod

cât timp $|V(G)| > 0$ execută

    alege v cu $d^-(v) = 0$

    adauga v in ordonare

$G \leftarrow G - v$

Implementare? Complexitate?

Sortarea topologică - Pseudocod

cât timp $|V(G)| > 0$ execută

alege v cu $d^-(v) = 0$

adauga v in ordonare

$G \leftarrow G - v$

Implementare - similar BF

- pornim cu toate vârfurile cu grad intern 0 și le adăugăm într-o coadă

Sortarea topologică - Pseudocod

cât timp $|V(G)| > 0$ execută

alege v cu $d^-(v) = 0$

adauga v in ordonare

$G \leftarrow G - v$

Implementare - similar BF

- pornim cu toate vârfurile cu grad intern 0 și le adăugăm într-o coadă
- repetăm:
  - extragem un vârf din coadă
  - îl eliminăm din graf (**scădem gradele interne ale vecinilor, nu îl eliminăm din reprezentare**)

Sortarea topologică - Pseudocod

cât timp $|V(G)| > 0$ execută

alege v cu $d^-(v) = 0$

adauga v in ordonare

$G \leftarrow G - v$

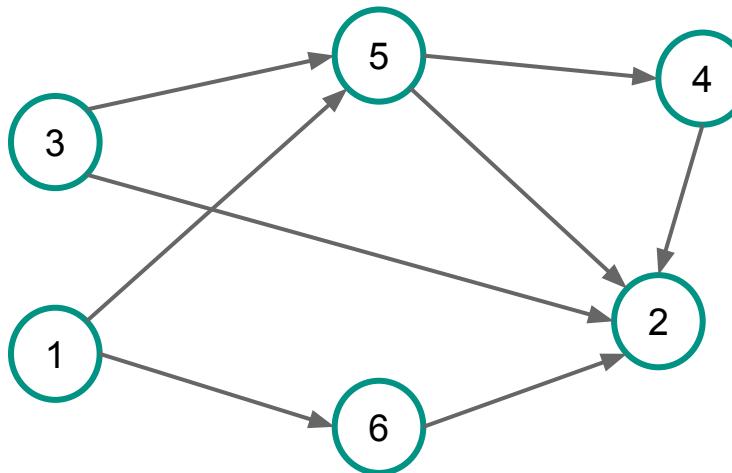
Implementare - similar BF

- pornim cu toate vârfurile cu grad intern 0 și le adăugăm într-o coadă
- repetăm:
  - extragem un vârf din coadă
  - îl eliminăm din graf (**scădem gradele interne ale vecinilor, nu îl eliminăm din reprezentare**)
  - adăugăm în coadă vecinii al căror grad intern devine 0

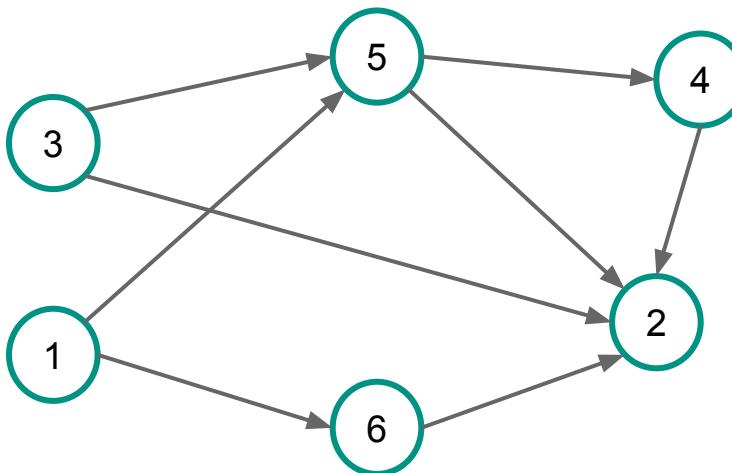
Exemplu

Sortare topologică - Exemplu

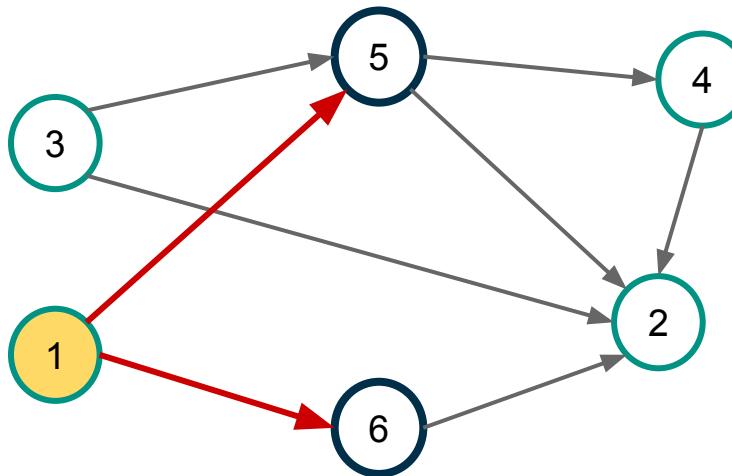

Sortare topologică - Exemplu

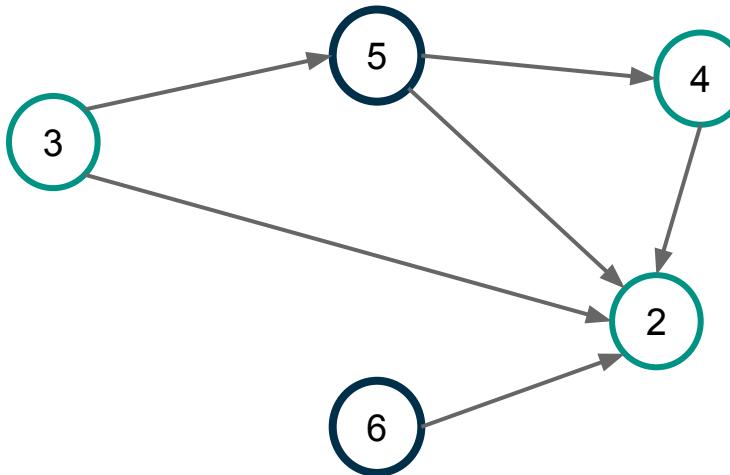
C: 1 3

Sortare topologică - Exemplu

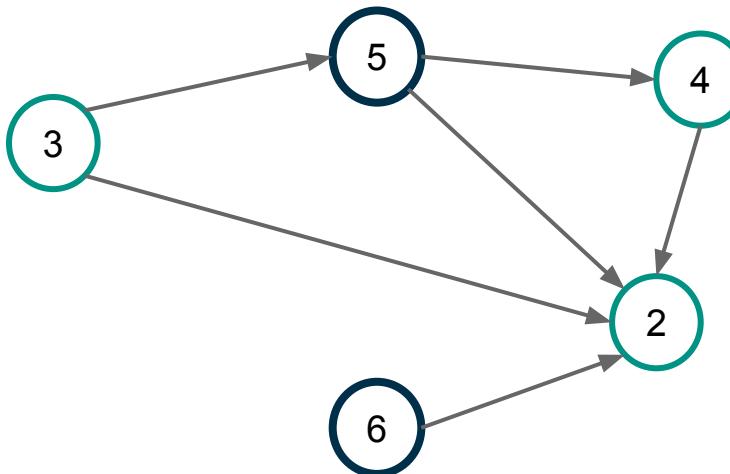
C: **1** 3

Sortare topologică - Exemplu

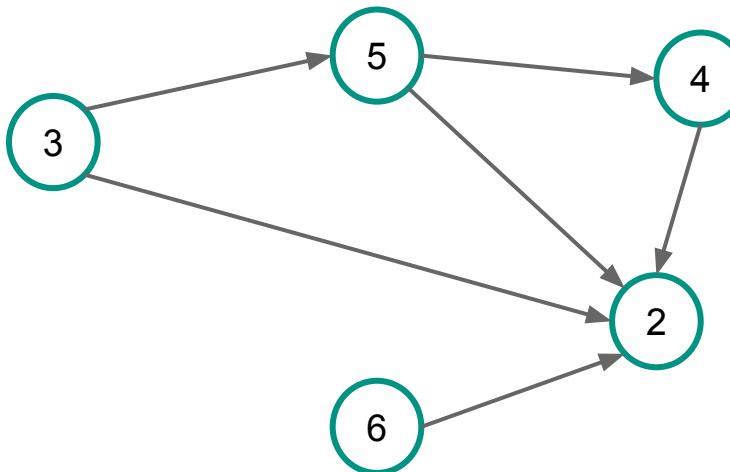
C: **1** 3

Sortare topologică - Exemplu

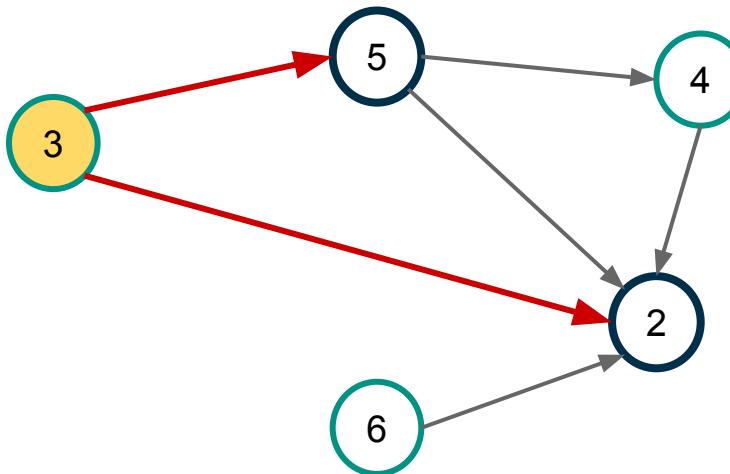
C: **1** 3 6

Sortare topologică - Exemplu

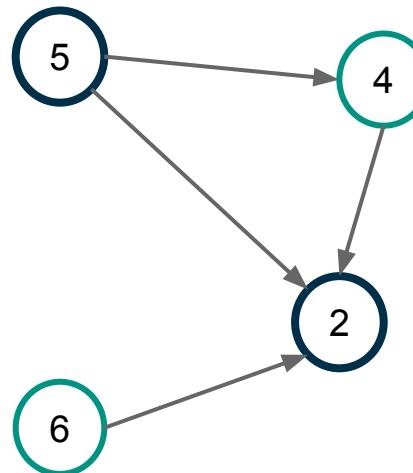
C: **1** 3 6

Sortare topologică - Exemplu

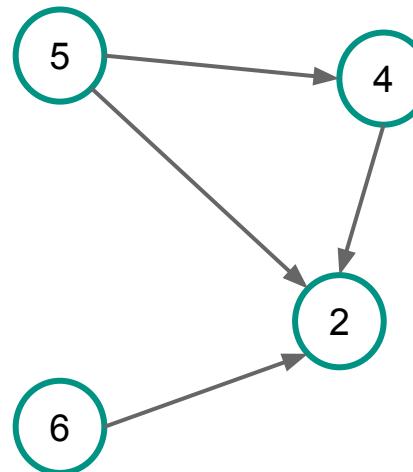
C: **1 3 6**

Sortare topologică - Exemplu

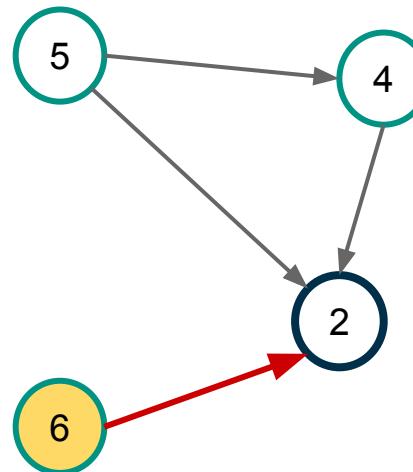
C: **1 3 6**

Sortare topologică - Exemplu

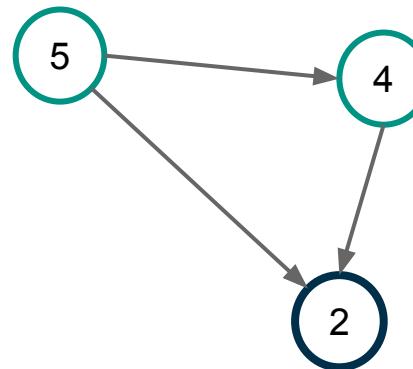
C: **1 3 6 5**

Sortare topologică - Exemplu

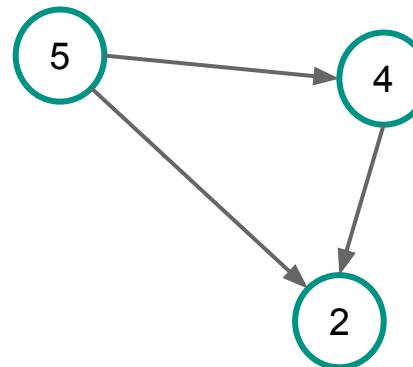
C: **1 3 6 5**

Sortare topologică - Exemplu

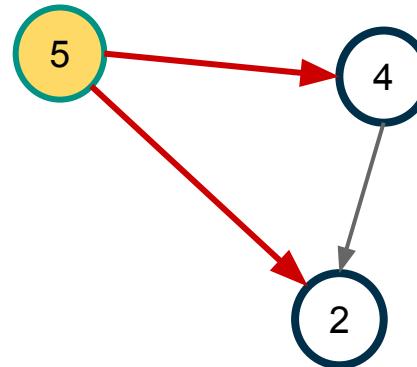
c: **1 3 6 5**

Sortare topologică - Exemplu

c: **1 3 6 5**

Sortare topologică - Exemplu

c: 1 3 6 5

Sortare topologică - Exemplu

c: **1 3 6 5**

Sortare topologică - Exemplu

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică - Exemplu

c: 1 3 6 5 4

Sortare topologică - Exemplu

2

c: 1 3 6 5 4

Sortare topologică - Exemplu

2

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică - Exemplu

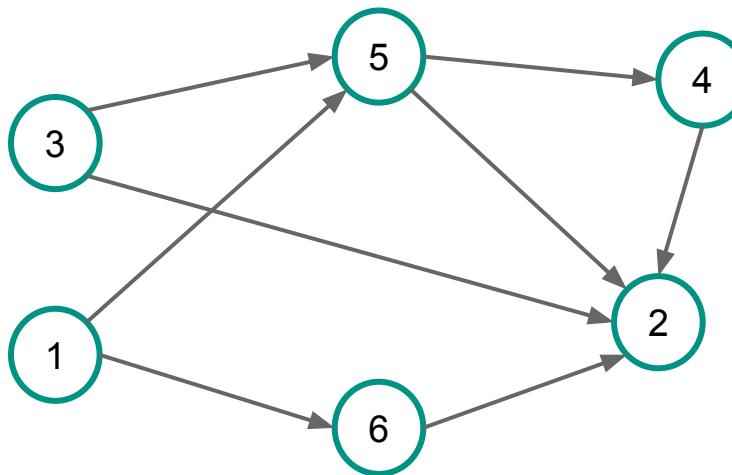

c: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică - Exemplu

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică - Exemplu

SORTARE TOPOLOGICĂ: 1 3 6 5 4 2

Algorithm

Sortare topologică - Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset$

adauga in C toate varfurile v cu $d^-[v]=0$

Sortare topologică - Algoritm

coada C $\leftarrow \emptyset$

adauga in C toate varfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp C $\neq \emptyset$ **executa**

    i $\leftarrow$ **extrage**(C)

adauga i in sortare

pentru ij $\in E$ **executa**

Sortare topologică - Algoritm

coada C $\leftarrow \emptyset$

adauga in C toate varfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp C $\neq \emptyset$ **executa**

    i $\leftarrow$ **extrage**(C)

adauga i in sortare

pentru ij $\in E$ **executa**

$d^-[j] = d^-[j] - 1$

Sortare topologică - Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset$

adauga in C toate varfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp $C \neq \emptyset$ **executa**

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$

    adauga i in sortare

pentru $ij \in E$ **executa**

$d^-[j] = d^-[j] - 1$

daca $d^-[j] = 0$ **atunci**

            adauga(j , C)

Sortare topologică - Algoritm

Ce se întâmplă dacă graful conține, totuși, circuite?

Cum detectăm acest lucru pe parcursul algoritmului?

Alt algoritm

Sortare topologică - Alt algoritm

Suplimentar

Există un algoritm bazat pe DF, pornind de la următoarea **observație**:

- dacă **final[u]** = momentul la care a fost finalizat vârful u în parcurgerea DF, avem:
  - $uv \in E \Rightarrow f[u] > f[v]$

Sortare topologică - Alt algoritm

Suplimentar

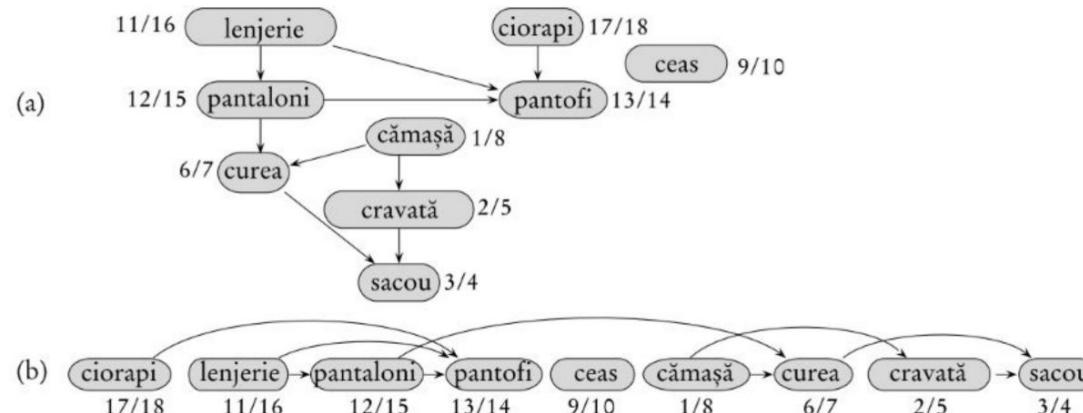
Există un algoritm bazat pe DF, pornind de la următoarea **observație**:

- dacă **final[u]** = momentul la care a fost finalizat vârful u în parcurgerea DF, avem:
  - $uv \in E \Rightarrow f[u] > f[v]$
- atunci sortarea topologică = sortare descrescătoare în raport cu **final**

Sortare topologică - Alt algoritm

Dacă $\text{final}[u] = \text{momentul la care a fost finalizat vârful } u \text{ în parcurgerea DF}$, avem: $uv \in E \Rightarrow f[u] > f[v]$

- atunci sortarea topologică = sortare descrescătoare în raport cu final

Figura 23.7 (a) Profesorul Bumstead își sortează topologic îmbrăcămintea când se îmbrăcă. Fiecare muchie (u, v) înseamnă că articolul u trebuie îmbrăcat înaintea articolului v . Timpii de descoperire și de terminare dintr-o căutare în adâncime sunt prezențați alături de fiecare vârf. (b) Același graf sortat topologic. Vâfurile lui sunt aranjate de la stânga la dreapta în ordinea descrescătoare a timpului de terminare. Se observă că toate muchiile orientate merg de la stânga la dreapta.

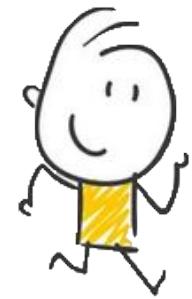
Sortare topologică - Alt algoritm

Dacă $\text{final}[u] = \text{momentul la care a fost finalizat vârful } u \text{ în parcurgerea DF}$, avem: $uv \in E \Rightarrow f[u] > f[v]$

- atunci sortarea topologică = sortare descrescătoare în raport cu **final**

Sortare_Topologică(G)

1. apelează CA(G) pentru a calcula timpii de terminare $f[v]$ pentru fiecare vârf v
2. pe măsură ce fiecare vârf este terminat, inserează în capul unei liste înlănțuite
3. returnează lista înlănțuită de vârfuri

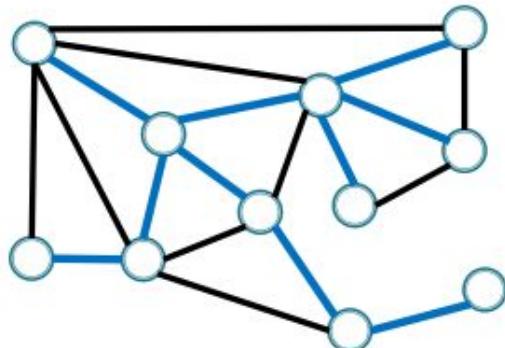
Arborei parziali

Arbore parțiali

Proprietate

Orice graf neorientat conex conține un arbore parțial (un graf parțial care este arbore).

Arbore parțiali

Proprietate

Orice graf neorientat conex conține un arbore parțial.

Demonstrație: două tipuri de algoritmi de construcție a unui arbore parțial al unui graf conex $G=(V, E)$

Prin adăugare de muchii (bottom-up)	Prin eliminare de muchii (cut-down)

Arbore parțiali

Proprietate

Orice graf neorientat conex conține un arbore parțial.

Demonstrație: două tipuri de algoritmi de construcție a unui arbore parțial al unui graf conex $G=(V, E)$

Prin adăugare de muchii (bottom-up)	Prin eliminare de muchii (cut-down)
$T \leftarrow (V, \emptyset)$ cât timp T nu este conex execută <ul style="list-style-type: none"> • alege $e \in E(G) - E(T)$ care unește două componente conexe din T (nu formează cicluri cu muchiile din T) • $E(T) \leftarrow E(T) \cup \{e\}$	
returnează T	

Arborei parțiali

Proprietate

Orice graf neorientat conex conține un arbore parțial.

Demonstrație: două tipuri de algoritmi de construcție a unui arbore parțial al unui graf conex $G=(V, E)$

Prin adăugare de muchii (bottom-up)	Prin eliminare de muchii (cut-down)
$T \leftarrow (V, \emptyset)$ cât timp T nu este conex execută <ul style="list-style-type: none"> • alege $e \in E(G) - E(T)$ care unește două componente conexe din T (nu formează cicluri cu muchiile din T) • $E(T) \leftarrow E(T) \cup \{e\}$	
returnează T	
În final, T este conex și aciclic, deci arbore	

Arborei parțiali

Proprietate

Orice graf neorientat conex conține un arbore parțial.

Demonstrație: două tipuri de algoritmi de construcție a unui arbore parțial al unui graf conex $G=(V, E)$

Prin adăugare de muchii (bottom-up)	Prin eliminare de muchii (cut-down)
$T \leftarrow (V, \emptyset)$ cât timp T nu este conex execută <ul style="list-style-type: none"> • alege $e \in E(G) - E(T)$ care unește două componente conexe din T (nu formează cicluri cu muchiile din T) • $E(T) \leftarrow E(T) \cup \{e\}$	$T \leftarrow (V, E)$ cât timp T conține cicluri execută <ul style="list-style-type: none"> • alege $e \in E(T)$ o muchie dintr-un ciclu • $E(T) \leftarrow E(T) - \{e\}$ returnează T
returnează T	
În final, T este conex și aciclic, deci arbore	

Arborei parțiali

Proprietate

Orice graf neorientat conex conține un arbore parțial.

Demonstrație: două tipuri de algoritmi de construcție a unui arbore parțial al unui graf conex $G=(V, E)$

Prin adăugare de muchii (bottom-up)	Prin eliminare de muchii (cut-down)
$T \leftarrow (V, \emptyset)$ cât timp T nu este conex execută <ul style="list-style-type: none"> • alege $e \in E(G) - E(T)$ care unește două componente conexe din T (nu formează cicluri cu muchiile din T) • $E(T) \leftarrow E(T) \cup \{e\}$ returnează T	$T \leftarrow (V, E)$ cât timp T conține cicluri execută <ul style="list-style-type: none"> • alege $e \in E(T)$ o muchie dintr-un ciclu • $E(T) \leftarrow E(T) - \{e\}$ returnează T
În final, T este conex și aciclic, deci arbore	În final, T este aciclic și conex (s-au eliminat doar muchii din ciclu), deci arbore

Arbore parțiali

Algoritmi de determinare a unui arbore parțial al unui graf conex

Complexitate algoritm?

Arbore parțiali

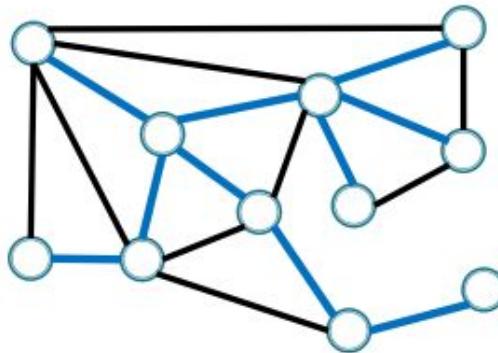
Algoritmi de determinare a unui arbore parțial al unui graf conex

Complexitate algoritm?

arbore asociat unei parcurgeri este arbore parțial ⇒
determinăm un arbore parțial printr-o parcuregere

Arborei parțiali

- "Scheletul" grafului
- Transmiterea de mesaje în rețea astfel încât mesajul să ajungă o singură dată în fiecare vârf
- Conectare fără redundanță + cu cost minim

Arbore parțiali de cost minim

Arborei parțiali de cost minim

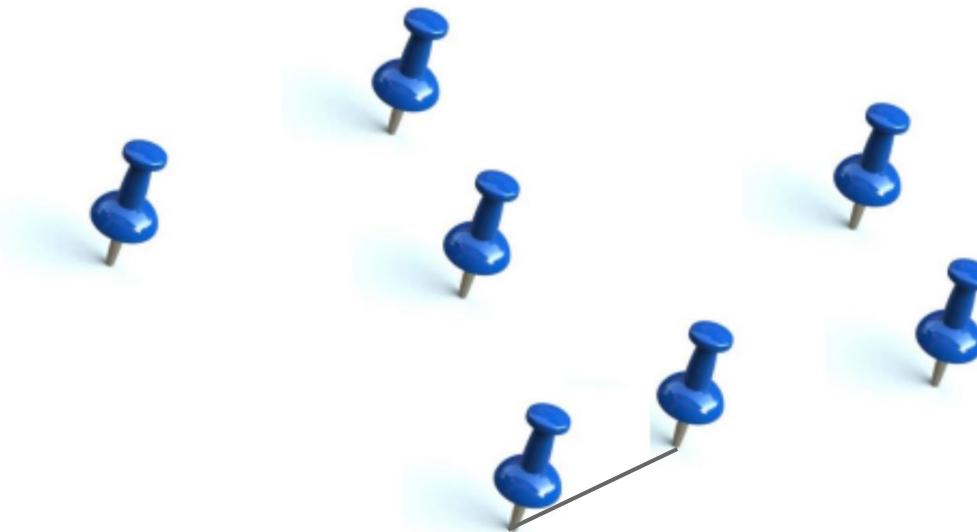
Conectați pinii astfel încât să folosiți cât mai puțin cablu.

Arbore parțiali de cost minim

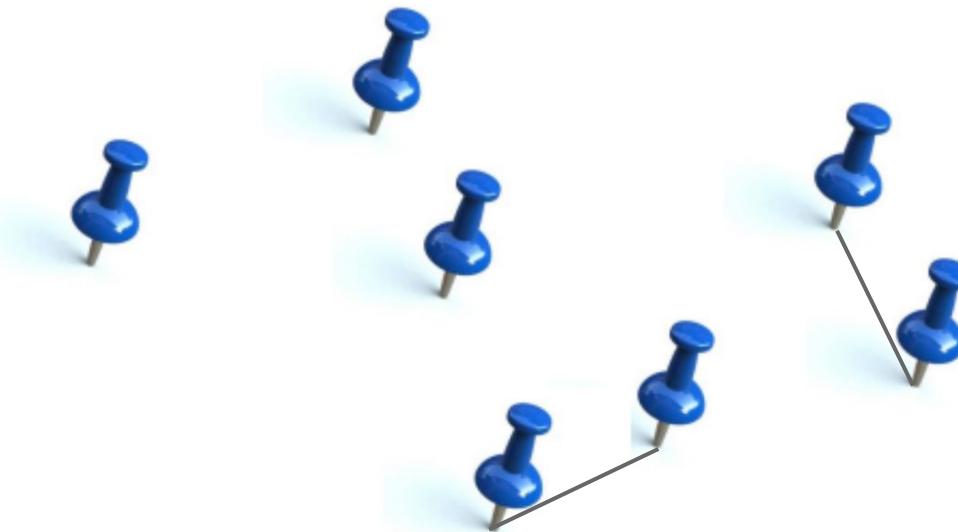

- Legăm pini apropiati
- Nu închidem cicluri

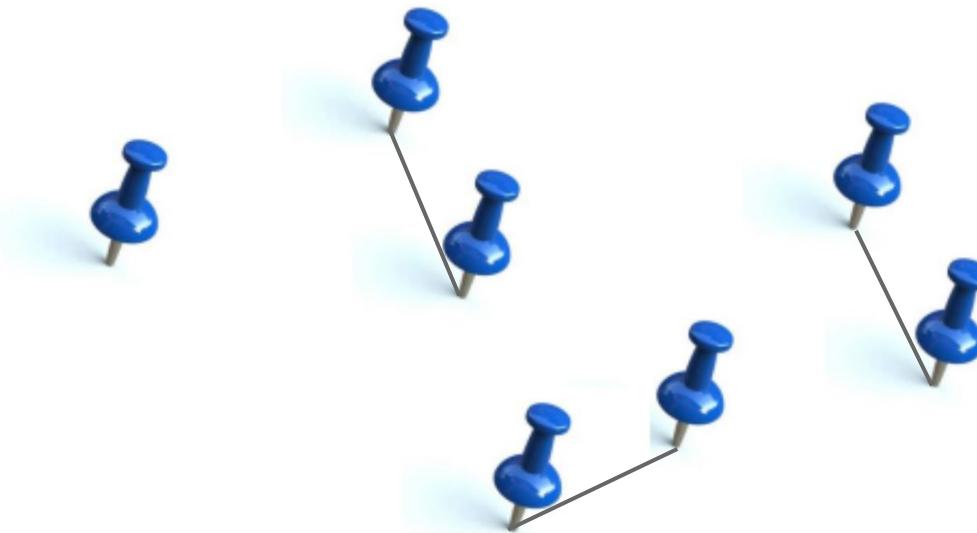
Arbore parțiali de cost minim

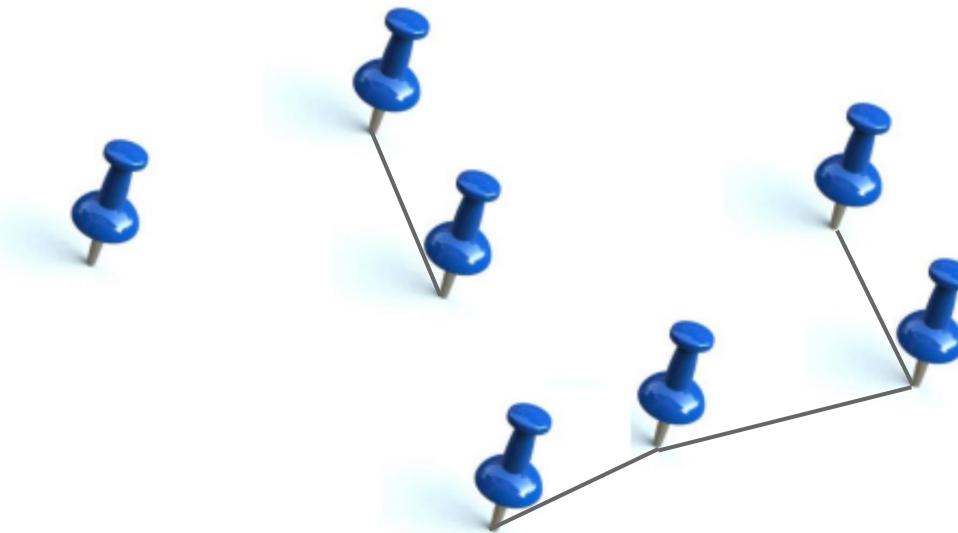
Arbore parțiali de cost minim

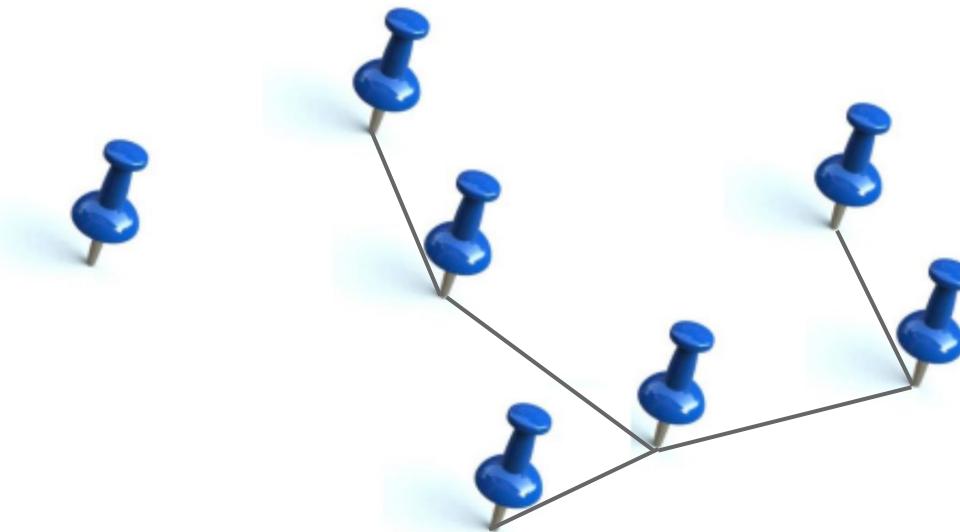
Arbore parțiali de cost minim

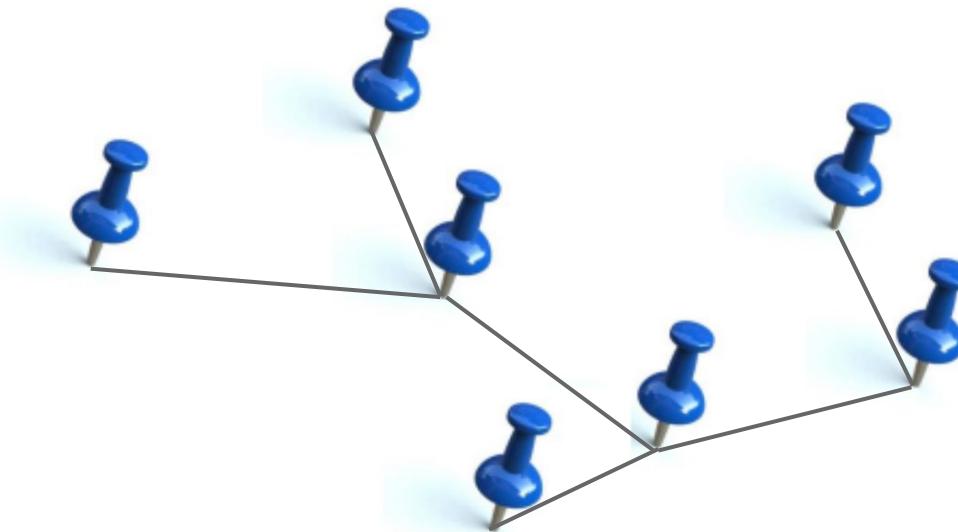
Arbore parțiali de cost minim

Arbore parțiali de cost minim

Arbore parțiali de cost minim

Arborei parțiali de cost minim

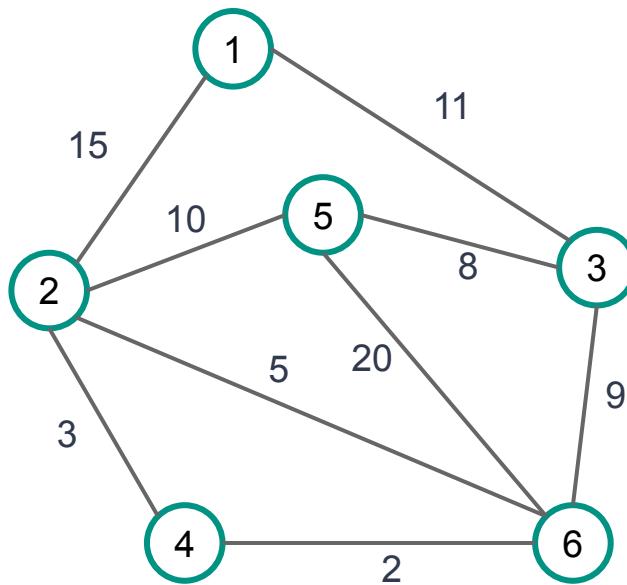
conectare cu cost minim $\Rightarrow$ evităm ciclurile

Deci, trebuie să construim

graf conex + fără cicluri $\Rightarrow$ arbore

cu suma costurilor muchiilor minimă

Grafuri ponderate

Grafuri ponderate

$G = (V, E)$ ponderat =

- $w : E \rightarrow \mathbb{R}$ funcție **pondere (cost)**

Notăm $G = (V, E, w)$

Grafuri ponderate

G = (V, E) ponderat =

- $w : E \rightarrow \mathbb{R}$ funcție **pondere (cost)**

Pentru $A \subseteq E$

$$w(A) = \sum_{e \in A} w(e)$$

Grafuri ponderate

G = (V, E) ponderat =

- $w : E \rightarrow \mathbb{R}$ funcție **pondere (cost)**

Pentru $A \subseteq E$

$$w(A) = \sum_{e \in A} w(e)$$

Pentru T subgraf al lui G

$$w(T) = \sum_{e \in E(T)} w(e)$$

Grafuri ponderate

Reprezentarea grafurilor ponderate

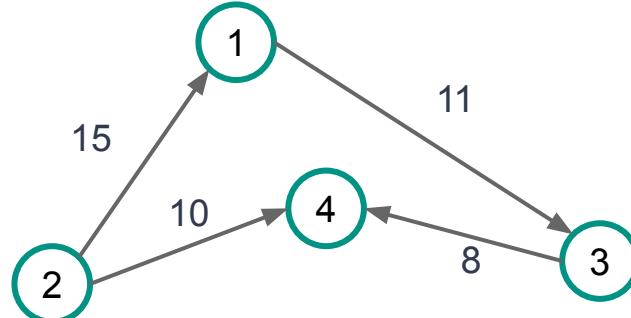
Grafuri ponderate

Reprezentarea grafurilor ponderate

Matrice de costuri (ponderi)

$$W = (w_{ij})_{i,j=1,\dots,n}$$

$$w_{ij} = \begin{cases} 0, & \text{daca } i = j \\ w(i, j), & \text{daca } ij \in E \\ \infty, & \text{daca } ij \notin E \end{cases}$$

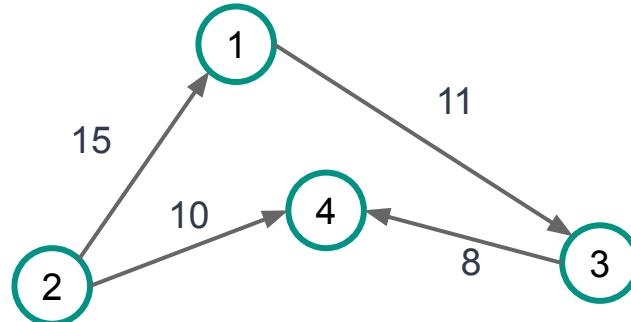

0	∞	11	∞
15	0	∞	10
∞	∞	0	8
∞	∞	∞	0

Grafuri ponderate

Reprezentarea grafurilor ponderate

- Matrice de costuri (ponderi)
- Liste de adiacență

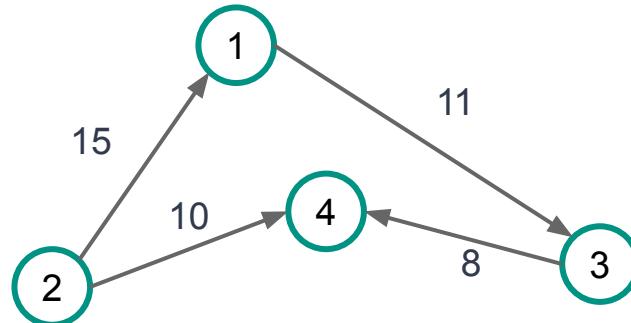

1:	$3 / 11$
2:	$1 / 15, 4 / 10$
3:	$4 / 8$
4:	

Grafuri ponderate

Reprezentarea grafurilor ponderate

- Matrice de costuri (ponderi)
- Liste de adiacență
- Liste de muchii / arce

1	3	11
2	1	15
2	4	10
3	4	8

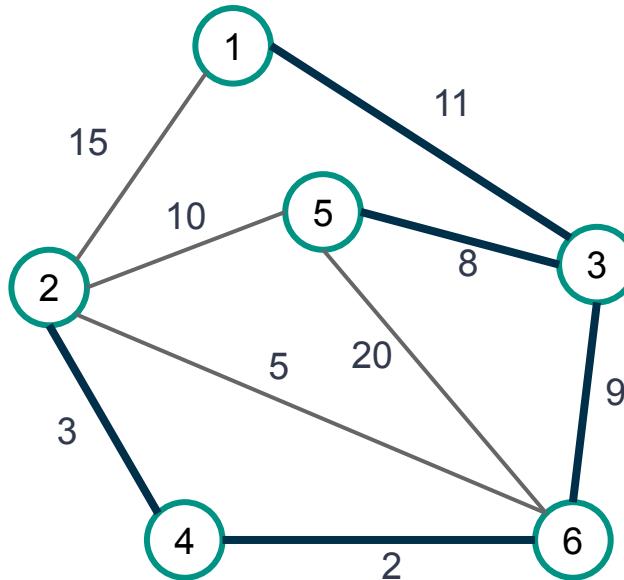
Arbore parțiali de cost minim (APCM)

$G = (V, E, w)$ **conex ponderat**

Arbore parțial de cost minim al lui G = un arbore parțial $T_{\min}$ al lui G cu

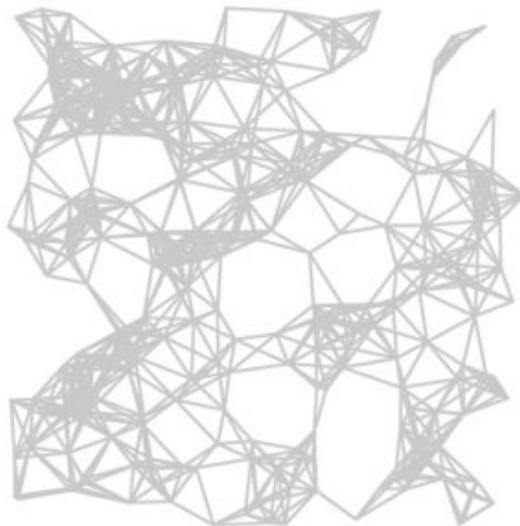
$$w(T_{\min}) = \min \{ w(T) \mid T \text{ arbore parțial al lui } G \}$$

Arbore parțiali de cost minim (APCM)

Arbore parțiali de cost minim (APCM)

graf 250 noduri

apcm

Imagine din

R. Sedgewick, K. Wayne – **Algorithms**, 4th edition, Pearson Education, 2011

APCM - Aplicații

- **Construcția / renovarea unui sistem de căi ferate astfel încât:**
  - oricare două stații să fie conectate (prin căi renovate)
  - sistem economic (costul total minim)
- **Proiectarea de rețele, circuite electronice**
  - conectarea pinilor cu cost minim / fără cicluri
- **Clustering**
- **Subroutines în alți algoritmi (trasee hamiltoniene)**
- ...

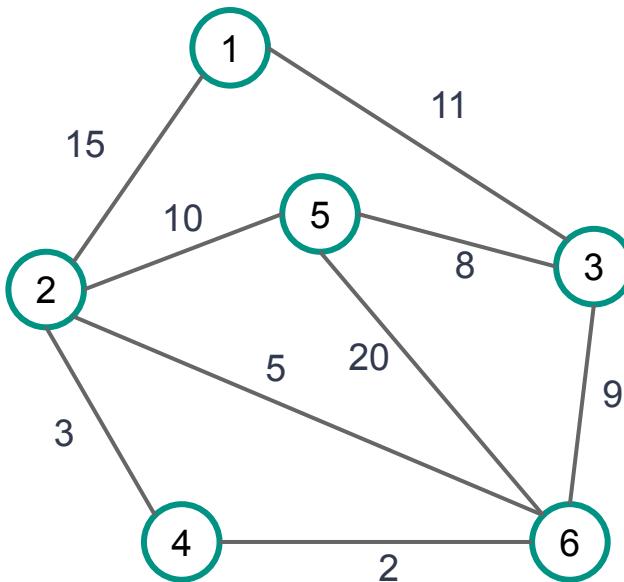
Algoritmi de determinare a unui arbore parțial de cost minim

Arbore parțiali de cost minim

Cum determinăm un arbore parțial de cost minim al unui graf conex ponderat?

Arbore parțiali de cost minim

Arborei parțiali de cost minim

Idee: Prin **adăugare** succesivă de muchii, astfel încât mulțimea de muchii selectate:

- să aibă costul cât mai mic
- să fie submulțime a mulțimii muchiilor unui arbore parțial de cost minim (apcm)

Arbore parțiali de cost minim

După ce criteriu selectăm muchiile?

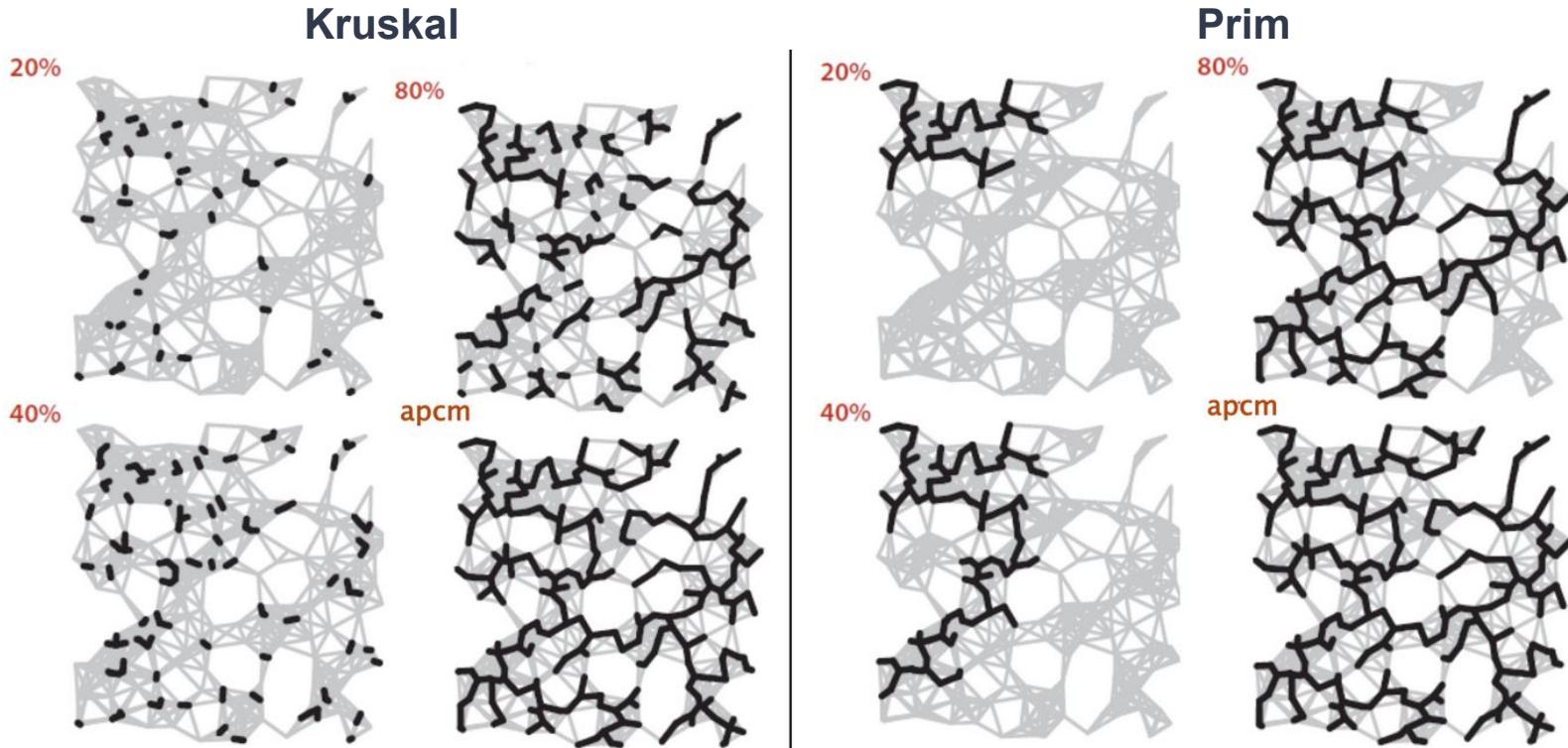
Arborei parțiali de cost minim

După ce criteriu selectăm muchiile?

⇒ diversi algoritmi

Arbore parțiali de cost minim

Imagine din

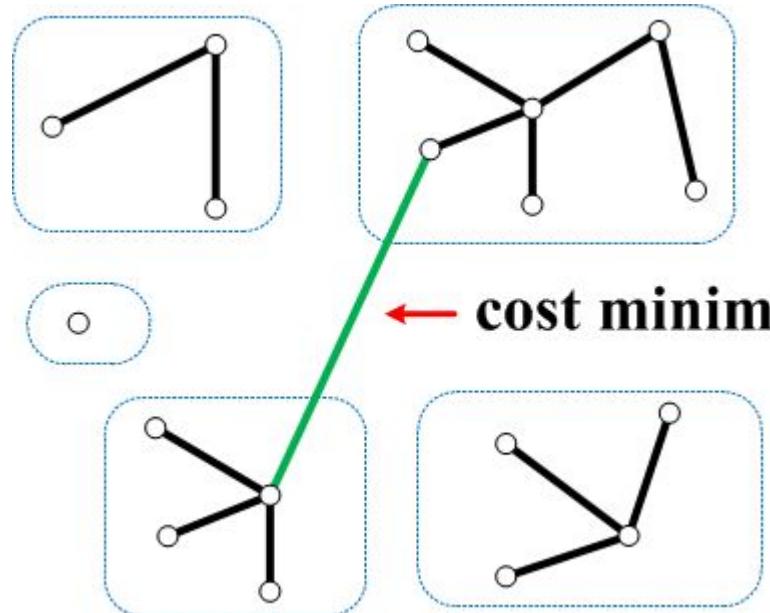
R. Sedgewick, K. Wayne – **Algorithms**, 4th edition, Pearson Education, 2011

Algoritmul lui Kruskal

Algoritmul lui Kruskal

La un pas, este selectată o muchie de cost minim din G, **care nu formează cicluri cu muchiile deja selectate** (care unește două componente conexe din graful deja construit).

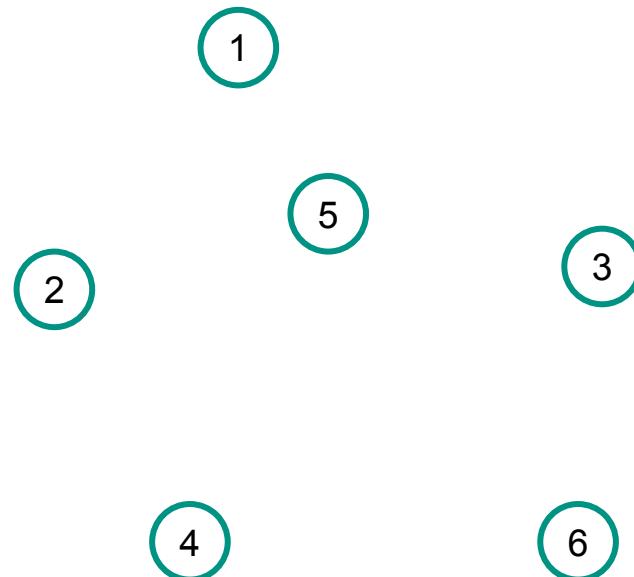

O primă formă a algoritmului

- **Initial:** $T = (V, \emptyset)$
- pentru $i = 1, n-1$
  - alege o muchie uv cu **cost minim** din **G** a.î. u,v sunt în **componente conexe diferite** ($T + uv$ aciclic)
  - $E(T) = E(T) \cup \{uv\}$

O primă formă a algoritmului

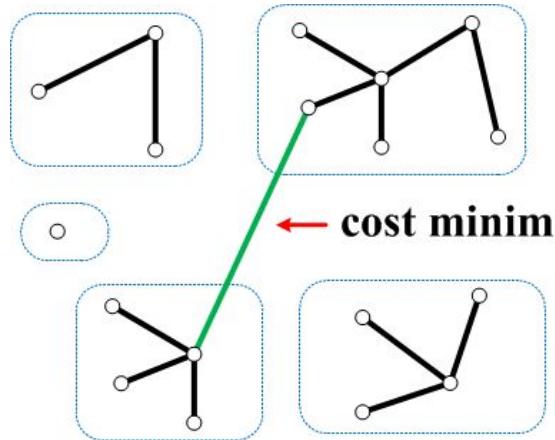
- **Initial:** cele n vârfuri sunt **izolate**, fiecare formând o componentă conexă

O primă formă a algoritmului

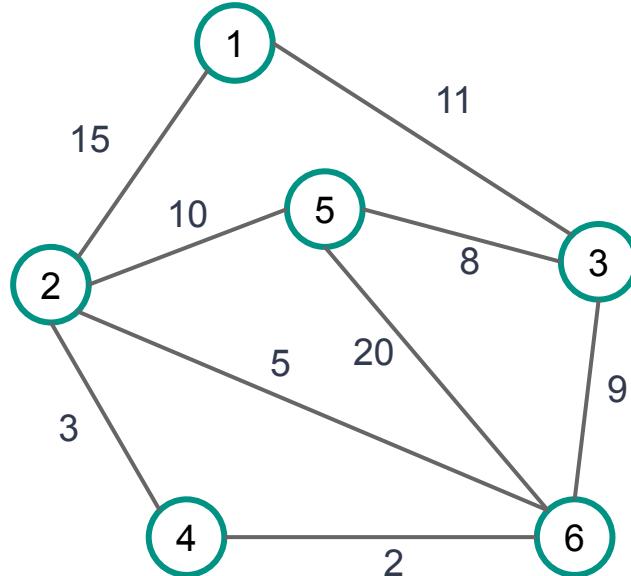
□ La un pas:

Muchiile selectate formează o **pădure**.

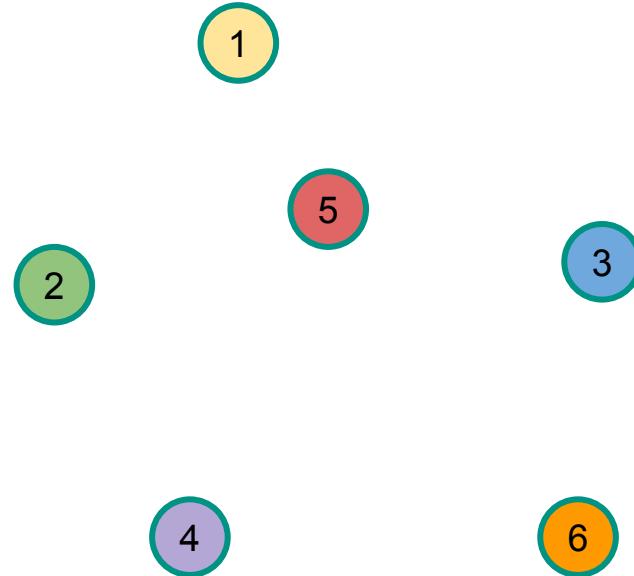
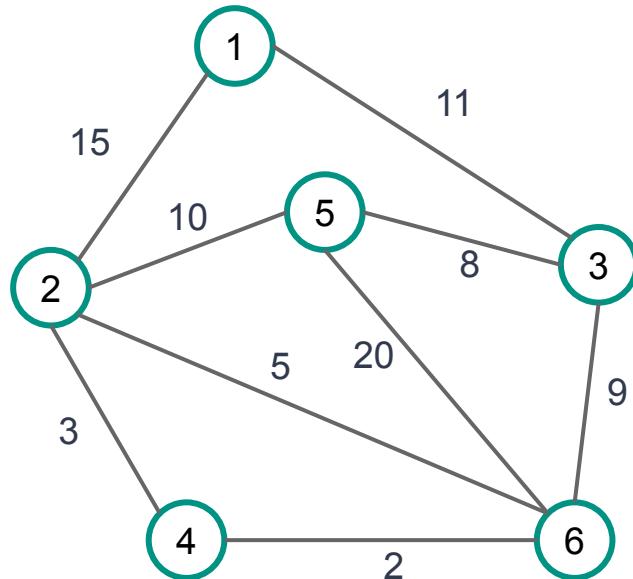

Este selectată o muchie de cost minim, care unește doi arbori din pădurea curentă (două componente conexe).

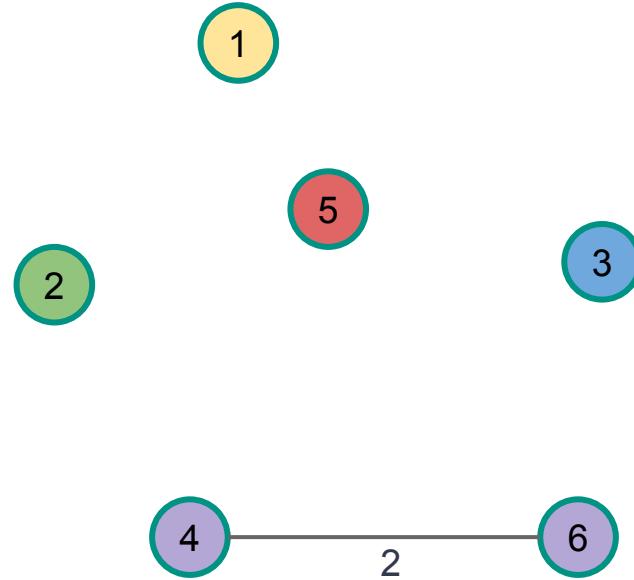
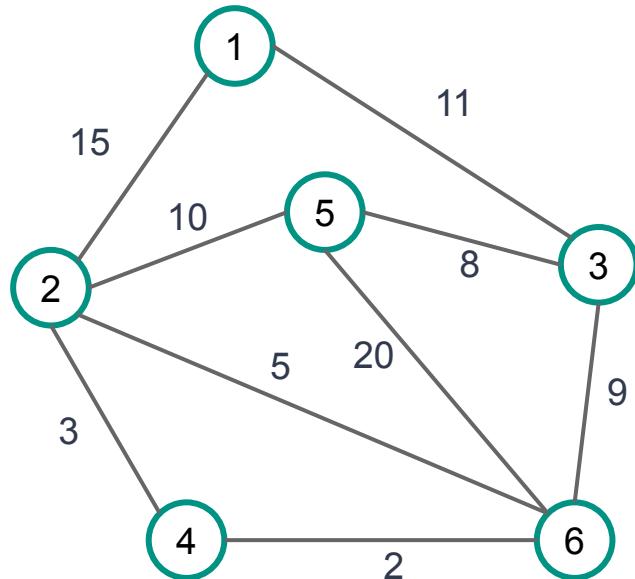
Exemplu

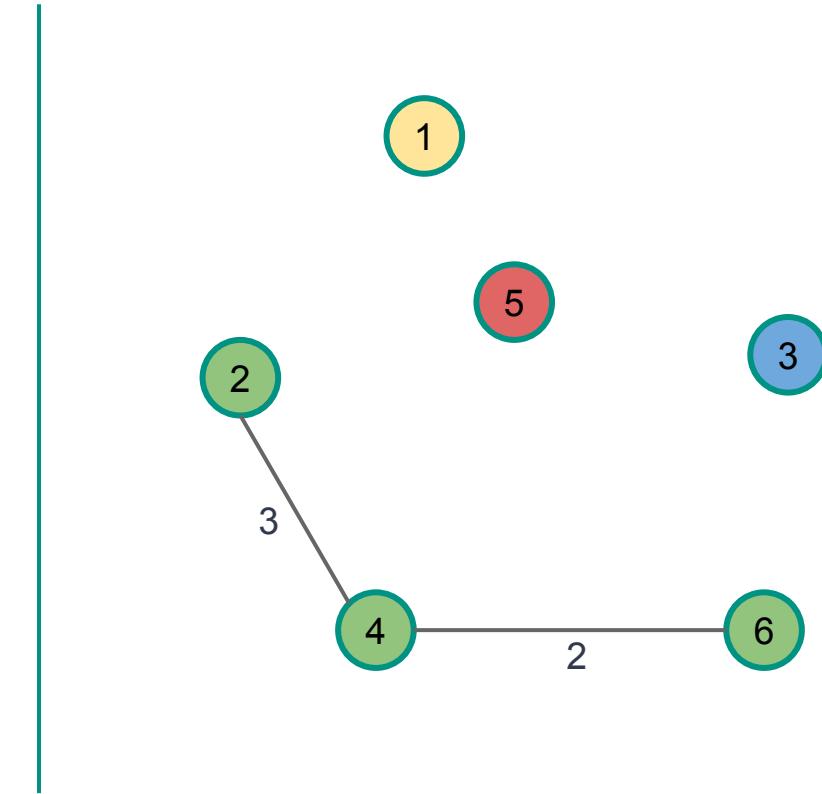
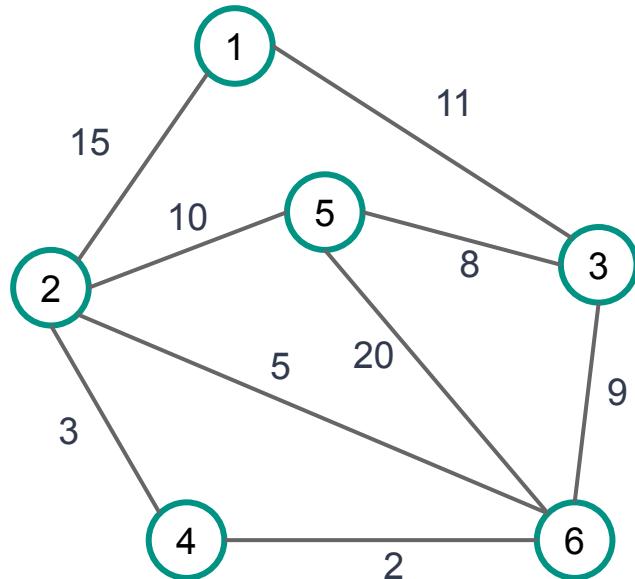
Exemplu

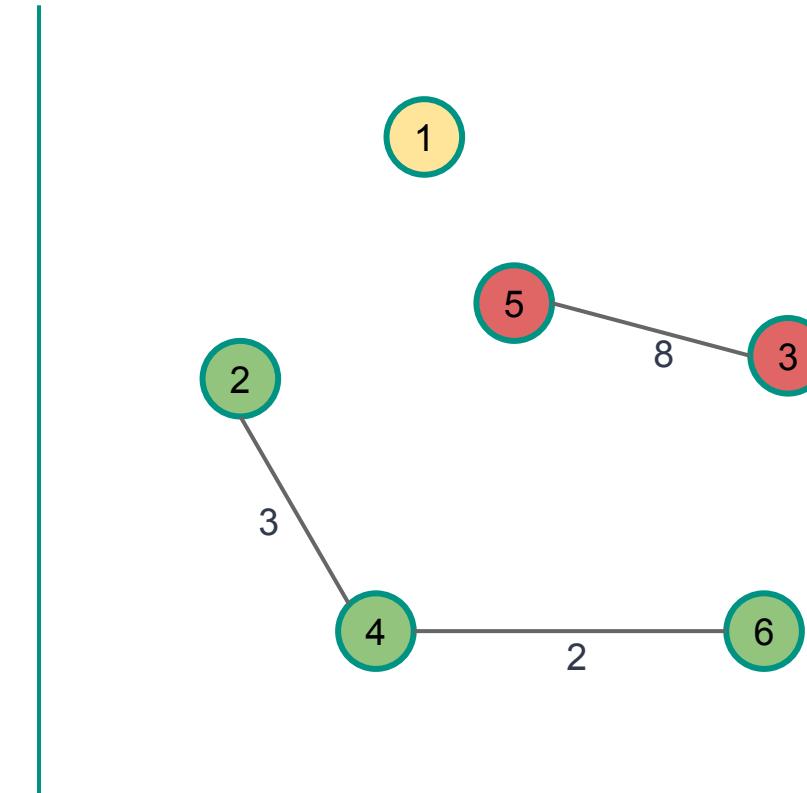
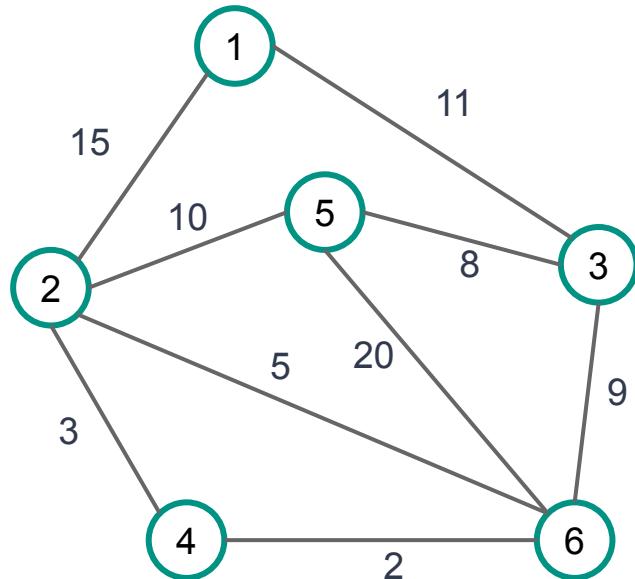
Exemplu

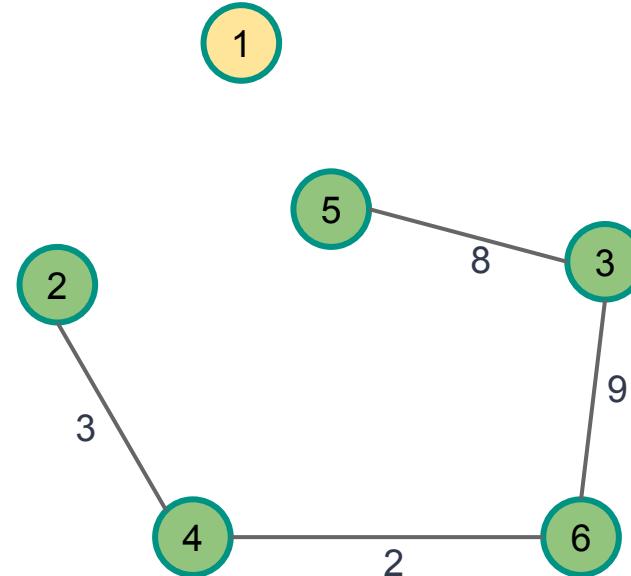
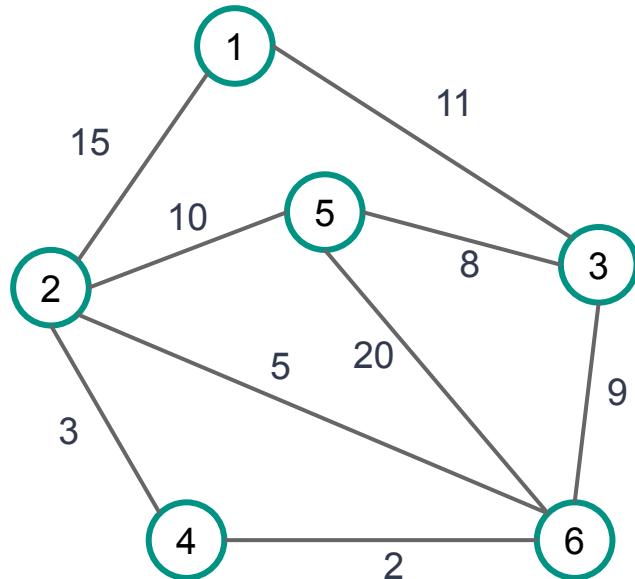
Exemplu

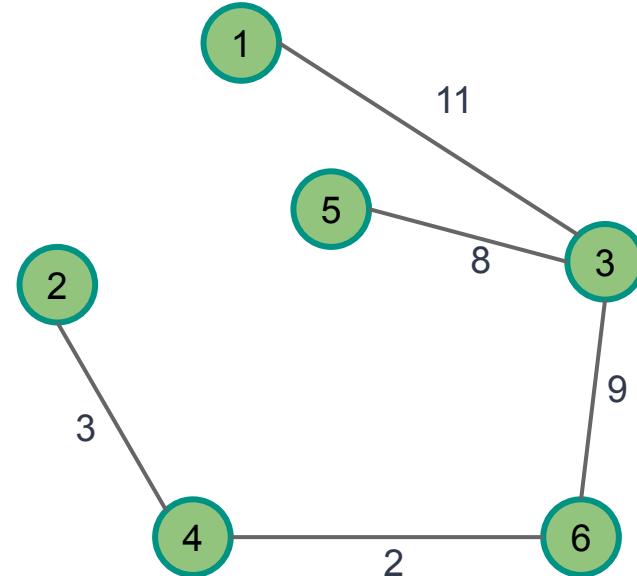
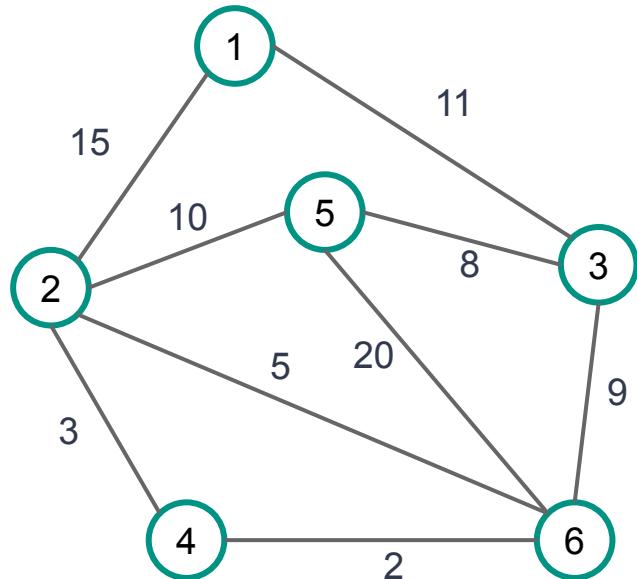
Exemplu

Exemplu

Exemplu

Kruskal - Implementare

- Cum reprezentăm graful în memorie?**
- Cum selectăm ușor o muchie:**
  - de cost minim
  - care unește două componente (nu formează cicluri cu muchiile deja selectate)

Kruskal - Implementare

Pentru a selecta ușor o muchie de cost minim cu proprietatea dorită,
**ordonăm crescător muchiile după cost și considerăm muchiile în
această ordine.**

Kruskal - Implementare

Reprezentarea grafului ponderat

- **Listă de muchii:** memorăm, pentru fiecare muchie, extremitățile și costul

Kruskal - Implementare

- Cum testăm dacă muchia curentă unește două componente ($\Leftrightarrow$ nu formează cicluri cu muchiile deja selectate)?

Kruskal - Implementare

- Cum testăm dacă muchia curentă unește două componente ($\Leftrightarrow$ nu formează cicluri cu muchiile deja selectate)?

verificăm printr-o parcurgere dacă extremitățile muchiei sunt deja unite printr-un lanț

Kruskal - Implementare

- Cum testăm dacă muchia curentă unește două componente ($\Leftrightarrow$ nu formează cicluri cu muchiile deja selectate)?

verificăm printr-o parcurgere dacă extremitățile muchiei sunt deja unite printr-un lanț

$\Rightarrow O(mn)$ - ineficient

Kruskal - Implementare

Componentele sunt **mulțimi disjuncte** din **V** (partiție a lui **V**)

⇒ **structuri pentru mulțimi disjuncte**

- asociem fiecărei componente un reprezentant (o culoare)

Kruskal - Implementare

Operații necesare:

- Inițializare(u)** -
- Reprez(u)** -
- Reunește(u,v)** -

Kruskal - Implementare

Operații necesare:

- **Inițializare(u)** - creează o componentă cu un singur vârf, u
- **Reprez(u)** -
- **Reunește(u, v)** -

Kruskal - Implementare

Operații necesare:

- **Inițializare(u)** - creează o componentă cu un singur vârf, u
- **Reprez(u)** - returnează reprezentantul (culoarea) componentei care conține pe u
- **Reunește(u,v)** -

Kruskal - Implementare

Operații necesare:

- **Inițializare(u)** - creează o componentă cu un singur vârf, u
- **Reprez(u)** - returnează reprezentantul (culoarea) componentei care conține pe u
- **Reunește(u,v)** - unește componenta care conține u cu cea care conține v

Kruskal - Implementare

O muchie uv unește două componente dacă și numai dacă

Kruskal - Implementare

O muchie uv unește două componente dacă și numai dacă

$$\text{Reprez}(u) \neq \text{Reprez}(v)$$

Kruskal

sorteaza(E)

```
for (v=1; v <= n; v++)
    Initializare(v);
```

Kruskal

sorteaza(E)

for (v=1; v <= n; v++)

Initializare(v);

nrmse1=0

for (uv ∈ E)

if (**Reprez**(u) != **Reprez**(v)) {

}

Kruskal

sorteaza(E)

for (v=1; v <= n; v++)

Initializare(v);

nrmse1=0

for (uv ∈ E)

if (**Reprez**(u) != **Reprez**(v)) {

        E(T) = E(T) ∪ {uv};

}

Kruskal

sorteaza(E)

for (v=1; v <= n; v++)

Initializare(v);

nrm sel=0

for (uv ∈ E)

if (**Reprez**(u) != **Reprez**(v)) {

        E(T) = E(T) ∪ {uv};

Reuneste(u,v);

        nrm sel = nrm sel + 1;

if (nrm sel == n-1)

STOP; // break

}

Kruskal

Complexitate

De câte ori se execută fiecare operație?

Kruskal

Complexitate

- **Sortare** → $O(m \log m) = O(m \log n)$
- **$n * \text{Initializare}$**
- **$2m * \text{Reprez}$**
- **$(n-1) * \text{Reuneste}$**

Depinde de modalitatea de memorare a componentelor conexe

Kruskal

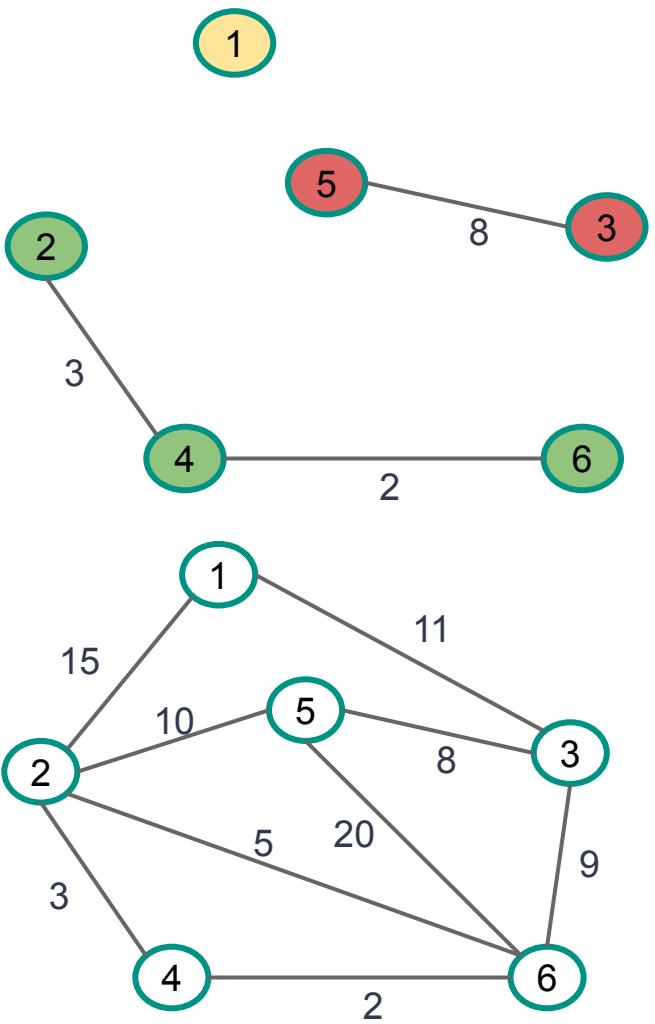
Cum memorăm componentele + reprezentantul / culoarea componentei în care se află un vârf?

Kruskal

Varianta 1 - memorăm într-un vector, pentru fiecare vârf, reprezentantul / culoarea componentei din care face parte

$r[u]$ = culoarea (reprezentantul) componentei care conține vârful u

$$r = [1, 2, 3, 2, 3, 2]$$

Kruskal

Initializare

Reprez

Reuneste

Kruskal

- **Initializare - O(1)**

```
void Initializare(int u) {  
    r[u] = u;  
}
```

- **Reprez**

- **Reuneste**

Kruskal

- **Initializare - O(1)**

```
void Initializare(int u) {  
    r[u] = u;  
}
```

- **Reprez - O(1)**

```
int Reprez(int u) {  
    return r[u];  
}
```

- **Reuneste**

Kruskal

- **Initializare - O(1)**

```
void Initializare(int u) {  
    r[u] = u;  
}
```

- **Reprez - O(1)**

```
int Reprez(int u) {  
    return r[u];  
}
```

```
void Reuneste(int u, int v) {  
    r1 = Reprez(u); //r1=r[u]  
    r2 = Reprez(v); //r2=r[v]  
    for(k=1; k<=n; k++)  
        if(r[k] == r2)  
            r[k] = r1;  
}
```

- **Reuneste - O(n)**

Kruskal

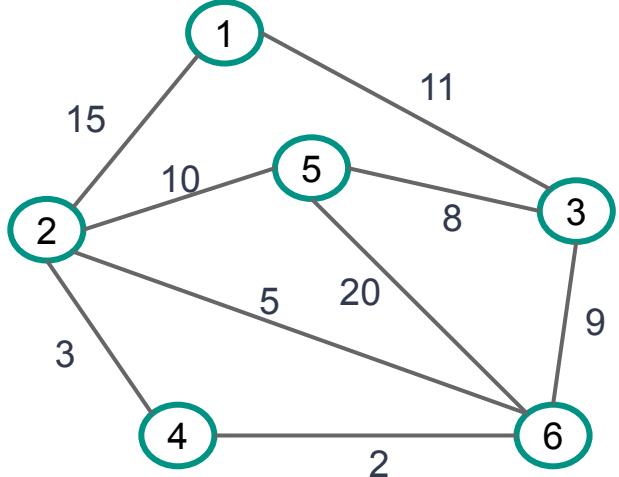
Complexitate

Varianta 1 - dacă folosim vector de reprezentanți

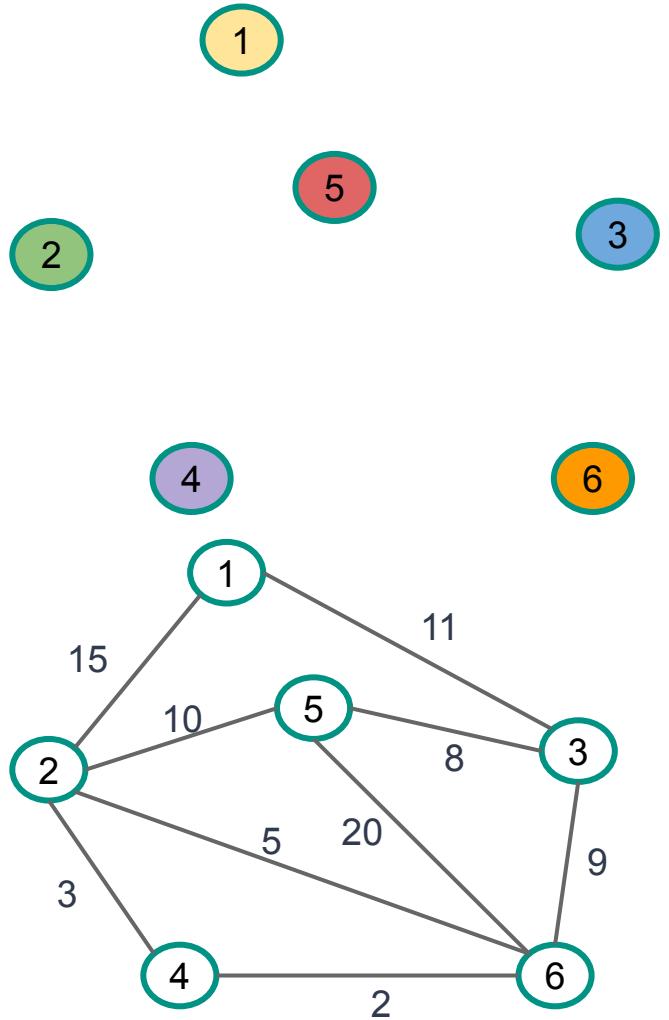
- Sortare** → $O(m \log m) = O(m \log n)$
- $n * \text{Initializare}$** → $O(n)$
- $2m * \text{Reprez}$** → $O(m)$
- $(n-1) * \text{Reuneste}$** → $O(n^2)$

$$O(m \log n + n^2)$$

(4, 6)
(2, 4)
(2, 6)
(3, 5)
(3, 6)
(2, 5)
(1, 3)
(1, 2)
(5, 6)

$$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$$

(4, 6)

(2, 4)

(2, 6)

(3, 5)

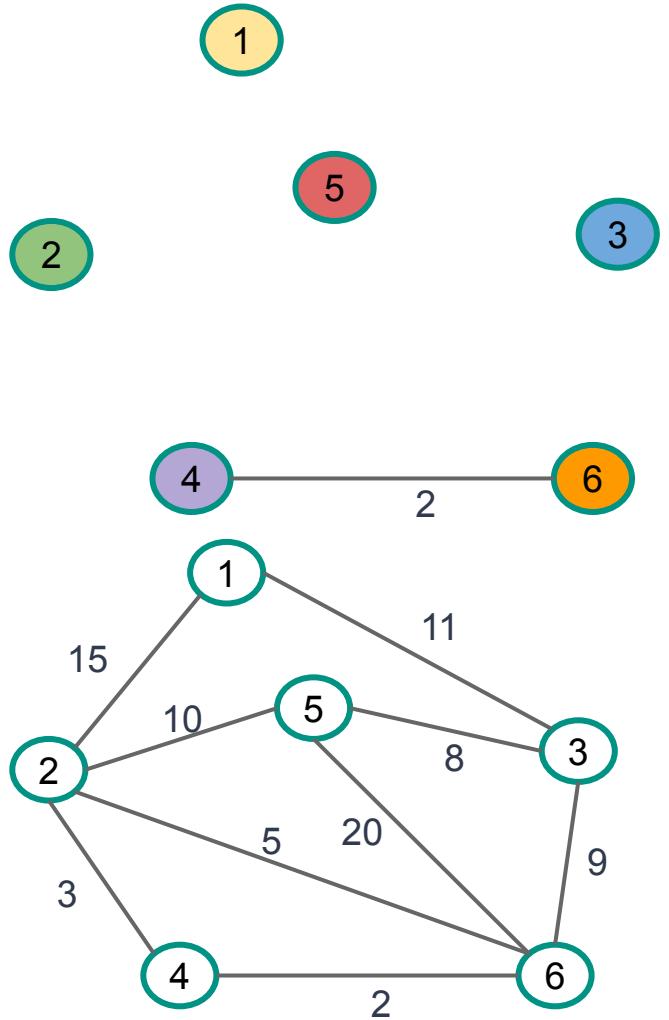
(3, 6)

(2, 5)

(1, 3)

(1, 2)

(5, 6)

(4, 6)

(2, 4)

(2, 6)

(3, 5)

(3, 6)

(2, 5)

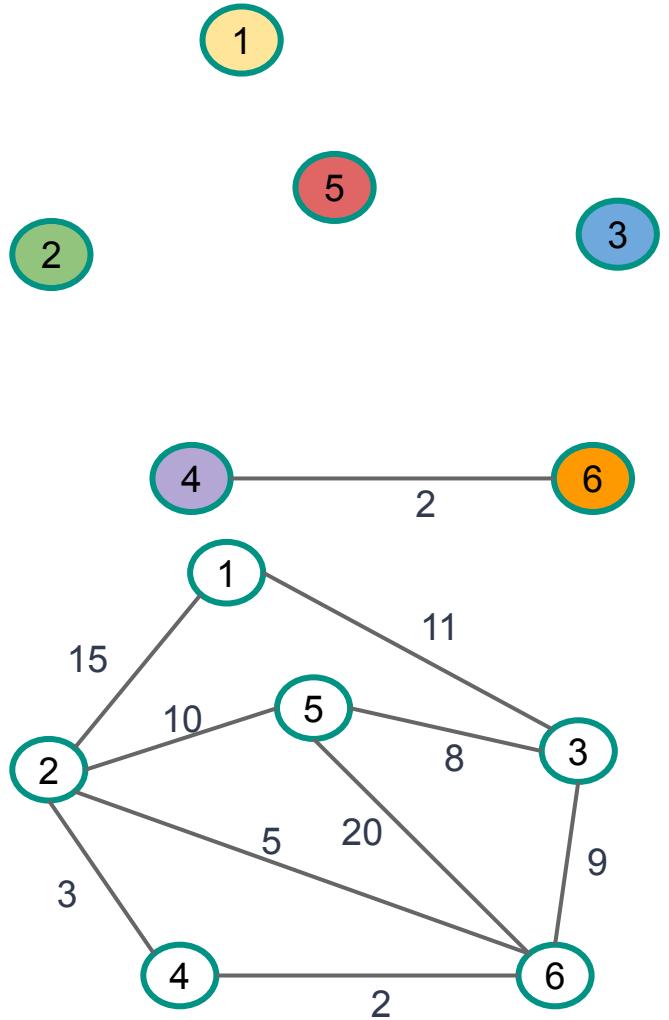
(1, 3)

(1, 2)

(5, 6)

$r = [1, 2, 3, \underline{4}, 5, 6]$

$r(4) \neq r(6)$

(4, 6)

(2, 4)

(2, 6)

(3, 5)

(3, 6)

(2, 5)

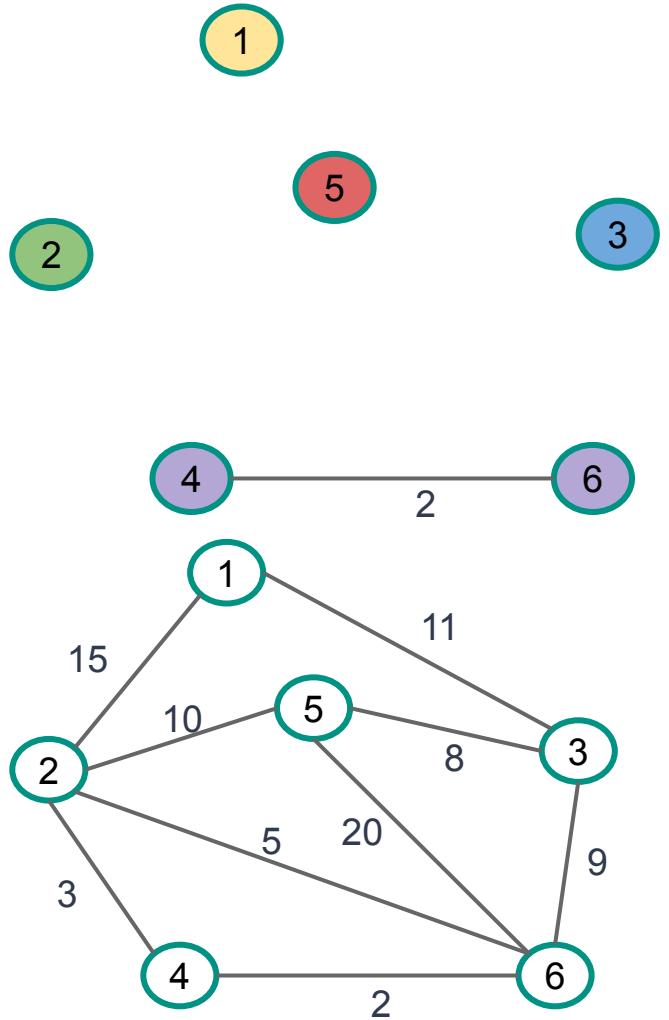
(1, 3)

(1, 2)

(5, 6)

$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$

Reuneste(4, 6)

(4, 6)

(2, 4)

(2, 6)

(3, 5)

(3, 6)

(2, 5)

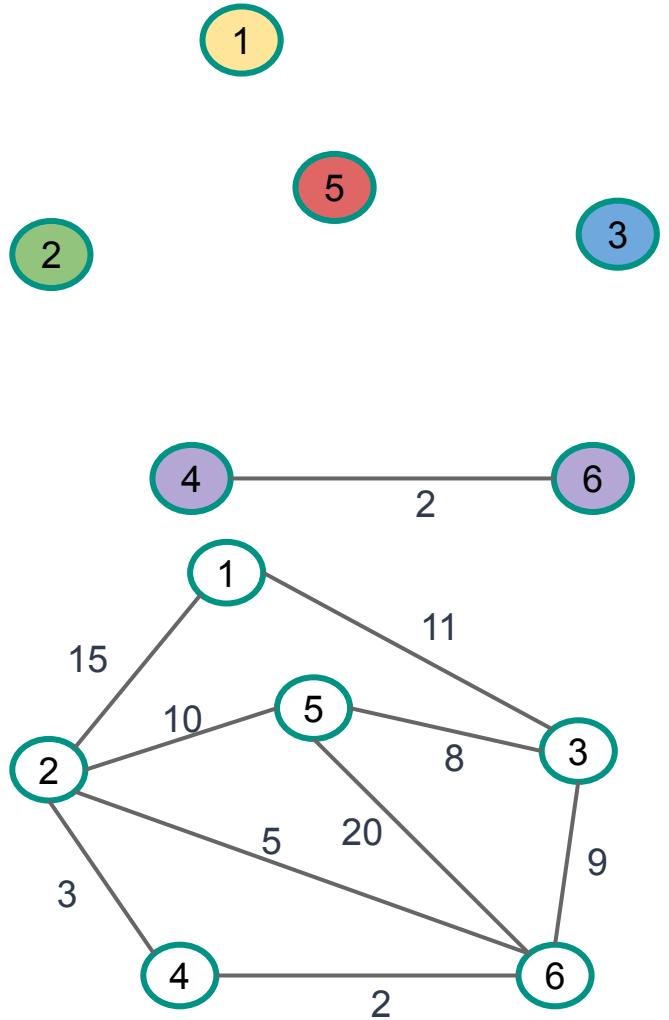
(1, 3)

(1, 2)

(5, 6)

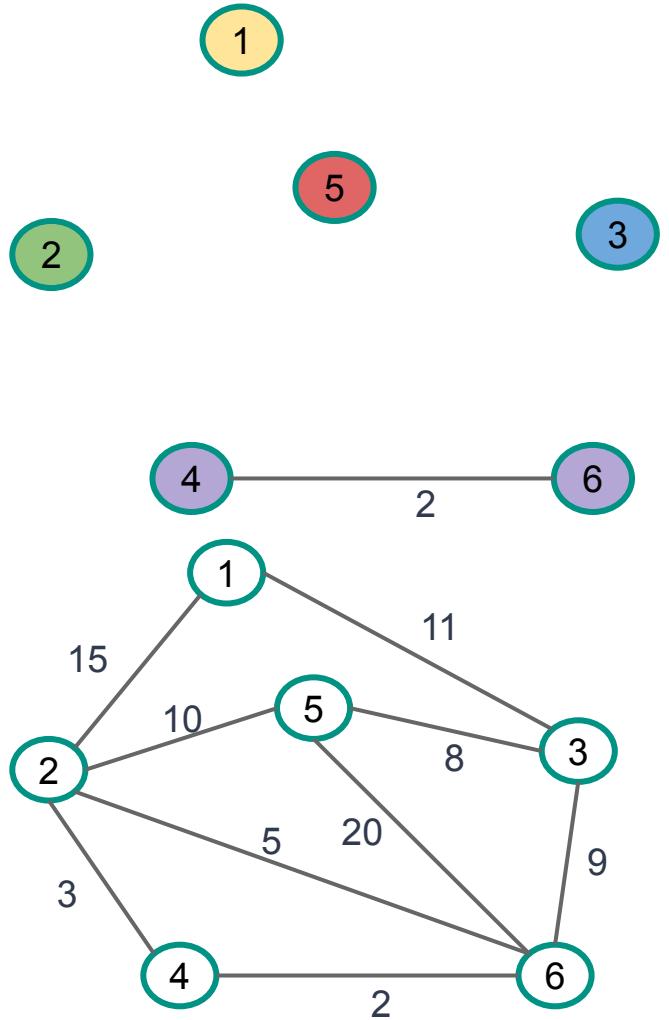
$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$

$r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$

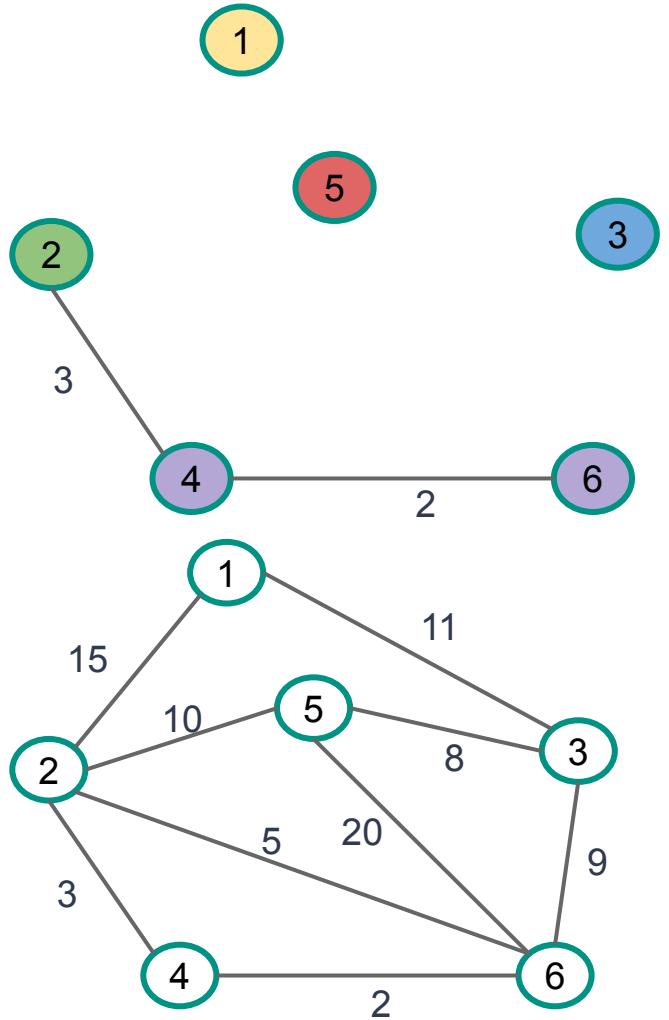
$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$
 $r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$

(4, 6)
(2, 4)
(2, 6)
(3, 5)
(3, 6)
(2, 5)
(1, 3)
(1, 2)
(5, 6)

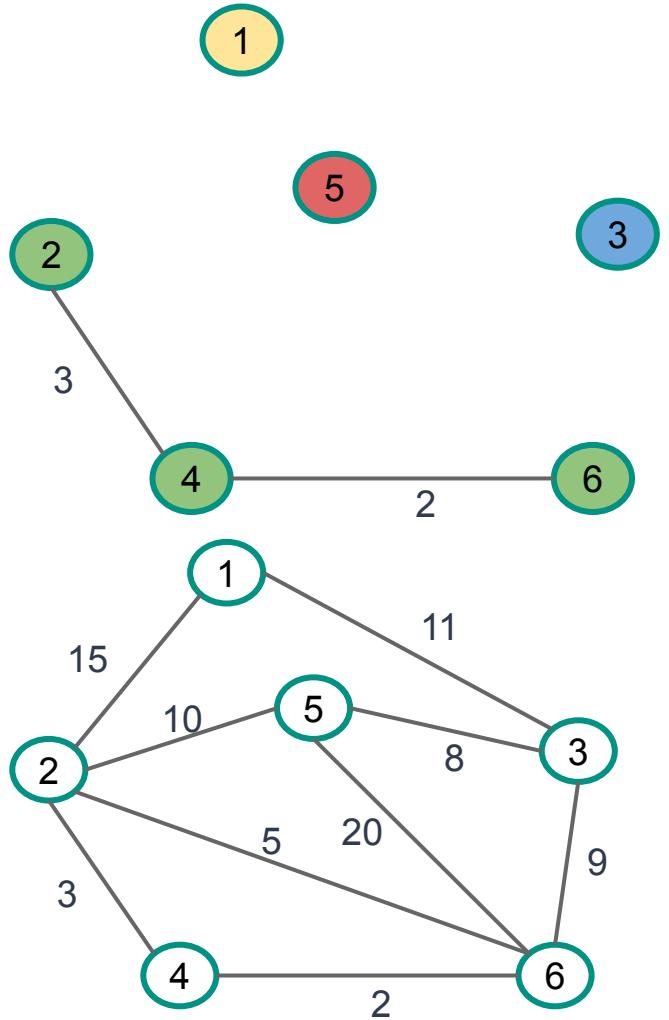
$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$
 $r = [1, \underline{2}, 3, \underline{4}, 5, 4]$
 $r(2) \neq r(4)$

(4, 6)
(2, 4)
(2, 6)
(3, 5)
(3, 6)
(2, 5)
(1, 3)
(1, 2)
(5, 6)

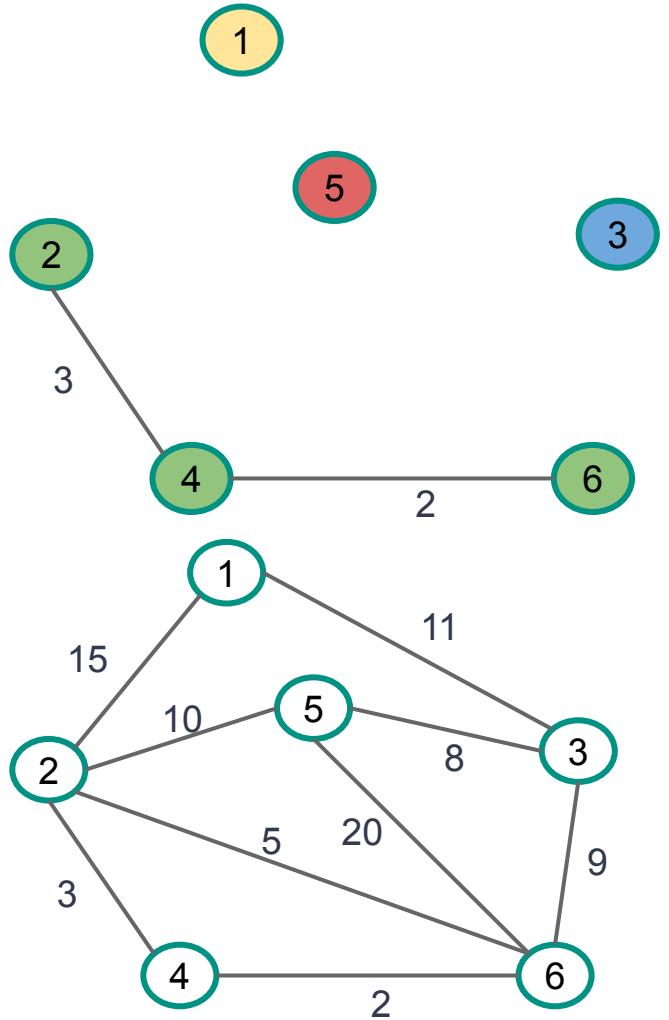
$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$
 $r = [1, \underline{2}, 3, \underline{4}, 5, 4]$
 $r(2) \neq r(4)$

(4, 6)
(2, 4)
(2, 6)
(3, 5)
(3, 6)
(2, 5)
(1, 3)
(1, 2)
(5, 6)

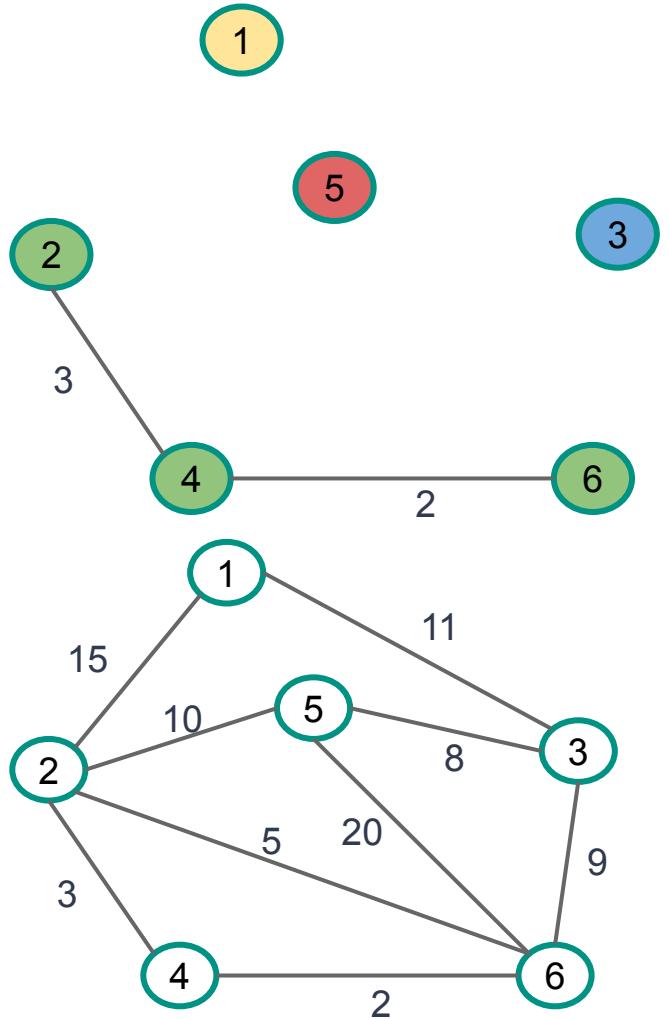
$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$
 $r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$
 $r = [1, 2, 3, 2, 5, 2]$

(4, 6)
(2, 4)
(2, 6)
(3, 5)
(3, 6)
(2, 5)
(1, 3)
(1, 2)
(5, 6)

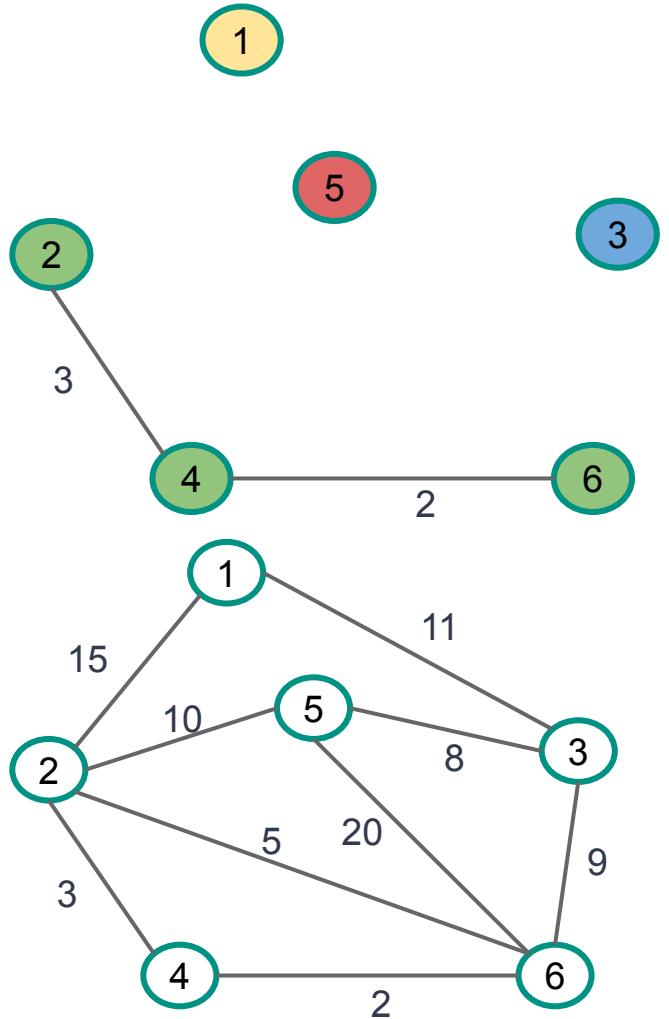

$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$
 $r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$
 $r = [1, 2, 3, 2, 5, 2]$

(2, 6)
(4, 6)
(2, 4)
(3, 5)
(3, 6)
(2, 5)
(1, 3)
(1, 2)
(5, 6)

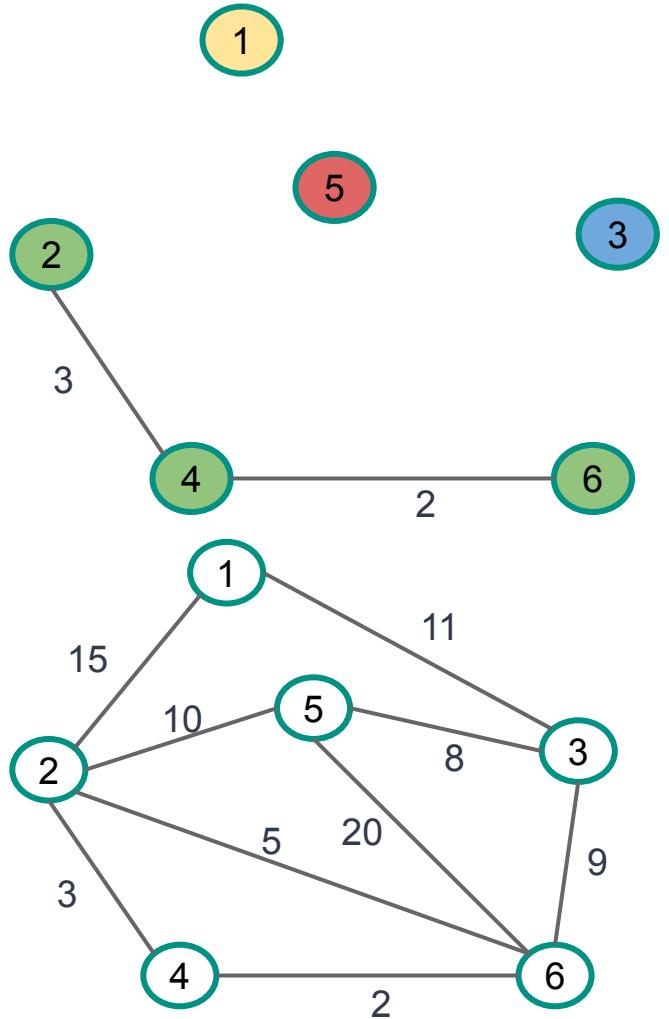

$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$	
$r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$	
$r = [1, \underline{2}, 3, 2, 5, \underline{2}]$	
$r(2) = r(6) \rightarrow \mathbf{NU}$	
$(4, 6)$	
$(2, 4)$	
$(2, 6)$	
$(3, 5)$	
$(3, 6)$	
$(2, 5)$	
$(1, 3)$	
$(1, 2)$	
$(5, 6)$	

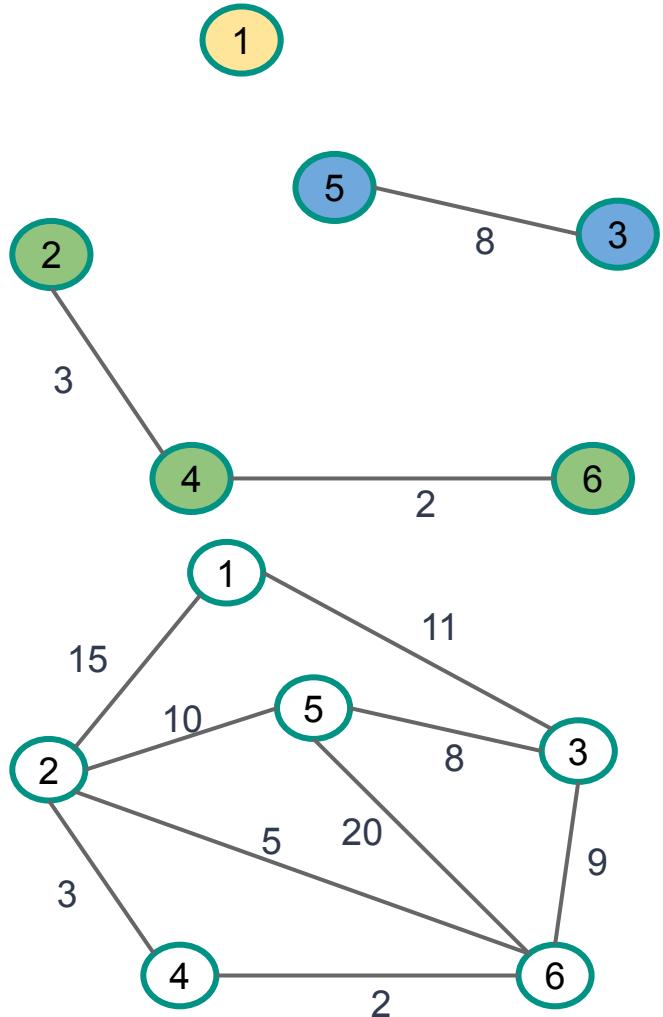

$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$
 $r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$
 $r = [1, 2, 3, 2, 5, 2]$
 $r(2) = r(6) \rightarrow \mathbf{NU}$

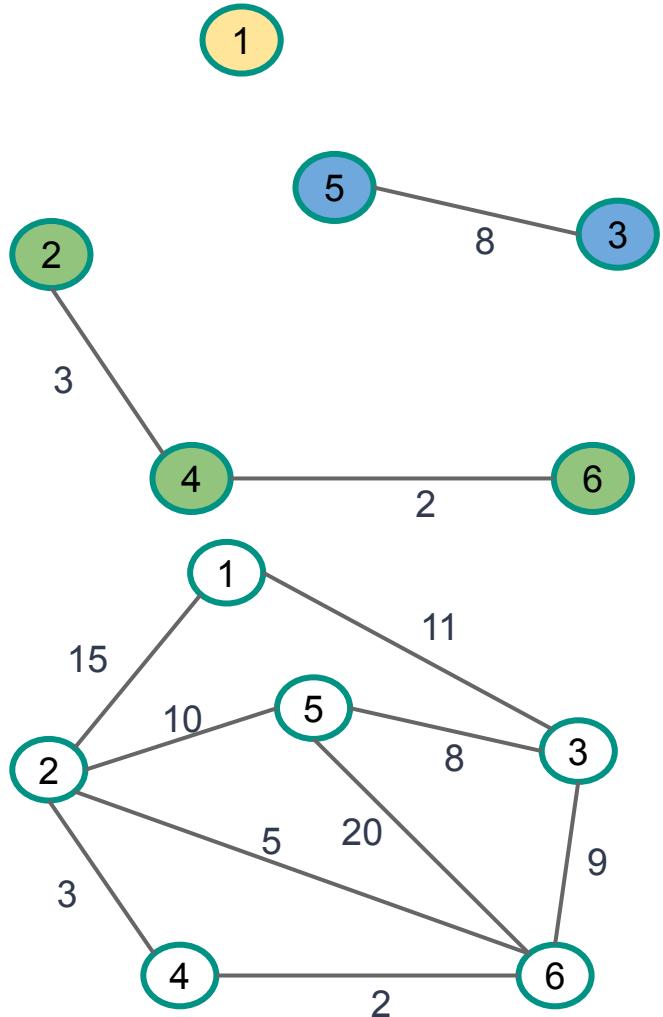
(4, 6)
(2, 4)
(2, 6)
(3, 5)
(3, 6)
(2, 5)
(1, 3)
(1, 2)
(5, 6)

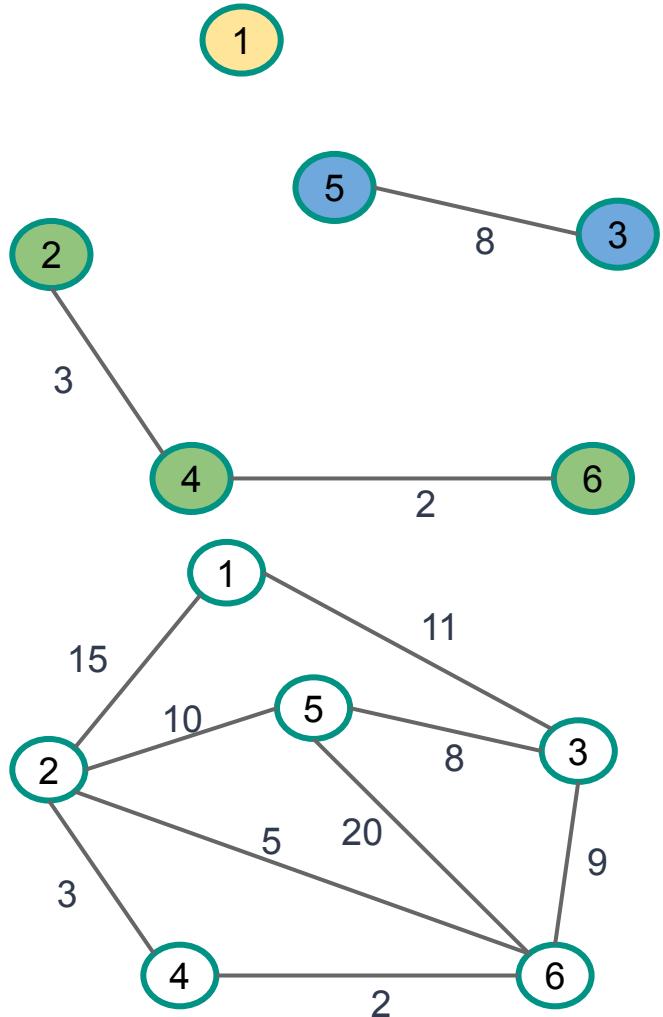
$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$	
$r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$	
$r = [1, 2, \underline{3}, 2, \underline{5}, 2]$	
$r(2) = r(6) \rightarrow \mathbf{NU}$	
$r(3) \neq r(5)$	
$(4, 6)$	
$(2, 4)$	
$(2, 6)$	
$(3, 5)$	
$(3, 6)$	
$(2, 5)$	
$(1, 3)$	
$(1, 2)$	
$(5, 6)$	

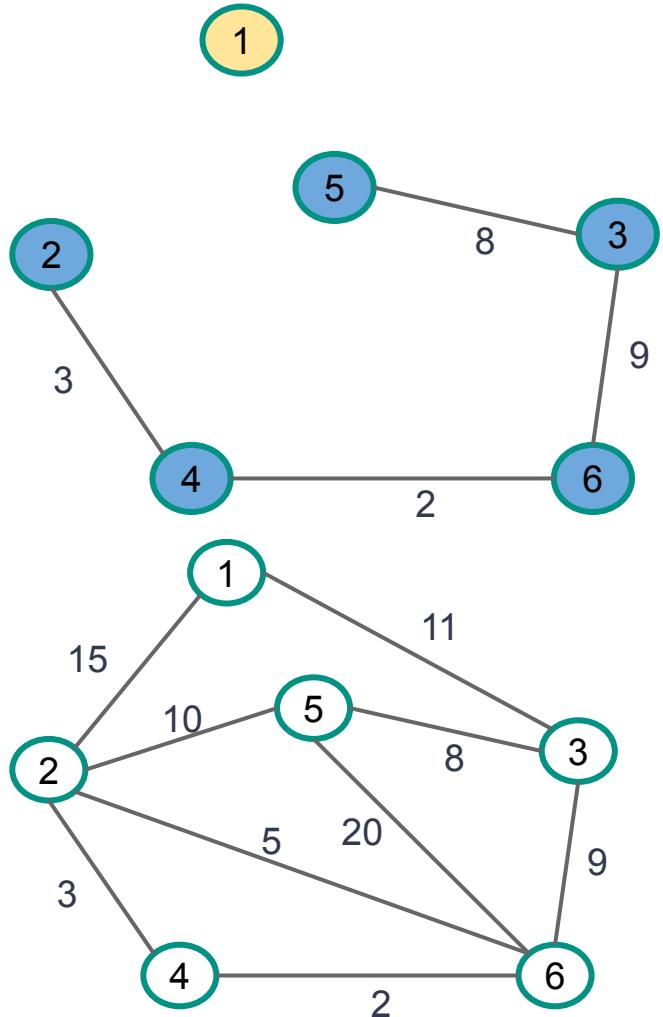
$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$	
$r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$	
$r = [1, 2, 3, 2, 5, 2]$	
$\textcolor{red}{(2, 6)}$	$r(2) = r(6) \rightarrow \mathbf{NU}$
$(3, 5)$	$r = [1, 2, 3, 2, 3, 2]$
$(3, 6)$	
$(2, 5)$	
$(1, 3)$	
$(1, 2)$	
$(5, 6)$	

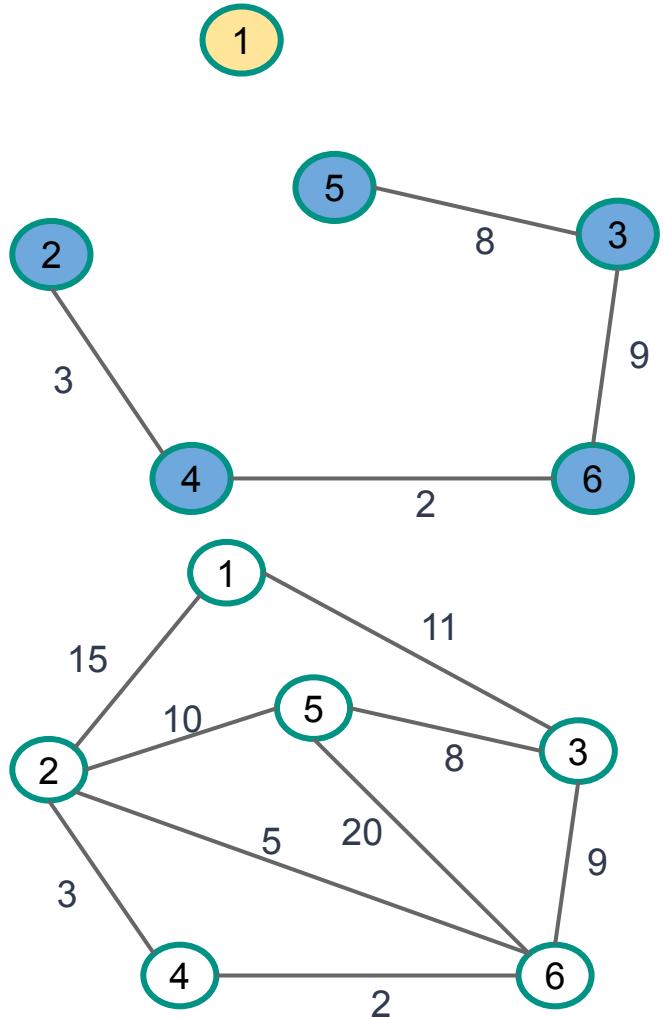
(4, 6)	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$
(2, 4)	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$
(2, 6)	$r = [1, 2, 3, 2, 5, 2]$
(3, 5)	$r(2) = r(6) \rightarrow \mathbf{NU}$
(3, 6)	$r = [1, 2, 3, 2, 3, 2]$
(2, 5)	
(1, 3)	
(1, 2)	
(5, 6)	

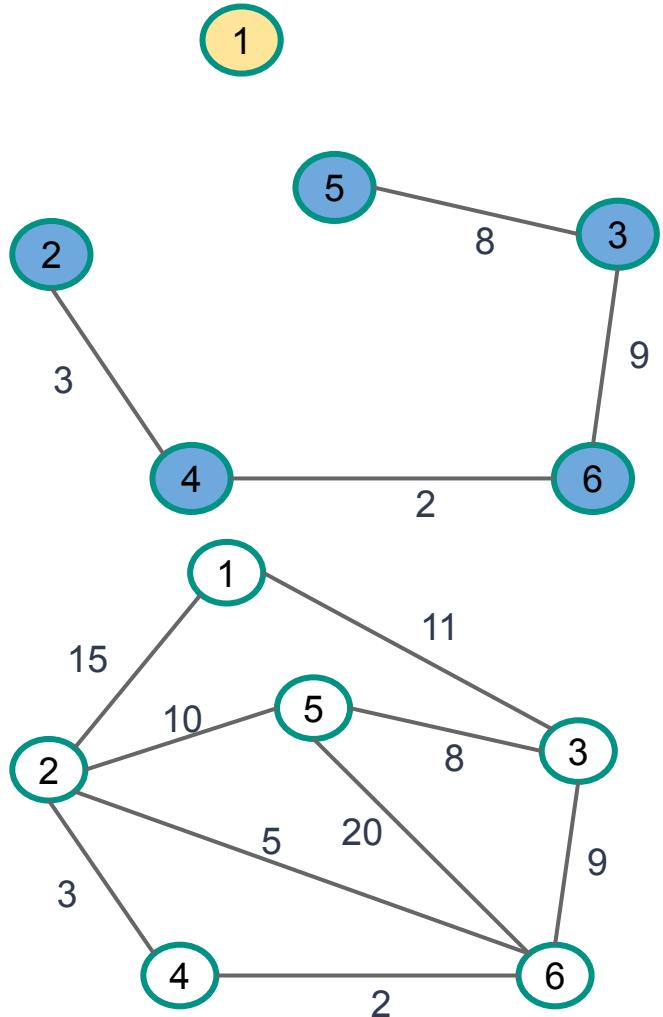
$(4, 6)$	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$
$(2, 4)$	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$
$(2, 6)$	$r = [1, 2, 3, 2, 5, 2]$
$(3, 5)$	$r(2) = r(6) \rightarrow \text{NU}$
$(3, 6)$	$r = [1, 2, \underline{3}, 2, 3, \underline{2}]$
$(2, 5)$	$r(3) \neq r(6)$
$(1, 3)$	
$(1, 2)$	
$(5, 6)$	

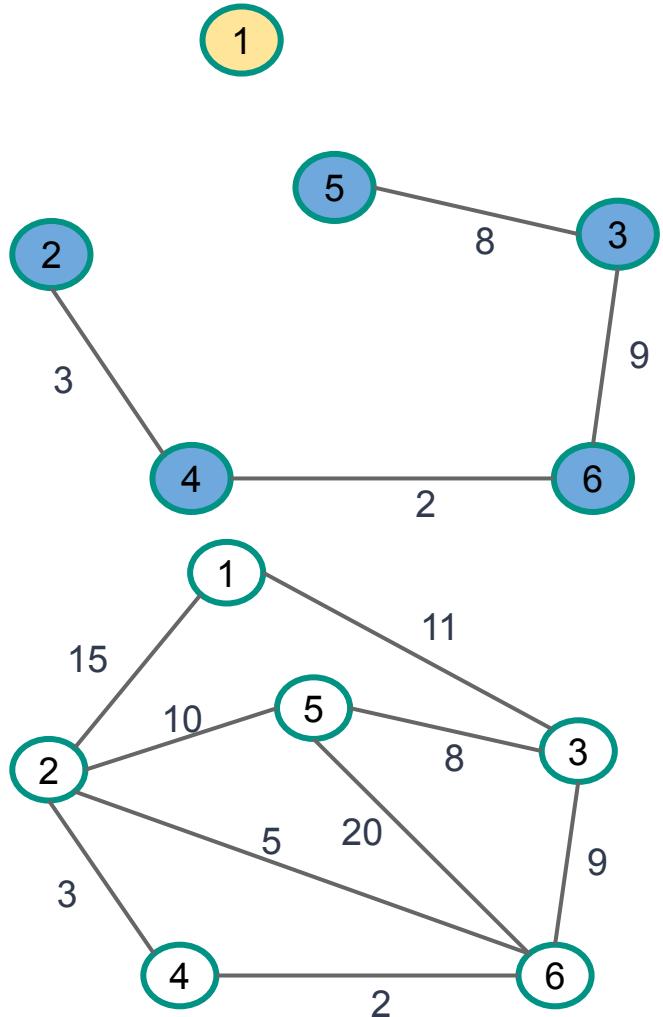
$(4, 6)$	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$
$(2, 4)$	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$
$(2, 6)$	$r = [1, 2, 3, 2, 5, 2]$
$(3, 5)$	$r(2) = r(6) \rightarrow \text{NU}$
$(3, 6)$	$r = [1, 2, 3, 2, 3, 2]$
$(2, 5)$	$r = [1, 3, 3, 3, 3, 3]$
$(1, 3)$	
$(1, 2)$	
$(5, 6)$	

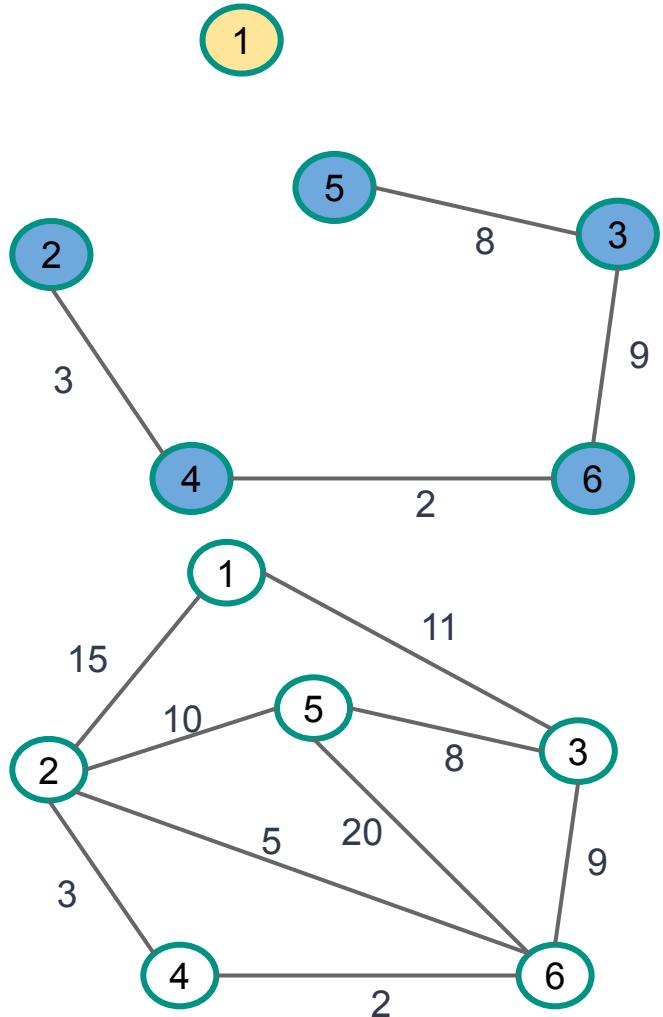
$(4, 6)$	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$
$(2, 4)$	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$
$(2, 6)$	$r = [1, 2, 3, 2, 5, 2]$
$(3, 5)$	$r(2) = r(6) \rightarrow \mathbf{NU}$
$(3, 6)$	$r = [1, 2, 3, 2, 3, 2]$
$(2, 5)$	$r = [1, 3, 3, 3, 3, 3]$
$(1, 3)$	
$(1, 2)$	
$(5, 6)$	

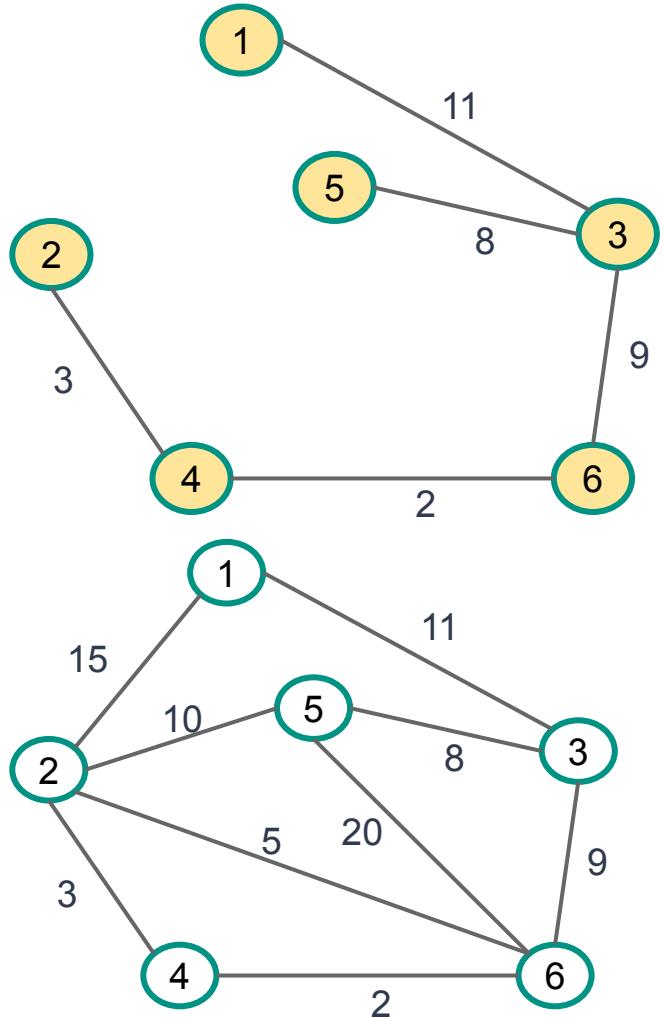
(4, 6)	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$
(2, 4)	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$
(2, 6)	$r = [1, 2, 3, 2, 5, 2]$
(3, 5)	$r(2) = r(6) \rightarrow \mathbf{NU}$
(3, 6)	$r = [1, 2, 3, 2, 3, 2]$
(2, 5)	$r = [1, \underline{3}, 3, 3, \underline{3}, 3]$
(1, 3)	$r(2) = r(5) \rightarrow \mathbf{NU}$
(1, 2)	
(5, 6)	

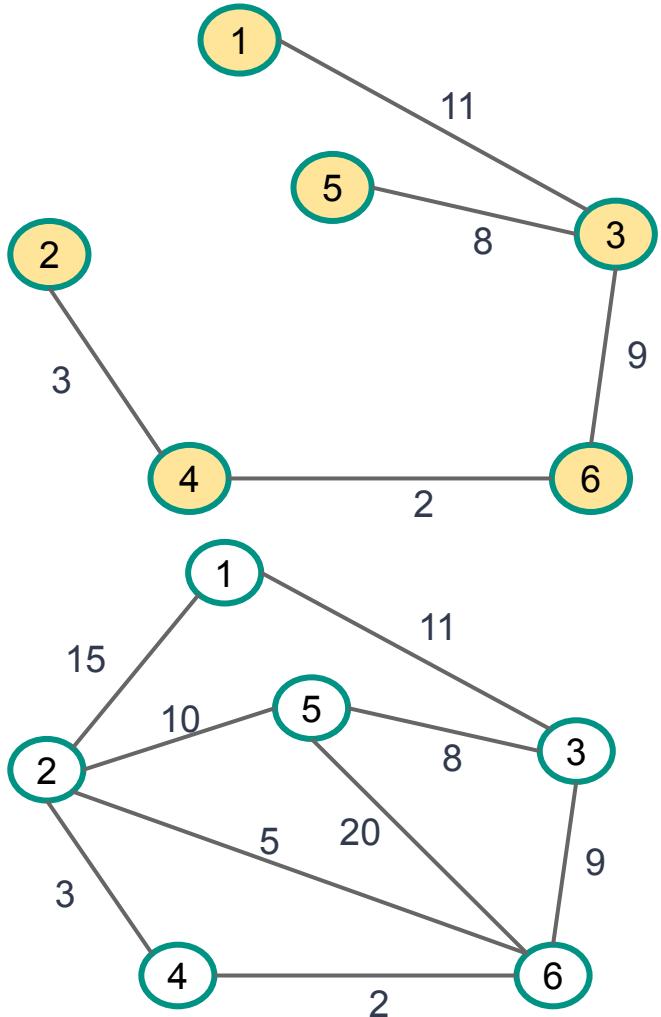
$(4, 6)$	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$
$(2, 4)$	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$
$(2, 6)$	$r = [1, 2, 3, 2, 5, 2]$
$(3, 5)$	$r(2) = r(6) \rightarrow \mathbf{NU}$
$(3, 6)$	$r = [1, 2, 3, 2, 3, 2]$
$(2, 5)$	$r = [1, 3, 3, 3, 3, 3]$
$(1, 3)$	$r(2) = r(5) \rightarrow \mathbf{NU}$
$(1, 2)$	
$(5, 6)$	

$(4, 6)$	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$
$(2, 4)$	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$
$(2, 6)$	$r = [1, 2, 3, 2, 5, 2]$
$(3, 5)$	$r(2) = r(6) \rightarrow \mathbf{NU}$
$(3, 6)$	$r = [1, 2, 3, 2, 3, 2]$
$(2, 5)$	$r = [1, 3, \underline{3}, 3, 3, 3]$
$(1, 3)$	$r(2) = r(5) \rightarrow \mathbf{NU}$
$(1, 2)$	$r(1) \neq r(3)$
$(5, 6)$	

(4, 6)	$r = [1,2,3,4,5,6]$
(2, 4)	$r = [1,2,3,4,5,4]$
(2, 6)	$r = [1,2,3,2,5,2]$
(3, 5)	$r(2) = r(6) \rightarrow \mathbf{NU}$
(3, 6)	$r = [1,2,3,2,3,2]$
(2, 5)	$r = [1,3,3,3,3,3]$
(1, 3)	$r(2) = r(5) \rightarrow \mathbf{NU}$
(1, 2)	$r = [1,1,1,1,1,1]$
(5, 6)	

$(4, 6)$	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$
$(2, 4)$	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$
$(2, 6)$	$r = [1, 2, 3, 2, 5, 2]$
$r(2) = r(6) \rightarrow \mathbf{NU}$	$r(2) = r(6) \rightarrow \mathbf{NU}$
$(3, 5)$	$r = [1, 2, 3, 2, 3, 2]$
$(3, 6)$	$r = [1, 3, 3, 3, 3, 3]$
$(2, 5)$	$r(2) = r(5) \rightarrow \mathbf{NU}$
$(1, 3)$	$r = [1, 1, 1, 1, 1, 1]$
<u>STOP</u>	
$(1, 2)$	
$(5, 6)$	

Kruskal

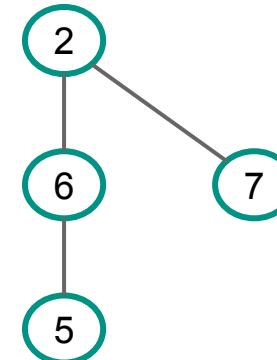
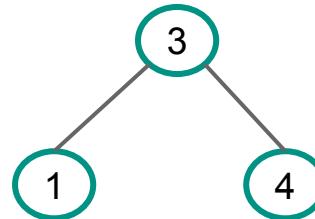
Varianta 2 - Structuri pentru multimi disjuncte Union / Find

Kruskal

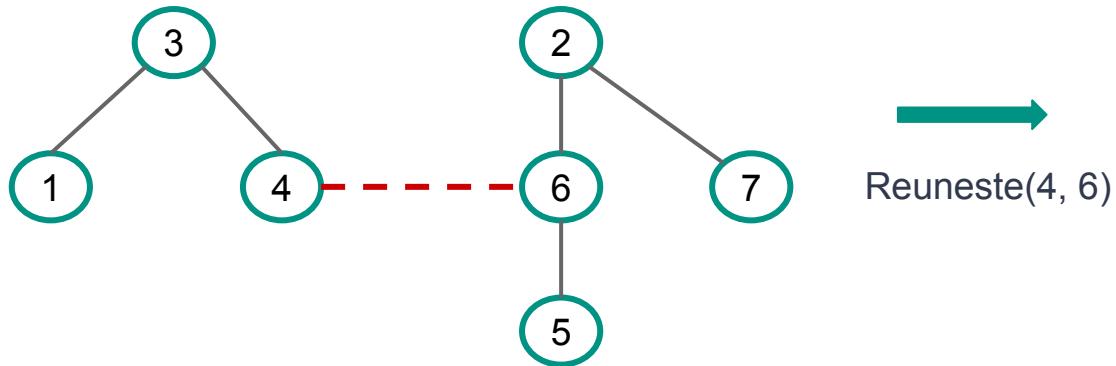
Varianta 2 - Structuri pentru multimi disjuncte Union / Find - arbori

- memorăm componentele conexe ca arbori, folosind **vectorul tata**
- reprezentantul componentei va fi rădăcina arborelui**

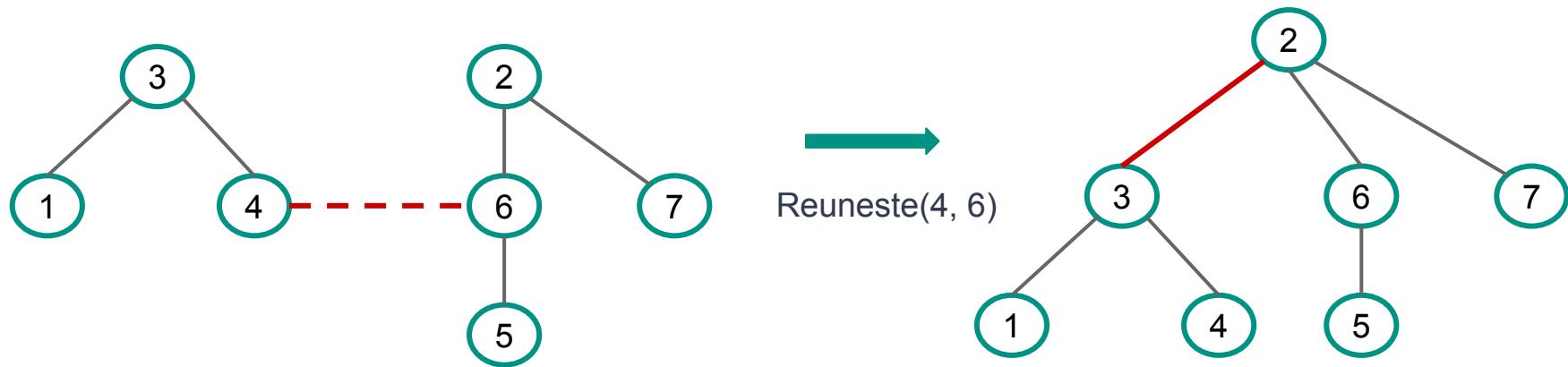
Kruskal

- **Reuniunea** a doi arbori $\Rightarrow$ rădăcina unui arbore devine fiu al rădăcinii celuilalt arbore

Kruskal

- **Reuniunea** se va face în funcție de înălțimea arborilor (reuniune ponderată)

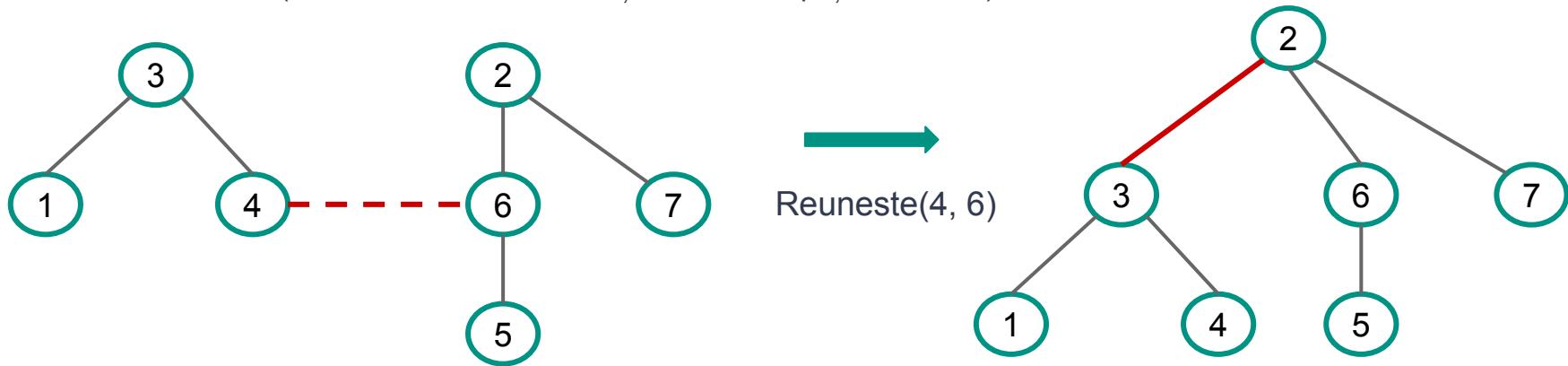
- arborele cu înălțimea mai mică devine subarbore al rădăcinii celuilalt arbore

Kruskal

- Reuniunea se va face în funcție de înălțimea arborilor (reuniune ponderată)

⇒ arbori de înălțime logaritmică

(Inductiv: un arbore de înălțime h are cel puțin 2^h vârfuri)

- arborele cu înălțimea mai mică devine subarbore al rădăcinii celuilalt arbore

Kruskal

Detalii de implementare operații cu structuri Union / Find pentru multimi disjuncte

- **Initializare**
- **Reprez(u)** ⇒ determinarea rădăcinii arborelui care conține u
- **Reuneste(u)** ⇒ reuniune ponderată

ASD + laborator AG

Kruskal

```
void Initializare(int u) {
```

```
}
```

```
int Reprez(int u) {
```

```
}
```

Kruskal

```
void Initializare(int u) {  
    tata[u] = h[u] = 0;  
}
```

```
int Reprez(int u) {  
}  
}
```

Kruskal

```
void Initializare(int u) {  
    tata[u] = h[u] = 0;  
}
```

```
int Reprez(int u) {  
    while (tata[u] != 0)  
        u = tata[u];  
    return u;  
}
```

Kruskal

```
void Initializare(int u) {  
    tata[u] = h[u] = 0;  
}
```

```
int Reprez(int u) {  
    while (tata[u] != 0)  
        u = tata[u];  
    return u;  
}
```

```
void Reuneste(int u, int v) {
```

```
}
```

Kruskal

```
void Initializare(int u) {  
    tata[u] = h[u] = 0;  
}  
  
int Reprez(int u) {  
    while (tata[u] != 0)  
        u = tata[u];  
    return u;  
}
```

```
void Reuneste(int u, int v) {  
    int ru, rv;  
    ru = Reprez(u);  
    rv = Reprez(v);  
    if (h[ru] > h[rv])  
        swap(h[ru], h[rv]);  
    tata[rv] = ru;  
}  
}
```

Kruskal

```
void Initializare(int u) {
    tata[u] = h[u] = 0;
}

int Reprez(int u) {
    while (tata[u] != 0)
        u = tata[u];
    return u;
}
```

```
void Reuneste(int u, int v) {
    int ru, rv;
    ru = Reprez(u);
    rv = Reprez(v);
    if (h[ru] > h[rv])
        tata[rv] = ru;
    else {
        tata[ru] = rv;
    }
}
```

Kruskal

```
void Initializare(int u) {
    tata[u] = h[u] = 0;
}

int Reprez(int u) {
    while (tata[u] != 0)
        u = tata[u];
    return u;
}
```

```
void Reuneste(int u, int v) {
    int ru, rv;
    ru = Reprez(u);
    rv = Reprez(v);
    if (h[ru] > h[rv])
        tata[rv] = ru;
    else {
        tata[ru] = rv;
        if (h[ru] == h[rv])
            h[rv] = h[rv] + 1;
    }
}
```

Kruskal

Complexitate

Varianta 2 - dacă folosim arbori Union / Find

- Sortare** → $O(m \log m) = O(m \log n)$
  - $n * \text{Initializare}$** → $O(n)$
  - $2m * \text{Reprez}$** →
  - $(n-1) * \text{Reuneste}$** →
-

Kruskal

Complexitate

Varianta 2 - dacă folosim arbori Union / Find

- Sortare** → $O(m \log m) = O(m \log n)$
  - $n * \text{Initializare}$** → $O(n)$
  - $2m * \text{Reprez}$** → $O(m \log n)$
  - $(n-1) * \text{Reuneste}$** → $O(n \log n)$
-

Kruskal

Complexitate

Varianta 2 - dacă folosim arbori Union / Find

- Sortare** → $O(m \log m) = O(m \log n)$
- $n * \text{Initializare}$** → $O(n)$
- $2m * \text{Reprez}$** → $O(m \log n)$
- $(n-1) * \text{Reuneste}$** → $O(n \log n)$

$O(m \log n)$

Kruskal

Concluzii complexitate - $O(m \log n)$

Aplicații - Clustering

Gruparea unor obiecte în k clase cât mai *bine separate* (k dat)

- obiecte din clase diferite să *fie cât mai diferite*

Aplicații - Clustering

Gruparea unor obiecte în k clase cât mai bine separate (k dat)

- obiecte din clase diferite să fie cât mai diferențiate

Exemplu: k = 3, multime de cuvinte:

sinonim, ana, apa, care, martian, este, case, partial, arbore, minim

⇒ 3 clase

Aplicații - Clustering

Gruparea unor obiecte în k clase cât mai bine separate (k dat)

- obiecte din clase diferite să fie cât mai diferențiate

Exemplu: k = 3, multime de cuvinte:

sinonim, ana, apa, care, martian, este, case, partial, arbore, minim

⇒ 3 clase

Sunt necesare (se dau):

- Criteriu de "asemănare" între 2 obiecte ⇒ o distanță
- Măsură a gradului de separare a claselor

Clustering

Cadru formal

Se dau:

- O mulțime de **n obiecte** $S = \{o_1, \dots, o_n\}$
  - cuvinte, imagini, fișiere, specii de animale etc
- O funcție de **distanță** $d : S \times S \rightarrow \mathbb{R}_+$
  - $d(o_i, o_j) = \text{gradul de asemănare între } o_i \text{ și } o_j$
- k - un număr natural
  - $k = \text{numărul de clase}$

Clustering

Definiții

Un **k-clustering** al lui **S** = o partitioare a lui S în k submulțimi nevide (numite **clase** sau **clustere**)

$$\mathcal{C} = (C_1, \dots, C_k)$$

Clustering

Definiții

Un **k-clustering** al lui **S** = o partitioare a lui S în k submulțimi nevide (numite **clase** sau **clustere**)

$$\mathcal{C} = (C_1, \dots, C_k)$$

Gradul de separare a lui $\mathcal{C}$

= distanță minimă dintre două obiecte aflate în clase diferite

= distanță minimă dintre două clase ale lui $\mathcal{C}$

sep($\mathcal{C}$) = $\min \{ d(o, o') \mid o, o' \in S, o \text{ și } o' \text{ sunt în clase diferite ale lui } \mathcal{C} \}$

= $\min \{ d(C_i, C_j) \mid i \neq j \in \{1, \dots, k\} \}$

Clustering

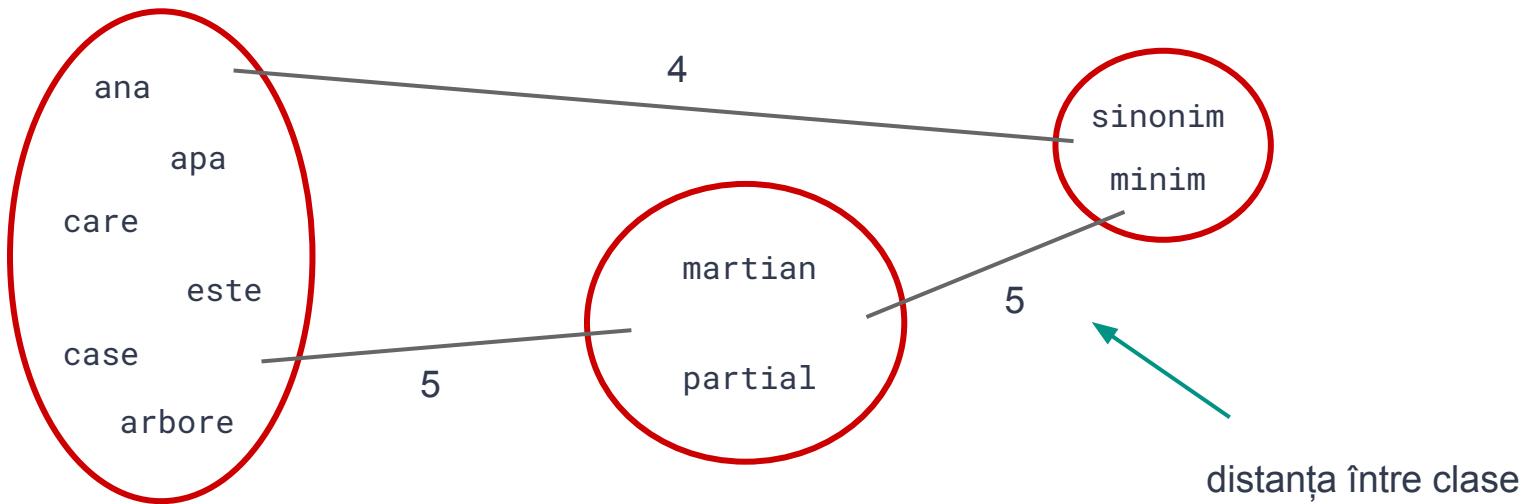
- **obiecte = cuvinte**
- **d = distanță de editare** $d(\text{ana}, \text{care}) = 3$: $\text{ana} \rightarrow \text{cana} \rightarrow \text{cara} \rightarrow \text{care}$
- **k = 3**

A 3x3 grid of words used for clustering. The words are:

- Row 1: este, martian, care
- Row 2: ana, apa, sinonim
- Row 3: minim, partial, case
- Column 1: ana, este, minim
- Column 2: martian, apa, partial
- Column 3: care, sinonim, case

Clustering

- ❑ obiecte = cuvinte
- ❑ d = distanță de editare
- ❑ $k = 3$

3-clustering cu gradul de separare = 4

Clustering

Problemă de Clustering:

Date S , d și k , să se determine un k -clustering cu **grad de separare maxim.**

Clustering

Idee:

este

martian

care

ana

apa

sinonim

minim

partial

case

arbore

Clustering

Idee:

- Inițial, fiecare obiect (cuvânt) formează o clasă
- La un pas, determinăm **cele mai asemănătoare (apropiate) două obiecte** aflate în clase diferite (cu distanța cea mai mică între ele) și unim clasele lor

Clustering

Idee:

- Inițial, fiecare obiect (cuvânt) formează o clasă
- La un pas, determinăm **cele mai asemănătoare (apropiate) două obiecte** aflate în clase diferite (cu distanța cea mai mică între ele) și unim clasele lor
- Repetăm până obținem k clase $\Rightarrow n - k$ pași

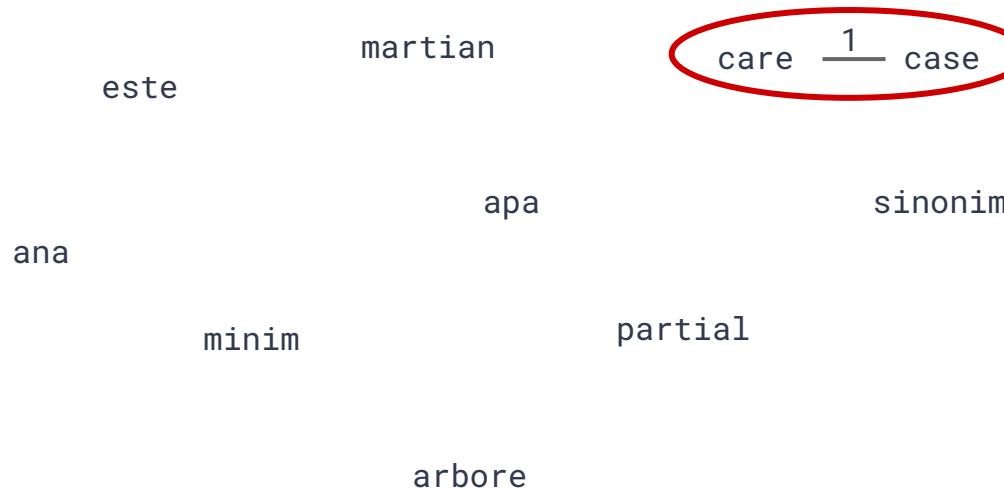
Clustering

Cuvinte - distanță de editare

k = 3 clustere

Clustering

Cuvinte - distanță de editare

k = 3 clustere

Clustering

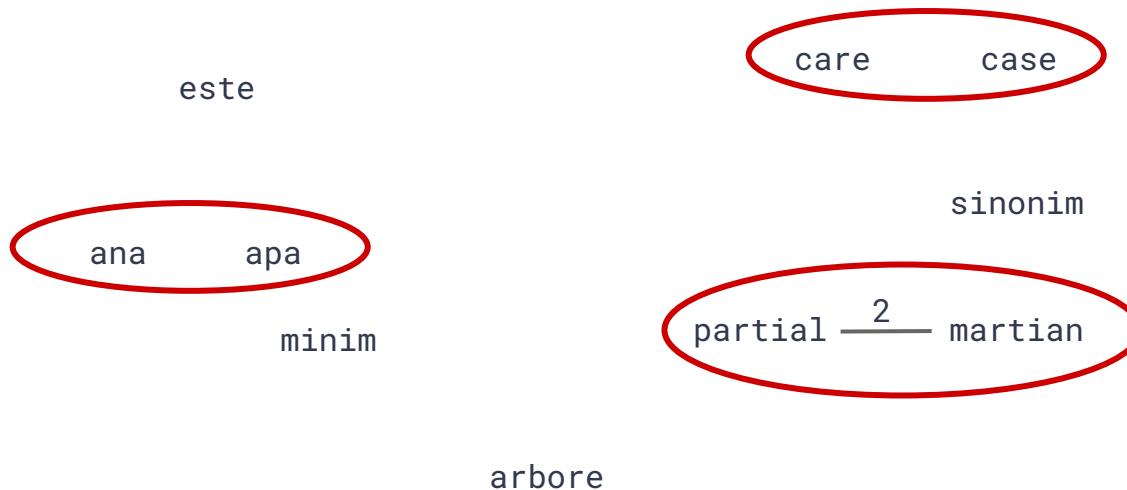
Cuvinte - distanță de editare

k = 3 clustere

Clustering

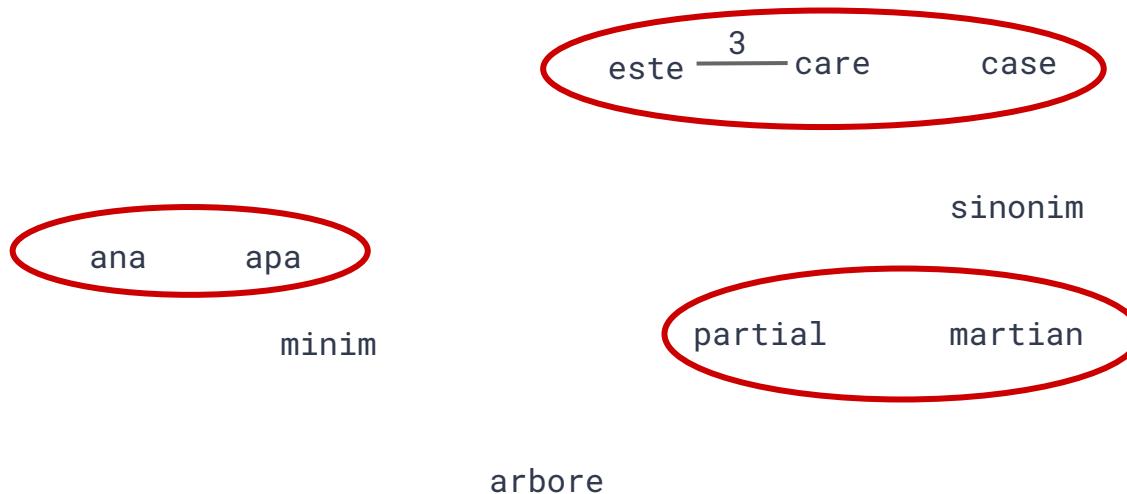
Cuvinte - distanță de editare

k = 3 clustere

Clustering

Cuvinte - distanță de editare

k = 3 clustere

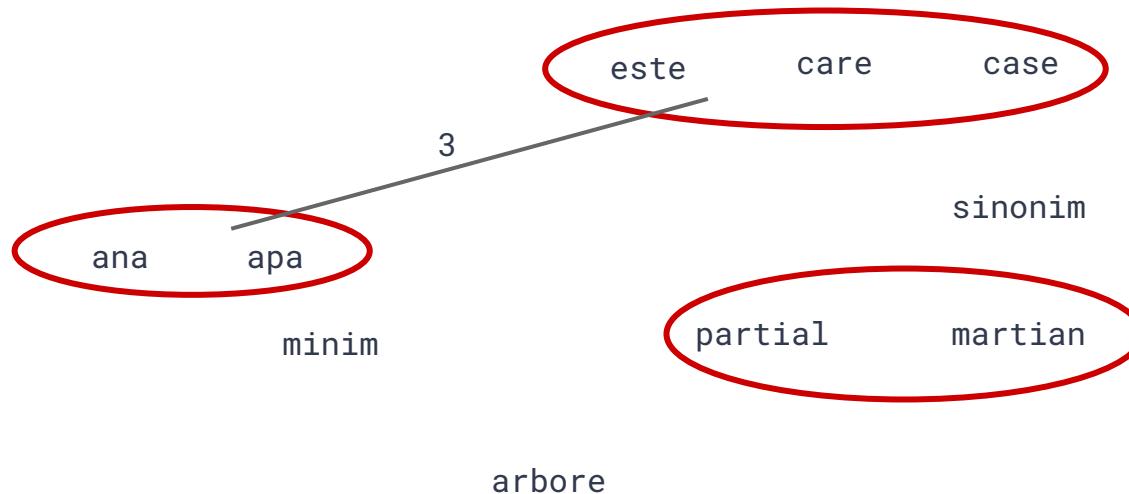
Clustering

Cuvinte - distanță de editare

Clustering

Cuvinte - distanță de editare

k = 3 clustere

Clustering

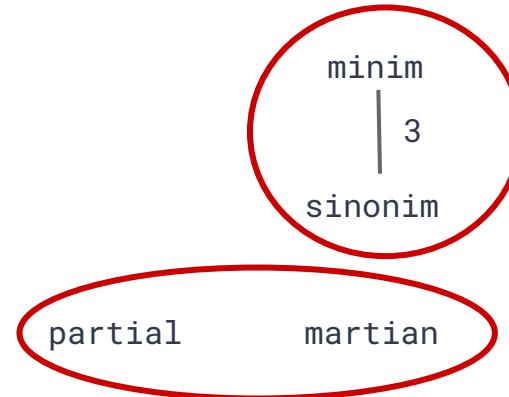
Cuvinte - distanță de editare

k = 3 clustere

Clustering

Cuvinte - distanță de editare

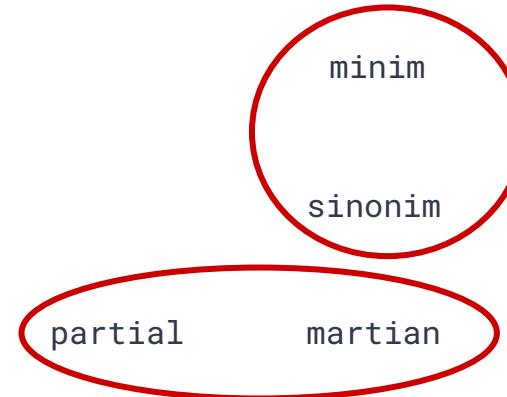

arbore

k = 3 clustere

Clustering

Cuvinte - distanță de editare

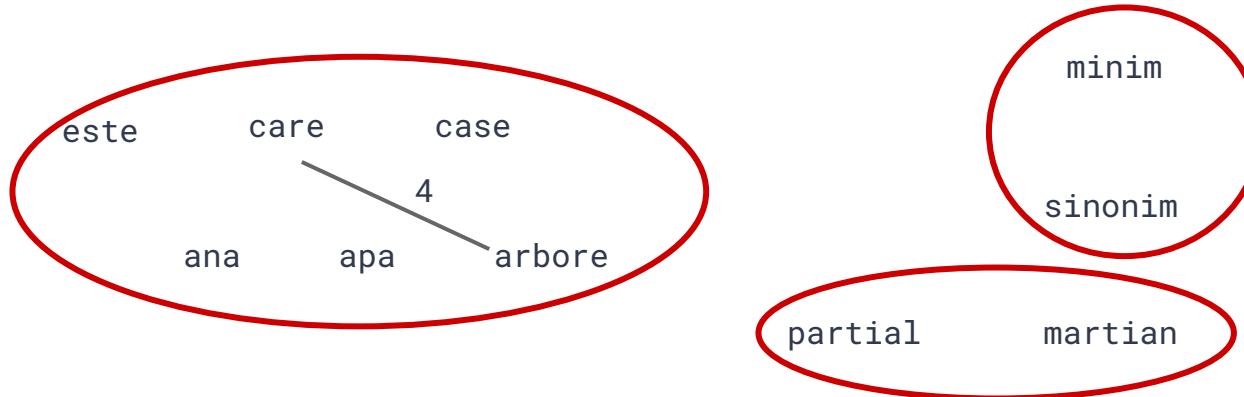

arbore

k = 3 clustere

Clustering

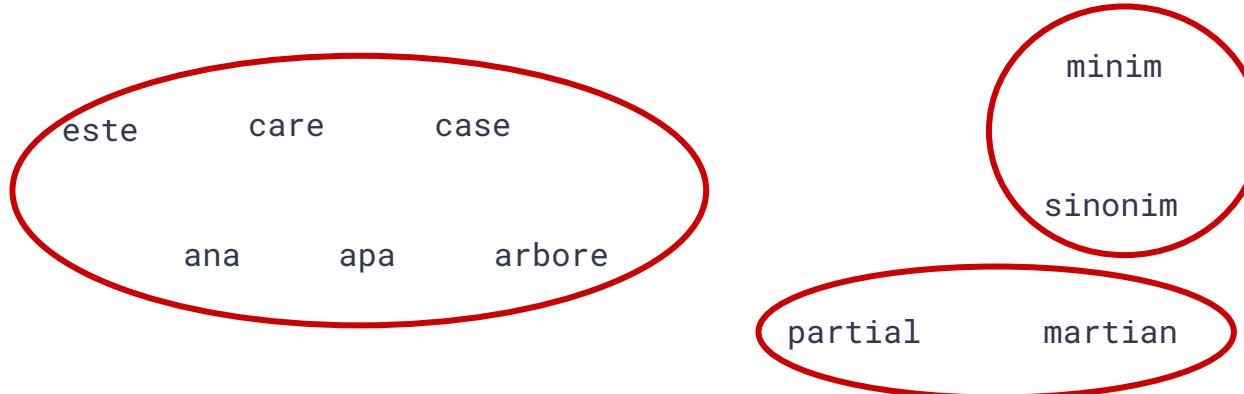
Cuvinte - distanță de editare

k = 3 clustere

Clustering

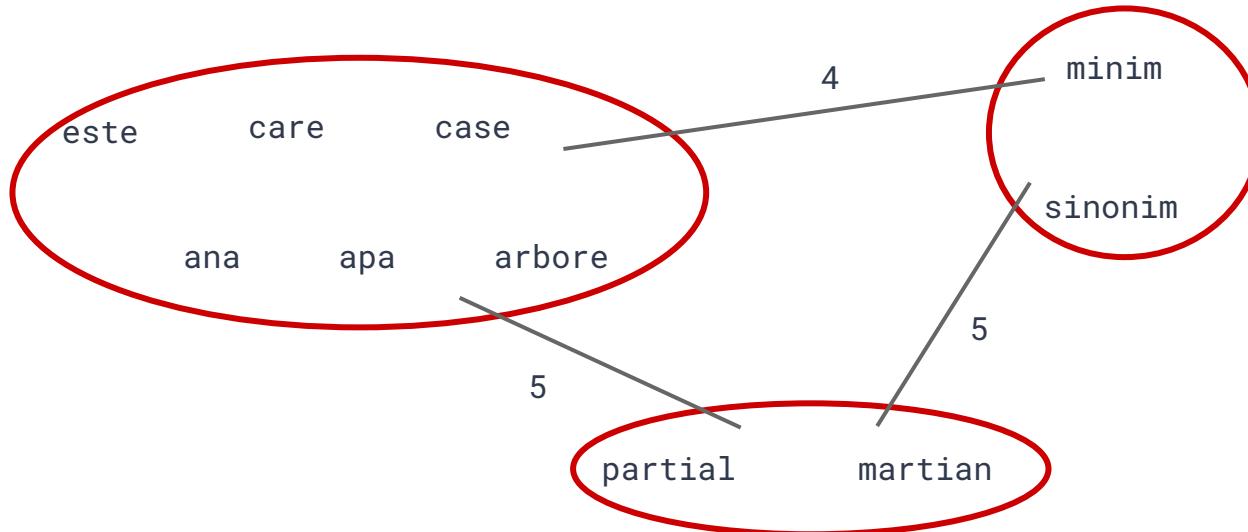
Cuvinte - distanță de editare

Soluția cu $k = 3$ clustere

Clustering

Cuvinte - distanță de editare

Grad de separare = 4

Clustering

Pseudocod

- Inițial, fiecare obiect formează o clasă
- pentru $i = 1, n-k$
  - alege două obiecte o_r, o_t din clase diferite, cu $d(o_t, o_r)$ minimă
  - reunește (clasa lui o_r, o_t)
- afișează cele k clase obținute

Clustering

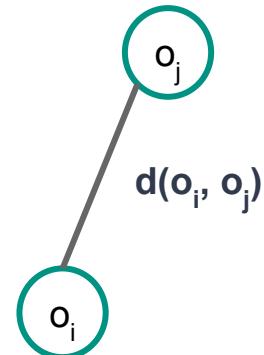
Pseudocod

- Inițial, fiecare obiect formează o clasă
- pentru $i = 1, n-k$
  - alege două obiecte o_r, o_t din clase diferite, cu $d(o_t, o_r)$ minimă
  - reunește (clasa lui o_r, o_t)
- afișează cele k clase obținute

Modelare cu graf ponderat (complet)

⇒ $n - k$ pași din algoritmul lui Kruskal

Clustering

Pseudocod:

Inițial, fiecare obiect (cuvânt) formează o clasă

pentru $i = 1, n-k$

- alege două obiecte o_r, o_t din clase diferite, cu $d(o_r, o_t)$ minimă
- reunește clasa lui o_r și clasa lui o_t

returneză cele k clase obținute

Pseudocod - modelare cu graf complet G:

$$V = \{o_1, \dots, o_n\}, \quad w(o_i o_j) = d(o_i, o_j)$$

Clustering

Pseudocod:

Inițial, fiecare obiect (cuvânt) formează o clasă

pentru $i = 1, n-k$

- alege două obiecte o_r, o_t din clase diferite, cu $d(o_r, o_t)$ minimă
- reunește clasa lui o_r și clasa lui o_t

returneză cele k clase obținute

Pseudocod - modelare cu graf complet G:

$$V = \{o_1, \dots, o_n\}, \quad w(o_i, o_j) = d(o_i, o_j)$$

Inițial, fiecare vîrf formează o componentă conexă (clasă): $T' = (V, \emptyset)$

Clustering

Pseudocod:

Inițial, fiecare obiect (cuvânt) formează o clasă

pentru $i = 1, n-k$

- alege două obiecte o_r, o_t din clase diferite, cu $d(o_r, o_t)$ minimă
- reunește clasa lui o_r și clasa lui o_t

returneză cele k clase obținute

Pseudocod - modelare cu graf complet G:

$$V = \{o_1, \dots, o_n\}, \quad w(o_i, o_j) = d(o_i, o_j)$$

Inițial, fiecare vîrf formează o componentă conexă (clasă): $T' = (V, \emptyset)$

pentru $i = 1, n-k$

- alege o muchie $e_i=uv$ de **cost minim** din G astfel încât **u și v sunt în componente conexe diferite** ale lui T'
- reunește componenta lui u și componenta lui v:
 $E(T') = E(T') \cup \{uv\}$

Clustering

Pseudocod:

Inițial, fiecare obiect (cuvânt) formează o clasă

pentru $i = 1, n-k$

- alege două obiecte o_r, o_t din clase diferite, cu $d(o_r, o_t)$ minimă
- reunește clasa lui o_r și clasa lui o_t

returneză cele k clase obținute

Pseudocod - modelare cu graf complet G:

$$V = \{o_1, \dots, o_n\}, \quad w(o_i, o_j) = d(o_i, o_j)$$

Inițial, fiecare vîrf formează o componentă conexă (clasă): $T' = (V, \emptyset)$

pentru $i = 1, n-k$

- alege o muchie $e_i=uv$ de **cost minim** din G astfel încât **u și v sunt în componente conexe diferite** ale lui T'
- reunește componenta lui u și componenta lui v:
 $E(T') = E(T') \cup \{uv\}$

returnează cele k mulțimi formate cu vârfurile celor k componente conexe ale lui T'

Clustering

Observație: Algoritmul este echivalent cu următorul mai general

- **determinăm un apcm** T al grafului complet G

Clustering

Observație: Algoritmul este echivalent cu următorul mai general

- determinăm un apcm** T al grafului complet G
- considerăm multimea $\{e_{n-k+1}, \dots, e_{n-1}\}$ formată cu $k-1$ muchii cu **cele mai mari ponderi** în T
- fie pădurea $T' = T - \{e_{n-k+1}, \dots, e_{n-1}\}$

Clustering

Observație: Algoritmul este echivalent cu următorul mai general

- determinăm un apcm T al grafului complet G
- considerăm multimea $\{e_{n-k+1}, \dots, e_{n-1}\}$ formată cu $k-1$ muchii cu **cele mai mari ponderi** în T
- fie pădurea $T' = T - \{e_{n-k+1}, \dots, e_{n-1}\}$
- definește clasele k -clustering-ului $\mathcal{C}$ ca fiind multimile vârfurilor celor k componente conexe ale pădurii astfel obținute

Clustering

Corectitudine - v. curs

- k-clustering-ul obținut are grad de separare maxim

Jon Kleinberg, Éva Tardos , Algorithm Design , Addison Wesley 2005, **Secțiunea 4.7**

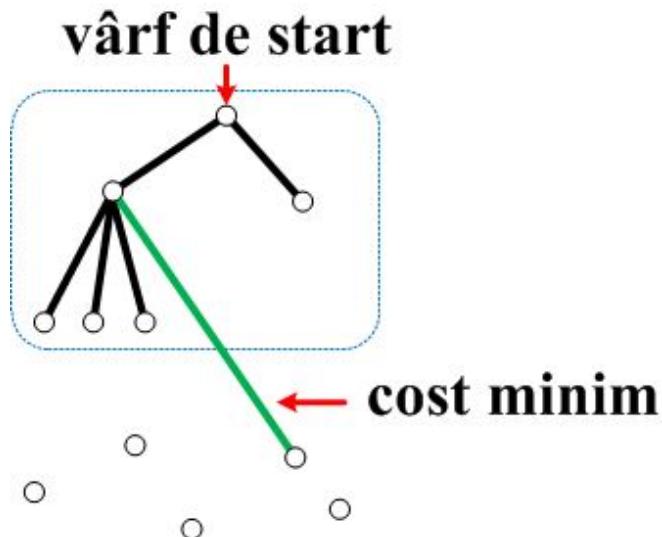
<https://www.cs.princeton.edu/~wayne/kleinberg-tardos/pdf/04GreedyAlgorithmsII-2x2.pdf>

Algoritmul lui Prim

Algoritmul lui Prim

- Se pornește de la un vârf, care formează arborele inițial
- **La un pas**, este selectată o muchie de cost minim, de la un vârf deja adăugat în arbore, la un vârf neadăugat

O primă formă a algoritmului

KRUSKAL

- Inițial:** $T = (V, \emptyset)$
- pentru** $i = 1, n-1$
  - alege o muchie uv cu **cost minim din G** a.î. u,v sunt în **componente conexe diferite** ($T + uv$ aciclic)
  - $E(T) = E(T) \cup \{uv\}$

PRIM

- s - vârful de start**
- Inițial, $T = (\{s\}, \emptyset)$**

O primă formă a algoritmului

KRUSKAL

- Inițial:** $T = (V, \emptyset)$
- pentru** $i = 1, n-1$
  - alege o muchie uv cu **cost minim din G** a.î. u, v sunt în **componente conexe diferite** ($T + uv$ aciclic)
  - $E(T) = E(T) \cup \{uv\}$

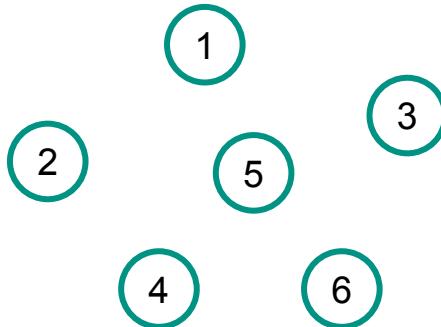
PRIM

- s - vârful de start**
- Inițial, $T = (\{s\}, \emptyset)$**
- pentru** $i = 1, n-1$
  - alege o muchie uv cu **cost minim din G** a.î. $u \in V(T)$ și $v \notin V(T)$
  - $V(T) = V(T) \cup \{v\}$
  - $E(T) = E(T) \cup uv$

O primă formă a algoritmului

KRUSKAL

- **Initial:** cele n vârfuri sunt izolate, fiecare formând o componentă conexă

- Se încearcă unirea acestor componente prin muchii de cost minim

PRIM

- **Initial:** se pornește de la un vârf de start

- Se adaugă, pe rând, câte un vârf la arborele deja construit, folosind muchii de cost minim

O primă formă a algoritmului

KRUSKAL

La un pas:

- muchiile selectate formează o
pădure

PRIM

La un pas:

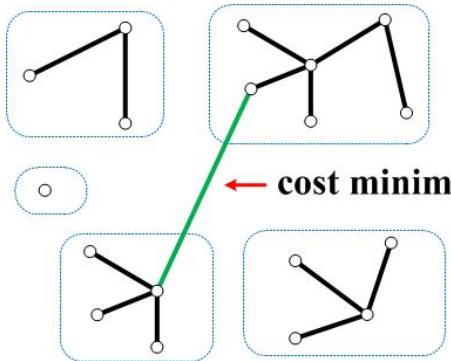
- muchiile selectate formează un
arbore

O primă formă a algoritmului

KRUSKAL

La un pas:

- muchiile selectate formează o pădure

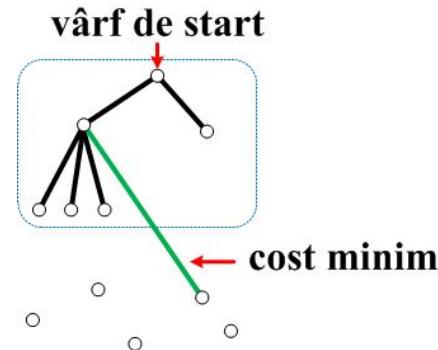

Este selectată o muchie de cost minim, care unește doi arbori din pădurea curentă (două componente conexe).

PRIM

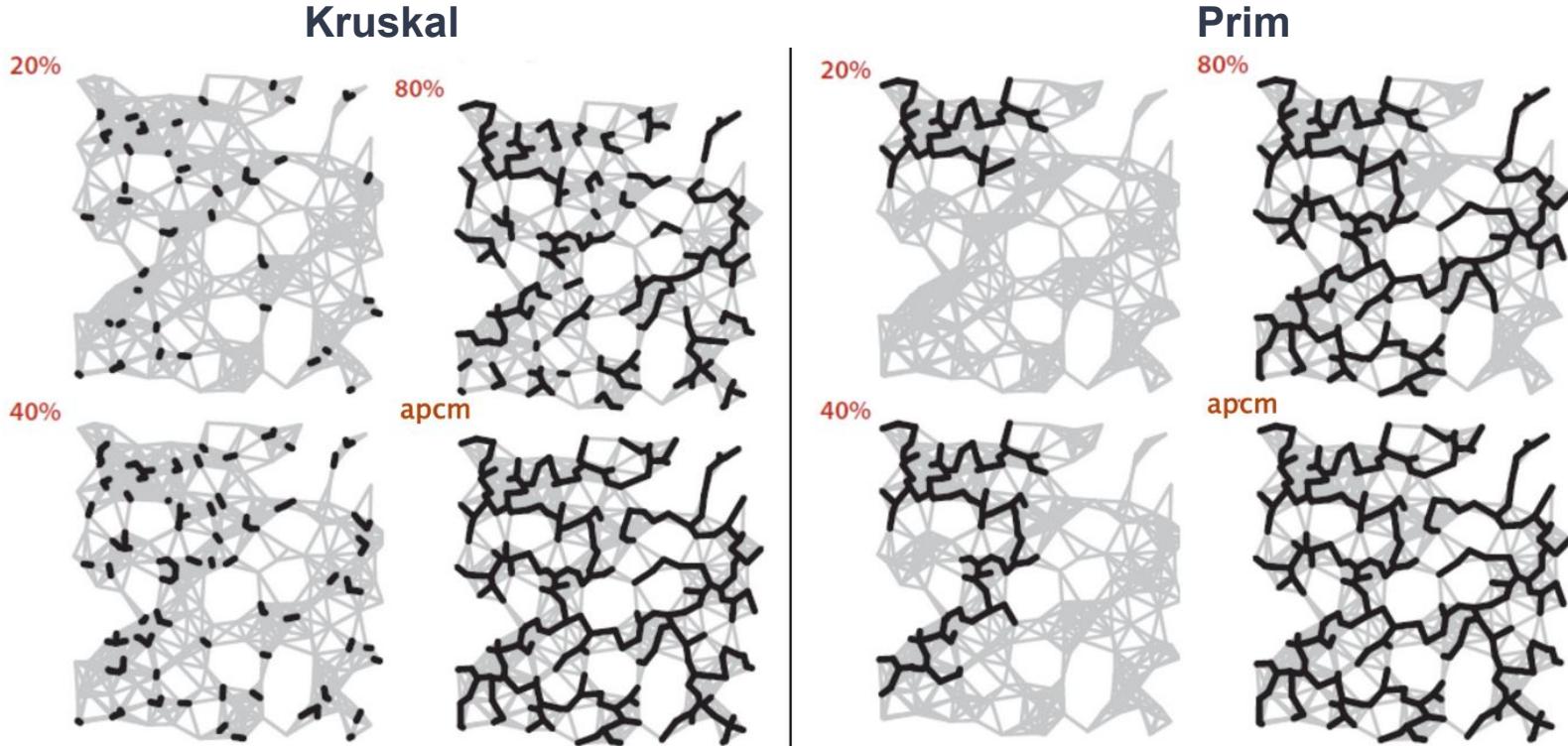
La un pas:

- muchiile selectate formează un arbore

Este selectată o muchie de cost minim, care unește un vârf din arbore cu unul care nu este în arbore (neselectat).

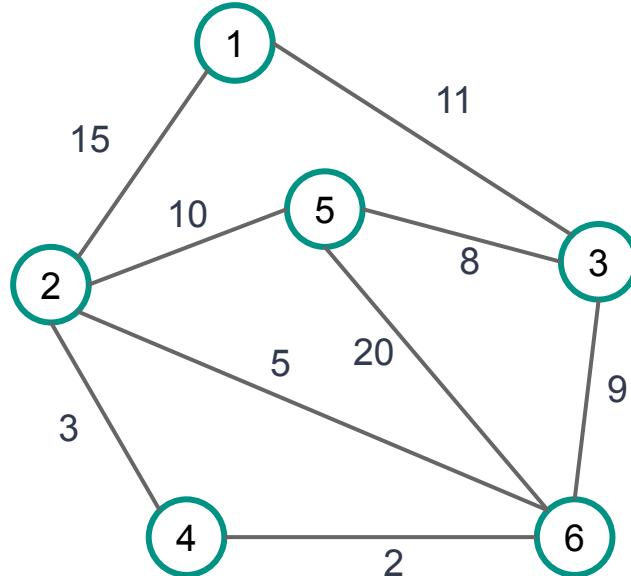
Arbore parțiali de cost minim

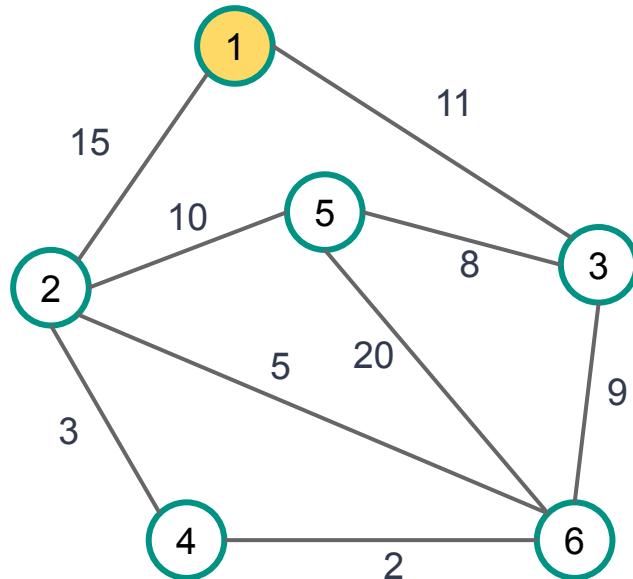
Imagine din

R. Sedgewick, K. Wayne – **Algorithms**, 4th edition, Pearson Education, 2011

Exemplu

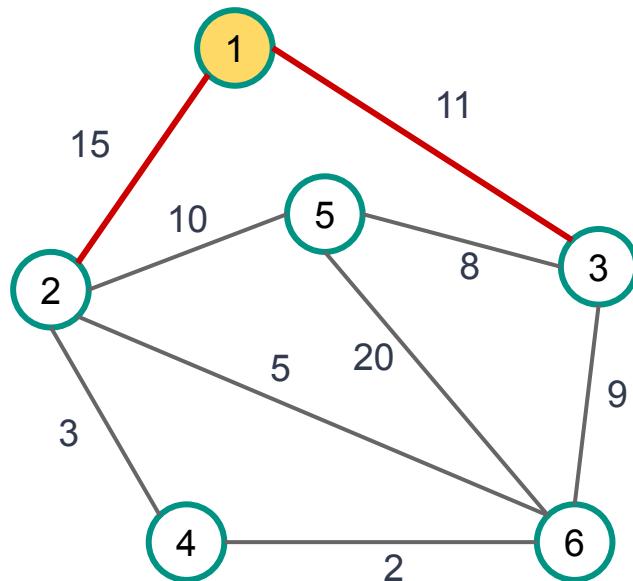

Exemplu

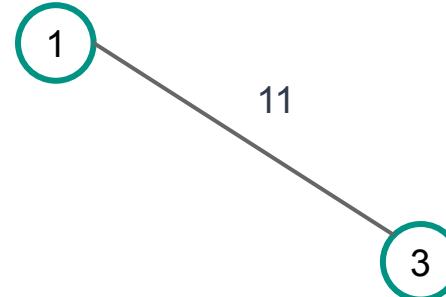
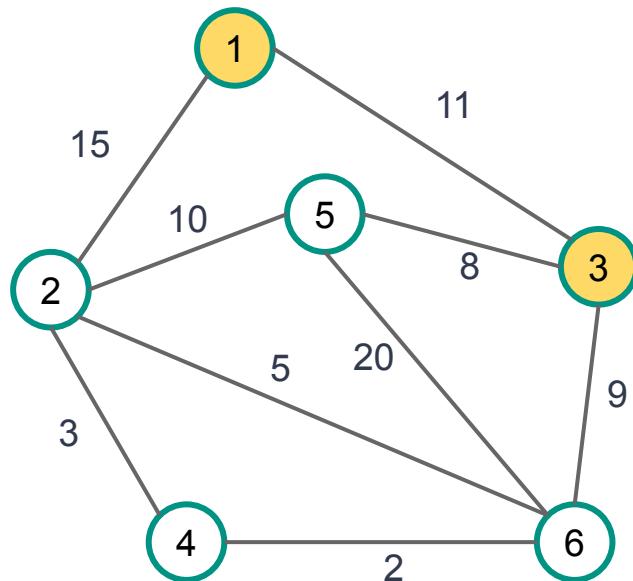

$s =$ 1

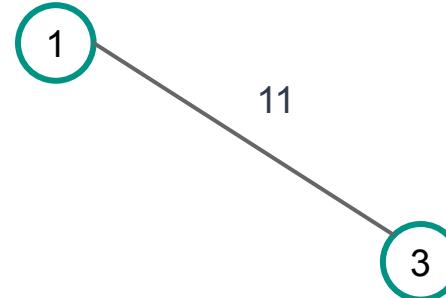
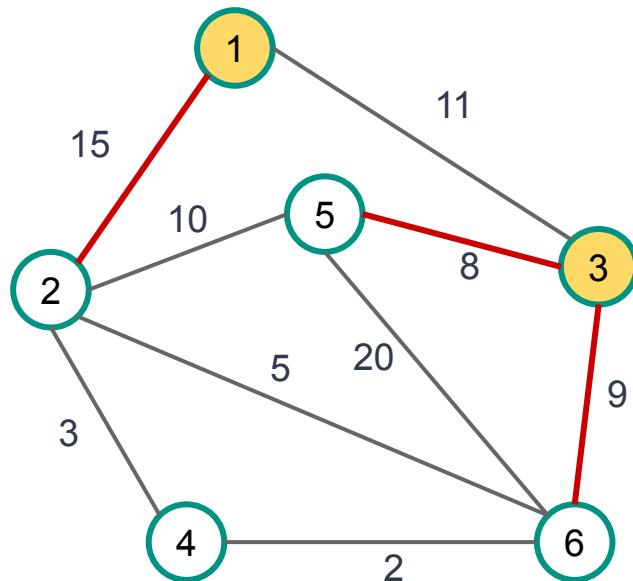
Exemplu

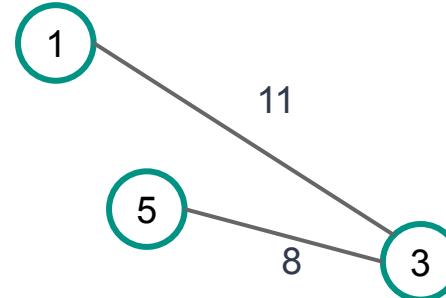
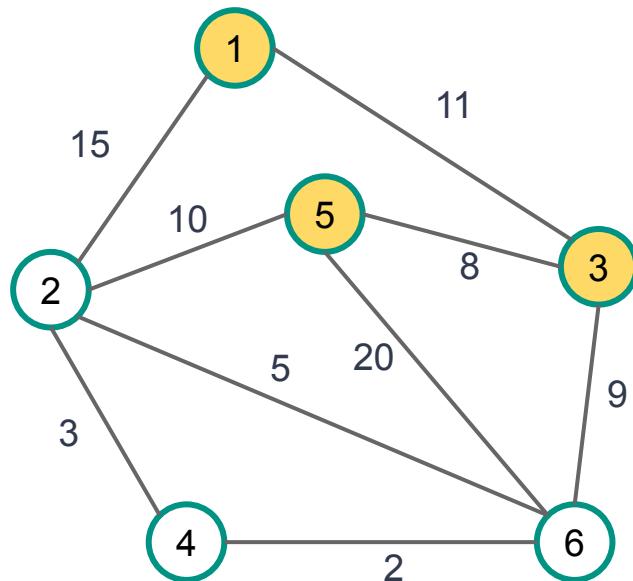
Exemplu

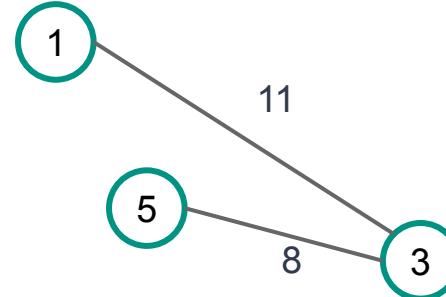
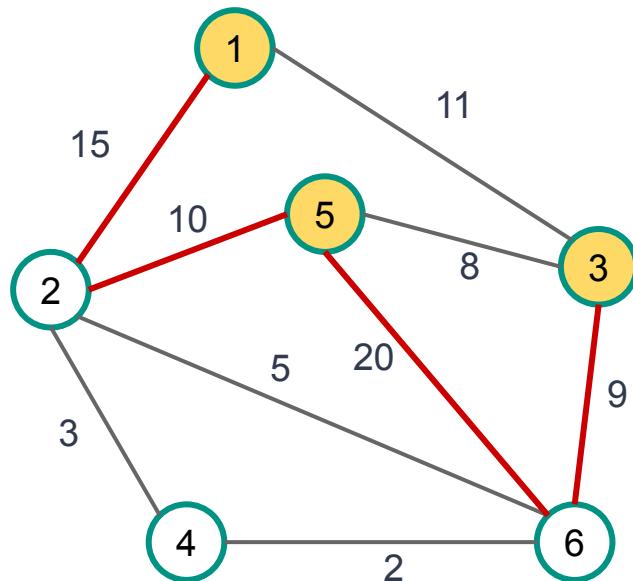
Exemplu

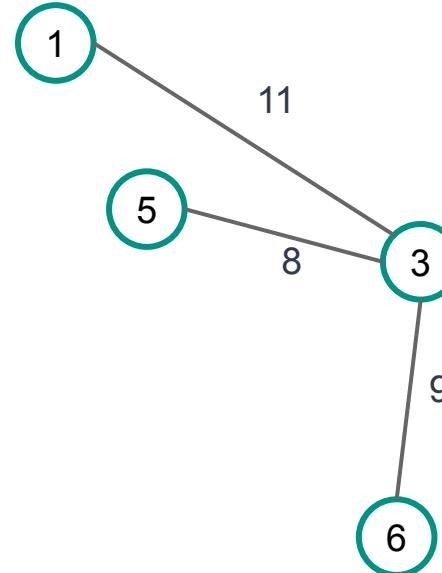
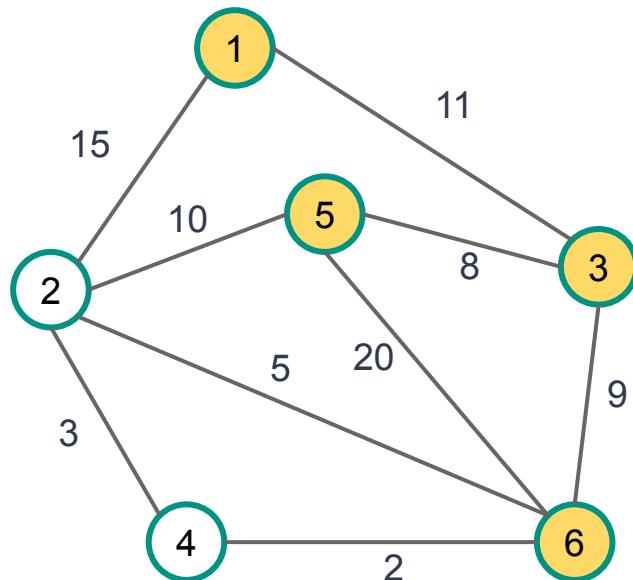
Exemplu

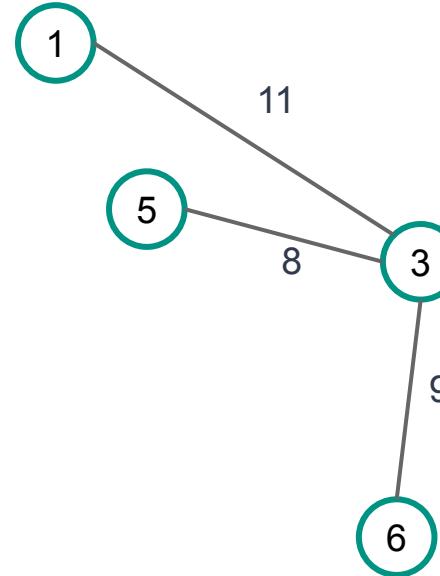
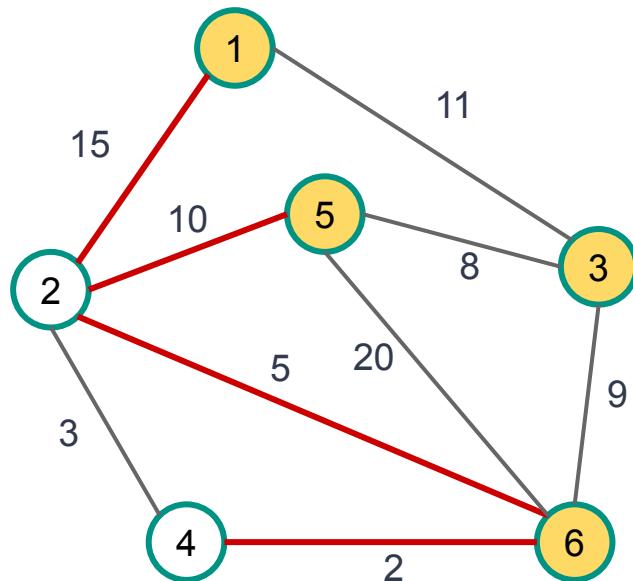
Exemplu

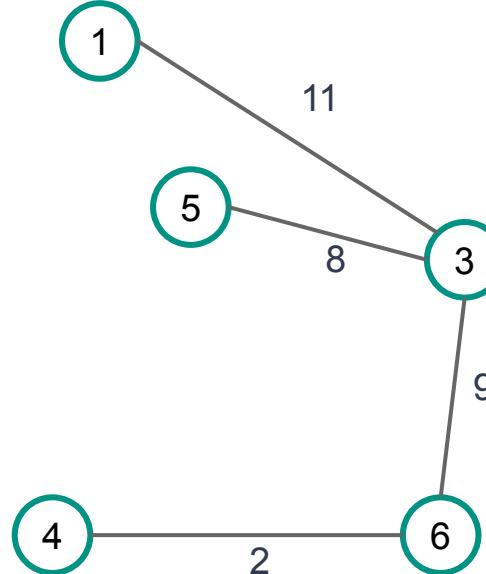
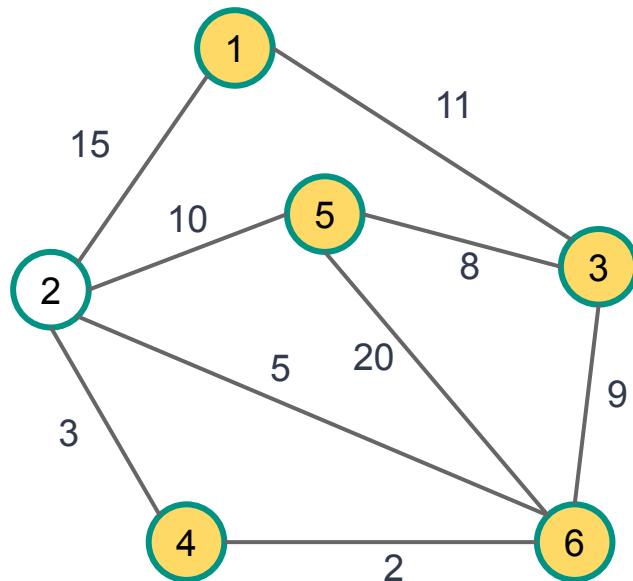
Exemplu

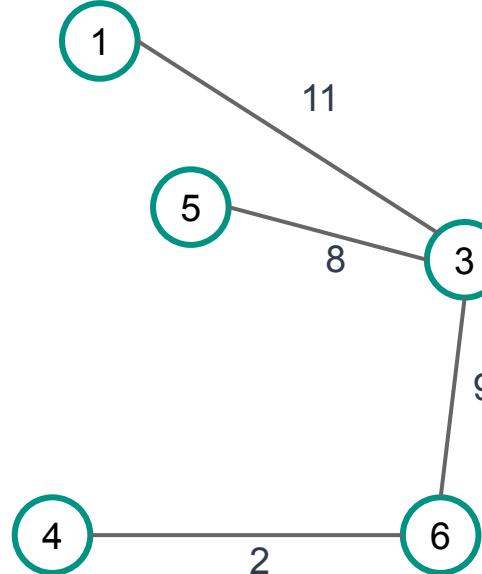
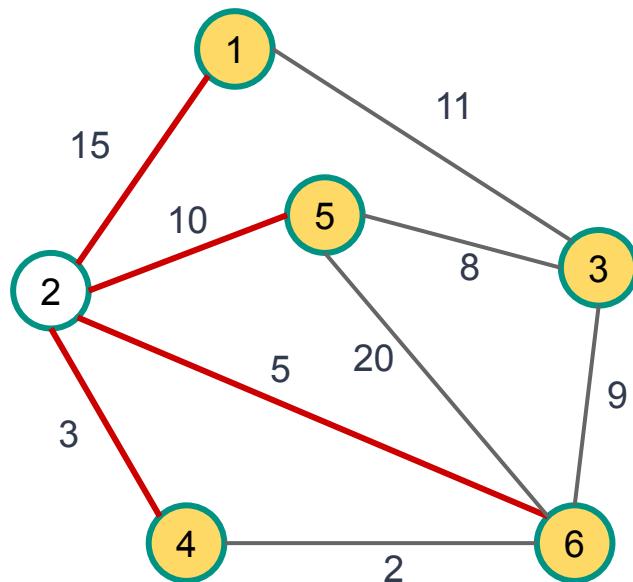
Exemplu

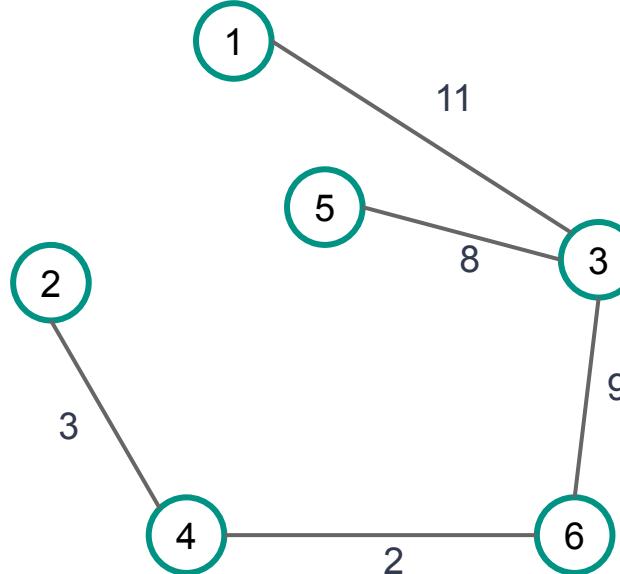
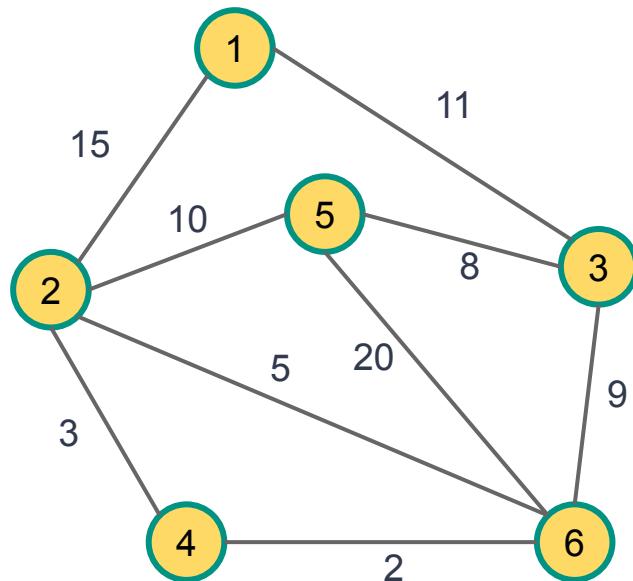
Exemplu

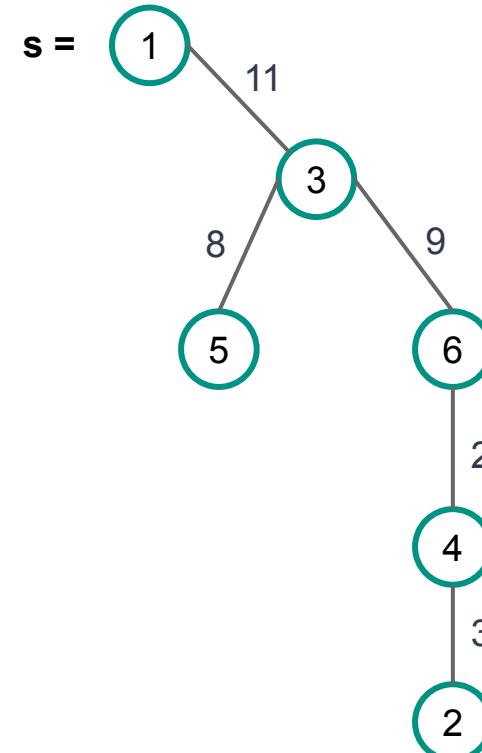
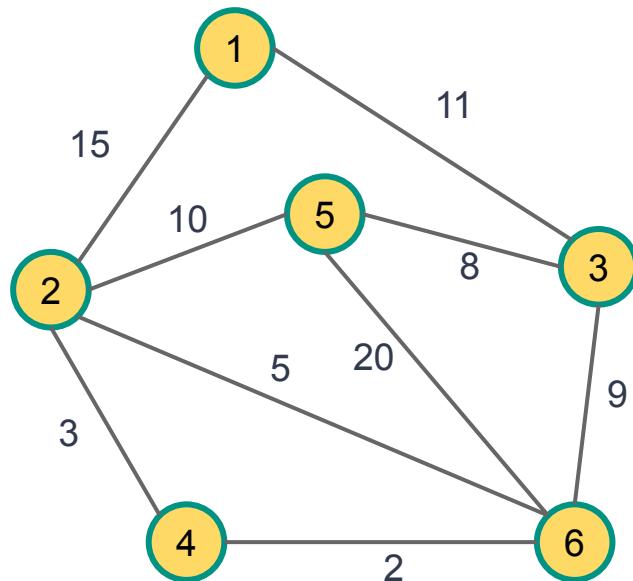
Exemplu

Exemplu

Exemplu

Prim - Implementare

- Cum alegem eficient o muchie de cost minim cu o extremitate selectată (deja în arbore) și cealaltă nu?

Prim - Implementare

La fiecare pas, parcurgem toate muchiile și o alegem pe cea de cost minim cu o extremitate selectată și una neselectată.

Prim - Implementare

La fiecare pas, parcurgem toate muchiile și o alegem pe cea de cost minim cu o extremitate selectată și una neselectată.

⇒ **O(mn) - ineficient**

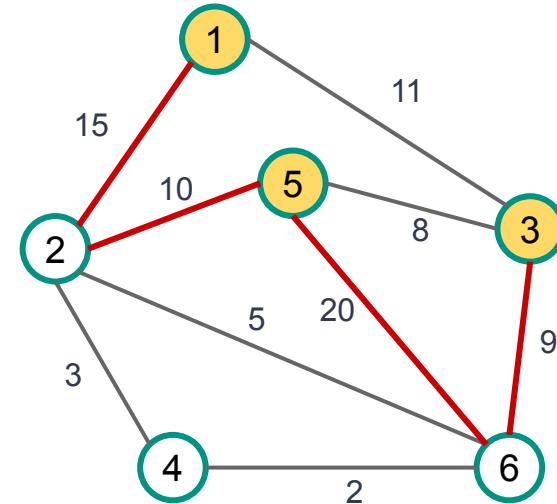
Prim - Implementare

- Cum evităm să comparăm de fiecare dată toate muchiile cu o extremitate în arbore și cealaltă nu?

Exemplu:

După ce vârfurile 1 și 5 au fost adăugate în arbore, muchiile **(2, 1)** și **(2, 5)** sunt comparate la fiecare pas, deși $w(2, 1) > w(2, 5)$, deci **(2, 1)** nu va fi selectată niciodată.

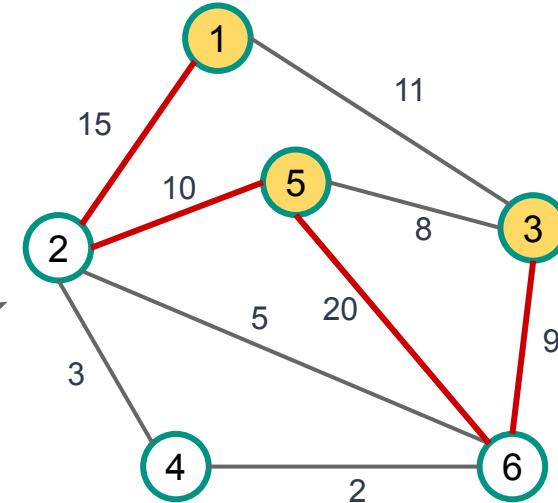
Prim - Implementare

- Cum evităm să comparăm de fiecare dată toate muchiile cu o extremitate în arbore și cealaltă nu?

Pentru fiecare vârf (neselectat), memorăm **doar muchia de cost minim** care îl unește cu un vârf din arbore (selectat).

pentru vârful 2, va fi memorată, la acest pas,
muchia (2, 5)

Prim - Complexitate

Variante: $O(n^2)$ / $O(m \log n)$

- memorăm, la fiecare pas, pentru fiecare vârf, muchia de cost minim care îl unește de un vârf care este deja în arbore

sau

- heap de muchii

(v. și laborator + seminar + alg. Dijkstra)

Detalii de implementare

Algoritmul lui Prim

Prim - Implementare

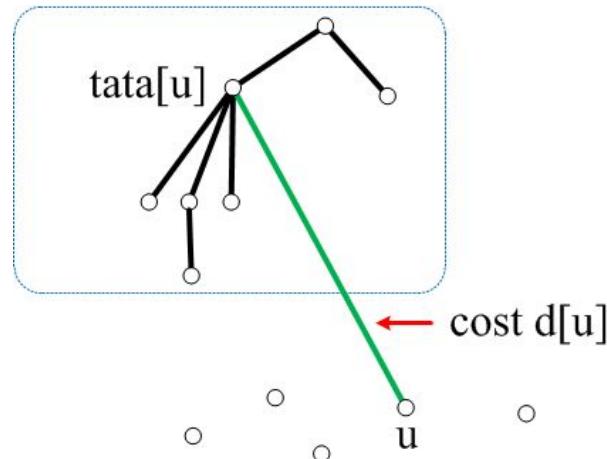
Asociem fiecărui vârf **u** următoarele informații (etichete) - pentru a reține **muchia de cost minim care îl unește de un vârf selectat deja în arbore:**

Prim - Implementare

Asociem fiecărui vârf u următoarele informații (etichete) - pentru a reține **muchia de cost minim care îl unește de un vârf selectat deja în arbore**:

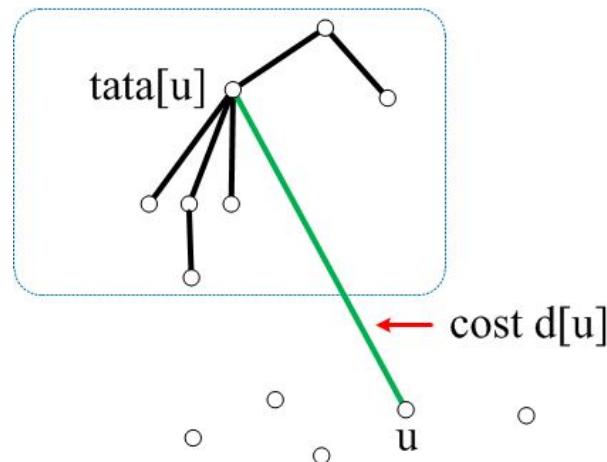
- $d[u]$ = costul minim al unei muchii de la u la un vârf deja selectat în arbore
- $tata[u]$ = acel vârf din arbore pentru care se realizează minimul

Prim - Implementare

Avem:

- $(u, \text{tata}[u])$ este muchia de cost minim de la u la un vârf din arbore
- $d[u] = w(u, \text{tata}[u])$

Prim - Implementare

Algoritmul se modifică astfel:

La un pas:

- se alege **un vârf** u cu **eticheta d minimă**, care nu este încă în arbore și se adaugă la arbore muchia **(tata[u], u)**
  - **aceasta este muchia de cost minim care unește un vârf neselectat de un vârf din arbore**

Prim - Implementare

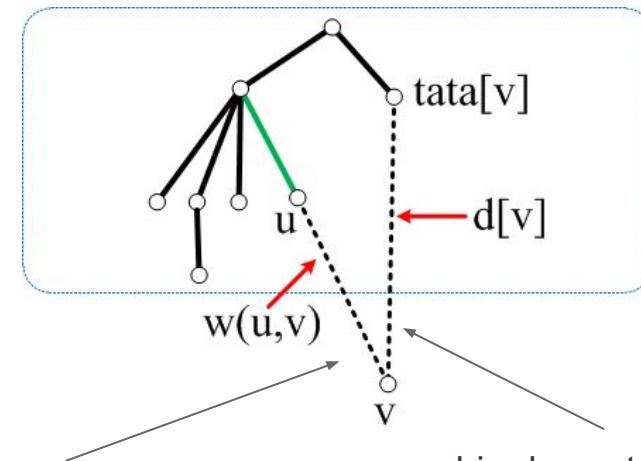
Algoritmul se modifică astfel:

La un pas:

- se alege **un vârf** u cu **eticheta d minimă**, care nu este încă în arbore și se adaugă la arbore muchia **(tata[u], u)**

- se actualizează etichetele vârfurilor $v \notin V(T)$ vecine cu u astfel:

dacă $w(u, v) < d[v]$ atunci
 $d[v] = w(u, v)$
 $tata[v] = u$

noua muchie: vu

muchia de cost minim determinată până acum:
 $(v, tata[v])$

Prim - Implementare

Muchiile arborelui vor fi, în final:

$$(u, \text{tata}[u]), \quad u \neq s$$

Prim

Notăm $Q = V(G) - V(T) = \text{mulțimea vârfurilor neselectate încă în arbore}$

Prim - Algoritm

- s - vârful de start
- initializează Q cu V
- pentru fiecare $u \in V$ execută
  - $d[u] = \infty$
  - $tata[u] = 0$
- $d[s] = 0$

Prim - Algoritm

- **s** - vârful de start
- **initializează Q cu V**
- **pentru fiecare $u \in V$ execută**
  - $d[u] = \infty$**
  - $tata[u] = 0$**
- **$d[s] = 0$**
- **cât timp $Q \neq \emptyset$ execută // pentru $i=1, n$ (suficient $n-1$)**

Prim - Algoritm

- **s** - vârful de start
- **initializează** Q cu V
- **pentru** fiecare $u \in V$ **execută**
  - $d[u] = \infty$
  - $tata[u] = 0$
- **$d[s] = 0$**
- **cât timp** $Q \neq \emptyset$ **execută** // pentru $i=1, n$ (suficient $n-1$)
  - extrage un vârf $u \in Q$ cu eticheta $d[u]$ minimă**

Prim - Algoritm

- **s** - vârful de start
- **initializează** Q cu V
- **pentru** fiecare $u \in V$ **execută**
  - $d[u] = \infty$
  - $tata[u] = 0$
- **$d[s] = 0$**
- **cât timp** $Q \neq \emptyset$ **execută** // pentru $i=1, n$ (suficient $n-1$)
  - extrage un vârf $u \in Q$ cu eticheta $d[u]$ minimă
  - pentru** fiecare $uv \in E$ **execută**

Prim - Algoritm

- s - vârful de start
- initializează Q cu V
- pentru fiecare $u \in V$ execută
  - $d[u] = \infty$
  - $tata[u] = 0$
- $d[s] = 0$
- cât timp $Q \neq \emptyset$ execută // pentru $i=1, n$ (suficient $n-1$)
  - extrage un vârf $u \in Q$ cu eticheta $d[u]$ minimă
  - pentru fiecare $uv \in E$ execută
    - dacă $v \in Q$ și $w(u, v) < d[v]$ atunci
      - $d[v] = w(u, v)$
      - $tata[v] = u$

Prim - Algoritm

- s - vârful de start
- initializează Q cu V
- pentru fiecare $u \in V$ execută
  - $d[u] = \infty$
  - $tata[u] = 0$
- $d[s] = 0$
- cât timp $Q \neq \emptyset$ execută // pentru $i=1, n$ (suficient $n-1$)
  - extrage un vârf $u \in Q$ cu eticheta $d[u]$ minimă
  - pentru fiecare $uv \in E$ execută
    - dacă $v \in Q$ și $w(u, v) < d[v]$ atunci
      - $d[v] = w(u, v)$
      - $tata[v] = u$
- scrie $(u, tata[u])$ pentru $u \neq s$

Prim - Complexitate

- Inițializări** →
- $n *$ extragere vârf minim** →
- actualizare etichete vecini** →

Prim - Complexitate

- Cum putem memora Q pentru a determina eficient vârful $u \in Q$ cu eticheta minimă?

Prim - Complexitate

- Cum putem memora Q pentru a determina eficient vârful $u \in Q$ cu eticheta minimă?
  - vector?
  - heap?

Prim - Complexitate

Varianta 1 - Folosim vector de vizitat

$$Q[u] = 1, \text{ dacă } u \in Q$$

0, altfel

Prim - Complexitate

Varianta 1 - cu vector de vizitat

Inițializări →

n * extragere vârf minim →

actualizare etichete vecini →

Prim - Complexitate

Varianta 1 - cu vector de vizitat

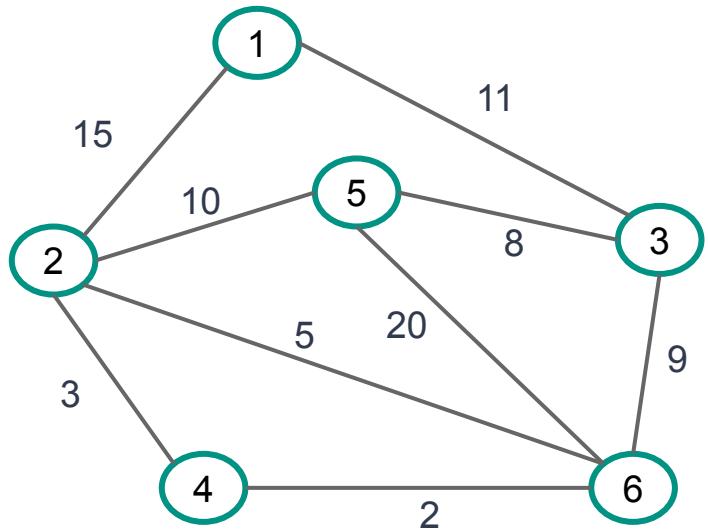
Inițializări → $O(n)$

$n * \text{extragere vârf minim}$ → $O(n^2)$

actualizare etichete vecini → $O(m)$

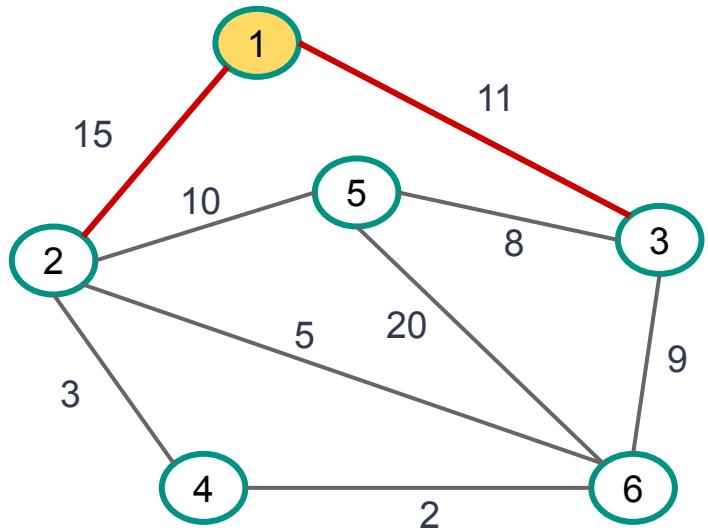

$O(n^2)$

$d/tata = [0/0, \infty/0, \infty/0, 2, 1, 0/0, \infty/0, \infty/0, 6]$

1

d/tata

[0/0,

$\infty/0$,

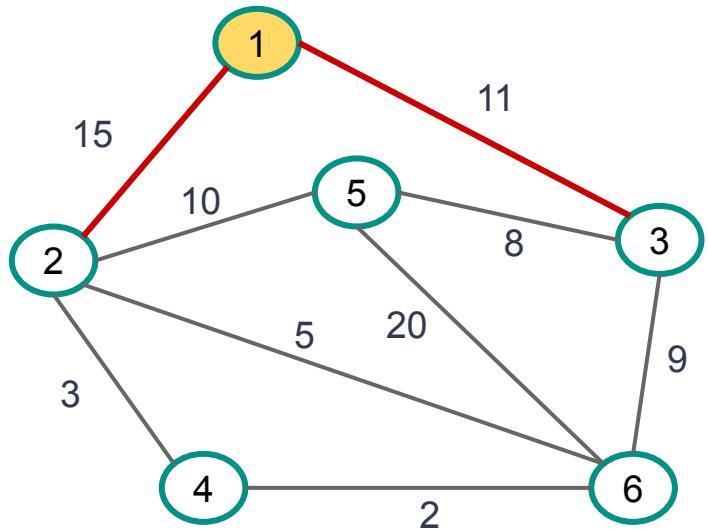
$\infty/0$,

$\infty/0$,

$\infty/0$,

$\infty/0$]

Selectăm 1

d/tata

[0/0,

$\infty/0$,

$\infty/0$,

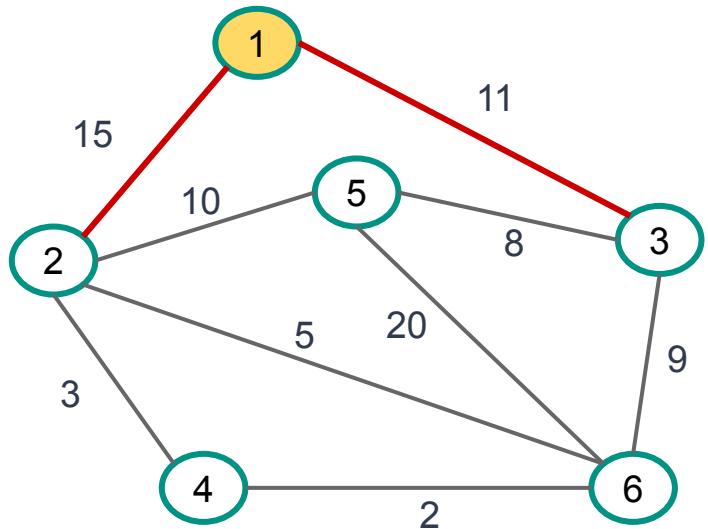
$\infty/0$,

$\infty/0$,

$\infty/0$]

Selectăm 1

viz[1] = 1 (vom reprezenta prin -)

d/tata

[0/0,

$\infty/0,$

$\infty/0,$

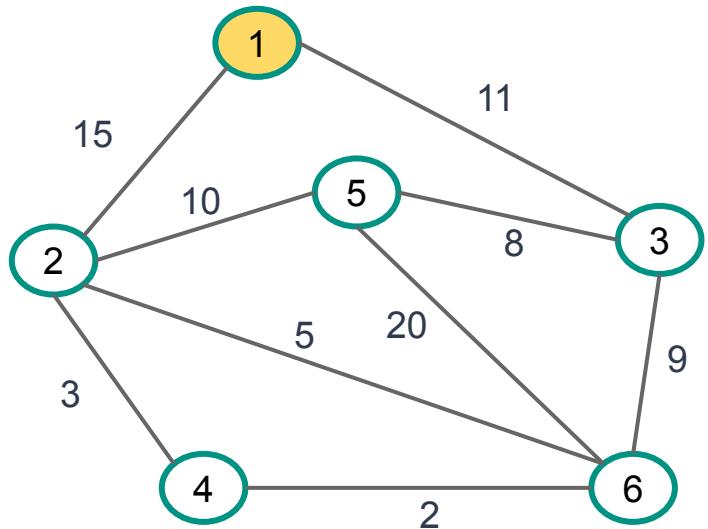
$\infty/0,$

$\infty/0,$

$\infty/0]$

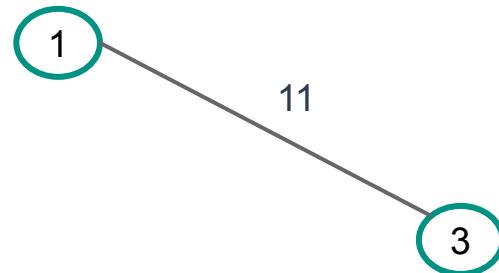
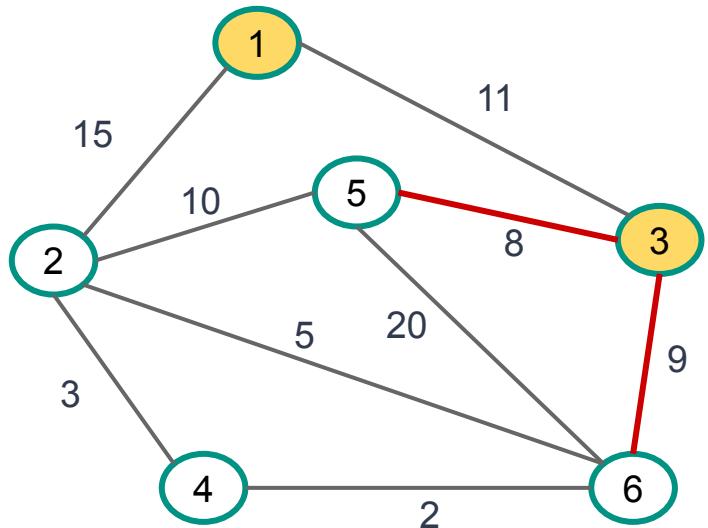
Selectăm 1

actualizăm etichetele vecinilor

d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectăm 1	[0/0 , -]	15/1	11/1	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$

Pentru vârful **2**, este memorată muchia **(2,1)** de cost **15**, mai exact costul muchiei în **d[2]** și cealaltă extremitate în **tata[2]**

d/tata

[0/0,

$\infty/0$,

$\infty/0$,

$\infty/0$,

$\infty/0$,

$\infty/0$]

Selectăm 1

[- ,

15/1,

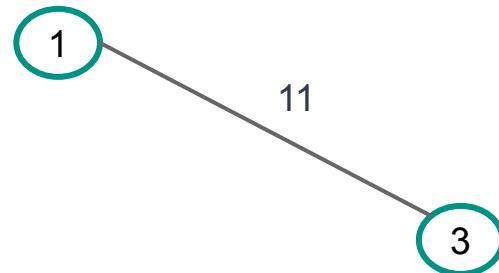
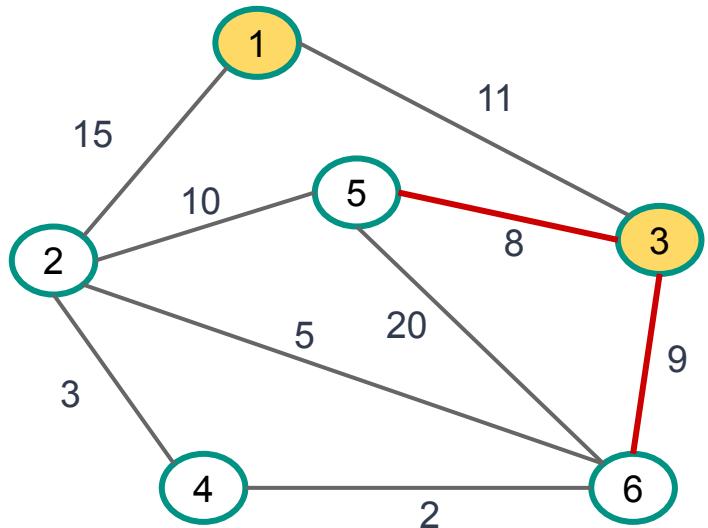
11/1,

$\infty/0$,

$\infty/0$,

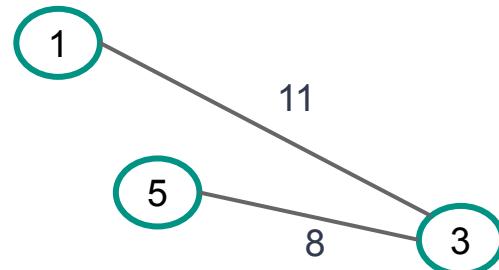
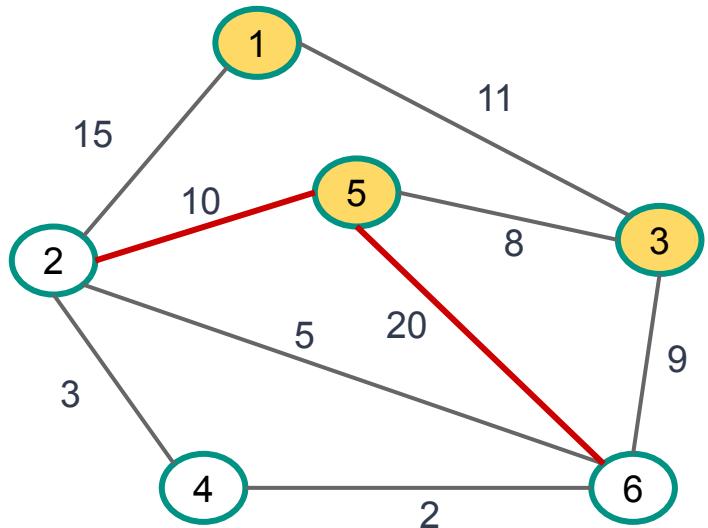
$\infty/0$]

Selectăm 3

d/tata	1	2	3	4	5	6
	$0/0$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$

Selectăm 1	[	- ,	$15/1$,	$11/1$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
Selectăm 3	[	- ,	$15/1$,	- ,	$8/3$,	$9/3$]

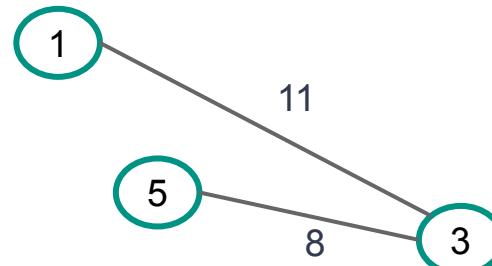
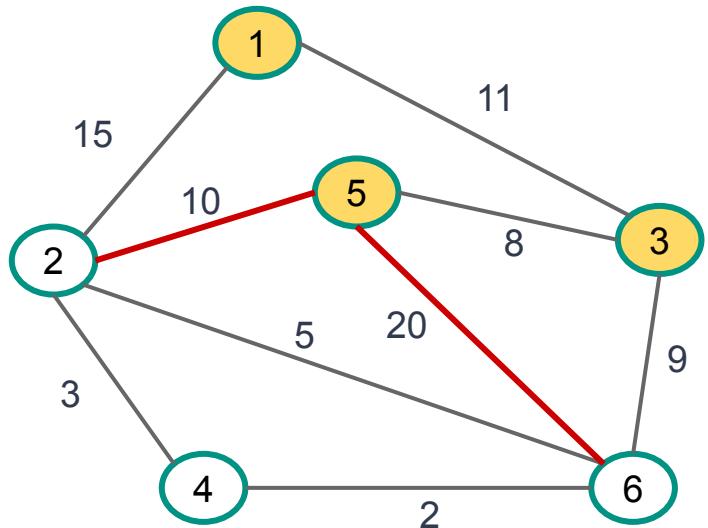
d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectám 1	[0/0 ,	$\infty/0$]				

Selectám 3	[- ,	15/1 ,	11/1 ,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
------------	-------	---------------	---------------	--------------	--------------	--------------

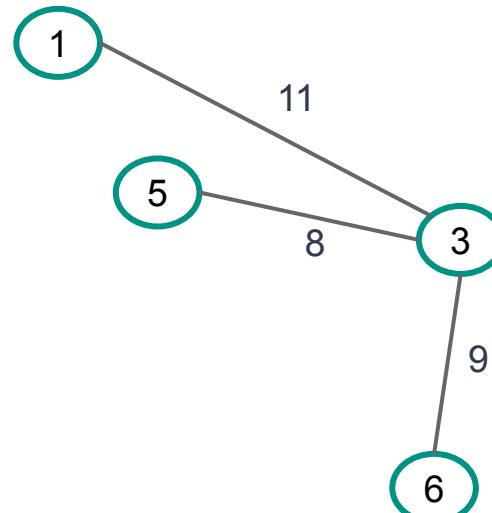
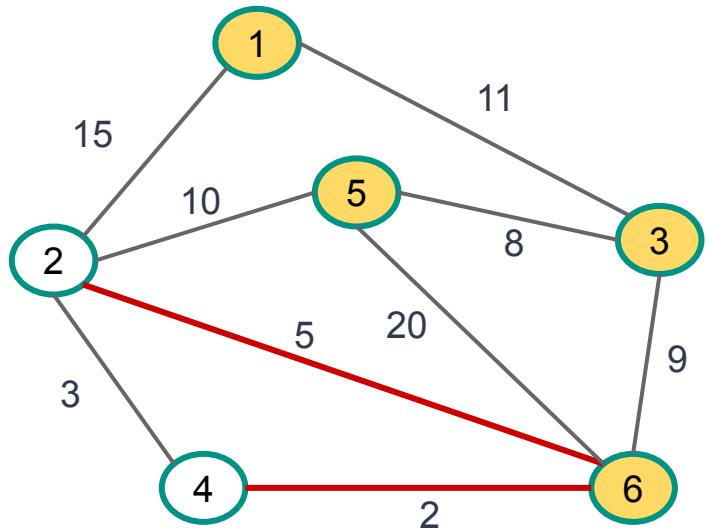
Selectám 5

$$d[2] = \min \{ d[2], w(2, 5) \}$$

$$d[6] = \min \{ d[6], w(6, 5) \}$$

d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectám 1	[$0/0$, - , $15/1$, $11/1$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]					
Selectám 3	[- , $15/1$, - , $\infty/0$, $8/3$, $9/3$]					
Selectám 5	[- , $10/5$, - , $\infty/0$, - , $9/3$]					

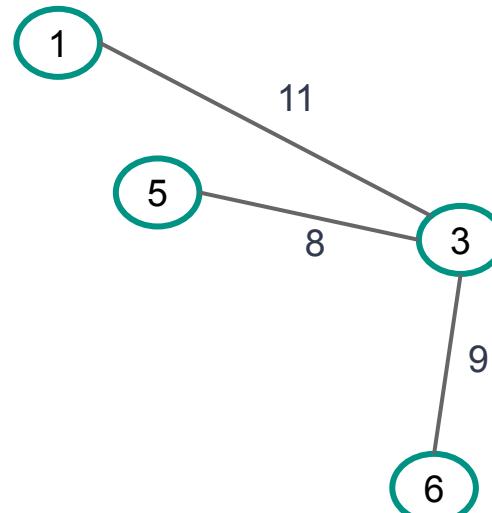
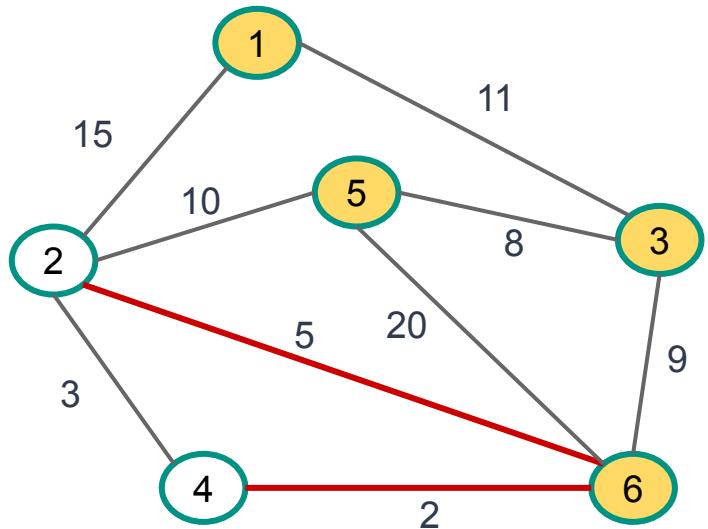
d/tata	1	2	3	4	5	6
	$0/0$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$

Selectám 1 [- , $15/1$, $11/1$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]

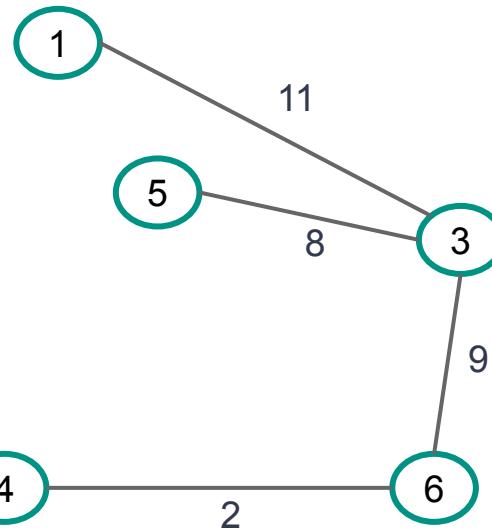
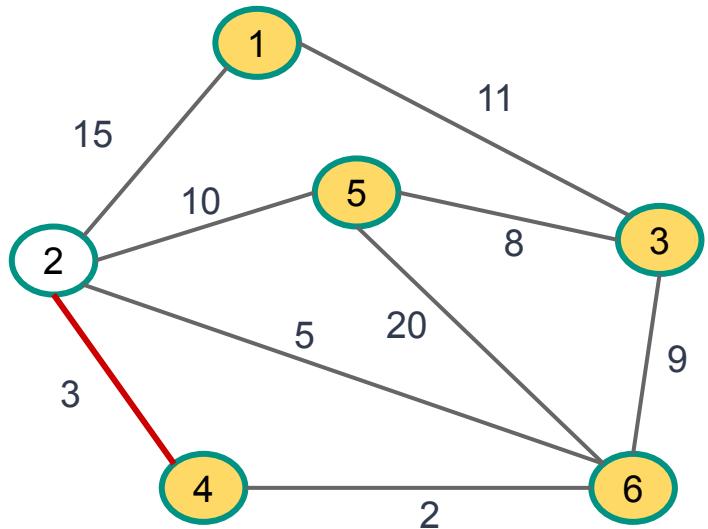
Selectám 3 [- , $15/1$, - , $\infty/0$, $8/3$, $9/3$]

Selectám 5 [- , $10/5$, - , $\infty/0$, - , $9/3$]

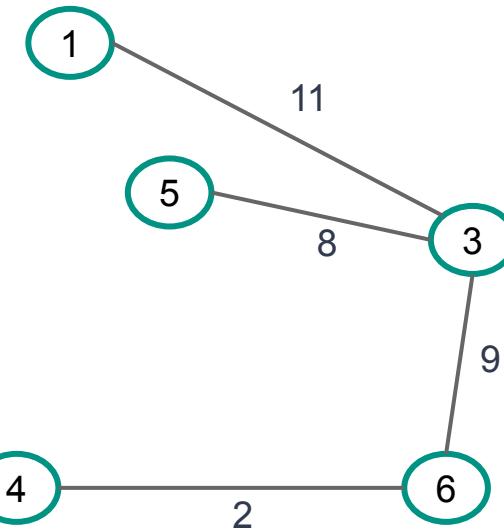
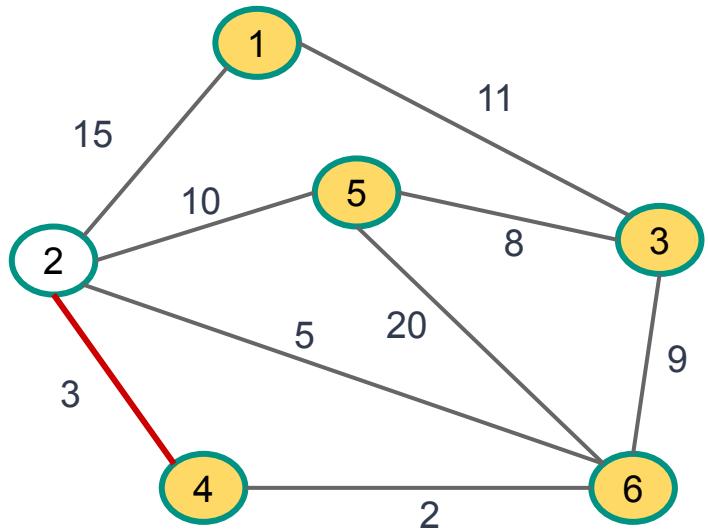
Selectám 6

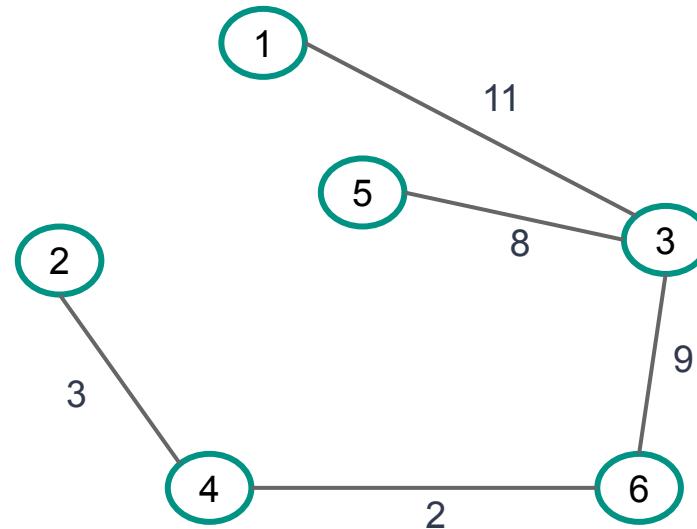
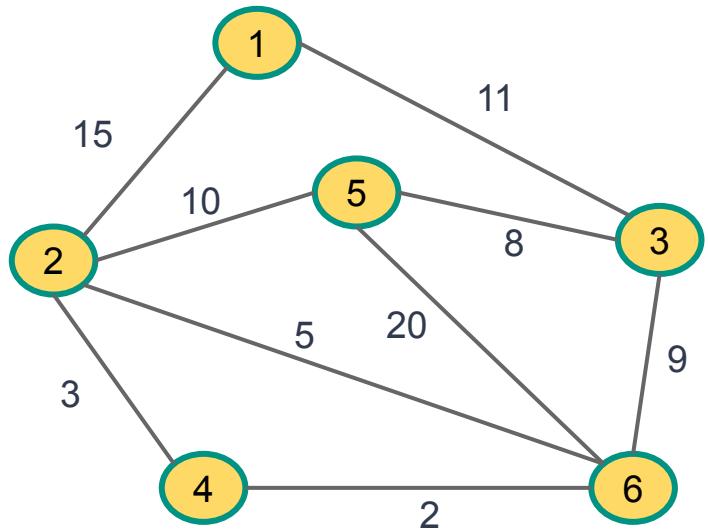
d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectám 1	[0/0 ,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
Selectám 3	[- ,	$15/1$,	$11/1$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$9/3$]
Selectám 5	[- ,	$10/5$,	- ,	$\infty/0$,	- ,	$9/3$]
Selectám 6	[- ,	$5/6$,	- ,	$2/6$,	- ,	-]

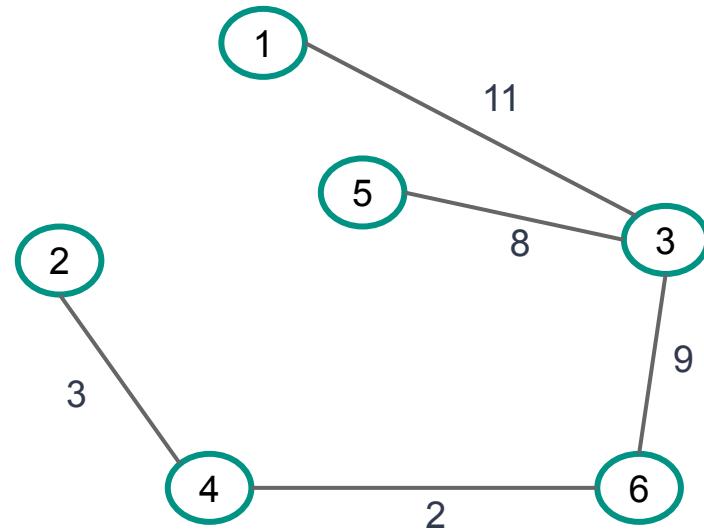
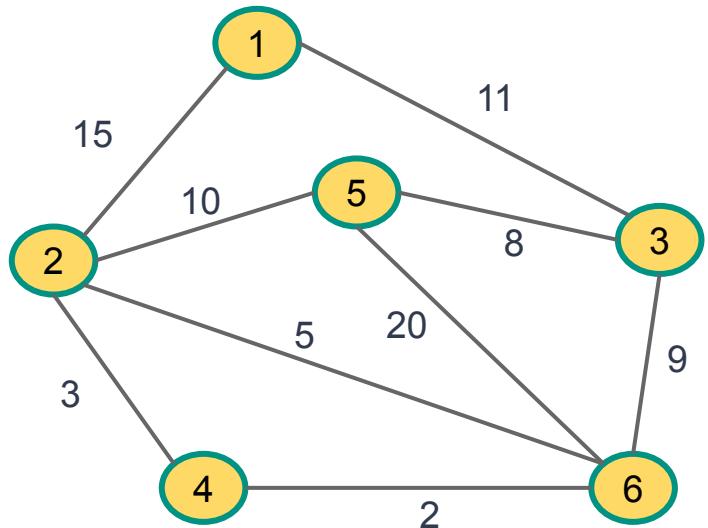
d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectám 1	[- , 15/1 , 11/1 , $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]					
Selectám 3	[- , 15/1 , - , $\infty/0$, $8/3$, $9/3$]					
Selectám 5	[- , 10/5 , - , $\infty/0$, - , $9/3$]					
Selectám 6	[- , 5/6 , - , 2/6 , - , -]					
Selectám 4						

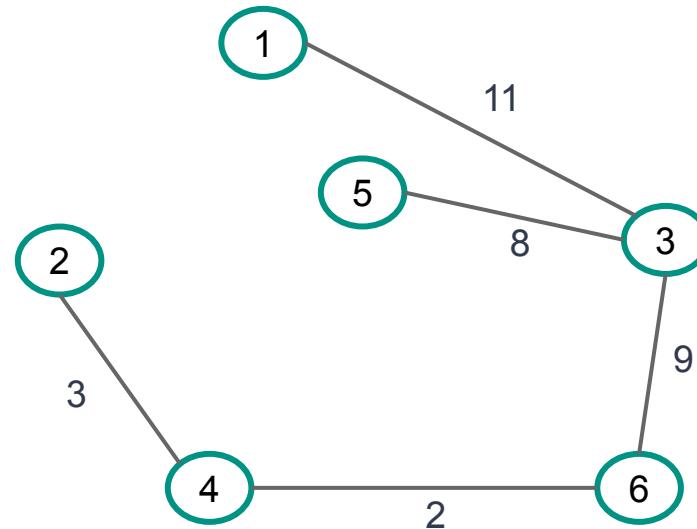
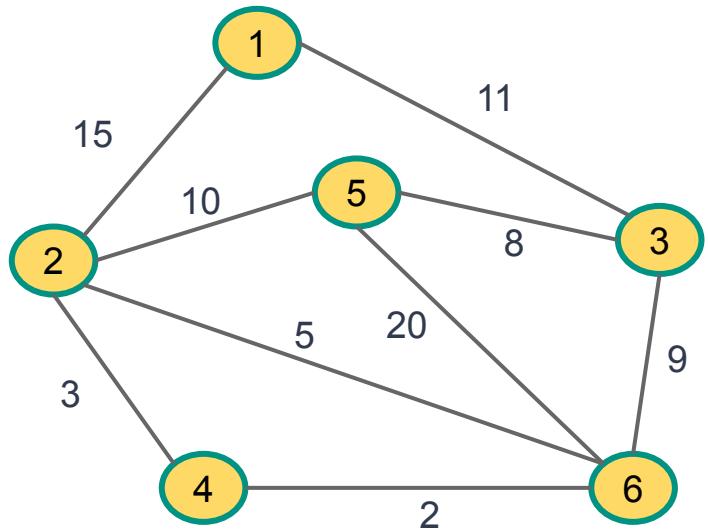
d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectám 1	[$0/0$, $15/1$, $11/1$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]					
Selectám 3	[$0/0$, $15/1$, $\infty/0$, $\infty/0$, $8/3$, $9/3$]					
Selectám 5	[$0/0$, $10/5$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $9/3$]					
Selectám 6	[$0/0$, $5/6$, $\infty/0$, $2/6$, $\infty/0$, $\infty/0$]					
Selectám 4	[$0/0$, $3/4$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]					

d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectám 1	[0/0 ,	15/1 ,	11/1 ,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
Selectám 3	[- ,	15/1 ,	- ,	$\infty/0$,	8/3 ,	9/3]
Selectám 5	[- ,	10/5 ,	- ,	$\infty/0$,	- ,	9/3]
Selectám 6	[- ,	5/6 ,	- ,	2/6 ,	- ,	-]
Selectám 4	[- ,	3/4 ,	- ,	- ,	- ,	-]
Selectám 2						

d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectám 1	[- , 15/1 , 11/1 , $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]					
Selectám 3	[- , 15/1 , - , $\infty/0$, 8/3 , 9/3]					
Selectám 5	[- , 10/5 , - , $\infty/0$, - , 9/3]					
Selectám 6	[- , 5/6 , - , 2/6 , - , -]					
Selectám 4	[- , 3/4 , - , - , - , -]					
Selectám 2	[- , - , - , - , - , -]					

d/tata
FINAL

[0/0,

3/4,

11/1,

2/6,

8/3,

9/3]

Vectorul tata $\Rightarrow$ muchiile arborelui (u , tata[u]), $u \neq s$

Prim - Complexitate

Varianta 2 - cu memorarea vârfurilor într-un min-heap Q (min-ansamblu)

Inițializare Q →

n * extragere vârf minim →

actualizare etichete vecini →

Prim - Algoritm

Prim(G, w, s)

```
pentru fiecare  $u \in V$  executa
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = 0$ 
 $d[s] = 0$ 
initializeaza Q cu V
cat timp  $Q \neq \emptyset$  executa
     $u =$  extrage varf cu eticheta minima din Q
    pentru fiecare  $v$  adiacent cu  $u$  executa
        daca  $v \in Q$  si  $w(u, v) < d[v]$  atunci
             $d[v] = w(u, v)$ 
             $tata[v] = u$ 
```

???

scrive $(u, tata[u])$, pentru $u \neq s$

Prim - Algoritm

Prim(G, w, s)

```
pentru fiecare u ∈ V executa
    d[u] = ∞; tata[u] = 0
d[s] = 0
initializeaza Q cu V
cat timp Q ≠ ∅ executa
    u = extrage varf cu eticheta minima din Q
    pentru fiecare v adiacent cu u executa
        daca v ∈ Q si w(u, v) < d[v] atunci
            d[v] = w(u, v)
            tata[v] = u
            // actualizeaza Q - pentru Q heap
```

scrie (u, tata[u]), pentru u ≠ s

Prim - Complexitate

Varianta 2 - cu memorarea vârfurilor într-un min-heap Q (min-ansamblu)

- Inițializare Q** → $O(n)$
- n * extragere vârf minim** → $O(n \log n)$
- actualizare etichete vecini** → $O(m \log n)$

$O(m \log n)$

Prim - Complexitate

Observație - Dacă graful este complet (spre exemplu, dacă toate punctele se pot conecta și distanța dintre puncte este distanța euclidiană), atunci $m = n(n-1) / 2$ este de ordin n^2

⇒ $O(n^2)$ mai eficient

Algoritmi bazați pe eliminare de muchii

Temă: Care dintre următorii algoritmi determină corect un arbore parțial de cost minim? Justificați. Pentru fiecare algoritm corect, precizați ce complexitate are.

1. $T \leftarrow G$
cât timp T conține cicluri execută
alege e o muchie de cost minim care este conținută într-un ciclu din T
 $T \leftarrow T - e$

2. $T \leftarrow G$
cât timp T conține cicluri execută
alege C un ciclu oarecare din T și fie e muchia de cost maxim din C
 $T \leftarrow T - e$

Corectitudine Algoritmii Kruskal + Prim

Corectitudine Kruskal + Prim

- Cei doi algoritmi determină corect un apcm?
Chiar dacă muchiile au și costuri negative?
- Costul arborelui obținut de algoritmul lui Prim nu depinde de vârful de start?

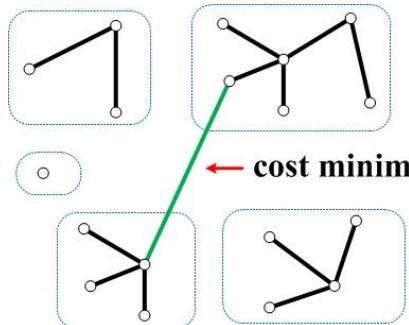
Corectitudine Kruskal + Prim

- Fie $A \subseteq E$ o mulțime de muchii
- Notăm $A \subseteq apcm \Leftrightarrow \exists T$ un apcm astfel încât $A \subseteq E(T)$

Amintim

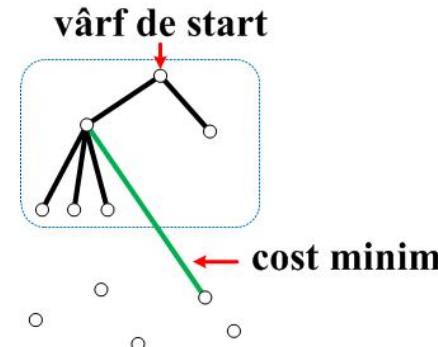
KRUSKAL

- **Inițial:** $T = (V, \emptyset)$
- pentru $i = 1, n-1$
  - alege o muchie uv cu **cost minim** din **G** a.î. u, v sunt în **componente conexe diferite** ($T + uv$ aciclic)
  - $E(T) = E(T) \cup \{uv\}$

PRIM

- **s - vârful de start**
- **Inițial, $T = (\{s\}, \emptyset)$**
- pentru $i = 1, n-1$
  - alege o muchie uv cu **cost minim** din **G** a.î. $u \in V(T)$ și $v \notin V(T)$
  - $V(T) = V(T) \cup \{v\}$
  - $E(T) = E(T) \cup uv$

Corectitudine Kruskal + Prim

Atât algoritmul lui Kruskal, cât și cel al lui Prim, funcționează după următoarea schemă:

- $A = \emptyset$ (multimea muchiilor selectate în arborele construit)
- pentru $i = 1, n-1$ execută
  - alege o muchie e astfel încât $A \cup \{e\} \subseteq \text{apcm}$
  - $A = A \cup \{e\}$
- returnează $T = (V, A)$

Corectitudine Kruskal + Prim

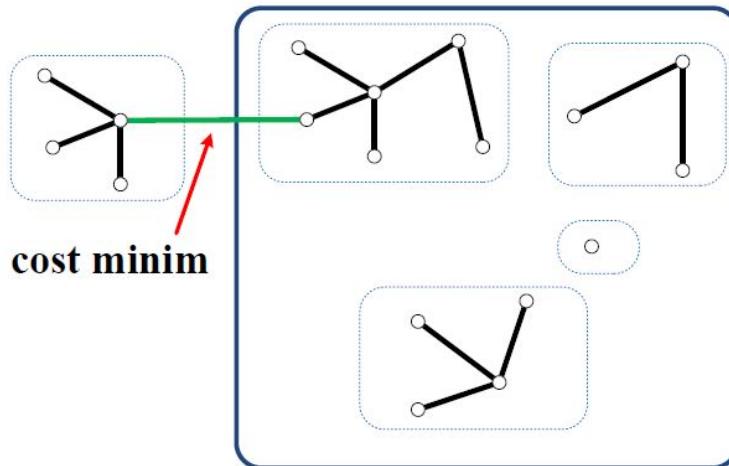
Vom demonstra cu **criteriu de alegere a muchiei e** la un pas astfel încât:

$$A \subseteq \text{apcm} \Rightarrow A \cup \{e\} \subseteq \text{apcm}$$

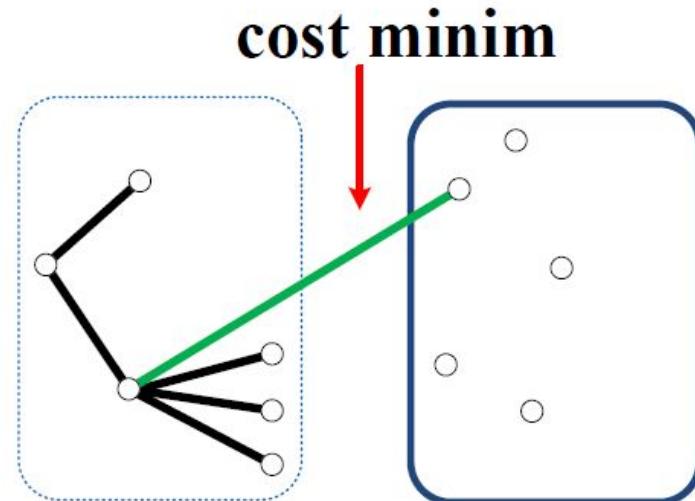
Vom demonstra că algoritmii lui Kruskal și Prim aplică acest criteriu.

Corectitudine Kruskal + Prim

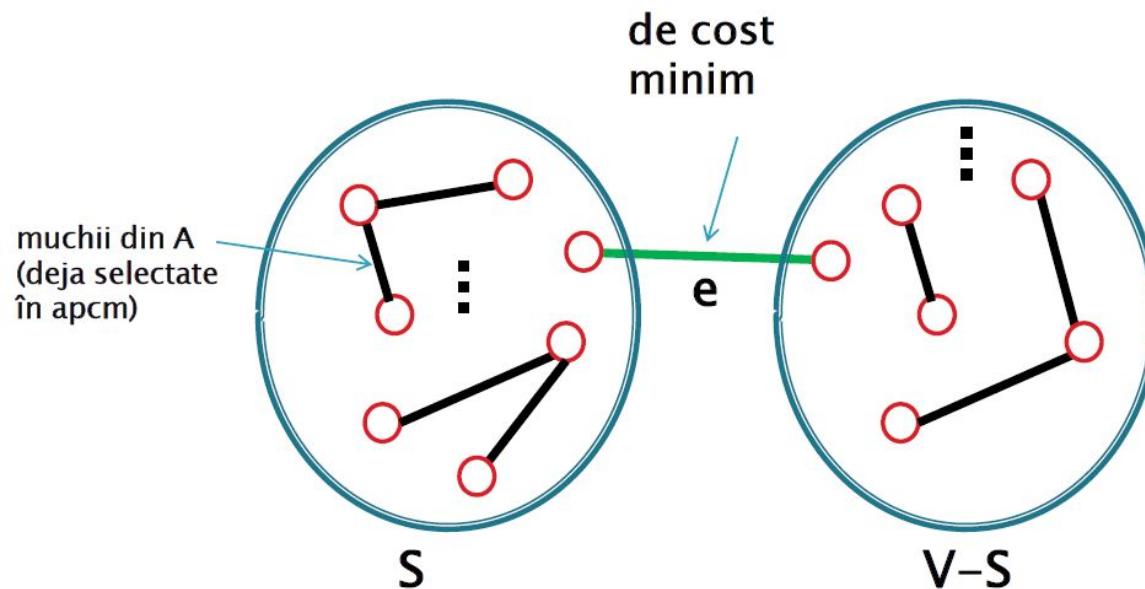
KRUSKAL

PRIM

Corectitudine Kruskal + Prim

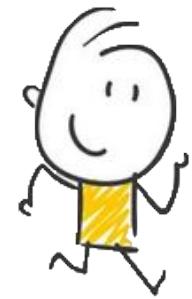
$$A \subseteq \text{apcm} \Rightarrow A \cup \{e\} \subseteq \text{apcm}$$

Corectitudine Kruskal + Prim

Fie $G = (V, E, w)$ un **graf conex ponderat**.

Propoziție. Algoritmul lui Kruskal determină un apcm.

Propoziție. Algoritmul lui Prim determină un apcm.

Structuri pentru mulțimi disjuncte

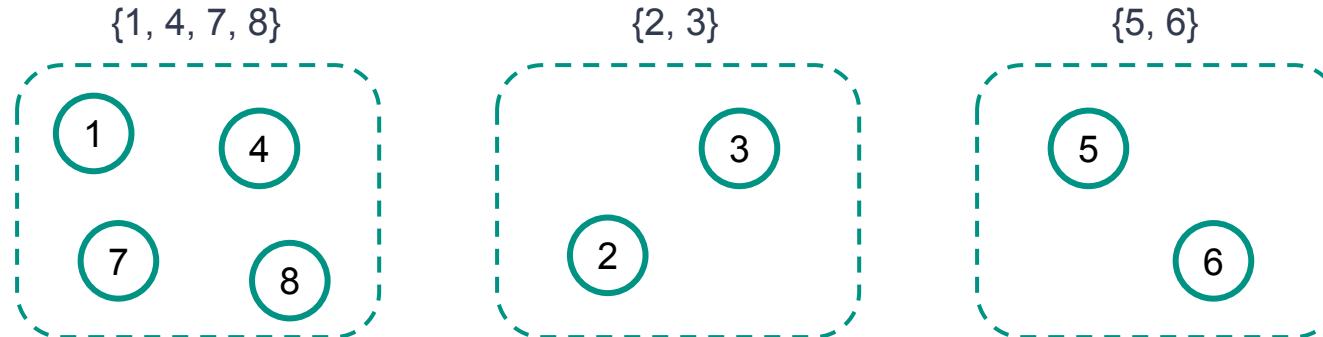
Operații cu multimi disjuncte

Problemă

Asupra unei partiții ale mulțimii $\{1, 2, \dots, n\}$ (în submulțimi disjuncte) se efectuează o succesiune de operații de tip

- reuniune
- test de apartenență

Cum putem memora eficient submulțimile, astfel încât operațiile să se efectueze "eficient"?

Operații cu multimi disjuncte

Soluții

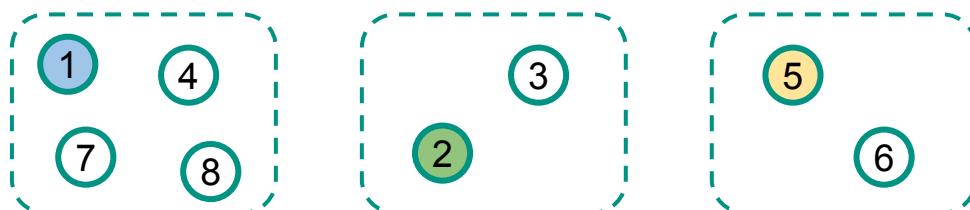
Asociem fiecărei submultimi un reprezentant (o culoare).

Notăm operațiile:

- Inițializare(u)** - creează o mulțime cu un singur element u
- Reprez(u)** - returnează reprezentantul mulțimii care conține pe u
- Reunește(u, v)** - unește mulțimea care conține u și cea care conține v

Vector de reprezentanți

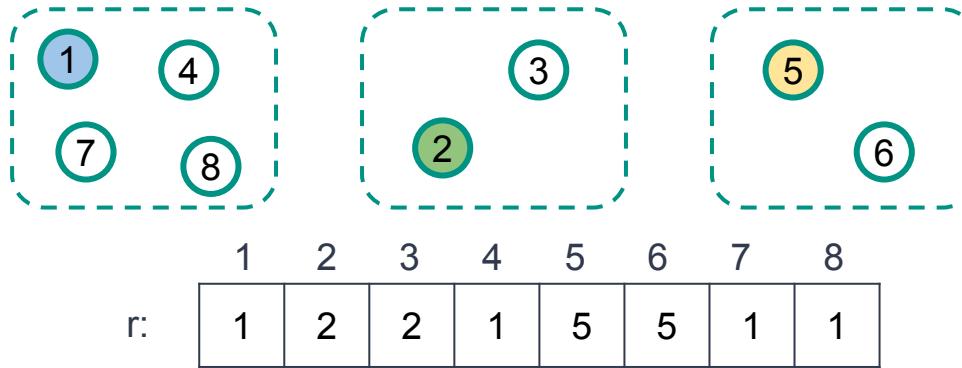
Varianta 1 - memorăm într-un vector r , pentru fiecare element x , reprezentantul mulțimii $r[x]$ (v. Kruskal curs)

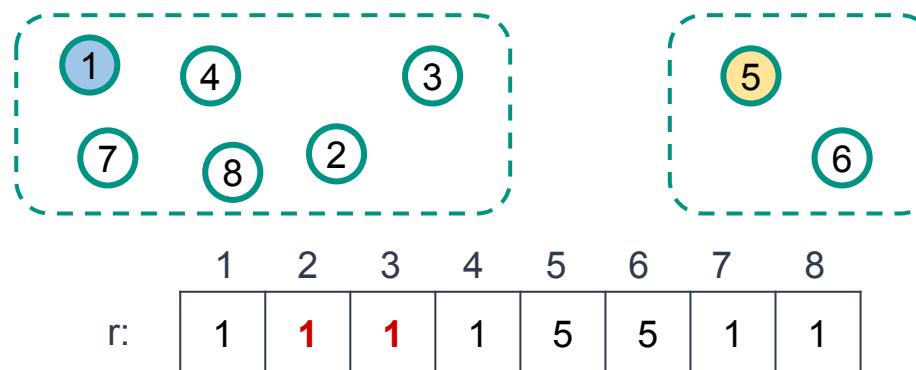
r:	1	2	3	4	5	6	7	8
	1	2	2	1	5	5	1	1

- Inițializare(u)** - $O(1)$ void **Initializare**(int u) { $r[u] = u;$ }
- Reprez(u)** - $O(1)$ int **Reprez**(int u) { return $r[u];$ }
- Reuneste(u, v)** - $O(n)$ void **Reuneste**(int u, v) {
         $r1 = \text{Reprez}(u);$ // $r1 = r[u]$
         $r2 = \text{Reprez}(v);$ // $r2 = r[v]$
        for ($k=1; k \leq n; k++$)
            if ($r[k] == r2$)
                 $r[k] = r1;$
    }

Vector de reprezentanți - Exemplu

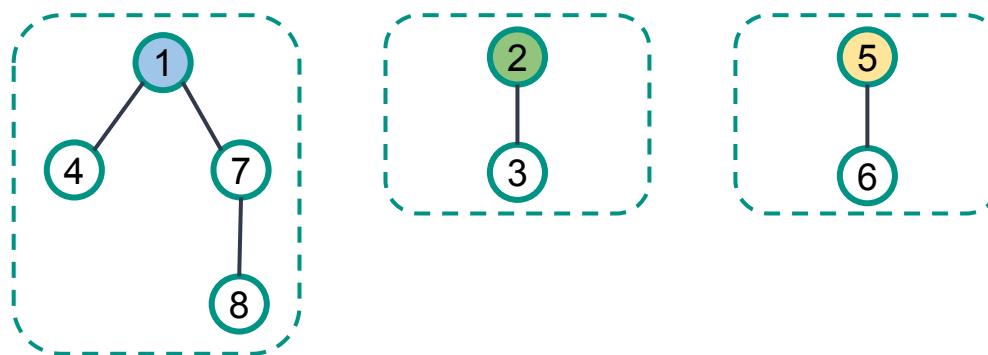

Reuneste(4, 3) $\Rightarrow$

Operații cu multimi disjuncte

Varianta 2 - memorăm vârfurile fiecărei multimi ca un arbore (memorat cu tata), având ca reprezentant rădăcina

tata:

1	2	3	4	5	6	7	8
0	0	2	1	0	5	1	7

Păduri de mulțimi disjuncte

Varianta 2 - memorăm vârfurile fiecărei mulțimi ca un arbore (memorat cu tata), având ca reprezentant rădăcina

- **Inițializare(u)** - O(1)

```
void Initializare(int u) { tata[u] = h[u] = 0; }
```

- **Reprez(u)**

- determinarea rădăcinii arborelui care conține u
- liniar în înălțimea arborelui

```
int Reprez(int u) {
    while (tata[u] != 0)
        u = tata[u];
    return u;
}
```

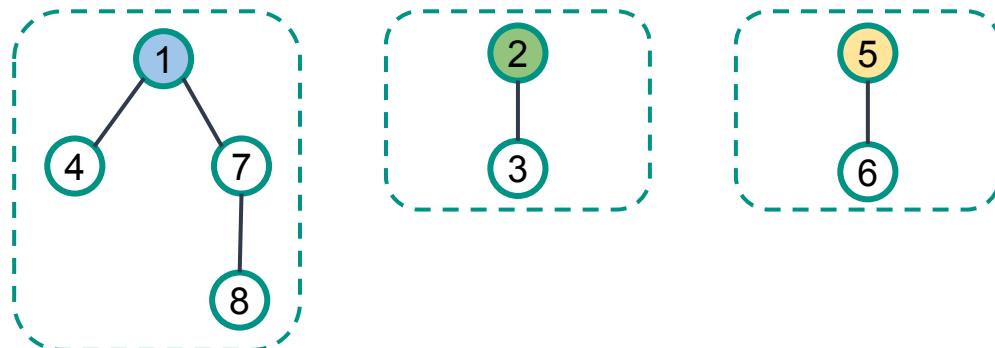
- **Reunește(u, v)**

- reuniune ponderată
- **în funcție de înălțimea arborilor**
- O(1) după determinarea reprezentanților lui u și v

```
void Reuneste(int u, int v) {
    int ru=Reprez(u), rv=Reprez(v);
    if (h[ru] > h[rv])
        tata[rv] = ru;
    else {
        tata[ru] = rv;
        if (h[ru] == h[rv])
            h[rv]++;
    }
}
```

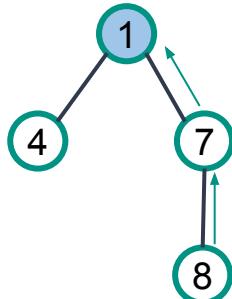
- **Arbore de înălțime logaritmică**

Păduri de mulțimi disjuncte - Exemplu

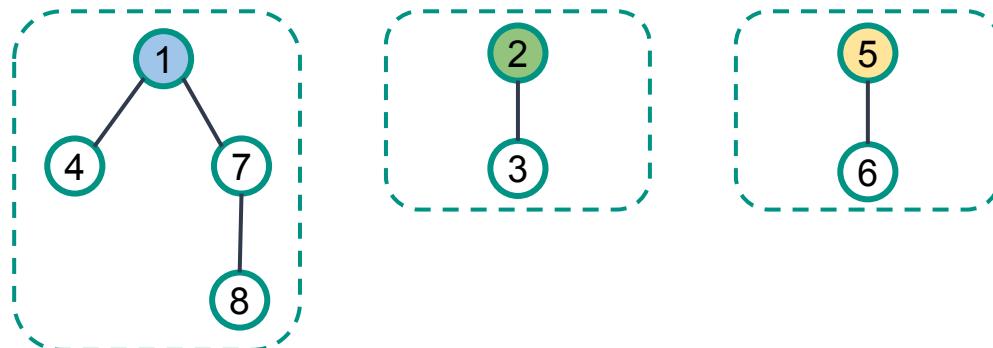
1	2	3	4	5	6	7	8
0	0	2	1	0	5	1	7
2	1	0	0	1	0	1	0

Reprez(8) $\Rightarrow$ returnează 1

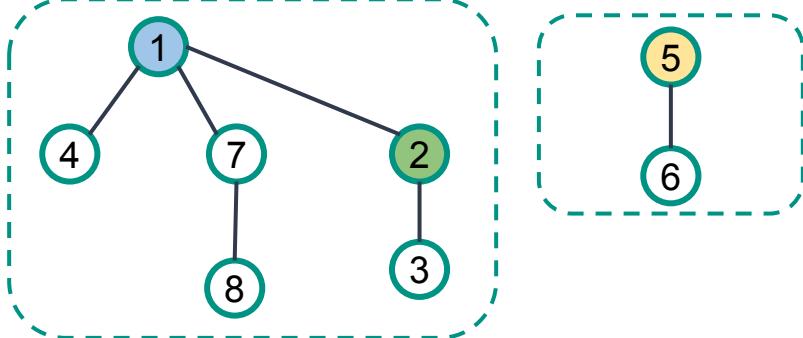
tata[8] = 7, tata[7] = 1, tata[1] = 0

Păduri de mulțimi disjuncte - Exemplu

1	2	3	4	5	6	7	8	
tata:	0	0	2	1	0	5	1	7
h:	2	1	0	0	1	0	1	0

Reuneste(4, 3) $\Rightarrow$ deoarece $h[1] > h[2]$, se va seta tata[2] = 1 (h nu se modifică)

1	2	3	4	5	6	7	8	
tata:	0	1	2	1	0	5	1	7

Păduri de multimi disjuncte

Reprez(u) - Optimizare - compresie de cale

- tatăl vârfurilor de pe lanțul de la u la rădăcină se va seta ca fiind rădăcină

(vârfurile de pe acest lanț, parcurs pentru a găsi reprezentantul lui u, vor deveni fii ai rădăcinii, pentru ca reprezentantul lor să fie găsit mai ușor în căutările ulterioare)

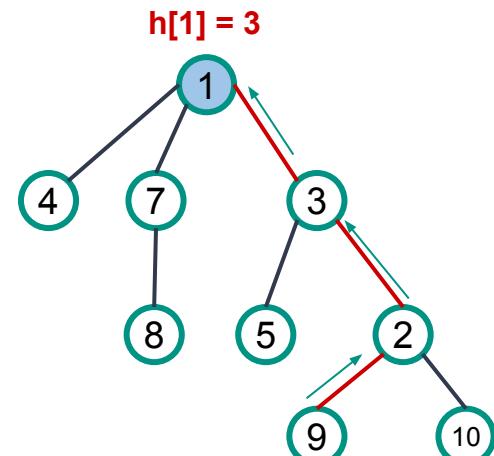
!! h nu se actualizează

De exemplu, după apelul **Reprez(9)** pentru arborele din dreapta,

rezultatul va fi 1, iar arborele devine

```
int Reprez(int u) {  
    if (tata[u] == 0)  
        return u;  
    tata[u] = Reprez(tata[u]);  
    return tata[u];  
}
```


Păduri de multimi disjuncte

Reprez(u) - Optimizare - compresie de cale

- tatăl vârfurilor de pe lanțul de la u la rădăcină se va seta ca fiind rădăcină

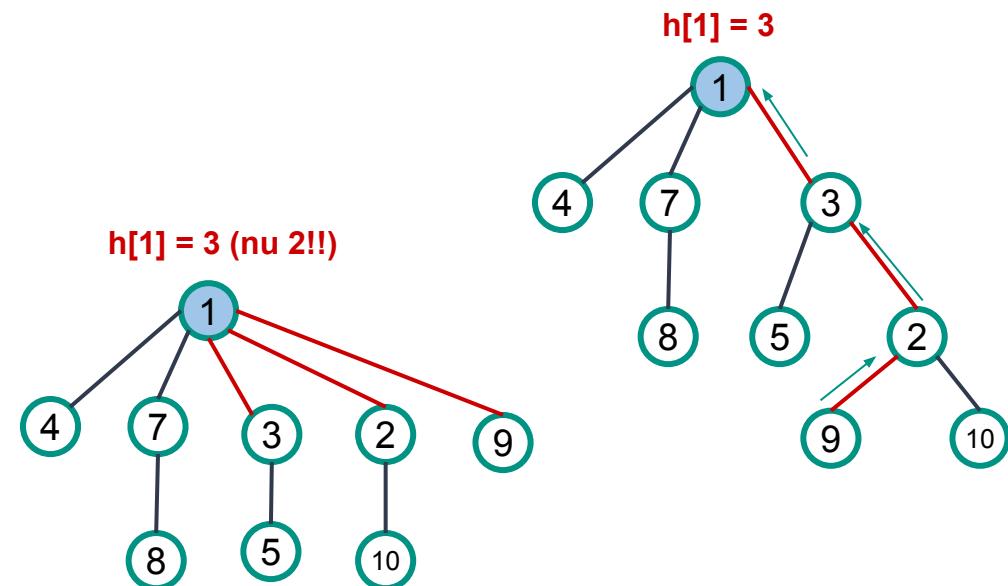
(vârfurile de pe acest lanț, parcurs pentru a găsi reprezentantul lui u, vor deveni fii ai rădăcinii, pentru ca reprezentantul lor să fie găsit mai ușor în căutările ulterioare)

!! h nu se actualizează

De exemplu, după apelul **Reprez(9)** pentru arborele din dreapta,

rezultatul va fi 1, iar arborele devine

```
int Reprez(int u) {  
    if (tata[u] == 0)  
        return u;  
    tata[u] = Reprez(tata[u]);  
    return tata[u];  
}
```


Algoritmul lui Kruskal

Implementare cu păduri disjuncte

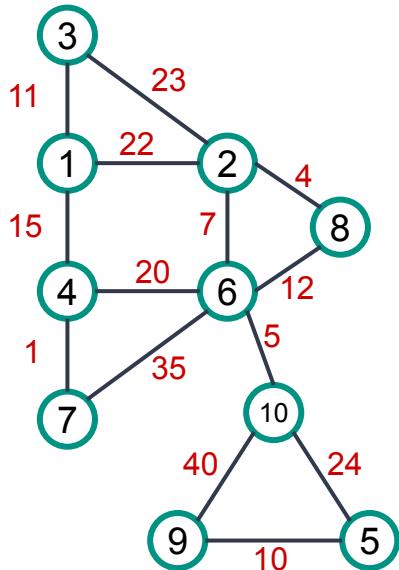
Kruskal - Pseudocod

sorteaza(E)

```
for(v=1; v<=n; v++)
    Initializare(v)
```

nrm sel=0

```
for(uv ∈ E)
    if (Reprez(u) != Reprez(v)) {
        E(T) = E(T) ∪ {uv}
        Reuneste(u,v)
        nrm sel = nrm sel +1
        if (nrm sel == n-1)
            STOP // break
    }
```


Ordine muchii

(4, 7) (4, 6)

(2, 8) (1, 2)

$$(6, 10) \quad (2, 3)$$

(2, 6) (5, 10)

(5, 9) (6, 7)

(1, 3) (9 ,10)

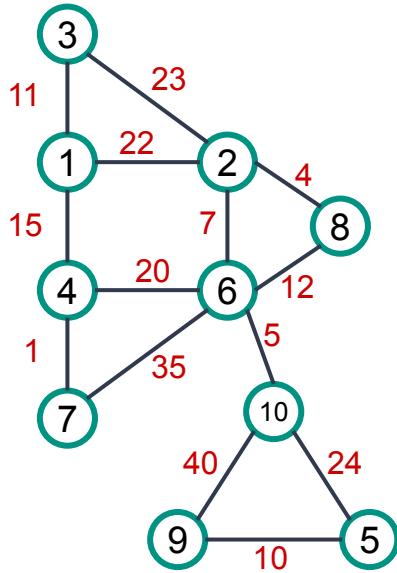
(6, 8)

(1, 4)

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

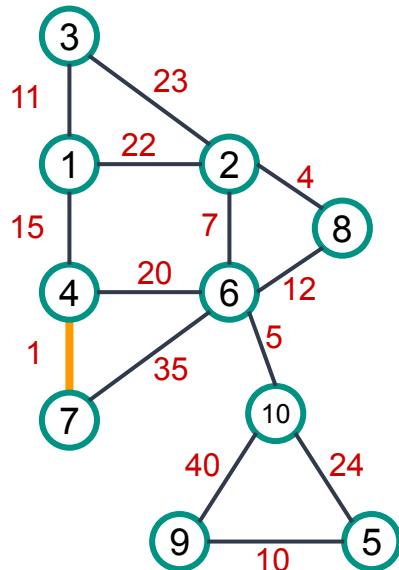
Ordine muchii

(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Muchia curentă
(4, 7):

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

Ordine muchii

(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

Muchia curentă

(4, 7):

Reprez(4) ≠ Reprez(7)

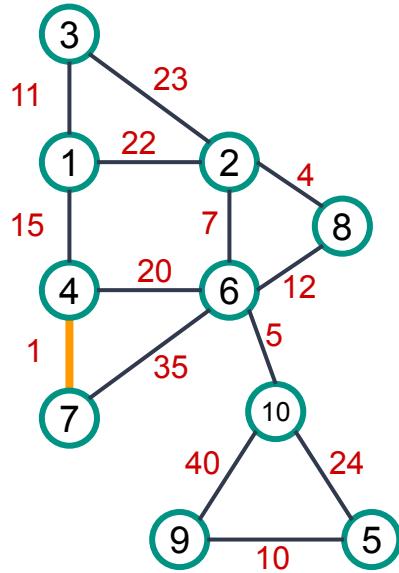

Reuneste(4, 7)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

tata	0	0	0	7	0	0	0	0	0
h	0	0	0	0	0	0	1	0	0

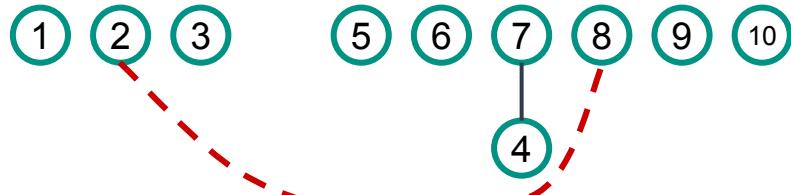

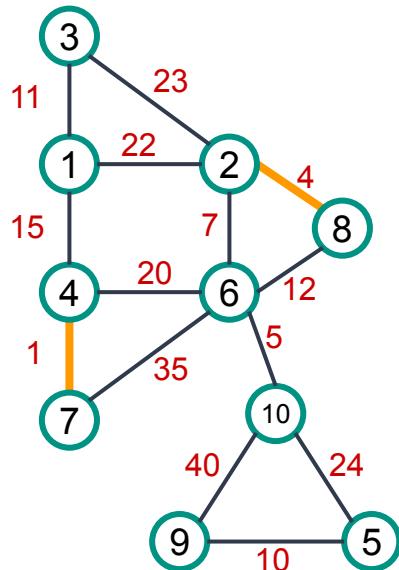
Ordine muchii

(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Muchia curentă
(2, 8):

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

Ordine muchii

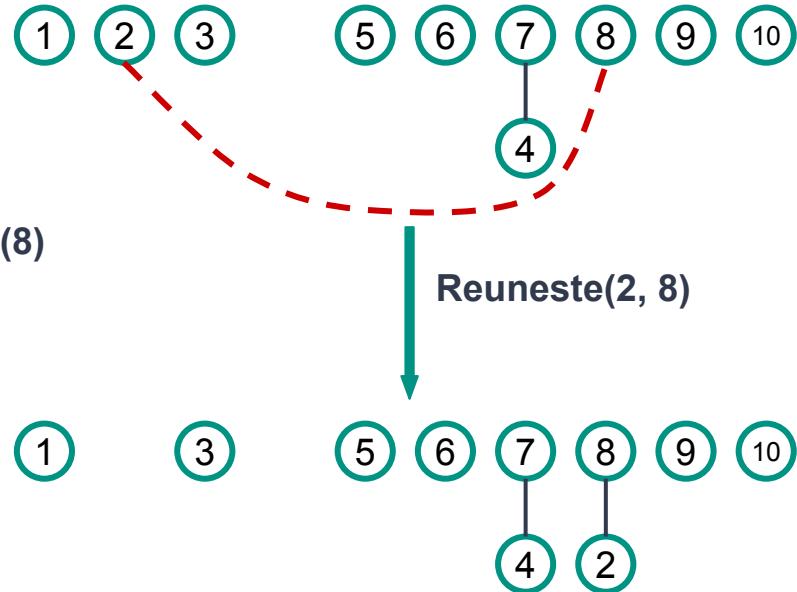
(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Muchia curentă

(2, 8):

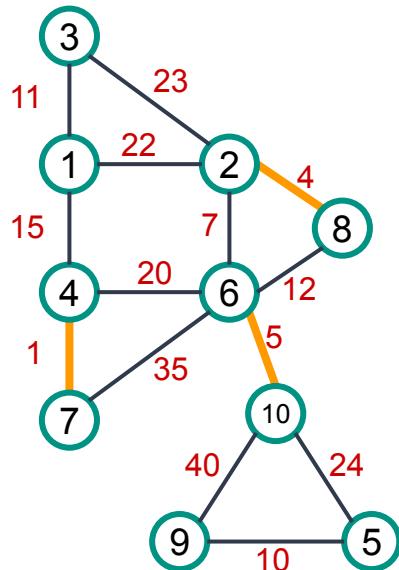
Reprez(2) $\neq$ Reprez(8)

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

tata	0	8	0	7	0	0	0	0	0
h	0	0	0	0	0	0	1	1	0

Ordine muchii

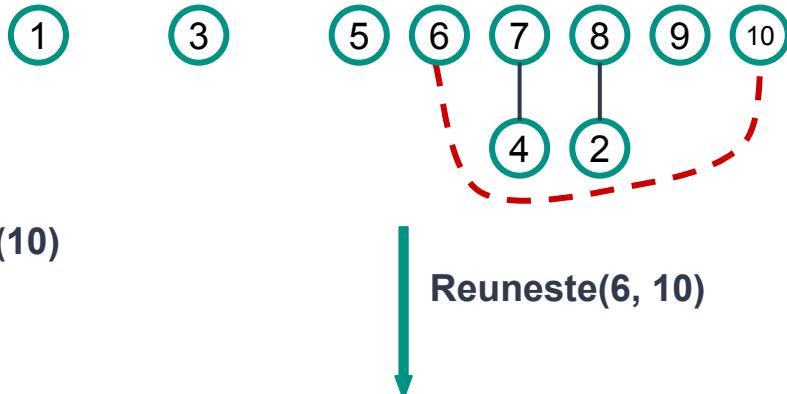
(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

Muchia curentă

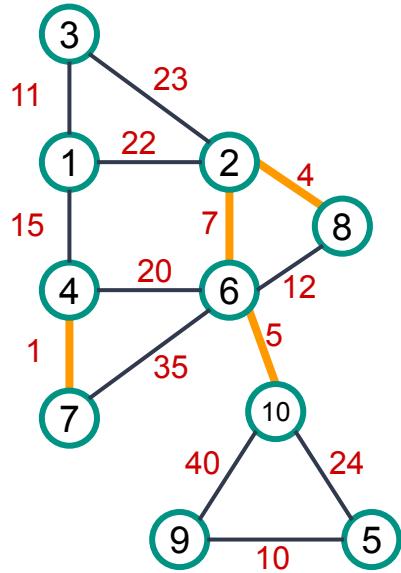
(6, 10):

Reprez(6) $\neq$ Reprez(10)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

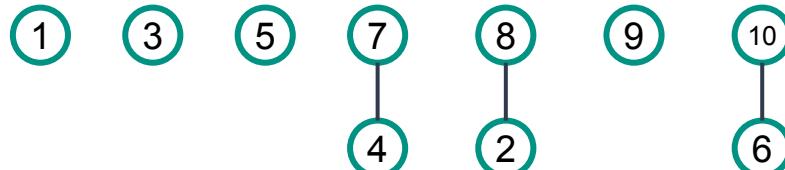
tata	0	8	0	7	0	10	0	0	0	0
h	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1

Ordine muchii

(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

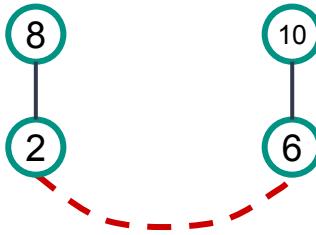
Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

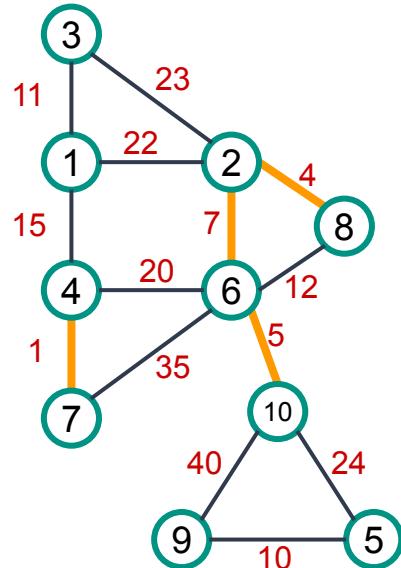

Muchia curentă

(2, 6):

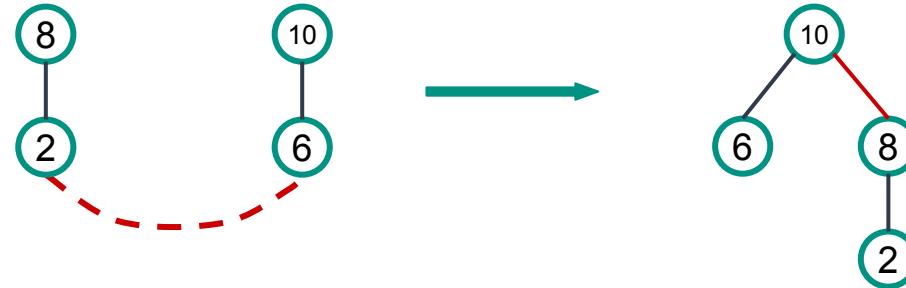
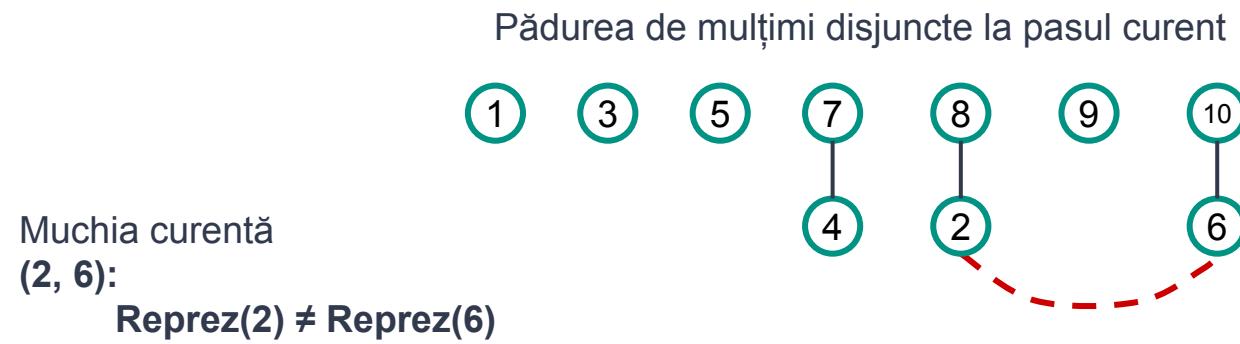
Reprez(2) $\neq$ Reprez(6)

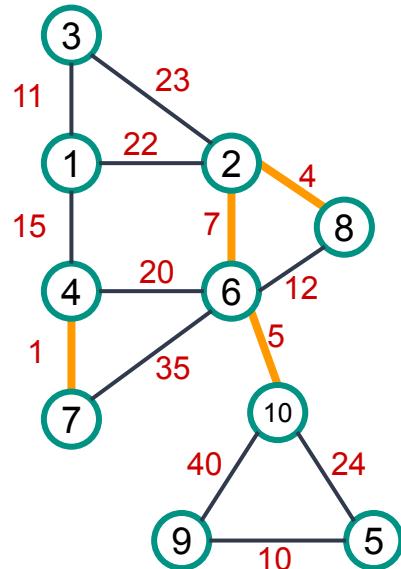

Ordine muchii

(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Ordine muchii

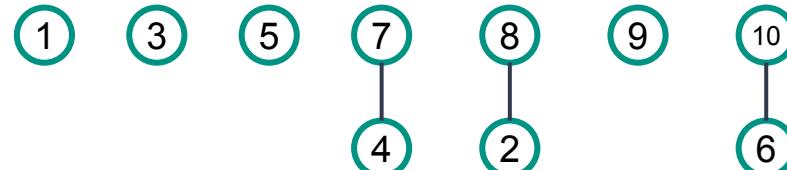
(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Muchia curentă

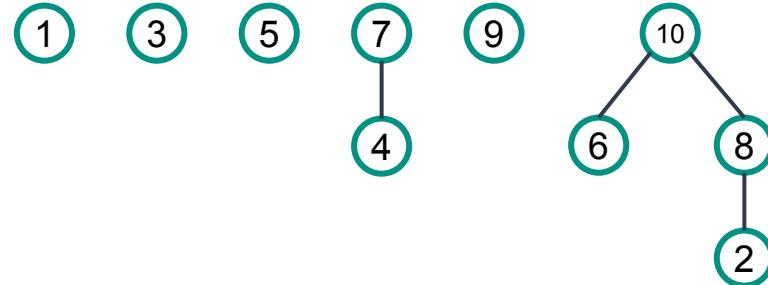
(2, 6):

Reprez(2) ≠ Reprez(6)

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

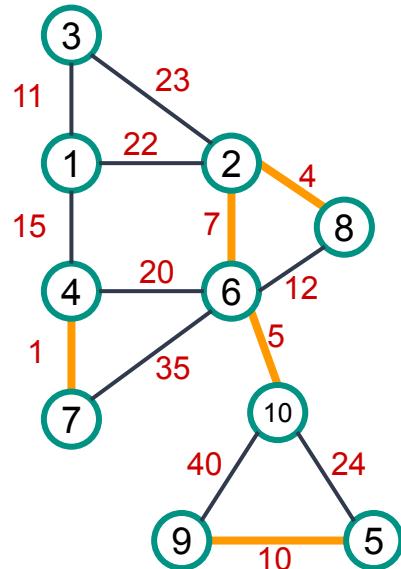

Reuneste(2, 6)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

tata	0	8	0	7	0	10	0	10	0	0
h	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1

Ordine muchii

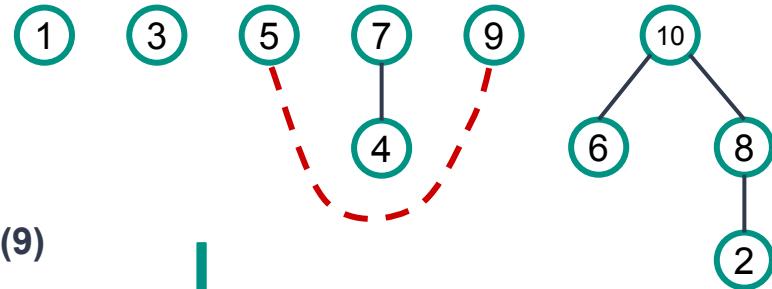
(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Muchia curentă

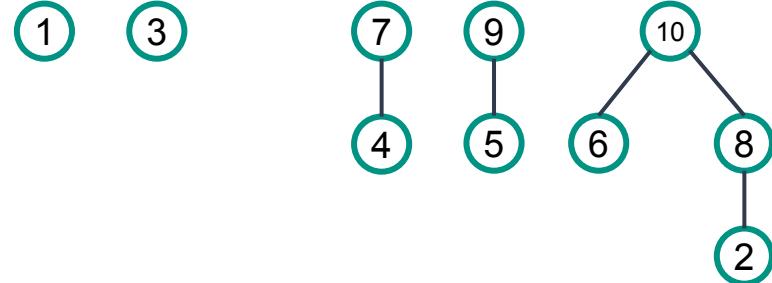
(5, 9):

Reprez(5) ≠ Reprez(9)

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

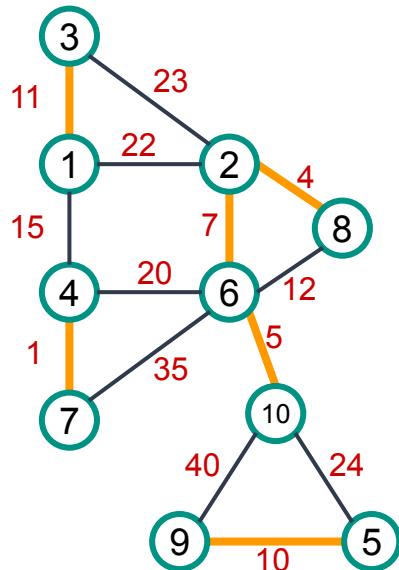

Reuneste(5, 9)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

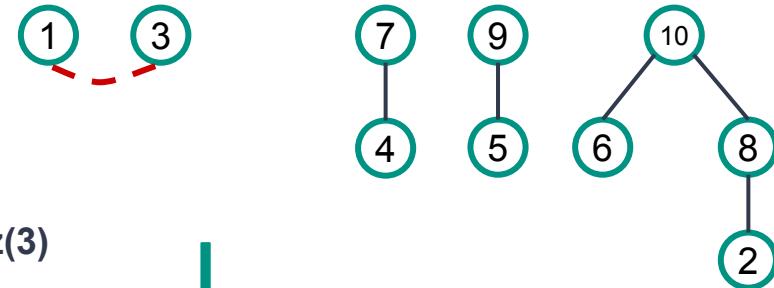
tata	0	8	0	7	9	10	0	10	0	0
h	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1

Ordine muchii

(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

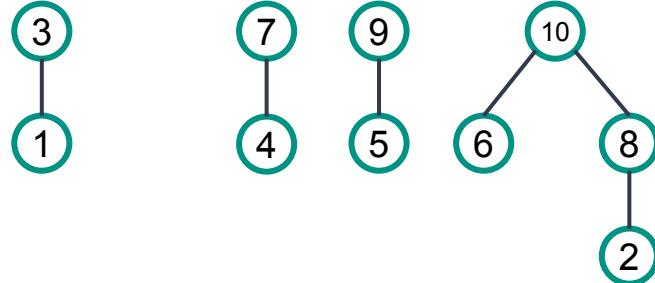

Muchia curentă

(1, 3):

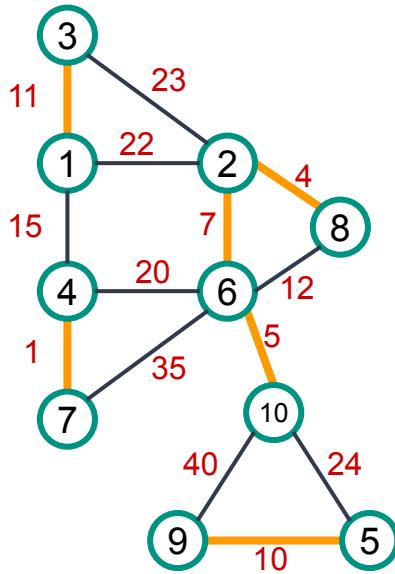
Reprez(1) ≠ Reprez(3)

Reuneste(1, 3)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

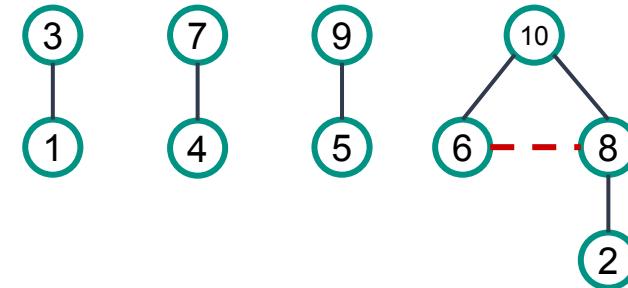
tata	3	8	0	7	9	10	0	10	0	0
h	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1

Ordine muchii

(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

Muchia curentă

(6, 8):

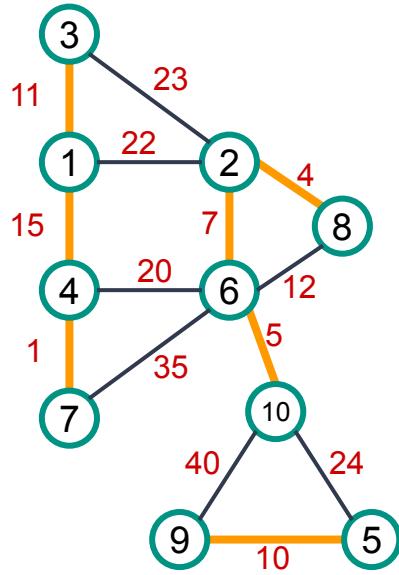
Reprez(6) = Reprez(8)

⇒ nu este selectată

Observație: Până acum, în funcția Reprez nu a fost modificat vectorul tata prin compresie de cale, deoarece vârfurile erau la distanță cel mult 1 față de rădăcină.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

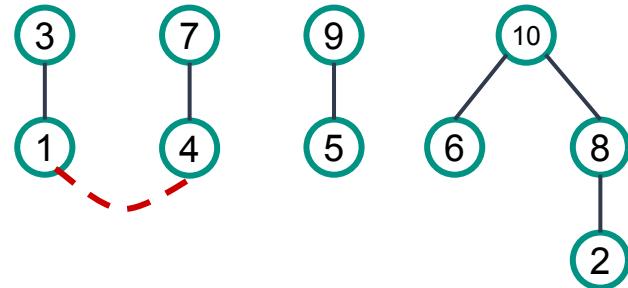
tata	3	8	0	7	9	10	0	10	0	0
h	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1

Ordine muchii

(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

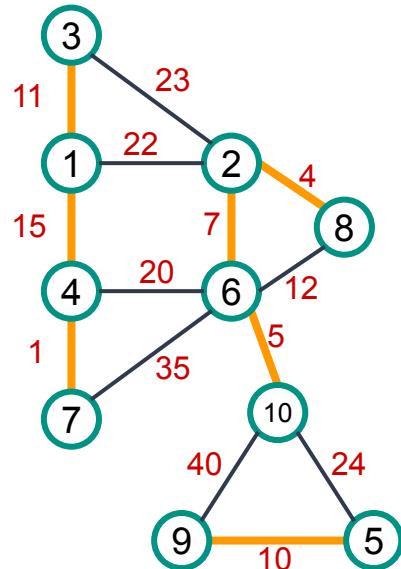
Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

Muchia curentă

(1, 4):

Reprez(1) $\neq$ Reprez(4)

Ordine muchii

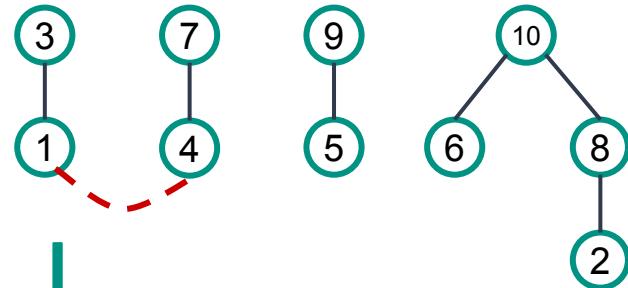
(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

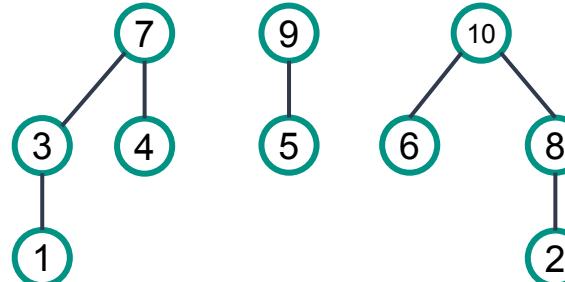
Muchia curentă

(1, 4):

Reprez(1) $\neq$ Reprez(4)

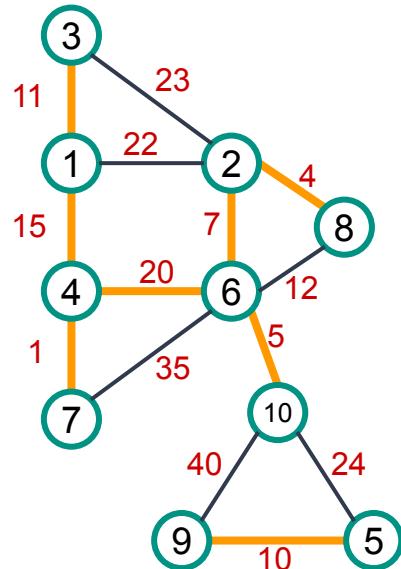

Reuneste(1, 4)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

tata	3	8	7	7	9	10	0	10	0	0
h	0	0	1	0	0	0	2	1	1	1

Ordine muchii

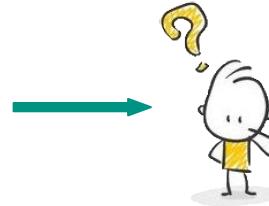
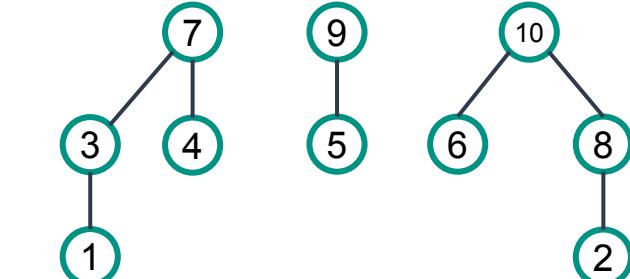
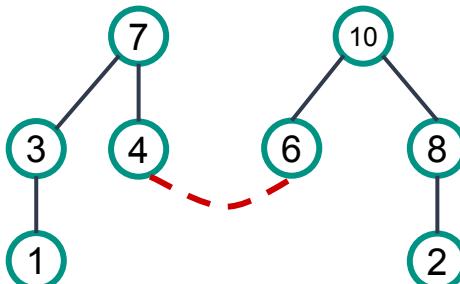
(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

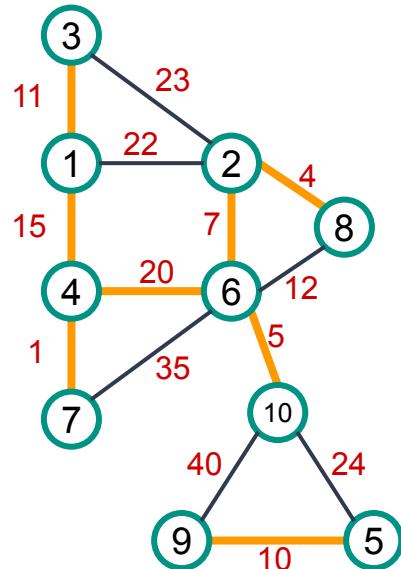
Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

Muchia curentă

(4, 6):

Reprez(4) $\neq$ Reprez(6)

Ordine muchii

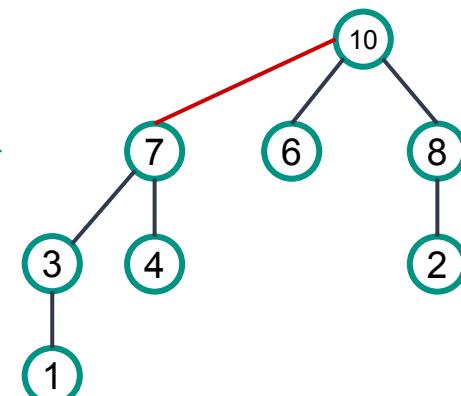
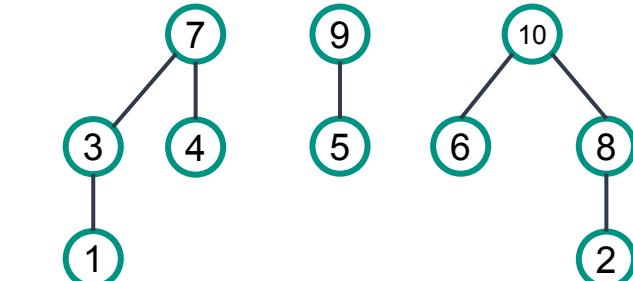
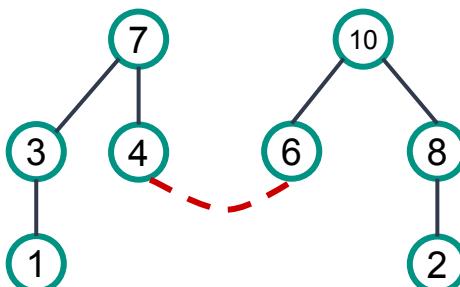
(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

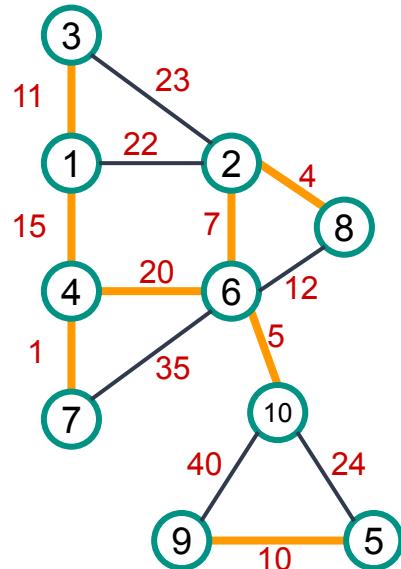
Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

Muchia curentă

(4, 6):

Reprez(4) ≠ Reprez(6)

Ordine muchii

(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

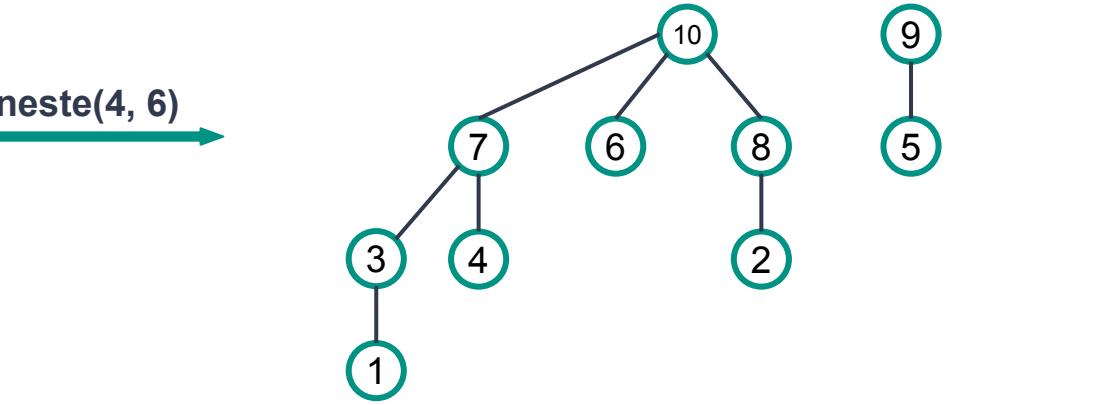
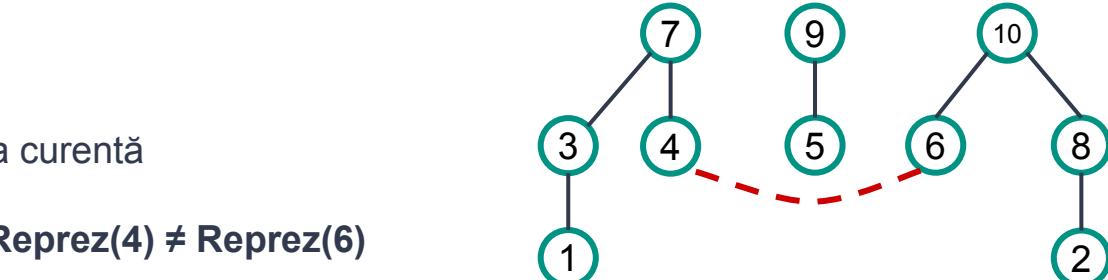
Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

Muchia curentă

(4, 6):

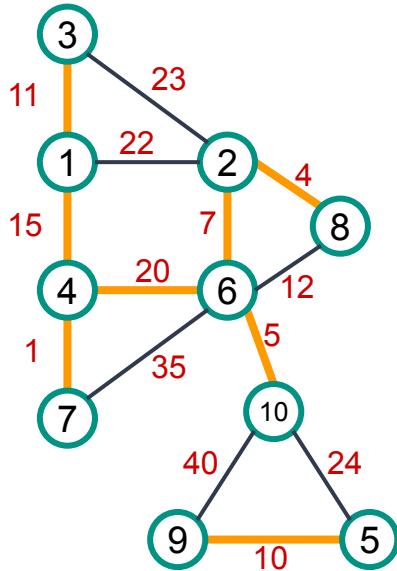
$\text{Reprez}(4) \neq \text{Reprez}(6)$

Reuneste(4, 6)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

tata	3	8	7	7	9	10	10	10	0	0
h	0	0	1	0	0	0	2	1	1	3

Ordine muchii

(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

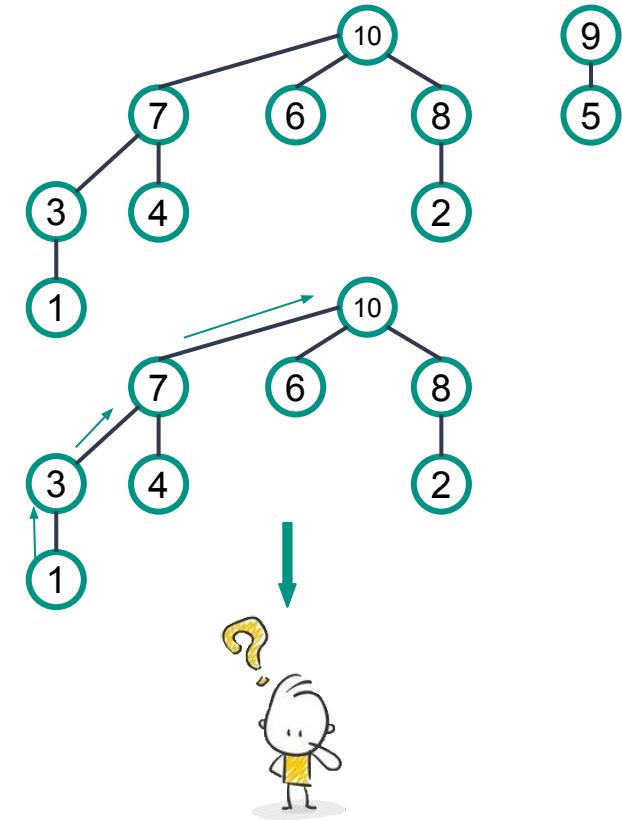
Muchia curentă

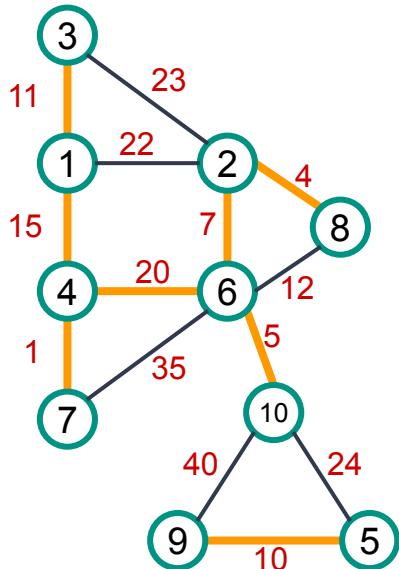
(1, 2):

Reprez(1): $\Rightarrow 10 +$
compresie de cale

!! h nu se modifică
(h[7] rămâne 2)

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

Ordine muchii

(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9 ,10)
(6, 8)	
(1, 4)	

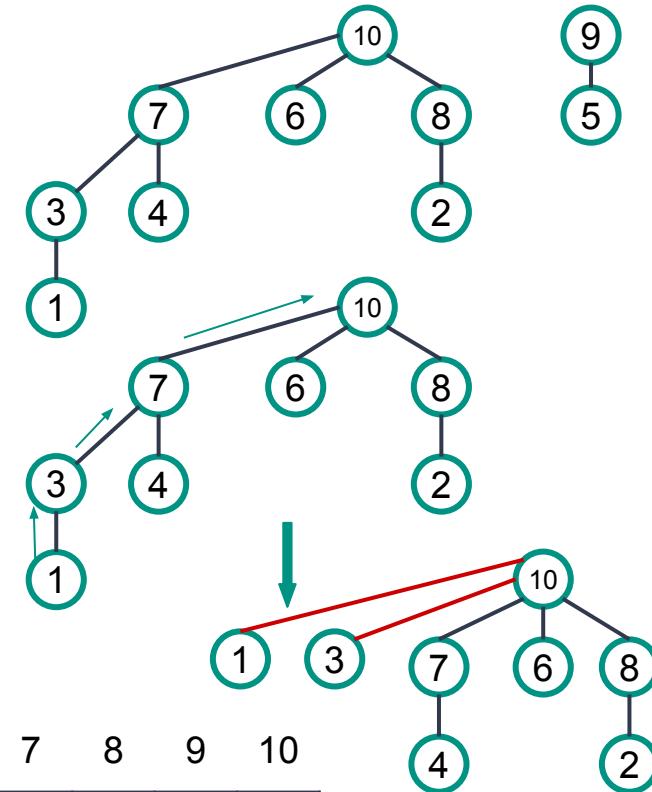
Muchia curentă

(1, 2)

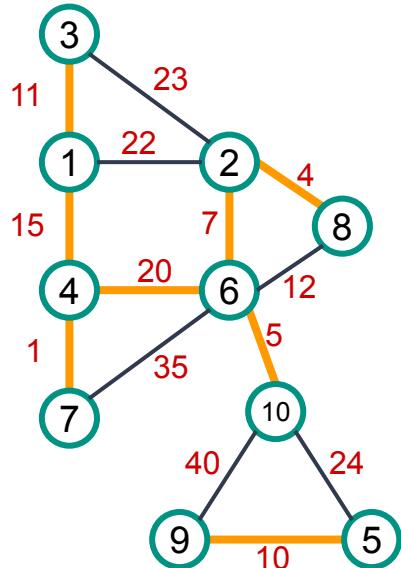
Reprez(1): $\Rightarrow 10 +$
compresie de cale

!! h nu se modifică
(h[7] rămâne 2)

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

tata	10	8	10	7	9	10	10	10	0	0
h	0	0	1	0	0	0	2	1	1	3

Ordine muchii

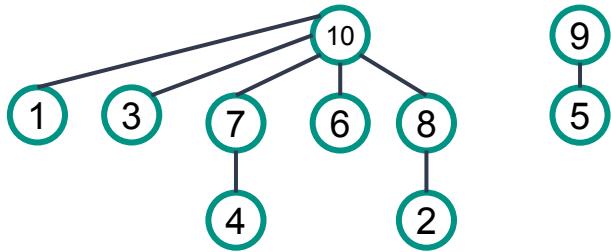
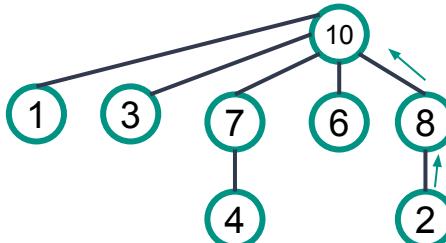
(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

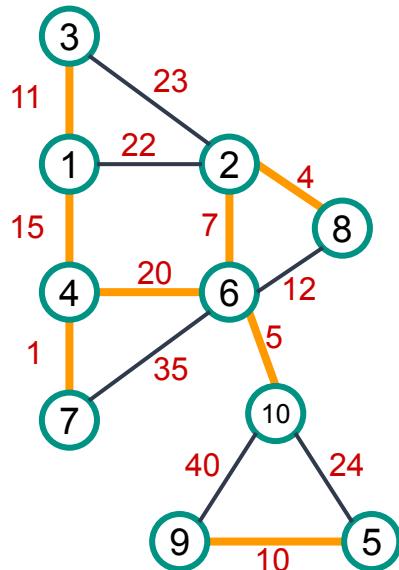
Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

Muchia curentă

(1, 2):

Reprez(2): $\Rightarrow 10 +$
compresie de cale

Ordine muchii

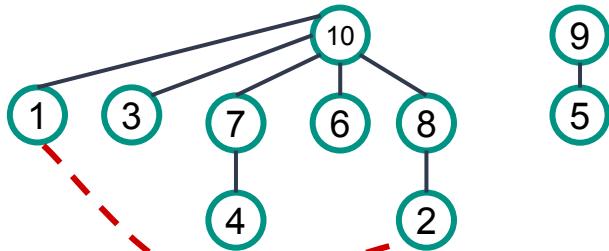
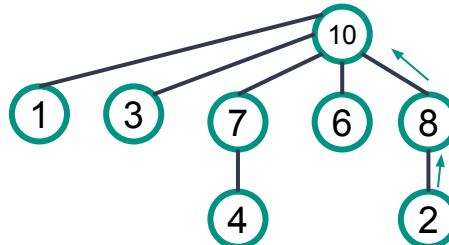
(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

Muchia curentă

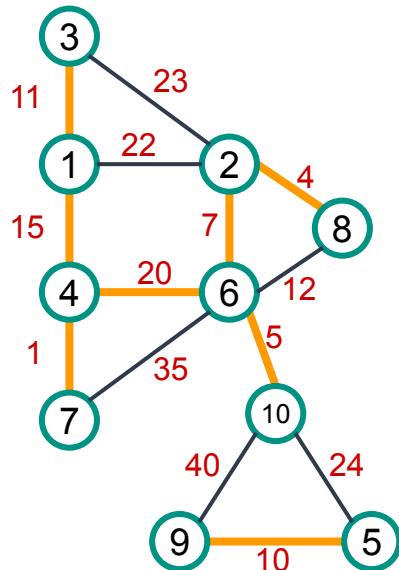
(1, 2):

Reprez(2): $\Rightarrow 10 +$
compresie de cale

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

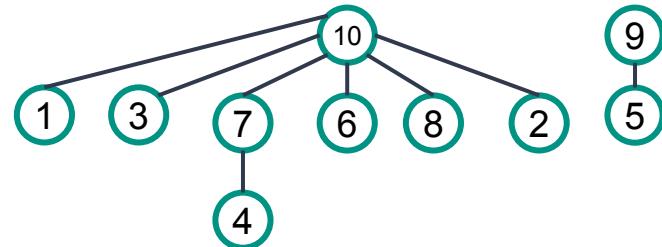
tata	10	10	10	7	9	10	10	0	0
h	0	0	1	0	0	0	2	1	1

Ordine muchii

(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

Muchia curentă

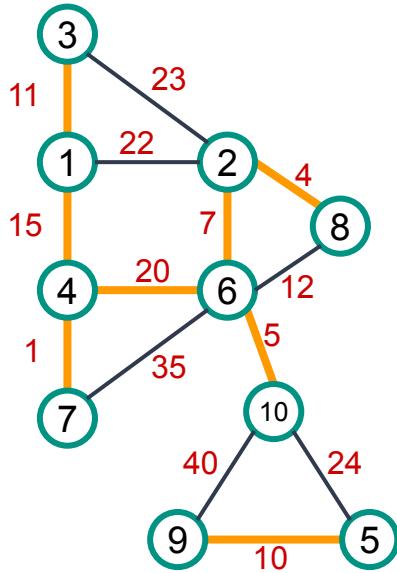
(1, 2):

Reprez(1) = 10

Reprez(2) = 10 $\Rightarrow$ nu este selectată

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

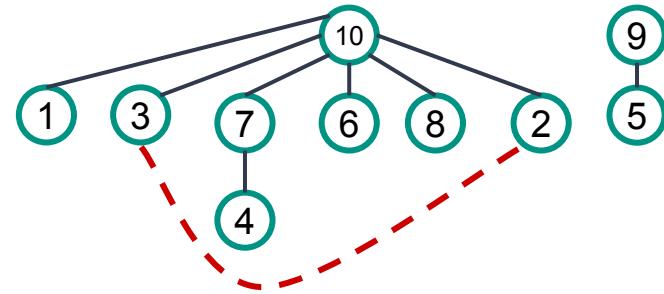
tata	10	10	10	7	9	10	10	10	0	0
h	0	0	1	0	0	0	2	1	1	3

Ordine muchii

(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

Muchia curentă

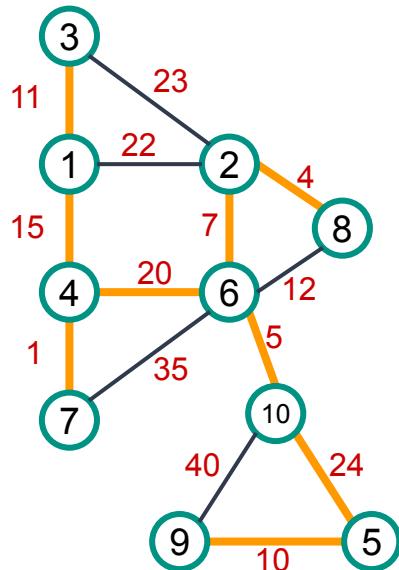
(2, 3):

Reprez(2) = Reprez(3)
 $\Rightarrow$ nu este selectată

2 și 3 sunt fii ai rădăcinii, compresia de cale nu modifică vectorul tata

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

tata	10	10	10	7	9	10	10	0	0
h	0	0	1	0	0	0	2	1	1

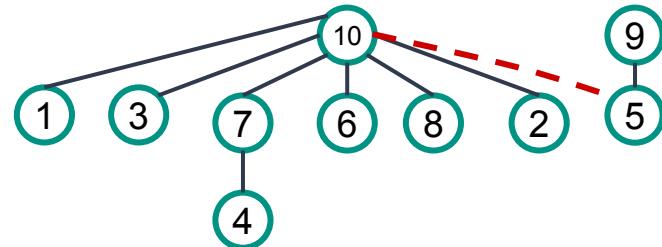

Ordine muchii

(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Muchia curentă
(5, 10):
Reprez(5) ≠ Reprez(10)

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

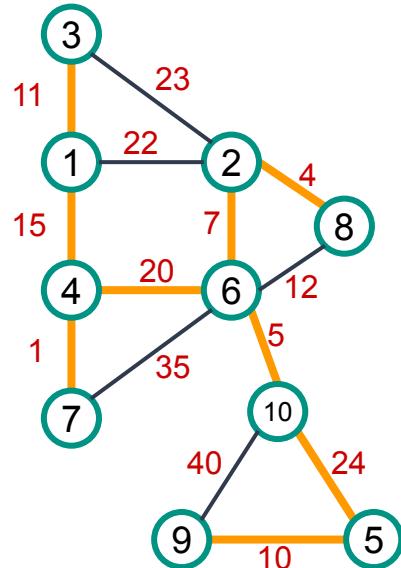

**Reuneste(5, 10)
reuniune ponderată**

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

tata	10	10	10	7	9	10	10	10	0	0
h	0	0	1	0	0	0	2	1	1	3

Ordine muchii

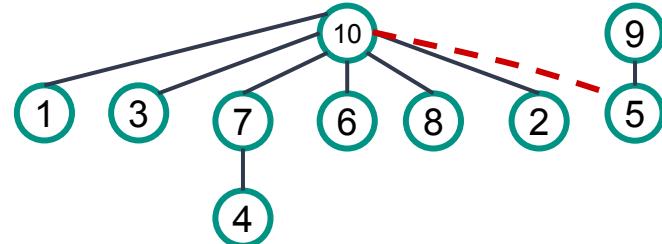
(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Muchia curentă

(5, 10):

Reprez(5) ≠ Reprez(10)

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

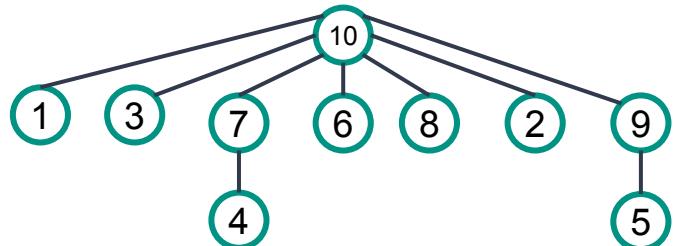

Reuneste(5, 10)

reuniune ponderată

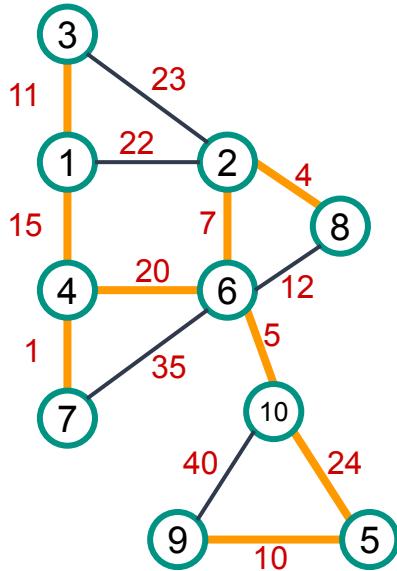
$$h[\text{Reprez}(5)] = h[9] = 1$$

$$< h[\text{Reprez}(10)] = h[10] = 3$$

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

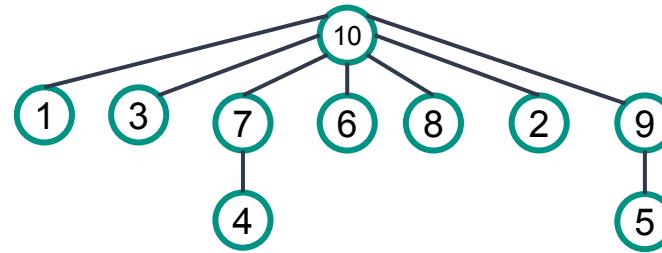
tata	10	10	10	7	9	10	10	10	0
h	0	0	1	0	0	0	2	1	1

Ordine muchii

(4, 7)	(4, 6)
(2, 8)	(1, 2)
(6, 10)	(2, 3)
(2, 6)	(5, 10)
(5, 9)	(6, 7)
(1, 3)	(9, 10)
(6, 8)	
(1, 4)	

Pădurea de multimi disjuncte la pasul curent

STOP - au fost selectate n-1 muchii

Muchii apcm $\neq$ muchiile din pădurea de multimi disjuncte finală (formată dintr-un singur arbore)

Drumuri minime în grafuri ponderate

Aplicații

Dată o hartă rutieră, să se determine

- **un drum minim între două orașe date**
- **câte un drum minim între oricare două orașe de pe hartă**

Aplicații

- **Determinarea de drumuri minime / distanțe - numeroase aplicații**
  - probleme de rutare
  - robotică
  - procesarea imaginilor
  - strategii jocuri
  - probleme de planificare (drumuri critice)

Cadru

Fie:

- G - un graf **orientat** ponderat**
- P - un drum**

$$w(P) = \sum_{e \in E(P)} w(e)$$

costul / ponderea / lungimea drumului P

Cadru

Fie:

- G - un graf **orientat** ponderat**
- Presupunem că G nu conține circuite de pondere negativă**

Cadru

- Fie $s, v \in V, s \neq v$
- Distanța de la s la v
  - $\delta_G(s, v) = \min \{ w(P) \mid P \text{ este drum de la } s \text{ la } v \}$

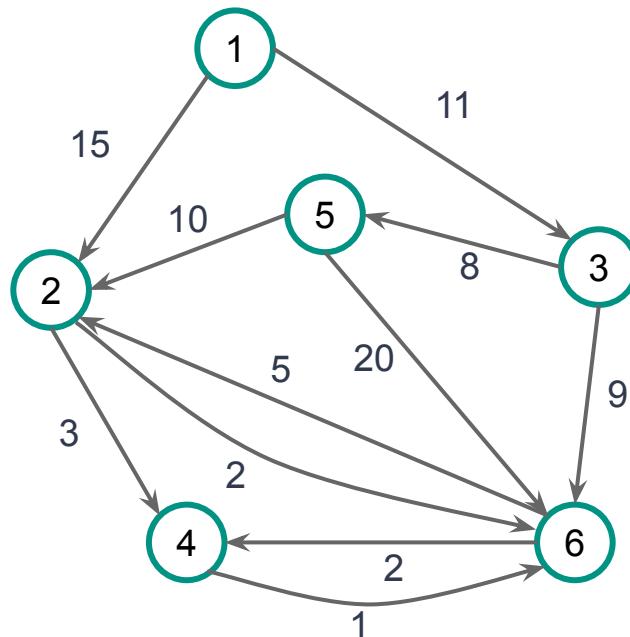
Cadru

- Fie $s, v \in V, s \neq v$
- Distanța de la s la v
  - $\delta_G(s, v) = \min \{ w(P) \mid P \text{ este drum de la } s \text{ la } v \}$
  - $\delta_G(s, s) = 0$

Convenție: $\min \emptyset = \infty$

- Un drum P de la s la v se numește drum minim de la s la v dacă $w(P) = \delta_G(s, v)$

Exemplu

Aplicații

Tipuri de probleme de drumuri minime

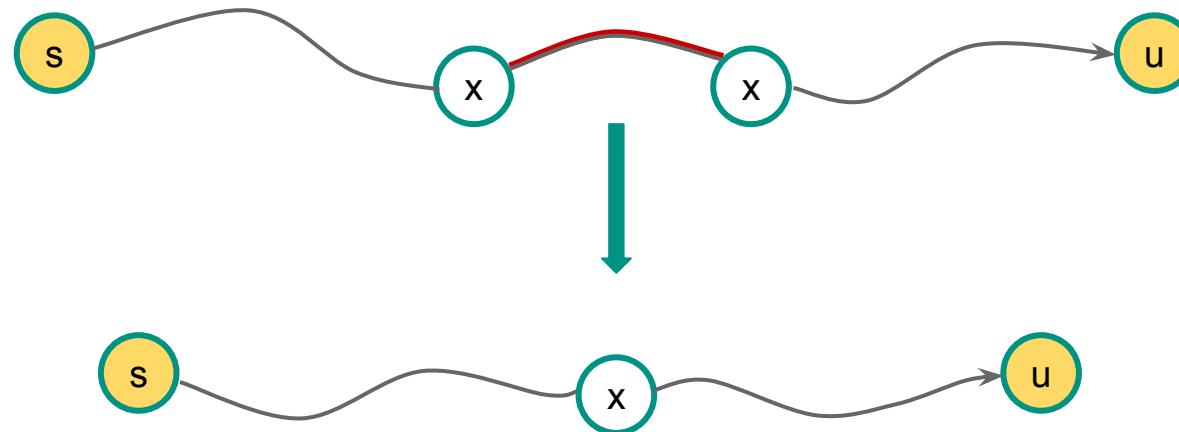
- între două vârfuri date**
- de la un vârf la toate celelalte**
- între oricare două vârfuri**

Situări

- Sunt acceptate și arce de cost negativ?**
- Graful conține circuite?**
- Graful conține circuite de cost negativ?**

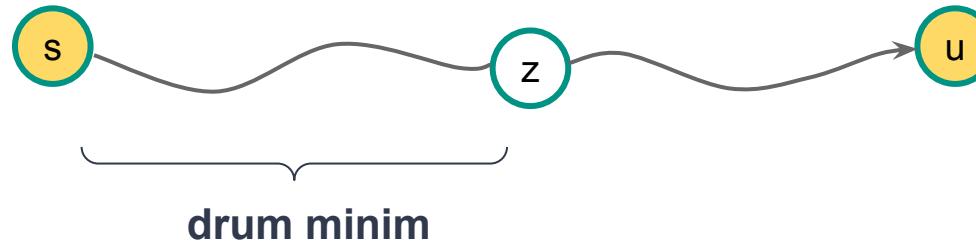
Observații

Observația 1. Dacă P este un drum minim de la s la v și **nu există circuite de cost negativ**, atunci P este drum elementar.

Observații

Observația 2. Dacă P este un drum minim de la s la u și z este un vârf al lui P , atunci subdrumul lui P de la s la z este drum minim de la s la z .

Observații

Drumuri minime de la un
vârf s dat la celealte vârfuri
(de sursă unică)

Problemă

Problema drumurilor minime de sursă unică (de la s la celelalte vârfuri)

Se dau:

- un graf **orientat** ponderat $G = (V, E, w)$ cu
 $w : E \rightarrow \mathbb{R}$
- un vârf de start **s**

Să se determine distanța de la s la fiecare vârf x al lui G / la un vârf dat t (și un arbore al distanțelor față de s / un drum minim de la s la t).

Drumuri minime de sursă unică s

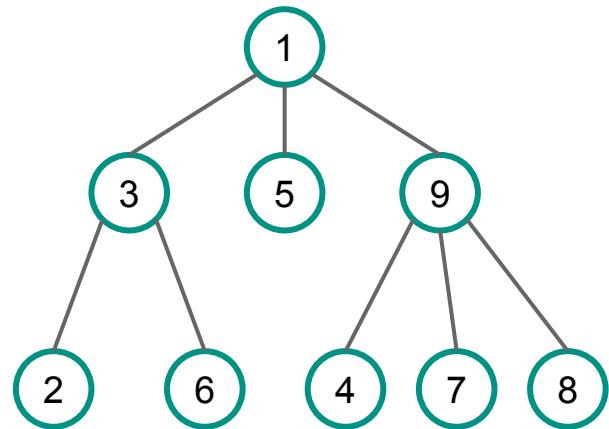
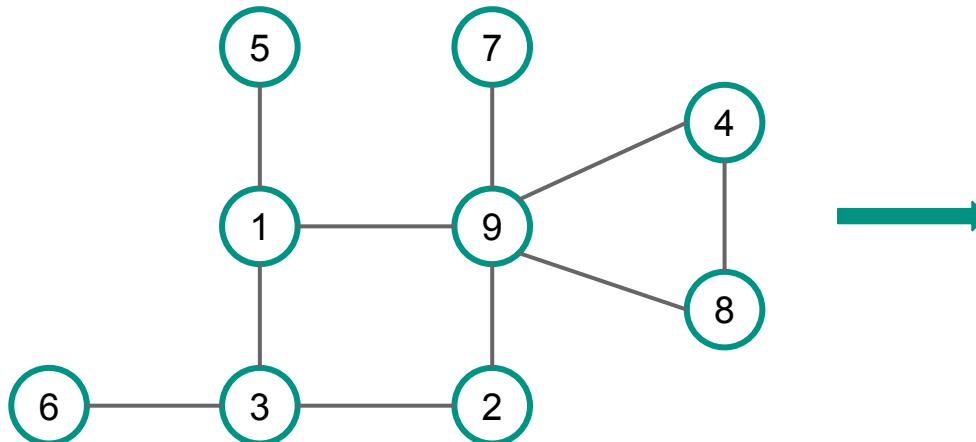
- Dacă G **nu** este ponderat, cum putem calcula distanțele față de s ?

Drumuri minime de sursă unică s

□ Amintim

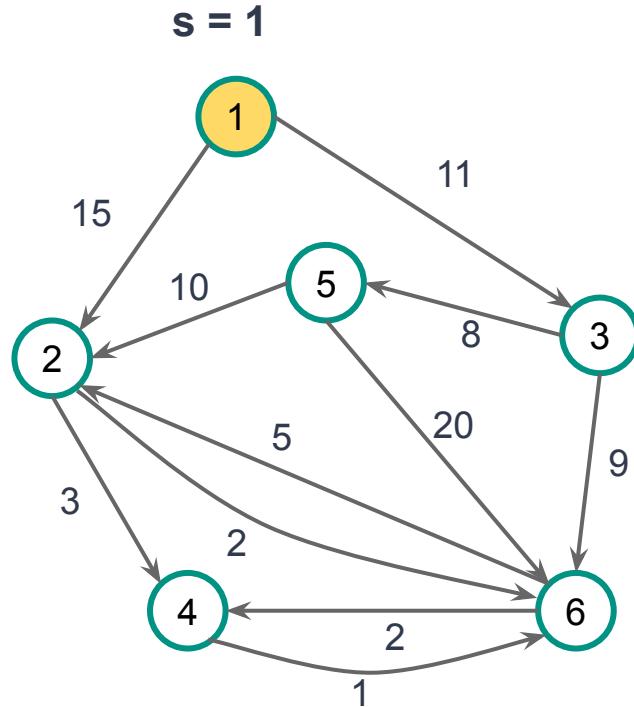
În cazul unui graf neponderat, problema se rezolvă folosind parcurgerea BF din s

⇒ arborele BF (al distanțelor față de s)

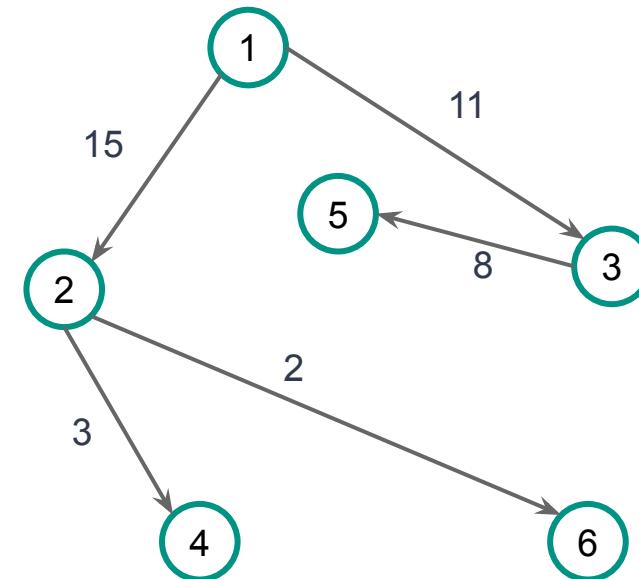
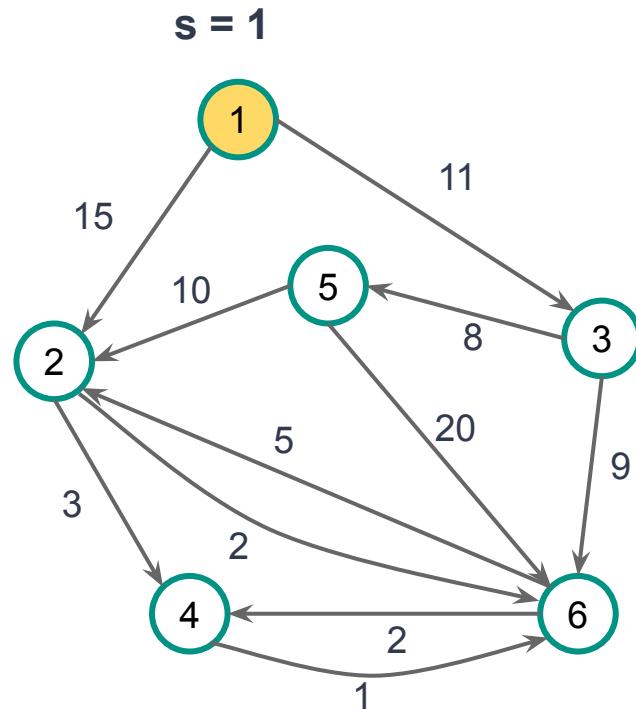

arborele BF

Exemplu

Exemplu

arborele distanțelor față de 1

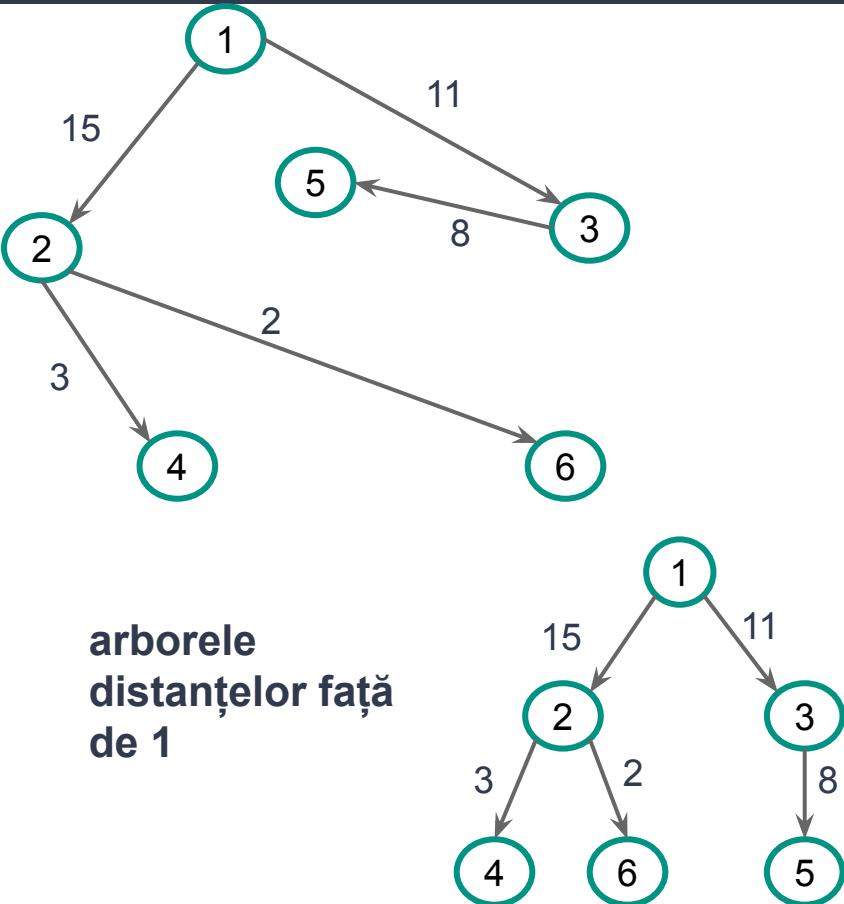
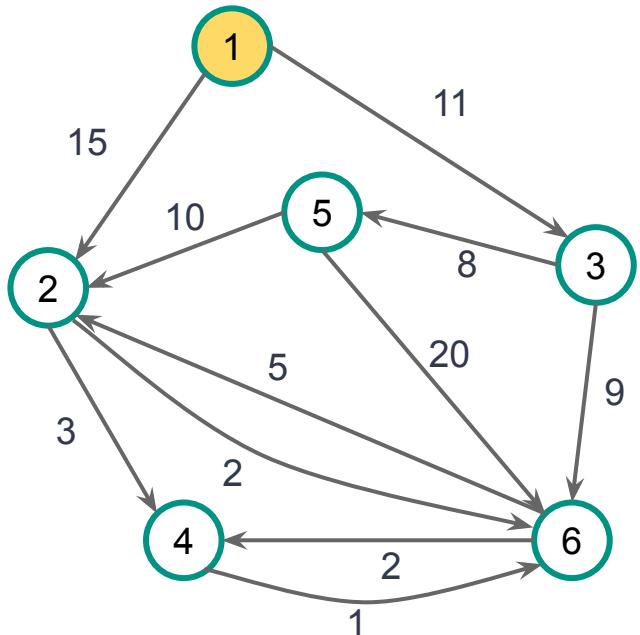
Arborele distanțelor

Definiție. Pentru un vârf dat s , un arbore al distanțelor față de s = un subgraf T al lui G , care conservă distanțele de la s la celelalte vârfuri accesibile din s

$$\delta_T(s, v) = \delta_G(s, v), \quad \forall v \in V \text{ accesibil din } s,$$

graful neorientat asociat lui T fiind arbore cu rădăcina în s (cu arcele corespunzătoare orientate de la s la frunze).

Arborele distanțelor

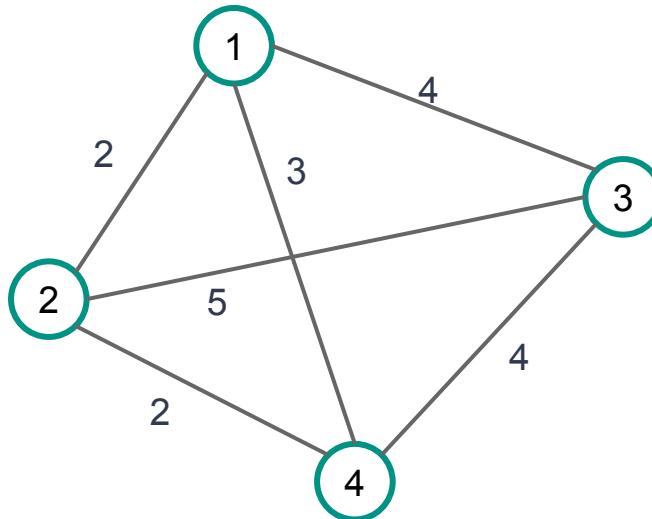

Arborele distanțelor

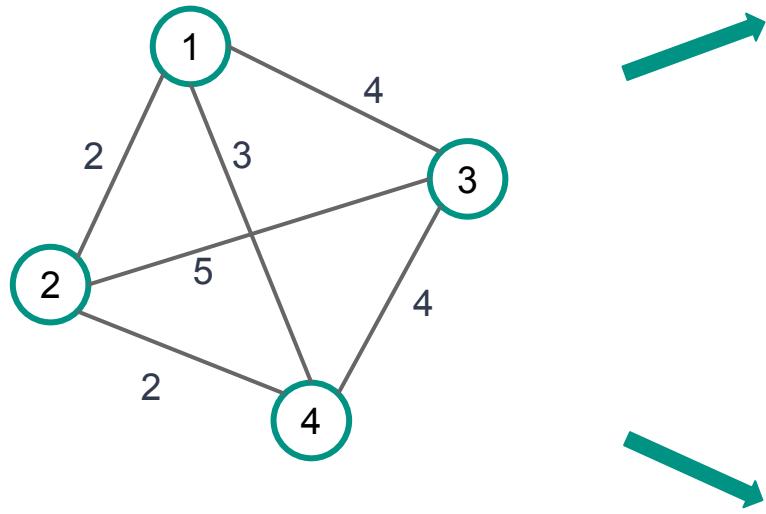
- Presupunem că **toate vârfurile sunt accesibile din s**
- Problema drumurilor minime de sursă unică este echivalentă cu determinarea unui **arbore al distanțelor față de s**

Arborele distanțelor

- Un arbore parțial de cost minim nu este neapărat un arbore de distanțe minime

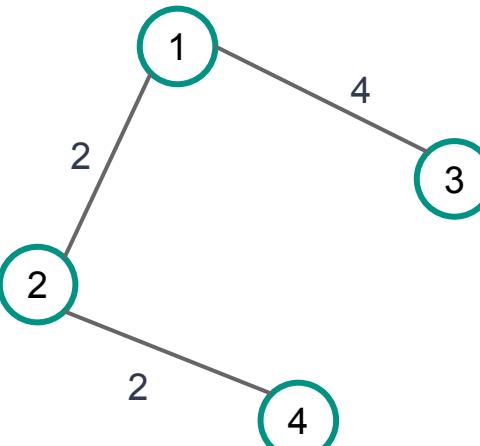
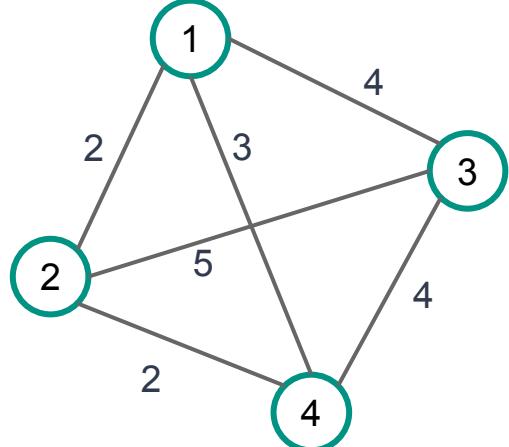
- Un arbore parțial de cost minim nu este neapărat un arbore de distanțe minime

apcm

arbore al
distanțelor
față de 1

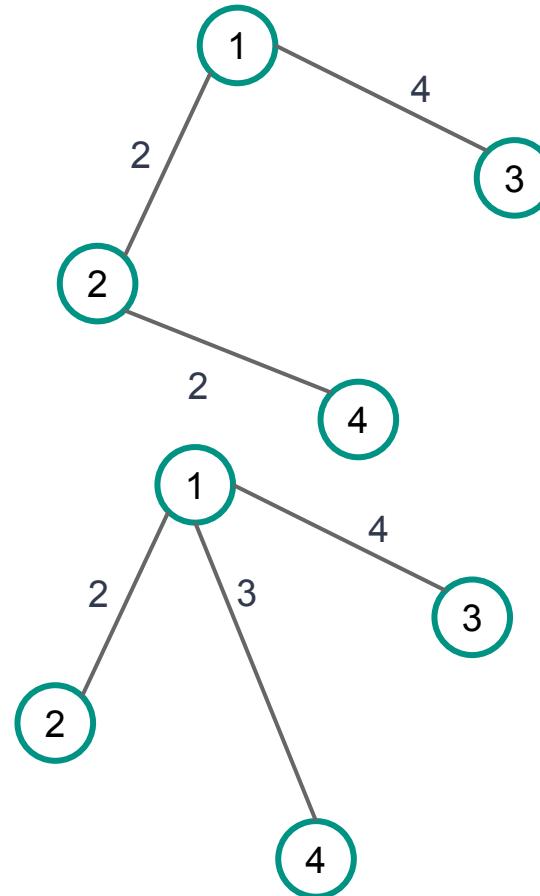
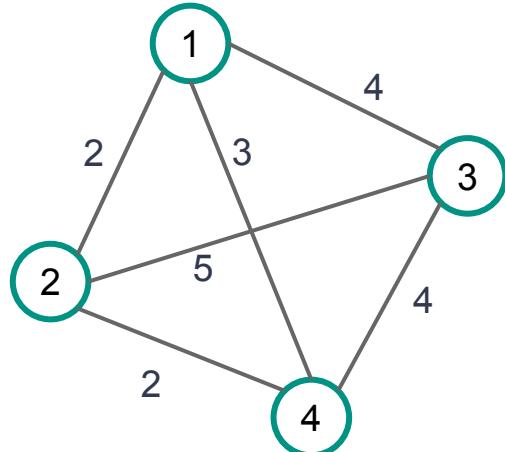
□ Un arbore parțial de cost minim nu este neapărat un arbore de distanțe minime

apcm

arbore al
distanțelor
față de 1

□ Un arbore parțial de cost minim nu este neapărat un arbore de distanțe minime

apcm

arbore al
distanțelor
față de 1

Drumuri minime de sursă unică s

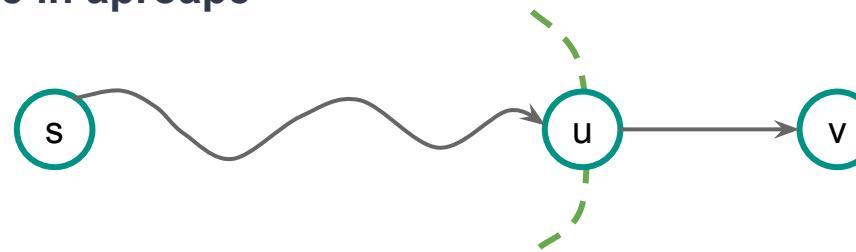
- În ce ordine considerăm vârfurile pentru a calcula distanțele față de s?

Drumuri minime de sursă unică s

- În ce ordine considerăm vârfurile pentru a calcula distanțele față de s?

"din aproape în aproape"

Dacă u este predecesor al lui v pe un drum minim de la s la v $\Rightarrow$

$$\delta(s, v) = \delta(s, u) + w(uv)$$

Stim $\delta(s, u) \Rightarrow$ aflăm și $\delta(s, v)$

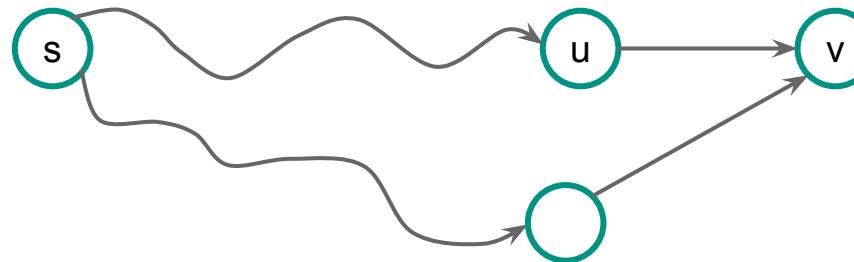
Drumuri minime de sursă unică s

- În ce ordine considerăm vârfurile pentru a calcula distanțele față de s?

"din aproape în aproape" ⇒ când considerăm un vârf v , pentru a calcula $\delta(s, v)$, ar fi util să știm deja $\delta(s, u)$, pentru u cu $uv \in E$ (?! toate)

$$\delta(s, v) = \min \{ \delta(s, u) + w(u, v) \mid uv \in E \}$$

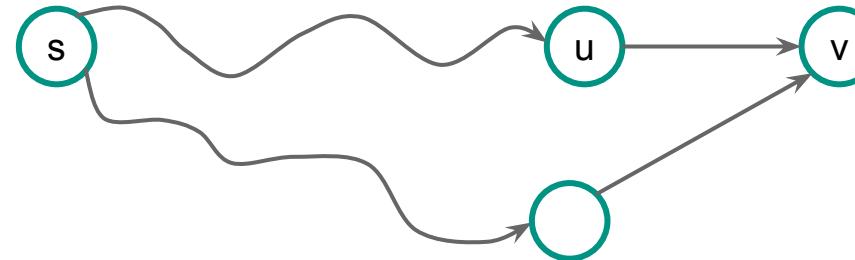
Drumuri minime de sursă unică s

- În ce ordine considerăm vârfurile pentru a calcula distanțele față de s?

"din aproape în aproape" $\Rightarrow$ când considerăm un vârf v , pentru a calcula $\delta(s, v)$, ar fi util să știm deja $\delta(s, u)$, pentru orice u cu $uv \in E$

Ar fi utilă o ordonare a vârfurilor astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

Drumuri minime de sursă unică s

- În ce ordine considerăm vârfurile pentru a calcula distanțele față de s?

"din aproape în aproape" $\Rightarrow$ când considerăm un vârf v , pentru a calcula $\delta(s, v)$, ar fi util să știm deja $\delta(s, u)$, pentru orice u cu $uv \in E$

Ar fi utilă o ordonare a vârfurilor astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

O astfel de ordonare nu există dacă graful conține circuite

Drumuri minime de sursă unică s

- În ce ordine considerăm vârfurile pentru a calcula distanțele față de s?

"din aproape în aproape" $\Rightarrow$ când considerăm un vârf v , pentru a calcula $\delta(s, v)$, ar fi util să știm deja $\delta(s, u)$, pentru orice u cu $uv \in E$

Ar fi utilă o ordonare a vârfurilor astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

O astfel de ordonare nu există dacă graful conține circuite

Dacă există circuite - estimăm distanțele pe parcursul algoritmului și considerăm vârful care este estimat a fi cel mai aproape de s

Drumuri minime de sursă unică s

- Algoritmi pentru grafuri orientate cu circuite, dar cu ponderi pozitive - **Dijkstra**
- Algoritmi pentru grafuri orientate fără circuite (cu ponderi reale) DAGs = Directed Acyclic Graphs
- Algoritmi pentru grafuri orientate cu circuite și ponderi reale, care detectează existența de circuite negative - **Bellman-Ford**

Algoritmul lui Dijkstra

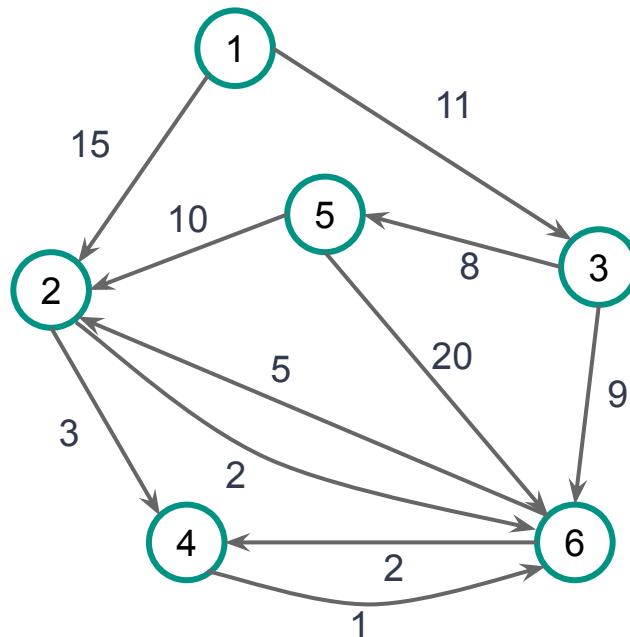

Algoritmul lui Dijkstra

Ipoteză:

Presupunem că arcele au cost pozitiv (graful poate conține circuite)

Exemplu

Algoritmul lui Dijkstra

Idee: La un pas, este ales ca vârf curent (vizitat) vârful u care este **estimat a fi cel mai apropiat de s**

- **Estimarea pentru u** = cel mai scurt drum de la s la u determinat până la pasul curent

Algoritmul lui Dijkstra

Idee: La un pas, este ales ca vârf curent (vizitat) vârful u care este **estimat a fi cel mai apropiat de s**

- **Estimarea pentru u** = cel mai scurt drum de la s la u determinat până la pasul curent
- + se descoperă noi drumuri către vecinii lui $\Rightarrow$ **se actualizează distanțele estimate pentru vecini**

Algoritmul lui Dijkstra

- Generalizare a ideii de parcurgere BF
- Dacă toate arcele au cost egal $\Rightarrow$ Dijkstra $\equiv$ BF

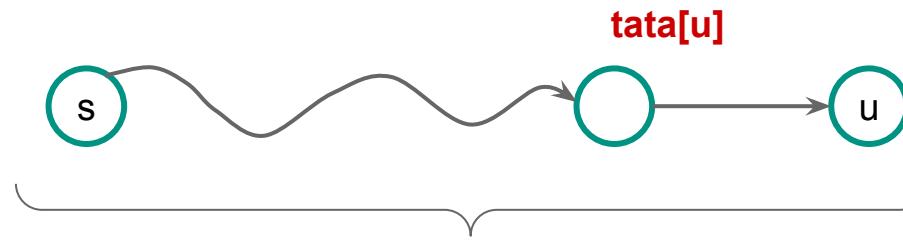
Pseudocod

Algoritmul lui Dijkstra

Pentru fiecare vârf, reținem etichetele:

- $d[u]$ - etichetă de distanță
- $tata[u]$

$d[u]$ = costul minim al unui drum de la s la u descoperit
până la acel moment

$tata[u]$ = predecesorul lui u pe drumul de cost minim de
la s la u descoperit până la acel moment

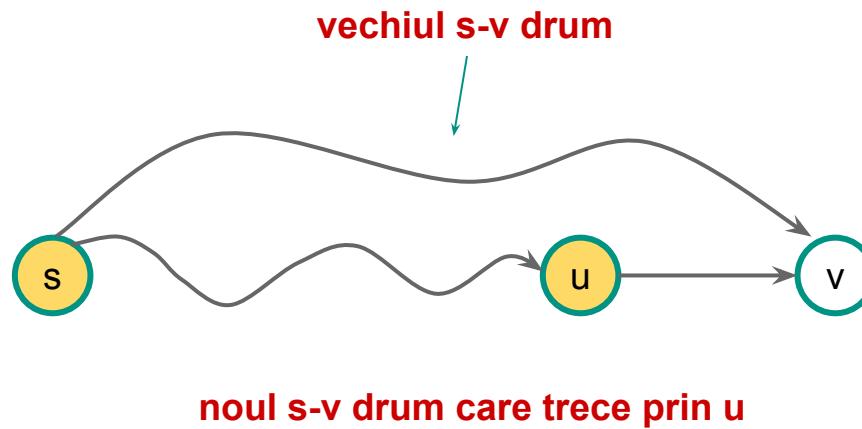
Algoritmul lui Dijkstra

La un pas:

- este selectat un vârf u (neselectat) care “pare” cel mai apropiat de $s \Leftrightarrow$ are eticheta d minimă
- se actualizează etichetele $d[v]$ ale vecinilor lui u - considerând drumuri care trec prin u
  - **tehnică de relaxare a arcelor care ies din u**

Algoritmul lui Dijkstra

Relaxarea unui arc (u, v) = verificarea dacă $d[v]$ poate fi îmbunătățit, trecând prin vârful u

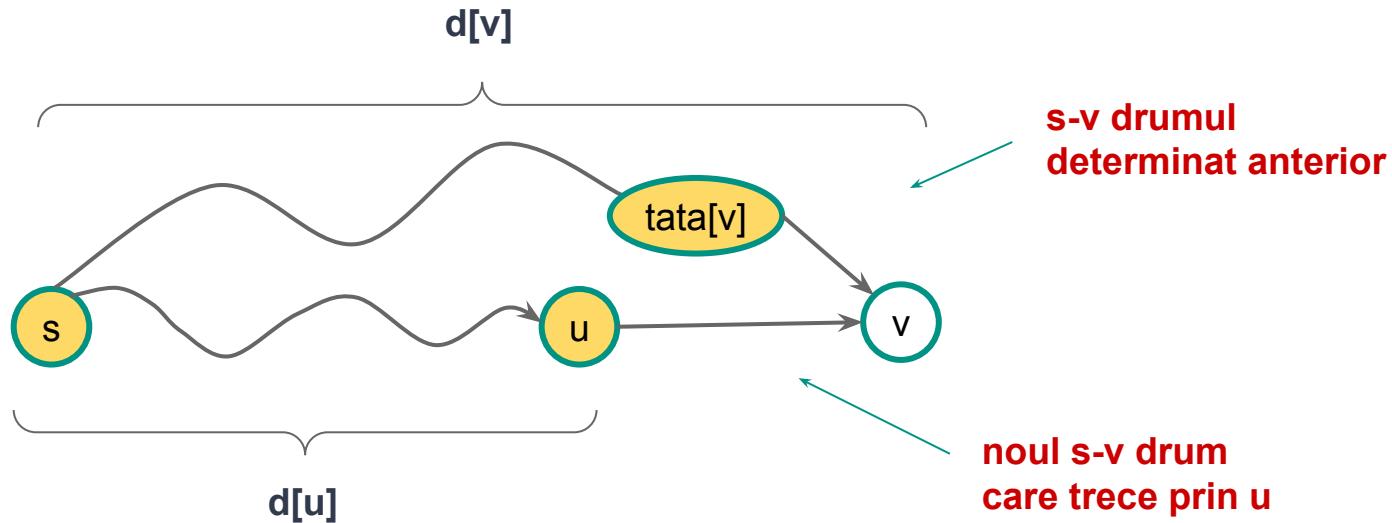
Algoritmul lui Dijkstra

Relaxarea unui arc (u, v)

dacă $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$$d[v] = d[u] + w(u, v)$$

$$\text{tata}[v] = u$$

Algoritmul lui Dijkstra

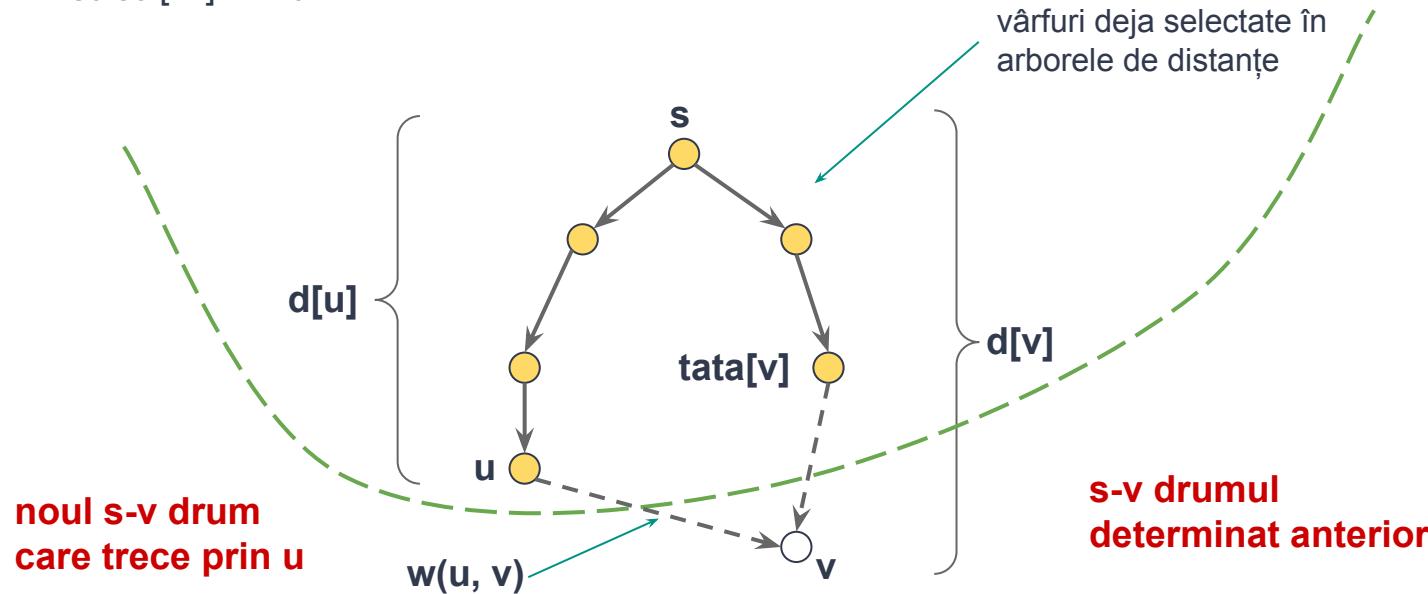
Relaxarea unui arc (u, v)

dacă $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$$d[v] = d[u] + w(u, v)$$

$$\text{tata}[v] = u$$

Raportat la vârfuri deja selectate - similar Prim

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(G, w, s)

  inițializează mulțimea vârfurilor neselectate Q cu V

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(G, w, s)

  inițializează mulțimea vârfurilor neselectate Q cu V

pentru fiecare $u \in V$ **execută**

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(G, w, s)

  inițializează mulțimea vârfurilor neselectate Q cu V

pentru fiecare $u \in V$ **execută**

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(G, w, s)

  inițializează mulțimea vârfurilor neselectate Q cu V

  pentru fiecare $u \in V$ execută

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

  cât timp $Q \neq \emptyset$ execută // $\Leftrightarrow$ pentru $i=1, n$ execută

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(G, w, s)

  inițializează mulțimea vârfurilor neselectate Q cu V

  pentru fiecare $u \in V$ execută

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

  cât timp $Q \neq \emptyset$ execută

$u =$ extrage vârf cu eticheta d minimă din Q

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(G, w, s)

  inițializează mulțimea vârfurilor neselectate Q cu V

  pentru fiecare $u \in V$ execută

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

  cât timp $Q \neq \emptyset$ execută

$u = \text{extrage vârf cu eticheta } d \text{ minimă din } Q$

    pentru fiecare $uv \in E$ execută // relaxare uv

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(G, w, s)

  inițializează mulțimea vârfurilor neselectate Q cu V

  pentru fiecare $u \in V$ execută

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

  cât timp $Q \neq \emptyset$ execută

$u =$ extrage vârf cu eticheta d minimă din Q

    pentru fiecare $uv \in E$ execută

      dacă ~~$v \in Q$ și~~ $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

$tata[v] = u$

Algoritmul lui Dijkstra

```
Dijkstra(G, w, s)
```

  inițializează mulțimea vârfurilor neselectate Q cu V

  pentru fiecare $u \in V$ execută

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

  cât timp $Q \neq \emptyset$ execută

$u = \text{extrage vârf cu eticheta } d \text{ minimă din } Q$

    pentru fiecare $uv \in E$ execută

      dacă $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

$tata[v] = u$

scrie d , $tata$

// scrie drum minim de la s la un vârf t dat folosind $tata$

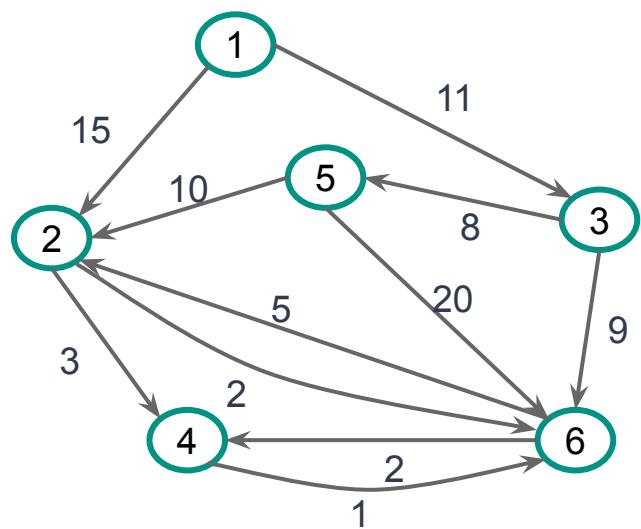
Algoritmul lui Dijkstra

Observatie

Vom demonstra că, atunci când u este extras din Q , eticheta lui $d[u]$ este chiar egală cu $\delta(s, u)$ (este corectă) și **nu se va mai actualiza** $\Rightarrow v \notin Q$

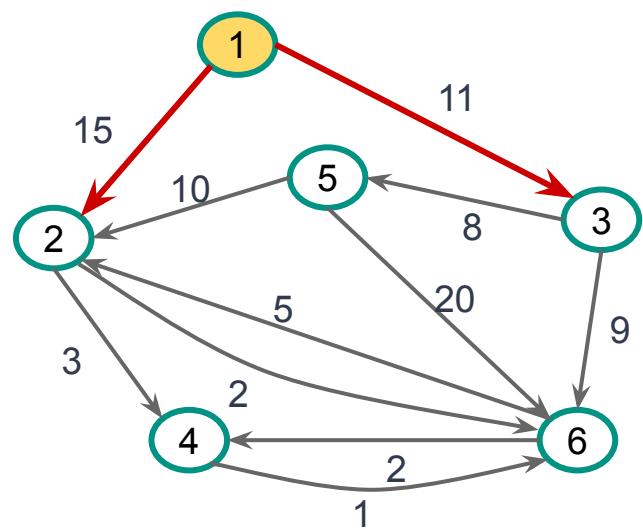
Exemplu

$d/tata = [0/0, \infty/0, \infty/0, \infty/0, \infty/0, \infty/0]$

1

d/tata

[0/0,

$\infty/0$,

$\infty/0$,

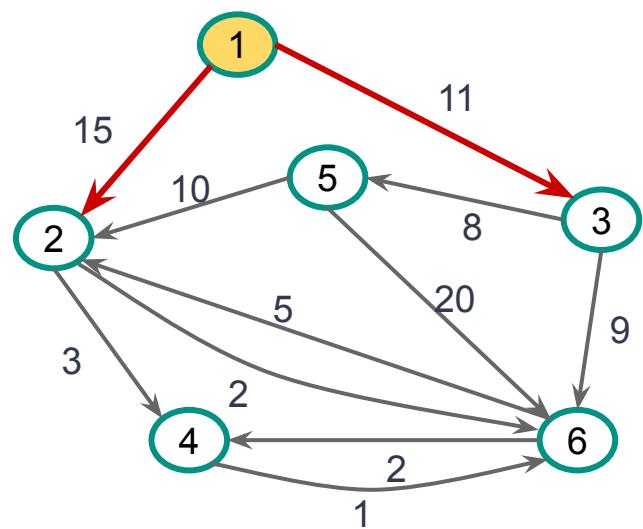
$\infty/0$,

$\infty/0$,

$\infty/0$]

Selectăm 1

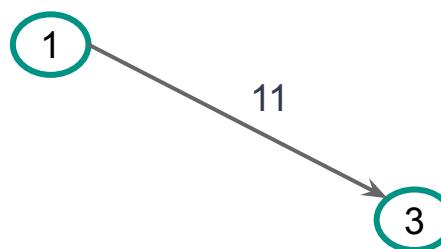
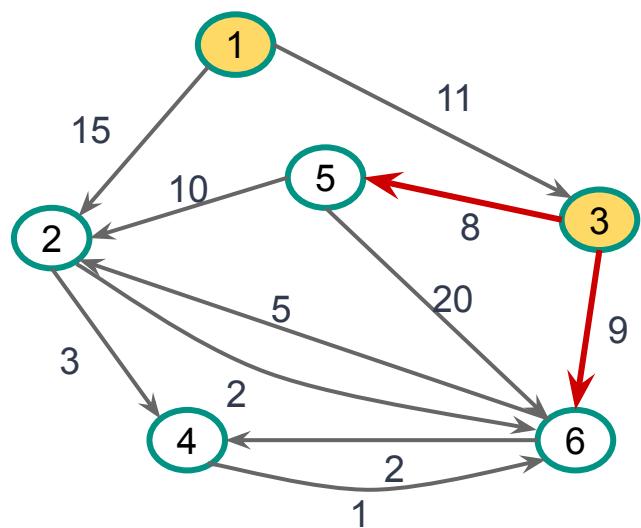
$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u, v) \}$$

1

d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectăm 1	[0/0 , -]	[15/1 , 11/1]	[∞/0 , ∞/0]	[∞/0 , ∞/0]	[∞/0 , ∞/0]	[∞/0 , ∞/0]

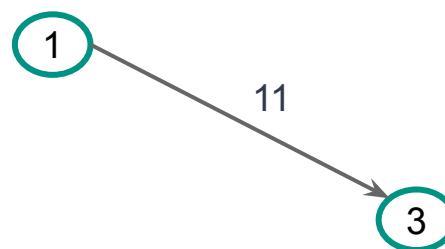
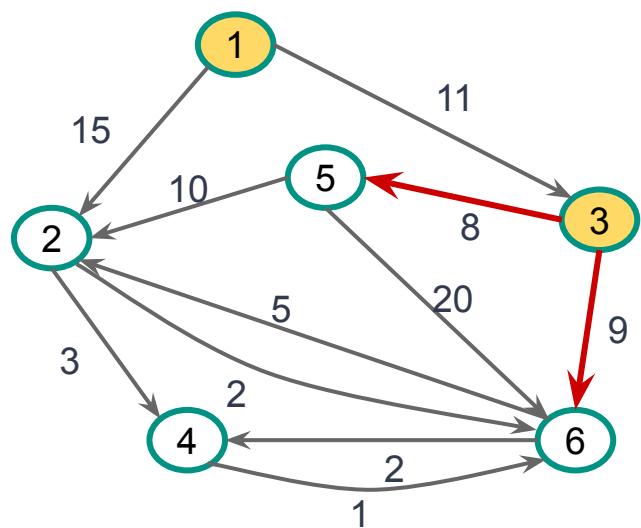
$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u, v) \}$$

d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectăm 1	[0/0, -]	$\infty/0, 15/1$	$\infty/0, 11/1$	$\infty/0, \infty/0$	$\infty/0, \infty/0$	$\infty/0, \infty/0]$
Selectăm 3						

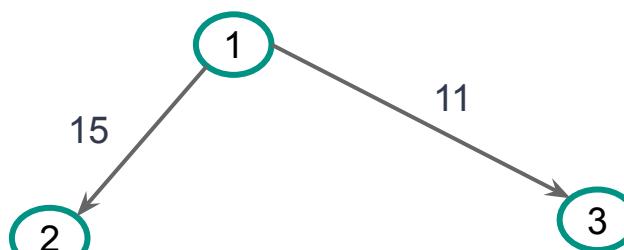
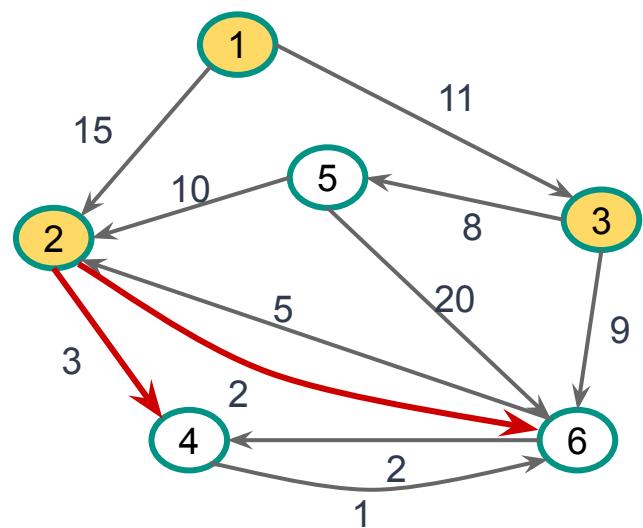
$$d[5] = \min \{ d[5], d[3] + w(3, 5) \}$$

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u, v) \}$$

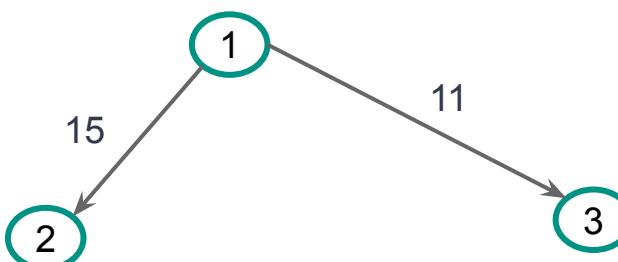
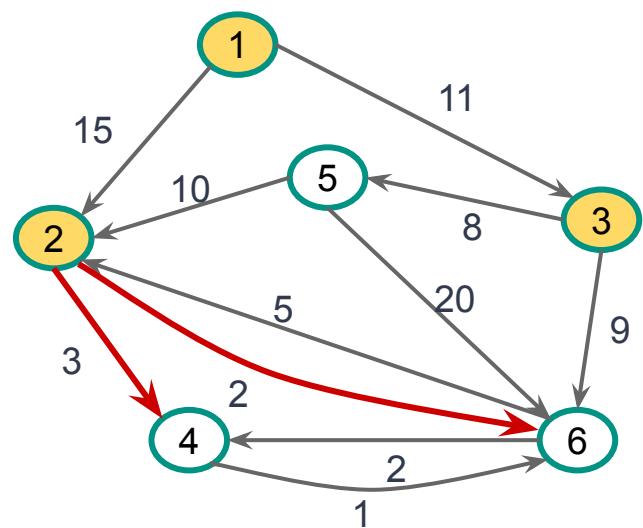
d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectăm 1	[- , $\infty/0$]	$15/1$, $\infty/0$	$11/1$, $\infty/0$	$\infty/0$, $\infty/0$	$\infty/0$, $\infty/0$	$\infty/0$, $\infty/0$
Selectăm 3	[- , $15/1$]	- , $15/1$	- , $19/3$	- , $20/3$		

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u, v) \}$$

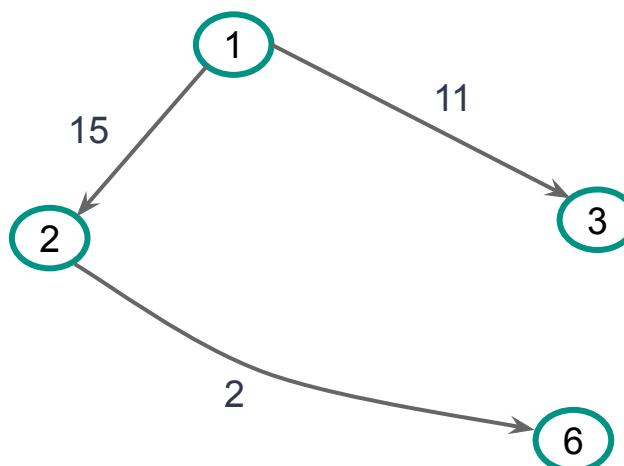
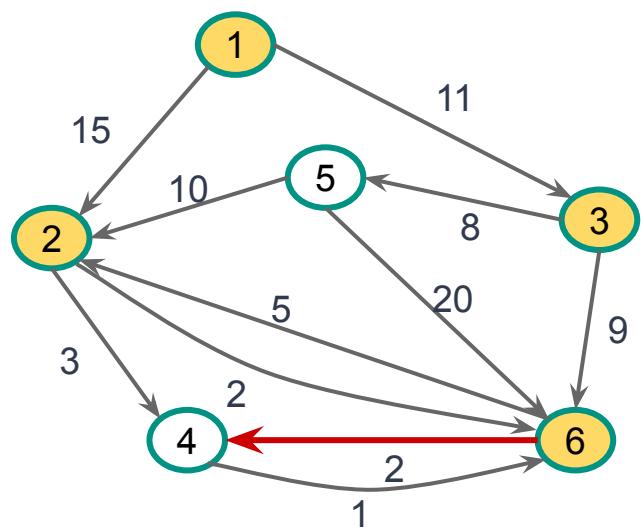
d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectám 1	[- , $\infty/0$]	$15/1$	$11/1$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$
Selectám 3	[- , $15/1$]	-	-	$\infty/0$	$19/3$	$20/3$
Selectám 2						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u, v) \}$$

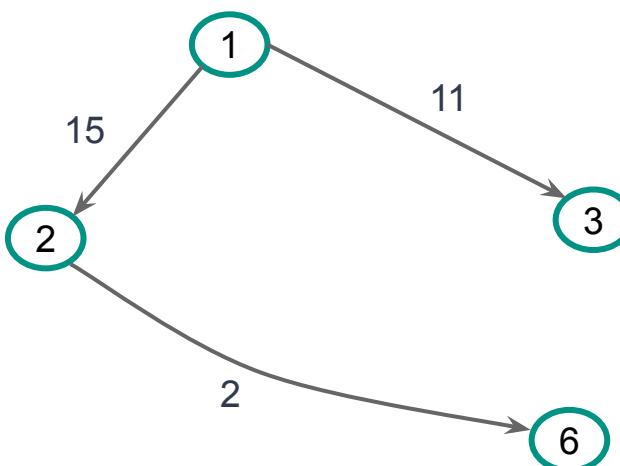
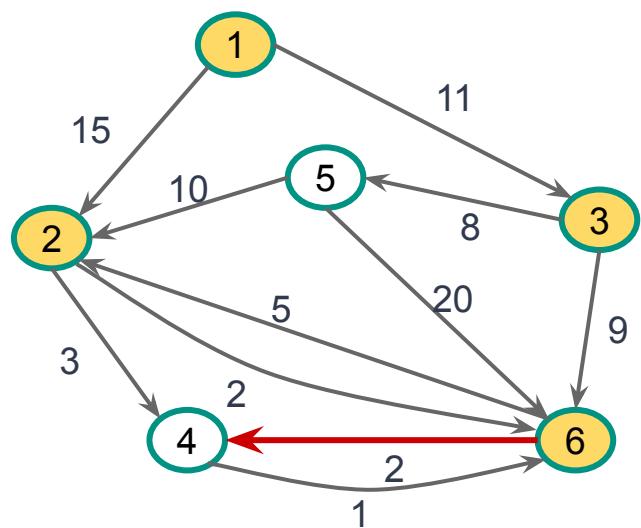
d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectám 1	[- , $\infty/1$]	$15/1$	$11/1$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$
Selectám 3	[- , $15/1$]	-	-	$\infty/0$	$19/3$	$20/3$
Selectám 2	[- , -]	-	-	$18/2$	$19/3$	$17/2$

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u, v) \}$$

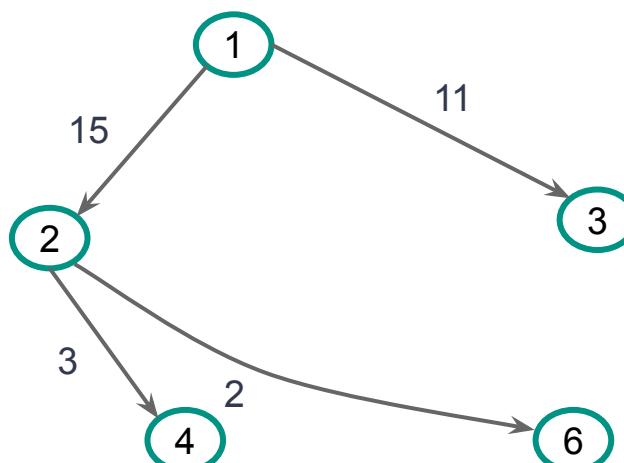
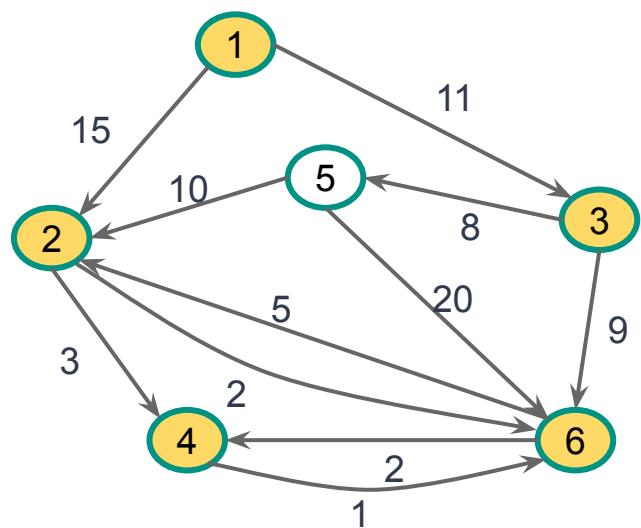
d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectám 1	[- , $\infty/0$]	$15/1$	$11/1$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$
Selectám 3	[- , $15/1$]	-	-	$\infty/0$	$19/3$	$20/3$
Selectám 2	[- , -]	-	-	$18/2$	$19/3$	$17/2$
Selectám 6						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u, v) \}$$

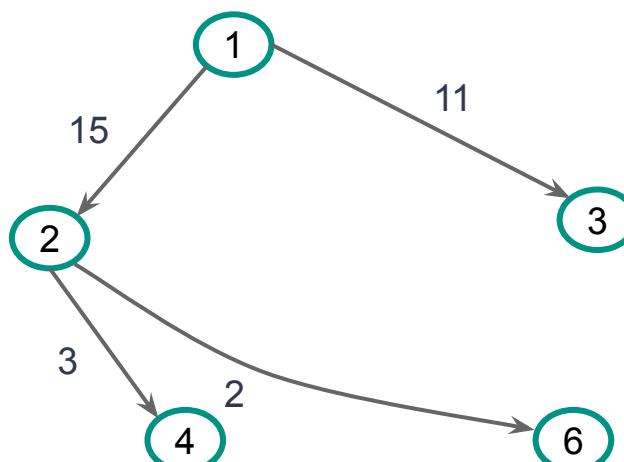
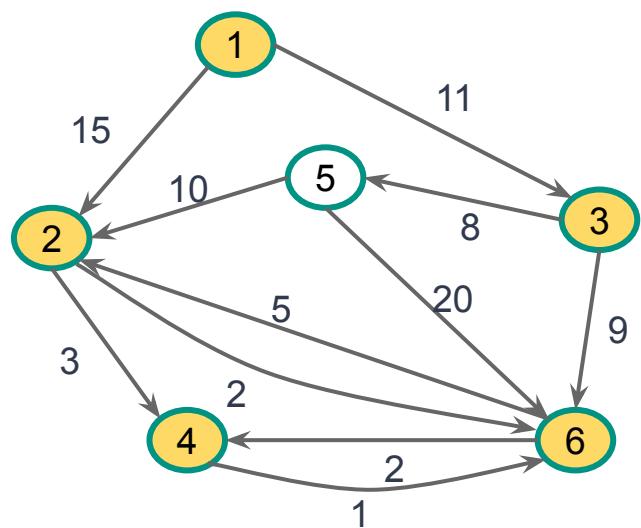
d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectám 1	[- , $\infty/0$]	$15/1$	$11/1$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$
Selectám 3	[- , $15/1$]	-	-	$\infty/0$	$19/3$	$20/3$
Selectám 2	[- , -]	-	-	$18/2$	$19/3$	$17/2$
Selectám 6	[- , -]	-	-	$18/2$	$19/3$	-

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u, v) \}$$

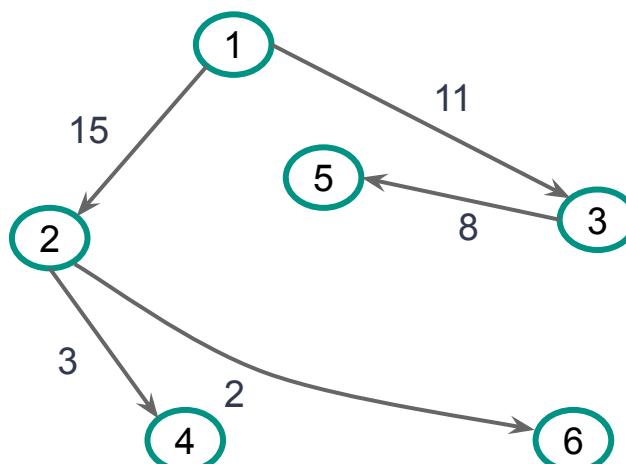
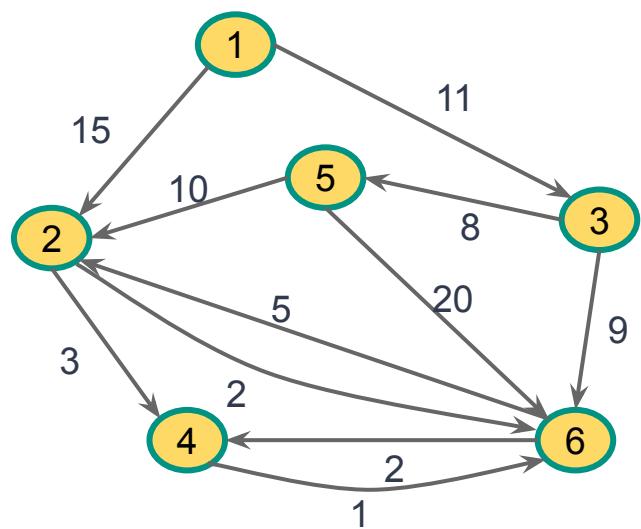
d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectám 1	[0/0, - , -]	[∞/0, 15/1, -]	[∞/0, 11/1, -]	[∞/0, - , -]	[∞/0, - , -]	[∞/0, - , -]
Selectám 3	-	-	-	-	[19/3, -]	[20/3, -]
Selectám 2	-	-	-	[18/2, -]	[19/3, -]	[17/2, -]
Selectám 6	-	-	-	[18/2, -]	[19/3, -]	-
Selectám 4						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u, v) \}$$

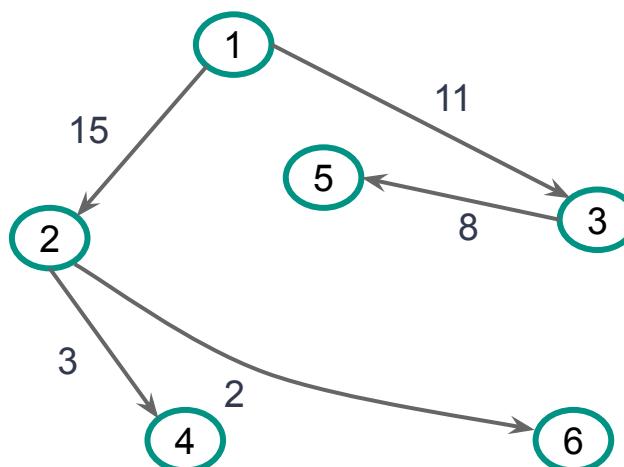
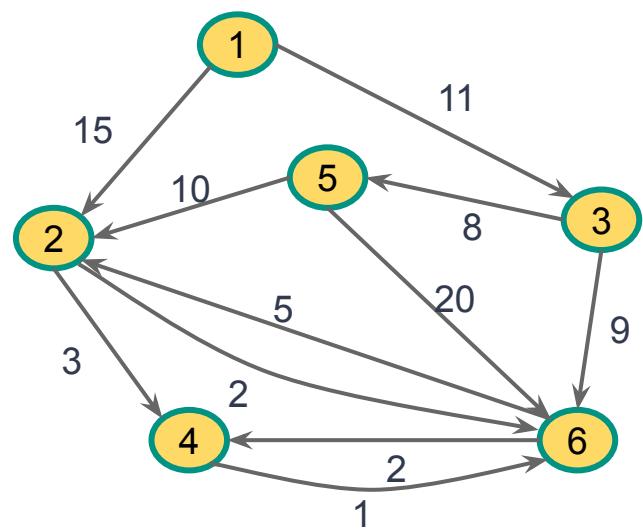
d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectám 1	[0/0, - , 15/1, - , 11/1, - , ∞/0, ∞/0, ∞/0]					
Selectám 3	[- , - , - , - , - , 19/3, 20/3]					
Selectám 2	[- , - , - , - , 18/2, 19/3, 17/2]					
Selectám 6	[- , - , - , - , 18/2, 19/3, -]					
Selectám 4	[- , - , - , - , - , 19/3, -]					

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u, v) \}$$

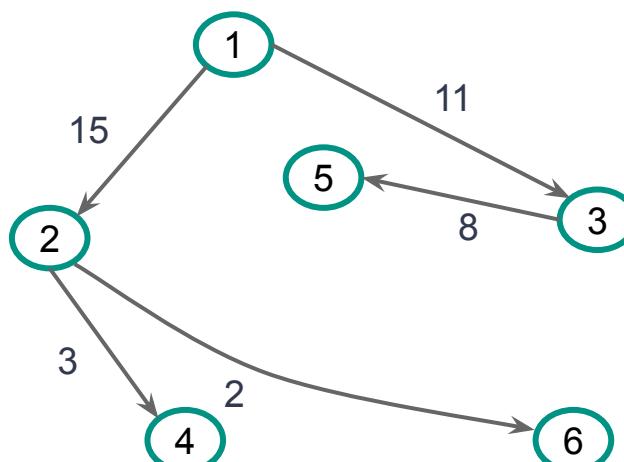
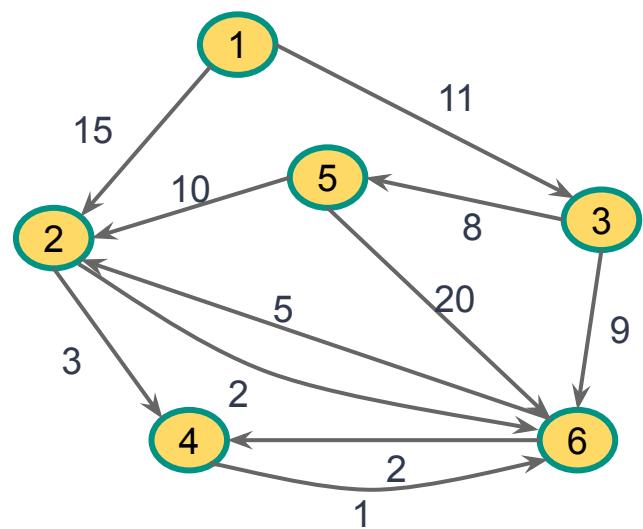

d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectám 1	[$0/0$, $\infty/0$]	$15/1$	$11/1$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$
Selectám 3	[$-$, $15/1$]	$-$	$\infty/0$	$19/3$	$20/3$	
Selectám 2	[$-$, $-$]	$-$	$-$	$18/2$	$19/3$	$17/2$
Selectám 6	[$-$, $-$]	$-$	$-$	$18/2$	$19/3$	$-$
Selectám 4	[$-$, $-$]	$-$	$-$	$-$	$19/3$	$-$
Selectám 5						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u, v) \}$$

d/tata	1	2	3	4	5	6
Selectám 1	[- , $\infty/0$]	$15/1$	$11/1$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$
Selectám 3	[- , $15/1$]	-	-	$\infty/0$	$19/3$	$20/3$
Selectám 2	[- , -]	-	-	$18/2$	$19/3$	$17/2$
Selectám 6	[- , -]	-	-	$18/2$	$19/3$	-
Selectám 4	[- , -]	-	-	-	$19/3$	-
Selectám 5	[- , -]	-	-	-	-	-

d/tata
SOLUȚIE

[0/0,   15/1,   11/1,
      18/2,   19/3,   17/2]

Un drum minim de la 1 la 6?

Algoritmul lui Dijkstra

Observații

- **Dacă vârful u curent are eticheta $d[u] = \infty$, algoritmul se poate opri**
- Vectorul **tata** memorează arborele distanțelor față de **s** (vârfurile neaccesibile din s rămân cu tata 0)

Algoritmul lui Dijkstra - Complexitate

```
Dijkstra(G, w, s)
```

  inițializează mulțimea vârfurilor neselectate Q cu V

  pentru fiecare $u \in V$ execută

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

  cât timp $Q \neq \emptyset$ execută

$u = \text{extrage vârf cu eticheta } d \text{ minimă din } Q$

    pentru fiecare $uv \in E$ execută

      dacă $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

$tata[v] = u$

scrie d , $tata$

// scrie drum minim de la s la un vârf t dat folosind $tata$

Algoritmul lui Dijkstra - Complexitate

□ Cum memorăm $Q = \text{vârfurile încă neselectate}$?

Algoritmul lui Dijkstra - Complexitate

Q poate fi (ca și în cazul algoritmului lui Prim)

- **vector**
  - $Q[u] = 1$, dacă u este selectat ($u \notin Q$)
0, altfel ($u \in Q$)
- **min-ansamblu (heap)**

Algoritmul lui Dijkstra - Complexitate

Varianta 1 - reprezentarea lui Q ca vector

$$Q[u] = \begin{cases} 1, & \text{dacă } u \text{ este selectat } (u \notin Q) \\ 0, & \text{altfel } (u \in Q) \end{cases}$$

- Inițializare Q** →
  - n * extragere vârf minim** →
  - actualizare etichete vecini** →
-

Algoritmul lui Dijkstra - Complexitate

Varianta 1 - reprezentarea lui Q ca vector

$$Q[u] = \begin{cases} 1, & \text{dacă } u \text{ este selectat } (u \notin Q) \\ 0, & \text{altfel } (u \in Q) \end{cases}$$

- Inițializare Q** → $O(n)$
  - $n *$ extragere vârf minim** →
  - actualizare etichete vecini** →
-

Algoritmul lui Dijkstra - Complexitate

Varianta 1 - reprezentarea lui Q ca vector

$$Q[u] = \begin{cases} 1, & \text{dacă } u \text{ este selectat } (u \notin Q) \\ 0, & \text{altfel } (u \in Q) \end{cases}$$

- Inițializare Q** → $O(n)$
  - $n *$ extragere vârf minim** → $O(n^2)$
  - actualizare etichete vecini** →
-

Algoritmul lui Dijkstra - Complexitate

Varianta 1 - reprezentarea lui Q ca vector

$$Q[u] = \begin{cases} 1, & \text{dacă } u \text{ este selectat } (u \notin Q) \\ 0, & \text{altfel } (u \in Q) \end{cases}$$

- Inițializare Q** → $O(n)$
  - $n *$ extragere vârf minim** → $O(n^2)$
  - actualizare etichete vecini** → $O(m)$
-

Algoritmul lui Dijkstra - Complexitate

Varianta 1 - reprezentarea lui Q ca vector

$$Q[u] = \begin{cases} 1, & \text{dacă } u \text{ este selectat } (u \notin Q) \\ 0, & \text{altfel } (u \in Q) \end{cases}$$

- Inițializare Q** → $O(n)$
- n * extragere vârf minim** → $O(n^2)$
- actualizare etichete vecini** → $O(m)$

$$O(n^2)$$

Algoritmul lui Dijkstra - Complexitate

Varianta 2 - reprezentarea lui Q ca min-heap

- Inițializare Q** →
  - n * extragere vârf minim** →
  - actualizare etichete vecini** →
-

Algoritmul lui Dijkstra - Complexitate

```
Dijkstra(G, w, s) // - Q min-heap în raport cu d
    pentru fiecare  $u \in V$  execută
         $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = 0$ 
     $d[s] = 0$ 
    Q = V // creare heap cu cheile din d
    cât timp  $Q \neq \emptyset$  execută
        u = extrage_min(Q)
        pentru fiecare  $uv \in E$  execută
            dacă  $d[u] + w(u, v) < d[v]$  atunci
                 $d[v] = d[u] + w(u, v)$ 
                repara(Q, v)
                tata[v] = u

    scrie d, tata
    // scrie drum minim de la s la un vîrf t dat folosind tata
```

Algoritmul lui Dijkstra - Complexitate

Varianta 2 - reprezentarea lui Q ca min-heap

- **Inițializare Q** → $O(n)$
  - **$n *$ extragere vârf minim** → $O(n \log n)$
  - **actualizare etichete vecini** →
-

Algoritmul lui Dijkstra - Complexitate

Varianta 2 - reprezentarea lui Q ca min-heap

- **Inițializare Q** → $O(n)$
  - **$n *$ extragere vârf minim** → $O(n \log n)$
  - **actualizare etichete vecini** → $O(m \log n)$
-
- !! + actualizare Q**
- $O(m \log n)$**

Algoritmul lui Dijkstra

Observație. Pentru a determina drumul minim între două vârfuri s și t **date**, putem folosi algoritmul lui Dijkstra, cu următoarea modificare:

- dacă vârful u ales este chiar t , **algoritmul se oprește**
- drumul de la s la t se afișează folosind vectorul $tata$ (vezi BF)

Algoritmul lui Dijkstra

- **Dijkstra ≈ Prim** (versiunea $O(n^2)$ / $O(m \log n)$)

Algoritmul lui Dijkstra

Algoritmul funcționează și pentru grafuri neorientate?

Algoritmul lui Dijkstra

- De ce nu funcționează corect algoritmul dacă avem arce cu cost negativ? Exemplu.

- Cum putem rezolva problema dacă avem și arce de cost negativ?

Algoritmul lui Dijkstra

- De ce nu funcționează corect algoritmul dacă avem arce cu cost negativ? Exemplu.
- Cum putem rezolva problema dacă avem și arce de cost negativ?

Putem aduna o constantă la costul fiecărui arc, astfel încât toate arcele să aibă cost pozitiv. **Drumul minim între 2 vârfuri rămâne la fel?**

Algoritmul lui Dijkstra

- De ce nu funcționează corect algoritmul dacă avem arce cu cost negativ? Exemplu.
- Cum putem rezolva problema dacă avem și arce de cost negativ?

Putem aduna o constantă la costul fiecărui arc, astfel încât toate arcele să aibă cost pozitiv. Drumul minim între 2 vârfuri rămâne la fel?

- NU

Algoritmul lui Dijkstra

Cum putem rezolva problema dacă avem și arce de cost negativ?

Algoritmul BELLMAN-FORD

(suplimentar)

- La un pas, nu relaxăm arcele dintr-un vârf selectat u , ci **din toate vârfurile** (deci relaxăm toate arcele)

Algoritmul lui Dijkstra

Cum putem rezolva problema dacă avem și arce de cost negativ?

Algoritmul BELLMAN-FORD (suplimentar)

- La un pas, nu relaxăm arcele dintr-un vârf selectat u , ci **din toate vârfurile** (deci relaxăm toate arcele)

```
pentru  $i = 1, n-1$  execută
    pentru fiecare  $uv \in E$  execută
        dacă  $d[u] + w(u, v) < d[v]$  atunci
             $d[v] = d[u] + w(u, v)$ 
             $tata[v] = u$ 
```

Algoritmul lui Dijkstra

Cum putem rezolva problema dacă avem și arce de cost negativ?

Algoritmul BELLMAN-FORD

- La un pas, nu relaxăm arcele dintr-un vârf selectat u, ci **din toate vârfurile** (deci relaxăm toate arcele)

pentru $i = 1, n-1$ execută

pentru fiecare $uv \in E$ execută

dacă $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

$tata[v] = u$

- După pasul $i \rightarrow d[u] = \text{costul minim al unui s-u drum cu cel mult } i \text{ arce}$

Algoritmul lui Dijkstra - Corectitudine

Algoritmul lui Dijkstra - Corectitudine

Lema 1. Pentru orice $u \in V$, la orice pas al algoritmului lui Dijkstra, avem:

- dacă $d[u] < \infty$, există un drum de la s la u în G , de cost $d[u]$, iar acesta se poate determina din vectorul tata:
  - $tata[u] = \text{predecesorul lui } u \text{ pe un drum de la } s \text{ la } u \text{ de cost } d[u]$
- $d[u] \geq \delta(s, u)$

Algoritmul lui Dijkstra - Corectitudine

Lema 1. Pentru orice $u \in V$, la orice pas al algoritmului lui Dijkstra, avem:

- dacă $d[u] < \infty$, există un drum de la s la u în G , de cost $d[u]$, iar acesta se poate determina din vectorul tata:
  - $tata[u] = \text{predecesorul lui } u \text{ pe un drum de la } s \text{ la } u \text{ de cost } d[u]$
- $d[u] \geq \delta(s, u)$

Consecință. Dacă, la un pas al algoritmului, avem, pentru un vârf u , relația $d[u] = \delta(s, u)$, atunci $d[u]$ nu se mai modifică până la final.

Algoritmul lui Dijkstra - Corectitudine

Teorema

Fie $G = (V, E, w)$ un graf orientat ponderat cu
 $w : E \rightarrow \mathbb{R}_+$ și $s \in V$ fixat.

La finalul algoritmului lui Dijkstra, avem:

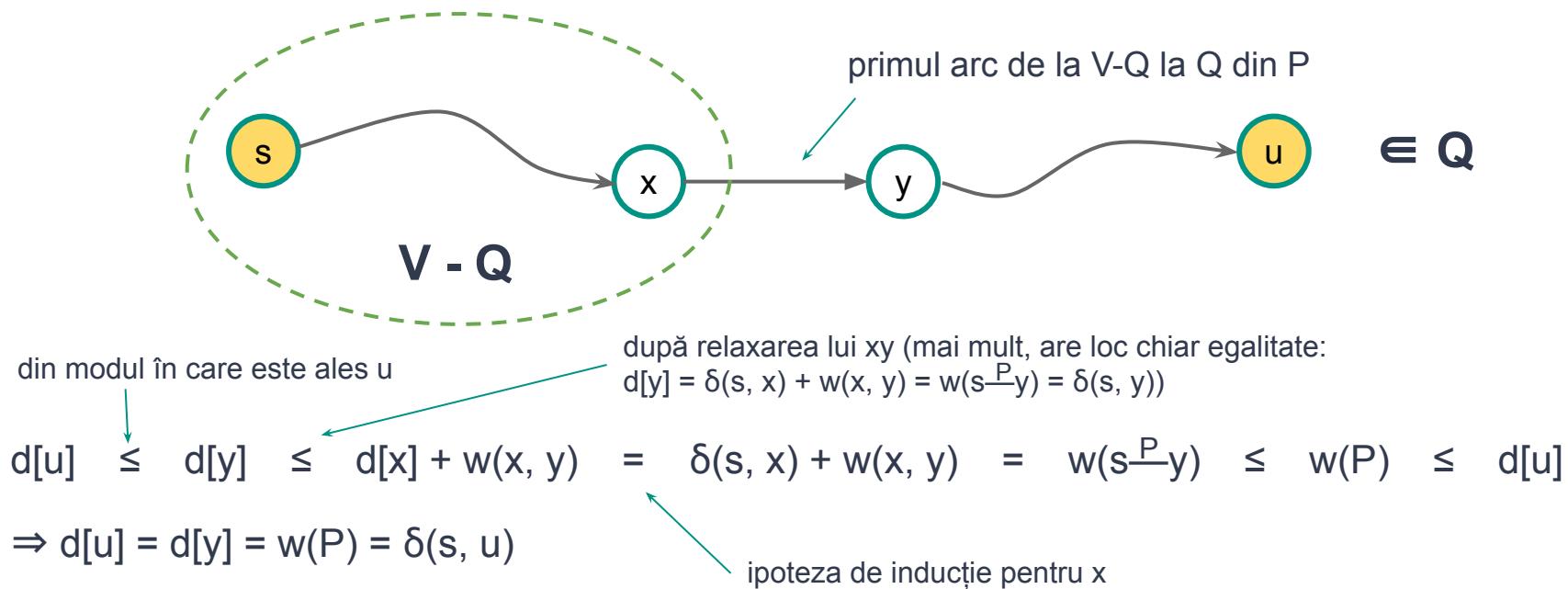
$$d[u] = \delta(s, u), \text{ pentru orice } u \in V$$

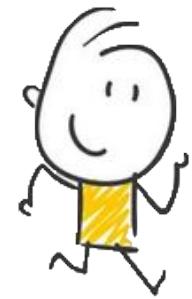
și tata memorează un arbore al distanțelor față de s .

Algoritmul lui Dijkstra - Corectitudine

Demonstrație (idee). Inducție: $d[x] = \delta(s, x)$, $\forall x \notin Q$ (= deja selectat)

Când un vârf u este selectat: fie P un $s-u$ drum minim

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Ipoteze:

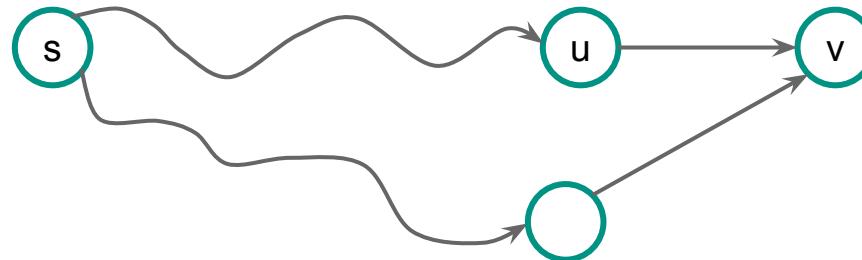
- Graful **nu** conține circuite
- Arcele pot avea **și cost negativ**

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Amintim:

- Când considerăm un vârf v , pentru a calcula $d(s, v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s, u)$, pentru orice u cu $uv \in E$
- atunci, putem calcula distanțele după relația

$$\delta(s, v) = \min \{ \delta(s, u) + w(u, v) \mid uv \in E \}$$

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Amintim:

- Când considerăm un vârf v , pentru a calcula $d(s, v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s, u)$, pentru orice u cu $uv \in E$

$\Rightarrow$

ar fi utilă o ordonare a vârfurilor, astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Amintim:

- Când considerăm un vârf v , pentru a calcula $d(s, v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s, u)$, pentru orice u cu $uv \in E$

⇒

ar fi utilă o ordonare a vârfurilor, astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

O astfel de ordonare nu există dacă graful conține circuite

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Amintim:

- Când considerăm un vârf v , pentru a calcula $d(s, v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s, u)$, pentru orice u cu $uv \in E$

⇒

ar fi utilă o ordonare a vârfurilor, astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

O astfel de ordonare există dacă graful nu conține circuite
= sortarea topologică

Pseudocod

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

- Considerăm vârfurile în ordinea dată de sortarea topologică
- Pentru fiecare vârf u , relaxăm arcele uv către vecinii săi (pentru a găsi drumuri noi către aceştia)

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

// inițializăm distanțe - ca la Dijkstra

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

```
// inițializăm distanțe - ca la Dijkstra
pentru fiecare  $u \in V$  execută
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = 0$ 
 $d[s] = 0$ 

// determinăm o sortare topologică a vârfurilor
// este suficient să păstrăm vârfurile din sortare începând cu s
```

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

```
// inițializăm distanțe - ca la Dijkstra
pentru fiecare  $u \in V$  execută
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = 0$ 
 $d[s] = 0$ 

// determinăm o sortare topologică a vârfurilor
// este suficient să păstrăm vârfurile din sortare începând cu s
SortTop = sortare_topologică( $G$ , s)

pentru fiecare  $u \in SortTop$  execută
```

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

```
// inițializăm distanțe - ca la Dijkstra
pentru fiecare  $u \in V$  execută
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = 0$ 
 $d[s] = 0$ 

// determinăm o sortare topologică a vârfurilor
// este suficient să păstrăm vârfurile din sortare începând cu s
SortTop = sortare_topologică( $G$ , s)

pentru fiecare  $u \in \text{SortTop}$  execută
    pentru fiecare  $uv \in E$  execută
```

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

```
// inițializăm distanțe - ca la Dijkstra
pentru fiecare  $u \in V$  execută
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = 0$ 
 $d[s] = 0$ 

// determinăm o sortare topologică a vârfurilor
// este suficient să păstrăm vârfurile din sortare începând cu s
SortTop = sortare_topologică(G, s)

pentru fiecare  $u \in \text{SortTop}$  execută
    pentru fiecare  $uv \in E$  execută
        dacă  $d[u] + w(u, v) < d[v]$  atunci // relaxăm uv
             $d[v] = d[u] + w(u, v)$ 
             $tata[v] = u$ 
```

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

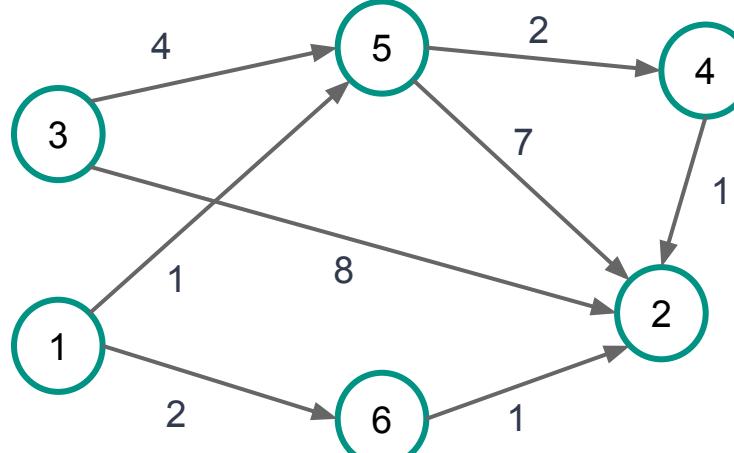
```
// inițializăm distanțe - ca la Dijkstra
pentru fiecare  $u \in V$  execută
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = 0$ 
 $d[s] = 0$ 

// determinăm o sortare topologică a vârfurilor
// este suficient să păstrăm vârfurile din sortare începând cu s
SortTop = sortare_topologică(G, s)

pentru fiecare  $u \in \text{SortTop}$  execută
    pentru fiecare  $uv \in E$  execută
        dacă  $d[u] + w(u, v) < d[v]$  atunci // relaxăm uv
             $d[v] = d[u] + w(u, v)$ 
             $tata[v] = u$ 

scrie d, tata
```

Exemplu

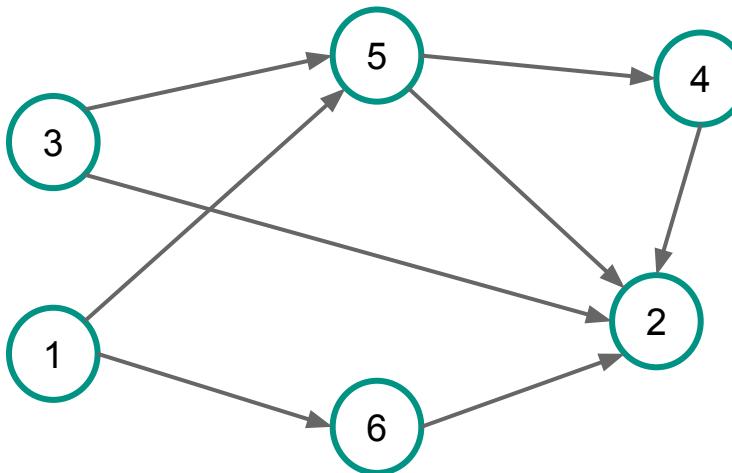

Exemplu

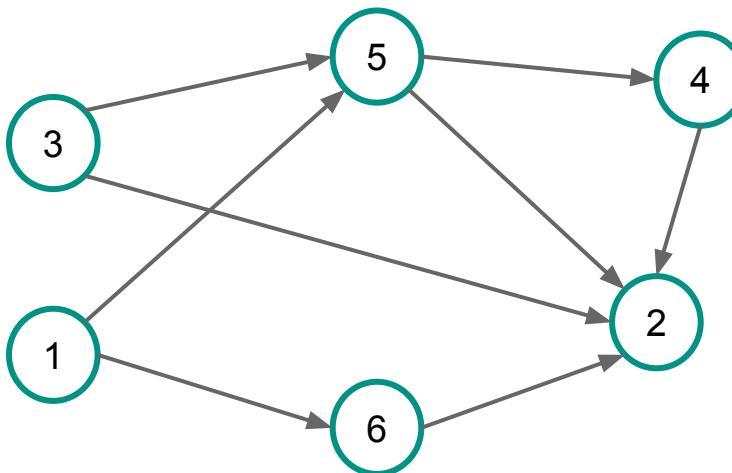
- **Etapa 1** - determinăm o ordonare topologică a vârfurilor
- Amintim algoritm

```
SortTop ← ∅  
coada C ← ∅  
adaugă în C toate vârfurile v cu  $d^-[v] = 0$   
cât timp  $C \neq \emptyset$  execută  
     $i \leftarrow \text{extrage}(C)$   
    adaugă  $i$  în SortTop  
pentru  $ij \in E$  execută  
         $d^-[j]--$   
        dacă  $d^-[j] = 0$  atunci  
            adaugă( $j$ , C)  
  
returnează SortTop
```

Sortare topologică - Exemplu

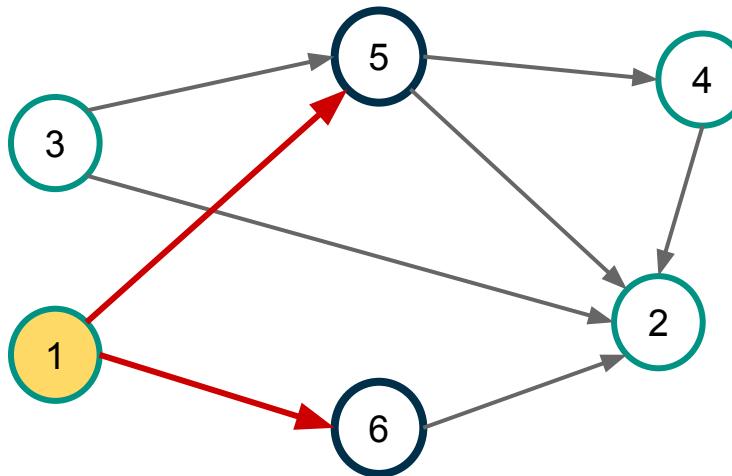

Sortare topologică - Exemplu

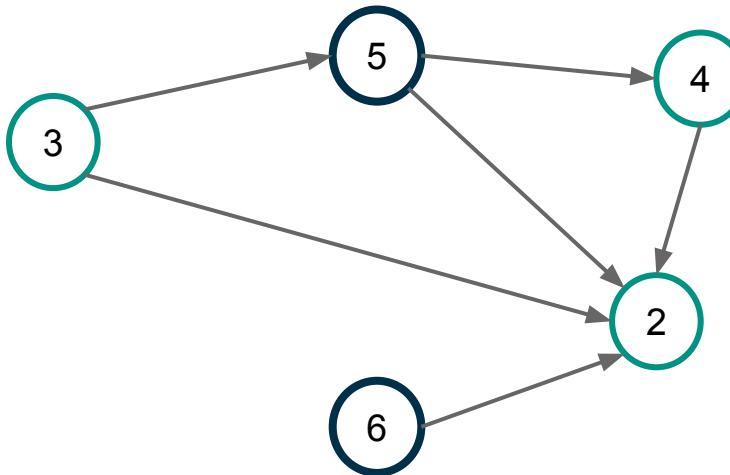
C: 1 3

Sortare topologică - Exemplu

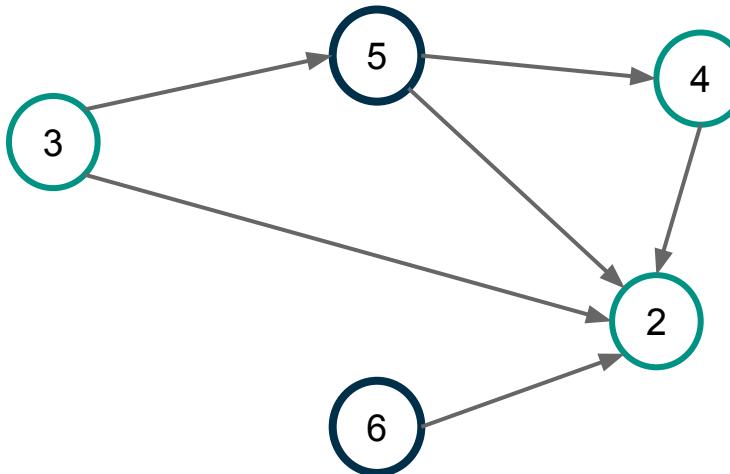
C: **1** 3

Sortare topologică - Exemplu

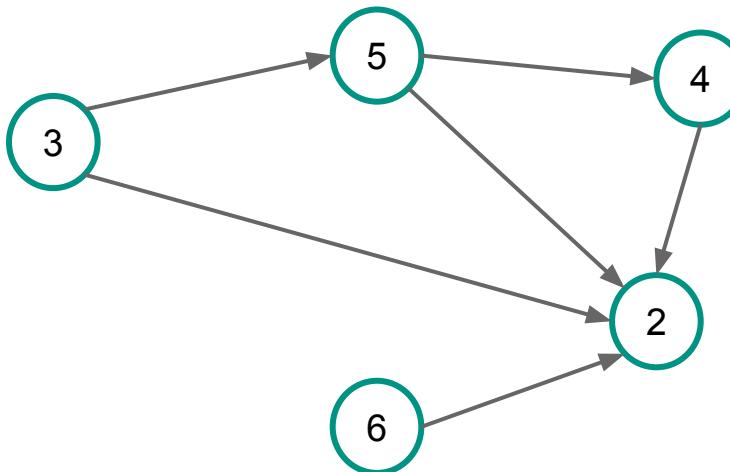
C: **1** 3

Sortare topologică - Exemplu

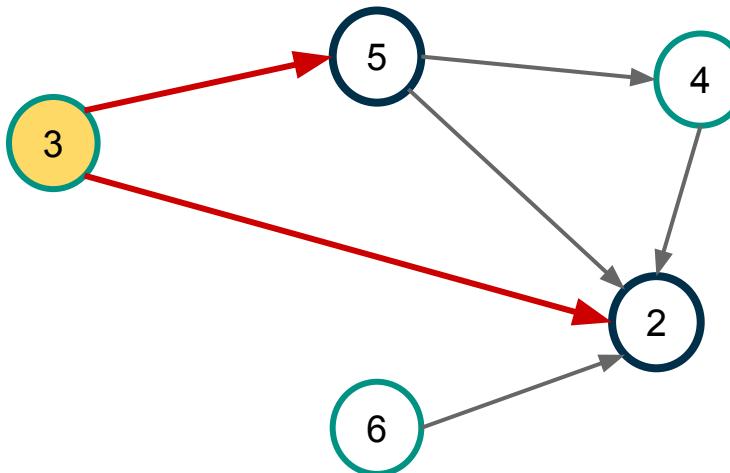
C: **1** 3 6

Sortare topologică - Exemplu

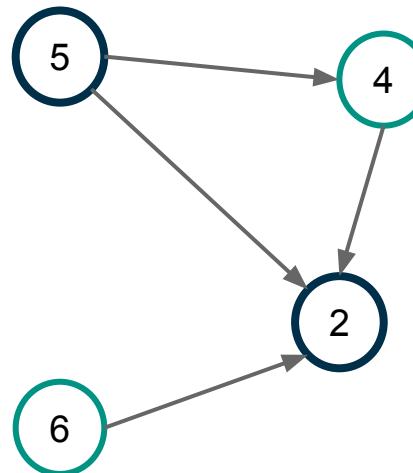
C: **1** 3 6

Sortare topologică - Exemplu

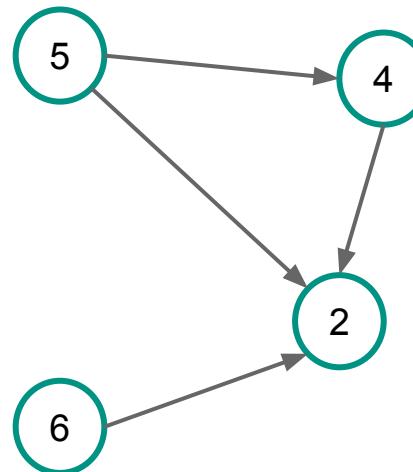
C: **1 3 6**

Sortare topologică - Exemplu

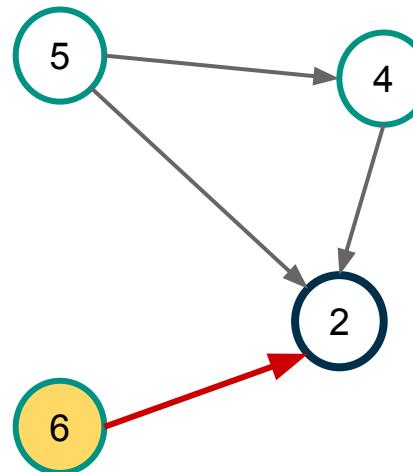
C: **1 3 6**

Sortare topologică - Exemplu

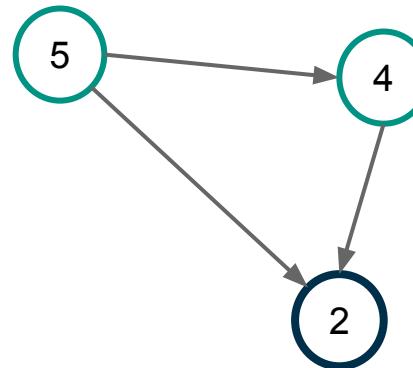
C: **1 3 6 5**

Sortare topologică - Exemplu

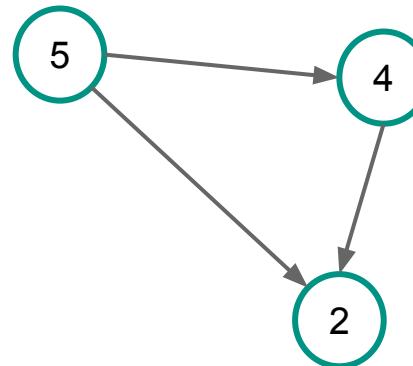
C: **1 3 6 5**

Sortare topologică - Exemplu

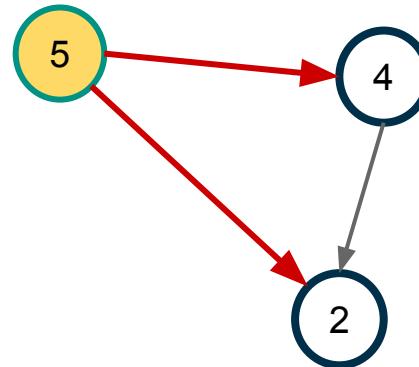
C: **1 3 6 5**

Sortare topologică - Exemplu

c: **1 3 6 5**

Sortare topologică - Exemplu

c: 1 3 6 5

Sortare topologică - Exemplu

c: **1 3 6 5**

Sortare topologică - Exemplu

C: **1 3 6 5 4**

Sortare topologică - Exemplu

c: 1 3 6 5 4

Sortare topologică - Exemplu

2

c: 1 3 6 5 4

Sortare topologică - Exemplu

2

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică - Exemplu

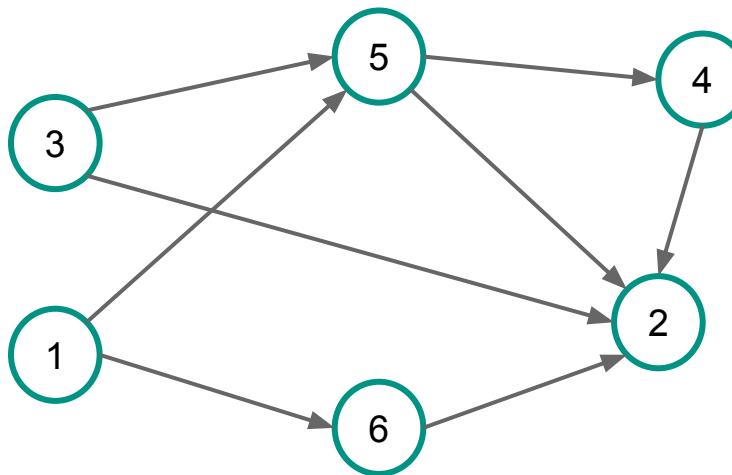

c: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică - Exemplu

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică - Exemplu

SORTARE TOPOLOGICĂ: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică - Algoritm

coada C $\leftarrow \emptyset$

adăugă în C toate vârfurile v cu $d^-[v]=0$

cât timp $C \neq \emptyset$ execută

i $\leftarrow$ extrage(C)

adăugă i în sortare

pentru $ij \in E$ execută

$d^-[j]--$

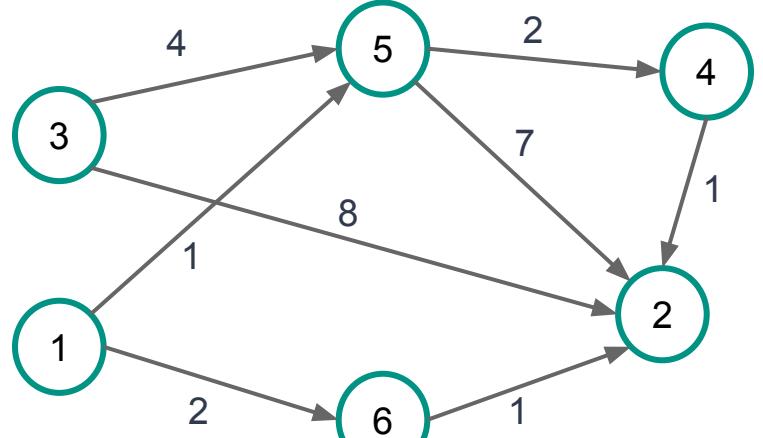
dacă $d^-[j] = 0$ atunci

adăugă(j, C)

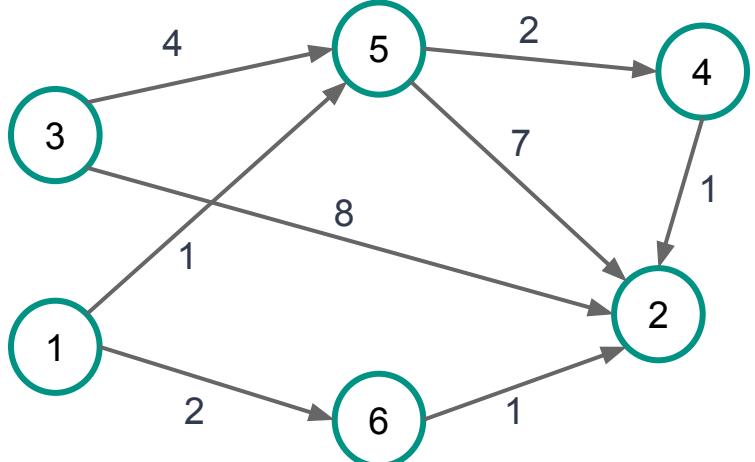
return C

Exemplu

- **Etapa 2** - parcurgem vârfurile în ordinea dată de sortarea topologică și relaxăm, pentru fiecare vârf, arcele care ies din acesta

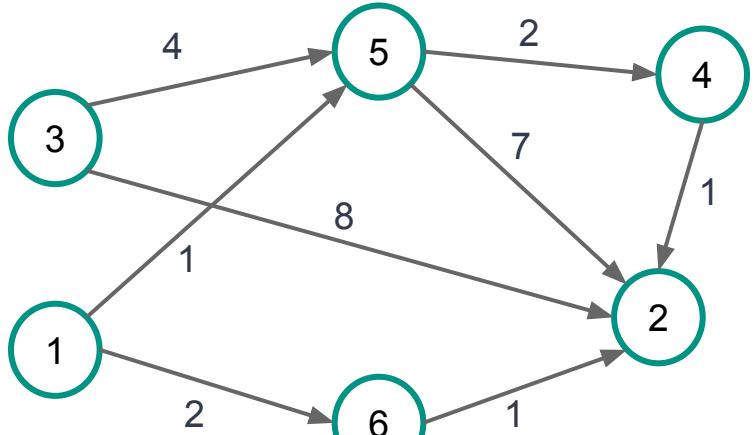
Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vîrf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

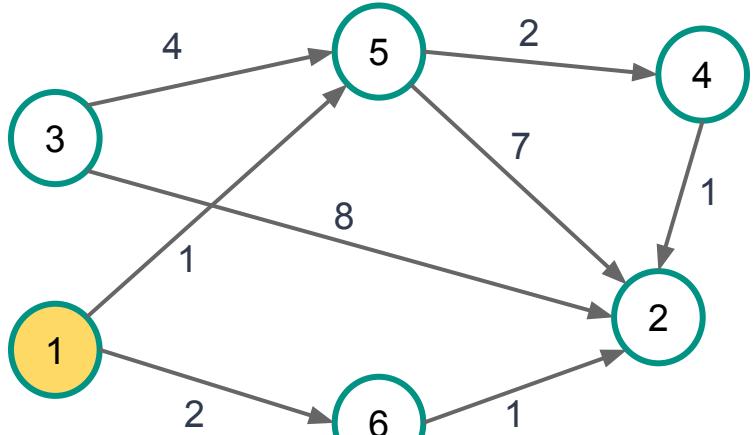

Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1 [$\infty/0$,	2 $\infty/0$,	3 0/0,	4 $\infty/0$,	5 $\infty/0$,	6 $\infty/0$]
--------	---------------------	-------------------	-----------	-------------------	-------------------	-------------------

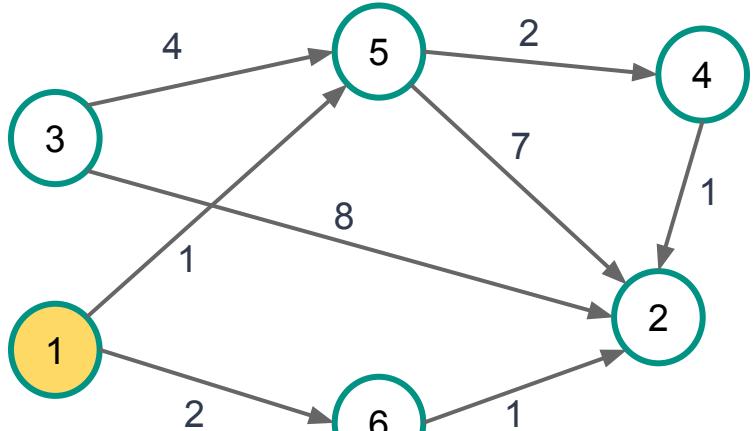
Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vîrf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1	2	3	4	5	6
u = 1	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

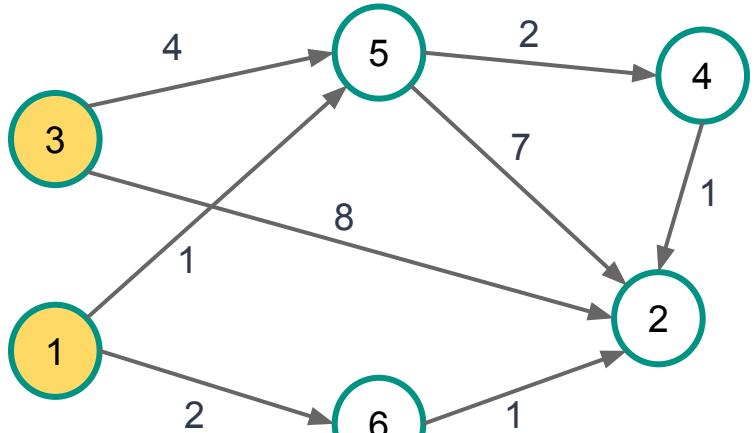
s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1	2	3	4	5	6
$u = 1$	[$\infty/0$, $\infty/0$,]	[$\infty/0$, $\infty/0$,]	0/0, 0/0,	$\infty/0$, $\infty/0$,	$\infty/0$, $\infty/0$,	$\infty/0$]

**1 nu este accesibil din s - putem să nu îl considerăm
(să ignorăm vâfurile din ordonarea topologică aflate înaintea lui s)**

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

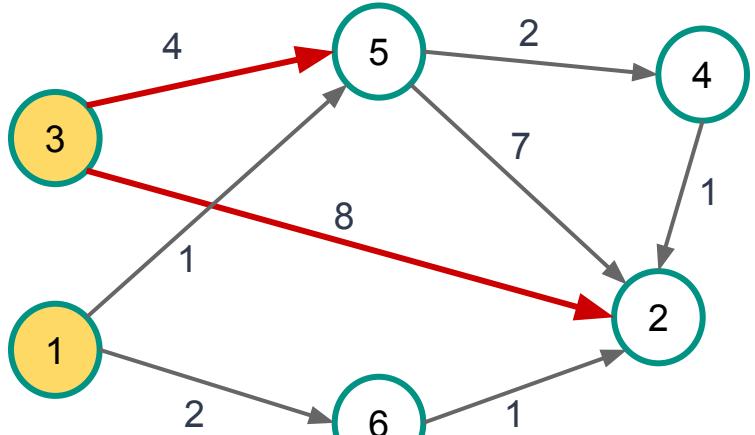
Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1	2	3	4	5	6
$u = 1$	$\infty/0$, $\infty/0$,	$\infty/0$, $\infty/0$,	$0/0$, $0/0$,	$\infty/0$, $\infty/0$,	$\infty/0$, $\infty/0$,	$\infty/0$]
$u = 3$						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

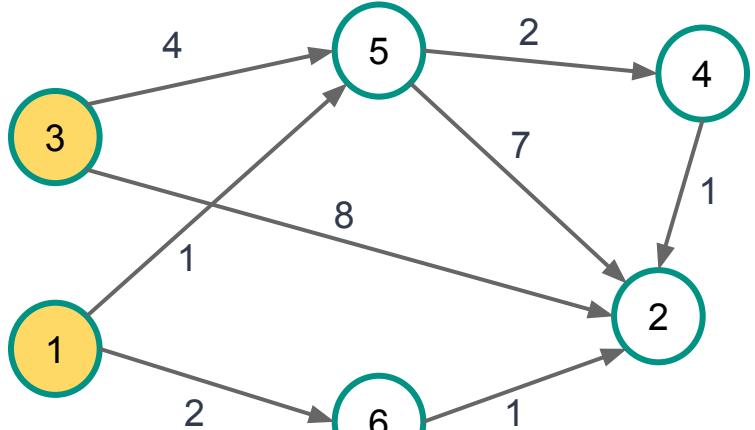
Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

$s = 3$ - vîrf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1	2	3	4	5	6
$u = 1$	$\infty/0$, $\infty/0$,	$\infty/0$, $\infty/0$,	$0/0$, $0/0$,	$\infty/0$, $\infty/0$,	$\infty/0$, $\infty/0$,	$\infty/0$]
$u = 3$						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

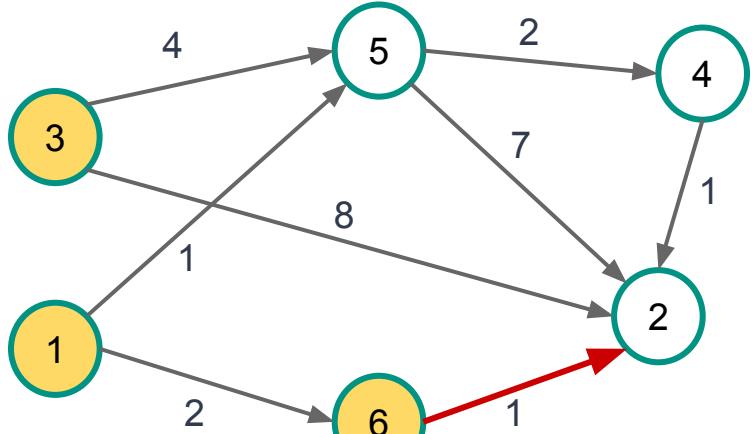
Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1	2	3	4	5	6
$u = 1$	$\infty/0$	$\infty/0$	$0/0$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$
$u = 3$	$\infty/0$	$8/3$	$0/0$	$\infty/0$	$4/3$	$\infty/0$

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

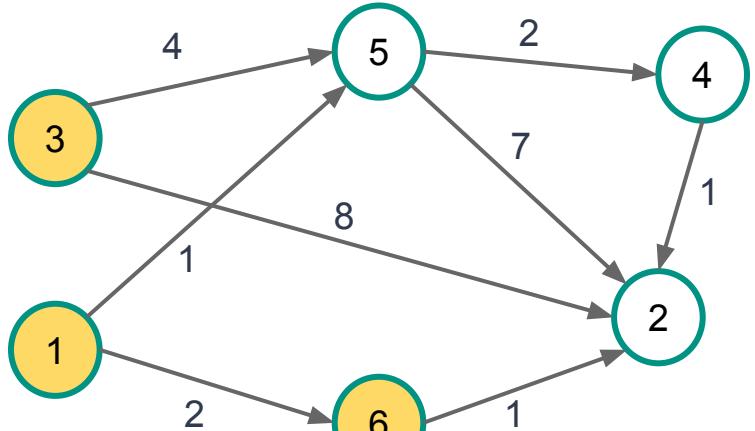
Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1	2	3	4	5	6
$u = 1$	$\infty/0$	$\infty/0$	$0/0$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$
$u = 3$	$\infty/0$	$8/3$	$0/0$	$\infty/0$	$4/3$	$\infty/0$
$u = 6$						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

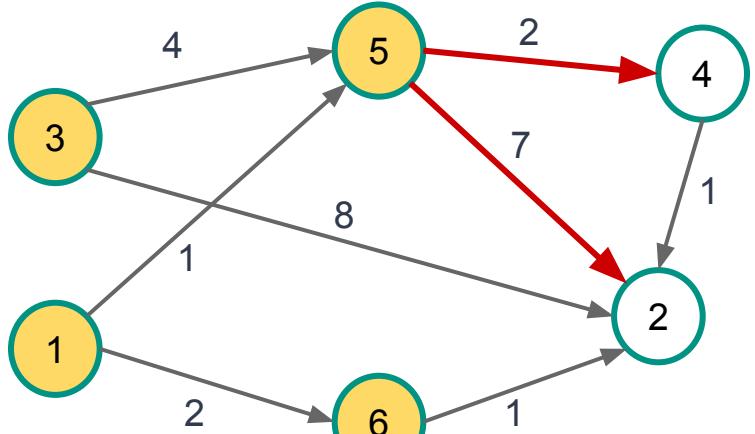
Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1	2	3	4	5	6
$u = 1$	$\infty/0$	$\infty/0$	$0/0$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$
$u = 3$	$\infty/0$	$8/3$	$0/0$	$\infty/0$	$4/3$	$\infty/0$
$u = 6$	$\infty/0$	$8/3$	$0/0$	$\infty/0$	$4/3$	$\infty/0$

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

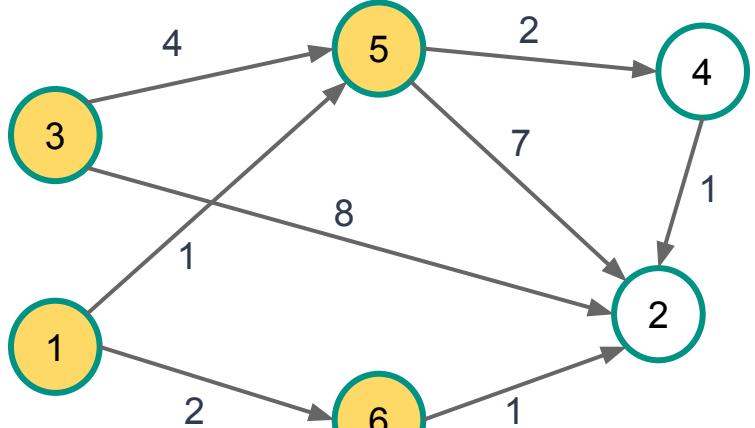
Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

$s = 3$ - vîrf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1	2	3	4	5	6
$u = 1$	$\infty/0$	$\infty/0$	$0/0$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$
$u = 3$	$\infty/0$	$8/3$	$0/0$	$\infty/0$	$4/3$	$\infty/0$
$u = 6$	$\infty/0$	$8/3$	$0/0$	$\infty/0$	$4/3$	$\infty/0$
$u = 5$						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

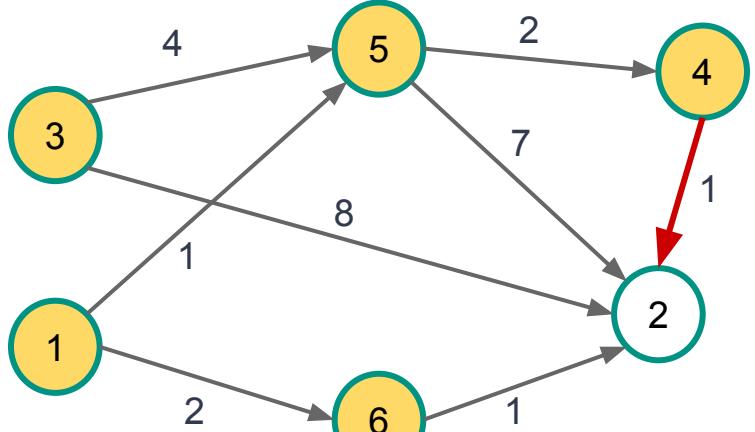
Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1	2	3	4	5	6
u = 1	[$\infty/0$, $\infty/0$,]					
u = 3	[$\infty/0$, $8/3$,]					
u = 6	[$\infty/0$, $8/3$,]					
u = 5	[$\infty/0$, $8/3$,]			6/5 ,	$4/3$,	$\infty/0$]

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

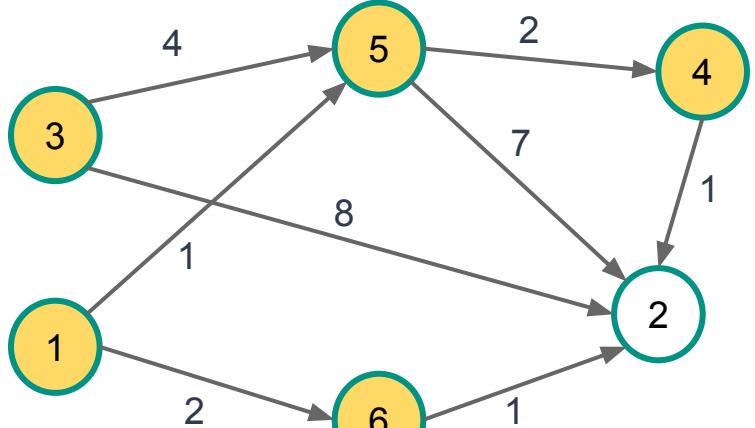
Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1	2	3	4	5	6
u = 1	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$\infty/0$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 6	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 5	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$6/5$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 4						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

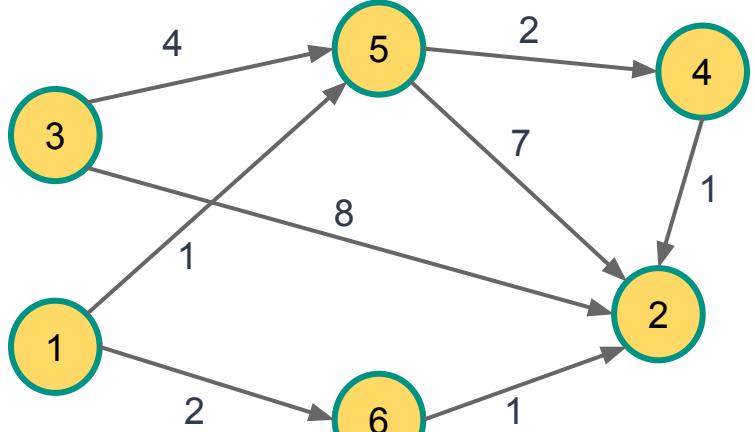
Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1	2	3	4	5	6
u = 1	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$\infty/0$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 6	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 5	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$6/5$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 4	[$\infty/0$, $\infty/0$,	7/4 ,	$0/0$,	$6/5$,	$4/3$,	$\infty/0$]

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

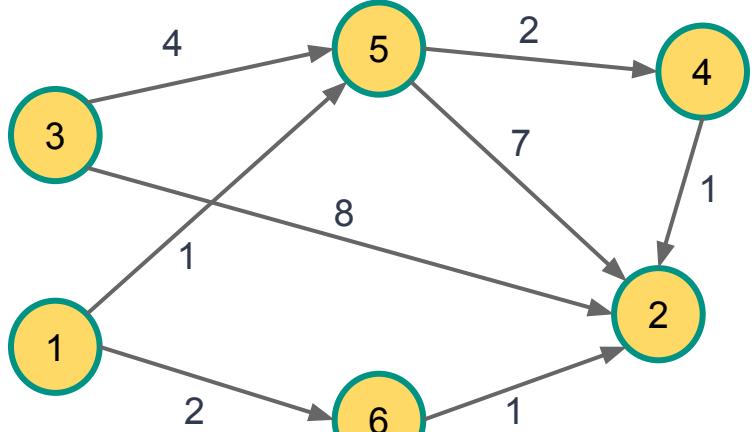
Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1	2	3	4	5	6
u = 1	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$\infty/0$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 6	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 5	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$6/5$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 4	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$7/4$,	$0/0$,	$6/5$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 2						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

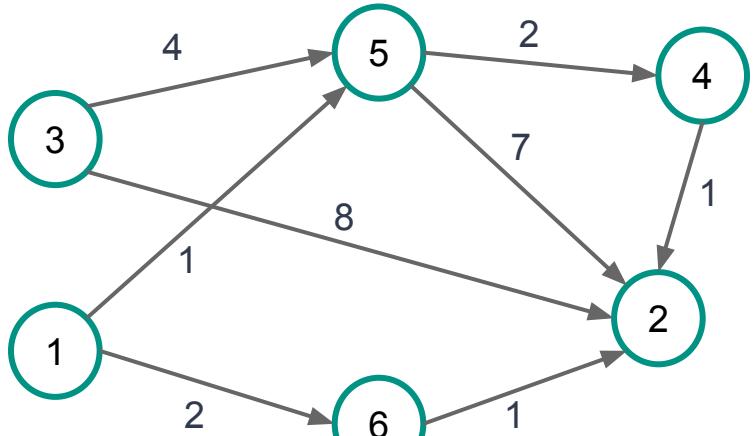

Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1	2	3	4	5	6
u = 1	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$\infty/0$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 6	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 5	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$6/5$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 4	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$7/4$,	$0/0$,	$6/5$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 2	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$7/4$,	$0/0$,	$6/5$,	$4/3$,	$\infty/0$]

Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

Soluție

[$\infty/0$, $7/4$, $0/0$, $6/5$, $4/3$, $\infty/0$]

Un drum minim de la 3 la 2?

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Observație

- Este suficient să considerăm, în ordonarea topologică, doar vârfurile accesibile din s
- În exemplu** - fără 1 și 6

Complexitate

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

```
s - vârful de start
void df(int i) {
    viz[i] = 1;
    for ij ∈ E
        if (viz[j] == 0)
            df(j);
    // i este finalizat
    push(S, i)
}
for (i=1; i<=n; i++)
    if (viz[i] == 0)
        df(i);
while (not S.empty()) {
    u = S.pop();
    adaugă u în sortare
}
```

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

```
// inițializăm distanțe - ca la Dijkstra
pentru fiecare  $u \in V$  execută
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = 0$ 
 $d[s] = 0$ 
```

```
// determinăm o sortare topologică a vârfurilor
SortTop = sortare_topologică(G)
```

```
pentru fiecare  $u \in SortTop$  execută
    pentru fiecare  $uv \in E$  execută
        dacă  $d[u] + w(u,v) < d[v]$  atunci // relaxăm uv
             $d[v] = d[u] + w(u,v)$ 
             $tata[v] = u$ 
```

scrie d , $tata$

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Complexitate

- **Initializare** → $O(?)$
  - **Sortare topologică** → $O(?)$
  - **$m * \text{relaxare } uv$** → $O(?)$
-

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Complexitate

- **Initializare** → $O(n)$
- **Sortare topologică** → $O(m + n)$
- **$m * \text{relaxare } uv$** → $O(m)$

$O(m + n)$

Corectitudine

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Algoritmul funcționează corect și dacă există arce cu cost negativ

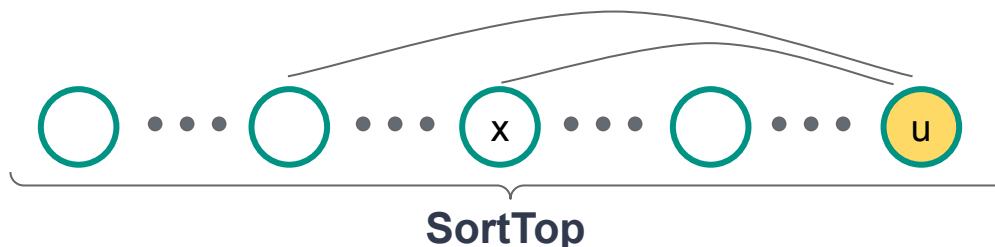
$$\delta(s, u) = \min \{ \delta(s, x) + w(x, u) \mid xu \in E \}$$

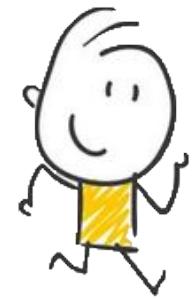
Când algoritmul ajunge la vârful u , avem:

$$d[u] = \min \{ d[x] + w(x, u) \mid xu \in E \}$$

relaxare arce xu

Concluzii

Drumuri minime de sursă unică - algoritmi

Algoritmi - $G=(V, E)$ graf orientat

G - neponderat

Parcuregere în lătime (BF)

BF(s)

```
coada C ← ∅  
adauga(s, C)
```

G - ponderat, ponderi > 0

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(s)

```
(min-heap) Q ← V  
// se putea începe doar cu  $Q \leftarrow \{s\}$  +  
vector viz;  $v \in Q \Leftrightarrow v$  nevizitat
```

G - ponderat fără circuite

DAGS(s)

```
SortTop ← sortare_topologica(G)
```

Algoritmi - $G=(V, E)$ graf orientat

G - neponderat

Parcuregere în lătime (BF)

BF(s)

```
coada C ← ∅  
adauga(s, C)
```

```
pentru fiecare u∈V  
    d[u]=∞; tata[u]=viz[u]=0  
  
viz[s]=1; d[s]=0
```

G - ponderat, ponderi > 0

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(s)

```
(min-heap) Q ← V  
// se putea începe doar cu Q ← {s} +  
vector viz; v∈Q ⇔ v nevizitat
```

```
pentru fiecare u∈V  
    d[u]=∞; tata[u]=0  
  
d[s] = 0
```

G - ponderat fără circuite

DAGS(s)

```
SortTop ← sortare_topologica(G)
```

```
pentru fiecare u∈V  
    d[u]=∞; tata[u]=0  
  
d[s] = 0
```

Algoritmi - $G=(V, E)$ graf orientat

G - neponderat

Parcursere în lătime (BF)

BF(s)

```
coada C  $\leftarrow \emptyset$ 
adauga(s, C)
```

```
pentru fiecare  $u \in V$ 
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = \text{viz}[u] = 0$ 
 $\text{viz}[s] = 1$ ;  $d[s] = 0$ 
```

```
cât timp  $C \neq \emptyset$ 
     $u \leftarrow \text{extrage}(C)$ 
    pentru fiecare  $uv \in E$ 
```

G - ponderat, ponderi > 0

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(s)

```
(min-heap)  $Q \leftarrow V$ 
// se putea începe doar cu  $Q \leftarrow \{s\}$  +
vector viz;  $v \in Q \Leftrightarrow v$  nevizitat
```

```
pentru fiecare  $u \in V$ 
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = 0$ 
 $d[s] = 0$ 
```

```
cât timp  $Q \neq \emptyset$ 
     $u = \text{extrage}(Q)$  vârf cu
        eticheta  $d$  minimă
    pentru fiecare  $uv \in E$ 
```

G - ponderat fără circuite

DAGS(s)

```
SortTop  $\leftarrow \text{sortare_topologica}(G)$ 
```

```
pentru fiecare  $u \in V$ 
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = 0$ 
 $d[s] = 0$ 
```

```
pentru fiecare  $u \in \text{SortTop}$ 
    pentru fiecare  $uv \in E$ 
```

Algoritmi - $G=(V, E)$ graf orientat

G - neponderat

Parcursere în lătime (BF)

BF(s)

```
coada C ← ∅  
adauga(s, C)
```

```
pentru fiecare u∈V  
    d[u]=∞; tata[u]=viz[u]=0  
  
viz[s]=1; d[s]=0
```

```
cât timp C ≠ ∅  
    u ← extrage(C)  
  
    pentru fiecare uv∈E  
        dacă viz[v] = 0  
            d[v] = d[u] + 1  
            tata[v]=u  
            adauga(v, C)  
            viz[v]=1
```

scrie d , $tata$

G - ponderat, ponderi > 0

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(s)

```
(min-heap) Q ← V  
// se putea începe doar cu Q ← {s} +  
vector viz; v∈Q ⇔ v nevizitat
```

```
pentru fiecare u∈V  
    d[u]=∞; tata[u]=0  
  
d[s] = 0
```

```
cât timp Q ≠ ∅  
    u = extrage(Q) vârf cu  
        eticheta d minimă  
    pentru fiecare uv∈E  
        dacă v∉Q și  
            d[u]+w(u,v)<d[v]  
                d[v] = d[u] + w(u,v)  
                tata[v] = u  
                repara(v, Q)
```

scrie d , $tata$

G - ponderat fără circuite

DAGS(s)

```
SortTop ← sortare_topologica(G)
```

```
pentru fiecare u∈V  
    d[u]=∞; tata[u]=0  
  
d[s] = 0
```

```
pentru fiecare u∈SortTop  
  
pentru fiecare uv∈E  
    dacă d[u]+w(u,v) < d[v]  
        d[v] = d[u] + w(u,v)  
        tata[v] = u
```

scrie d , $tata$

Algoritmi - $G=(V, E)$ graf orientat

G - neponderat

Parcursere în lătime (BF)

BF(s)

```
coada C ← ∅  
adauga(s, C)
```

```
pentru fiecare u∈V  
    d[u]=∞; tata[u]=viz[u]=0  
  
viz[s]=1; d[s]=0
```

```
cât timp C ≠ ∅  
    u ← extrage(C)  
  
    pentru fiecare uv∈E  
        dacă viz[v] = 0  
            d[v] = d[u] + 1  
            tata[v]=u  
            adauga(v, C)  
            viz[v]=1
```

scrie d , $tata$

$O(n+m)$

G - ponderat, ponderi > 0

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(s)

```
(min-heap) Q ← V  
// se putea începe doar cu Q ← {s} +  
vector viz; v∈Q ⇔ v nevizitat
```

```
pentru fiecare u∈V  
    d[u]=∞; tata[u]=0  
  
d[s] = 0
```

```
cât timp Q ≠ ∅  
    u = extrage(Q) vârf cu  
        eticheta d minimă  
    pentru fiecare uv∈E  
        dacă v∉Q și  
            d[u]+w(u,v)<d[v]  
                d[v] = d[u] + w(u,v)  
                tata[v] = u  
                repara(v, Q)
```

scrie d , $tata$

$O(m \log n) / O(n^2) / O(n \log n + m)$

G - ponderat fără circuite

DAGS(s)

```
SortTop ← sortare_topologica(G)
```

```
pentru fiecare u∈V  
    d[u]=∞; tata[u]=0  
  
d[s] = 0
```

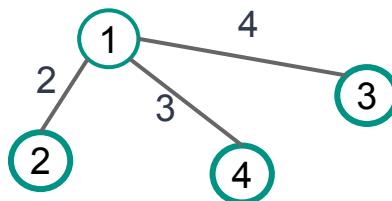
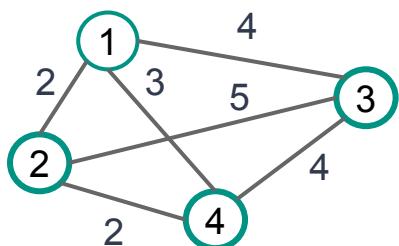
```
pentru fiecare u∈SortTop  
  
pentru fiecare uv∈E  
    dacă d[u]+w(u,v) < d[v]  
        d[v] = d[u] + w(u,v)  
        tata[v] = u
```

scrie d , $tata$

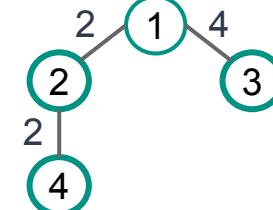
$O(n+m)$

Drumuri minime vs APCM

Drumuri minime din $s \Rightarrow$ arbore de drumuri minime (distanțe) din $s \neq$ APCM - minimizează costul total

arbore al
drumurilor
minime față
de 1

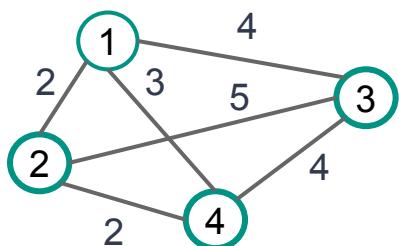

arbore parțial
de cost minim

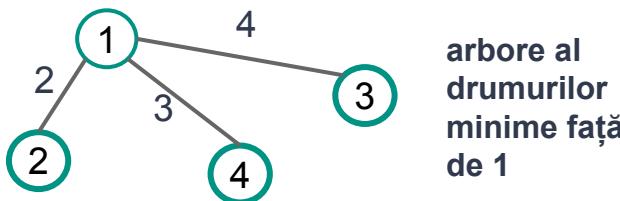
Drumuri minime vs APCM

Drumuri minime din $s \Rightarrow$ arbore de drumuri minime (distanțe) din $s \neq$ APCM - minimizează costul total

G - (ne)orientat ponderat, ponderi > 0
Drumuri minime din s
Algoritmul lui Dijkstra

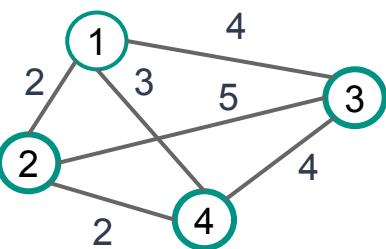

G - neorientat ponderat, ponderi reale
Arbore parțial de cost minim
Algoritmul lui Prim

Drumuri minime vs APCM

Drumuri minime din $s \Rightarrow$ arbore de drumuri minime (distanțe) din $s \neq$ APCM - minimizează costul total

G - (ne)orientat ponderat, ponderi > 0

Drumuri minime din s

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(s)

(min-heap) $Q \leftarrow V$

pentru fiecare $u \in V$

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$
cât timp $Q \neq \emptyset$

$u = \text{extrage}(Q)$ vârf cu eticheta d minimă

pentru fiecare $uv \in E$

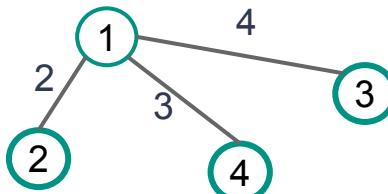
dacă $v \notin Q$ și $d[u] + w(u, v) < d[v]$

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

$tata[v] = u$

repara(v , Q)

scrie d , $tata$

arbore al
drumurilor
minime față
de 1

G - neorientat ponderat, ponderi reale

Arbore parțial de cost minim

Algoritmul lui Prim

Prim(s)

(min-heap) $Q \leftarrow V$

pentru fiecare $u \in V$

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$
cât timp $Q \neq \emptyset$

$u = \text{extrage}(Q)$ vârf cu eticheta d minimă

pentru fiecare $uv \in E$

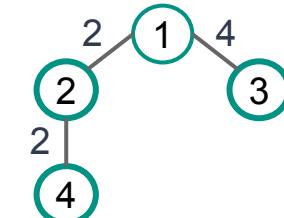
dacă $v \in Q$ și $w(u, v) < d[v]$

$d[v] = w(u, v)$

$tata[v] = u$

repara(v , Q)

scrie d , $tata$, pentru $u \neq s$

arbore parțial
de cost minim

Drumuri minime de la un vârf s dat la celealte vârfuri

(de sursă unică)

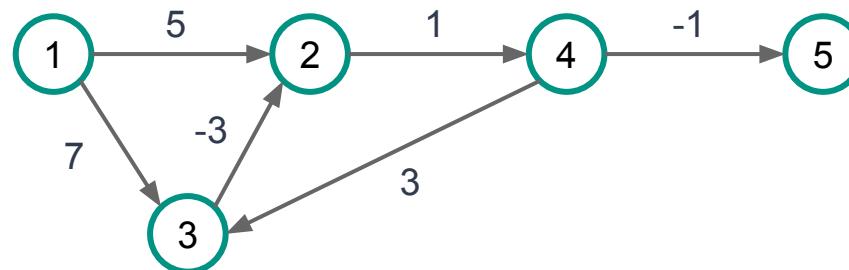
Algoritmul Bellman-Ford

Algoritmul Bellman-Ford

Ipoteză:

- Arcele pot avea și cost **negativ**
- Graful **nu** conține circuite de cost negativ
  - (dacă există $\Rightarrow$ algoritmul le va detecta $\Rightarrow$ nu are soluție)

Algoritmul Bellman-Ford

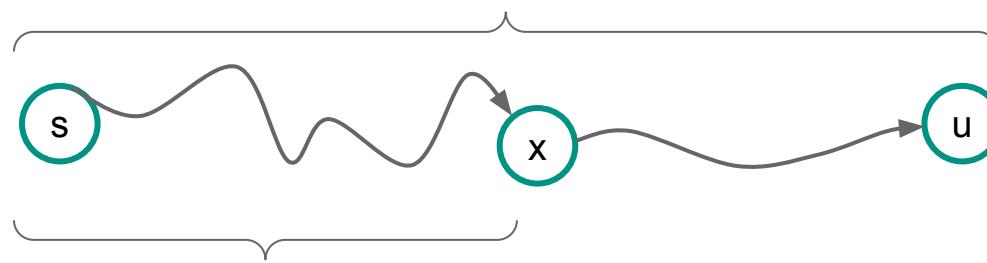
Algoritmul lui Dijkstra - doar pentru ponderi nenegative

Algoritmul Bellman-Ford

Idee: La un pas, relaxăm toate arcele

De câte ori?

s-y drum minim cu $\leq k$ arce

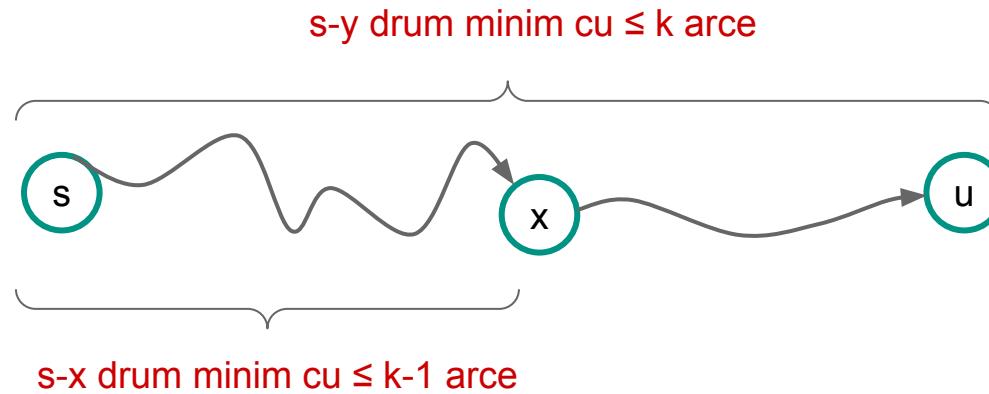

s-x drum minim cu $\leq k-1$ arce

Algoritm Bellman-Ford

Idee: La un pas, relaxăm toate arcele

De câte ori?

Dacă P este $s-y$ drum cu $\leq k$ arce $\Rightarrow [s \xrightarrow{P} x]$ este $s-x$ drum minim cu $\leq k-1$ arce

Un drum minim are cel mult $n-1$ arce $\Rightarrow n-1$ etape

Algoritmul Bellman-Ford

Idee: La un pas, relaxăm toate arcele

Nu relaxăm arcele dintr-un vârf selectat u , ci **din toate vârfurile**.

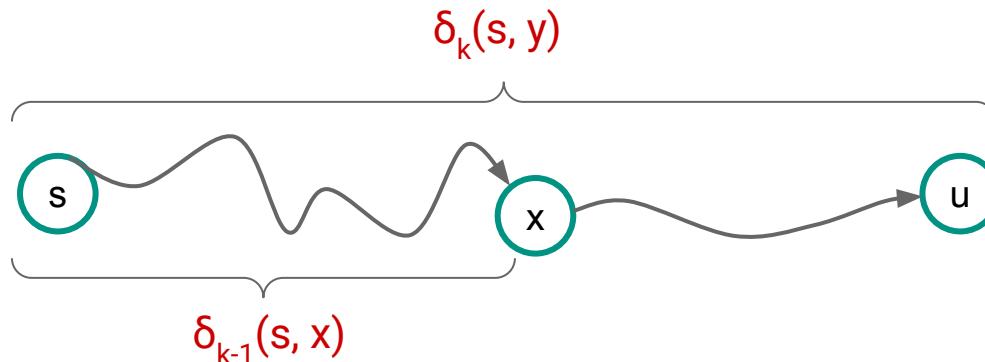
- **n-1 etape** - după k etape, $d[u] \leq$ costul minim al unui drum de la s la u cu cel mult k arce (programare dinamică)

⇒ după k etape, sunt corect calculate etichetele $d[u]$ pentru arcele vârfuri u pentru care există un $s-u$ drum minim cu cel mult k arce

Algoritmul Bellman-Ford

Notăm

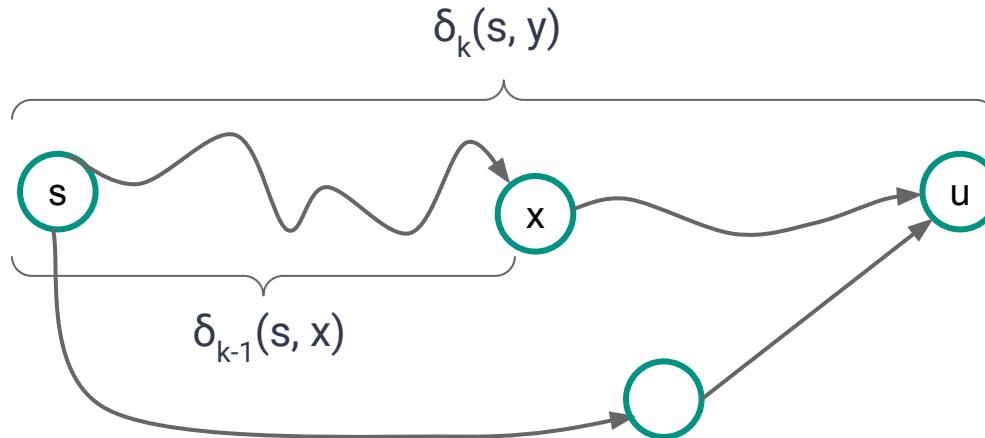
$\delta_k(s, x) = \text{costul minim al unui } s-x \text{ drum cu cel mult } k \text{ arce}$

Algoritmul Bellman-Ford

Notăm

$\delta_k(s, x) = \text{costul minim al unui } s-x \text{ drum cu cel mult } k \text{ arce}$

Avem:

$$\delta_k(s, y) = \min\{ \delta_{k-1}(s, y), \min\{ \delta_{k-1}(s, x) + w(xy) \mid xy \in E \} \}$$

Algoritmul Bellman-Ford

pentru fiecare $u \in V$ execută

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

pentru $i = 1, n-1$ execută

pentru fiecare $uv \in E$ execută

dacă $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

$tata[v] = u$

Algoritmul Bellman-Ford

pentru fiecare $u \in V$ execută

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

pentru $i = 1, n-1$ execută

pentru fiecare $uv \in E$ execută

dacă $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

$tata[v] = u$

Complexitate: $O(nm)$

Algoritmul Bellman-Ford

Optimizări

La un pas, este suficient să relaxăm arcele din vârfuri ale căror etichetă s-a modificat anterior

Algoritmul Bellman-Ford

Optimizări

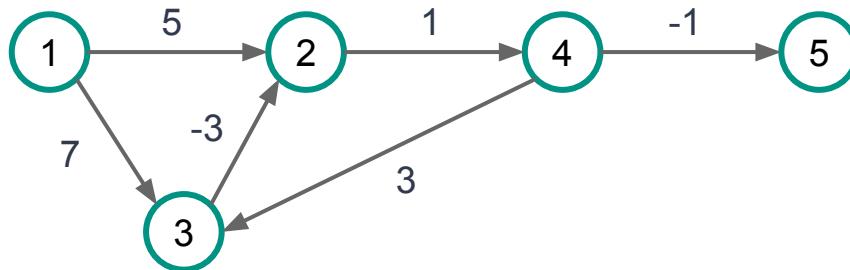
La un pas, este suficient să relaxăm arcele din vârfuri ale căror etichetă s-a modificat anterior

⇒ coadă cu vârfurile ale căror etichetă s-a actualizat

(Detalii - laborator)

Algoritmul Bellman-Ford

Etapa 1

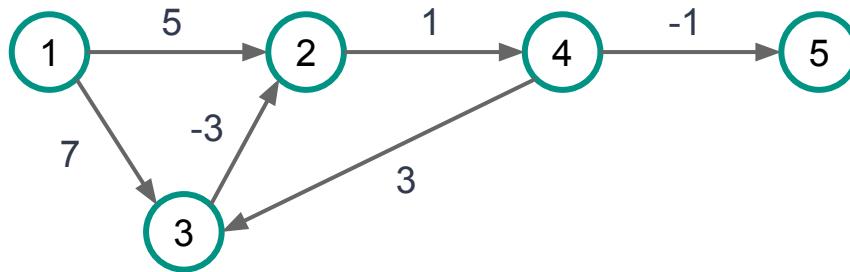
Relaxăm

1 2
1 3

	1	2	3	4	5
d	0	5	7	∞	∞

Algoritmul Bellman-Ford

Etapa 1

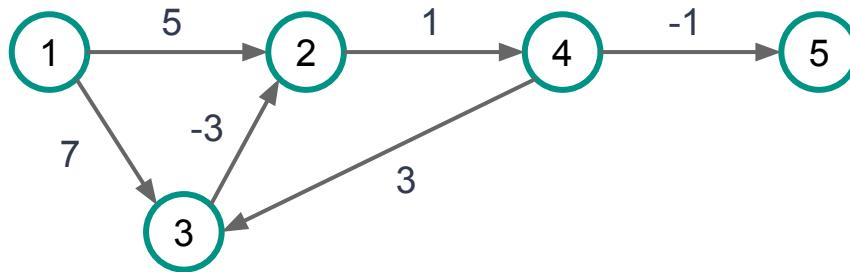
Relaxăm

1 2
1 3
2 4

	1	2	3	4	5
d	0	5	7	6	∞

Algoritmul Bellman-Ford

Etapa 1

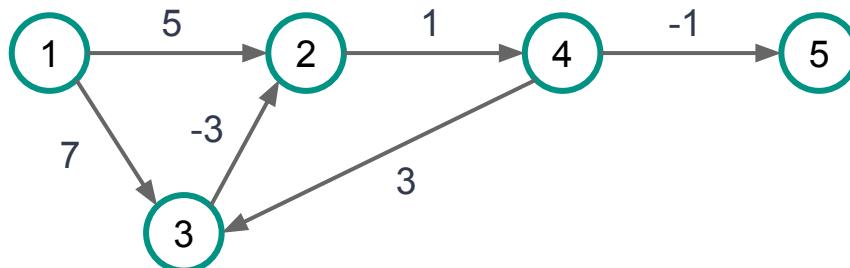
Relaxăm

1 2
1 3
2 4
4 3
4 5

	1	2	3	4	5
d	0	5	7	6	5

Algoritmul Bellman-Ford

Etapa 1

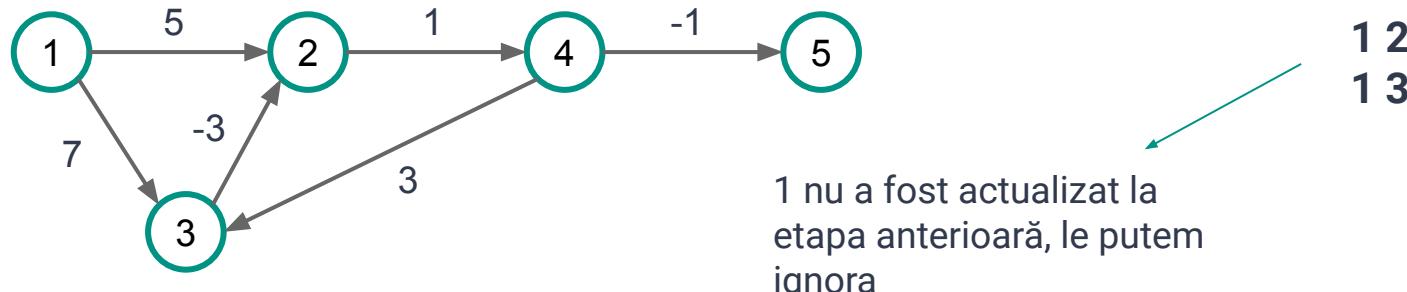
Relaxăm

1 2
1 3
2 4
4 3
4 5
3 2

	1	2	3	4	5
d	0	4	7	6	5

Algoritmul Bellman-Ford

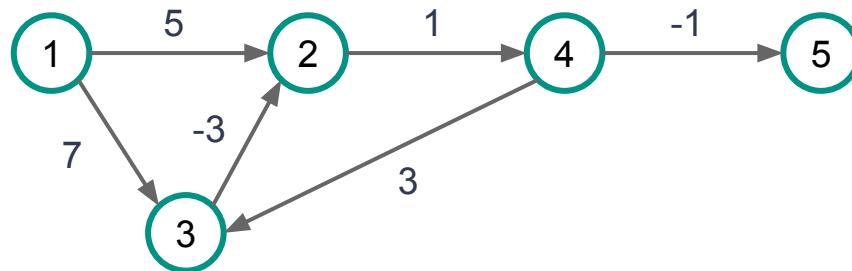
Etapa 2

	1	2	3	4	5
d	0	4	7	6	5

Algoritmul Bellman-Ford

Etapa 2

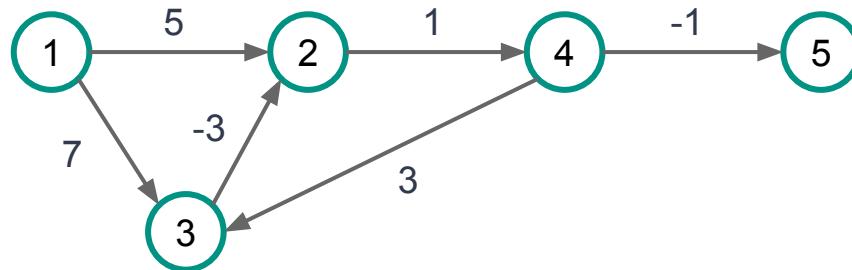
Relaxăm

1 2
1 3
2 4

	1	2	3	4	5
d	0	4	7	5	5

Algoritmul Bellman-Ford

Etapa 2

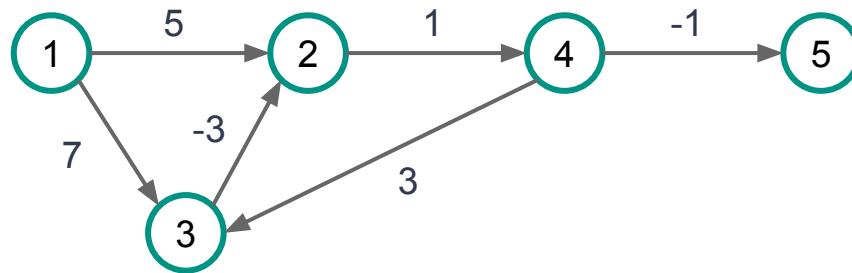
Relaxăm

1 2
1 3
2 4
4 3

	1	2	3	4	5
d	0	4	7	5	5

Algoritmul Bellman-Ford

Etapa 2

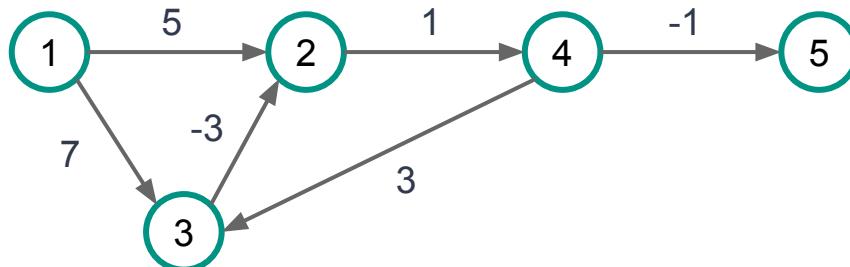
Relaxăm

1 2
1 3
2 4
4 3
4 5

	1	2	3	4	5
d	0	4	7	5	4

Algoritmul Bellman-Ford

Etapa 2

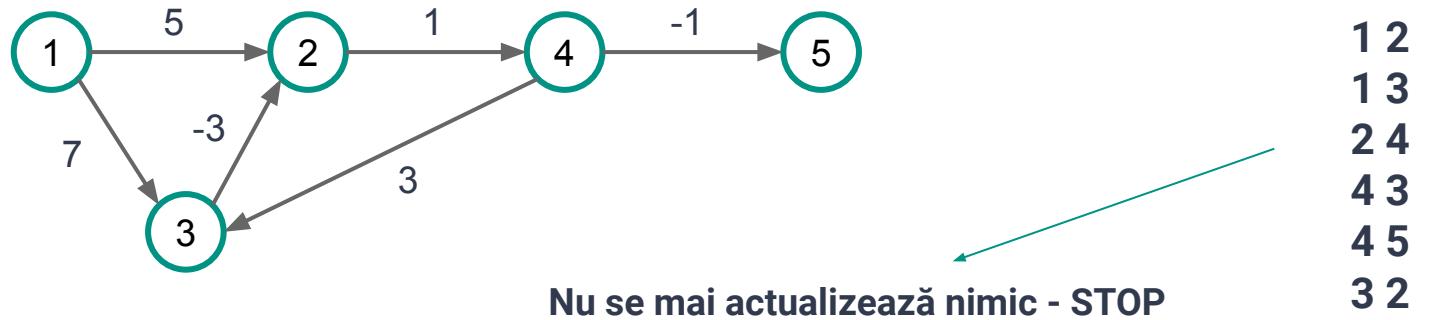
Relaxăm

1 2
1 3
2 4
4 3
4 5
3 2

	1	2	3	4	5
d	0	4	7	5	4

Algoritmul Bellman-Ford

Etapa 3

	1	2	3	4	5
d	0	4	7	5	4

Corectitudinea algoritmului Bellman-Ford

Corectitudine

Lema 1 (comună).

Pentru orice $u \in V$, la orice pas al algoritmului, avem:

- dacă $d[u] < \infty$, există un drum de la s la u în G de cost $d[u]$ și acesta se poate determina din vectorul tata
  - $tata[u] = \text{predecesorul lui } u \text{ pe un drum de la } s \text{ la } u \text{ de cost } d[u]$
- $d[u] \geq \delta(s, u)$

Corectitudine

Lema 1 (comună) - Demonstrație

Inducție după numărul de etape (o etapă = relaxarea tuturor muchiilor)

După k iterări

$$d[x] \leq \delta_k(s, x)$$

= costul minim al unui s-x drum cu cel mult k muchii

Corectitudine

$$d[x] \leq \delta_k(s, x)$$

= costul minim al unui s-x drum cu cel mult k muchii

$$k = 0: d[s] = 0 = w([s])$$

$k-1 \Rightarrow k$: Presupunem că, înainte de iteratăia k:

$$d[x] \leq \delta_{k-1}(s, x) \text{ pentru orice } x$$

Eticheta unui vîrf y la iteratăia k se actualizează astfel:

Corectitudine

$$d[x] \leq \delta_k(s, x)$$

= costul minim al unui s-x drum cu cel mult k muchii

$$k = 0: d[s] = 0 = w([s])$$

$k-1 \Rightarrow k$: Presupunem că, înainte de iteratăia k:

$$d[x] \leq \delta_{k-1}(s, x) \text{ pentru orice } x$$

ipoteza de inducție

Eticheta unui vârf y la iteratăia k se actualizează astfel:

$$d[y] \leq \min\{ d[y], \min\{ d[x]+w(x,y) \mid xy \in E \} \}$$

Corectitudine

$$d[x] \leq \delta_k(s, x)$$

= costul minim al unui s-x drum cu cel mult k muchii

$$k = 0: d[s] = 0 = w([s])$$

$k-1 \Rightarrow k$: Presupunem că, înainte de iteratăia k:

$$d[x] \leq \delta_{k-1}(s, x) \text{ pentru orice } x$$

ipoteza de inducție

Eticheta unui vârf y la iteratăia k se actualizează astfel:

$$d[y] \leq \min\{ d[y], \min\{ d[x]+w(x,y) \mid xy \in E \} \}$$

$$\leq \min\{ \delta_{k-1}(s, y), \min\{ \delta_{k-1}(s, x)+w(x,y) \mid xy \in E \} \}$$

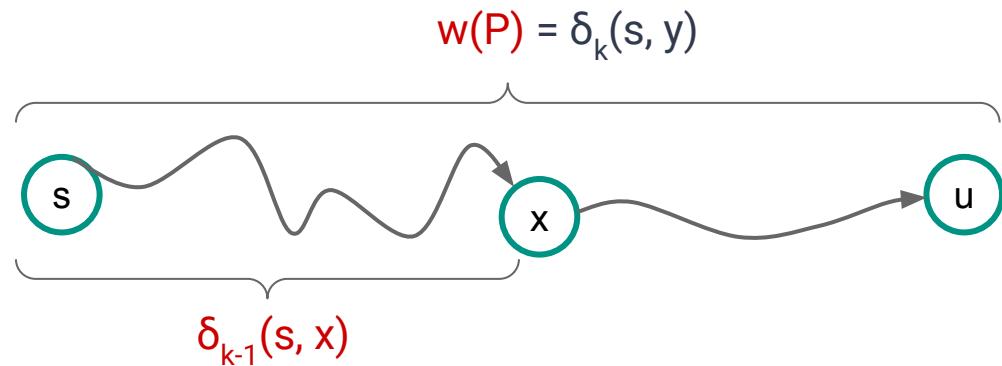
$$= \delta_k(s, y)$$

Corectitudine

$k-1 \Rightarrow k$: Presupunem că, înainte de iterăția k :

$$d[x] \leq \delta_{k-1}(s, x) \text{ pentru orice } x$$

Varianta 2: Fie un $s-y$ drum cu cost minim printre cele cu cel mult k arce ($w(P) = \delta_k(s, y)$)

Corectitudine

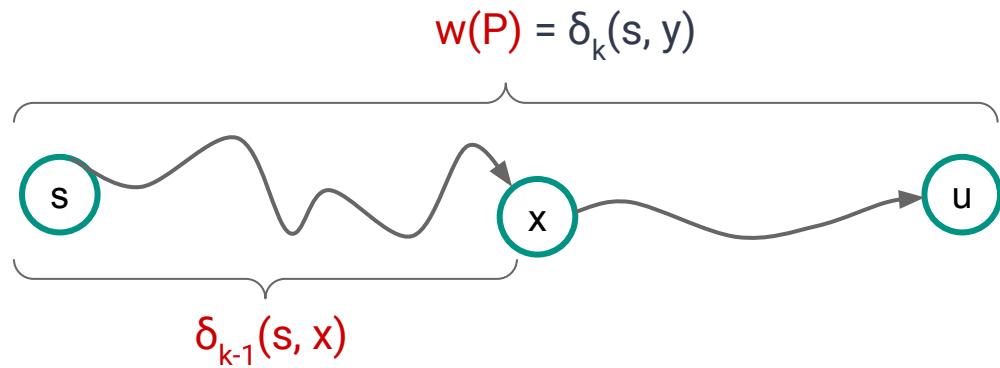
$k-1 \Rightarrow k$: Presupunem că, înainte de iterăția k :

$$d[x] \leq \delta_{k-1}(s, x) \text{ pentru orice } x$$

Varianta 2: Fie un $s-y$ drum cu cost minim printre cele cu cel mult k arce ($w(P) = \delta_k(s, y)$)

$\Rightarrow [s \xrightarrow{P} x]$ este un $s-x$ drum cu cost minim
printre cele cu cel mult $k-1$ arce, deci
are cost $\delta_{k-1}(s, x)$

$\Rightarrow d[x] \leq \delta_{k-1}(s, x)$

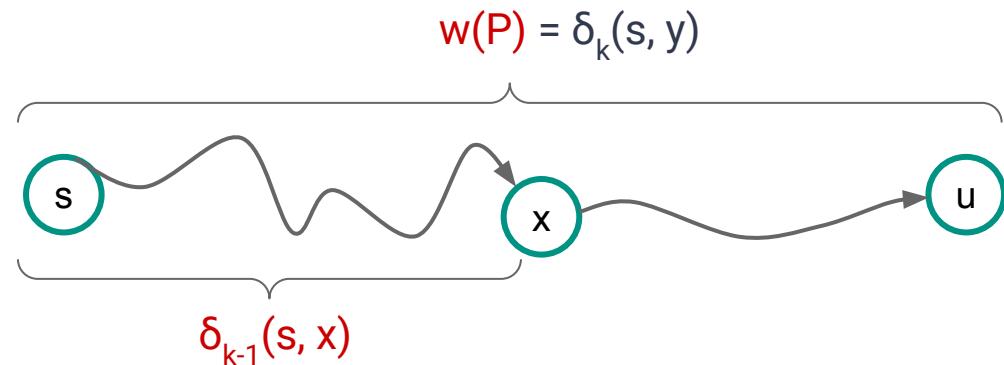
Corectitudine

După relaxarea arcului xy :

$$d[y] \leq d[x] + w(xy)$$

$$\leq \delta_{k-1}(s, x) + w(xy)$$

$$= w([s \xrightarrow{P} x]) + w(xy) = w(P) = \delta_k(s, y)$$

Detectarea de circuite negative

Detectarea de circuite negative

Există circuit negativ în G

↔ dacă algoritmul ar mai face o iteratie, s-ar mai actualiza etichete de distanță

↔ după $n-1$ iteratii, există un arc uv cu

$$d[v] > d[u] + w(uv)$$

Detectarea de circuite negative

Demonstrație

Arătăm că:

nu există cicluri negative $\Leftrightarrow$ nu se mai fac actualizări la pasul n

Detectarea de circuite negative

Demonstrație

Arătăm că:

nu există cicluri negative $\Leftrightarrow$ nu se mai fac actualizări la pasul n

- Dacă nu există cicluri negative $\Rightarrow$ nu se mai fac actualizări la pasul n (din corectitudine)

Detectarea de circuite negative

Demonstrație

Arătăm că:

nu există cicluri negative $\Leftrightarrow$ nu se mai fac actualizări la pasul n

- Dacă nu există cicluri negative $\Rightarrow$ nu se mai fac actualizări la pasul n (din corectitudine)
- Dacă nu se mai fac actualizări la pasul n, pentru orice ciclu $C = [v_0, \dots, v_p, v_0] \Rightarrow d[v_i] \leq w(v_i v_{i+1})$

Însumând pe ciclu:

Detectarea de circuite negative

Demonstrație

Arătăm că:

nu există cicluri negative $\Leftrightarrow$ nu se mai fac actualizări la pasul n

- Dacă nu există cicluri negative $\Rightarrow$ nu se mai fac actualizări la pasul n (din corectitudine)
- Dacă nu se mai fac actualizări la pasul n, pentru orice ciclu $C = [v_0, \dots, v_p, v_0] \Rightarrow d[v_i] \leq w(v_i v_{i+1})$

Însumând pe ciclu:

$$d[v_0] + \dots + d[v_p] \leq d[v_0] + \dots + d[v_p] + w(v_0 v_1) + \dots + w(v_p v_0)$$

$$\Rightarrow 0 \leq w(v_0 v_1) + \dots + w(v_p v_0) = w(C)$$

Detectarea de circuite negative

Afișarea ciclului negativ detectat - folosind tata:

Detectarea de circuite negative

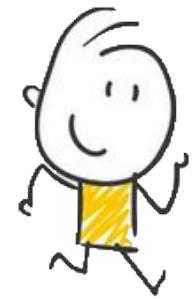
Afișarea ciclului negativ detectat - folosind tata:

- Fie v un vârf al cărei etichetă s-a actualizat la pasul k

Detectarea de circuite negative

Afișarea ciclului negativ detectat - folosind tata:

- Fie v un vârf al cărei etichetă s-a actualizat la pasul k
- Facem n pași înapoi din v , folosind vectorul tata (către s); fie x vârful în care am ajuns
- Afișăm ciclul care conține pe x , folosind tata (din x până ajungem iar în x)

Drumuri minime între toate perechile de varfuri

Algoritmul Floyd-Warshall

Problemă

Se dă:

- un graf **orientat** ponderat $G = (V, E, w)$

Pentru oricare două vârfuri x și y ale lui G , să se determine distanța de la x la y și un drum minim de la x la y .

Ponderile pot fi și **negative** dar **NU** există **circuite cu cost negativ** în G .

Problemă

Soluția 1

Se aplică algoritmul lui Dijkstra pentru fiecare vârf x.

Problemă

Soluția 1

Se aplică algoritmul lui Dijkstra pentru fiecare vârf x.

!!! funcționează dacă ponderile sunt pozitive

Complexitate = $n * \text{complexitate Dijkstra}$

Problemă

Soluția 2

Se aplică algoritmul lui Bellman Ford pentru fiecare vârf x.

Problemă

Soluția 2

Se aplică algoritmul lui Bellman Ford pentru fiecare vârf x.

Complexitate = $n * \text{Complexitate Bellman Ford}$

$$\rightarrow n * n * m = n^2 * m$$

Problemă

Soluția 3

Algoritmul Floyd-Warshall

Algoritmul Floyd-Warshall

Floyd-Warshall

Fie $W = (w_{ij})_{i,j=1,\dots,n}$ **matricea costurilor** grafului G:

$$w_{ij} = \begin{cases} 0, & \text{dacă } i = j \\ w(i, j), & \text{dacă } ij \in E \\ \infty, & \text{dacă } ij \notin E \end{cases}$$

Vrem să calculăm **matricea distanțelor** $D = (d_{ij})_{i,j=1,\dots,n}$:

$$d_{ij} = \delta(i, j)$$

Floyd-Warshall

Fie $W = (w_{ij})_{i,j=1,\dots,n}$ **matricea costurilor** grafului G:

$$w_{ij} = \begin{cases} 0, & \text{dacă } i = j \\ w(i, j), & \text{dacă } ij \in E \\ \infty, & \text{dacă } ij \notin E \end{cases}$$

Vrem să calculăm **matricea distanțelor** $D = (d_{ij})_{i,j=1,\dots,n}$:

$$d_{ij} = \delta(i, j)$$

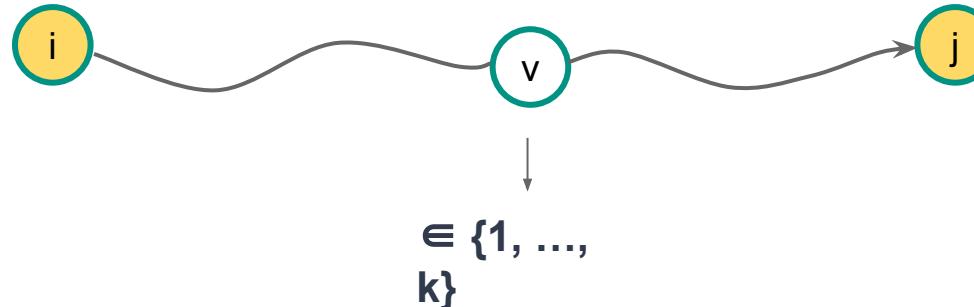
- **Observație:** w_{ij} = costul minim al unui i-j drum, fără vârfuri intermediare (cu cel mult un arc)

Floyd-Warshall

□ Ideea algoritmului Floyd-Warshall:

Pentru $k = 1, 2, \dots, n$, calculăm, pentru oricare două vârfuri i, j :

costul minim al unui drum de la i la j , care are ca vârfuri intermedii doar vârfuri din mulțimea $\{1, 2, \dots, k\}$

Floyd-Warshall

□ Ideea algoritmului Floyd-Warshall:

Astfel, pentru $k = 1, 2, \dots, n$, calculăm matricea

$$D^{(k)} = (d_{ij}^k)_{i,j=1,\dots,n}$$

d_{ij}^k = costul minim al unui drum de la i la j , care are vârfurile intermediare în $\{1, 2, \dots, k\}$

□ Inițializare:

Floyd-Warshall

□ Ideea algoritmului Floyd-Warshall:

Astfel, pentru $k = 1, 2, \dots, n$, calculăm matricea

$$D^{(k)} = (d_{ij}^k)_{i,j=1,\dots,n}$$

d_{ij}^k = costul minim al unui drum de la i la j , care are vârfurile intermediare în $\{1, 2, \dots, k\}$

□ Inițializare: $D^{(0)} = W$

Care este matricea distanțelor?

Floyd-Warshall

□ Ideea algoritmului Floyd-Warshall:

Astfel, pentru $k = 1, 2, \dots, n$, calculăm matricea

$$D^{(k)} = (d_{ij}^k)_{i,j=1,\dots,n}$$

d_{ij}^k = costul minim al unui drum de la i la j , care are vârfurile intermediare în $\{1, 2, \dots, k\}$

□ Inițializare: $D^{(0)} = W$

□ Avem $D^{(n)} = D$

Floyd-Warshall

□ Ideea algoritmului Floyd-Warshall:

Pentru a reține și un drum minim

Floyd-Warshall

□ Ideea algoritmului Floyd-Warshall:

Pentru a reține și un drum minim

- matrice de predecesori $P^{(k)} = (p_{ij}^k)_{i,j=1,\dots,n}$
- p_{ij}^k = predecesorul lui j pe drumul minim curent găsit de la i la j , care are vârfurile intermediare în $\{1, 2, \dots, k\}$

Floyd-Warshall

Cum calculăm elementele matricei $D^{(k)}$?

Floyd-Warshall

Cum calculăm elementele matricei $D^{(k)}$?

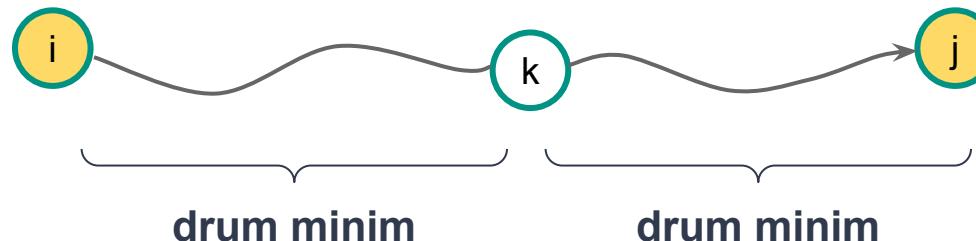
Relație de recurență

Floyd-Warshall

□ Ideea de calcul a matricei $D^{(k)}$:

Fie P un drum de cost minim de la i la j , cu vârfurile intermediare în multimea $\{1, 2, \dots, k\}$.

- Dacă vârful k este vârf intermediar al lui P

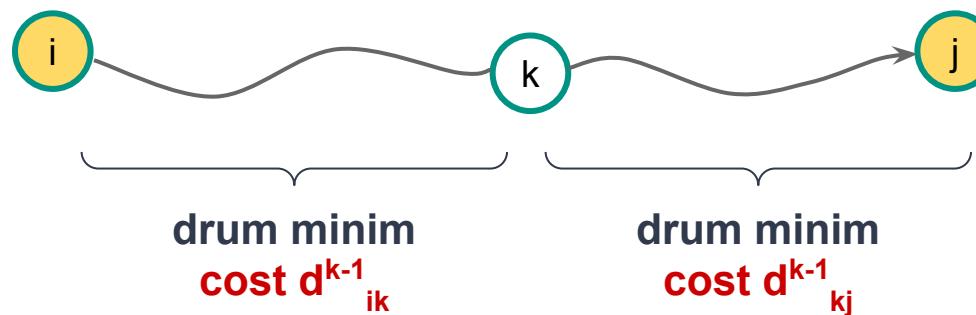

Floyd-Warshall

□ Ideea de calcul a matricei $D^{(k)}$:

Fie P un drum de cost minim de la i la j , cu vârfurile intermediare în multimea $\{1, 2, \dots, k\}$.

- Dacă vârful k este vârf intermediar al lui P

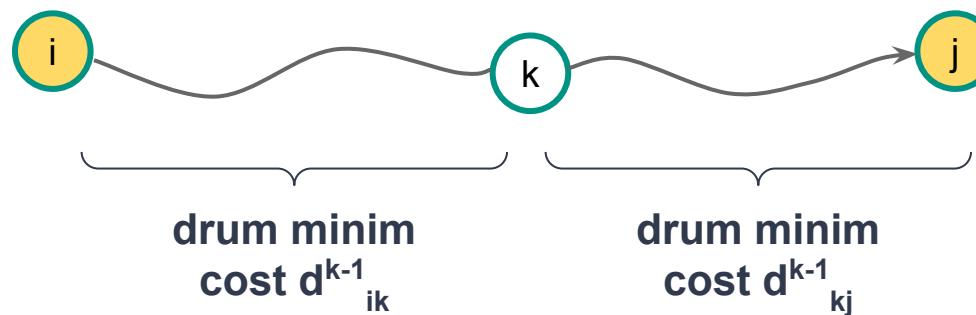

Floyd-Warshall

□ Ideea de calcul a matricei $D^{(k)}$:

Fie P un drum de cost minim de la i la j , cu vârfurile intermediare în multimea $\{1, 2, \dots, k\}$.

- Dacă vârful k este vârf intermediar al lui P

$$\Rightarrow d^k_{ij} = \min \{ d^{k-1}_{ij}, d^{k-1}_{ik} + d^{k-1}_{kj} \}$$

Floyd-Warshall

- Se obține, astfel, relația:

$$d^k_{ij} = \min \{ d^{k-1}_{ij}, d^{k-1}_{ik} + d^{k-1}_{kj} \}$$

- Observații

- Avem:

$$d^k_{ik} = d^{k-1}_{ik}$$

$$d^k_{kj} = d^{k-1}_{kj}$$

De aceea, în implementarea algoritmului, putem folosi o singură matrice

Floyd-Warshall

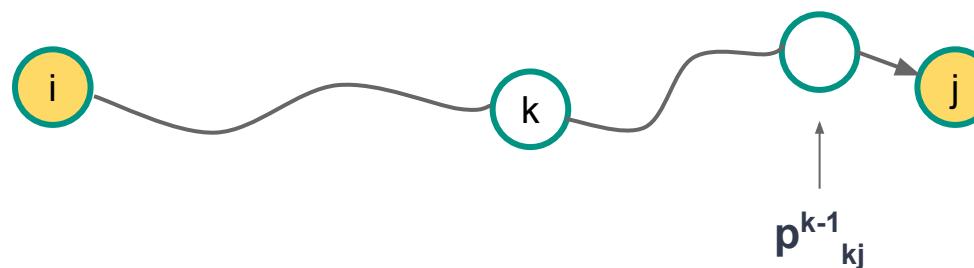
- Se obține, astfel, relația:

$$d^k_{ij} = \min \{ d^{k-1}_{ij}, d^{k-1}_{ik} + d^{k-1}_{kj} \}$$

- Observații

Când se actualizează $d^k_{ij} = d^{k-1}_{ik} + d^{k-1}_{kj}$, trebuie actualizat și p^k_{ij}

$$p^k_{ij} = p^{k-1}_{kj}$$

Implementare

Floyd-Warshall

Conform observațiilor anterioare, putem folosi o unică matrice D

□ Inițializare

$$d[i][j] = w(i, j) - \text{costul arcului } (i, j)$$

$$p[i][j] = \begin{cases} i, & \text{dacă } ij \in E \\ 0, & \text{altfel} \end{cases}$$

Floyd-Warshall

```
for (i=1; i <= n; i++)          // initial, d = matricea costurilor
    for (j=1; j <= n; j++) {
        d[i][j] = w[i][j];
        if (w[i][j] == ∞)
            p[i][j] = 0;
        else
            p[i][j] = i;
    }
```

Floyd-Warshall

```
for (i=1; i <= n; i++)          // initial, d = matricea costurilor
    for (j=1; j <= n; j++) {
        d[i][j] = w[i][j];
        if (w[i][j] == ∞)
            p[i][j] = 0;
        else
            p[i][j] = i;
    }
for (k=1; k <= n; k++)      // varfuri intermediiare
```

Floyd-Warshall

```
for (i=1; i <= n; i++)           // initial, d = matricea costurilor
    for (j=1; j <= n; j++) {
        d[i][j] = w[i][j];
        if (w[i][j] == ∞)
            p[i][j] = 0;
        else
            p[i][j] = i;
    }
for (k=1; k <= n; k++)
    for (i=1; i <= n; i++)
        for (j=1; j <= n; j++)
```

Floyd-Warshall

```
for (i=1; i <= n; i++)           // initial, d = matricea costurilor
    for (j=1; j <= n; j++) {
        d[i][j] = w[i][j];
        if (w[i][j] == ∞)
            p[i][j] = 0;
        else
            p[i][j] = i;
    }
for (k=1; k <= n; k++)
    for (i=1; i <= n; i++)
        for (j=1; j <= n; j++)
            if (d[i][j] > d[i][k]+d[k][j]) {
                d[i][j] = d[i][k]+d[k][j];
                p[i][j] = p[k][j];
            }
```

Floyd-Warshall

Ieșire: matricea d = matricea distanțelor minime

Afișarea unui drum de la i la j , dacă $d[i][j] < \infty$, se face folosind matricea p

Floyd-Warshall

Ieșire: matricea $d = \text{matricea distanțelor minime}$

Afișarea unui drum de la i la j , dacă $d[i][j] < \infty$, se face folosind matricea p

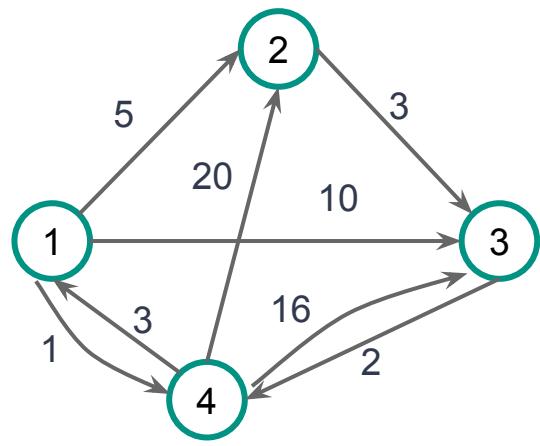
```
void drum(int i, int j) {
    if (i != j)
        drum(i, p[i][j]);
    cout << j << " ";
}
```

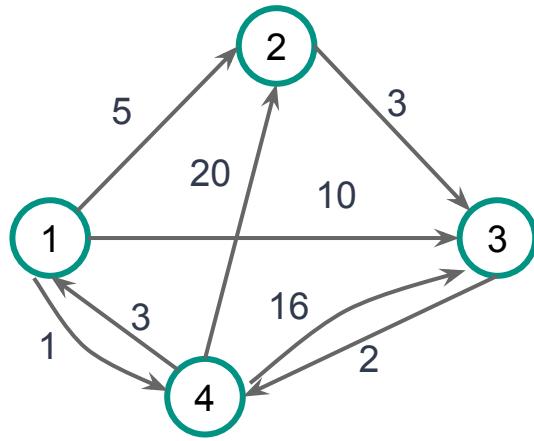
Floyd-Warshall

Complexitate - ?

Floyd-Warshall

Complexitate - $O(n^3)$

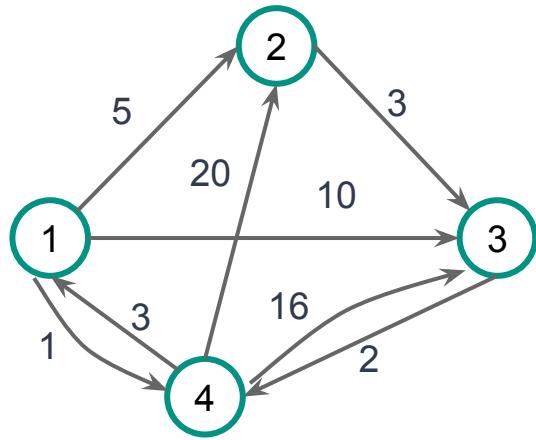

$$W = d =$$

0	5	10	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	20	16	0

$$p =$$

0	1	1	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	4	4	0

$$W = d =$$

0	5	10	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	8	13	0

$$p =$$

0	1	1	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	1	1	0

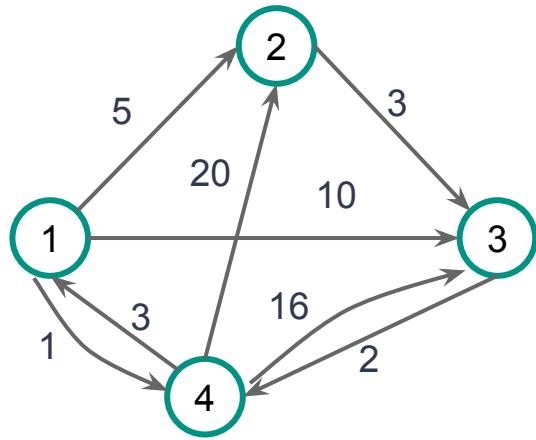
k=1

d =

0	5	10	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	8	13	0

p =

0	1	1	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	1	1	0

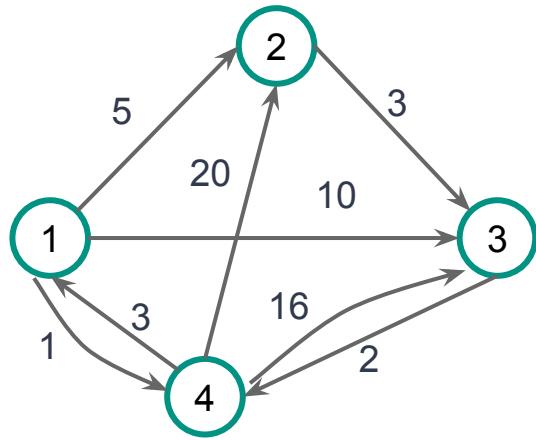
$$W = d =$$

0	5	10	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	8	13	0

$$p =$$

0	1	1	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	4	4	0

$k=1$	0	5	10	1
$d =$	∞	0	3	∞
$p =$	∞	∞	0	2
	3	8	13	0
$k=2$	0	5	8	1
$d =$	∞	0	3	∞
$p =$	∞	∞	0	2
	3	8	11	0
$k=3$	0	1	2	1
$d =$	0	0	2	0
$p =$	0	0	0	3
	4	1	1	0
$k=4$	0	1	2	1
$d =$	0	0	2	0
$p =$	0	0	0	3
	4	1	2	0

$$W = d =$$

0	5	10	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	8	13	0

$$p =$$

0	1	1	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	4	4	0

k=1

0	5	10	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	8	13	0

d =

k=2

0	5	8	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	8	11	0

k=3

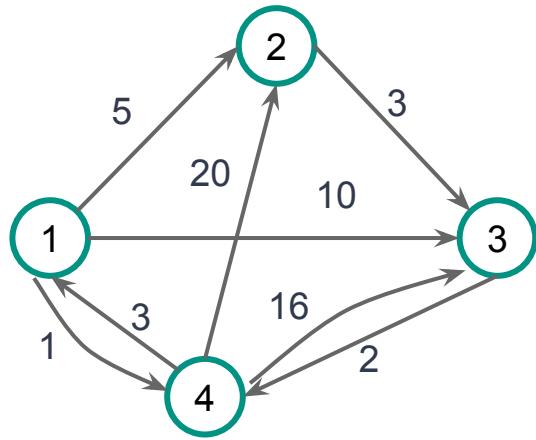
0	5	8	1
∞	0	3	5
∞	∞	0	2
3	8	11	0

p =

0	1	1	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	1	1	0

0	1	2	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	1	2	0

0	1	2	1
0	0	2	3
0	0	0	3
4	1	2	0

$$W = d =$$

0	5	10	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	8	13	0

$$p =$$

0	1	1	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	4	4	0

k=1

0	5	10	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	8	13	0

$d =$

0	1	1	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	1	1	0

$p =$

k=2

0	5	8	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	8	11	0

k=3

0	5	8	1
∞	0	3	5
∞	∞	0	2
3	8	11	0

k=4

0	5	8	1
8	0	3	5
5	10	0	2
3	8	11	0

0	1	2	1
4	0	2	3
4	1	0	3
4	1	2	0

Floyd-Warshall

Algoritmul funcționează corect chiar dacă arcele au și costuri negative (dar graful nu are circuite negative).

- Cum putem detecta, pe parcursul algoritmului, existența unui circuit negativ? ($\Rightarrow$ datele de intrare nu sunt corecte)

Floyd-Warshall

Algoritmul funcționează corect chiar dacă arcele au și costuri negative (dar graful nu are circuite negative).

- Cum putem detecta, pe parcursul algoritmului, existența unui circuit negativ? ($\Rightarrow$ datele de intrare nu sunt corecte)
- Reușim să optimizăm diagonala principală să obținem un cost negativ!

Aplicație Închiderea tranzitivă a unui graf orientat

Algoritmul Roy-Warshall

Roy-Warshall

Aplicație: Închiderea tranzitivă a unui graf orientat $G=(V, E)$ (!!! neponderat**):**

$G^* = (V, E^*)$, unde

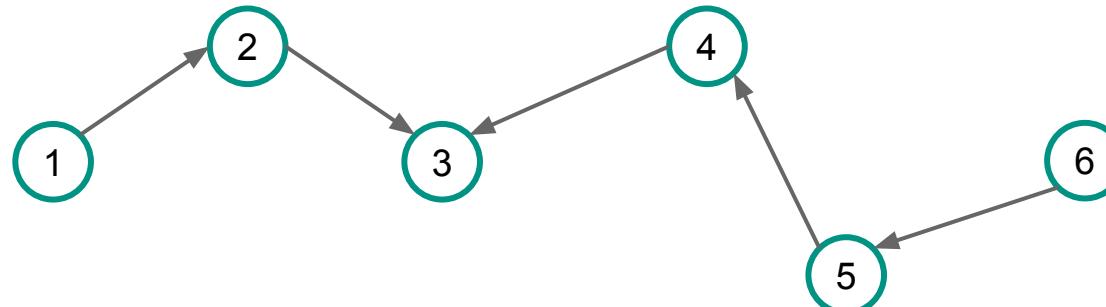
$E^* = \{ (i, j) \mid \text{există drum (de lungime minim 1) de la } i \text{ la } j \text{ în } G \}$

Utilitate:

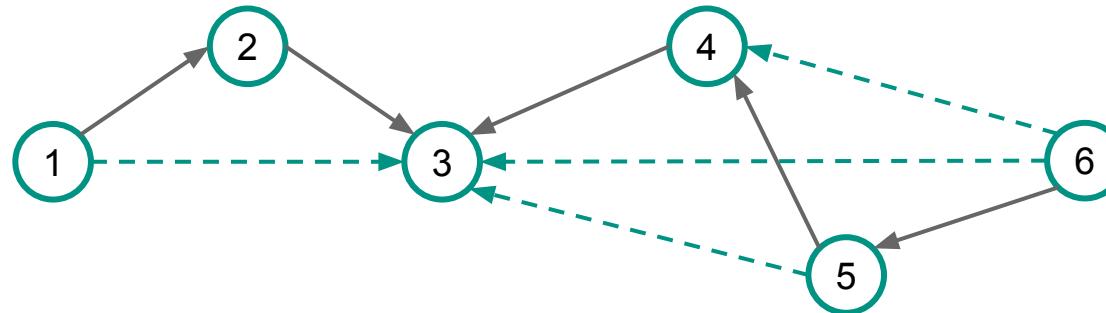
- grupări de obiecte aflate în relație (directă sau indirectă):** optimizări în baze de date, analize în rețele, logică

Roy-Warshall

Exemplul 1

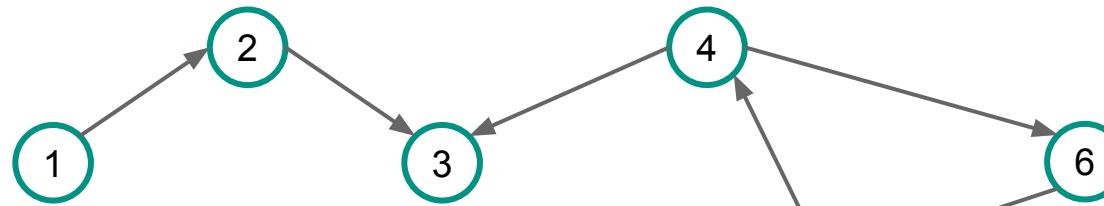

Închiderea tranzitivă

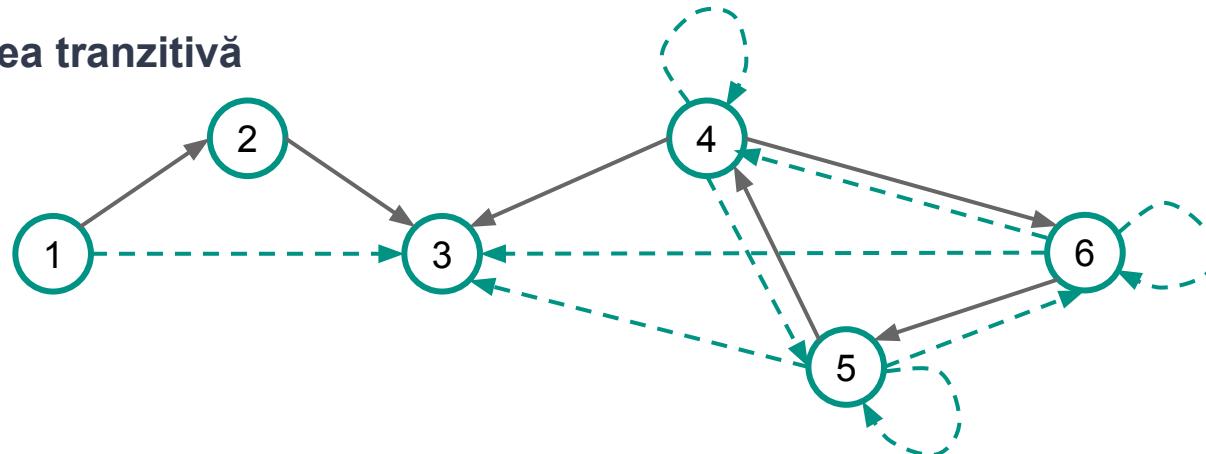

Roy-Warshall

Exemplul 2

Închiderea tranzitivă

Roy-Warshall

Închiderea tranzitivă $\Leftrightarrow$ calculăm matricea existenței drumurilor (matricea de adiacență a înciderii tranzitive)

$D = (d_{ij})_{i, j = 1, \dots, n}$:

$$d_{ij} = \begin{cases} 1, & \text{dacă există drum nevid de la } i \text{ la } j \\ 0, & \text{altfel} \end{cases}$$

Roy-Warshall

initial d = matricea de adiacență

```
for (k=1; k<=n; k++)
    for (i=1; i<=n; i++)
        for (j=1; j<=n; j++)
            d[i][j] = d[i][j]  V  (d[i][k]  ^  d[k][j]);
```

SAU

SI

Roy-Warshall

Observație

Dacă A este matricea de adiacență a unui graf și

$$A^k = (a_{ij}^k)_{i,j=1,\dots,n} : \text{puterea } k \text{ a matricei } (k < n)$$

atunci $a_{ij}^k = \text{numărul de drumuri distințe de lungime } k \text{ de la } i \text{ la } j$ (! nu neapărat elementare)

Demonstrație - Inducție. Temă

Roy-Warshall

Observație

Dacă A este matricea de adiacență a unui graf și

$$A^k = (a_{ij}^k)_{i,j=1,\dots,n} : \text{puterea } k \text{ a matricei } (k < n)$$

atunci $a_{ij}^k = \text{numărul de drumuri distințe de lungime } k \text{ de la } i \text{ la } j$ (! nu neapărat elementare)

Consecință

$$D = A \vee A^2 \vee \dots \vee A^{n-1}$$

unde o valoare diferită de 0 se interpretează ca **true**

Fluxuri maxime în rețele de transport

Fluxuri maxime în rețele de transport

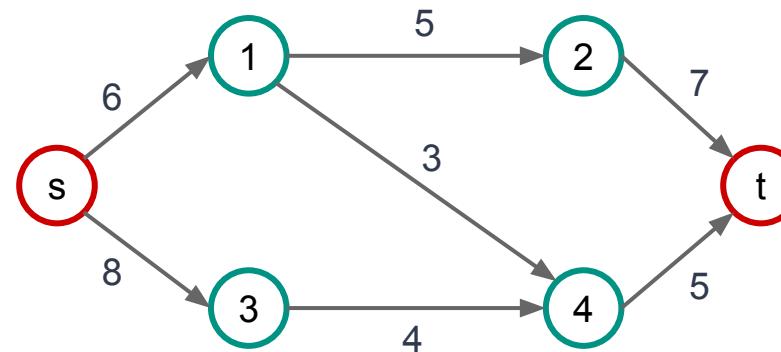
Problemă

Avem o rețea în care

- arcele au limitări de capacitate
- nodurile = joncțiune

Care este cantitatea maximă care poate fi transmisă prin rețea, de la surse la destinații? (în unitatea de timp)

Aplicații

□ Rețea de comunicare

- Transferul de informații - limitat de lățimea de bandă

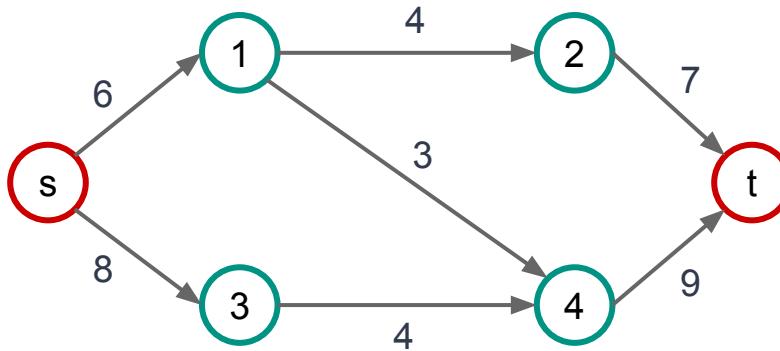
□ Rețele de transport / evacuare în caz de urgență

- Limitare - număr de mașini / persoane în unitatea de timp

□ Rețele de conducte

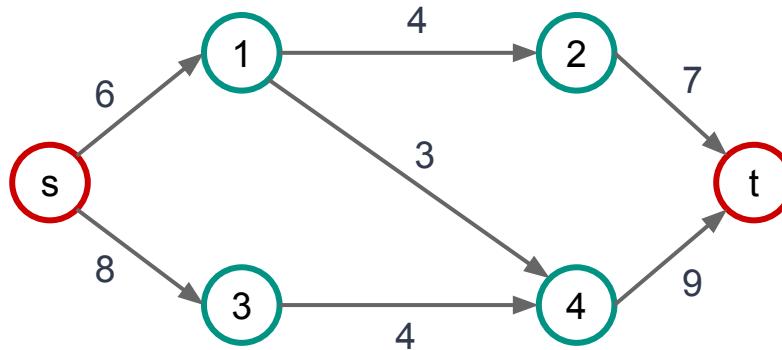
□ ...

Fluxuri în rețele de transport

Încercăm să trimitem marfă (flux) de la vârful sursă s la destinația t

Fluxuri în rețele de transport

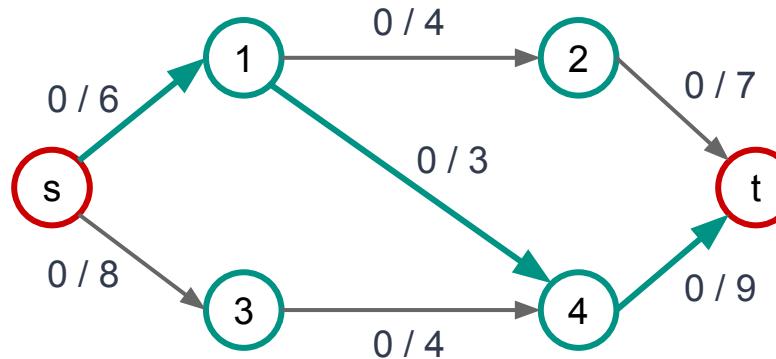

Încercăm să trimitem marfă (flux) de la vârful sursă s la destinația t

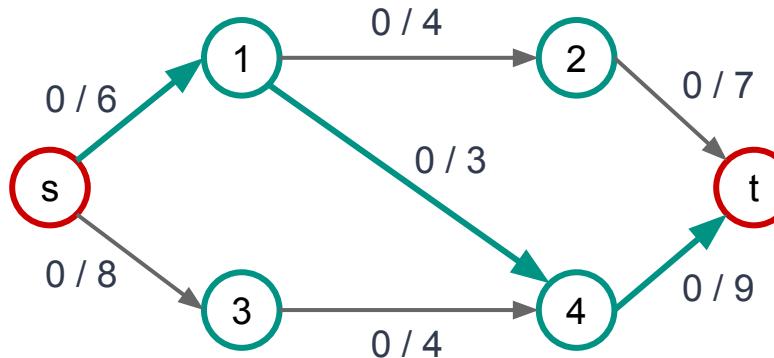

Determinăm drumuri de la s la t pe care mai putem trimite marfă

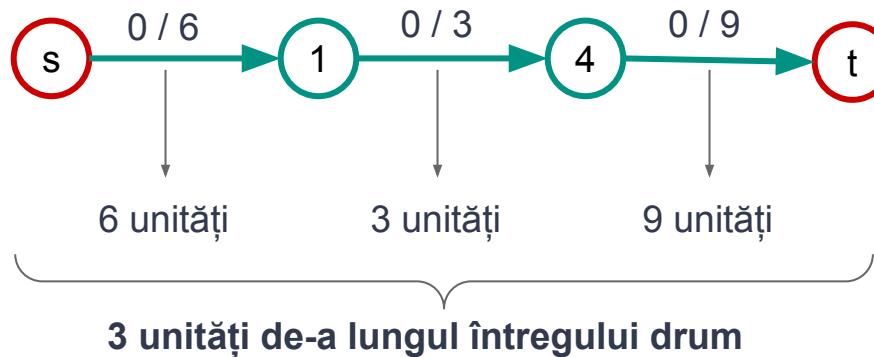
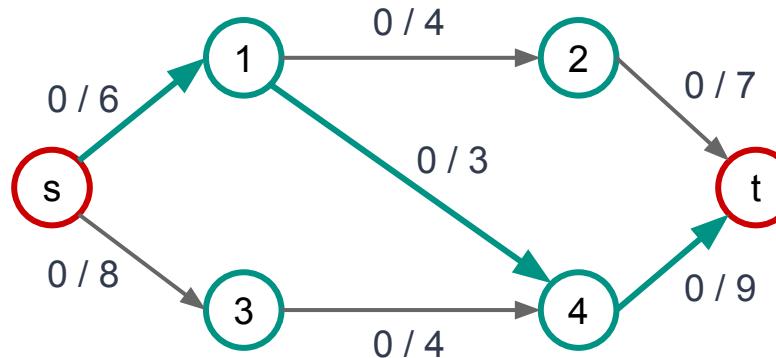
Fluxuri în rețele de transport

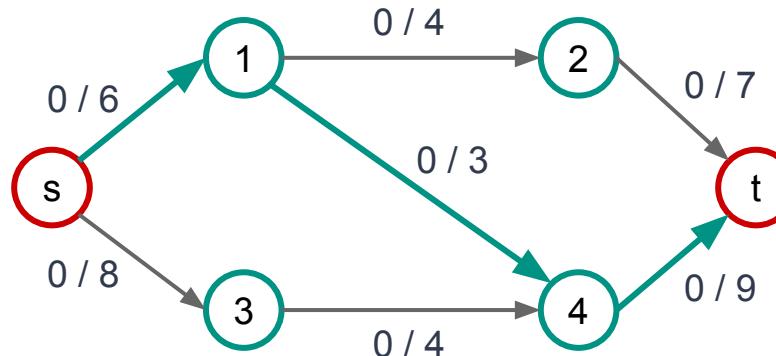
Fluxuri în rețele de transport

Fluxuri în rețele de transport

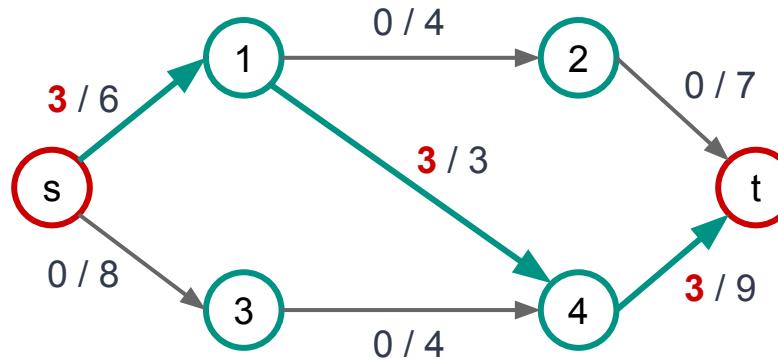

Fluxuri în rețele de transport

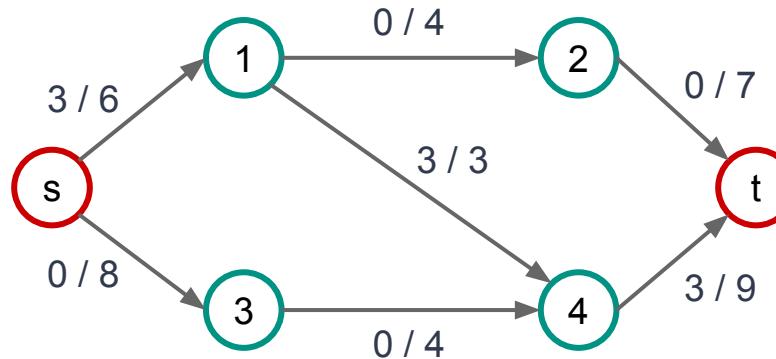

Putem trimite 3 unități de-a lungul întregului drum

Fluxuri în rețele de transport

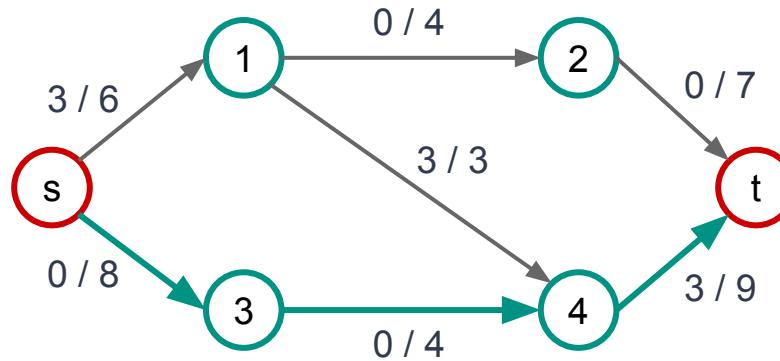

Fluxuri în rețele de transport

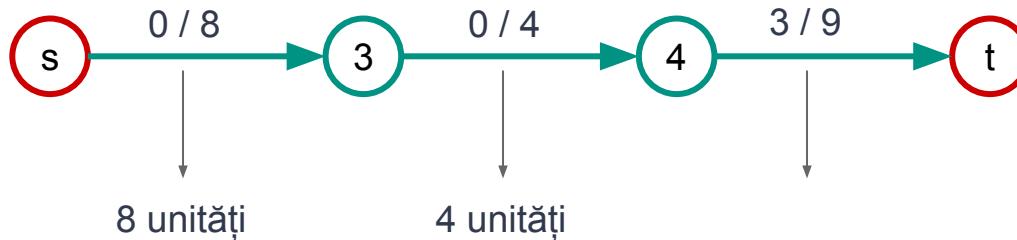
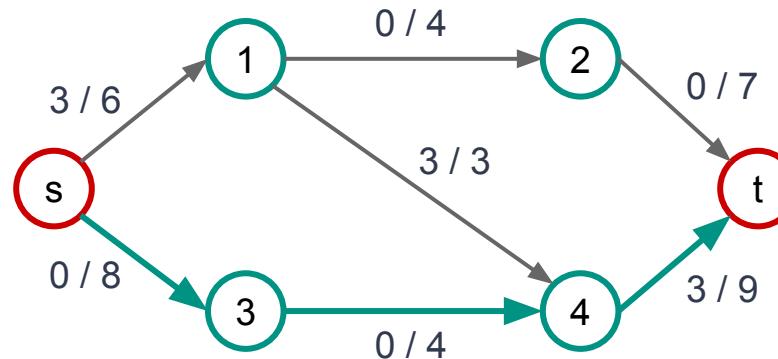

Căutăm alt drum de la s la t pe care mai putem trimite flux

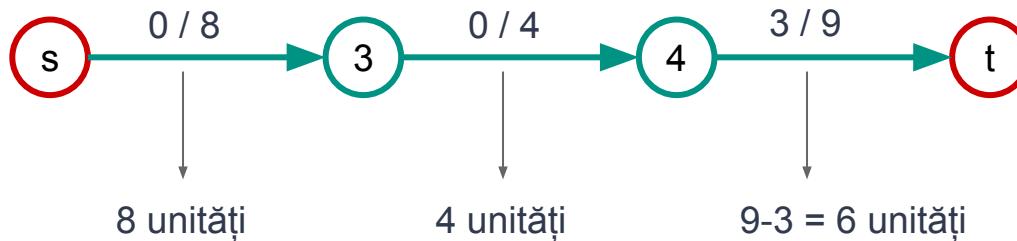
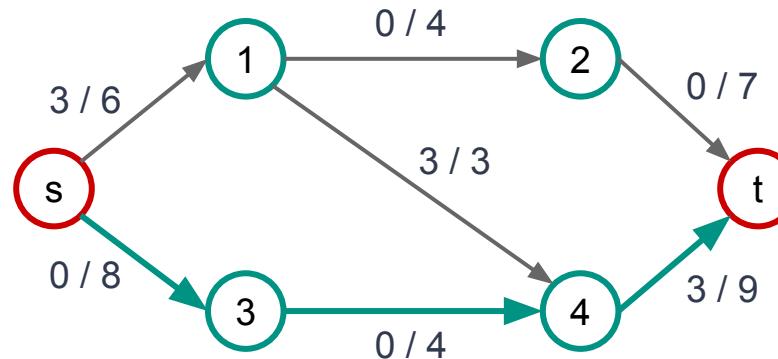
Fluxuri în rețele de transport

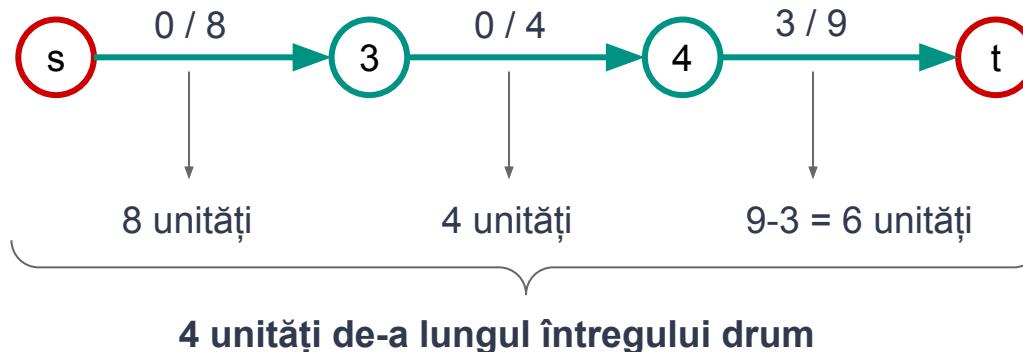
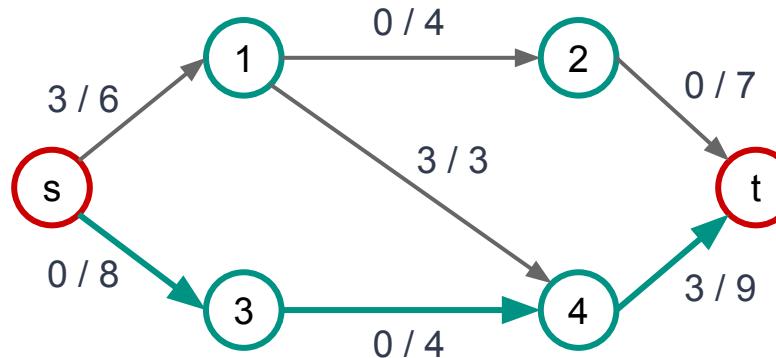
Fluxuri în rețele de transport

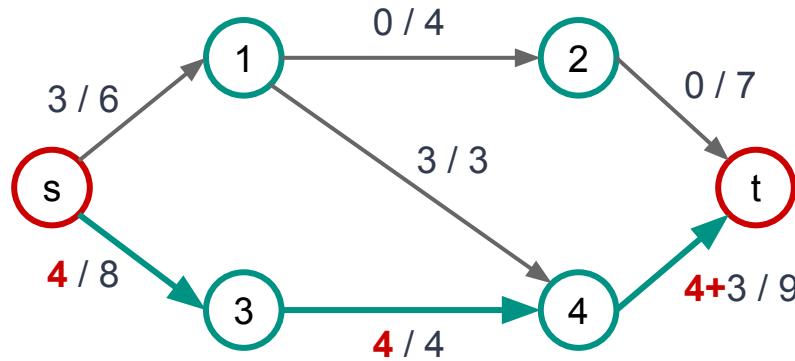
Fluxuri în rețele de transport

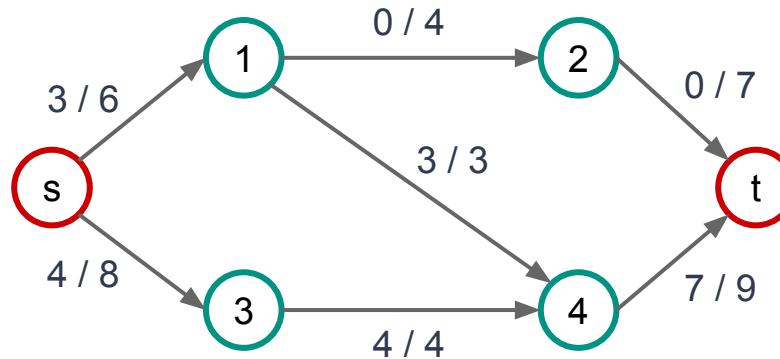
Fluxuri în rețele de transport

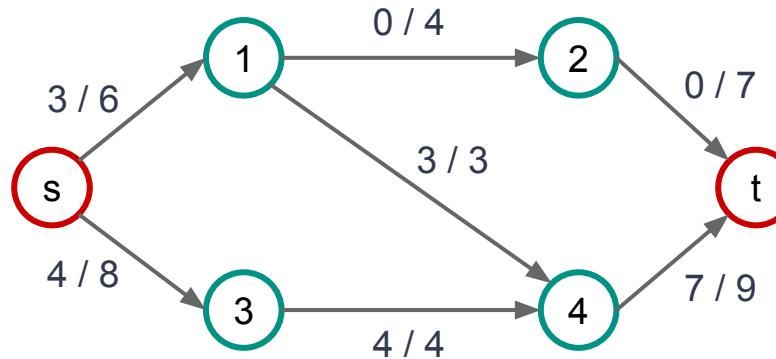
Fluxuri în rețele de transport

Fluxuri în rețele de transport

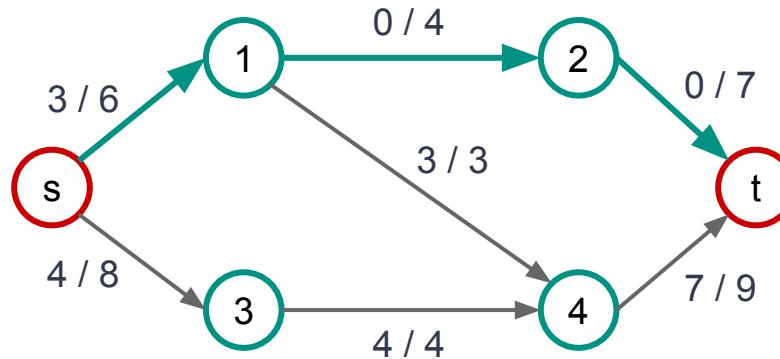

Fluxuri în rețele de transport

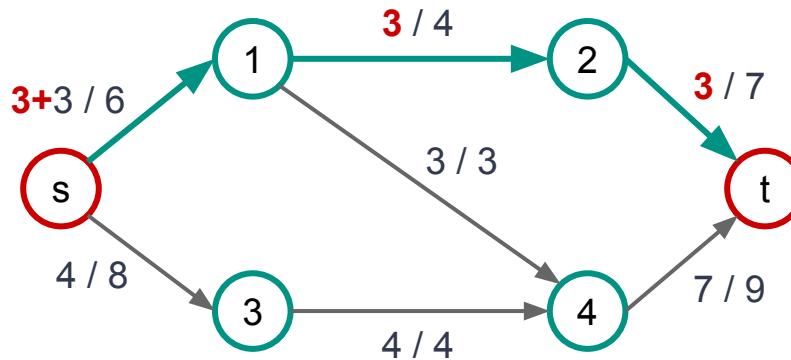

Căutăm alt drum de la s la t pe care mai putem trimite flux

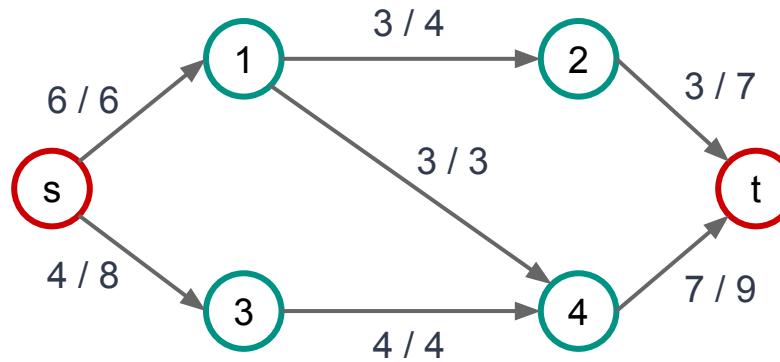
Fluxuri în rețele de transport

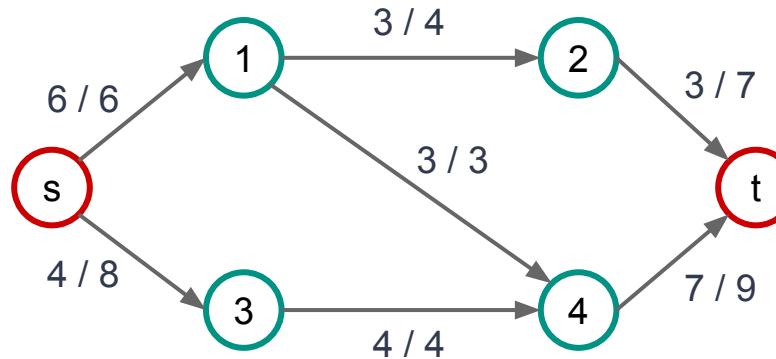
Fluxuri în rețele de transport

Fluxuri în rețele de transport

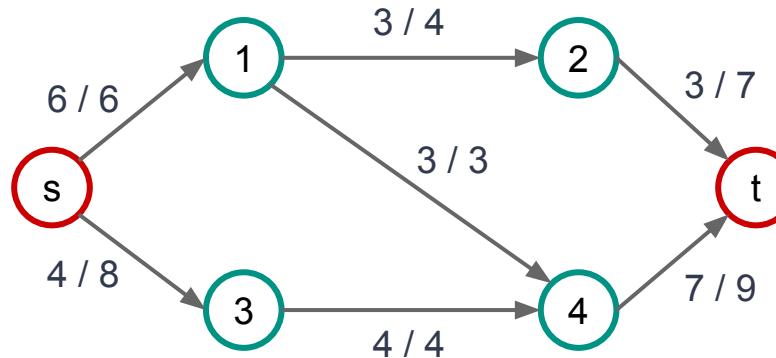

Fluxuri în rețele de transport

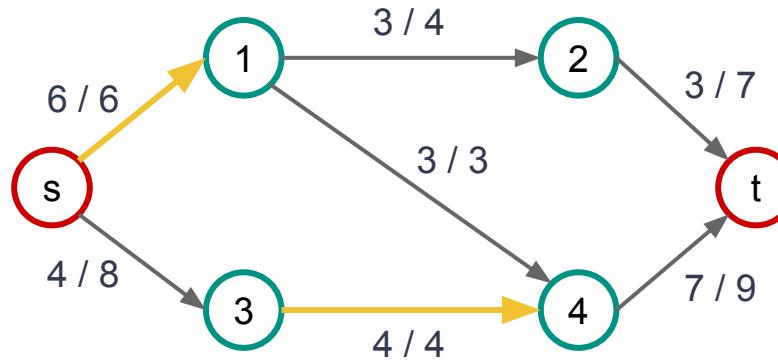
Nu mai există drumuri de la s la t pe care mai putem trimite flux

Fluxuri în rețele de transport

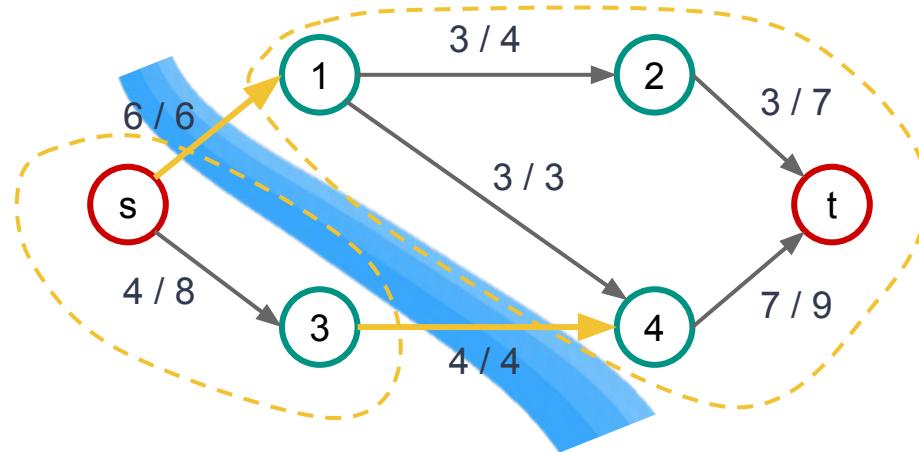

Este maxim fluxul?

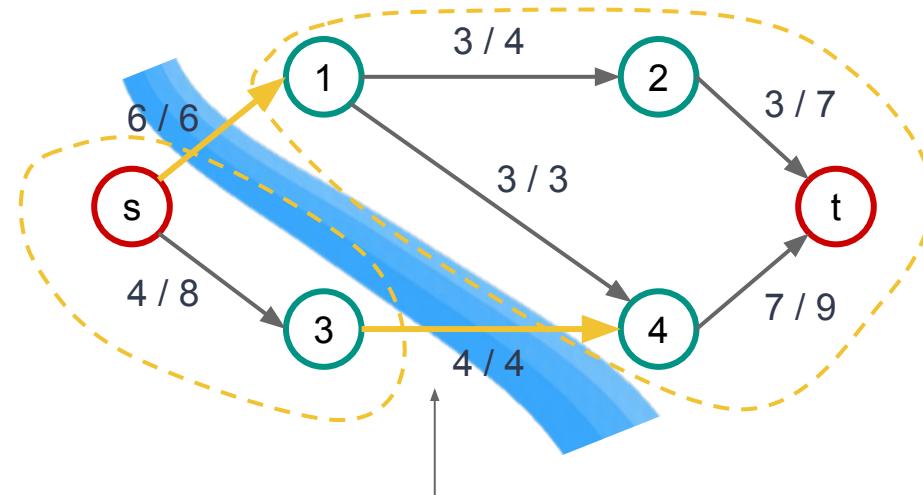
Fluxuri în rețele de transport

Fluxuri în rețele de transport

Fluxuri în rețele de transport

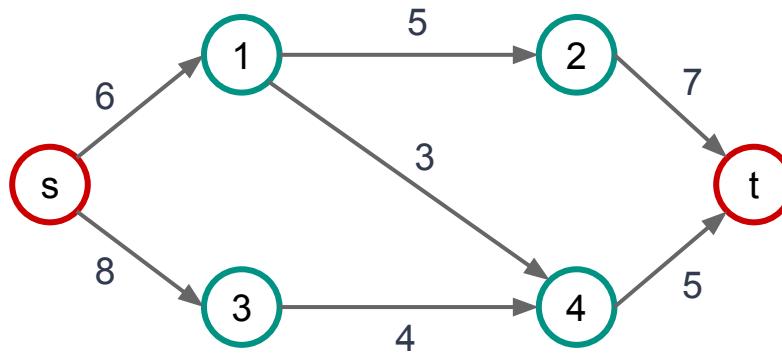

- Singurele arce ("poduri") care trec din regiunea lui s în cea a lui t nu mai pot fi folosite pentru a trimite flux (au flux = capacitate)
⇒ fluxul este maxim
- **s-t tăietură**

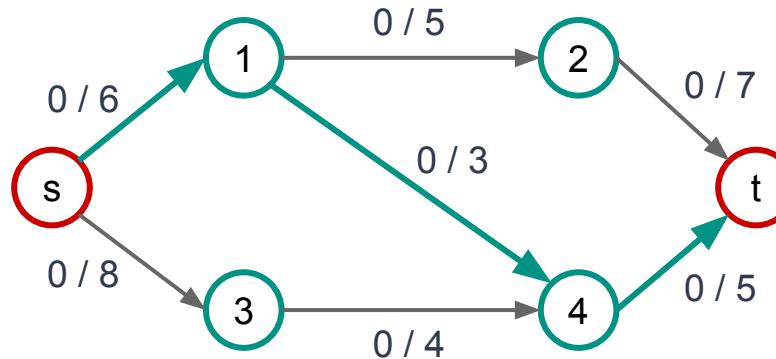
Alt exemplu

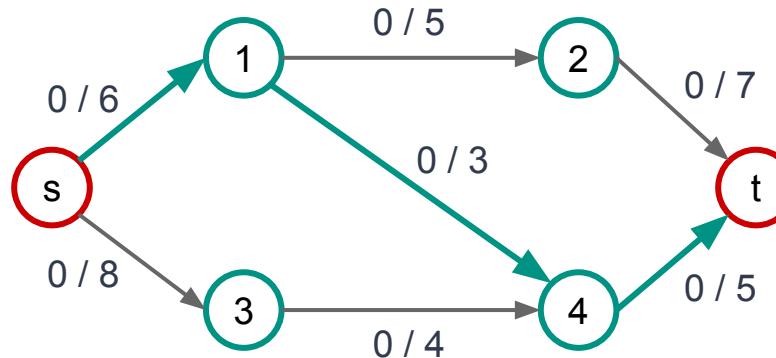
Fluxuri în rețele de transport

Fluxuri în rețele de transport

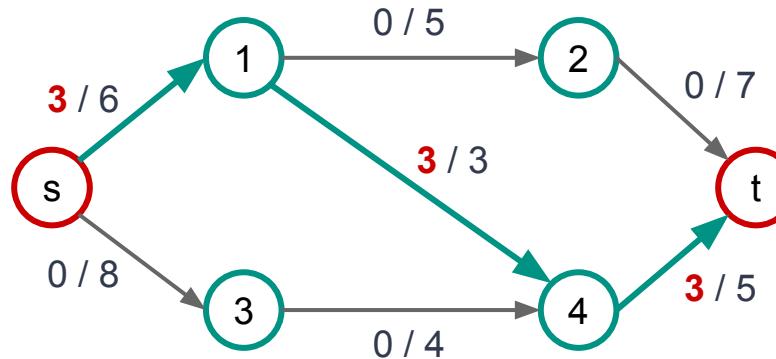

Fluxuri în rețele de transport

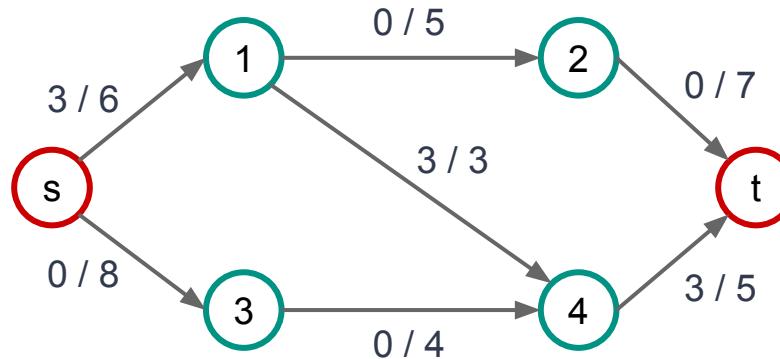

Putem trimite 3 unități de-a lungul întregului drum

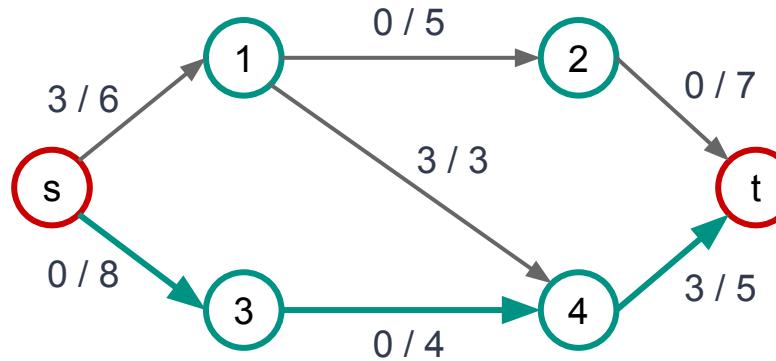
Fluxuri în rețele de transport

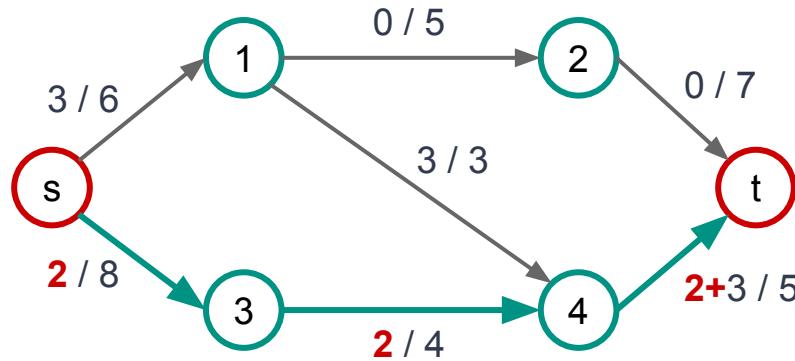
Fluxuri în rețele de transport

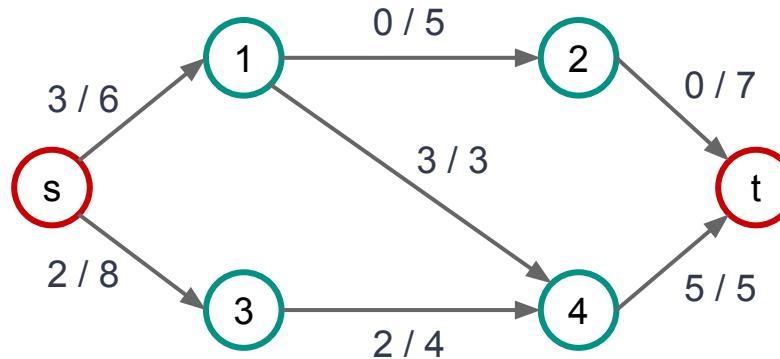
Fluxuri în rețele de transport

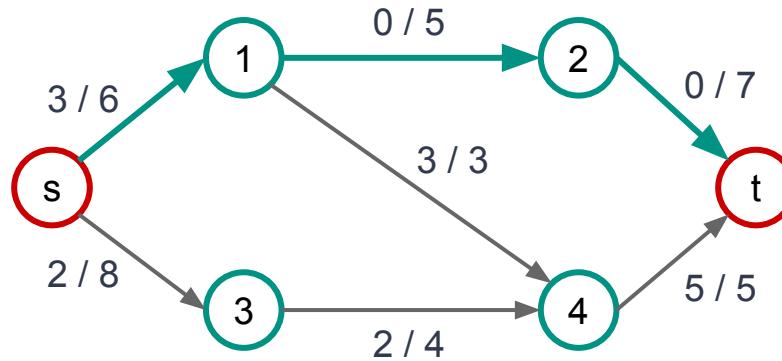
Fluxuri în rețele de transport

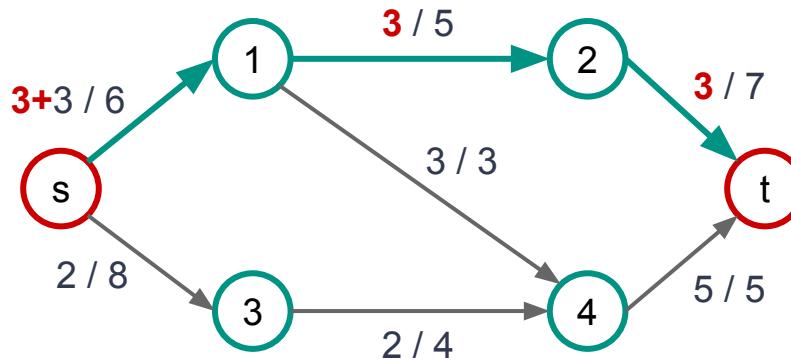
Fluxuri în rețele de transport

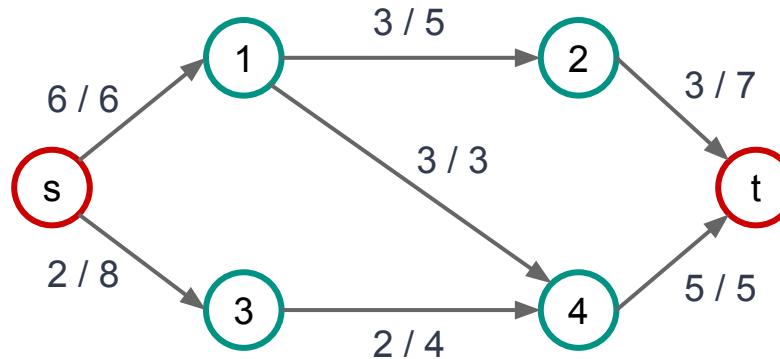
Fluxuri în rețele de transport

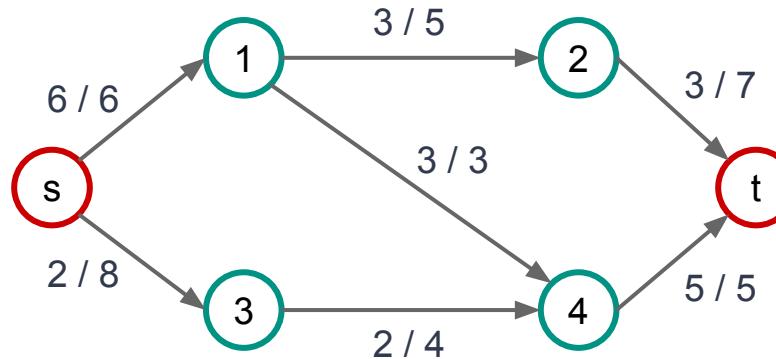
Fluxuri în rețele de transport

Fluxuri în rețele de transport

Fluxuri în rețele de transport

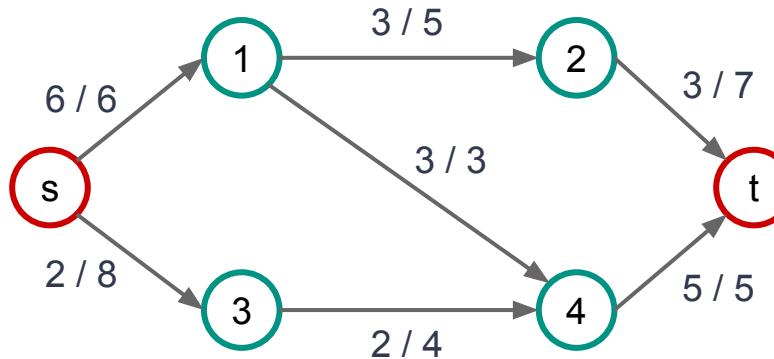

Nu mai există drumuri de la s la t pe care mai putem trimite flux

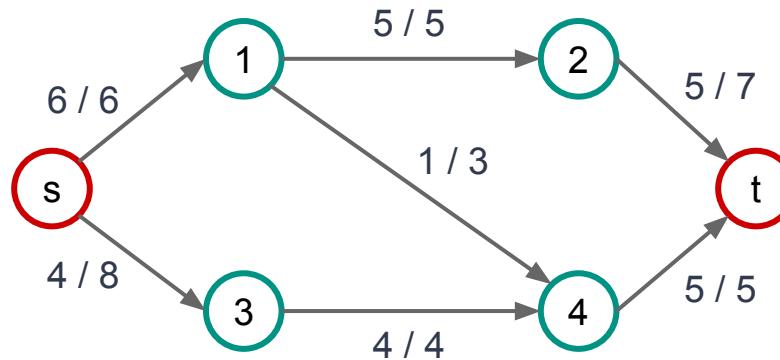
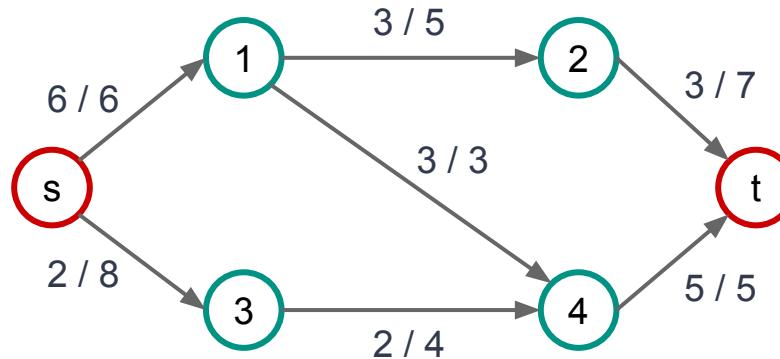
Este maxim fluxul?

Fluxuri în rețele de transport

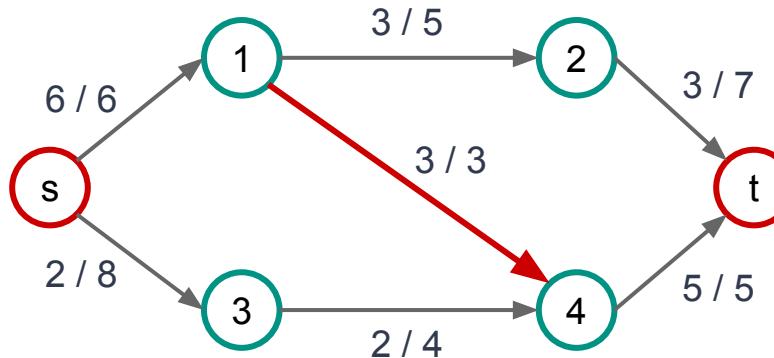

Nu este cantitatea maximă pe care o putem trimite, am trimis greșit pe arcul (1,4), adică pe drumul [s, 1, 4, t]

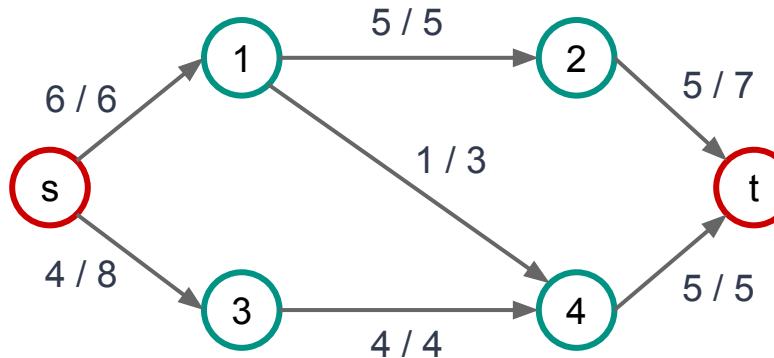
Fluxuri în rețele de transport

Fluxuri în rețele de transport

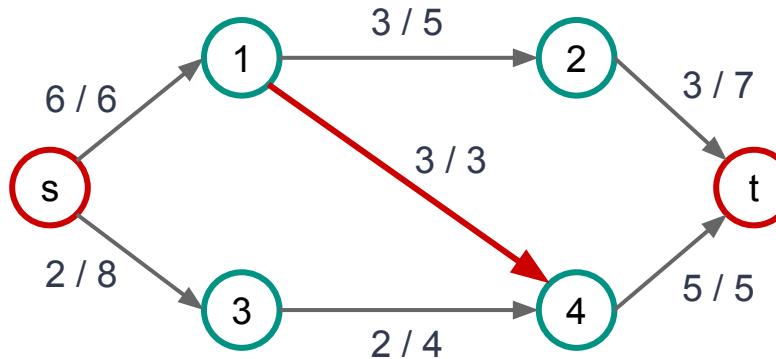

fluxul obținut

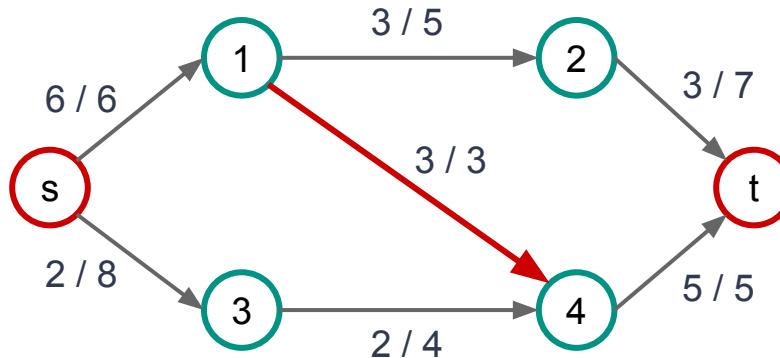
un flux "mai mare"

Fluxuri în rețele de transport

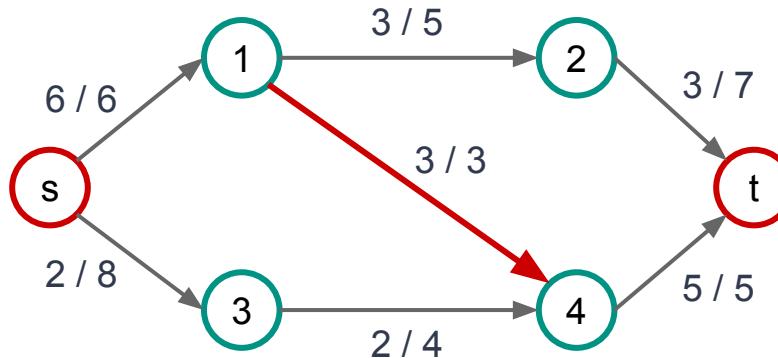
Trebuie să putem **corecta** (să trimitem flux înapoi pe un arc, pentru a fi direcționat prin alte arce către destinație)

Fluxuri în rețele de transport

Trimitem unități de flux înapoi pe arcul (1, 4)

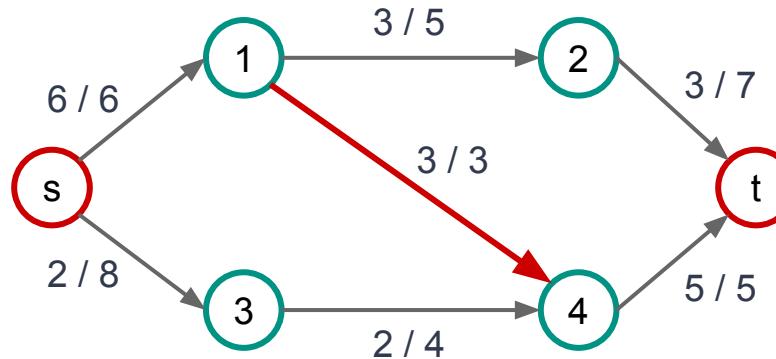
Fluxuri în rețele de transport

Trimitem unități de flux înapoi pe arcul (1, 4)

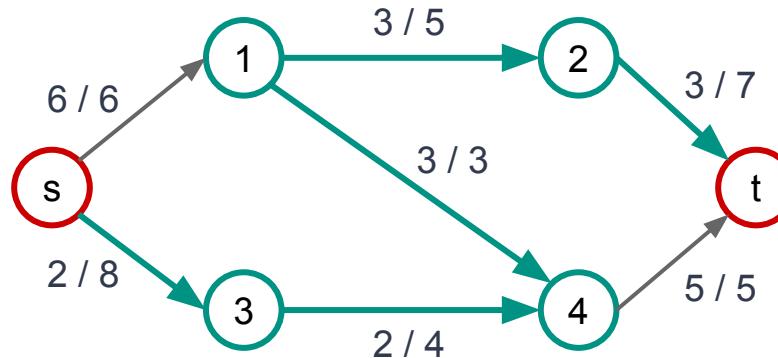
Corecția trebuie făcută pe un lanț de la s la t, nu doar pe un arc, altfel fluxul (marfa) va rămâne într-un vârf intermediu

Fluxuri în rețele de transport

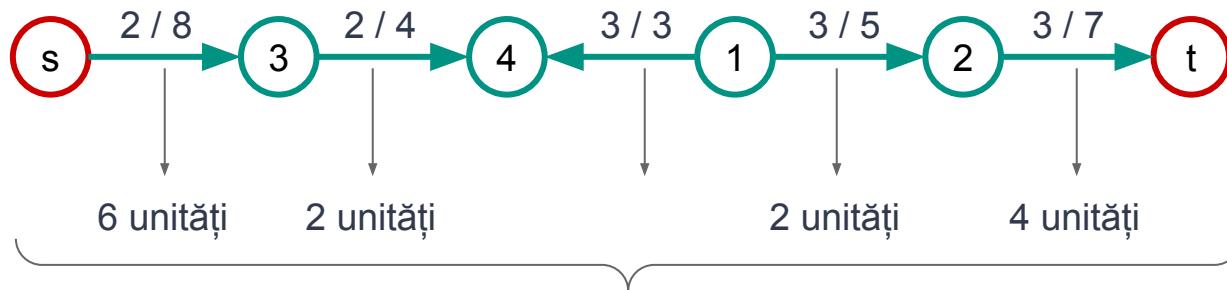
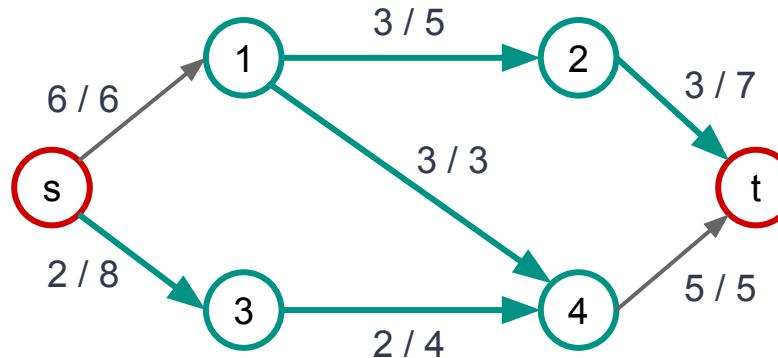
Determinăm un **LANT** (nu drum) de la s la t pe care putem modifica fluxul

Fluxuri în rețele de transport

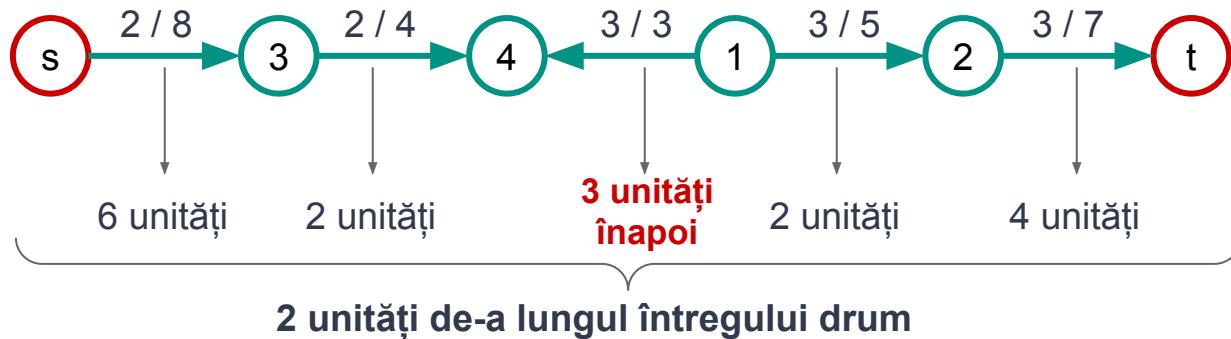
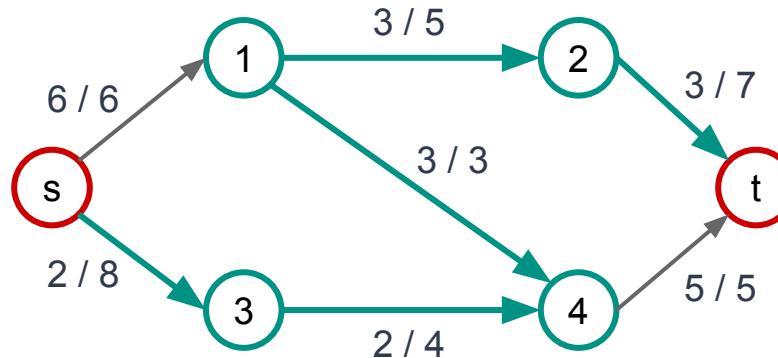

Cu cât putem modifica fluxul pe acest lanț?

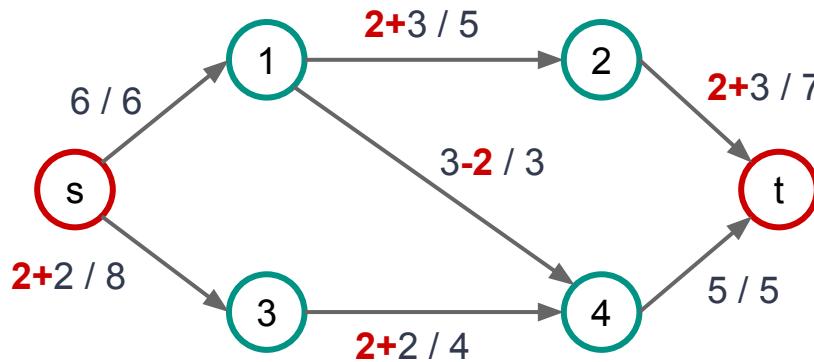
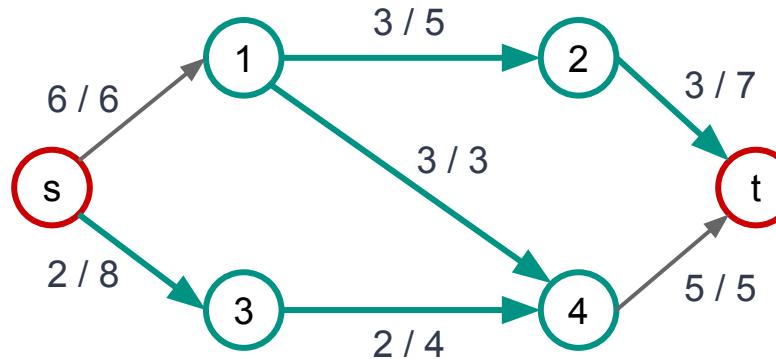
Fluxuri în rețele de transport

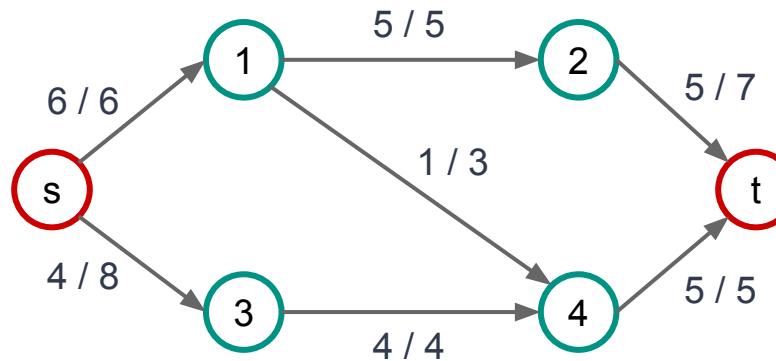
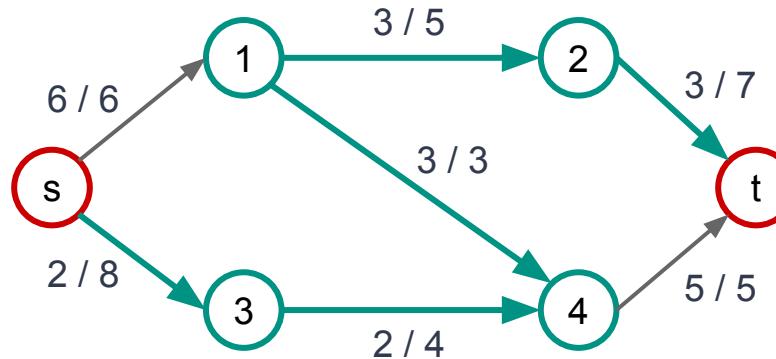
Fluxuri în rețele de transport

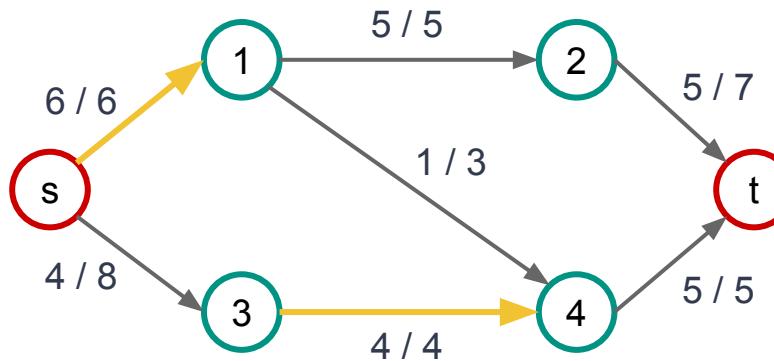
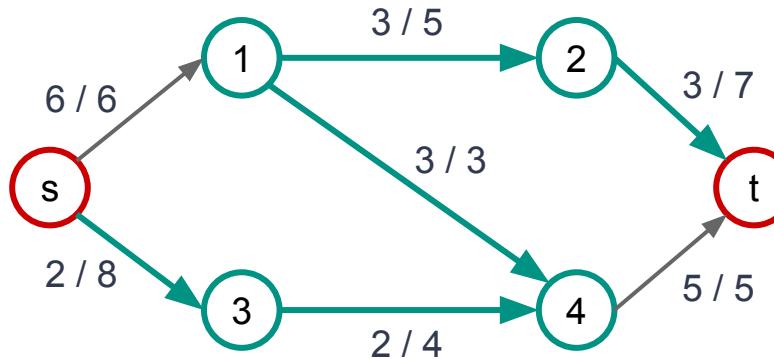
Fluxuri în rețele de transport

Fluxuri în rețele de transport

Fluxuri în rețele de transport

Definiții

Fluxuri în rețele de transport

Rețea de transport $N = (G, S, T, I, c)$, unde

- $G = (V, E)$ - graf orientat cu
  - $V = S \cup I \cup T$

Fluxuri în rețele de transport

Rețea de transport $N = (G, S, T, I, c)$, unde

- $G = (V, E)$ - graf orientat cu
  - $V = S \cup I \cup T$
  - S, I, T disjuncte, nevide
  - S - mulțimea surselor (intrărilor)
  - T - mulțimea destinațiilor (ieșirilor)
  - I - mulțimea vârfurilor intermediare

Fluxuri în rețele de transport

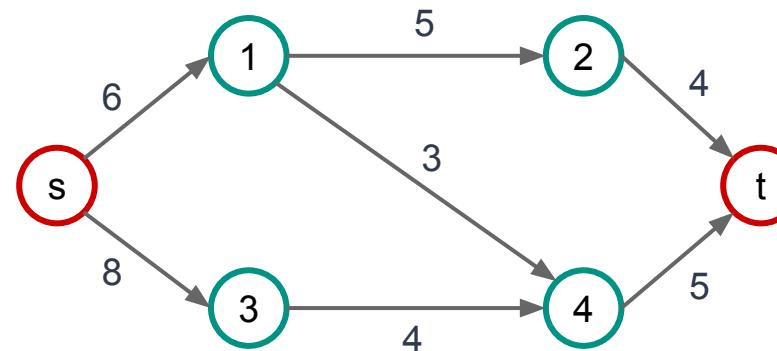
Rețea de transport $N = (G, S, T, I, c)$, unde

- $G = (V, E)$ - graf orientat cu
  - $V = S \cup I \cup T$
  - S, I, T disjuncte, nevide
  - S - mulțimea surselor (intrărilor)
  - T - mulțimea destinațiilor (ieșirilor)
  - I - mulțimea vârfurilor intermediare
- $c : E \rightarrow \mathbb{N}$ - funcția de **capacitate** (cantitatea maximă care poate fi transportată prin fiecare arc)

Fluxuri în rețele de transport

Ipoteze pentru rețeaua N

- $S = \{s\}$ - o singură sursă
- $T = \{t\}$ - o singură destinație
- $d^-(s) = 0$ - în sursă nu intră arce
- $d^+(t) = 0$ - din destinație nu ies arce

Fluxuri în rețele de transport

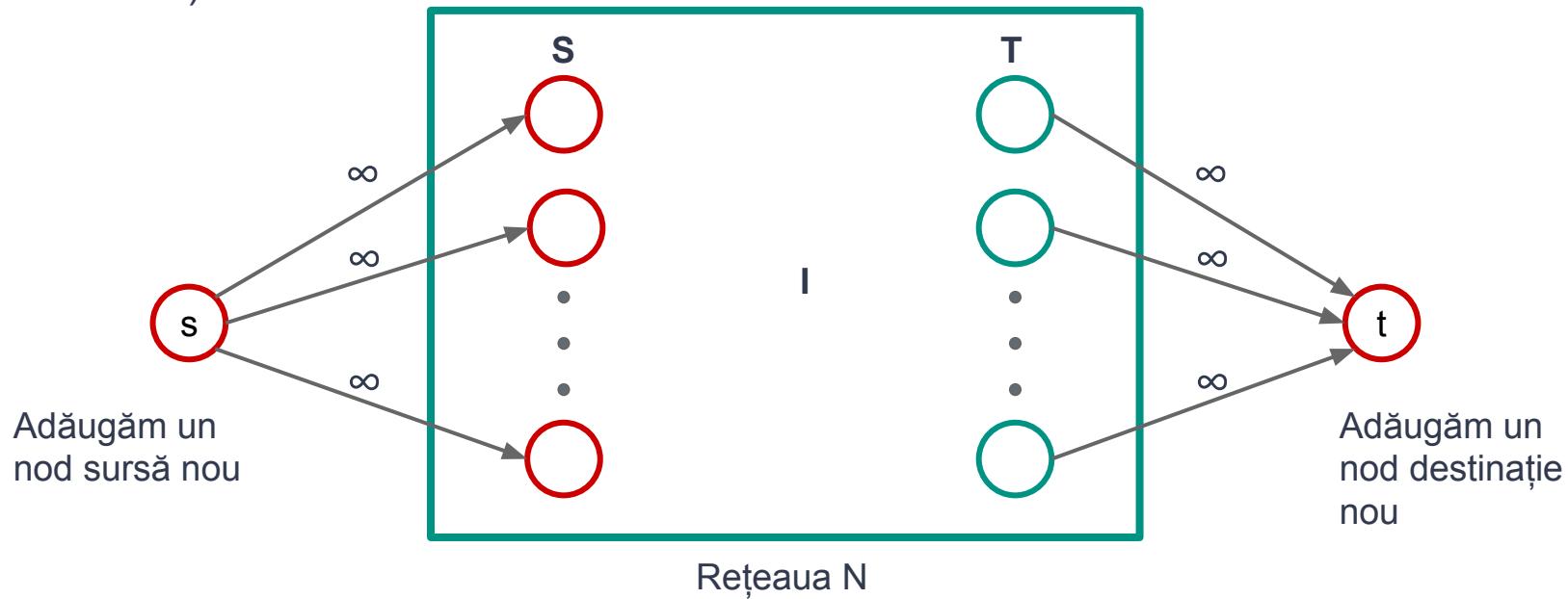
Ipoteze pentru rețeaua N

- $S = \{s\}$ - o singură sursă
- $T = \{t\}$ - o singură destinație
- $d^-(s) = 0$ - în sursă nu intră arce
- $d^+(t) = 0$ - din destinație nu ies arce

Ipotezele nu sunt restrictive - vom arăta că studiul fluxului într-o rețea cu mai multe surse și destinații se poate reduce la studiul fluxului într-o rețea de acest tip.

Fluxuri în rețele de transport

Ipotezele nu sunt restrictive - vom arăta că studiul fluxului într-o rețea cu mai multe surse și destinații se poate reduce la studiul fluxului într-o rețea de acest tip (din punct de vedere al valorii fluxului)

Fluxuri în rețele de transport

Ipoteze pentru rețeaua N

- $S = \{s\}$ - o singură sursă
- $T = \{t\}$ - o singură destinație
- $d^-(s) = 0$ - în sursă nu intră arce
- $d^+(t) = 0$ - din destinație nu ies arce
- orice vârf este accesibil din s**

Fluxuri în rețele de transport

Un **flux** într-o rețea de transport $N = (G, S, T, I, c)$ este o funcție $f : E \rightarrow \mathbb{N}$ cu proprietățile:

Fluxuri în rețele de transport

Un **flux** într-o rețea de transport $N = (G, S, T, I, c)$ este o funcție $f : E \rightarrow \mathbb{N}$ cu proprietățile:

- $0 \leq f(e) \leq c(e), \quad \forall e \in E(G)$ *condiția de **mărginire***

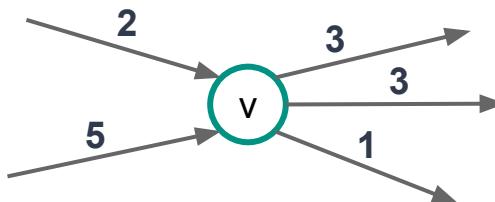
Fluxuri în rețele de transport

Un **flux** într-o rețea de transport $N = (G, S, T, I, c)$ este o funcție $f : E \rightarrow \mathbb{N}$ cu proprietățile:

- $0 \leq f(e) \leq c(e), \quad \forall e \in E(G)$ *condiția de mărginire*
- pentru orice vârf **intermediar** $v \in I$

$$\sum_{uv \in E} f(uv) = \sum_{vu \in E} f(vu) \quad \text{condiția de conservare a fluxului}$$

(fluxul total care intră în v = fluxul total care iese din v)

Fluxuri în rețele de transport

Notății:

- $\bar{X}$
- $f^-(v), f^+(v)$
- $f(X, Y), X, Y \subseteq V$
- $f^+(X), X \subseteq V$

În general, pentru orice funcție $g : E \rightarrow \mathbb{N}$ **vom folosi notății similare**

Fluxuri în rețele de transport

Notății:

$$f^+(v) = \sum_{vu \in E} f(vu) \quad = \text{fluxul care ieșe din } v$$

$$f^-(v) = \sum_{uv \in E} f(uv) \quad = \text{fluxul care intră în } v$$

Fluxuri în rețele de transport

Notății:

$$f^+(v) = \sum_{vu \in E} f(vu) \quad = \text{fluxul care ieșe din } v$$

$$f^-(v) = \sum_{uv \in E} f(uv) \quad = \text{fluxul care intră în } v$$

Condiția de **conservare a fluxului** devine:

$$f^-(v) = f^+(v), \quad \forall v \in I$$

Fluxuri în rețele de transport

Pentru $X, Y \subseteq V$ disjuncte:

$$f(X, Y) = \sum_{\substack{uv \in E \\ u \in X, v \in Y}} f(uv) \quad = \text{fluxul de la } X \text{ la } Y$$

(pe arcele care ies din X către Y)

Fluxuri în rețele de transport

Pentru $X \subseteq V$ disjuncte:

$$f^+(X) = \sum_{\substack{uv \in E \\ u \in X, v \notin X}} f(uv) = \text{fluxul care ieșe din } X$$

(din vârfurile din X)

$$f^-(X) = \sum_{\substack{vu \in E \\ u \in X, v \notin X}} f(vu) \quad = \text{fluxul care intră în } X$$

(în nodurile din X)

Fluxuri în rețele de transport

Pentru $X, Y \subseteq V$ disjuncte:

$$f(X, Y) = \sum_{\substack{uv \in E \\ u \in X, v \in Y}} f(uv) \quad = \text{fluxul de la } X \text{ la } Y$$

(pe arcele care ies din X catre Y)

Avem

$$f^+(X) = f(X, V - X) = f(X, \overline{X})$$

$$f^-(X) = f(\overline{X}, X)$$

Fluxuri în rețele de transport

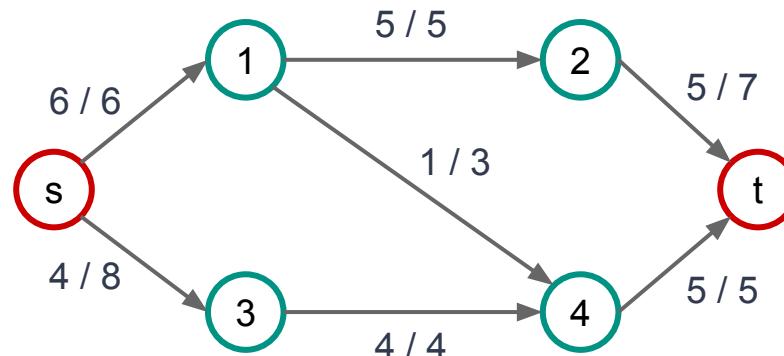
Valoarea fluxului f se definește ca fiind

$$val(f) = f^+(s) = \sum_{su \in E} f(su)$$

Fluxuri în rețele de transport

Valoarea fluxului f se definește ca fiind

$$val(f) = f^+(s) = \sum_{su \in E} f(su)$$

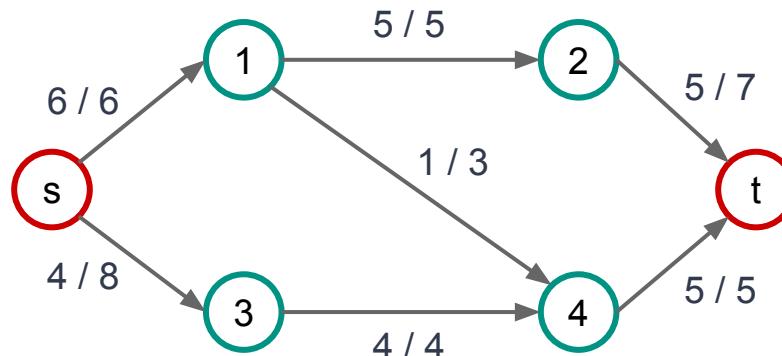

$$val(f) = ?$$

Fluxuri în rețele de transport

Valoarea fluxului f se definește ca fiind

$$val(f) = f^+(s) = \sum_{su \in E} f(su)$$

$$val(f) = f(s, 1) + f(s, 3) = 6 + 4 = 10$$

Fluxuri în rețele de transport

Valoarea fluxului f se definește ca fiind

$$val(f) = f^+(s)$$

Vom demonstra ulterior că are loc relația

$$val(f) = f^+(s) = f^-(t)$$

Problema fluxului maxim

Fie N o rețea.

Un flux f^* se numește **flux maxim în N** dacă

$$\text{val}(f^*) = \max \{ \text{val}(f) \mid f \text{ este flux în } N \}$$

Problema fluxului maxim

Fie N o rețea.

Un flux f^* se numește **flux maxim în N** dacă

$$\text{val}(f^*) = \max \{ \text{val}(f) \mid f \text{ este flux în } N \}$$

Observație. Orice rețea admite cel puțin un flux, spre exemplu fluxul vid:

$$f(e) = 0, \quad \forall e \in E$$

Problema fluxului maxim

Fie N o rețea.

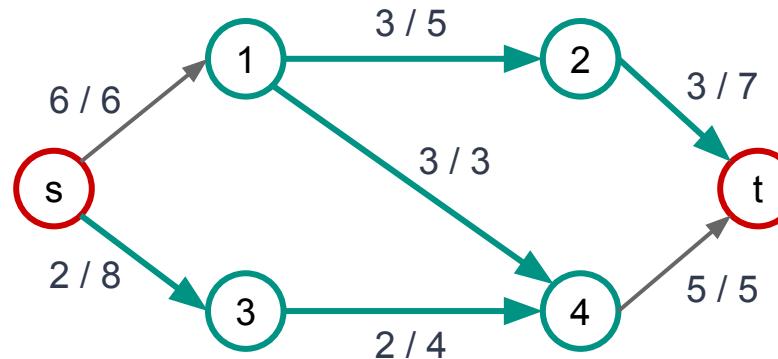
Să se determine f^* un **flux maxim** în N .

Algoritmul Ford-Fulkerson

de determinare a unui flux maxim
+ a unei tăieturi minime

Algoritmul Ford-Fulkerson

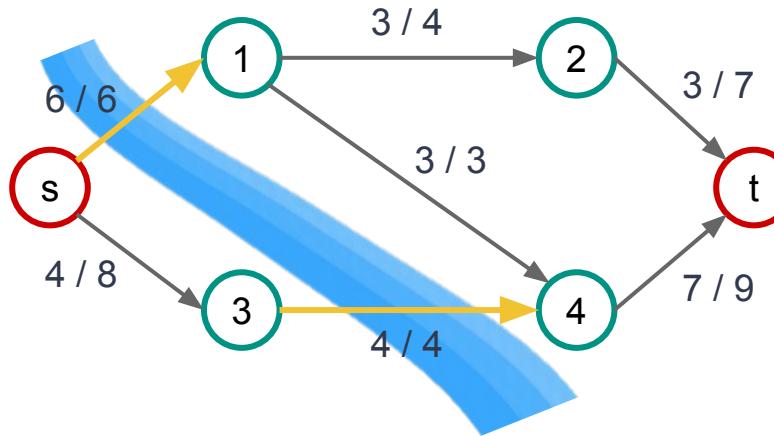
Amintim din exemplele anterioare:

arc în sens invers, putem trimite
înapoi 3 unități de flux

arc în sens direct, mai putem
trimite $5 - 3 = 2$ unități de flux

Algoritmul Ford-Fulkerson

Fluxul este maxim - în mulțimea de arce evidențiată, toate arcele au flux=capacitate și nu putem construi drumuri de la s la t care nu conțin arce din această mulțime (**s-t tăietură**)

Algoritmul Ford-Fulkerson

Definim noțiunile necesare descrierii și studiului algoritmului:

- **s-t lanț f-nesaturat**
  - arc direct
  - arc invers
  - capacitate reziduală arc, lanț
- Operația de **revizuire a fluxului** de-a lungul unui s-t lanț *f-nesaturat*
- **Tăietură în rețea**
  - capacitatea unei tăieturi

Algoritmul Ford-Fulkerson

Fie $N = (G, \{s\}, \{t\}, l, c)$ o rețea.

- Un s-t **lanț** este o succesiune de vârfuri **distincte** și arce din G

$$P = [s=v_0, e_1, v_1, \dots, v_{k-1}, e_k, v_k=t]$$

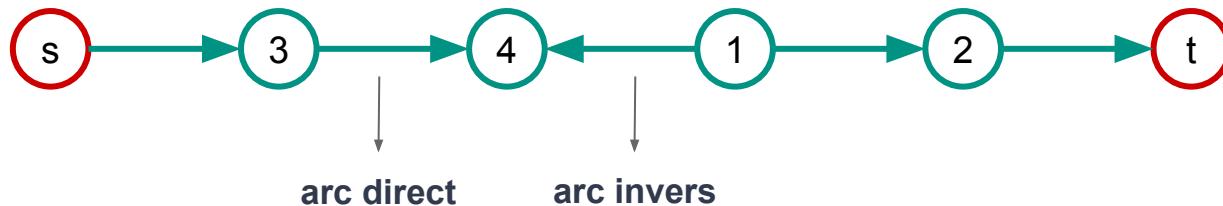
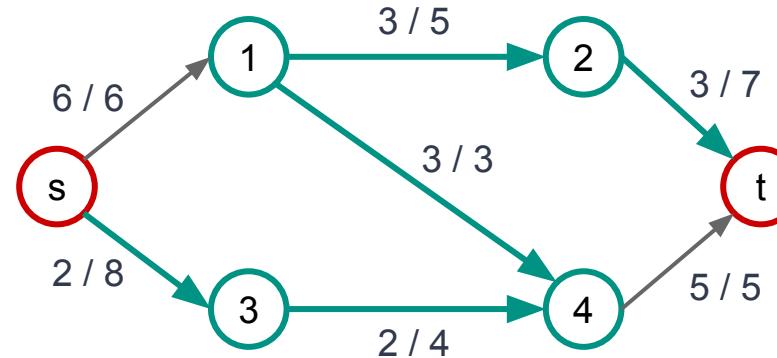
unde arcul e_i este fie $v_{i-1}v_i$, fie v_iv_{i-1} .

(P este lanț elementar în graful neorientat asociat lui G)

- Dacă
  - $e_i = v_{i-1}v_i \in E(G)$, e_i s.n. **arc direct (înainte)** în P
  - $e_i = v_iv_{i-1} \in E(G)$, e_i s.n. **arc invers (înapoi)** în P
- **Dacă nu există confuzii, vom omite arcele în scrierea lanțului P**

$$P = [s=v_0, v_1, \dots, v_{k-1}, v_k=t]$$

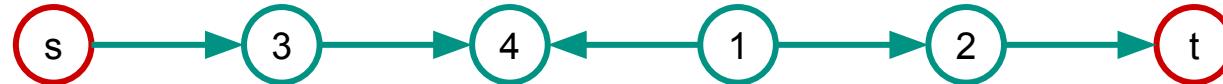
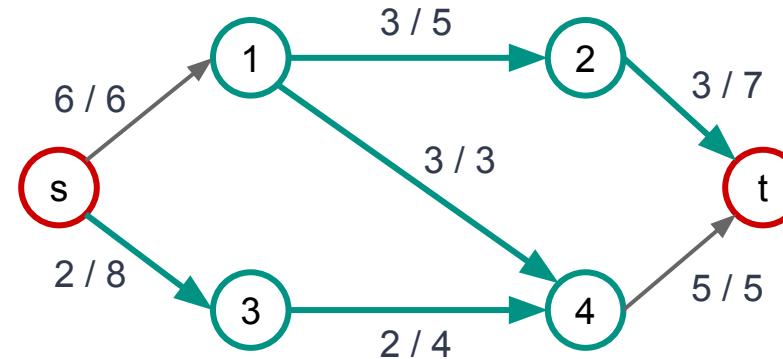
Algoritmul Ford-Fulkerson

Algoritmul Ford-Fulkerson

Fie N rețea, f flux în N , P un s - t lanț.

Asociem fiecărui arc e din P o pondere, numită **capacitate reziduală** în P .

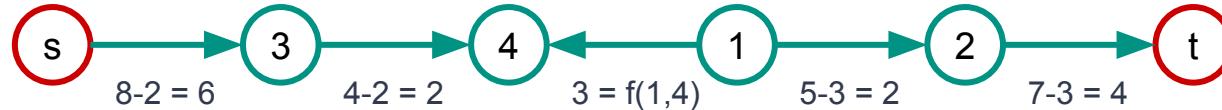
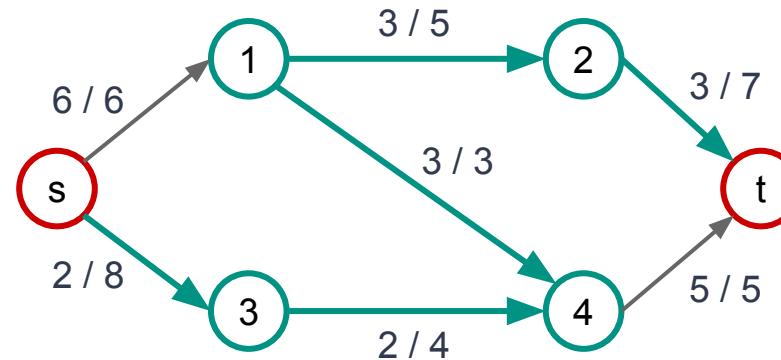

capacități reziduale?

Algoritmul Ford-Fulkerson

Fie N rețea, f flux în N , P un s - t lanț.

Asociem fiecărui arc e din P o pondere, numită **capacitate reziduală** în P .

capacități reziduale?

Algoritmul Ford-Fulkerson

Fie N rețea, f flux în N , P un s-t lanț.

Asociem fiecărui arc e din P o pondere, numită **capacitate reziduală** în P .

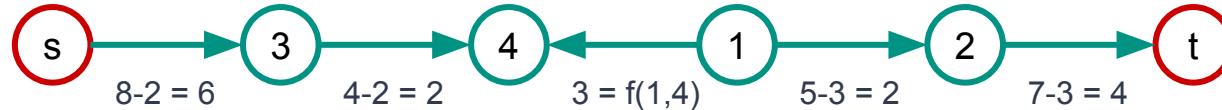
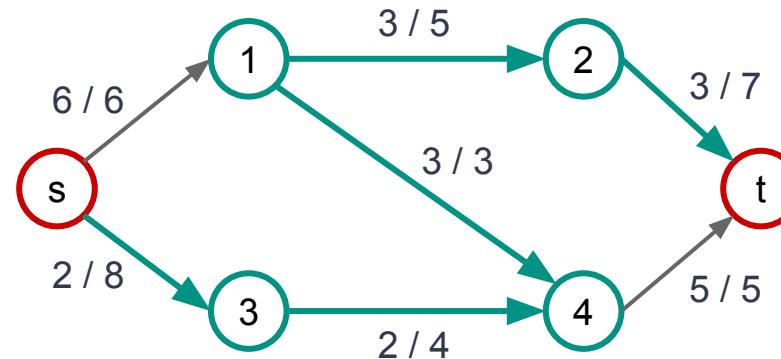
$$i_P(e) = \begin{cases} c(e) - f(e), & \text{daca } e \text{ este arc direct in } P \\ f(e), & \text{daca } e \text{ este arc invers in } P \end{cases}$$

= cu cât mai poate fi modificat fluxul pe arcul e , de-a lungul lanțului P

Algoritmul Ford-Fulkerson

Fie N rețea, f flux în N , P un s - t lanț.

Asociem fiecărui arc e din P o pondere, numită **capacitate reziduală** în P .

capacități reziduale?

Algoritmul Ford-Fulkerson

Capacitatea reziduală a lanțului P

$$i(P) = ?$$

= cu cât putem revizui maxim fluxul de-a lungul lui P

Algoritmul Ford-Fulkerson

Capacitatea reziduală a lanțului P

$$i(P) = \min \{ 6, 2, 3, 2, 4 \} = 2$$

Algoritmul Ford-Fulkerson

Capacitatea reziduală a lanțului P este

$$i(P) = \min\{i_P(e) | e \in E(P)\}$$

= cu cât mai poate fi modificat fluxul de-a lungul lanțului P

P se numește

- f-saturat**,   dacă $i(P) = 0$
- f-nesaturat**,   dacă $i(P) \neq 0$

Algoritmul Ford-Fulkerson

Fie N - rețea, f flux în N , P un s-t lanț **f-nesaturat**.

Fluxul revizuit de-a lungul lanțului P se definește ca fiind $f_P : E \rightarrow \mathbb{N}$,

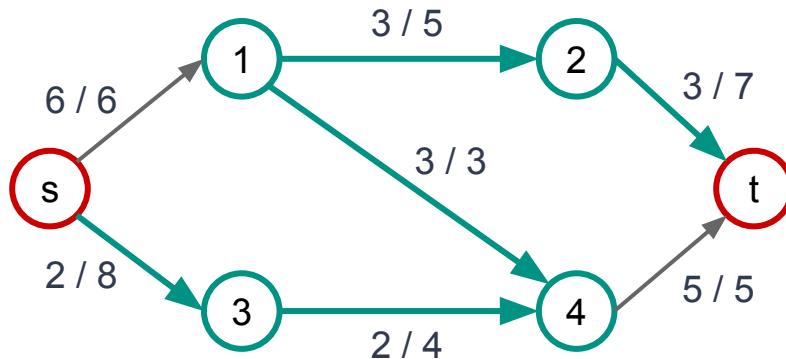
Algoritmul Ford-Fulkerson

Fie N - rețea, f flux în N , P un s-t lanț **f-nesaturat**.

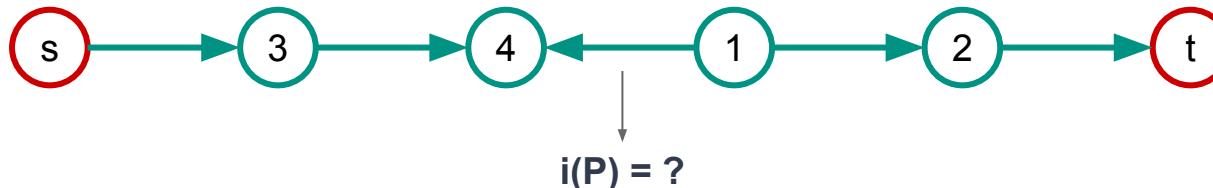
Fluxul revizuit de-a lungul lanțului P se definește ca fiind $f_P : E \rightarrow \mathbb{N}$,

$$f_P(e) = \begin{cases} f(e) + i(P), & \text{daca } e \text{ este arc direct in } P \\ f(e) - i(P), & \text{daca } e \text{ este arc invers in } P \\ f(e), & \text{altfel} \end{cases}$$

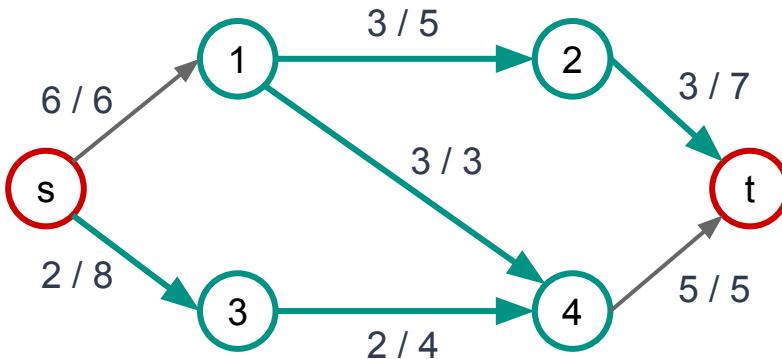
Algoritmul Ford-Fulkerson

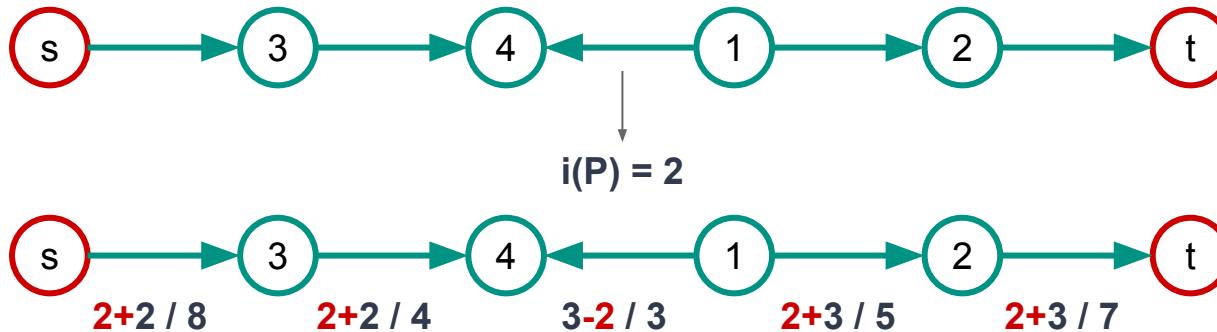
Considerăm s-t
lanțul P evidențiat

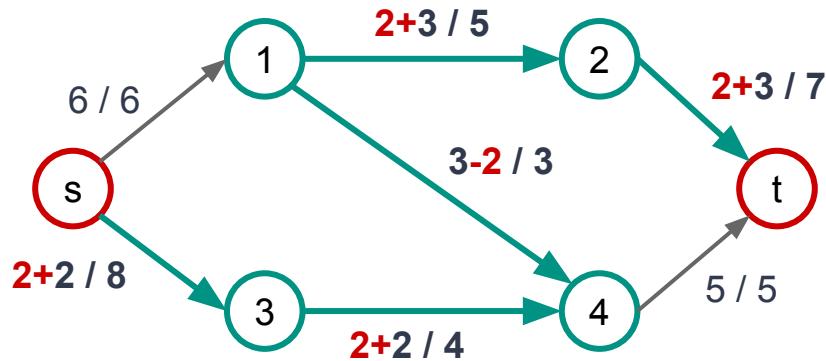
Algoritmul Ford-Fulkerson

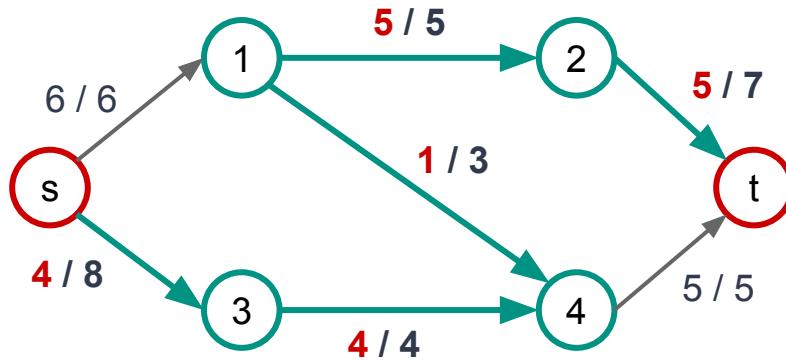
Considerăm s-t
lanțul P evidențiat
și revizuim fluxul

Algoritmul Ford-Fulkerson

Algoritmul Ford-Fulkerson

Fluxul după revizuirea de-a lungul lanțului P

Algoritmul Ford-Fulkerson

Proprietăți ale fluxului revizuit

Fie $N = (G, \{s\}, \{t\}, l, c)$ o rețea și f flux în N .

Fie P un s - t lanț f -nesaturat în G și f_P fluxul revizuit de-a lungul lanțului P .

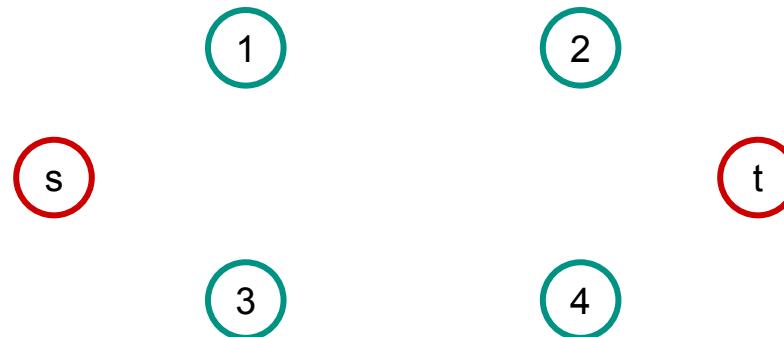
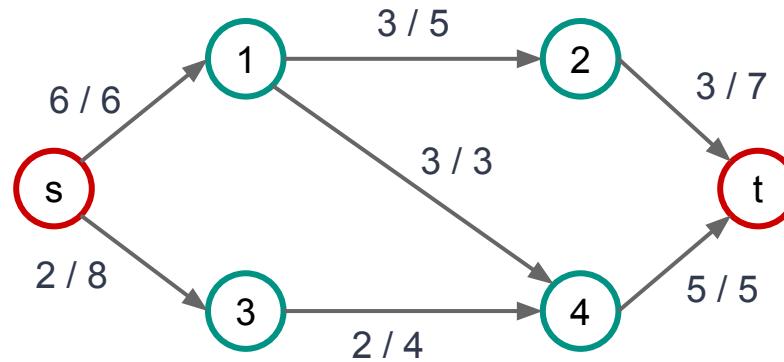
Atunci:

- f_P este flux în G

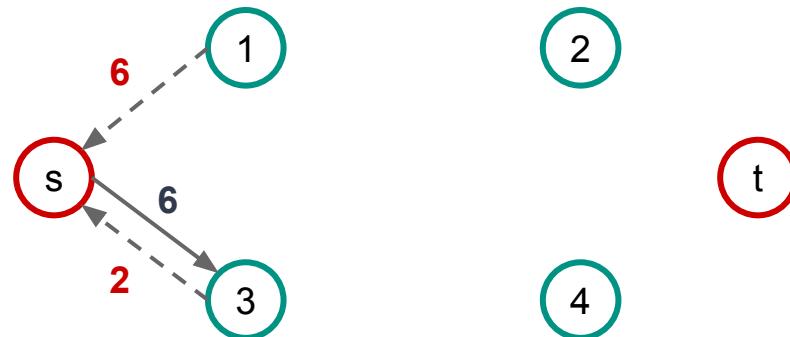
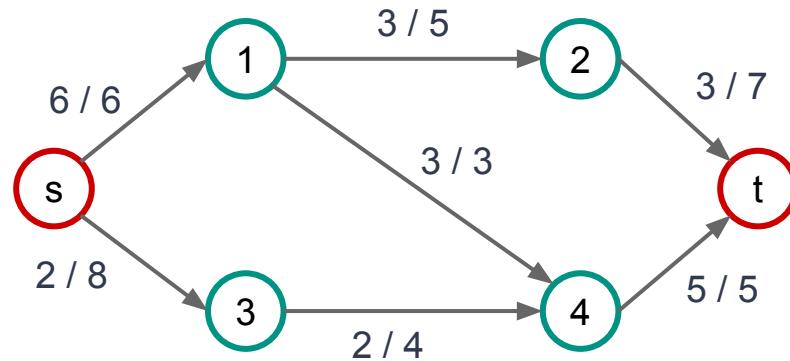
și

- $\text{val}(f_P) = \text{val}(f) + i(P) \geq \text{val}(f) + 1$

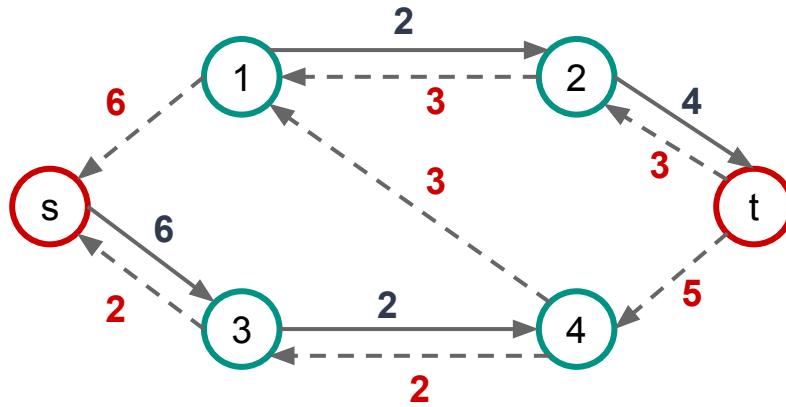
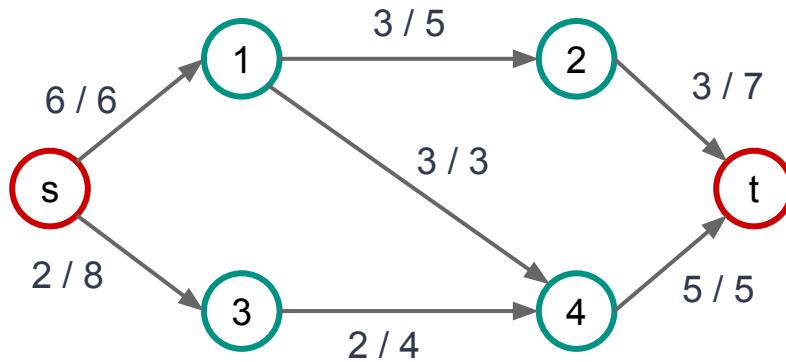
Graf rezidual

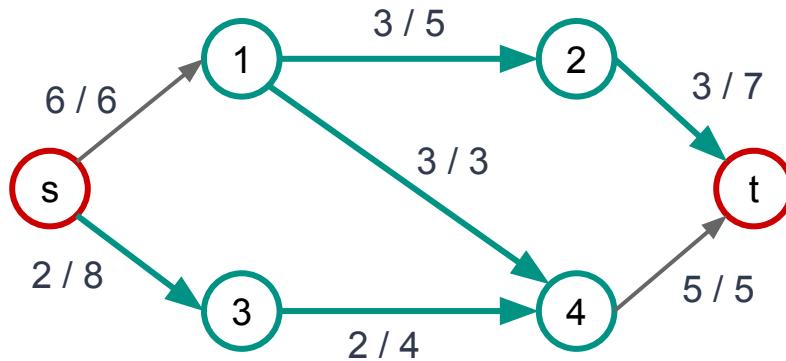
Graf rezidual

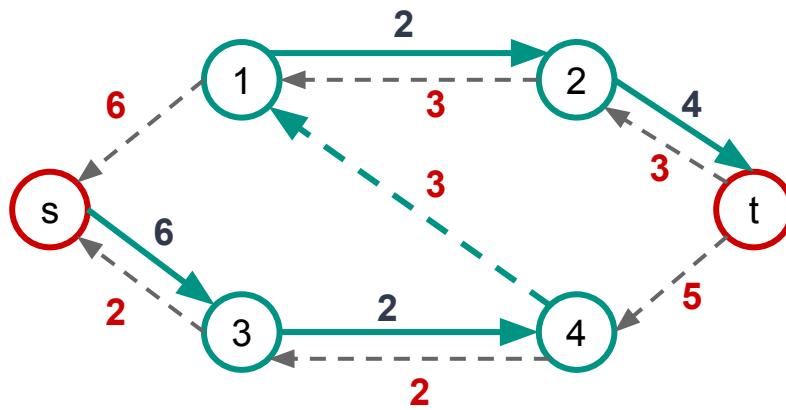
Graf rezidual

Graf rezidual

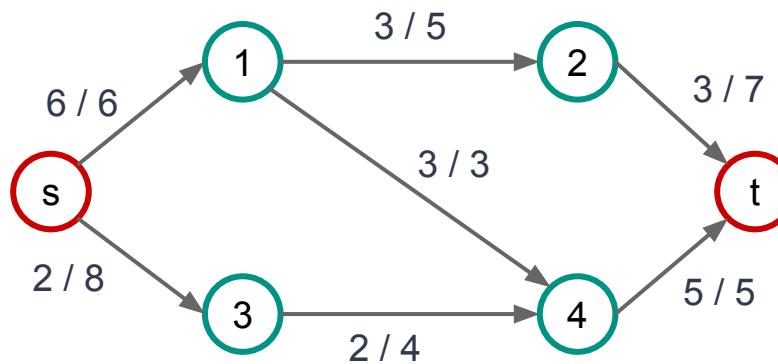
s-t lanț f-nesaturat

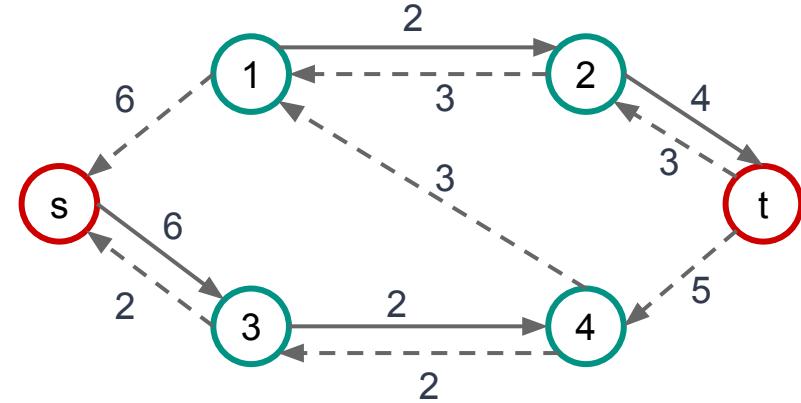
s-t drum în graful rezidual

Graf rezidual

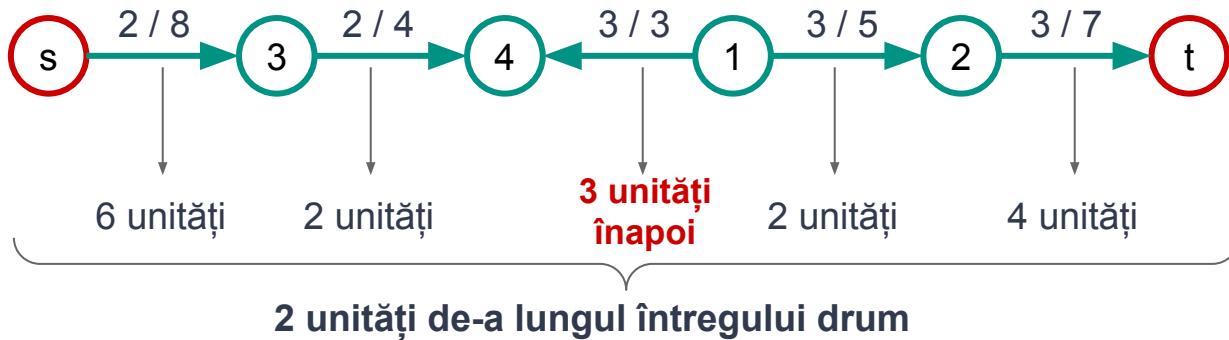
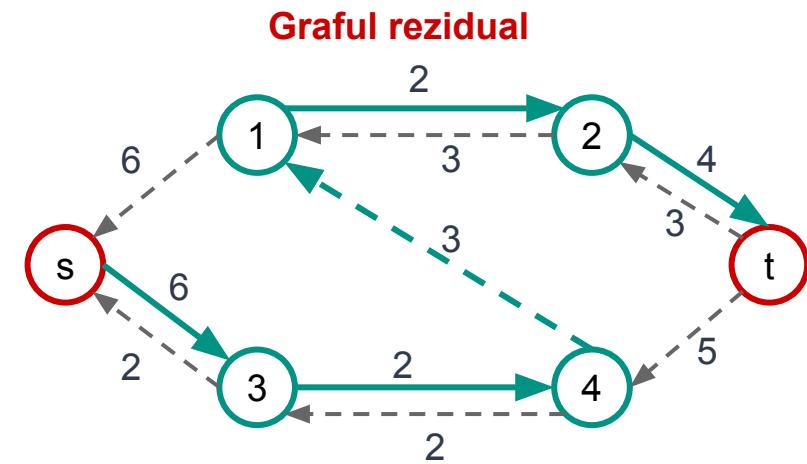
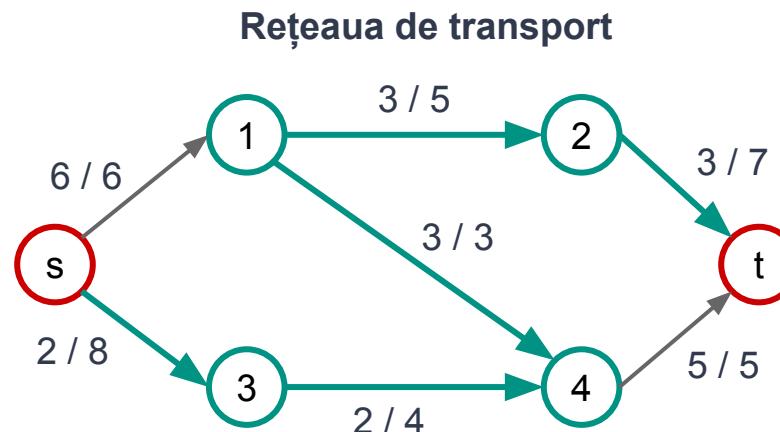
Rețeaua de transport

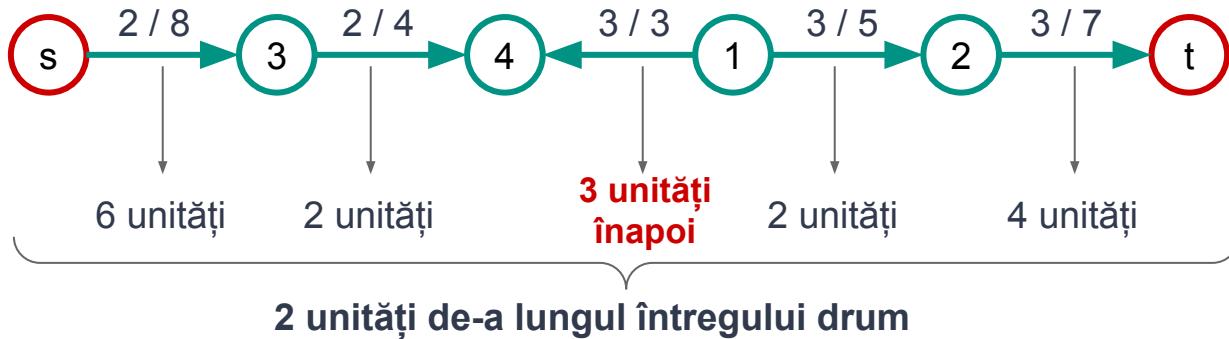
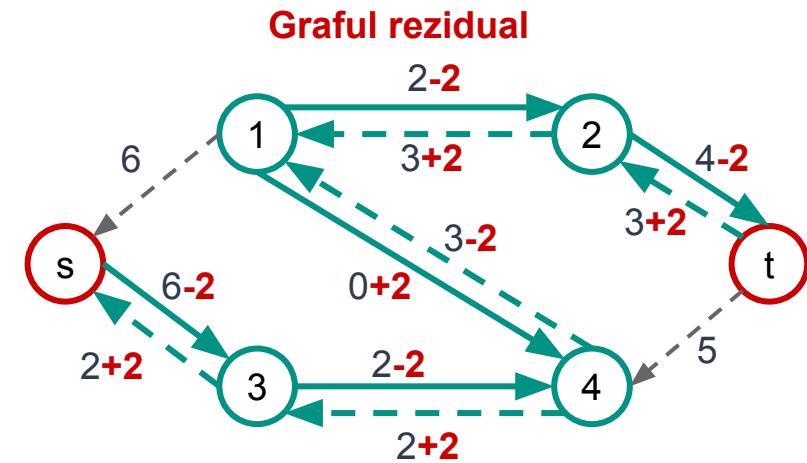
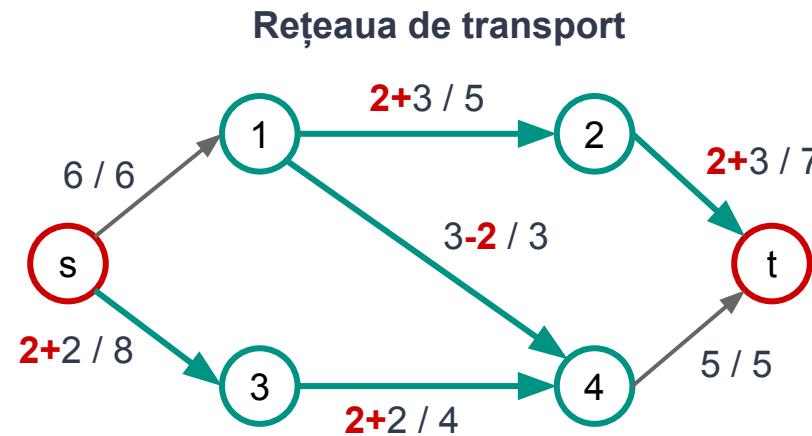
Graful rezidual

Graf rezidual

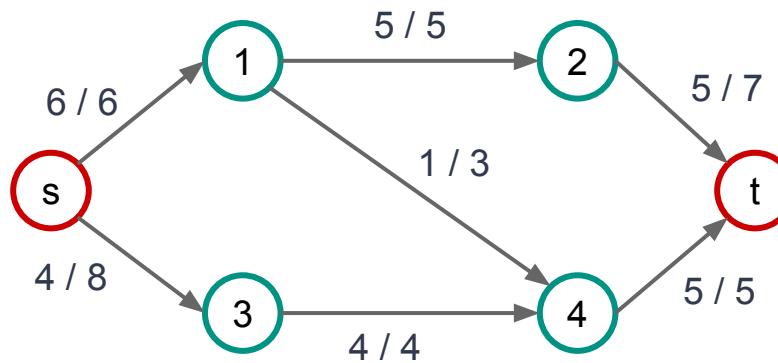

Graf rezidual

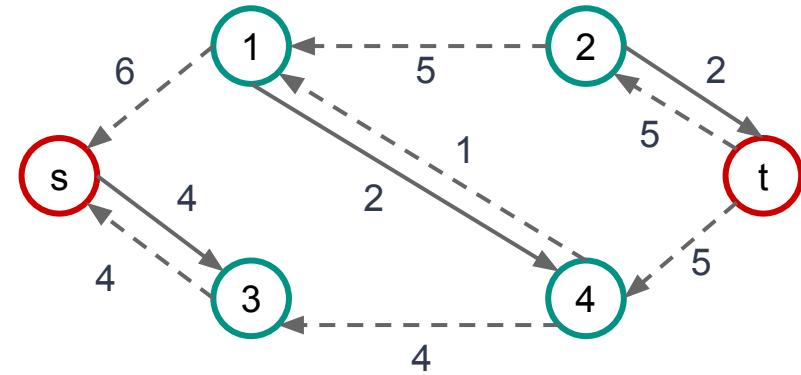

Graf rezidual

Rețeaua de transport

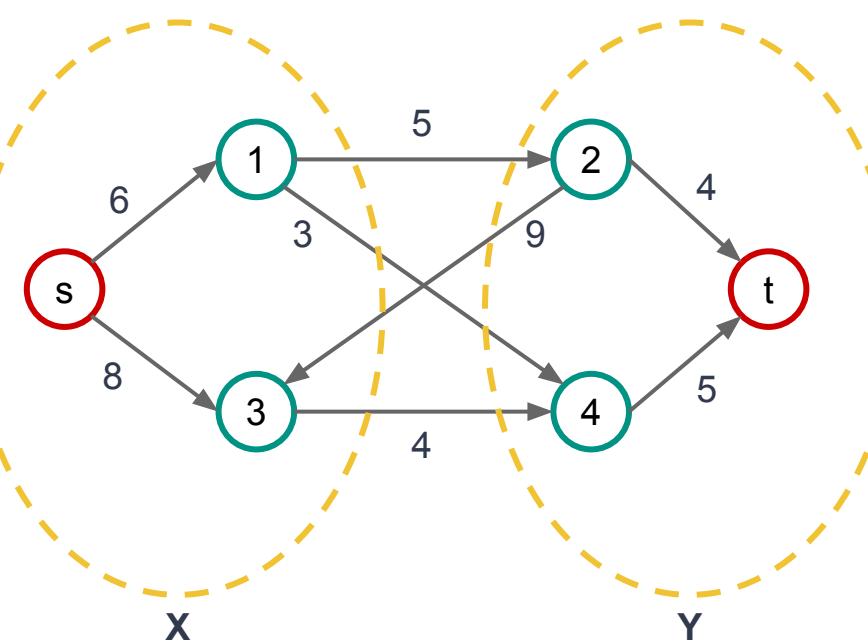
Graful rezidual

Tăietură în rețea

Fie $N = (G, \{s\}, \{t\}, I, c)$ o rețea.

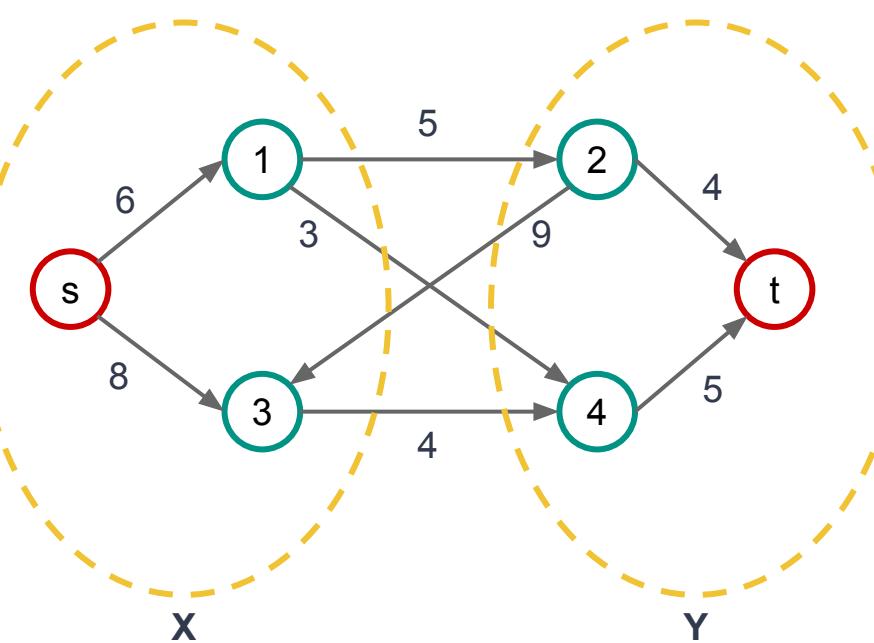
O tăietură $K = (X, Y)$ în rețea

Tăietură în rețea

Fie $N = (G, \{s\}, \{t\}, I, c)$ o rețea.

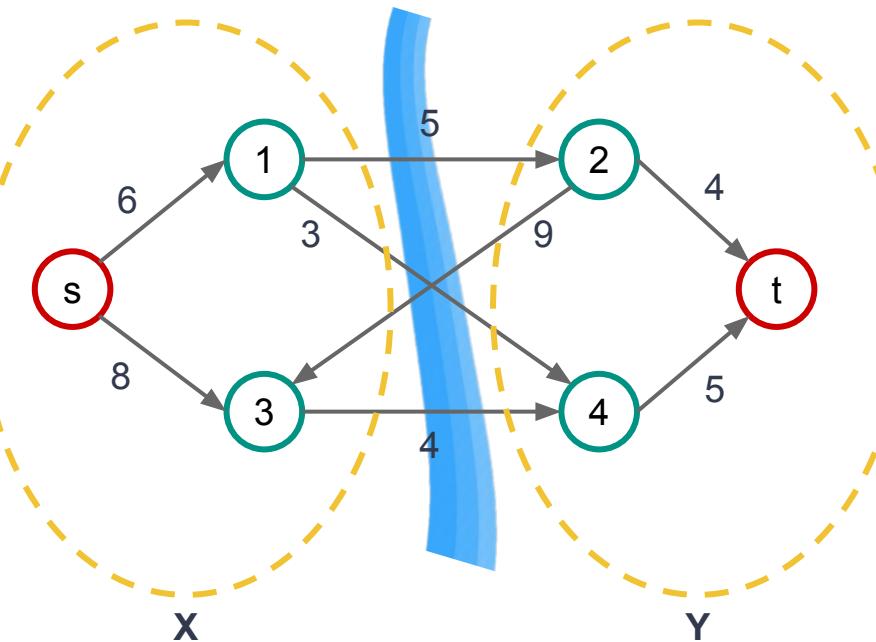
O tăietură $K = (X, Y)$ în rețea este o (bi)partiție (X, Y) a multimii vârfurilor V , astfel încât $s \in X$ și $t \in Y$.

Tăietură în rețea

Fie $N = (G, \{s\}, \{t\}, I, c)$ o rețea.

O tăietură $K = (X, Y)$ în rețea este o bipartitie (X, Y) a mulțimii vârfurilor V , astfel încât $s \in X$ și $t \in Y$.

Tăietură în rețea

Fie $K = (X, Y)$ o tăietură.

Capacitatea tăieturii $K = (X, Y)$

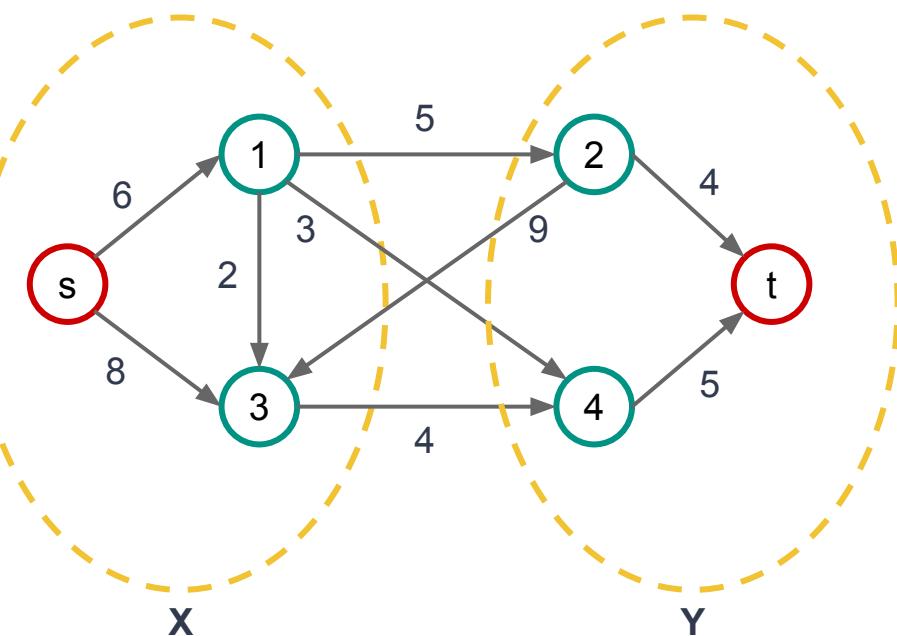
$$c(K) = c(X, Y) = \sum_{\substack{x \in X, y \in Y \\ xy \in E}} c(xy)$$

= suma capacitațiilor arcelor care ies din X către Y

Tăietură în rețea

Fie $K = (X, Y)$ o tăietură.

Capacitatea tăierii $K = (X, Y)$

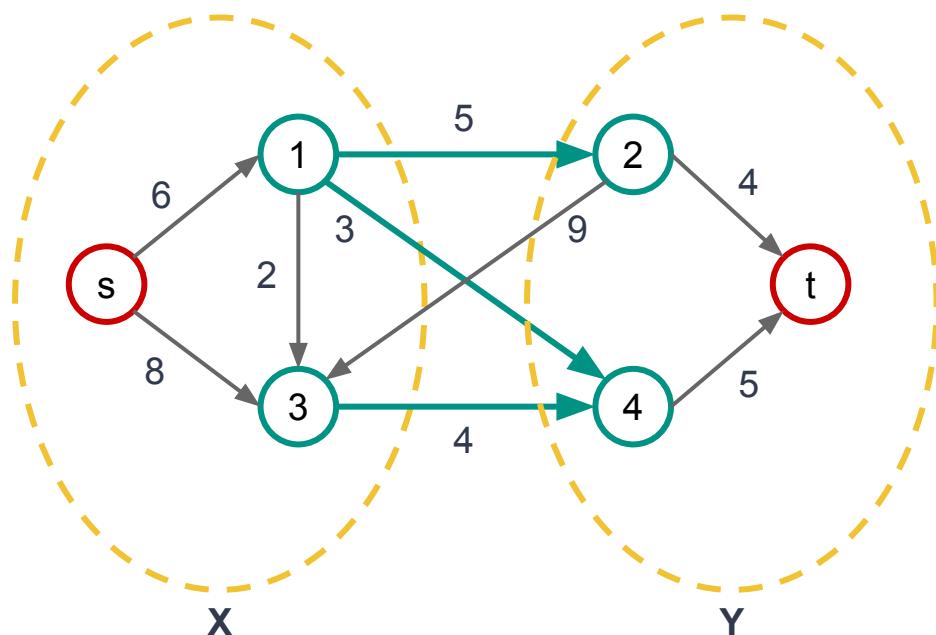

$$c(K) = c(X, Y) = ?$$

Tăietură în rețea

Fie $K = (X, Y)$ o tăietură.

Capacitatea tăierii $K = (X, Y)$

$$c(K) = c(X, Y) = 5 + 3 + 4 = 12$$

Tăietură în rețea

Fie $K = (X, Y)$ o tăietură.

Capacitatea tăieturii $K = (X, Y)$

$$c(K) = \sum_{\substack{x \in X, y \in Y \\ xy \in E}} c(xy)$$

= suma capacitaților arcelor care ies din X către Y

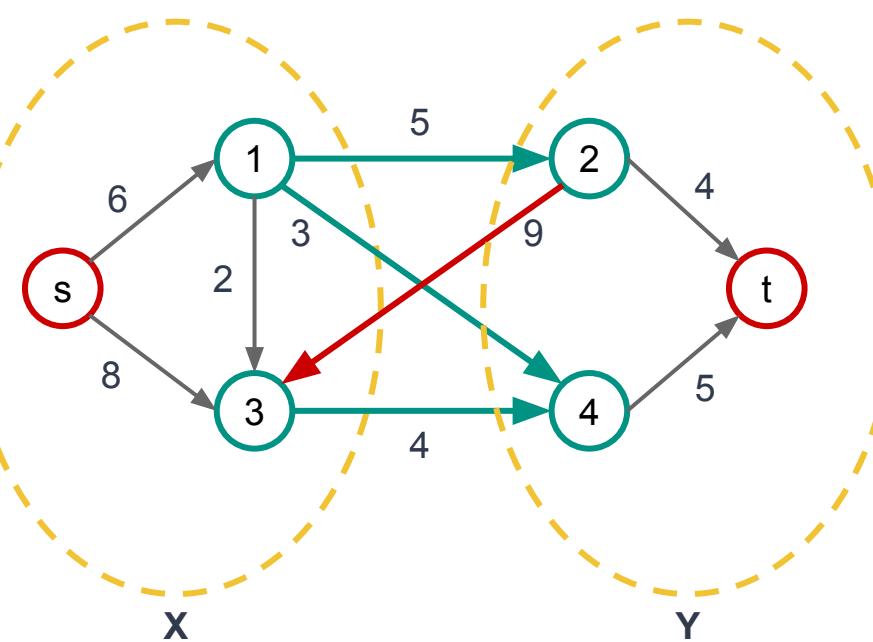
Notăm:

- $E^+(K)$ = multimea arcelor de la X la Y
= { $xy \in E \mid x \in X, y \in Y$ } = **arce directe** ale lui K
- $E^-(K)$ = multimea arcelor de la Y la X
= { $yx \in E \mid x \in X, y \in Y$ } = **arce inverse** ale lui K

Tăietură în rețea

Fie $K = (X, Y)$ o tăietură.

- $xy \in E$ cu $x \in X, y \in Y$ = **arc direct** al lui K →
- $yx \in E$ cu $x \in X, y \in Y$ = **arc invers** al lui K ←

Tăietură în rețea

Fie $K = (X, Y)$ o tăietură.

Notăm:

- $E^+(K) =$ mulțimea arcelor de la X la Y
 $= \{ xy \in E \mid x \in X, y \in Y \} =$ **arce directe** ale lui K
- $E^-(K) =$ mulțimea arcelor de la Y la X
 $= \{ yx \in E \mid x \in X, y \in Y \} =$ **arce inverse** ale lui K

Atunci avem

$$c(K) = c(E^+(K))$$

Tăietură minimă

Fie N o rețea.

O tăietură $\tilde{K}$ se numește **tăietură minimă în N** dacă

$$c(\tilde{K}) = \min \{ c(K) \mid K \text{ este tăietură în } N \}$$

Tăietură minimă

Vom demonstra

$$val(f) \leq c(K)$$

Dacă avem egalitate $\Rightarrow$ f flux maxim, K tăietură minimă

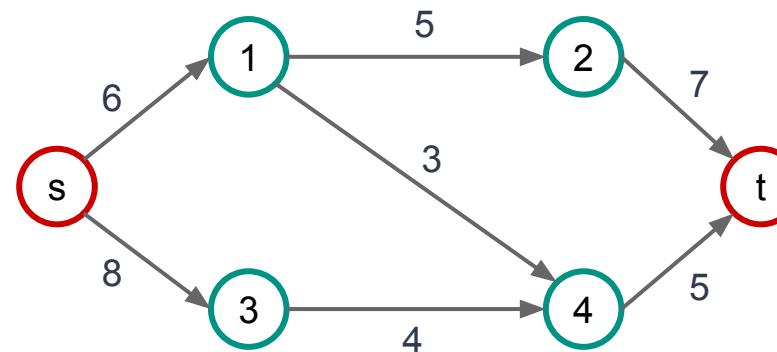
Tăietură minimă - Aplicații

Determinarea unui flux maxim $\Rightarrow$ determinarea unei tăieturi minime

Aplicații

- Arce = poduri
- Capacitate = costul dărâmării podului

Ce poduri trebuie dărâmate a.î. teritoriul sursă să nu mai fie conectat cu destinația, iar costul distrugerilor să fie minim?

Tăietură minimă - Aplicații

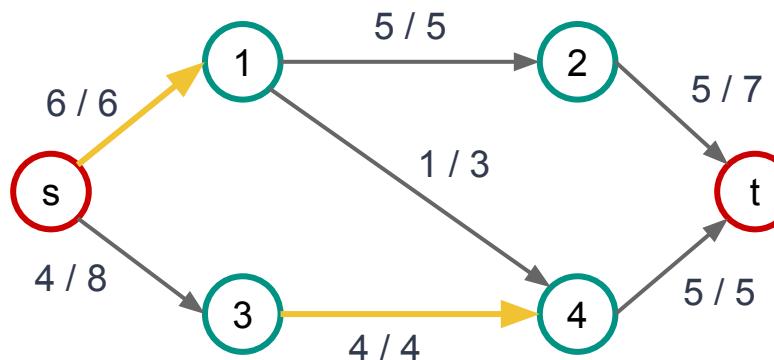
Determinarea unui flux maxim $\Rightarrow$ determinarea unei tăieturi minime

Aplicații

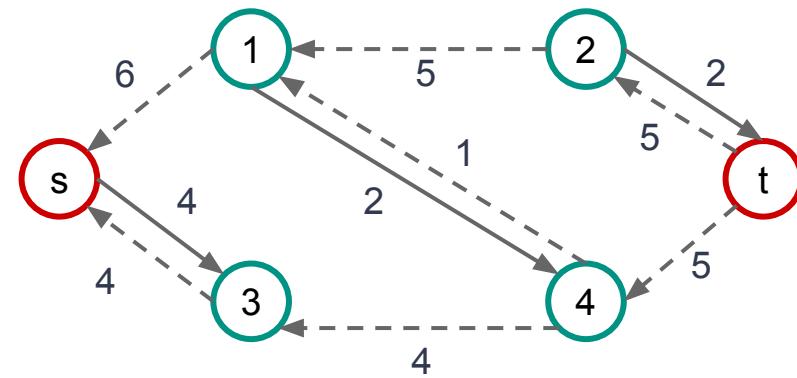
- Fiabilitatea rețelelor**
- Probleme de proiectare, planificare**
- Segmentarea imaginilor**

Tăietură minimă

Rețeaua de transport

Graful rezidual

- ↔ **s-t tăietură saturată rezidual**
- ↔ nu mai există s-t drum în graful rezidual
- ↔ **s-t flux maxim**

Algoritmul Ford-Fulkerson

Pseudocod

Algoritmul Ford-Fulkerson

Algoritm generic de determinare a unui flux maxim

Fie f un flux în N (de exemplu, $f \equiv 0$ fluxul vid: $f(e) = 0, \forall e \in E$)

Cât timp există un s-t lanț f -nesaturat P în G

Algoritmul Ford-Fulkerson

Algoritm generic de determinare a unui flux maxim

Fie f un flux în N (de exemplu, $f \equiv 0$ fluxul vid: $f(e) = 0, \forall e \in E$)

Cât timp există un s-t lanț f -nesaturat P în G

- determinăm un astfel de lanț P
-

Algoritmul Ford-Fulkerson

Algoritm generic de determinare a unui flux maxim

Fie f un flux în N (de exemplu, $f \equiv 0$ fluxul vid: $f(e) = 0, \forall e \in E$)

Cât timp există un s-t lanț f-nesaturat P în G

- determinăm un astfel de lanț P
- revizuieste fluxul f de-a lungul lanțului P

Returnează f

Algoritmul Ford-Fulkerson

Algoritm generic de determinare a unui flux maxim

Pentru a determina și o s-t tăietură minimă, la finalul algoritmului considerăm:

- X = multimea vârfurilor accesibile din s prin lanțuri f-nesaturate
- $K = (X, V-X)$

Algoritmul Ford-Fulkerson

Complexitate

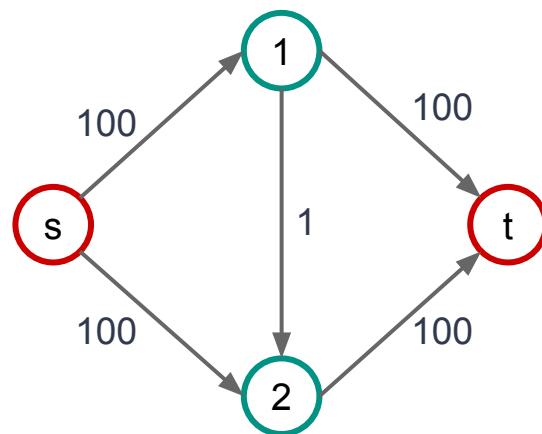
Algoritmul Ford-Fulkerson - Complexitate

- Algoritmul se termină?**
- De ce este necesară ipoteza că fluxul are valori întregi?**
- Care este numărul maxim de etape?**
  - Cum determinăm un lanț f-nesaturat?
  - Criteriul după care construim lanțul f-nesaturat influențează numărul de etape (iterații "cât timp")?

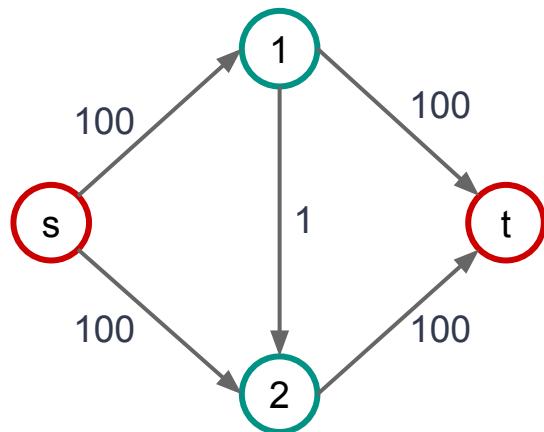
Algoritmul Ford-Fulkerson - Complexitate

Criteriul după care construim lanțul f-nesaturat influențează numărul de etape (iterații "cât timp")?

Algoritmul Ford-Fulkerson - Complexitate

Criteriul după care construim lanțul f-nesaturat influențează numărul de etape (iterații "cât timp")?

Pasul 1: $[s, 1, 2, t] - i(P) = 1$

Pasul 2: $[s, 2, 1, t] - i(P) = 1$

Pasul 3: $[s, 1, 2, t] - i(P) = 1$

Pasul 4: $[s, 2, 1, t] - i(P) = 1$

...

Algoritmul Ford-Fulkerson - Complexitate

Complexitate

Algoritmul Ford-Fulkerson - Complexitate

Complexitate

□ $O(mL)$, unde

$$L = \text{capacitatea minimă a unei căi} \leq \sum_{su \in E} c(su)$$

□ $O(nmC)$, unde

$$C = \max\{c(e) | e \in E(G)\}$$

Algoritmul Ford-Fulkerson

Cum determinăm un lanț f-nesaturat?

Algoritmul Ford-Fulkerson

- Spre exemplu, prin parcurgerea grafului, pornind din vârful s și considerând doar arce cu capacitatea reziduală pozitivă (în raport cu lanțurile construite prin parcurgere, memorate cu vectorul $tata$)
= s-t drum în graful rezidual

Algoritmul Ford-Fulkerson

- Spre exemplu, prin parcurgerea grafului, pornind din vârful s și considerând doar arce cu capacitatea reziduală pozitivă (în raport cu lanțurile construite prin parcurgere, memorate cu vectorul tata)

Parcugerea BF ⇒

determinăm s-t lanțuri f-nesaturate de **lungime minimă**

⇒ **Algoritmul EDMONDS-KARP**

= Ford-Fulkerson, în care lanțul P ales la un pas are lungime minimă

Algoritmul Ford-Fulkerson

- **Spre exemplu, prin parcurgerea grafului, pornind din vârful s și considerând doar arce cu capacitatea reziduală pozitivă (în raport cu lanțurile construite prin parcurgere, memorate cu vectorul tata)**
- Alte criterii de construcție lanț $\Rightarrow$ alți algoritmi**

Algoritmul Ford-Fulkerson - Complexitate

Complexitate $O(mL)$, unde

$$L = \sum_{su \in E} c(su)$$

Algoritmul Ford-Fulkerson - Complexitate

Complexitate $O(mC)$, unde

$$C = c(\{s\}, V-\{s\}) = c^+(s)$$

Algoritmul Ford-Fulkerson

Corectitudine

Algoritmul Ford-Fulkerson

- Fluxul determinat de algoritm are valoarea maximă, sau putem determina un flux de valoare mai mare, prin alte metode?

Trebuie să arătăm că

∅ s-t lanț f-nesaturat $\Rightarrow$ f flux maxim

Algoritmul Ford-Fulkerson

Vom demonstra că

- $\text{val}(f) \leq c(K)$ pentru orice f flux, K tăietură

Algoritmul Ford-Fulkerson

Vom demonstra că

- $\text{val}(f) \leq c(K)$ pentru orice f flux, K tăietură
- $\nexists$ s-t lanț f-nesaturat $\Rightarrow \exists K$ cu $\text{val}(f) = c(K) \Rightarrow f$ flux maxim

Implementarea algoritmului Ford-Fulkerson

Algoritmul Ford-Fulkerson

Cum determinăm un lanț f-nesaturat?

Algoritmul Ford-Fulkerson

- Spre exemplu, prin parcurgerea grafului, pornind din vârful s și considerând doar arce cu capacitatea reziduală pozitivă (în raport cu lanțurile construite prin parcurgere, memorate cu vectorul $tata$)
= s-t drum în graful rezidual

Algoritmul Ford-Fulkerson

- Spre exemplu, prin parcurgerea grafului, pornind din vârful s și considerând doar arce cu capacitatea reziduală pozitivă (în raport cu lanțurile construite prin parcurgere, memorate cu vectorul tata)

Parcugerea BF ⇒

determinăm s-t lanțuri f-nesaturate de **lungime minimă**

⇒ **Algoritmul EDMONDS-KARP**

= Ford-Fulkerson, în care lanțul P ales la un pas are lungime minimă

Algoritmul Ford-Fulkerson

- **Spre exemplu, prin parcurgerea grafului, pornind din vârful s și considerând doar arce cu capacitatea reziduală pozitivă (în raport cu lanțurile construite prin parcurgere, memorate cu vectorul tata)**
- Alte criterii de construcție lanț $\Rightarrow$ alți algoritmi**

Algoritmul Edmonds-Karp

Implementare

Schema:

initializează_flux_nul()

cât timp (construiește_s-t_lanț_nesat_BF() == true) execută

revizuește_flux_lanț()

afisează_flux()

Implementare

Schema:

initializează_flux_nul()

cât timp (construiește_s-t_lanț_nesat_BF() == true) execută

revizuește_flux_lanț()

afisează_flux()

Amintim: a determina un s-t lanț nesaturat folosind BF în G $\Leftrightarrow$ a determina un s-t drum folosind BF în graful rezidual G_f

Varianta 1 de implementare

revizuirea fluxului folosind s-t lanțuri din G
(fără a folosi graful rezidual)

Implementare - Varianta 1

construieste_s-t_lant_nesat_BF() - construiește un s-t lanț nesaturat, prin parcurgerea BF din s

- sunt considerate în parcursere **doar arce pe care se poate modifica fluxul**, adică având capacitate reziduală pozitivă
- returnează **false** dacă un astfel de lanț nu există (și **true** dacă l-a putut construi)

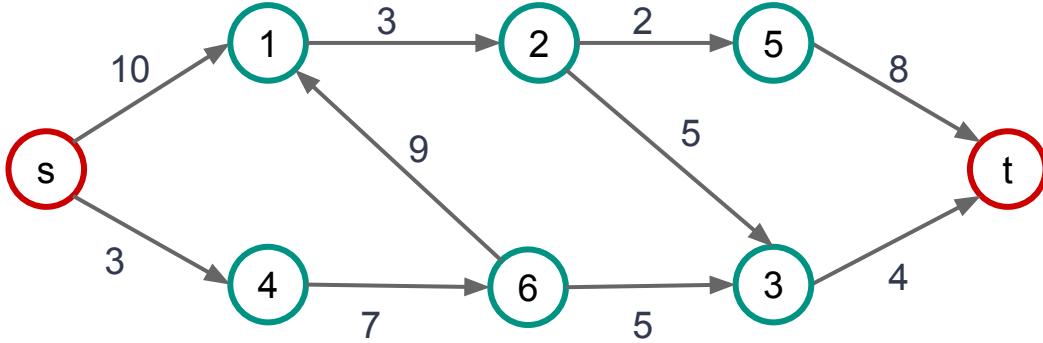
Implementare - Varianta 1

revizuește_flux_lanț()

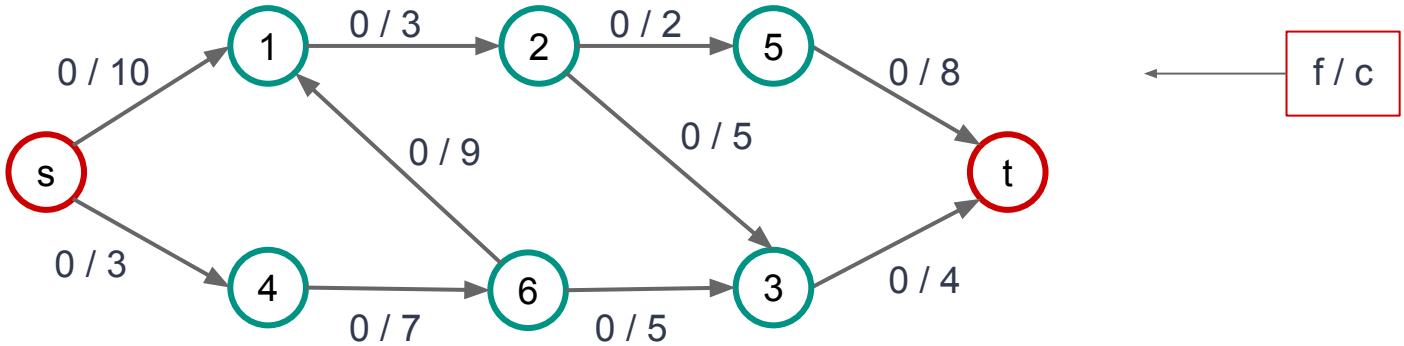
- fie P s-t lanțul găsit în **construiește_s-t_lant_nesat_BF()**
- calculăm $i(P)$
- pentru fiecare arc e al lanțului P
  - **creștem** cu $i(P)$ fluxul pe e dacă este **arc direct**
  - **scădem** cu $i(P)$ fluxul pe e dacă este arc invers

Exemplu

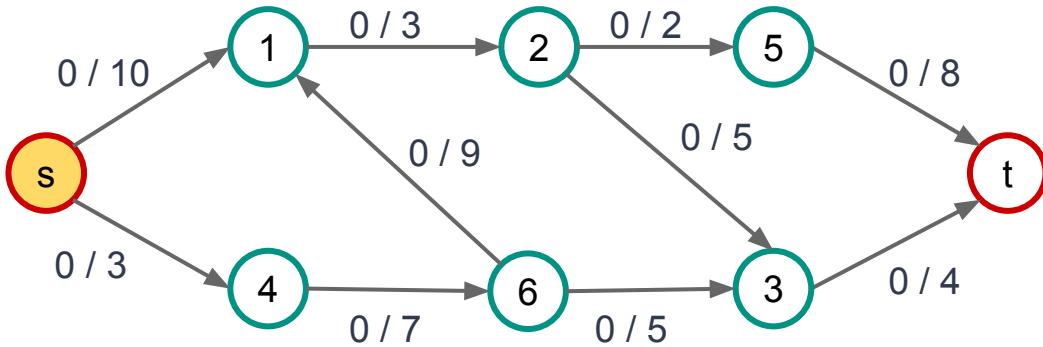
Algoritmul Edmonds-Karp

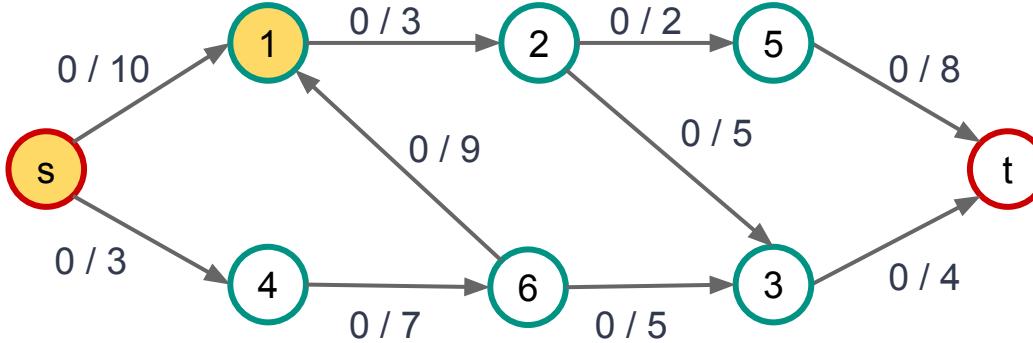

initializează_flux_nul()

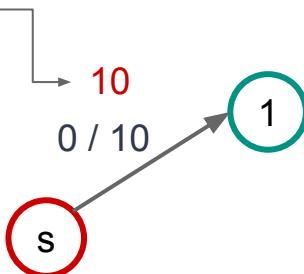

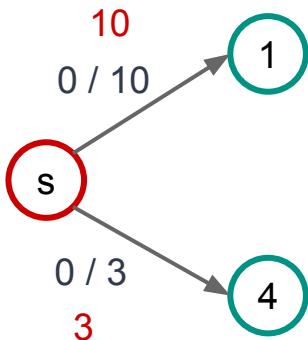
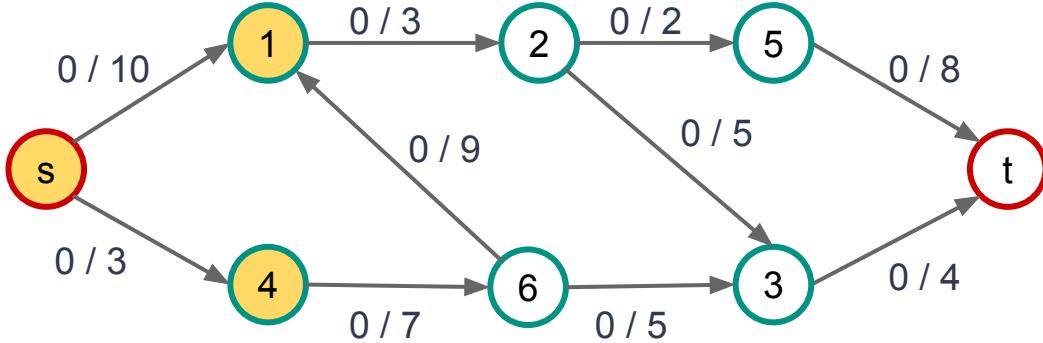
construiește_s-t_lanț_nesat_BF()

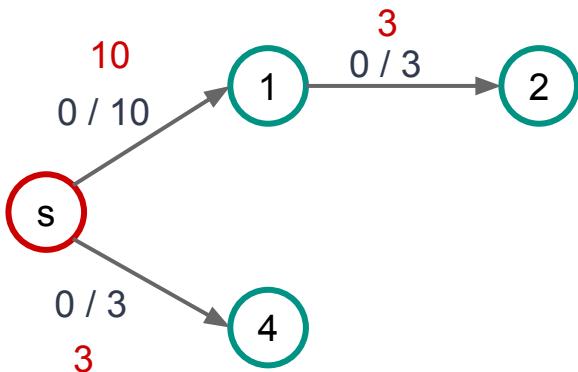
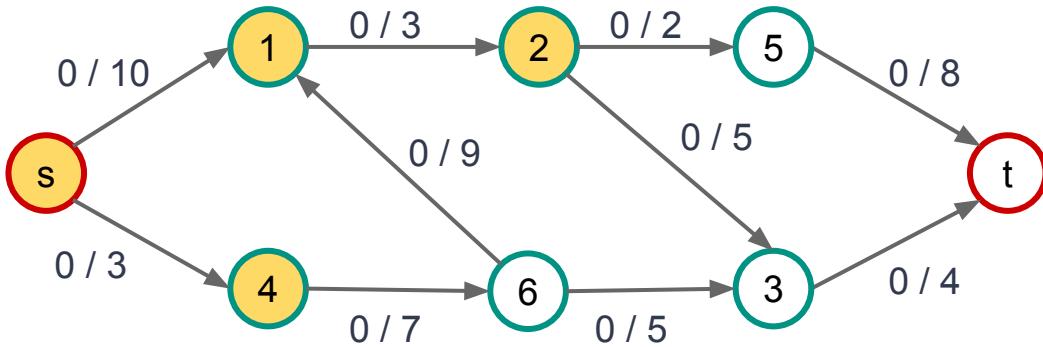

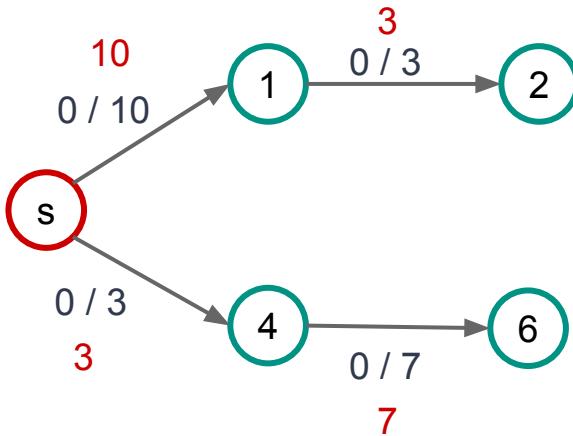
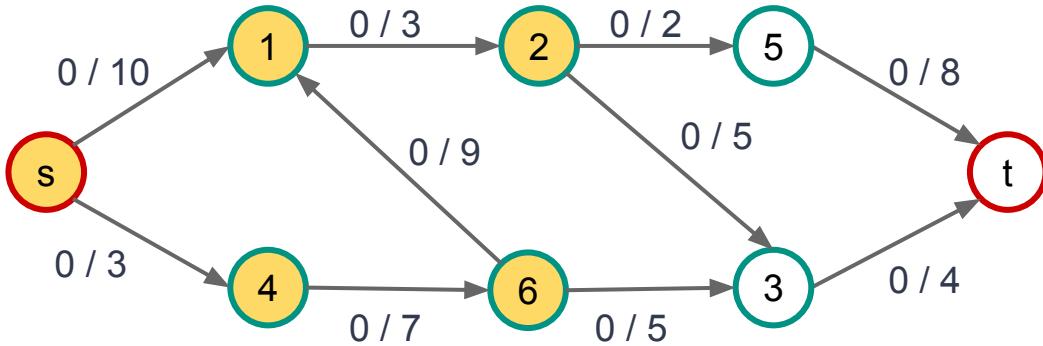

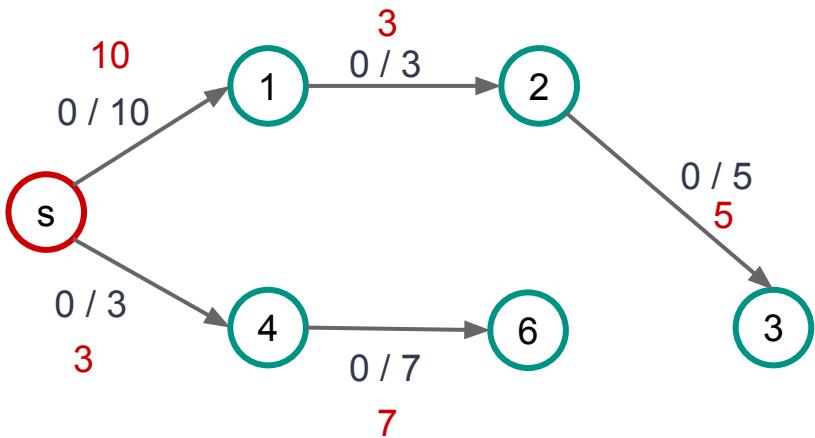
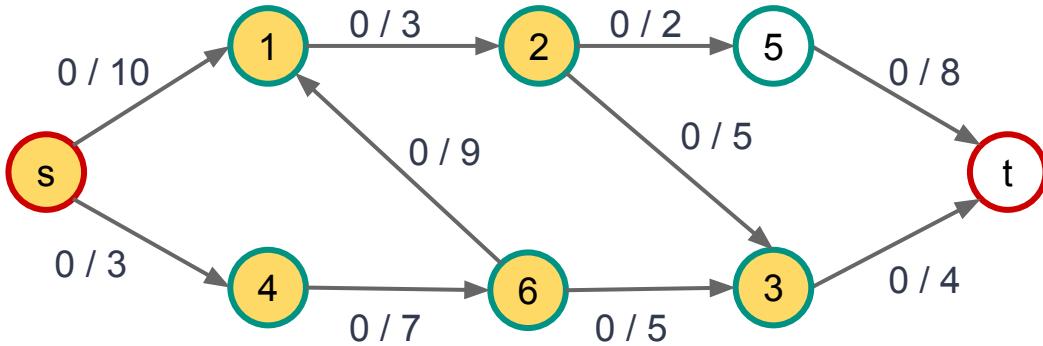
Capacitatea reziduală

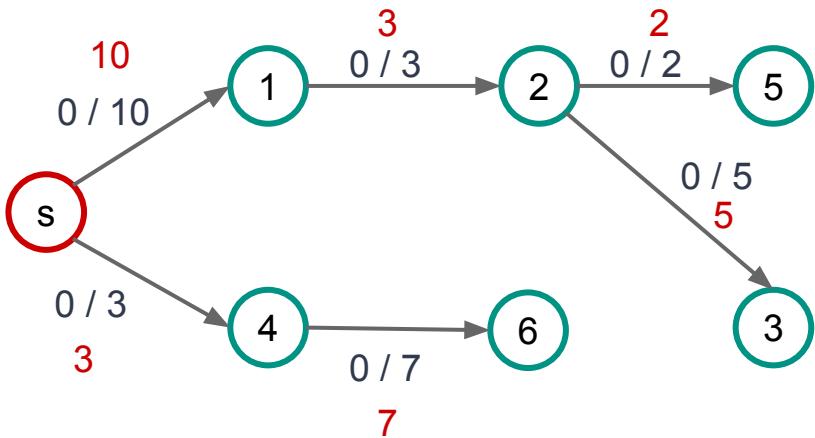
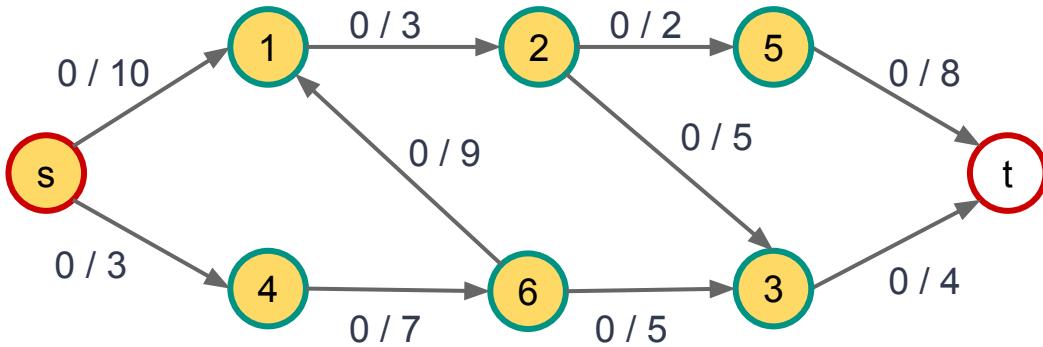

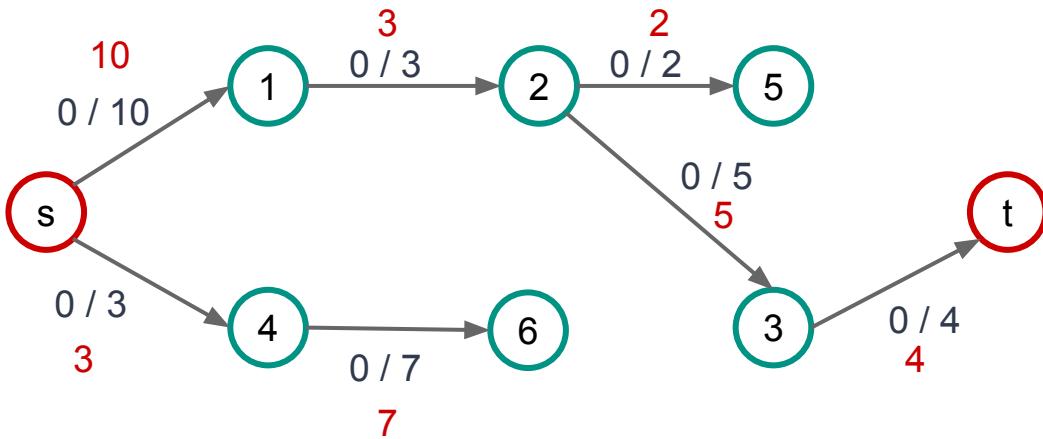
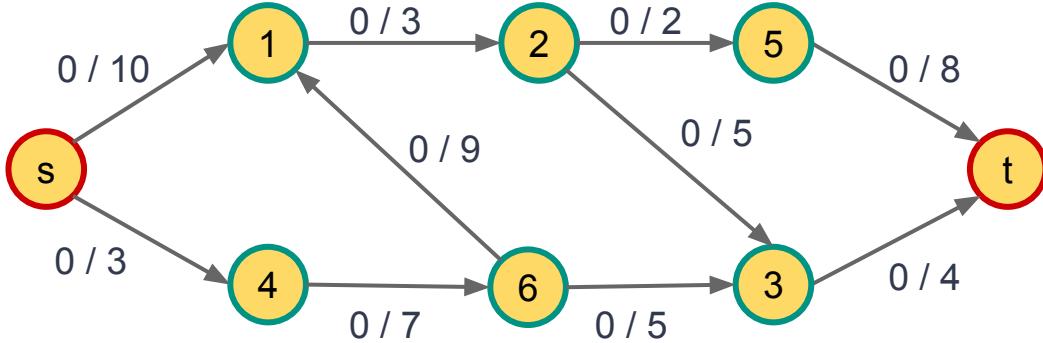

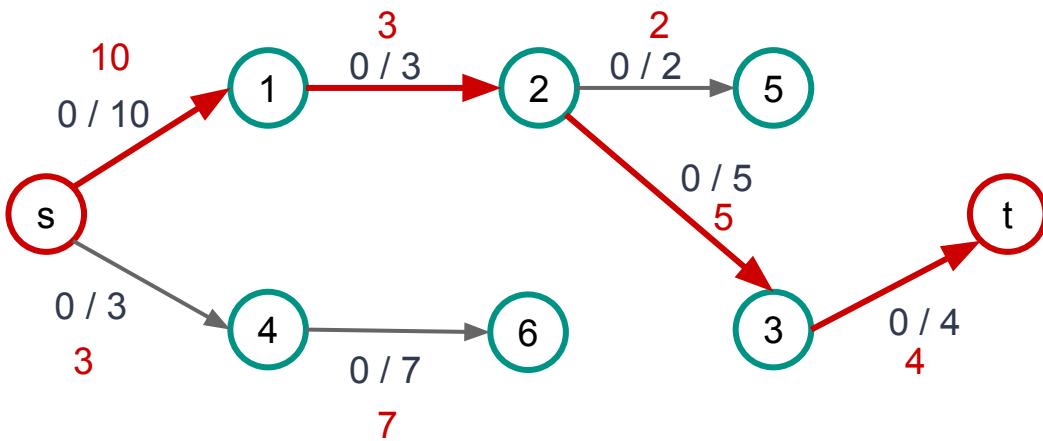
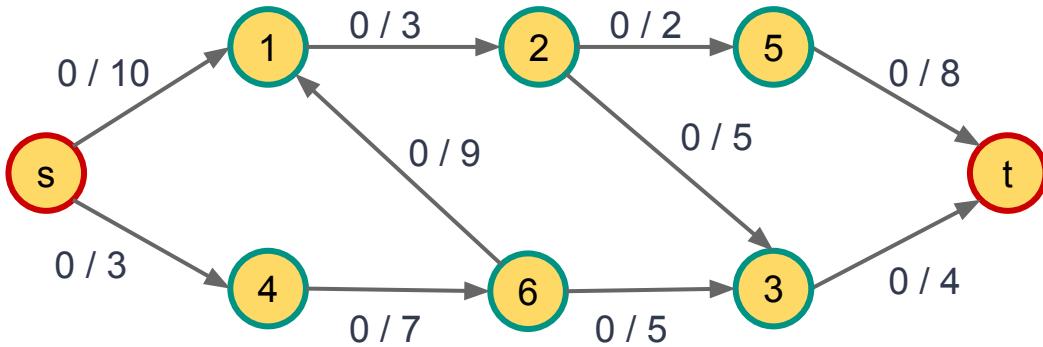

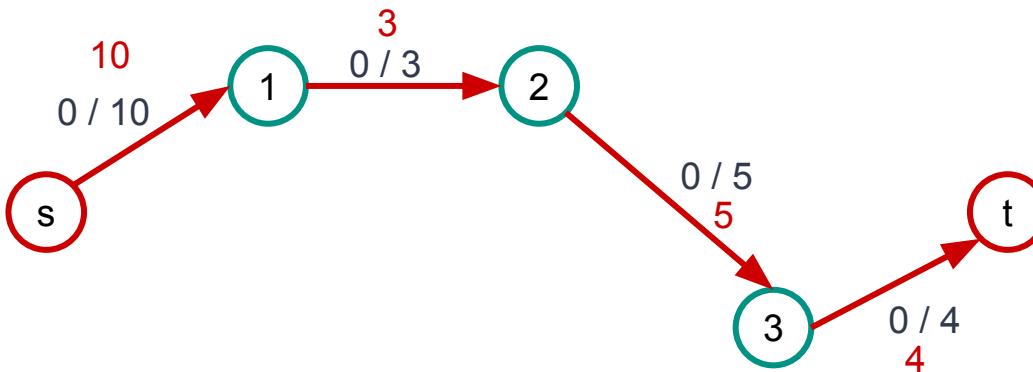
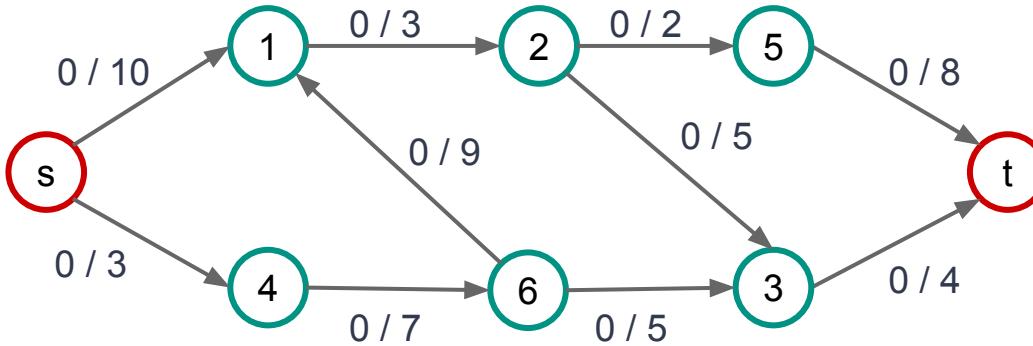

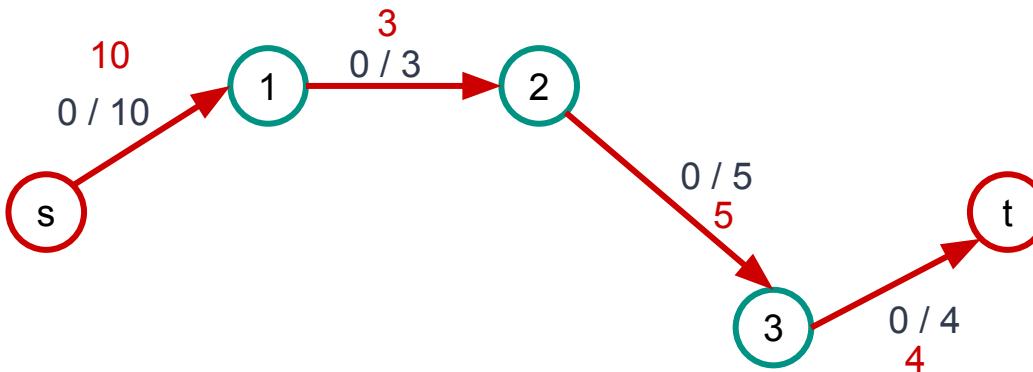
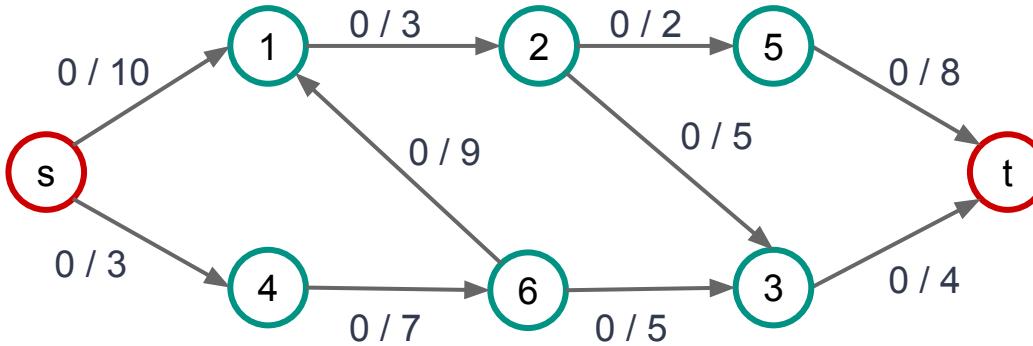

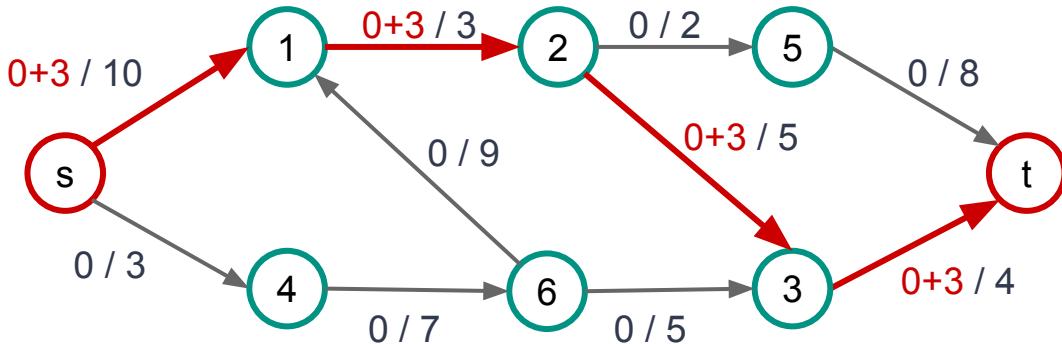
revizuiеște_flux_lant()

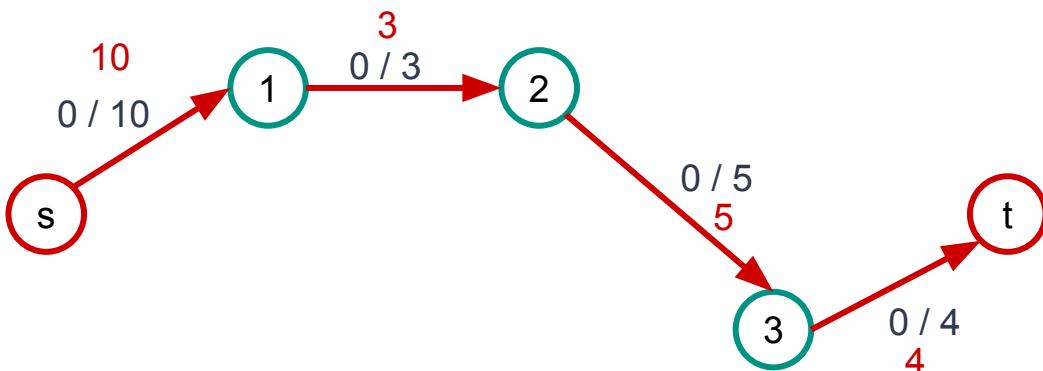
$$i(P) = ?$$

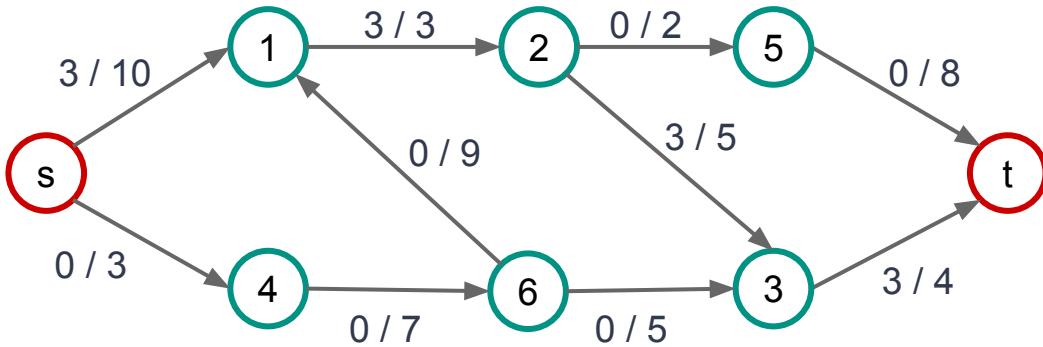
$$i(P) = \min \{ 10, 3, 5, 4 \} = 3$$

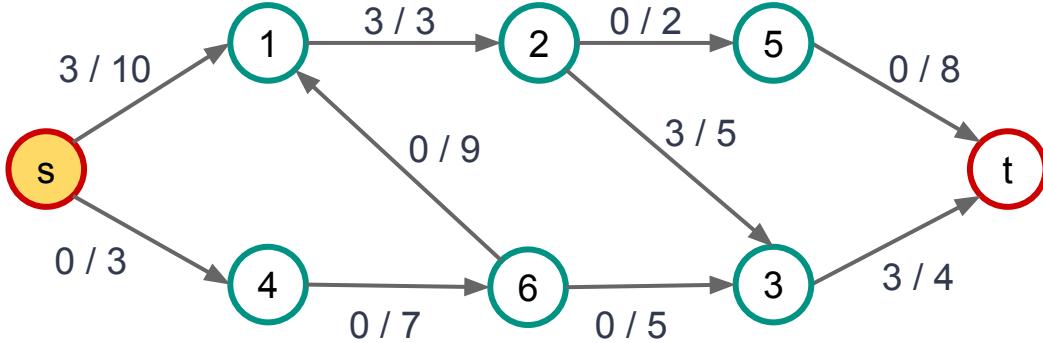
Revizuire
flux

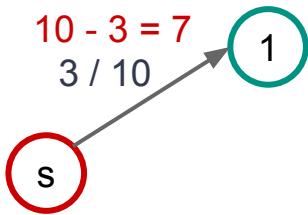
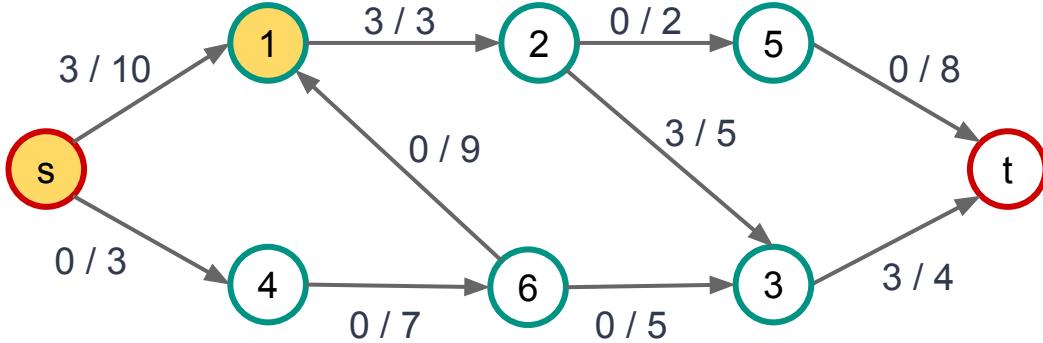
$$i(P) = \min \{ 10, 3, 5, 4 \} = 3$$

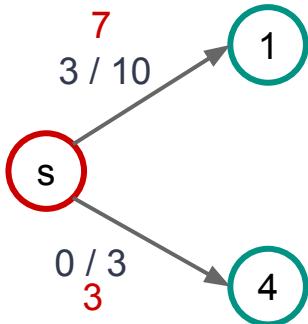
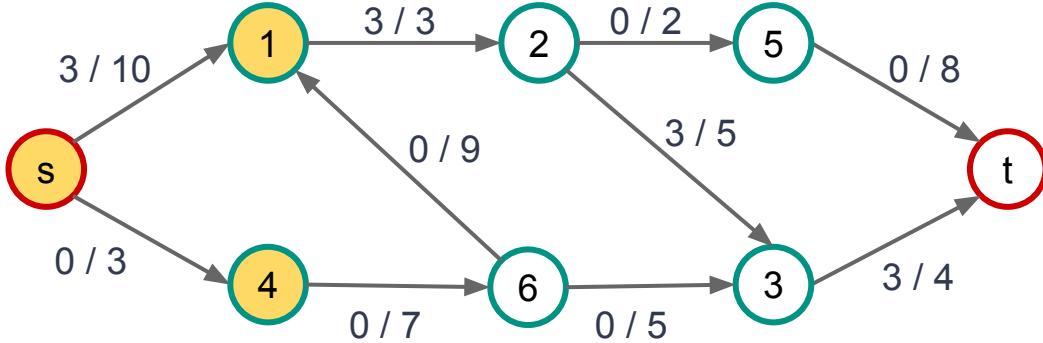

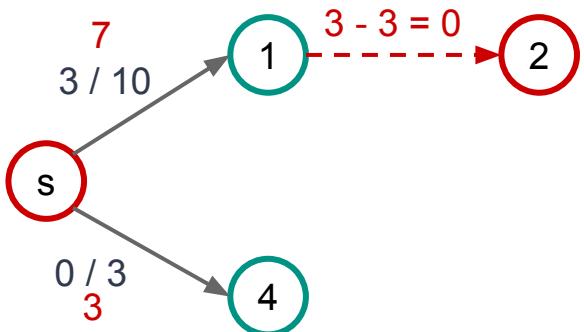
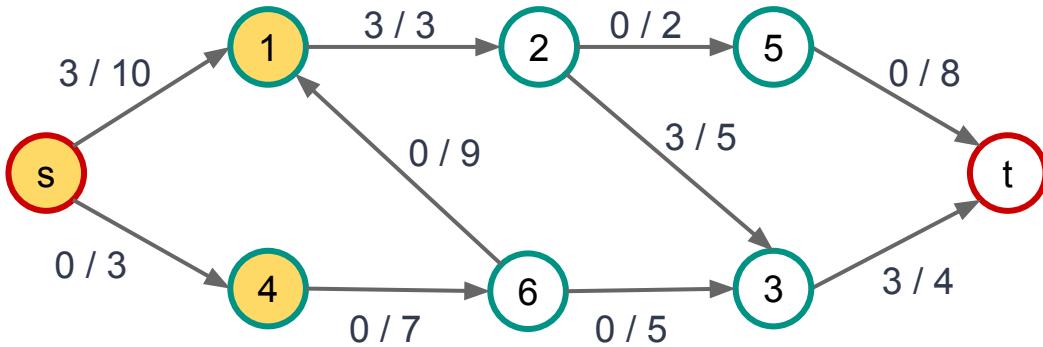
construiește_s-t_lanț_nesat_BF()

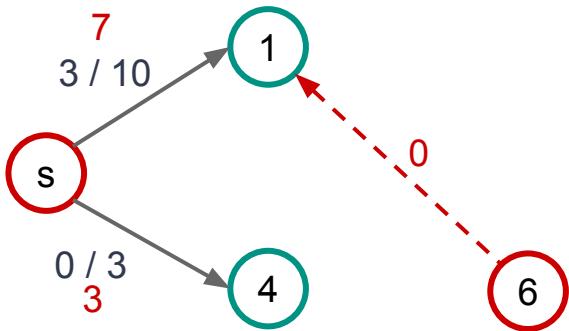
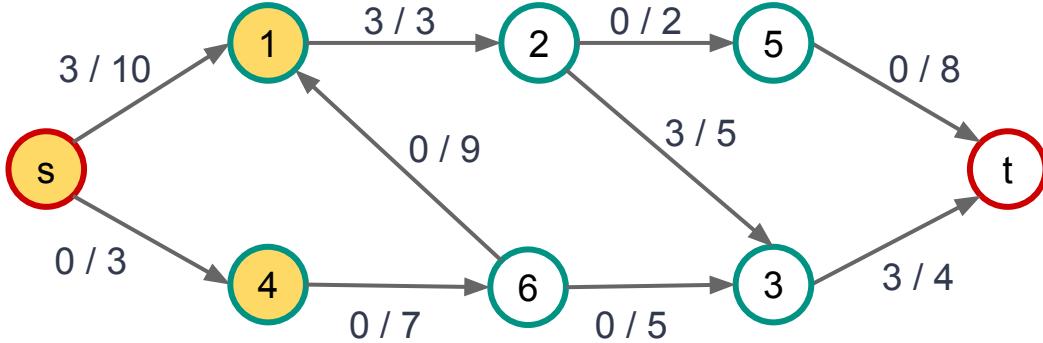

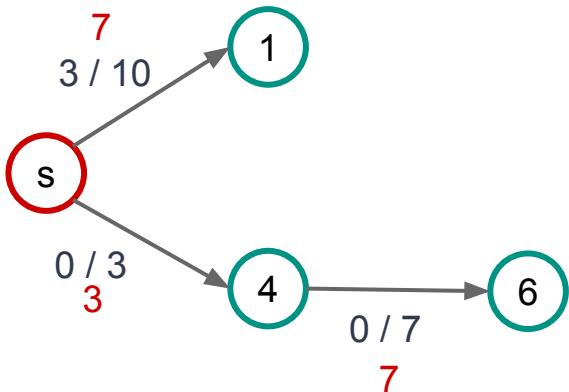
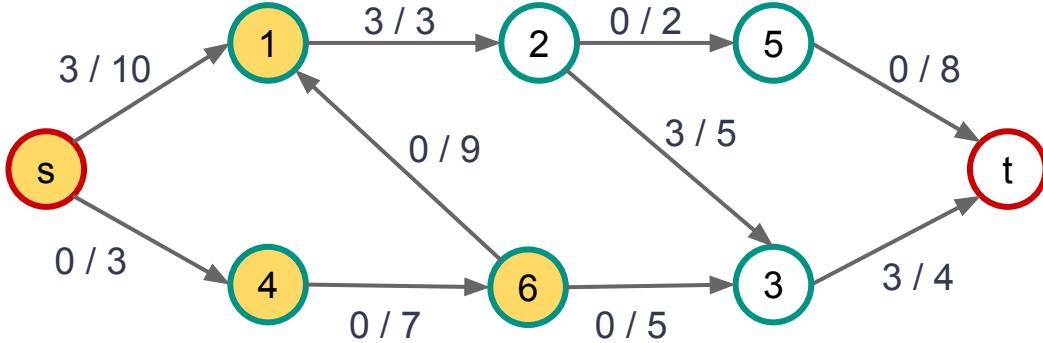
s

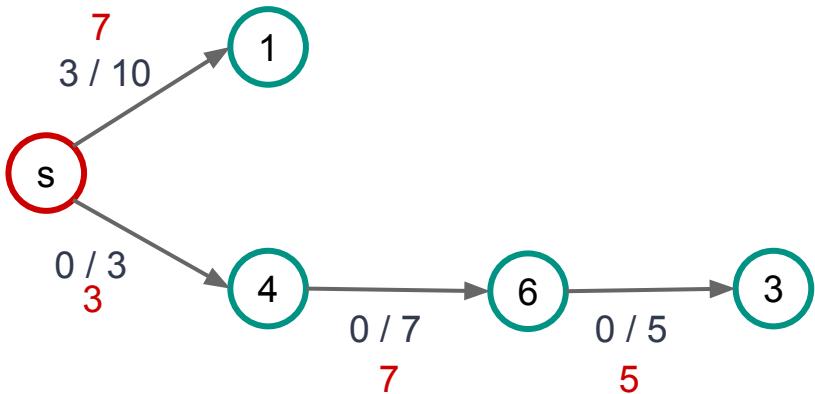
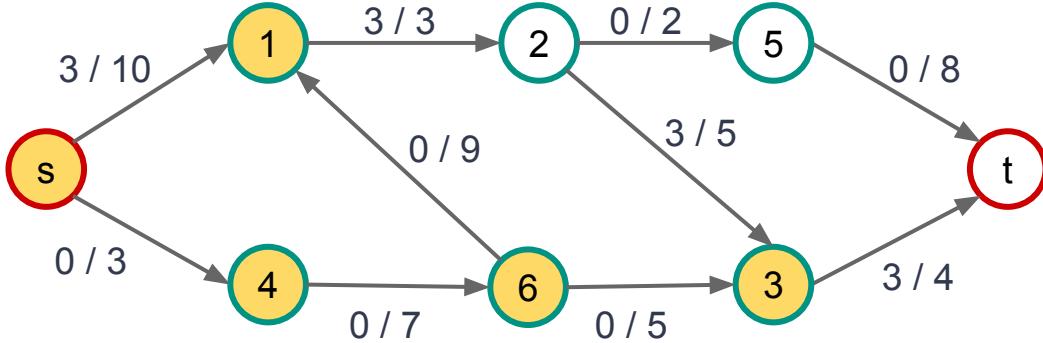

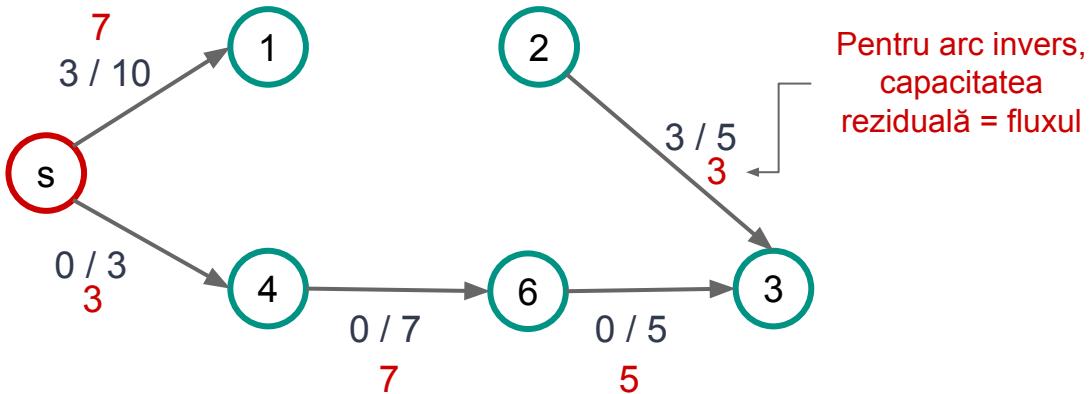
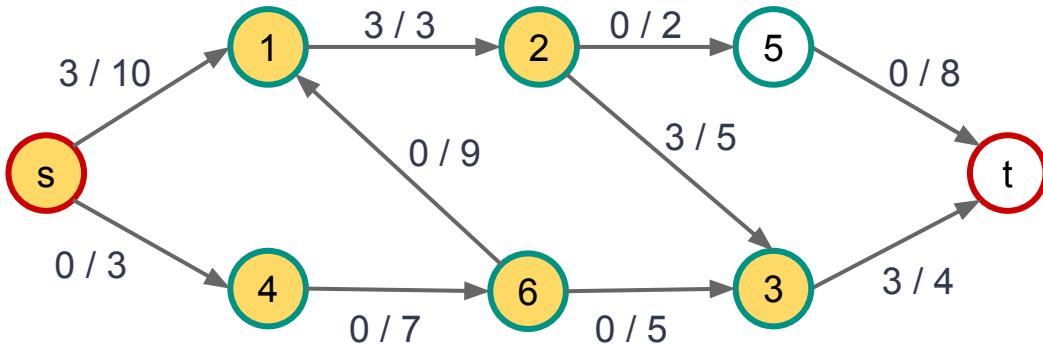

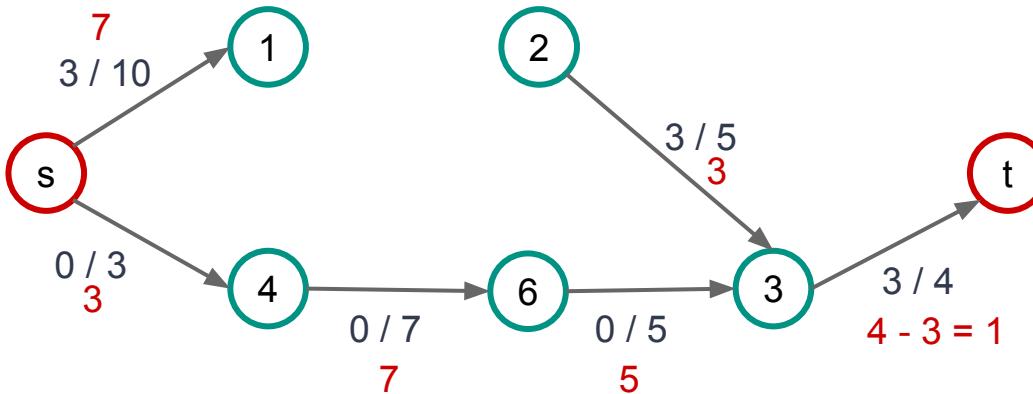
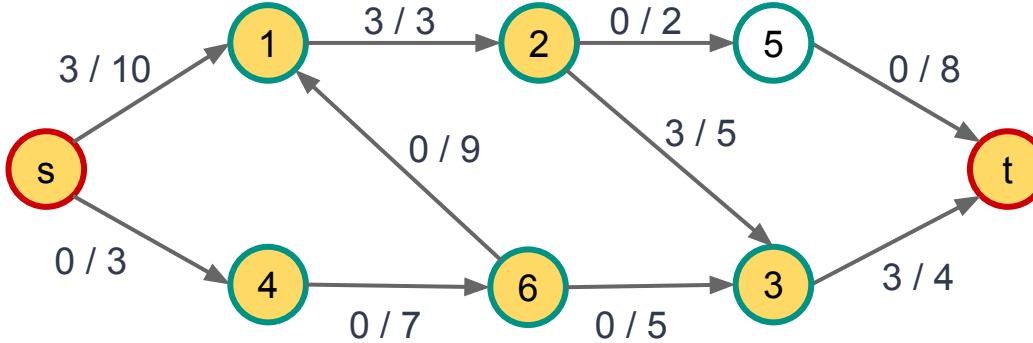

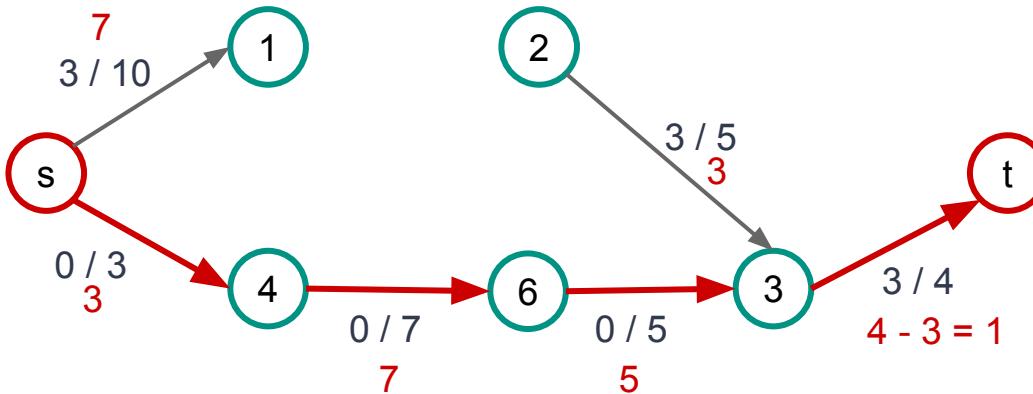
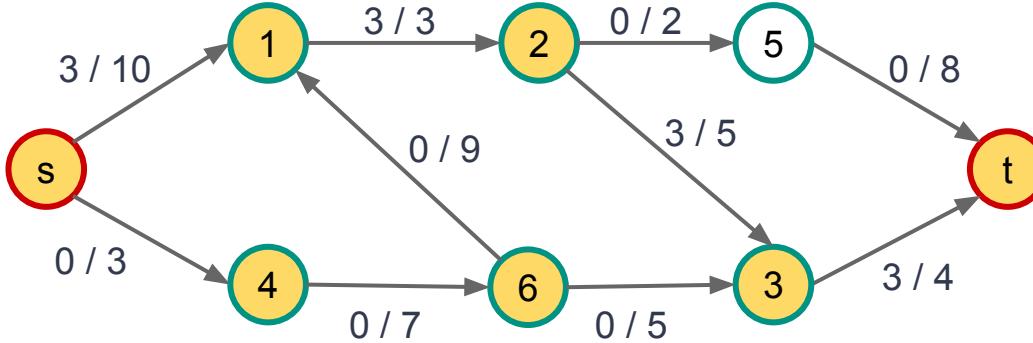

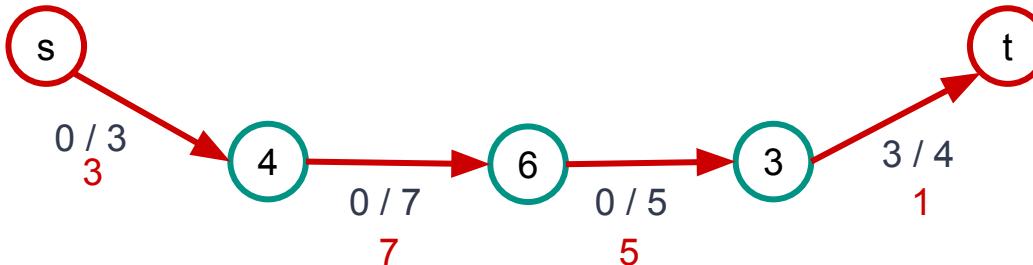
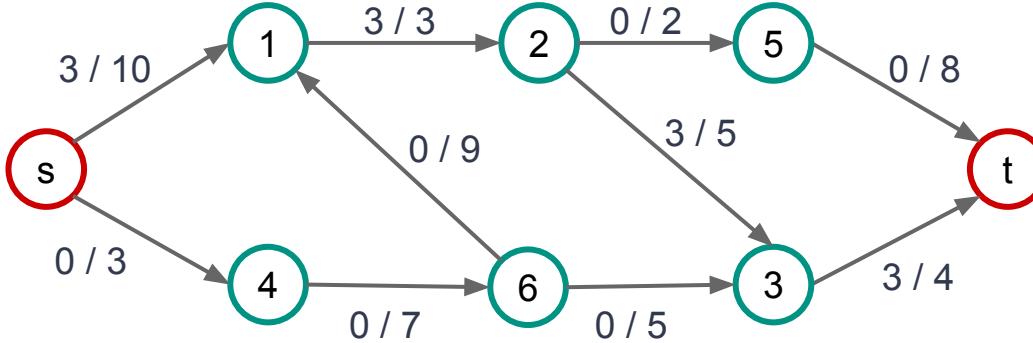

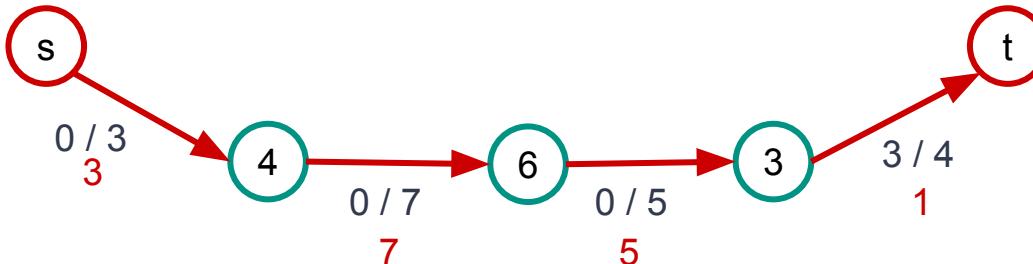
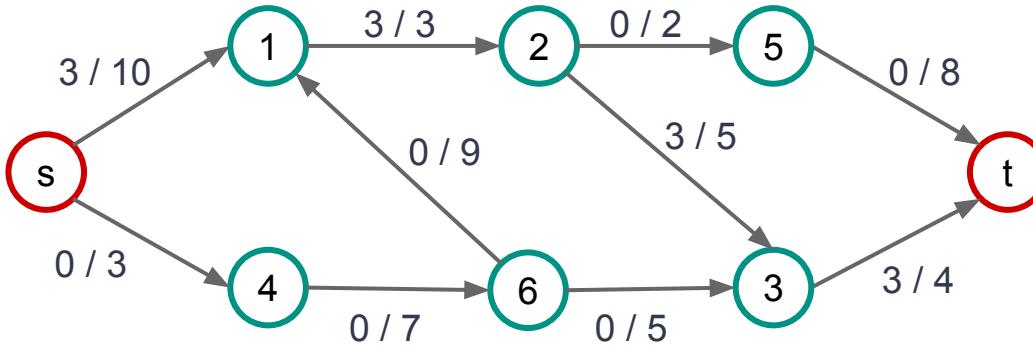

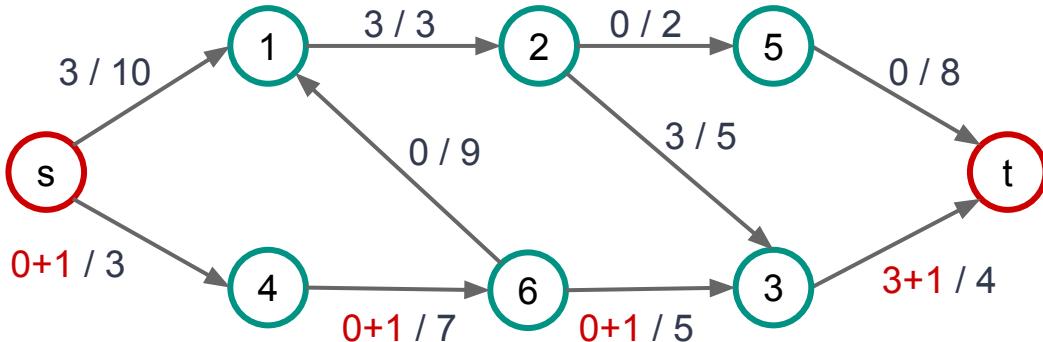
revizuiеște_flux_lant()

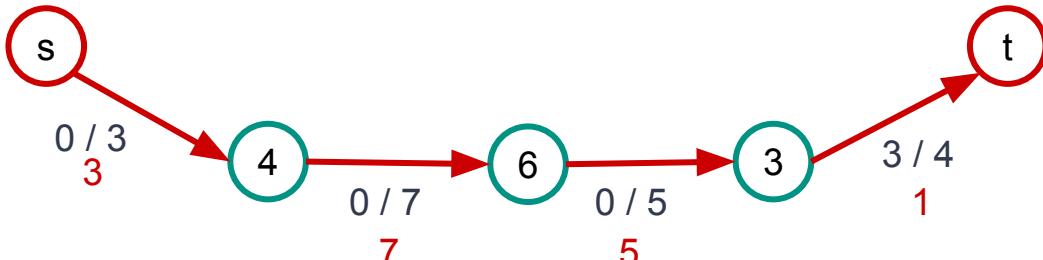
$$i(P) = ?$$

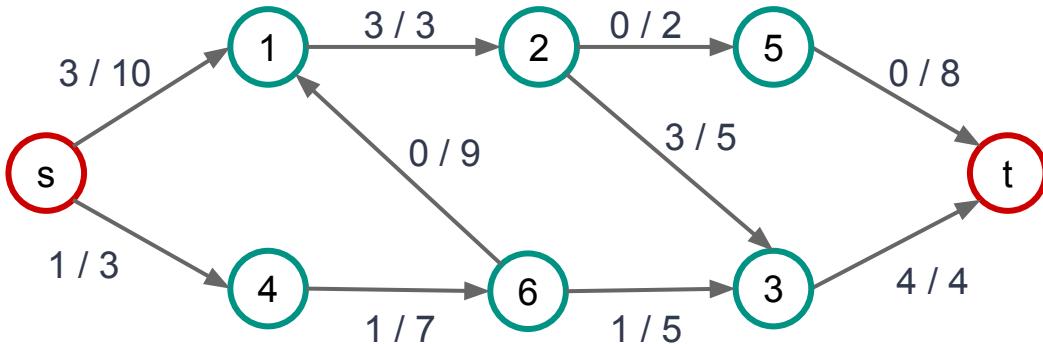
$$i(P) = \min \{ 3, 7, 5, 1 \} = 1$$

Revizuire
flux

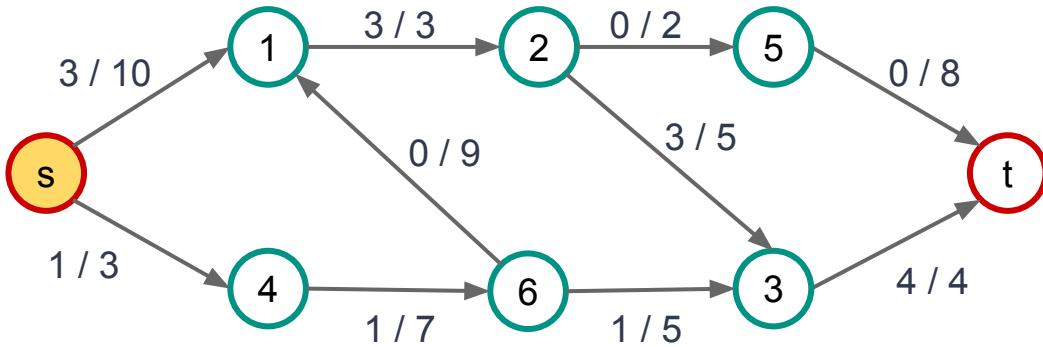

$$i(P) = \min \{ 3, 7, 5, 1 \} = 1$$

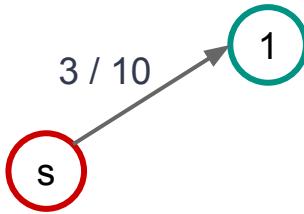
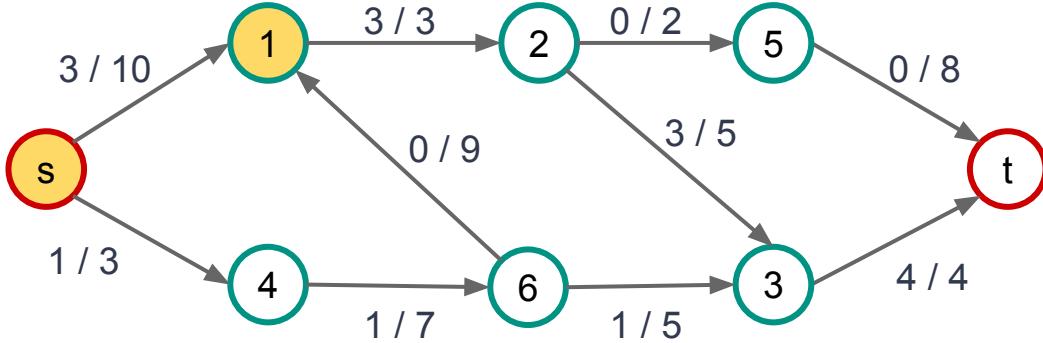

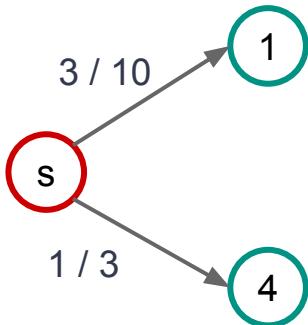
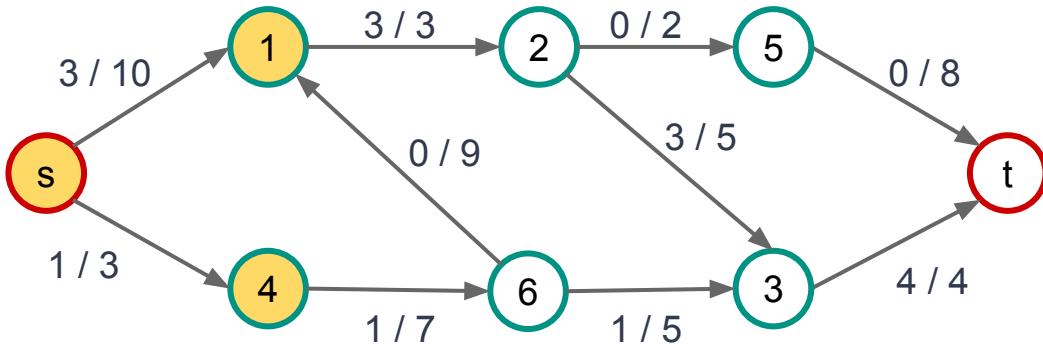
Revizuire
flux

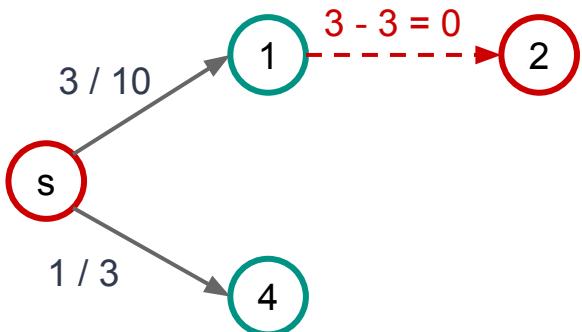
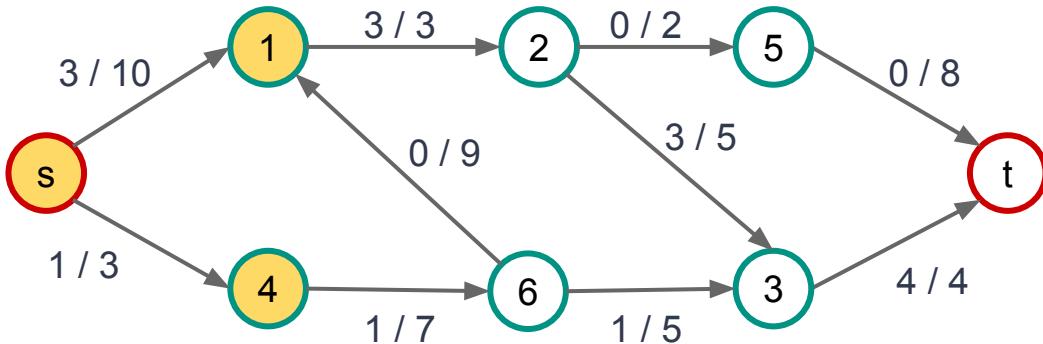
construiește_s-t_lanț_nesat_BF()

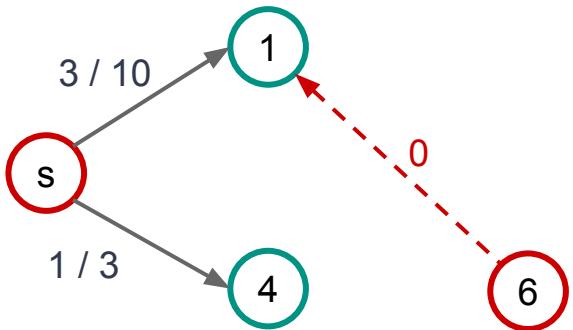
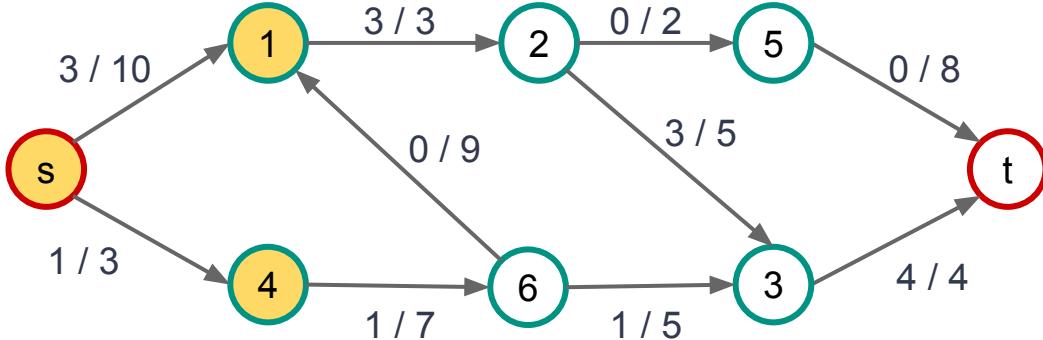

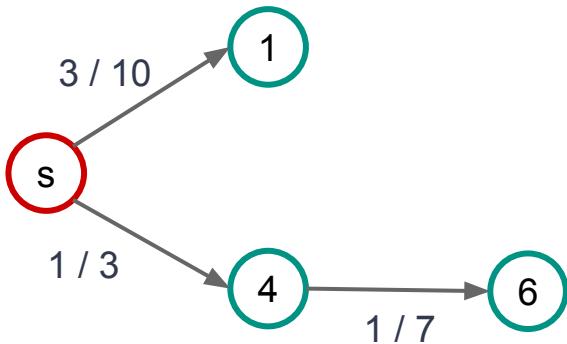
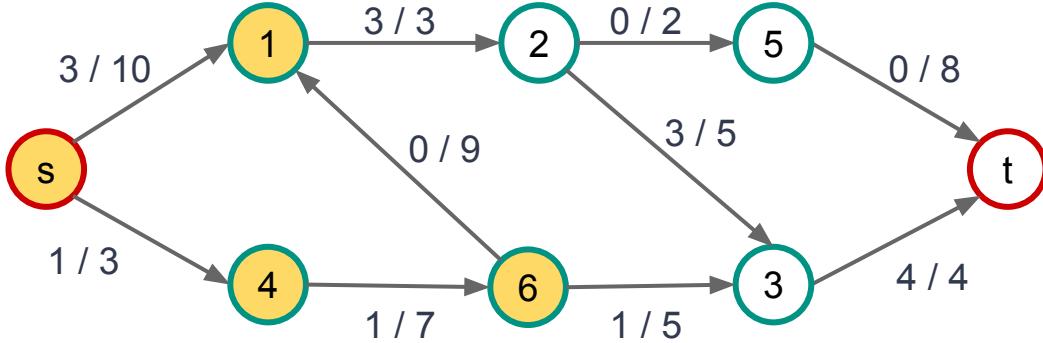
s

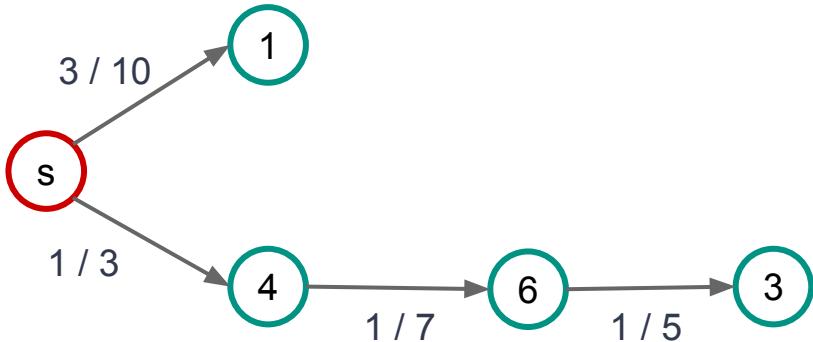
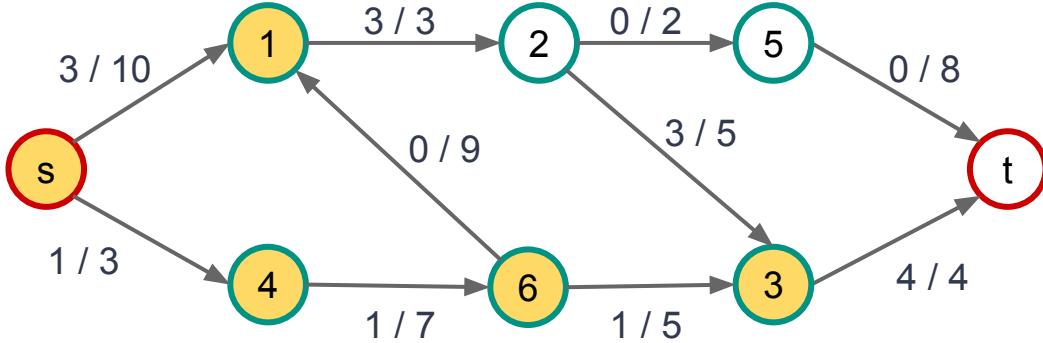

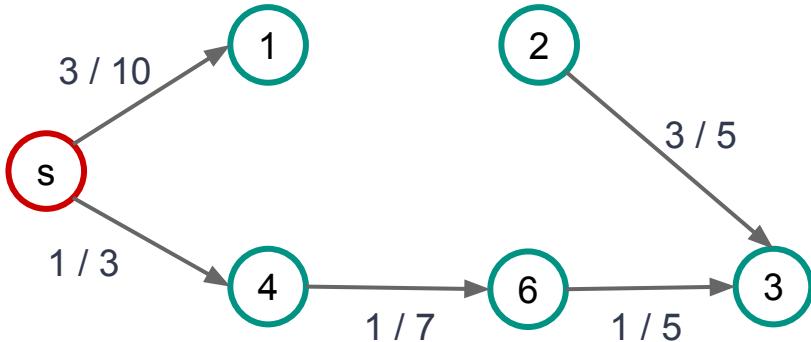
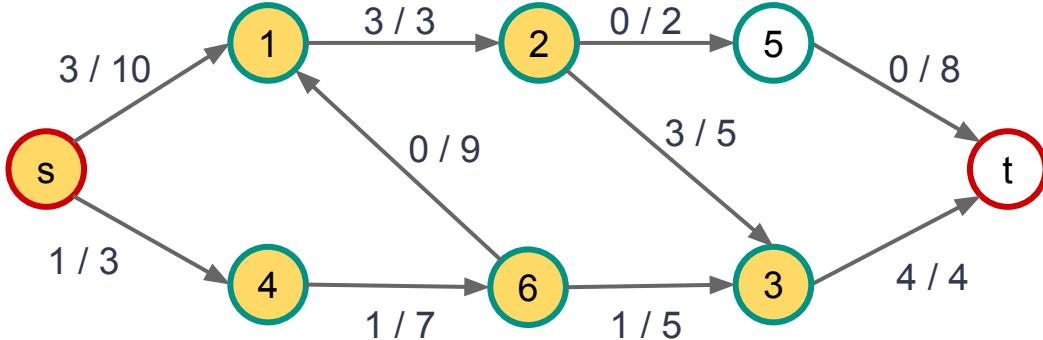

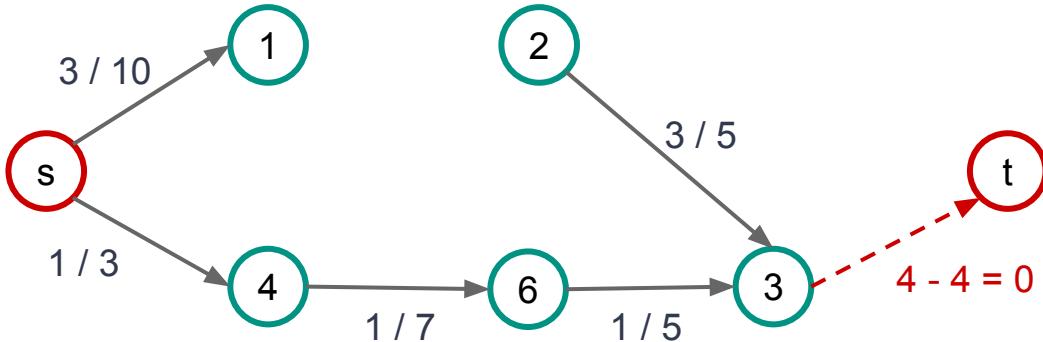
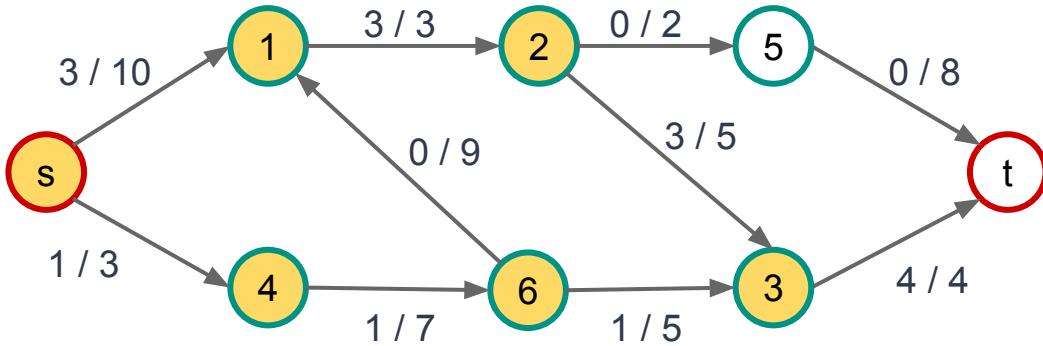

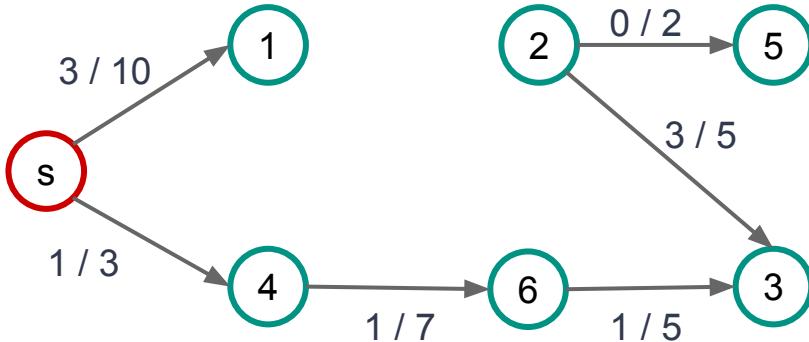
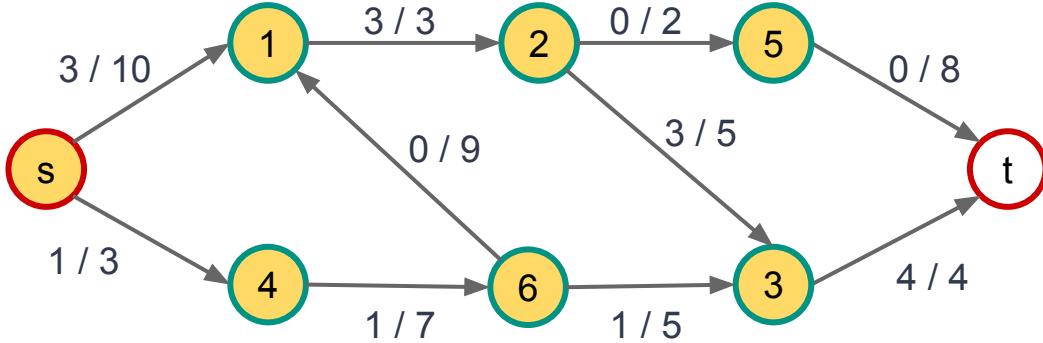

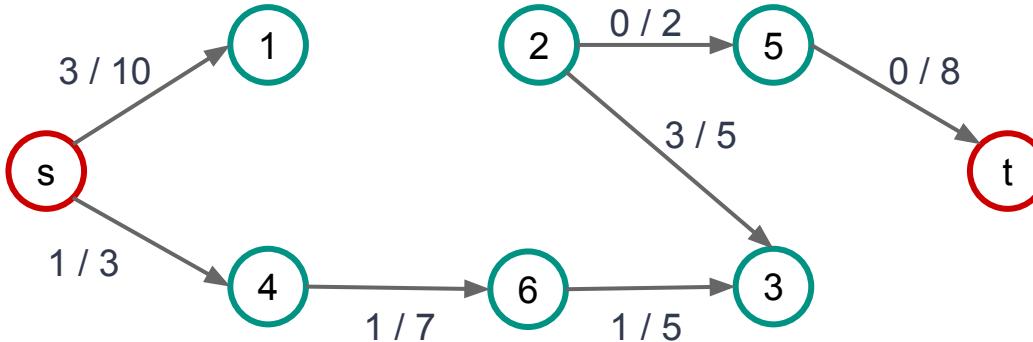
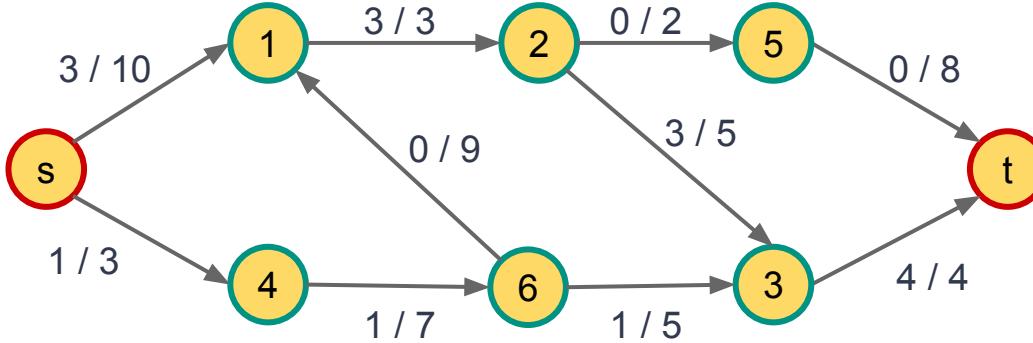

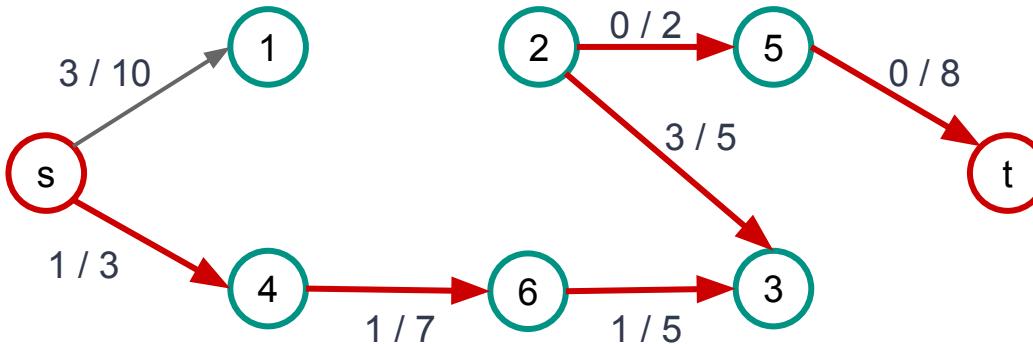
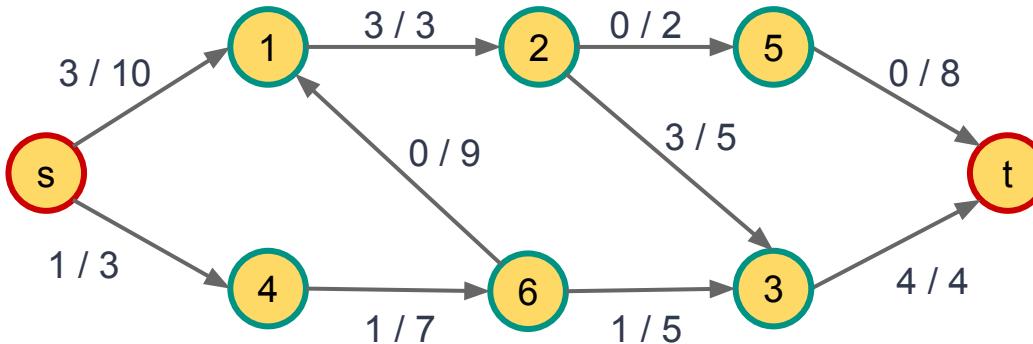

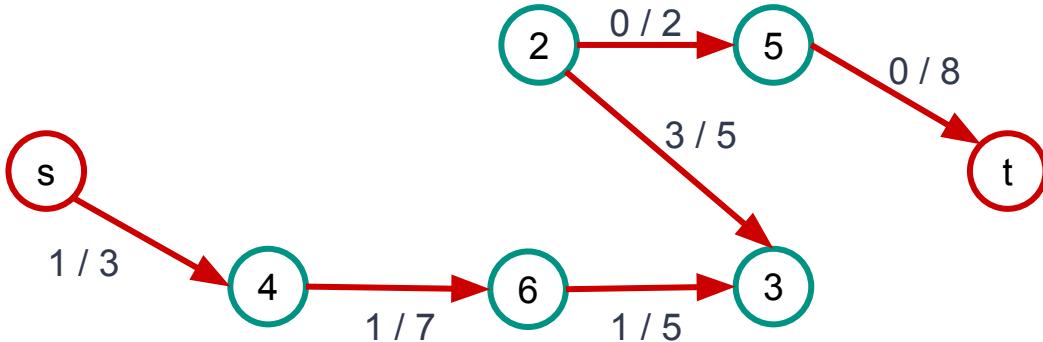
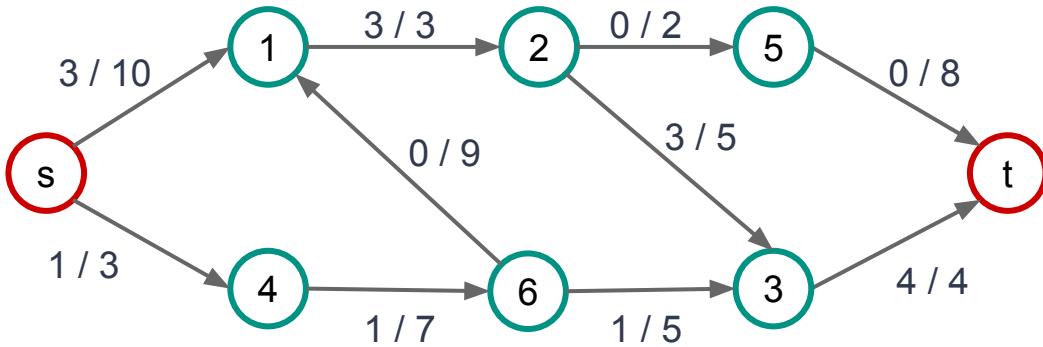

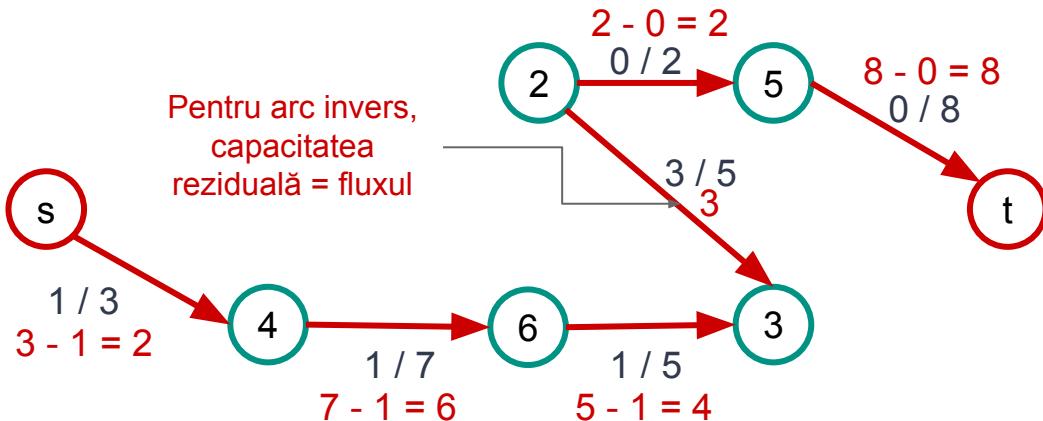
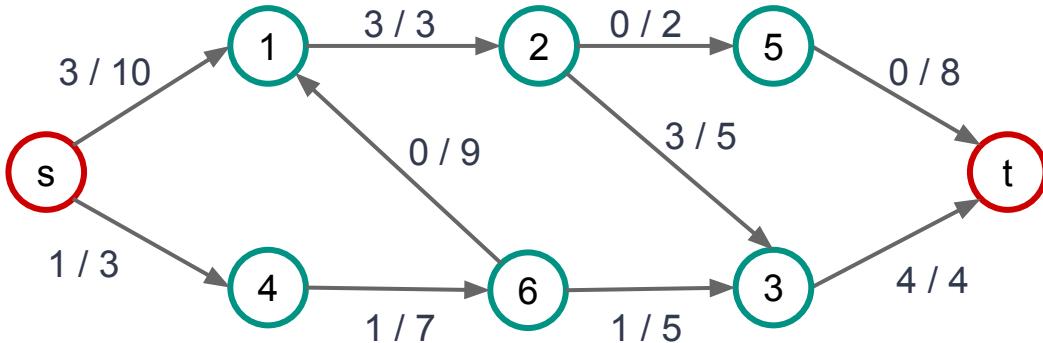

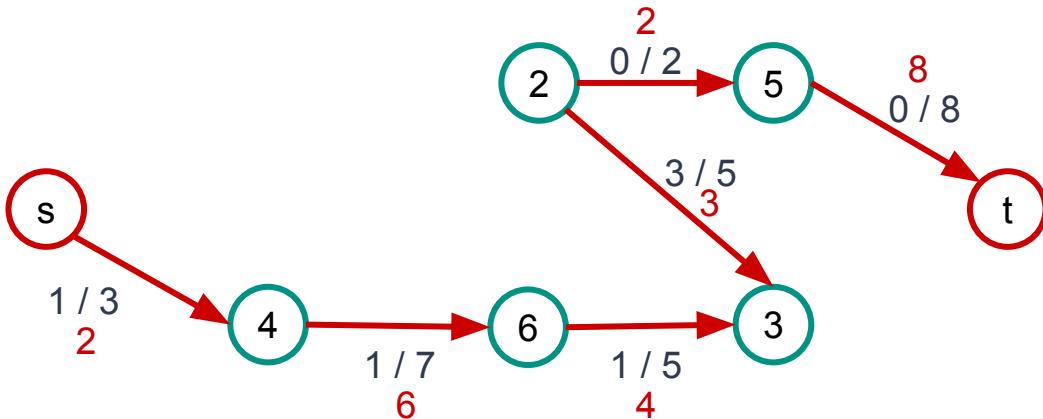
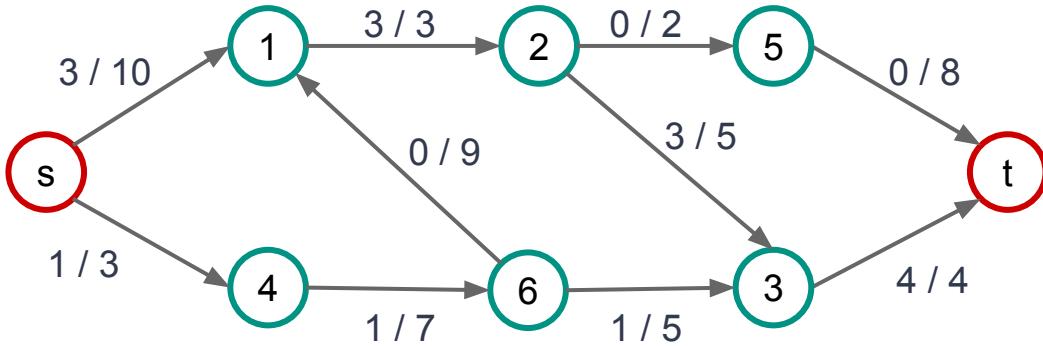

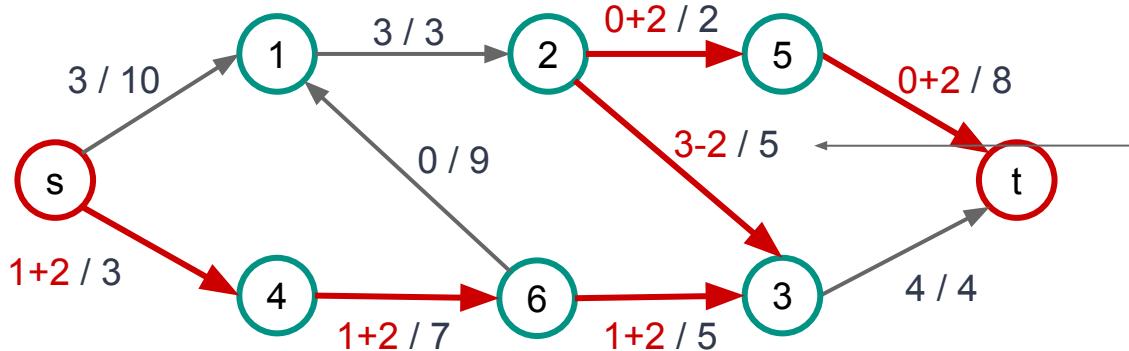
revizuiеște_flux_lant()

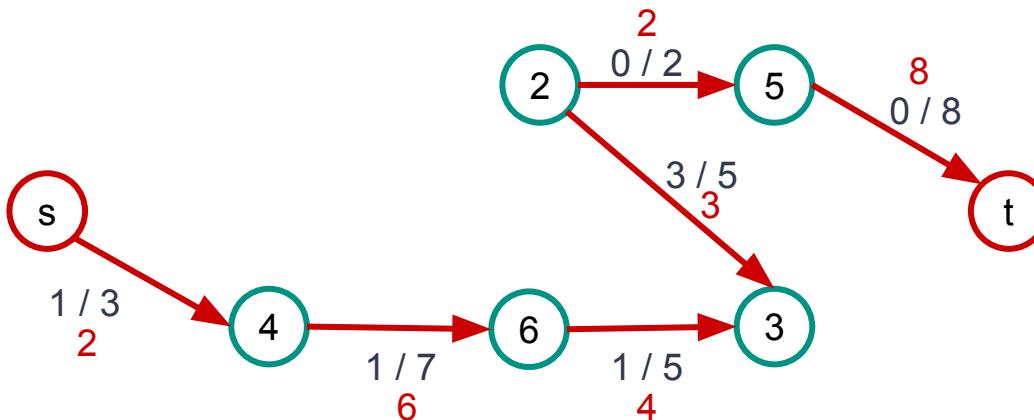

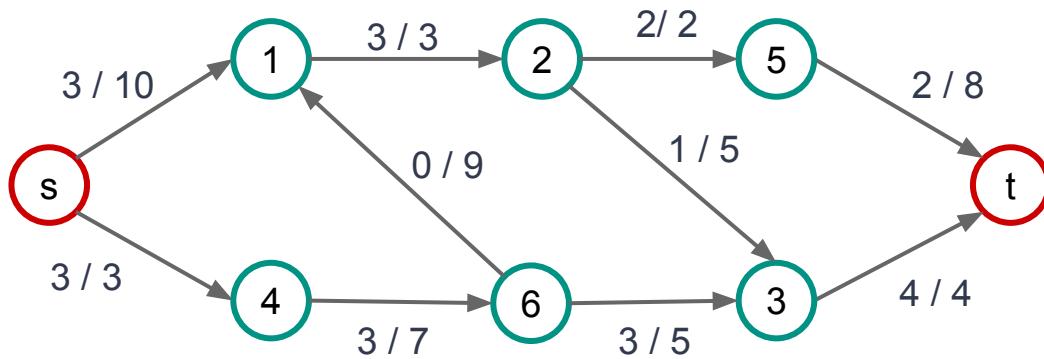
$$i(P) = \min \{ 2, 6, 4, 3, 2, 8 \} = 2$$

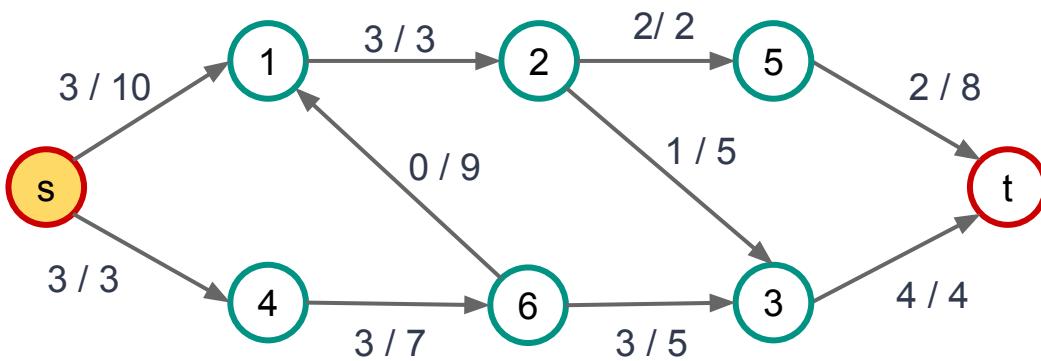
Pentru arc invers,
fluxul scade

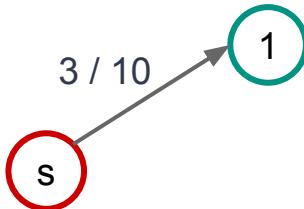
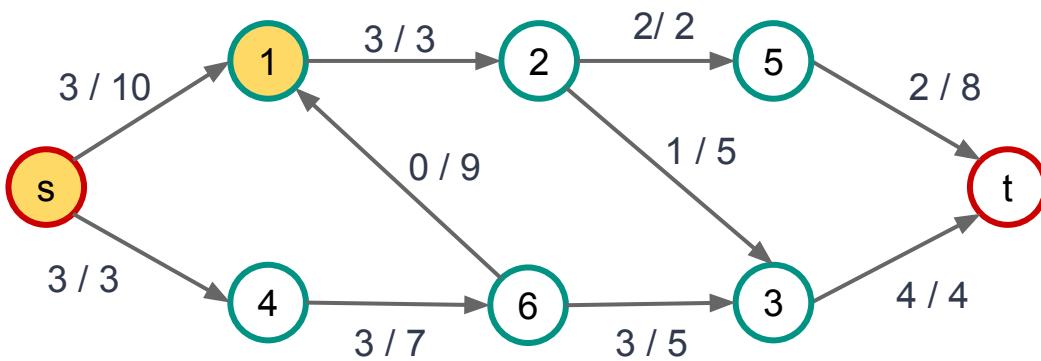
$$i(P) = \min \{ 2, 6, 4, 3, 2, 8 \} = 2$$

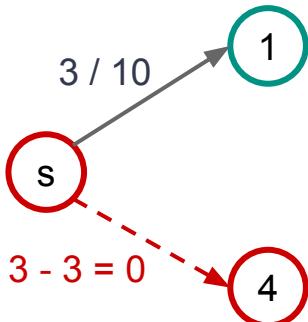
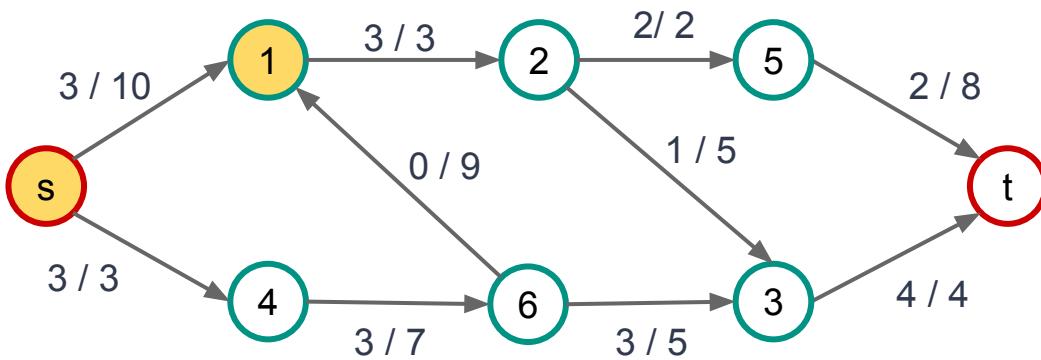

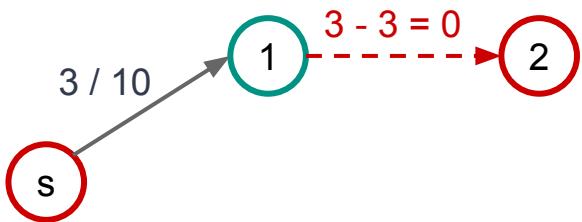
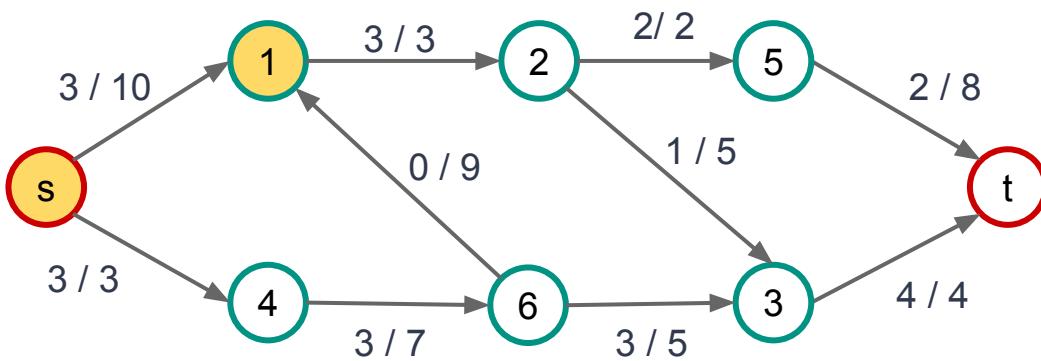
construiește_s-t_lanț_nesat_BF()

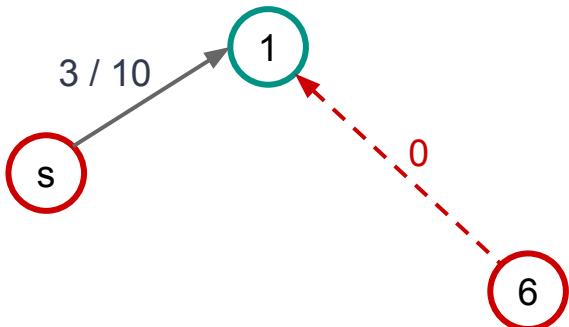
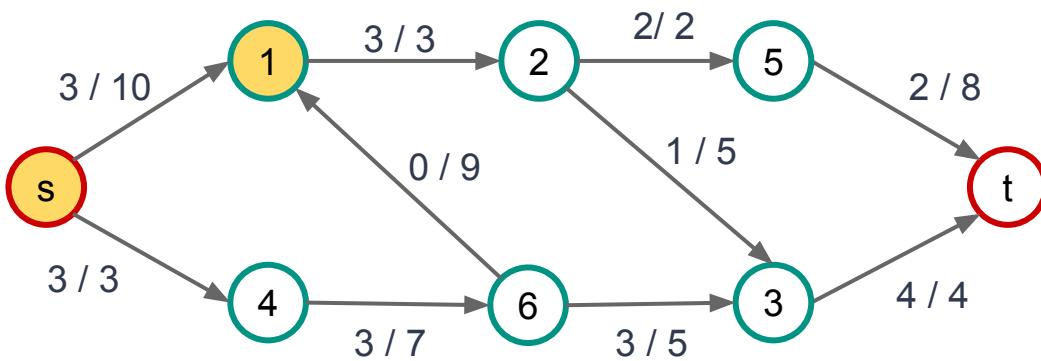

s

t nu este accesibil din $s \Rightarrow \text{STOP}$

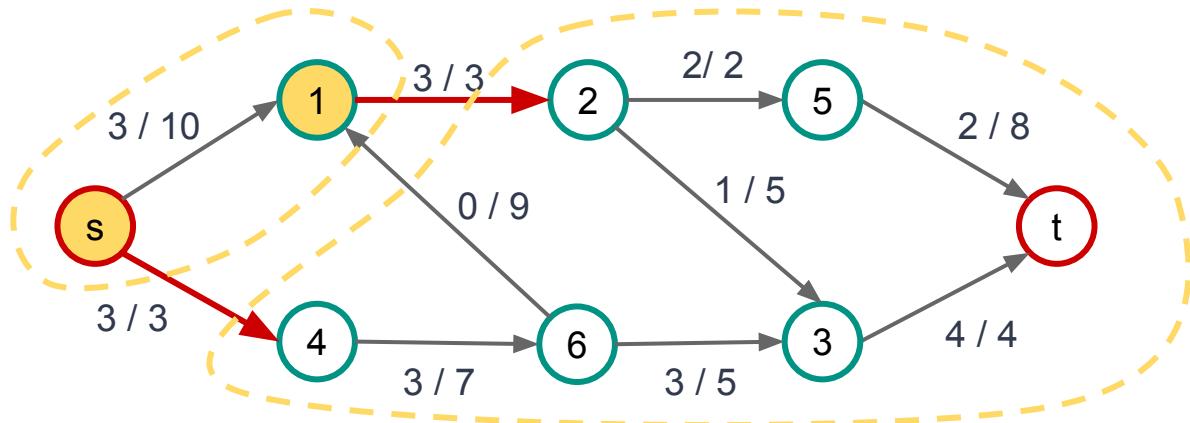
f este flux maxim

t nu este accesibil din $s \Rightarrow$ STOP

- f este flux maxim
- tăietura determinată de vârfurile accesibile din s , la ultimul pas, prin lanțuri f -nesaturate, este tăietură minimă (= din **vârfurile vizitate la ultimul pas**)

Vom demonstra!

Tājeturā minimā

Sugestii de implementare

Algoritmul Edmonds-Karp

Implementare

Memorăm lanțurile (arborele BF), folosind vectorul **tata**

Convenție - pentru arcele inverse (i, j) ținem minte tatăl cu semnul minus

$$\text{tata}[j] = -i$$

construieste_s-t_lant_nesat_BF()

construiește_s-t_lanț_nesat_BF()

pentru $v \in V$ execută

  tata[v] $\leftarrow \emptyset$; viz[v] $\leftarrow 0$

construiește_s-t_lanț_nesat_BF()

pentru $v \in V$ execută

$tata[v] \leftarrow 0$; $viz[v] \leftarrow 0$

coada $C \leftarrow \emptyset$

adaugă(s, C)

$viz[s] \leftarrow 1$

construiește_s-t_lanț_nesat_BF()

pentru $v \in V$ execută

$tata[v] \leftarrow 0$; $viz[v] \leftarrow 0$

coada $C \leftarrow \emptyset$

adăugă(s, C)

$viz[s] \leftarrow 1$

cât timp $C \neq \emptyset$ execută

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$

```
construiește_s-t_lanț_nesat_BF()
    pentru  $v \in V$  execută
         $tata[v] \leftarrow 0$ ;  $viz[v] \leftarrow 0$ 
    coada  $C \leftarrow \emptyset$ 
    adaugă( $s, C$ )
     $viz[s] \leftarrow 1$ 
    cât timp  $C \neq \emptyset$  execută
         $i \leftarrow \text{extrage}(C)$ 
        pentru  $ij \in E$  execută // arc direct
            dacă  $viz[j] = 0$  și  $c(ij) > f(ij)$  atunci
```

```
construiește_s-t_lanț_nesat_BF()
    pentru  $v \in V$  execută
         $tata[v] \leftarrow 0$ ;  $viz[v] \leftarrow 0$ 
    coada  $C \leftarrow \emptyset$ 
    adaugă( $s, C$ )
     $viz[s] \leftarrow 1$ 
    cât timp  $C \neq \emptyset$  execută
         $i \leftarrow \text{extrage}(C)$ 
        pentru  $ij \in E$  execută // arc direct
            dacă  $viz[j] = 0$  și  $c(ij) > f(ij)$  atunci
                adaugă( $j, C$ )
                 $viz[j] \leftarrow 1$ 
                 $tata[j] \leftarrow i$ 
```

```
construiește_s-t_lanț_nesat_BF()
    pentru v ∈ V execută
        tata[v] ← 0; viz[v] ← 0
    coada C ← ∅
    adaugă(s, C)
    viz[s] ← 1
    cât timp C ≠ ∅ execută
        i ← extrage(C)
        pentru ij ∈ E execută          // arc direct
            dacă viz[j] = 0 și c(ij) > f(ij) atunci
                adaugă(j, C)
                viz[j] ← 1
                tata[j] ← i
            dacă j = t atunci
                STOP și returnează true (1)
```

```

construiește_s-t_lanț_nesat_BF()
    pentru  $v \in V$  execută
         $tata[v] \leftarrow 0$ ;  $viz[v] \leftarrow 0$ 
    coada  $C \leftarrow \emptyset$ 
    adaugă( $s$ ,  $C$ )
     $viz[s] \leftarrow 1$ 
    cât timp  $C \neq \emptyset$  execută
         $i \leftarrow \text{extrage}(C)$ 
        pentru  $ij \in E$  execută // arc direct
            dacă  $viz[j] = 0$  și  $c(ij) > f(ij)$  atunci
                adaugă( $j$ ,  $C$ )
                 $viz[j] \leftarrow 1$ 
                 $tata[j] \leftarrow i$ 
                dacă  $j = t$  atunci
                    STOP și returnează true (1)
            pentru  $ji \in E$  execută // arc invers

```

```

construiește_s-t_lanț_nesat_BF()
    pentru  $v \in V$  execută
         $tata[v] \leftarrow 0$ ;  $viz[v] \leftarrow 0$ 
    coada  $C \leftarrow \emptyset$ 
    adaugă( $s$ ,  $C$ )
     $viz[s] \leftarrow 1$ 
    cât timp  $C \neq \emptyset$  execută
         $i \leftarrow \text{extrage}(C)$ 
        pentru  $ij \in E$  execută // arc direct
            dacă  $viz[j] = 0$  și  $c(ij) > f(ij)$  atunci
                adaugă( $j$ ,  $C$ )
                 $viz[j] \leftarrow 1$ 
                 $tata[j] \leftarrow i$ 
                dacă  $j = t$  atunci
                    STOP și returnează true (1)
            pentru  $ji \in E$  execută // arc invers
                dacă  $viz[j] = 0$  și  $f(ji) > 0$  atunci

```

```

construiește_s-t_lanț_nesat_BF()
    pentru  $v \in V$  execută
         $tata[v] \leftarrow 0$ ;  $viz[v] \leftarrow 0$ 
    coada  $C \leftarrow \emptyset$ 
    adaugă( $s$ ,  $C$ )
     $viz[s] \leftarrow 1$ 
    cât timp  $C \neq \emptyset$  execută
         $i \leftarrow \text{extrage}(C)$ 
        pentru  $ij \in E$  execută // arc direct
            dacă  $viz[j] = 0$  și  $c(ij) > f(ij)$  atunci
                adaugă( $j$ ,  $C$ )
                 $viz[j] \leftarrow 1$ 
                 $tata[j] \leftarrow i$ 
            dacă  $j = t$  atunci
                STOP și returnează true (1)
        pentru  $ji \in E$  execută // arc invers
            dacă  $viz[j] = 0$  și  $f(ji) > 0$  atunci
                adaugă( $j$ ,  $C$ )
                 $viz[j] \leftarrow 1$ 
                 $tata[j] \leftarrow -i$ 

```

```

construiește_s-t_lanț_nesat_BF()
    pentru  $v \in V$  execută
         $tata[v] \leftarrow 0$ ;  $viz[v] \leftarrow 0$ 
    coada  $C \leftarrow \emptyset$ 
    adaugă( $s$ ,  $C$ )
     $viz[s] \leftarrow 1$ 
    cât timp  $C \neq \emptyset$  execută
         $i \leftarrow \text{extrage}(C)$ 
        pentru  $ij \in E$  execută // arc direct
            dacă  $viz[j] = 0$  și  $c(ij) > f(ij)$  atunci
                adaugă( $j$ ,  $C$ )
                 $viz[j] \leftarrow 1$ 
                 $tata[j] \leftarrow i$ 
                dacă  $j = t$  atunci
                    STOP și returnează true (1)
            pentru  $ji \in E$  execută // arc invers
                dacă  $viz[j] = 0$  și  $f(ji) > 0$  atunci
                    adaugă( $j$ ,  $C$ )
                     $viz[j] \leftarrow 1$ 
                     $tata[j] \leftarrow -i$ 
                    dacă  $j = t$  atunci
                        STOP și returnează true (1)
    returnează false (0)

```

Algoritmul Edmonds-Karp

Complexitate

- Algoritm generic Ford-Fulkerson - $O(mL) / O(nmC)$
- Implementare Edmonds-Karp - $O(nm^2)$

Implementare

Schema:

initializează_flux_nul()

cât timp (construiește_s-t_lanț_nesat_BF() == true) execută

revizuește_flux_lanț()

afisează_flux()

Amintim: a determina un s-t lanț nesaturat folosind BF în G $\Leftrightarrow$ a determina un s-t drum folosind BF în graful rezidual G_f

Varianta 2 de implementare

revizuirea fluxului folosind s-t drumuri din
 G_f (în graful rezidual)

Implementare folosind graf rezidual

Schema devine:

inițializează_flux_nul()

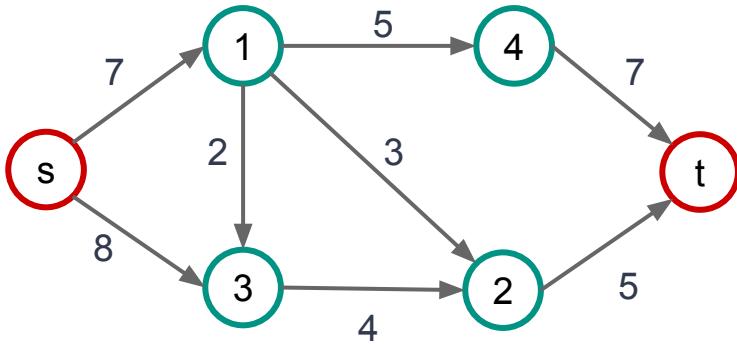
cât timp (construiește_s-t_drum_în_G_fBF() == true) execută

revizuește_flux_lanț()

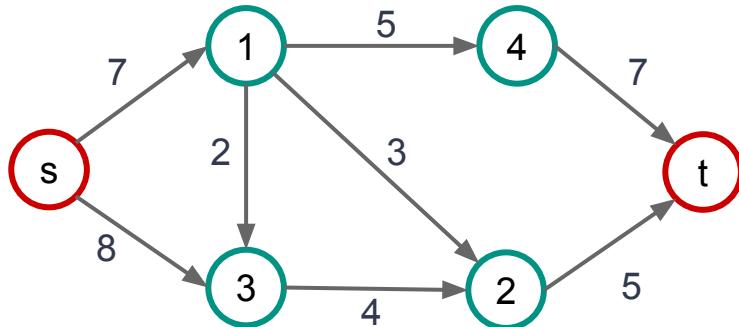
actualizează G_f

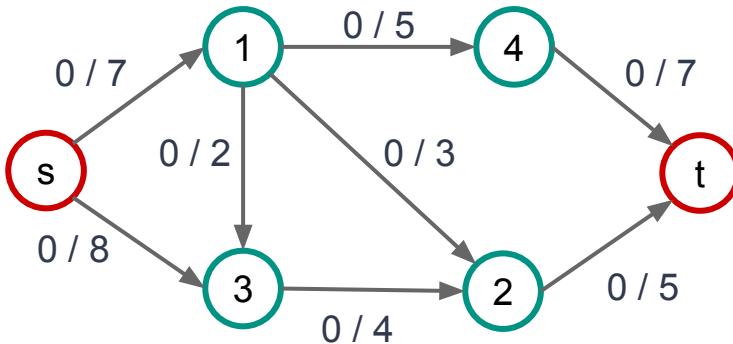
afișează_flux()

Detaliem această schemă.

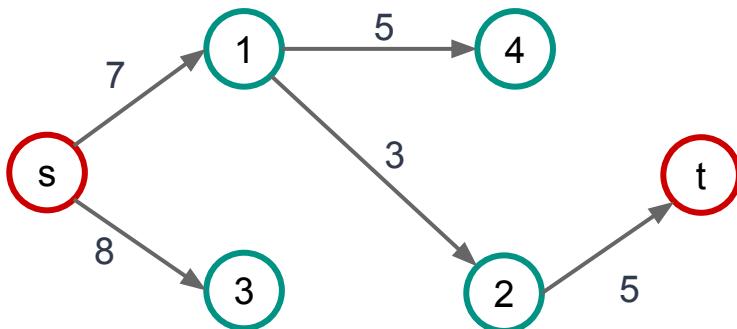
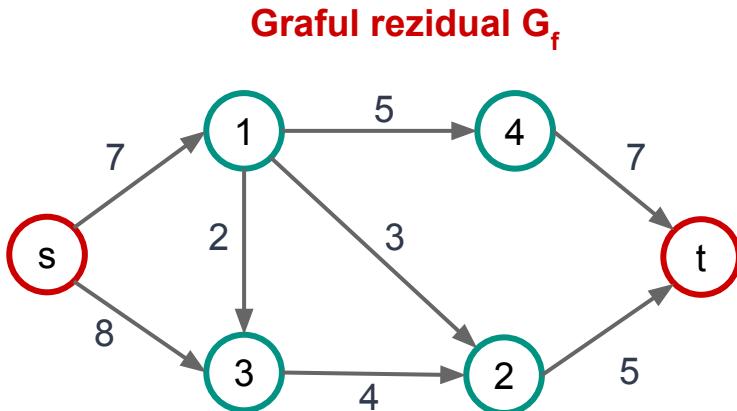

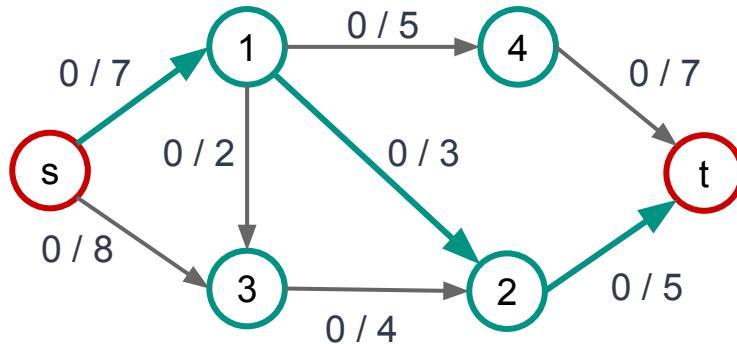
Graful rezidual G_f

$\text{BF}(s)$ - în graful rezidual

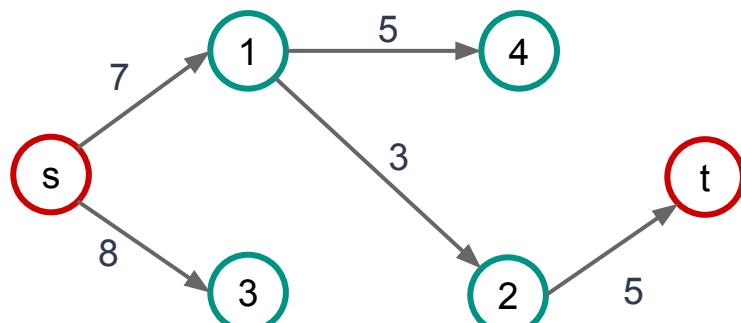
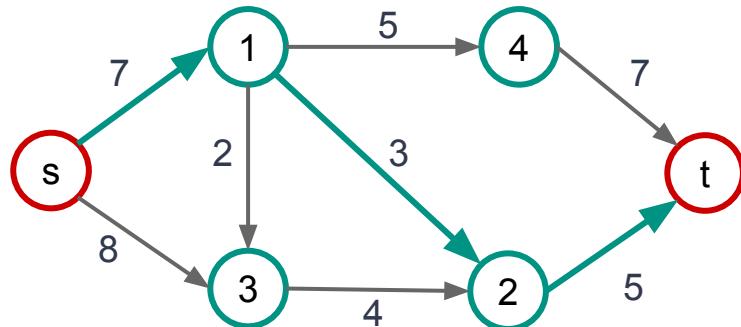

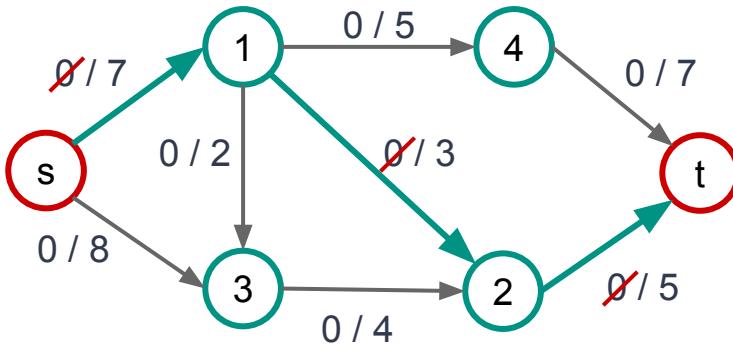
$BF(s)$ - în graful rezidual

Drumul de creștere $[s, 1, 2, t]$ - capacitate reziduală 3

Revizuim fluxul

Graful rezidual G_f

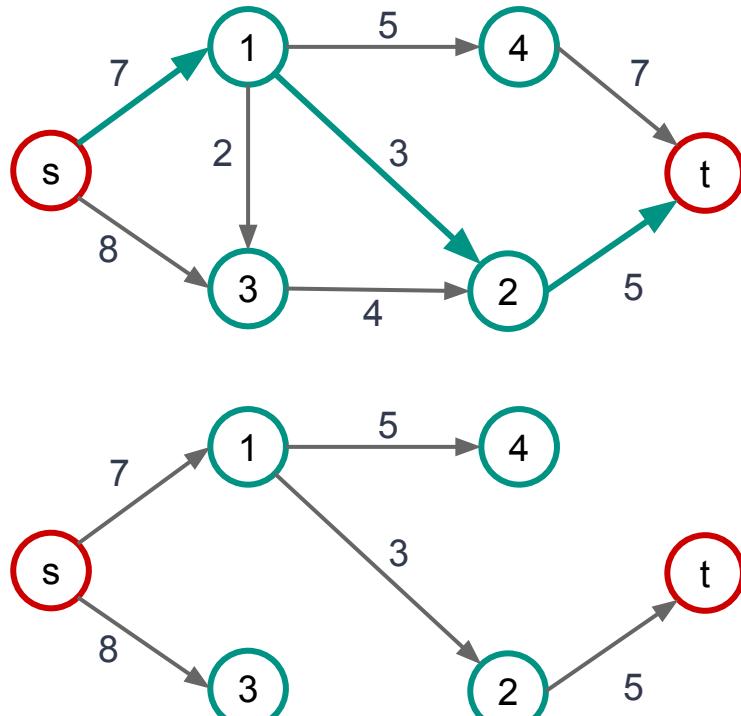

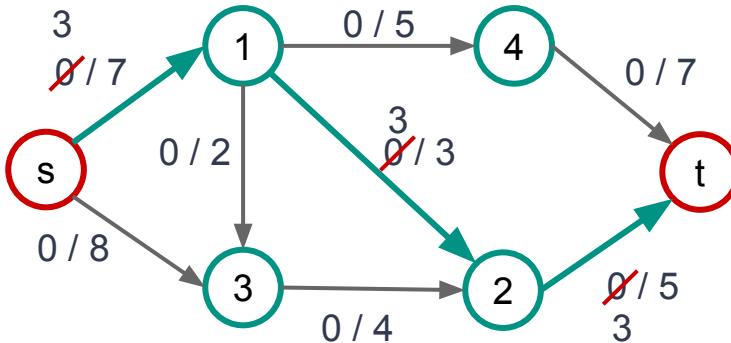
BF(s) - în graful rezidual

Drumul de creștere [s, 1, 2, t] - capacitate reziduală 3

Revizuim fluxul

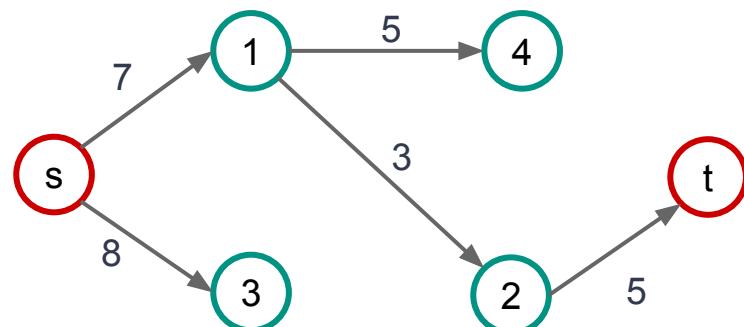
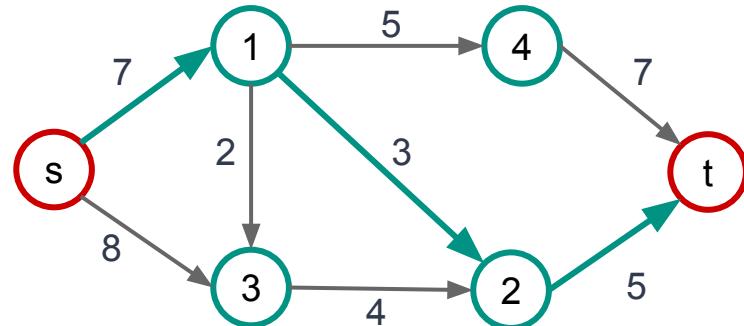
Graful rezidual G_f

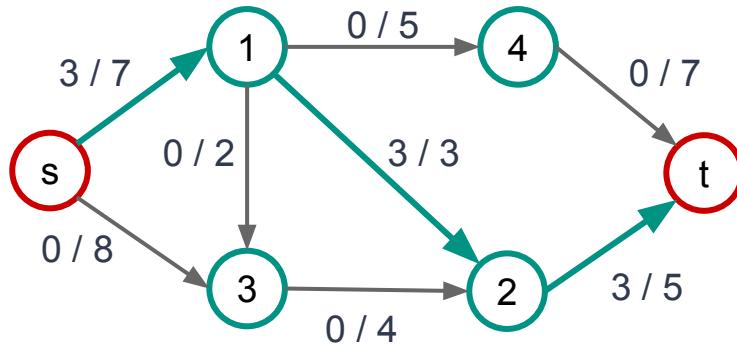
$BF(s)$ - în graful rezidual

Graful rezidual G_f

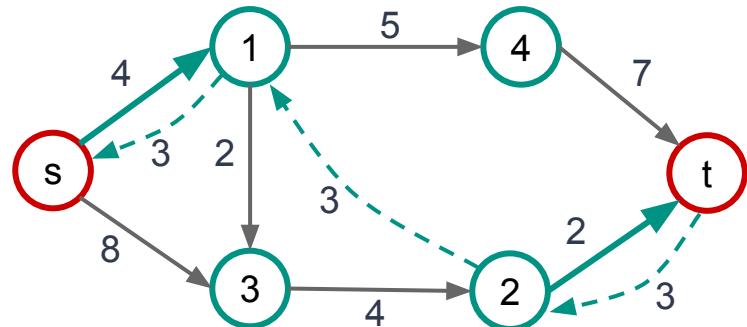

Drumul de creștere $[s, 1, 2, t]$ - capacitate reziduală 3

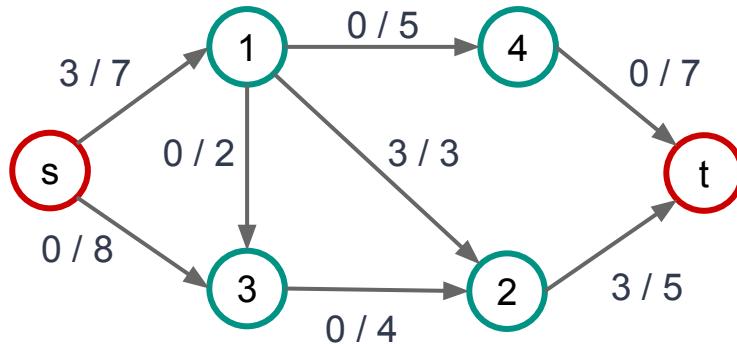
Revizuim fluxul

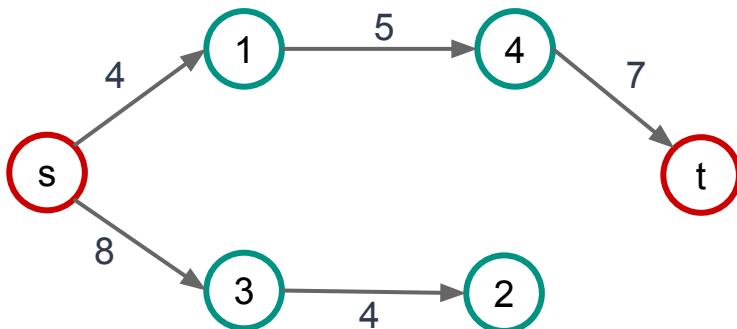
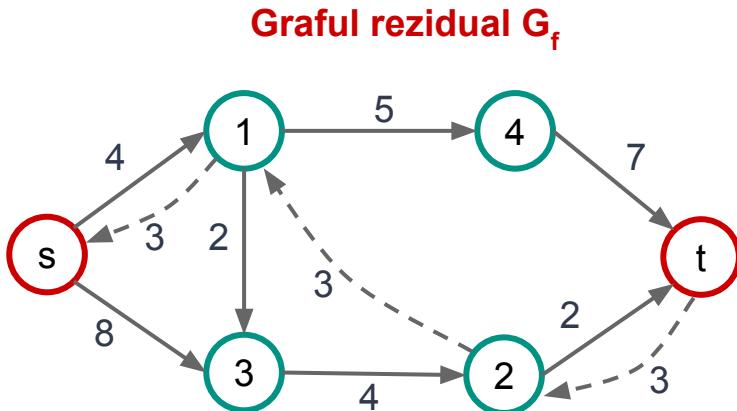
Graful rezidual G_f

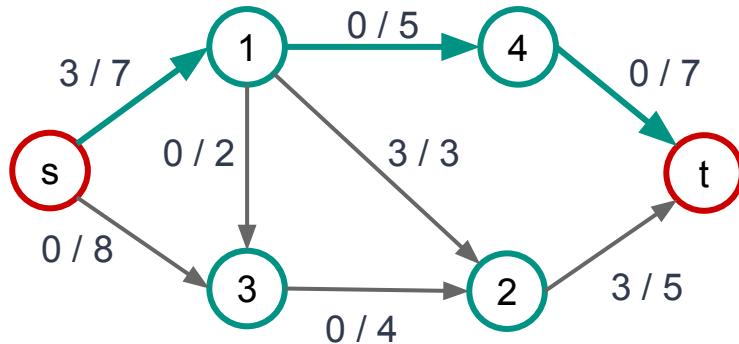

Actualizăm rețeaua reziduală

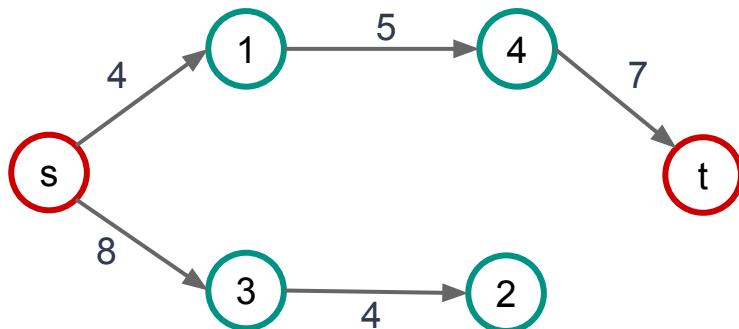
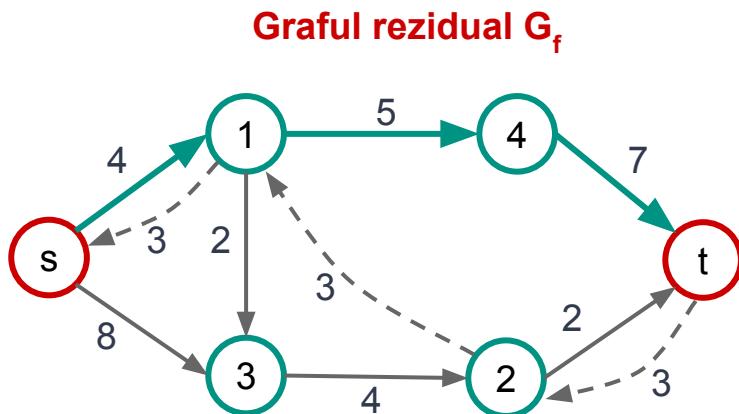

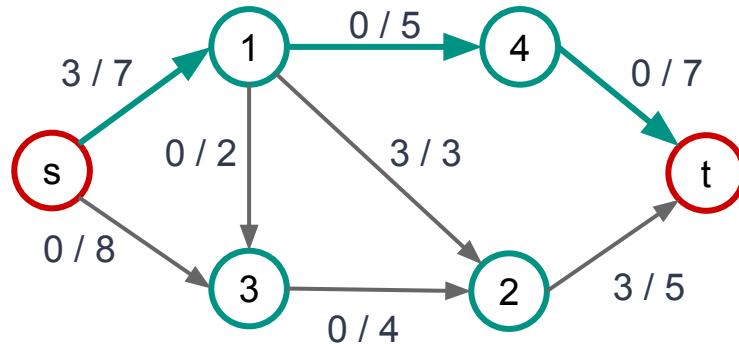
$\text{BF}(s)$ - în graful rezidual

$BF(s)$ - în graful rezidual

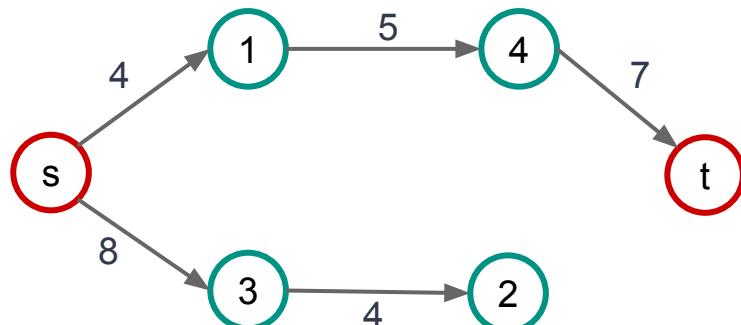
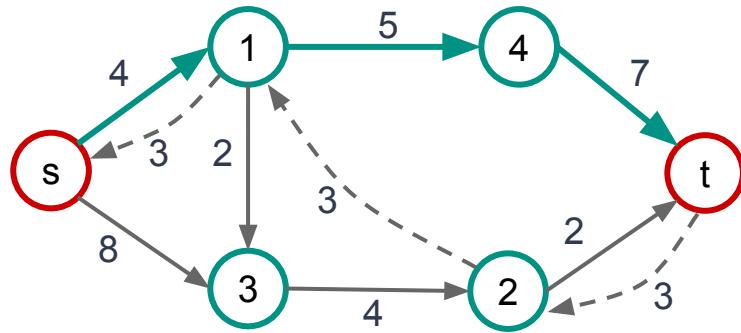

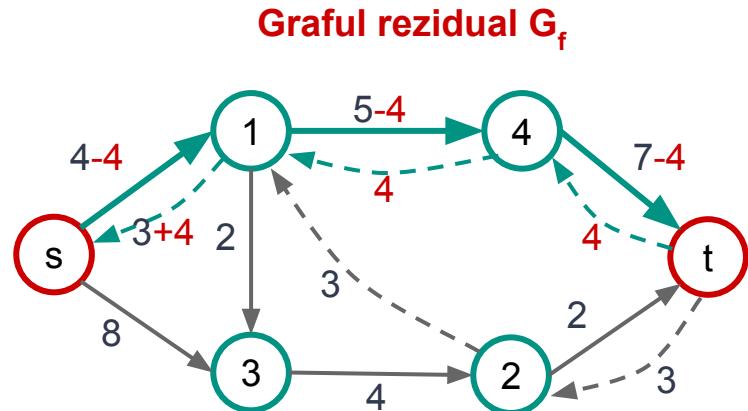
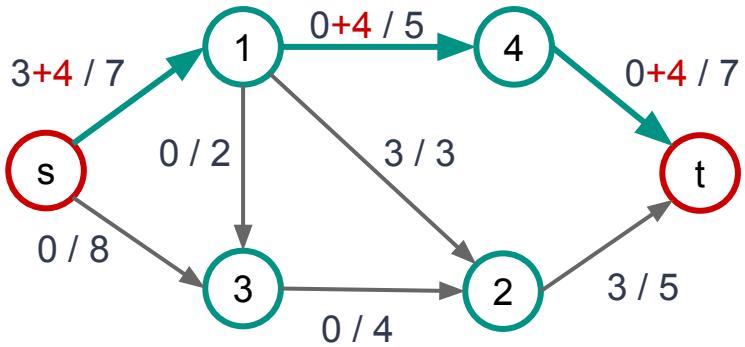
$BF(s)$ - în graful rezidual

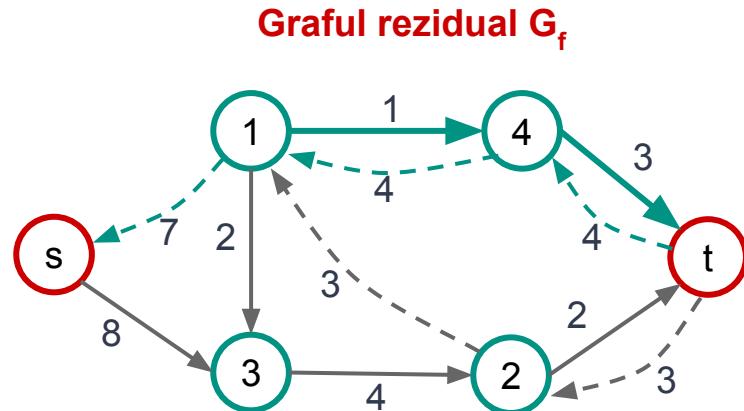
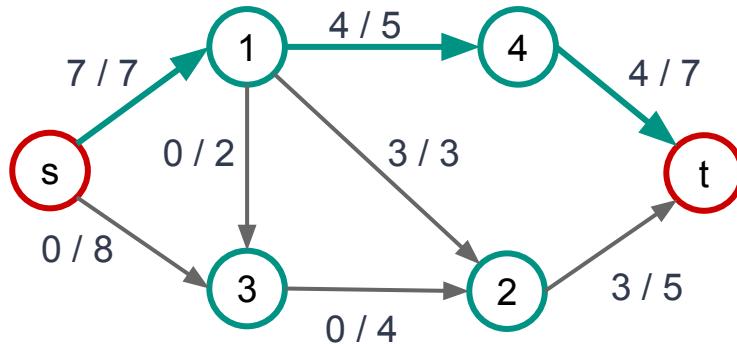
Drumul de creștere $[s, 1, 4, t]$ - capacitate reziduală 4

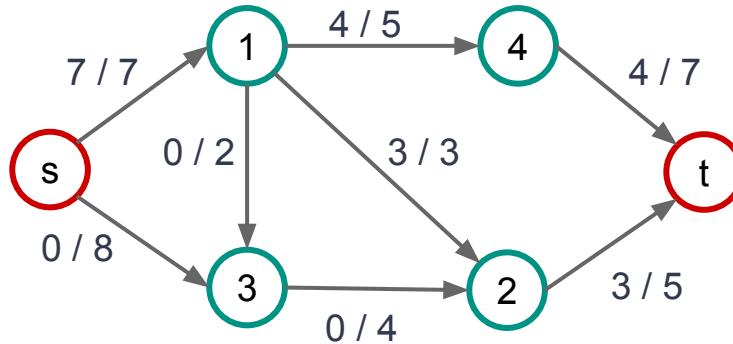
Revizuim fluxul

Graful rezidual G_f

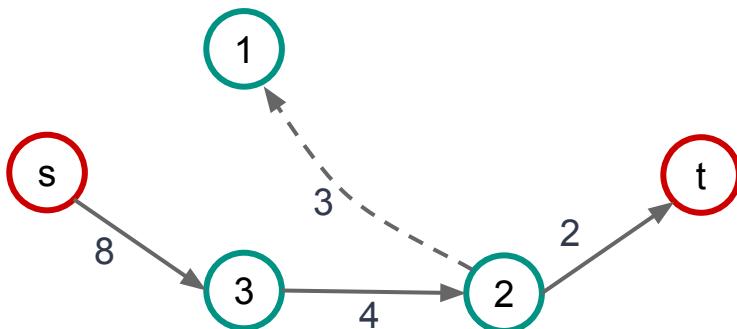
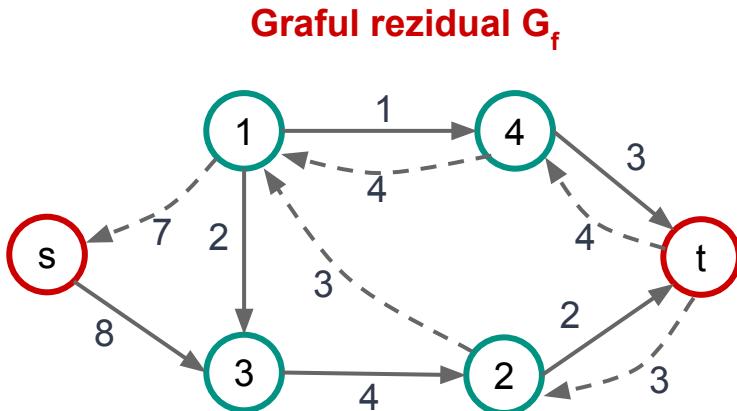

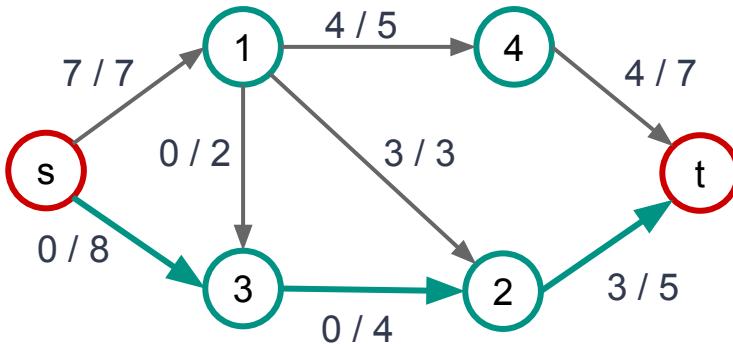

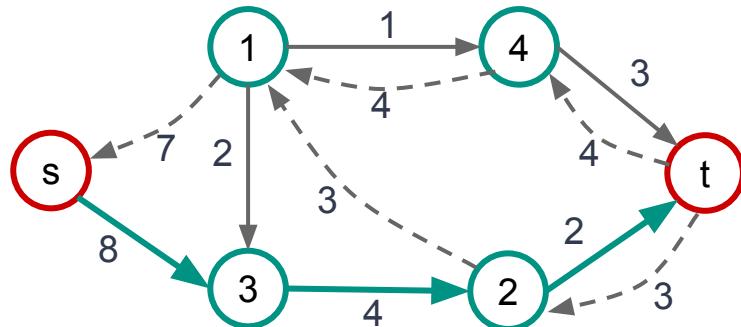

$\text{BF}(s)$ - în graful rezidual

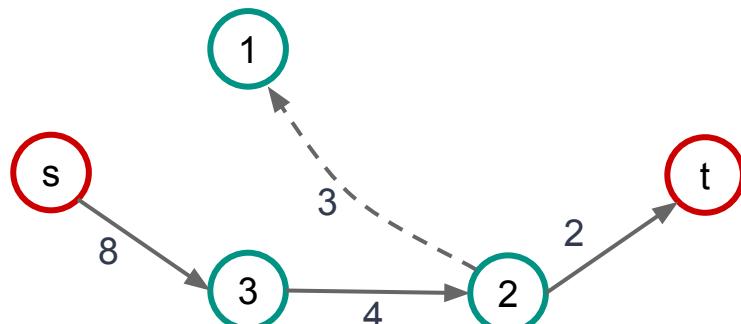

Graful rezidual G_f

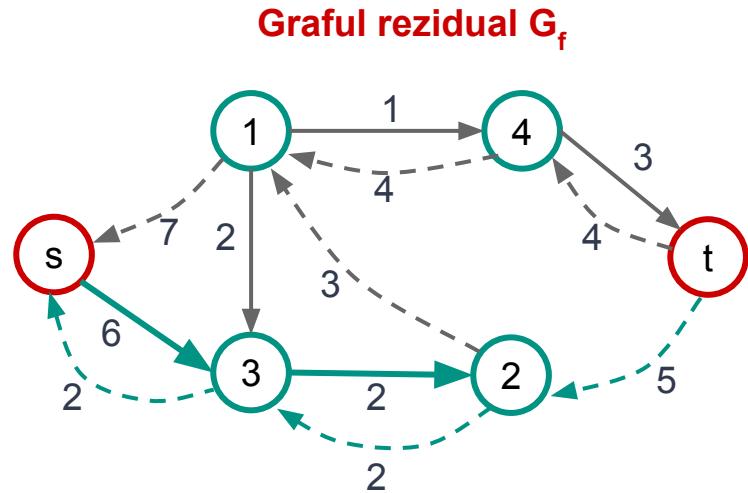
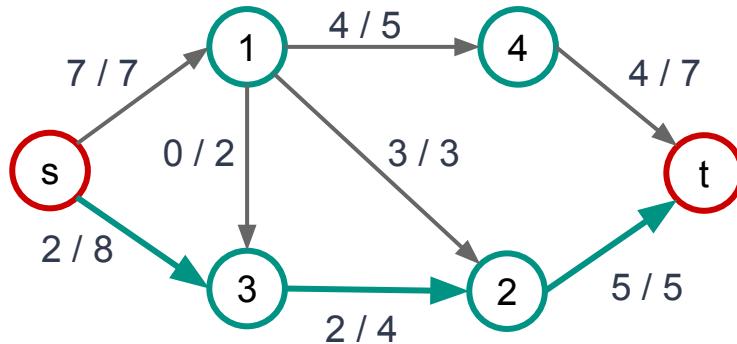

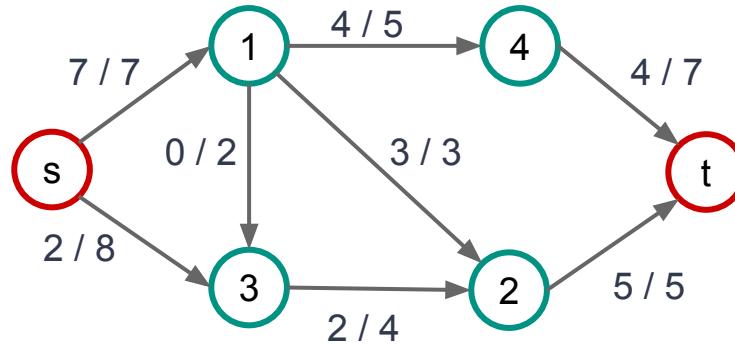
$BF(s)$ - în graful rezidual

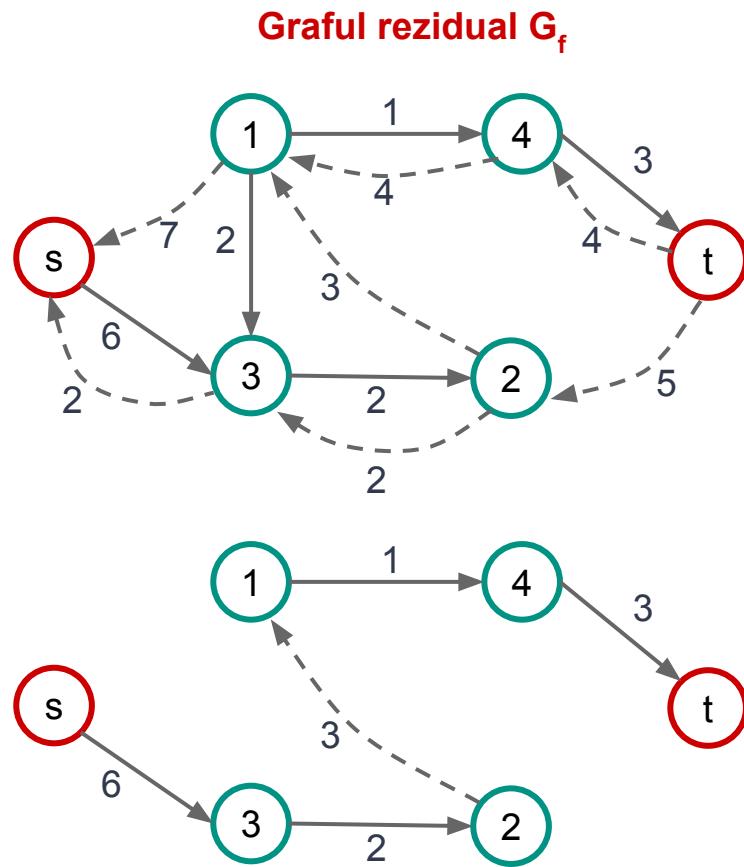
Drumul de creștere $[s, 3, 2, t]$ - capacitate reziduală 2

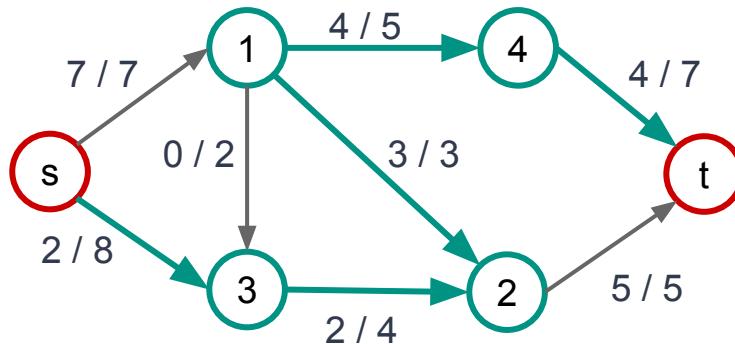
Revizuim fluxul

BF(s) - în graful rezidual

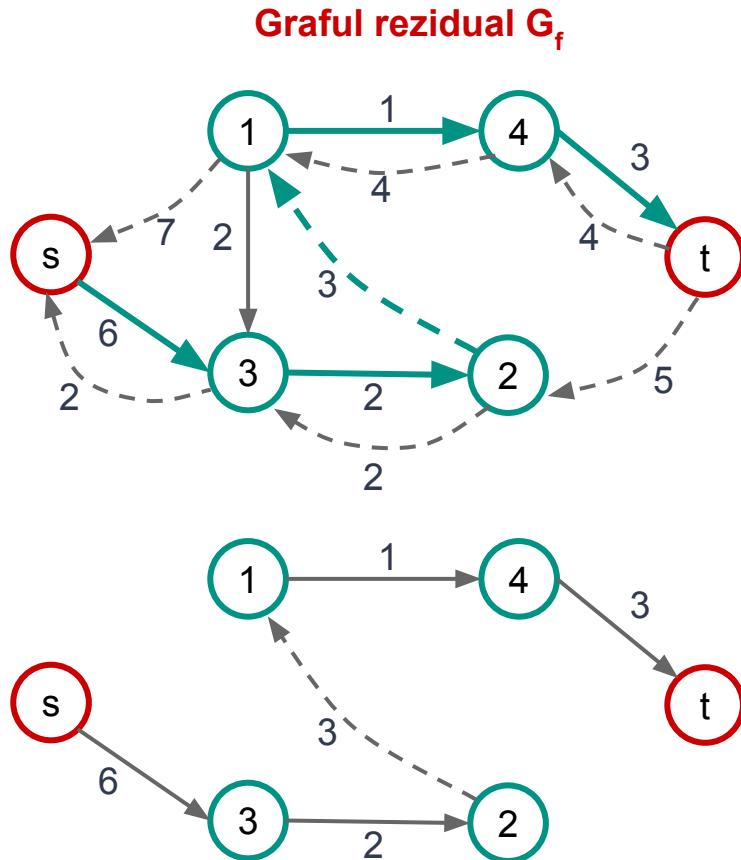

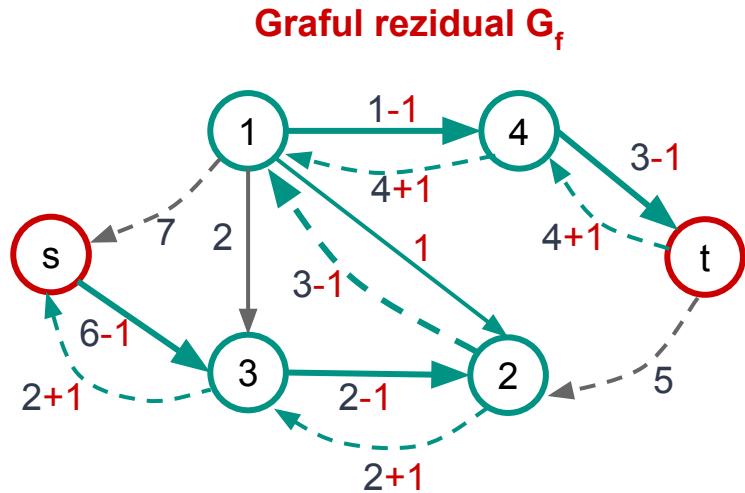
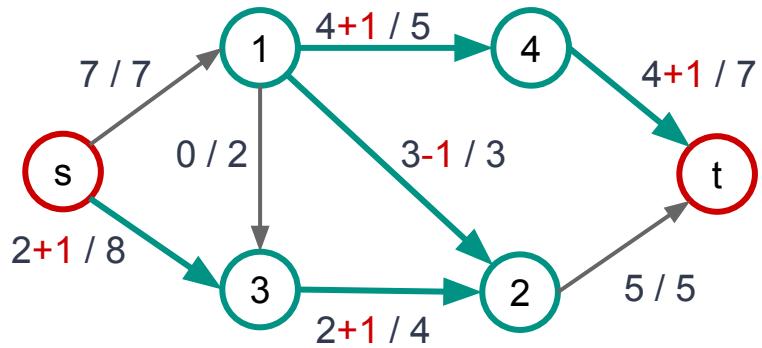

$BF(s)$ - în graful rezidual

Drumul de creștere $[s, 3, 2, 1, 4, t]$ - capacitate reziduală 1

Revizuim fluxul

actualizare G_f :

pentru $e \in E(P) \subseteq E(G_f)$ execută

$$c_f(e) \leftarrow c_f(e) - c_{fP}$$

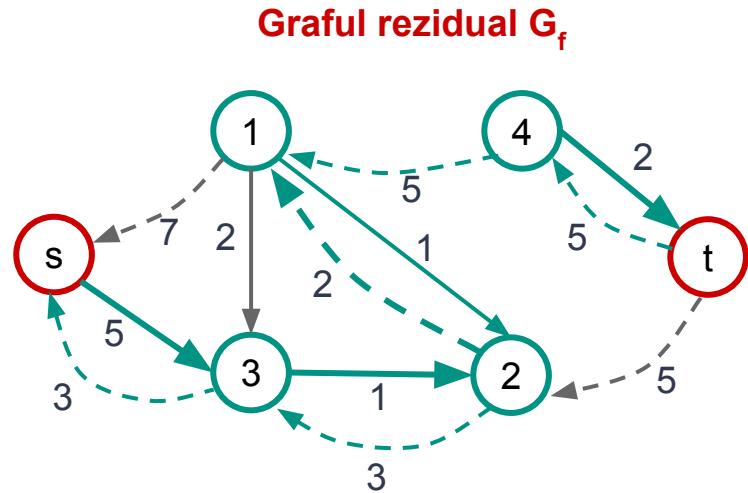
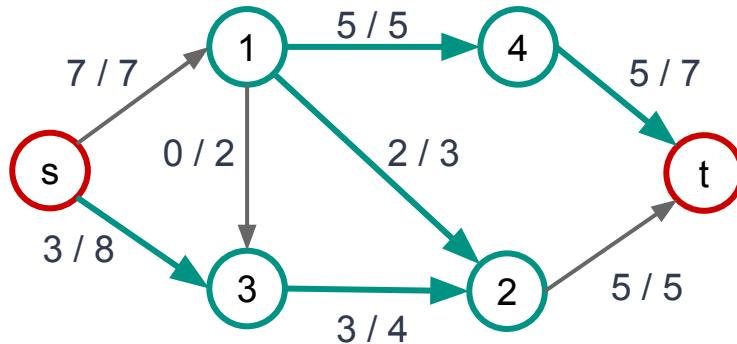
dacă $c_f(e) = 0$ atunci

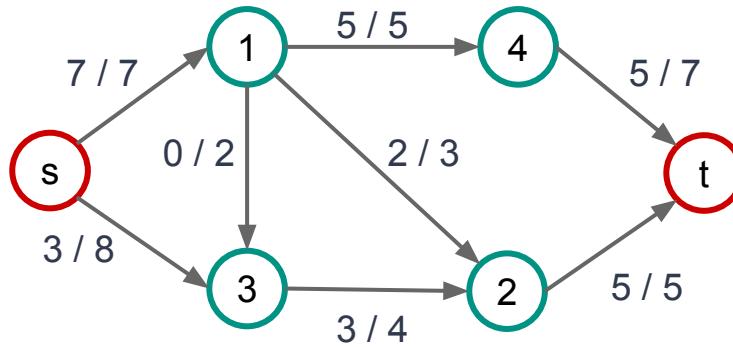
elimină e din G_f // se ignoră în parcurgere

$$c_f(e^{-1}) \leftarrow c_f(e^{-1}) + c_{fP}$$

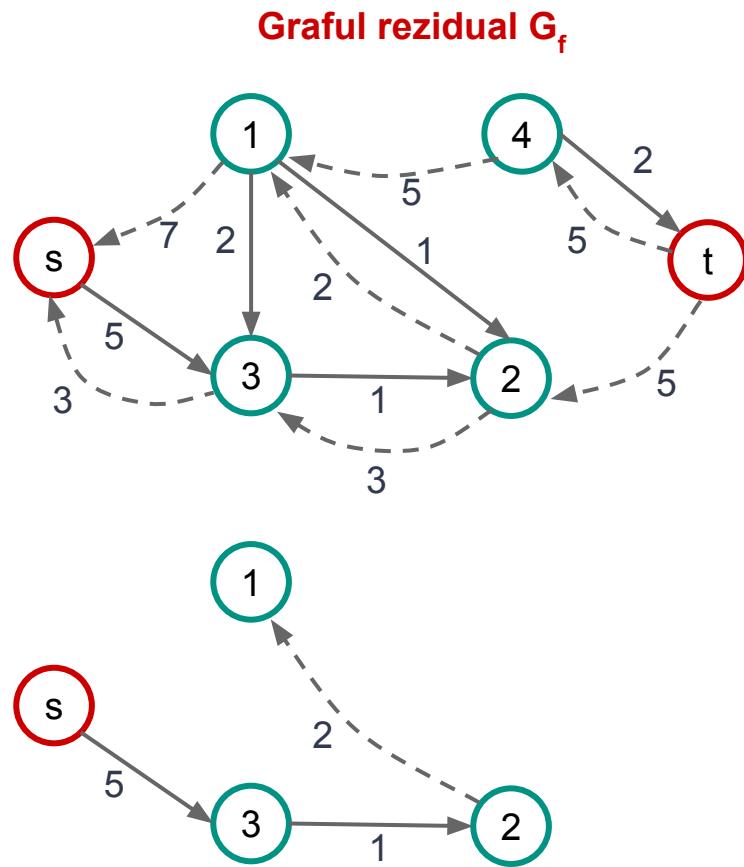
dacă $c_f(e^{-1}) > 0$ și $e^{-1} \notin G_f$ atunci

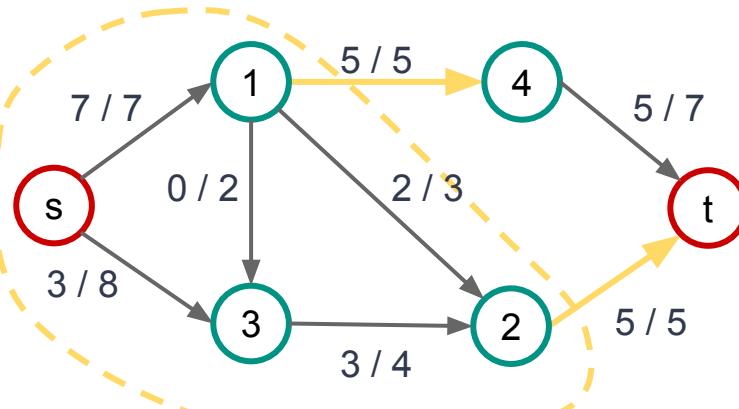
adaugă e^{-1} la G_f

BF(s) - în graful rezidual

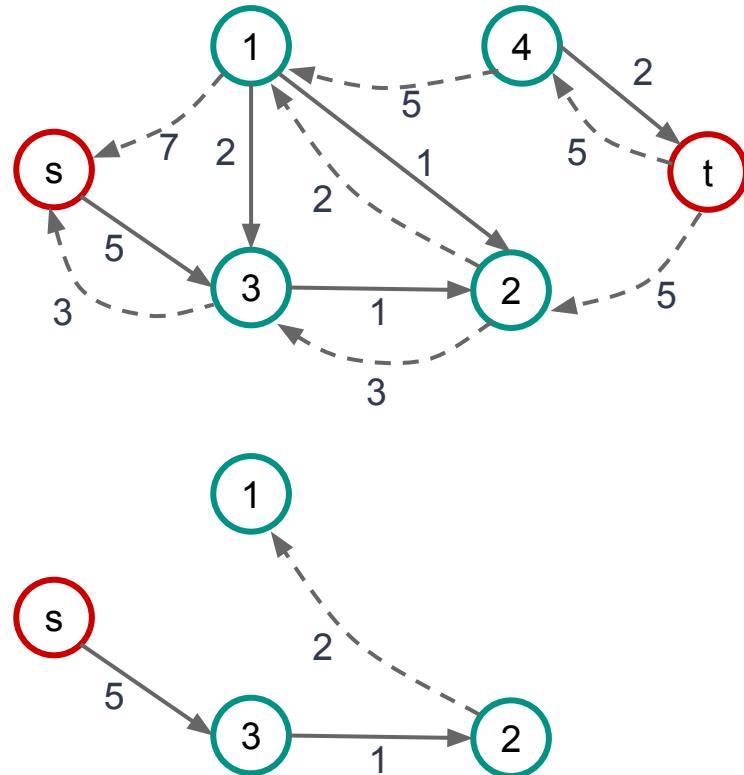

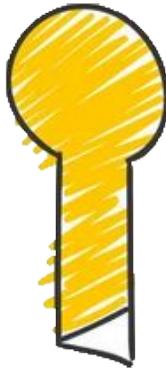
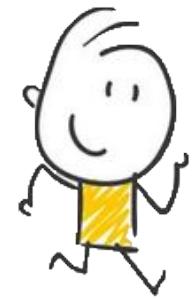

BF(s) - în graful rezidual

Nu mai există drum de creștere $\Rightarrow$ s-t flux maxim (valoare 10) + s-t tăietură minimă (de capacitate tot 10, determinată de vârfurile accesibile din s în G_f : $S = \{ s, 1, 3, 2 \}$)

Graful rezidual G_f

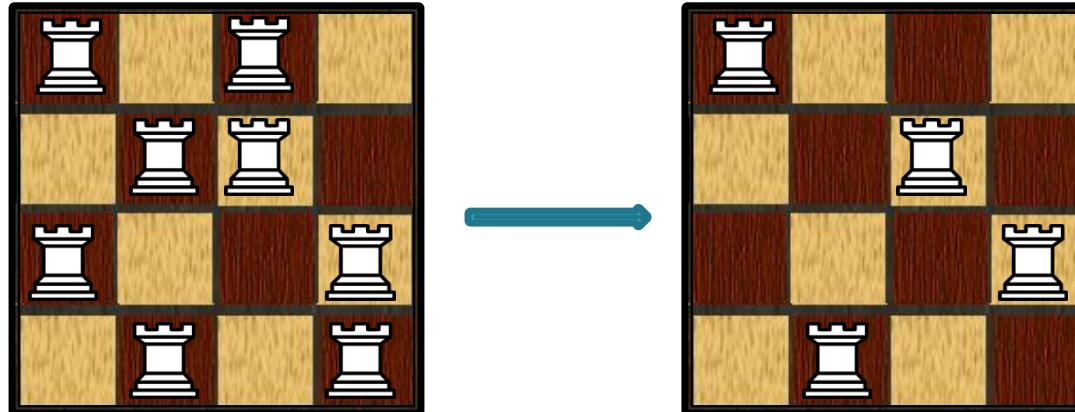

Aplicații cuplaje

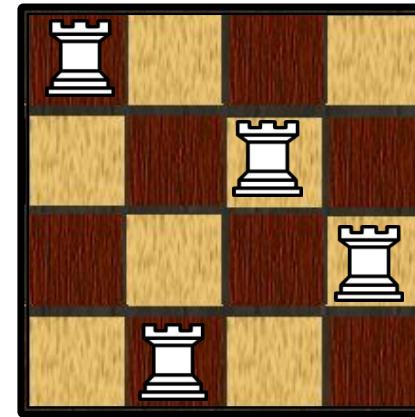
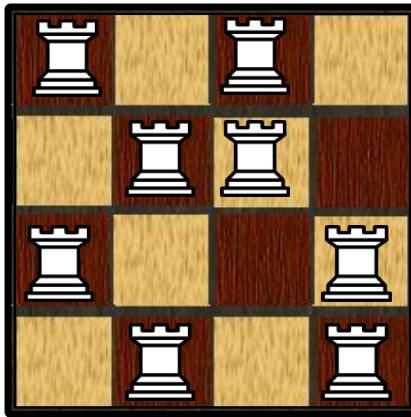
Aplicație: Matrice de permutări

Probleme

Pe o tablă de tip șah de dimensiuni $n \times n$ sunt așezate ture, astfel încât pe fiecare linie și fiecare coloană se află **același număr de ture**. Să se arate că se pot păstra pe tablă n dintre aceste ture, care nu se atacă două câte două.

Probleme

$$M = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$P = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

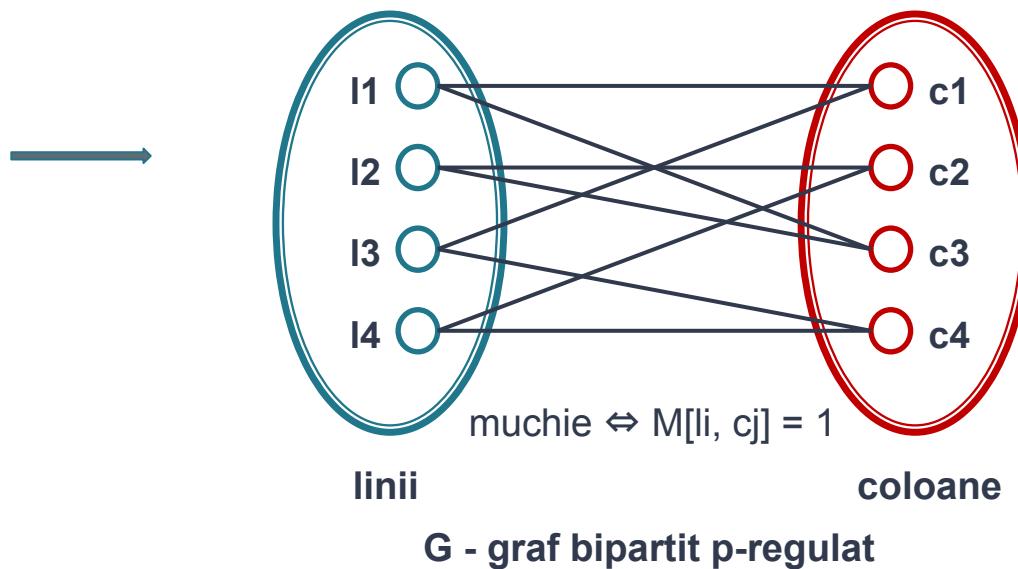
Reformulare cu matrice

Fie $p > 1$ și M o matrice $n \times n$ cu elemente $\{0, 1\}$, astfel încât pe fiecare linie și pe fiecare coloană sunt exact p elemente 1.

Atunci M conține o matrice de permutări (având un unic 1 pe fiecare linie și coloană).

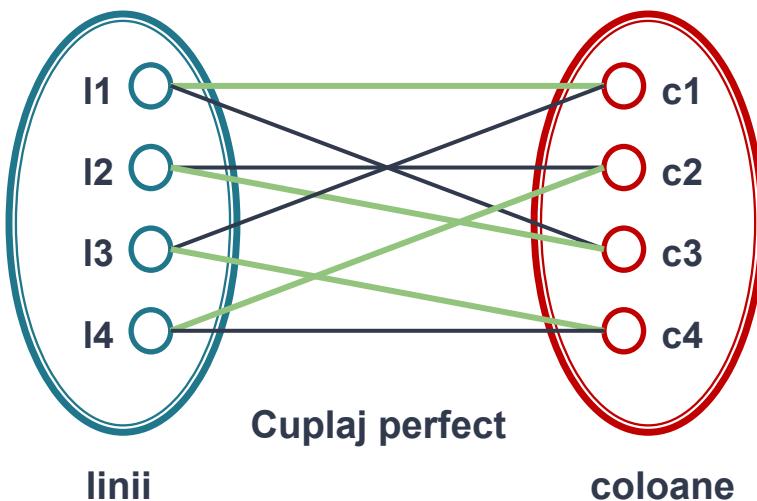
Reformulare cu matrice

$$M = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

- există matrice de permutări în $M \Leftrightarrow$ există cuplaj perfect în G
  - rezultă din consecințele teoremei lui HALL (teorema căsătoriei)

Reformulare cu matrice

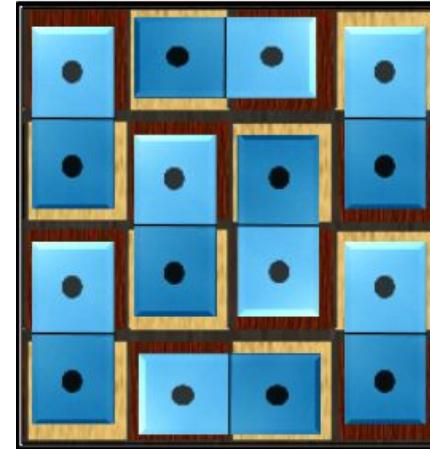
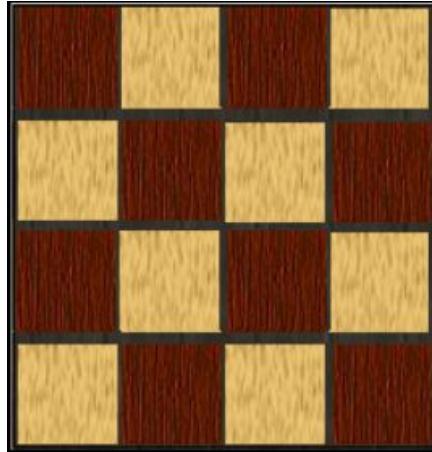

$$P = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Aplicație:
Acoperire tablă cu piese de
domino

Probleme

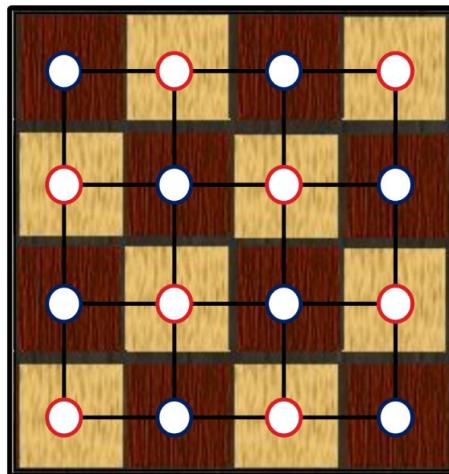
Acoperirea unei table cu piese de domino

Probleme

Tabla

Acoperire

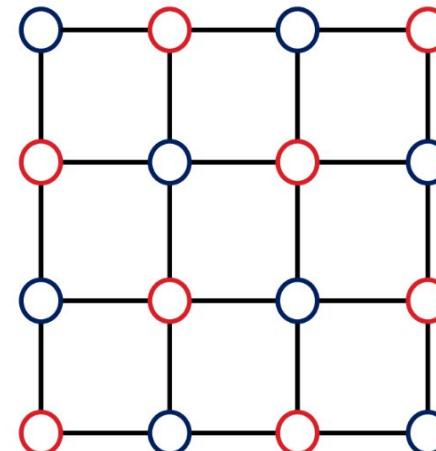

⇒

Graful grid

⇒

Cuplaj perfect

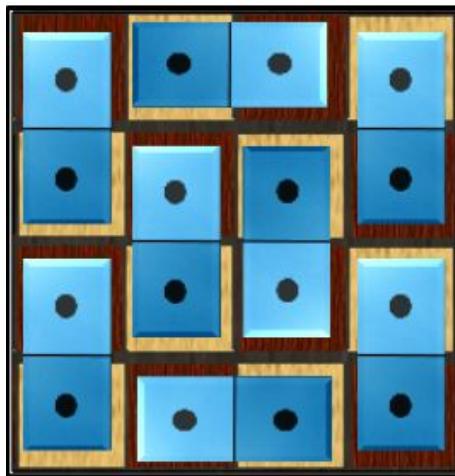

Graful grid

Probleme

Tabla

Acoperire

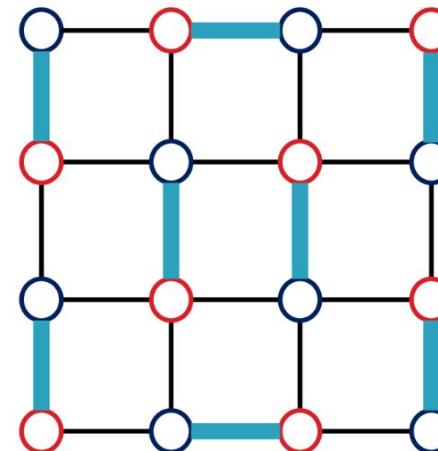

⇒

Graful grid

⇒

Cuplaj perfect

Graful grid

Probleme

Acoperirea unei table cu piese de domino

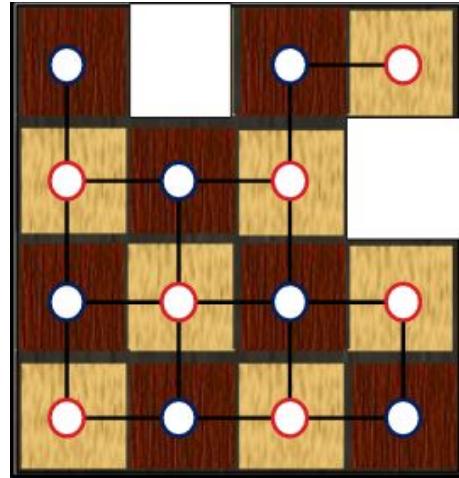
- Tabla poate fi acoperită $\Leftrightarrow m \times n$ par

Dacă tabla de șah poate fi acoperită, dar eliminăm două pătrățele din ea, în ce condiții rămâne acoperibilă?

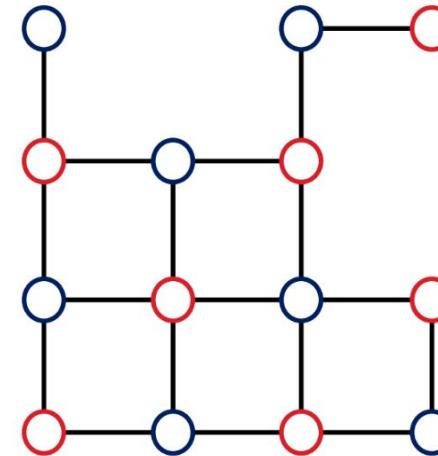
Probleme

Tabla
Acoperire

⇒
⇒

Graful grid
Cuplaj perfect

Probleme

Acoperirea unei table cu piese de domino

- Tabla poate fi acoperită $\Leftrightarrow m \times n$ par

Dacă tabla de șah poate fi acoperită, dar eliminăm două pătrățele din ea, în ce condiții rămâne acoperibilă?

Dacă și numai dacă pătrățelele au culori diferite

Aplicație:
Sistem de reprezentanți
distincți pentru submulțimi

Sistem de reprezentanți distincți

Fie A - mulțime finită cu n elemente

$$X_1, X_2, \dots, X_m \subseteq A$$

S. n. **sistem de reprezentanți distincți** pentru colecția de submulțimi $(X_1, X_2, \dots, X_m)$ un vector $(r_1, r_2, \dots, r_m)$ cu proprietățile:

- $r_i \in X_i, \quad \forall i = 1, \dots, m$
- $r_i \neq r_j, \quad \forall i, j = 1, \dots, m, \quad i \neq j$

$$A = \{1, 2, 3, 4\}$$

$$X_1 = \{2, 3\} \quad \Rightarrow r_1 = 2$$

$$X_2 = \{1, 3, 4\} \quad \Rightarrow r_2 = 3$$

$$X_3 = \{2, 4\} \quad \Rightarrow r_3 = 4$$

Sistem de reprezentanți distincți

Nu orice colecție de submulțimi admite un sistem de reprezentanți distincți.

Exemplu:

$$A = \{1, 2, 3, 4\}$$

$$X_1 = \{2, 3\}$$

$$X_2 = \{3\}$$

$$X_3 = \{2\}$$

Sistem de reprezentanți distincți

Condiții necesare și suficiente pentru existența unui sistem de reprezentanți distincți ai unei colecții de submulțimi din A?

Sistem de reprezentanți distincți

Condiții necesare și suficiente pentru existența unui sistem de reprezentanți distincti ai unei colectii de submultimi din A?

Modelăm problema cu ajutorul unui graf bipartit

- vârf x_i - asociat submulțimii X_i , $i = 1, \dots, m$
⇒ mulțimea $\mathbf{X}$ de vârfuri
  - vârf a_j - asociat fiecărui element din A, $j = 1, \dots, n$
⇒ mulțimea $\mathbf{Y}$ de vârfuri
  - muchie de la x_i la a_j $\Leftrightarrow$ $a_j \in X_i$

Sistem de reprezentanți distinți

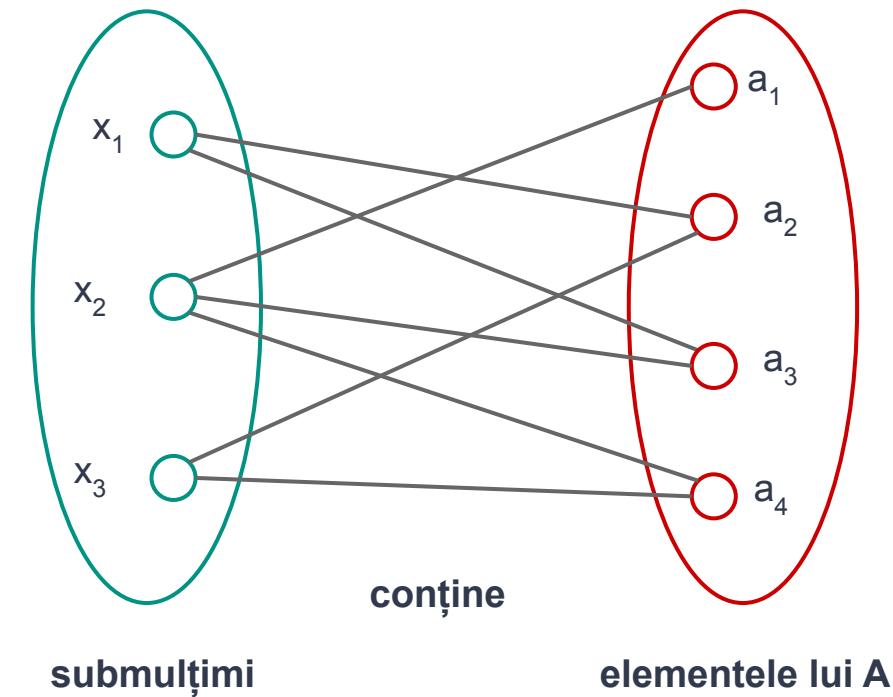
Exemplu:

$$A = \{1, 2, 3, 4\}$$

$$X_1 = \{2, 3\}$$

$$X_2 = \{1, 3, 4\}$$

$$X_3 = \{2, 4\}$$

Sistem de reprezentanți distinții

Observatie:

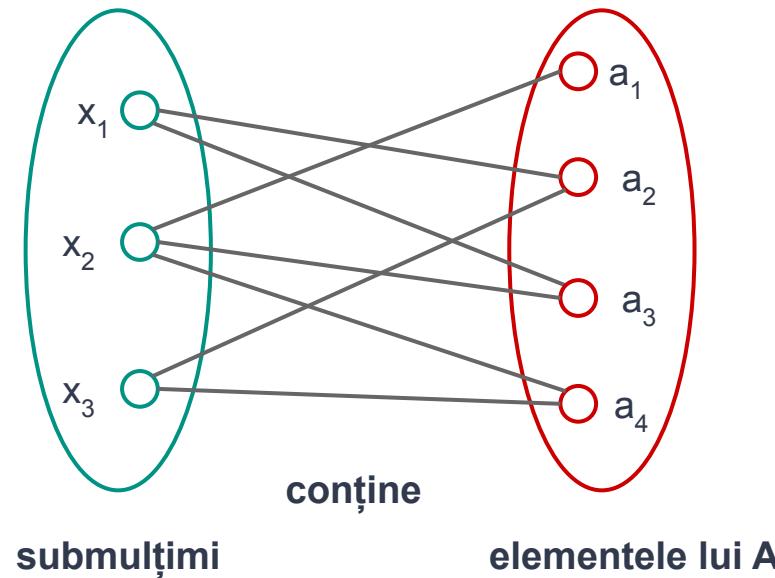
Există un sistem de reprezentanți pentru colecția de submulțimi $(X_1, X_2, \dots, X_m)$ ale lui A $\Leftrightarrow$
există un cuplaj al lui X în Y în graful asociat

$$X_1 = \{2, 3\}$$

$$X_2 = \{1, 3, 4\}$$

$$X_3 = \{2, 4\}$$

$$r = (2, 3, 4)$$

Sistem de reprezentanți distincți

Observație:

Există un sistem de reprezentanți pentru colecția de submulțimi ($X_1, X_2, \dots, X_m$) ale lui A $\Leftrightarrow$ există un cuplaj al lui X în Y în graful asociat

Teorema lui HALL:

Dacă pentru orice submulțime $S = \{x_{i1}, x_{i2}, \dots, x_{ik}\} \subseteq X$ avem

$$|N(S)| \geq |S| = k \text{ (imaginării lui } S)$$

$$N(S) = X_{i1} \cup X_{i2} \cup \dots \cup X_{ik}$$

Astfel, are loc următorul rezultat

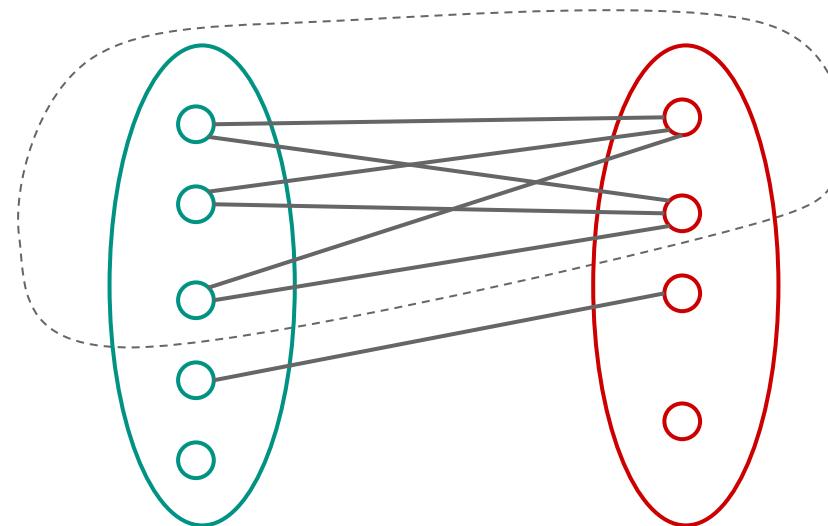
Sistem de reprezentanți distincți

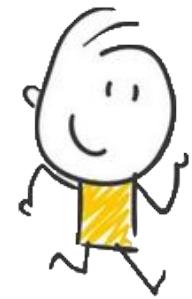
Teoremă - existența unui sistem de reprezentanți distincți

Fie A o mulțime finită și $(X_1, X_2, \dots, X_m)$ o colecție de submulțimi din A.

Colecția nu are un sistem de reprezentanți distincți $\Leftrightarrow$

$\exists k$ submulțimi în colecție a căror reuniune are mai puțin de k elemente

Aplicație

Flux maxim $\rightarrow$ Cuplaj maxim
în grafuri bipartite

Cuplaje

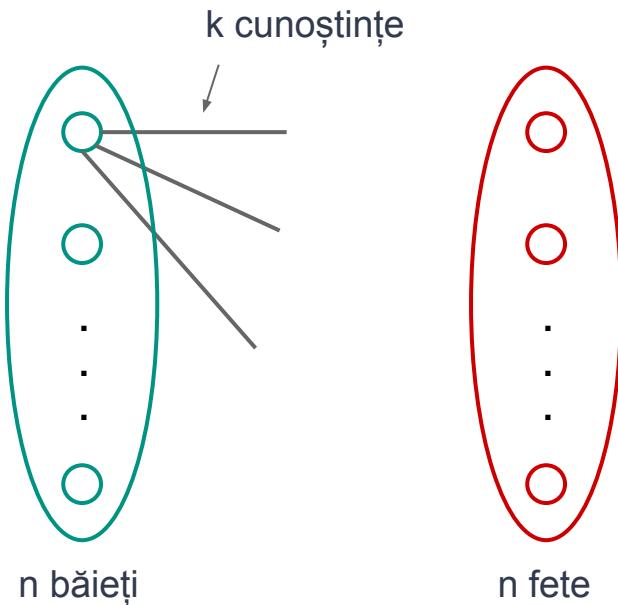
Repere istorice. Aplicații

□ Problema seratei (perechilor) - sec XIX

- n fete, n băieți
- un băiat cunoaște exact k fete
- o fată cunoaște exact k băieți

Repere istorice. Aplicații

□ Problema seratei (perechilor)

Repere istorice. Aplicații

□ **Problema seratei (perechilor) - sec XIX**

- Se poate organiza o repriză de dans astfel încât fiecare participant să danseze cu o cunoștință a sa?

Repere istorice. Aplicații

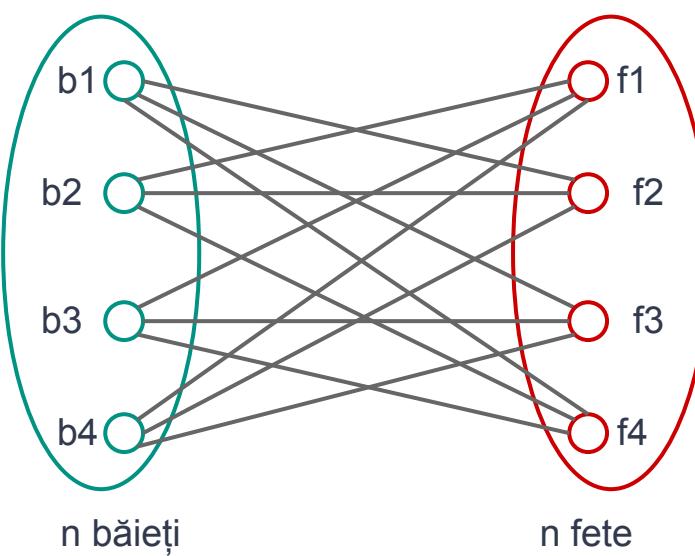
- **Problema seratei (perechilor) - sec XIX**
  - Se poate organiza o repriză de dans astfel încât fiecare participant să danseze cu o cunoștință a sa?
  - Se pot organiza **k** reprize de dans în care fiecare participant să danseze câte un dans cu fiecare cunoștință a sa?

Repere istorice. Aplicații

□ Problema seratei (perechilor) - sec XIX

$$n = 4$$

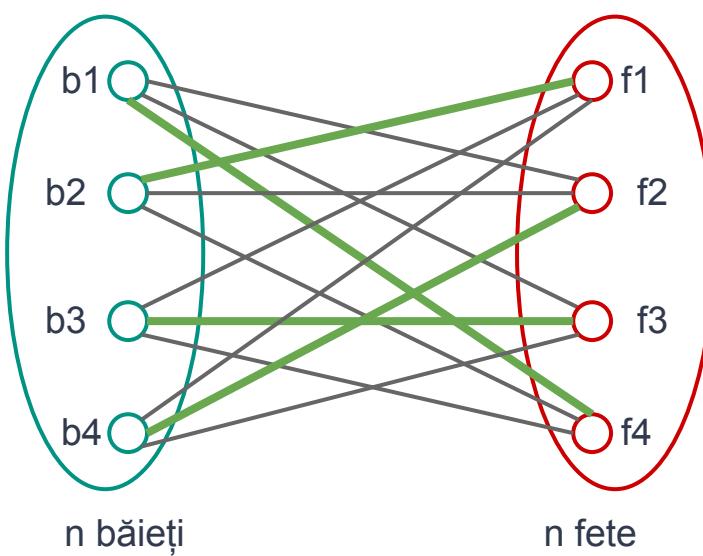
$$k = 3$$

Repere istorice. Aplicații

□ O reprise de dans

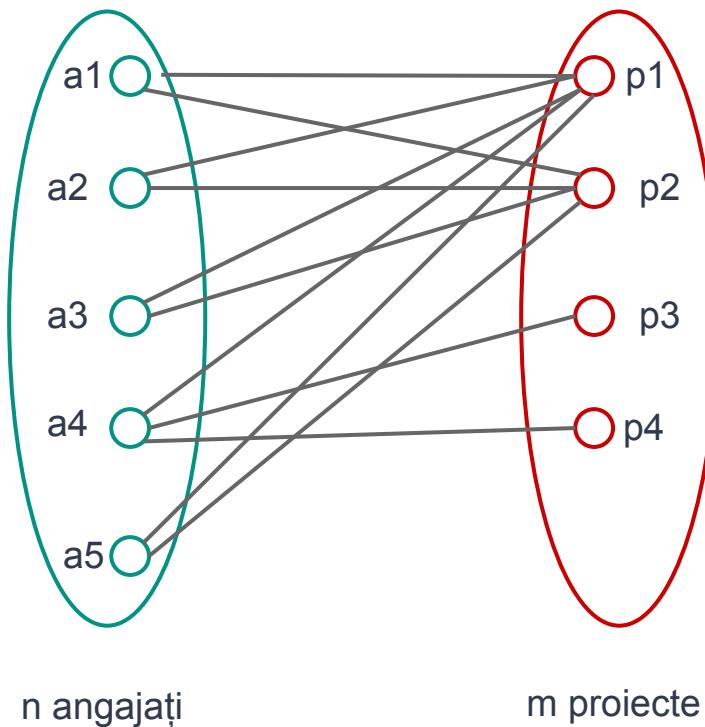
b1, f4
b2, f1
b3, f3
b4, f2

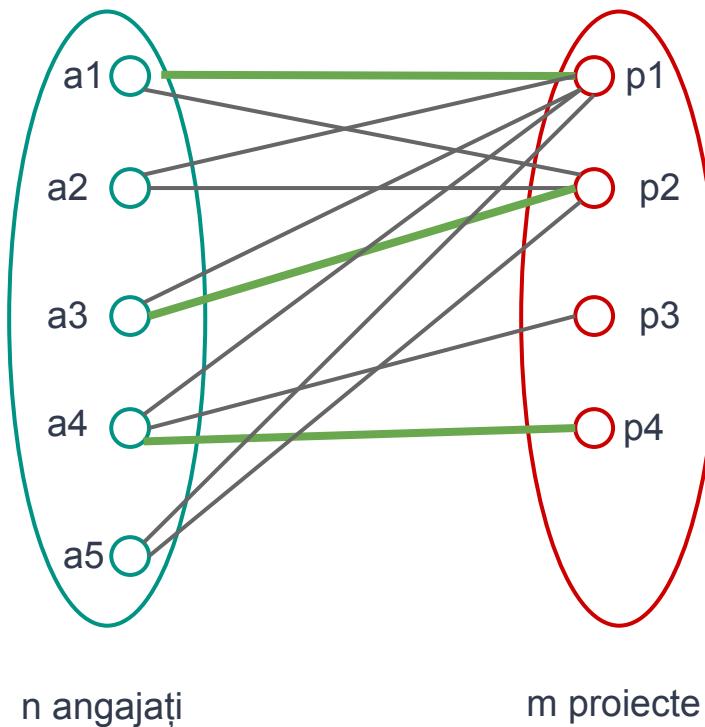
Repere istorice. Aplicații

- **Problema seratei**
- **Organizare de competiții**
- **Probleme de repartiție**
  - lucrători - locuri de muncă
  - profesori - examene / conferințe
  - **Problema orarului**

Alte aplicații

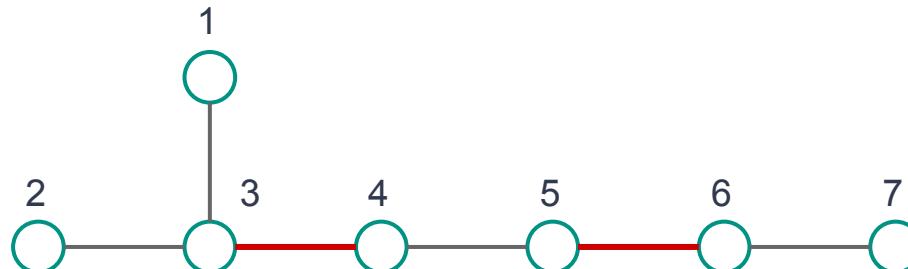
Alte aplicații

Cuplaje

Fie $G = (V, E)$ un graf și $M \subseteq E$.

- M se numește cuplaj** dacă orice două muchii din M sunt neadiacente.

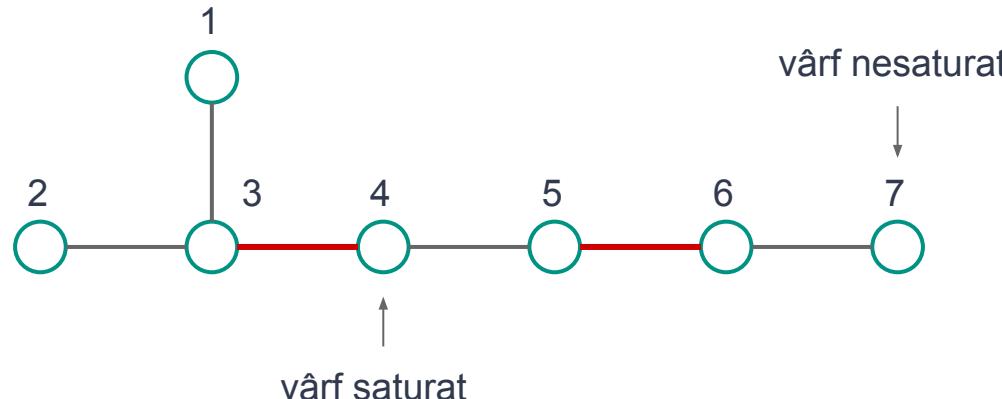

cuplaj $M = \{ \{3, 4\}, \{5, 6\} \}$

Cuplaje

Fie $G = (V, E)$ un graf și $M \subseteq E$.

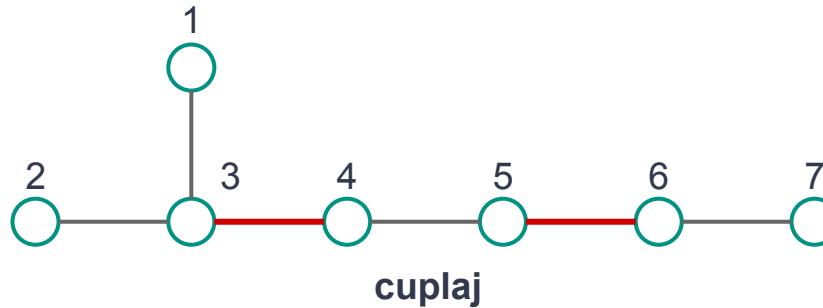
- M se numește cuplaj** dacă orice două muchii din M sunt neadiacente.
- $V(M) =$ mulțimea vârfurilor **M -saturate**
- $V(G) - V(M) =$ mulțimea vârfurilor **M -nesaturate**

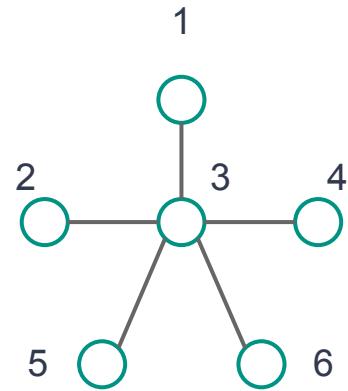
Cuplaje

- Un cuplaj M^* se numește **cuplaj de cardinal maxim (cuplaj maxim)**:

$$|M^*| \geq |M|, \quad \forall M \subseteq E \text{ cuplaj}$$

Cuplaje

cuplaj de cardinal maxim?

Grafuri bipartite

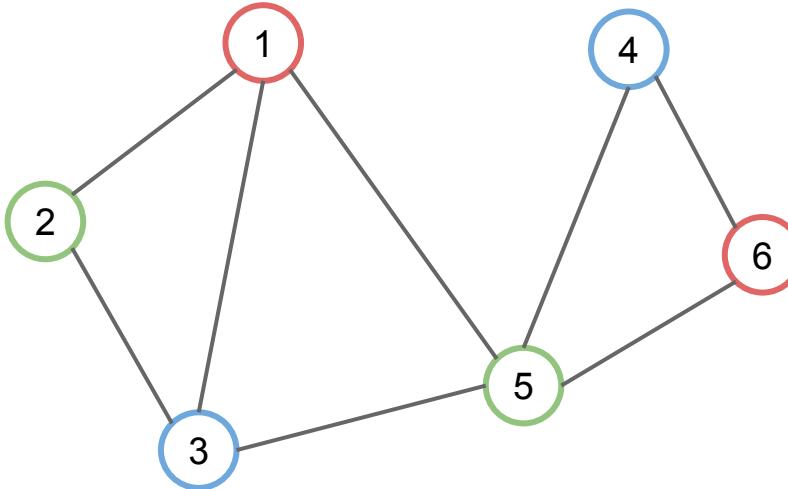
Colorări ale grafurilor

Fie $G = (V, E)$ graf neorientat

- $c : V \rightarrow \{1, 2, \dots, p\}$ s. n. **p-colorare** a lui G
- $c : V \rightarrow \{1, 2, \dots, p\}$ cu $c(x) \neq c(y) \forall xy \in E$ s. n. **p-colorare proprie** a lui G

G s. n. **p-colorabil** dacă admite o p-colorare proprie.

Colorări ale grafurilor

3-colorabil, dar nu și 2-colorabil (!)

Graf bipartit

$G = (V, E)$ graf neorientat s. n. **bipartit** $\Leftrightarrow$ există o partiție a lui V în două submulțimi V_1 și V_2 (**partiție**) cu:

$$V = V_1 \cup V_2$$

$$V_1 \cap V_2 = \emptyset$$

astfel încât orice muchie $e \in E$ are o extremitate în V_1 și cealaltă în V_2 .

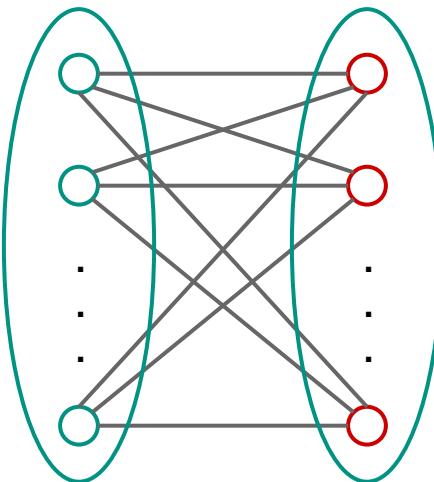
Notăm $G = (V_1 \cup V_2, E)$

Graf bipartit

$G = (V, E)$ graf neorientat s. n. **bipartit complet** $\Leftrightarrow$

este bipartit și $E = \{ xy \mid x \in V_1, y \in V_2 \}$

Notăm $K_{p, q}$ dacă $p = |V_1|$ și $q = |V_2|$

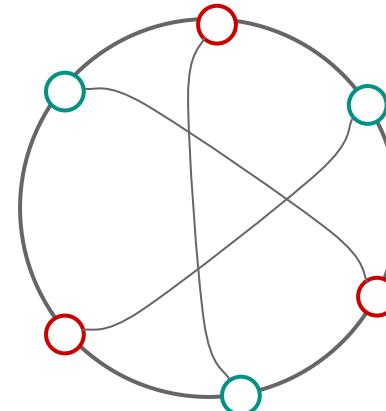
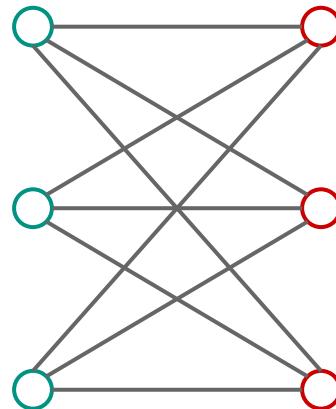
Graf bipartit

$G = (V, E)$ graf neorientat s. n. **bipartit complet** $\Leftrightarrow$

este bipartit și $E = \{ xy \mid x \in V_1, y \in V_2 \}$

Notăm $K_{p, q}$ dacă $p = |V_1|$ și $q = |V_2|$

□ $K_{3, 3}$

Graf bipartit

Observație

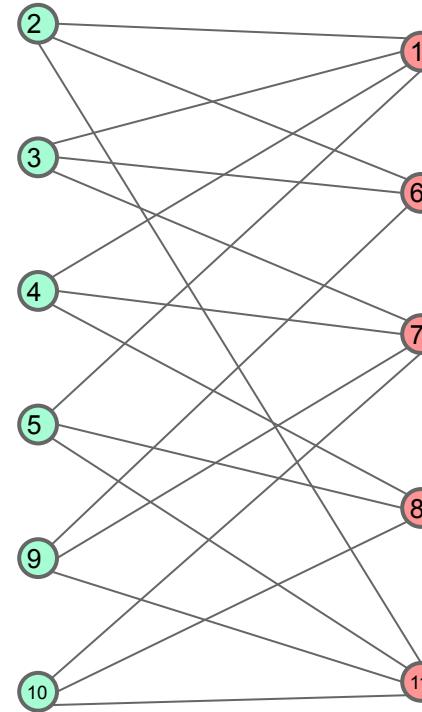
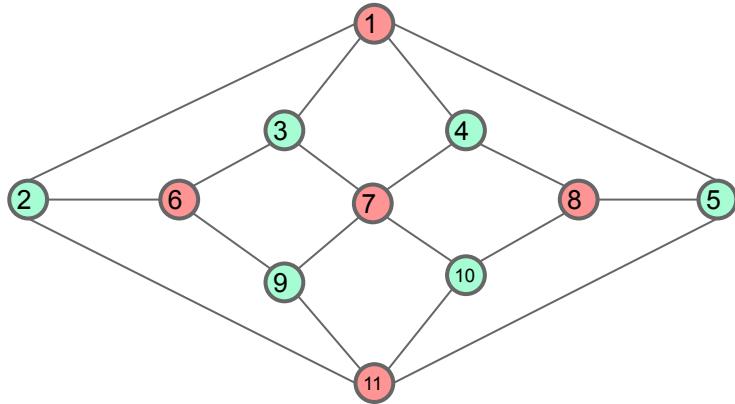
$G = (V, E)$ bipartit $\Leftrightarrow$

există o 2-colorare proprie a vârfurilor (**bicolorare**):

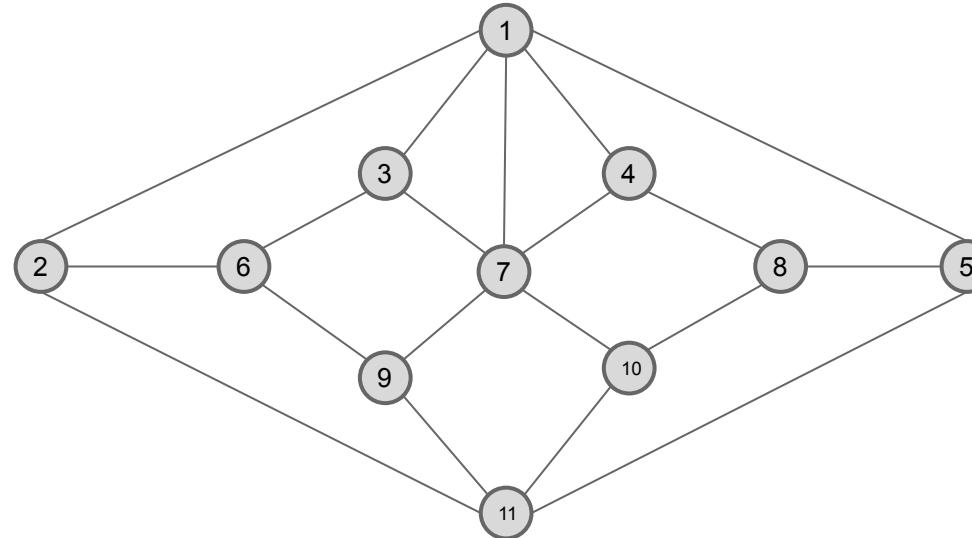
$$c : V \rightarrow \{ 1, 2 \}$$

(i. e. astfel încât, pentru orice muchie $e = xy \in E$ avem $(x) \neq c(y)$)

Graf bipartit

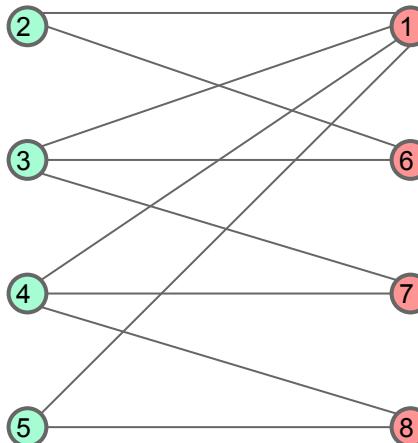

Graf bipartit

nu este bipartit

Modelare

Profesori   *predau la*   Cursuri

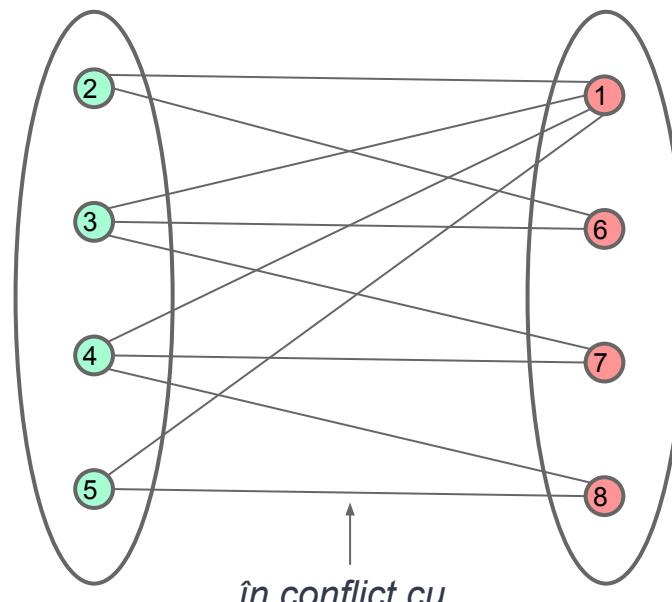
Candidați   *depun CV la*   Joburi

Aplicații

Graf de conflicte (exemplu - substanțe care interacționează, activități incompatibile, relații în rețele de socializare)

submulțimi fără conflicte (evenimente compatibile)

submulțimi fără conflicte (evenimente compatibile)

în conflict cu

Cuplaje, rețele ...

Aplicații p-colorări

Exemplu - De câte săli este nevoie minim pentru programarea, într-o zi, a n conferințe, cu intervale de desfășurare date?

Conf. 1: interval (1, 4)

Conf. 2: interval (2, 3)

Conf. 3: interval (2, 5)

Conf. 4: interval (6, 8)

Conf. 5: interval (3, 8)

Conf. 6: interval (6, 7)

Aplicații p-colorări

Exemplu - De câte săli este nevoie minim pentru programarea, într-o zi, a n conferințe, cu intervale de desfășurare date?

Conf. 1: interval (1, 4)

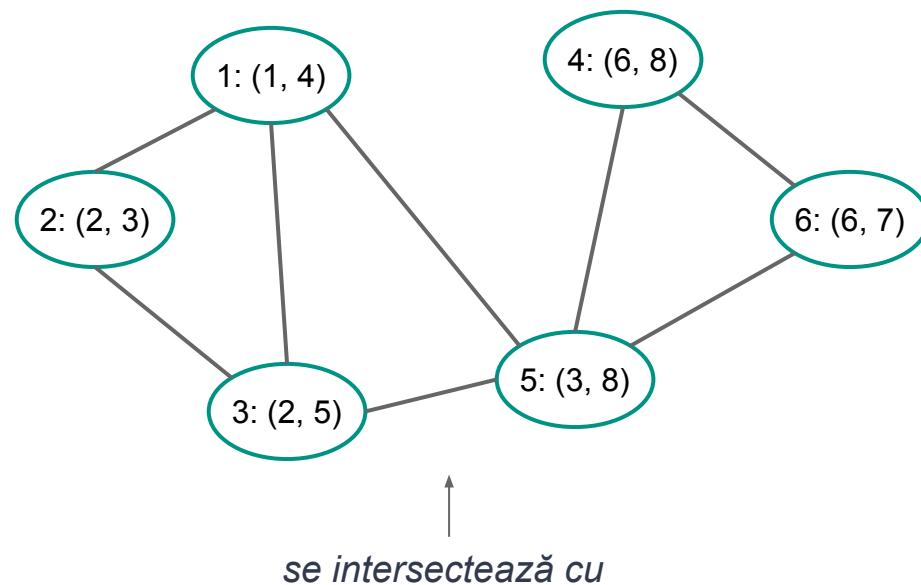
Conf. 2: interval (2, 3)

Conf. 3: interval (2, 5)

Conf. 4: interval (6, 8)

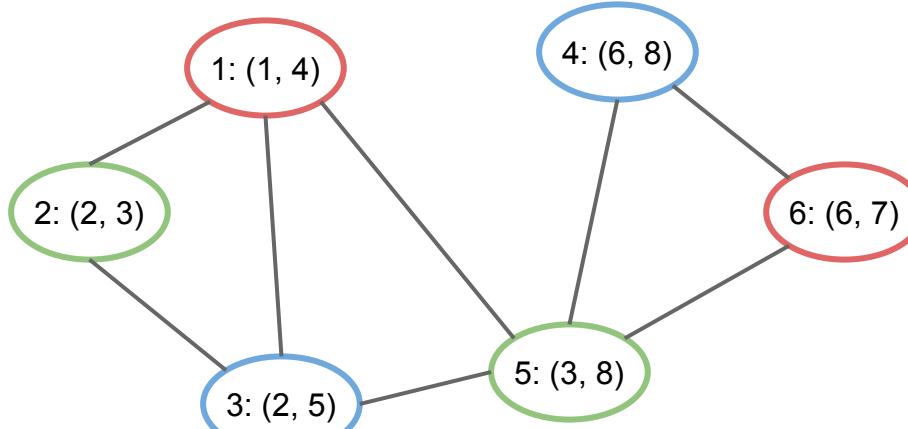
Conf. 5: interval (3, 8)

Conf. 6: interval (6, 7)

Aplicații p-colorări

Graful intersecției intervalelor este 3-colorabil

Sunt necesare minim 3 săli (corespunzătoare celor 3 culori):

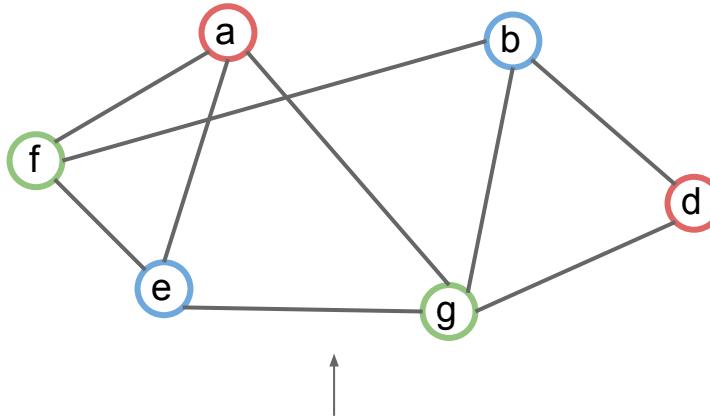
Sala 1: (1, 4), (6, 7)

Sala 2: (2, 3), (3, 8)

Sala 3: (2, 5), (6, 8)

Aplicații p-colorări

Alocare de registri (Register allocation problem)

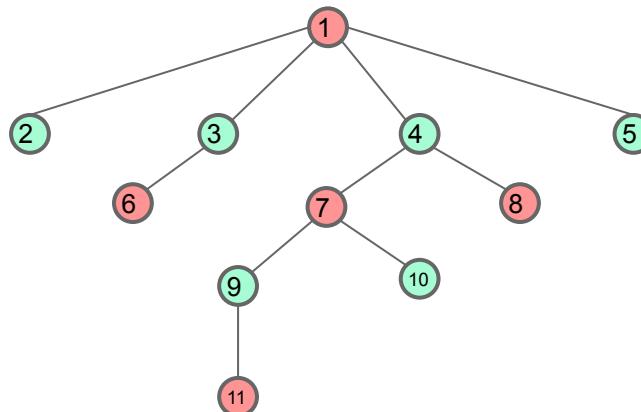
*pot fi simultan active
(nu pot fi memorate în același regisztr)*

- Numărul de culori = numărul de registri
- Vârfuri de aceeași culoare = pot fi memorate în același regisztr

Graf bipartit

Propoziție

Un arbore este graf bipartit.

- ← - Fixăm o rădăcină
- Colorăm alternativ nivelurile

Graf bipartit

Teorema König - Caracterizarea grafurilor bipartite

Fie $G = (V, E)$ un graf cu $n \geq 2$ vârfuri.

Avem

G este bipartit $\Leftrightarrow$ toate ciclurile elementare din G sunt pare

Graf bipartit

Teorema König - Caracterizarea grafurilor bipartite

Demonstrație "⇒":

Evident, deoarece un ciclu impar nu poate fi colorat propriu cu două culori.

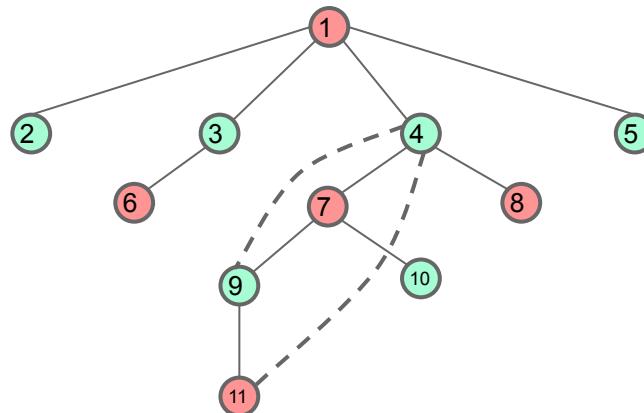
Graf bipartit

Teorema König - Caracterizarea grafurilor bipartite

Demonstrație "↔": Presupunem G conex.

Colorăm propriu cu 2 culor un arbore parțial T al său.

Orice altă muchie uv din graf are extremitățile colorate diferit, deoarece

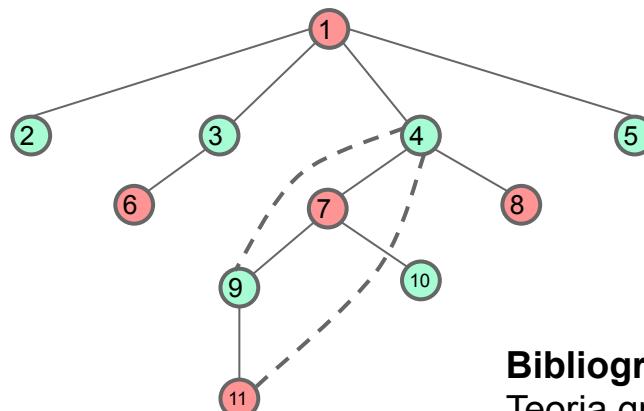
Graf bipartit

Teorema König - Caracterizarea grafurilor bipartite

Demonstrație " $\Leftarrow$ ": Presupunem G conex.

Colorăm propriu cu 2 culor un arbore parțial T al său.

Orice altă muchie uv din graf are extremitățile colorate diferit, deoarece formează un ciclu elementar cu lanțul de la u la v din arbore, iar acest ciclu are lungime pară, deci u și v se află pe niveluri de paritate diferită în T .

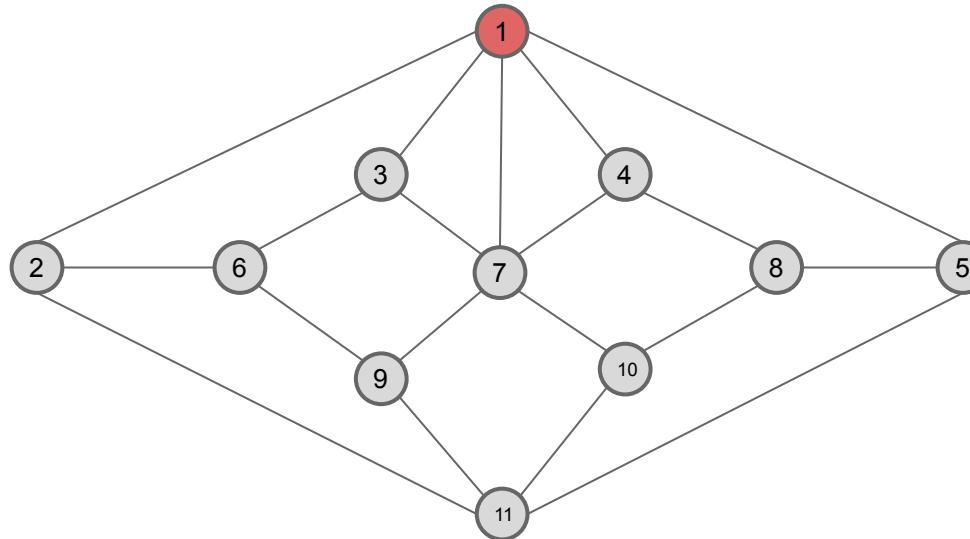
Bibliografie: DR Popescu Combinatorică și Teoria grafurilor (Teorema 4.18)

Graf bipartit

Teorema König $\Rightarrow$ Algoritm pentru a testa dacă un graf este bipartit

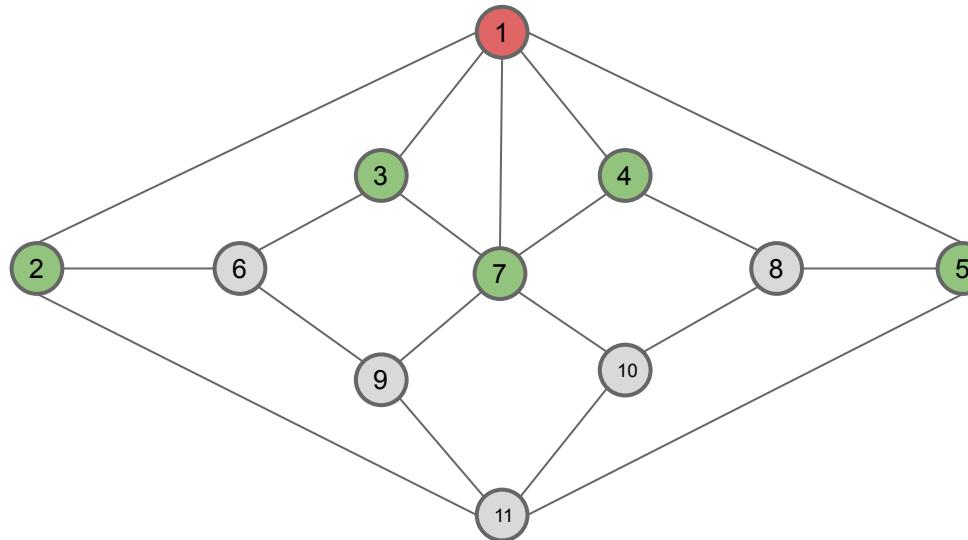
- Colorăm (propriu) cu 2 culori un arbore parțial al său, printr-o **parcursere** (colorăm orice vecin j nevizitat al vârfului curent i cu o culoare diferită de cea a lui i)
- Testăm dacă celelalte muchii - de la i la **vecini j deja vizitați** (colorați) au extremitățile i și j colorate diferit

Exemplu de test - graf bipartit BF

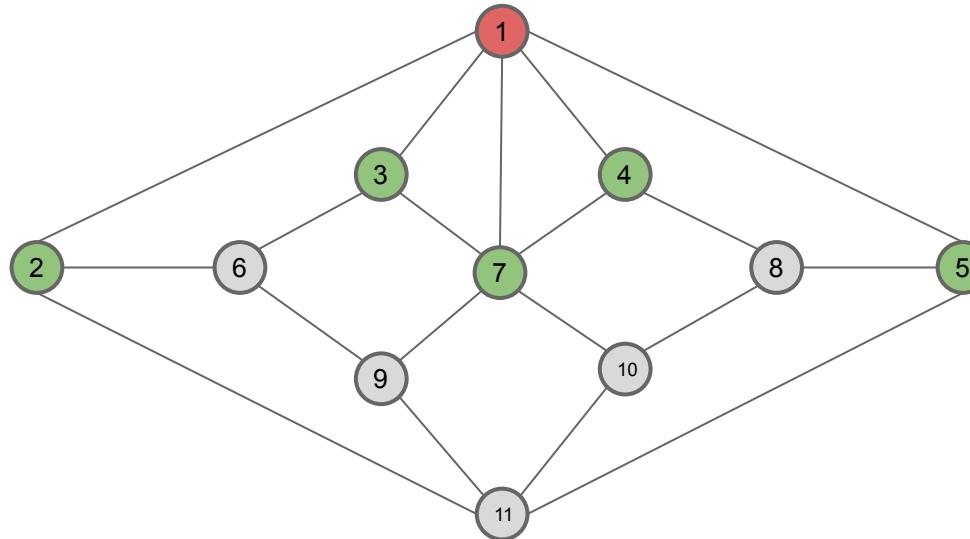

$i = 1$

Exemplu de test - graf bipartit BF

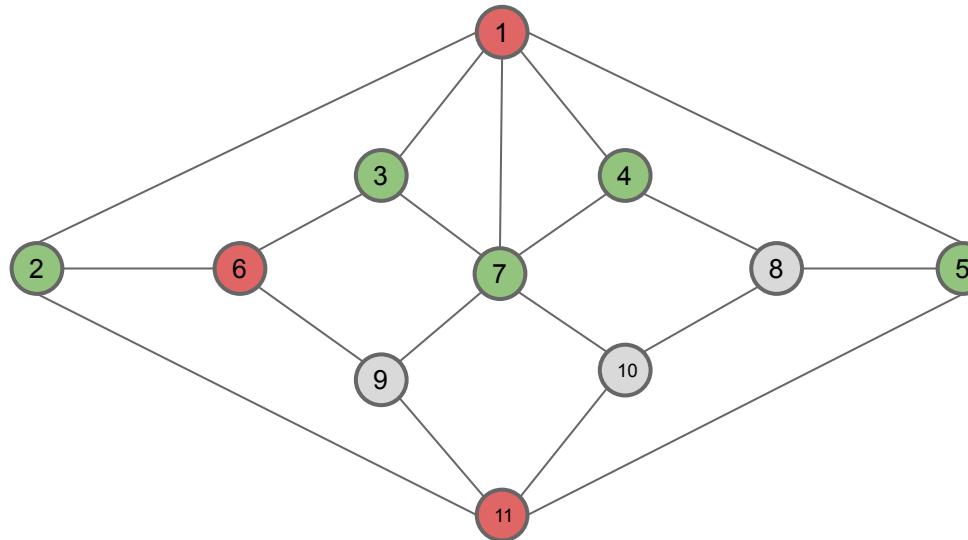

Exemplu de test - graf bipartit BF

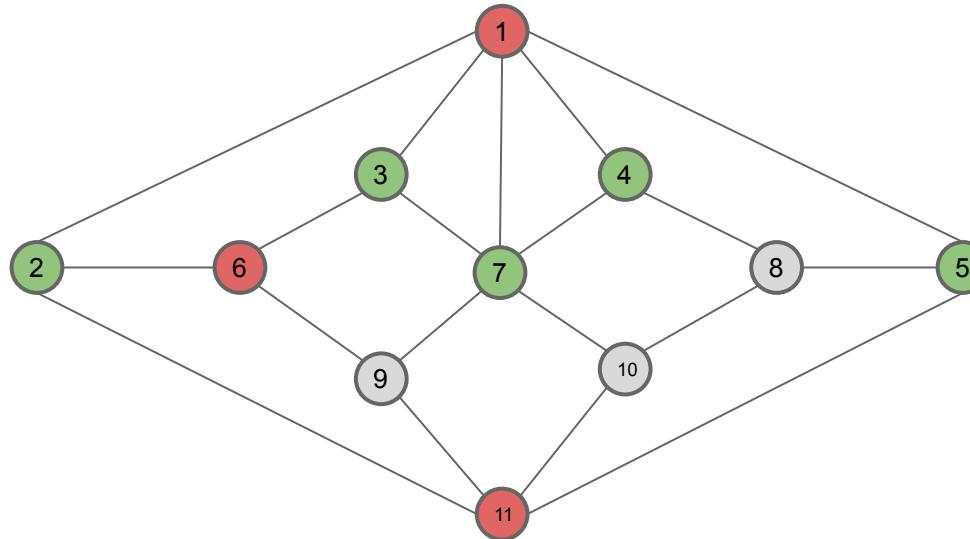

$i = 2$

Exemplu de test - graf bipartit BF

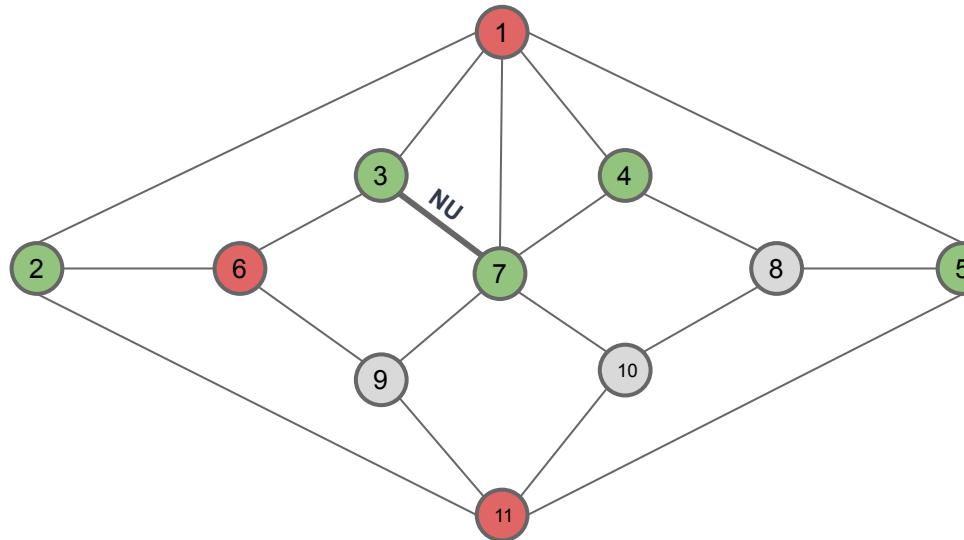

Exemplu de test - graf bipartit BF

$$i = 3$$

Exemplu de test - graf bipartit BF

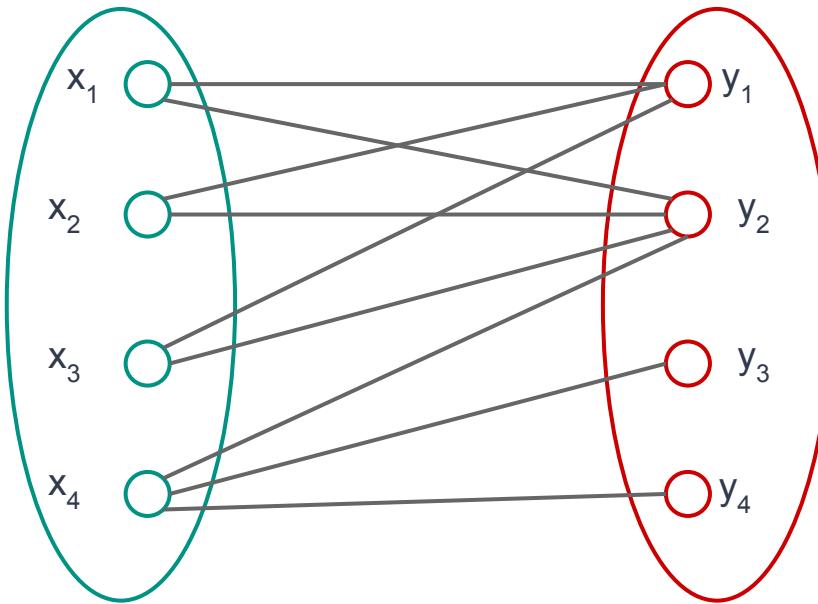
Algoritm

Flux maxim → Cuplaj maxim
în grafuri bipartite

Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

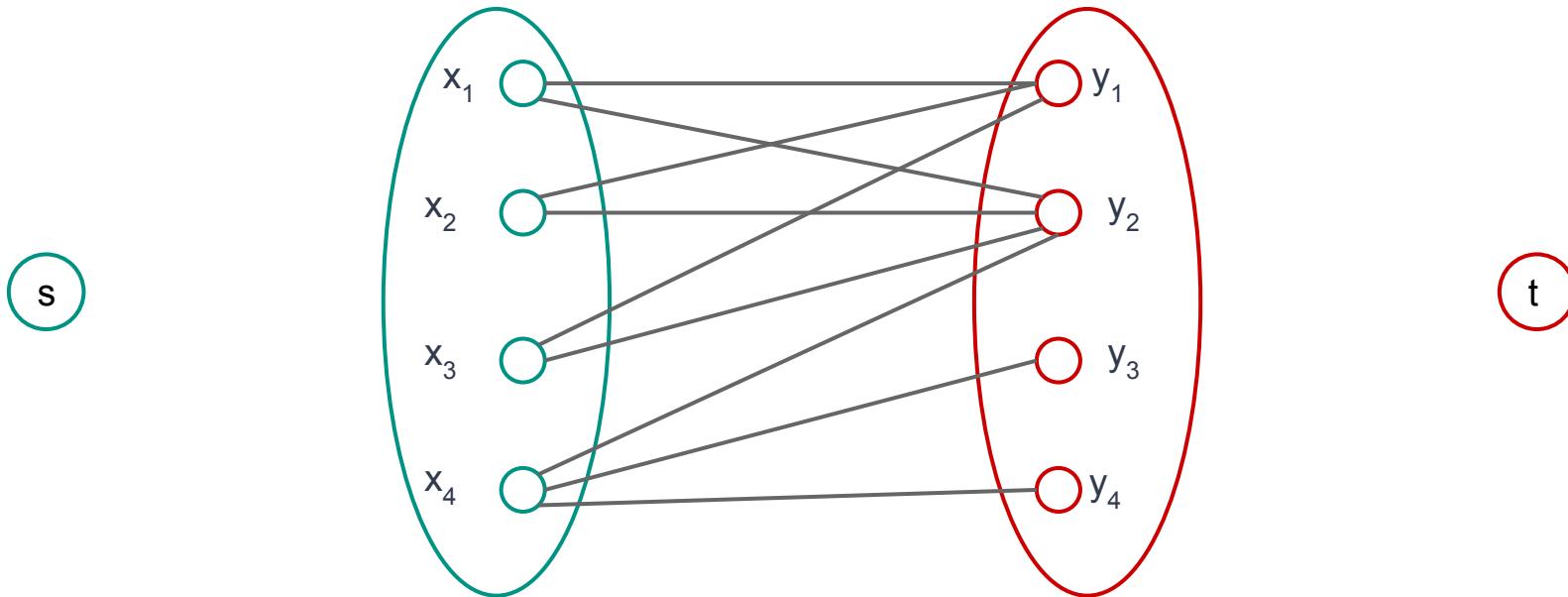
- Reducem problema determinării unui cuplaj maxim într-un graf bipartit G la determinarea unui flux maxim într-o rețea de transport asociată lui G
- Construim rețeaua de transport N_G asociată lui G astfel:

Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

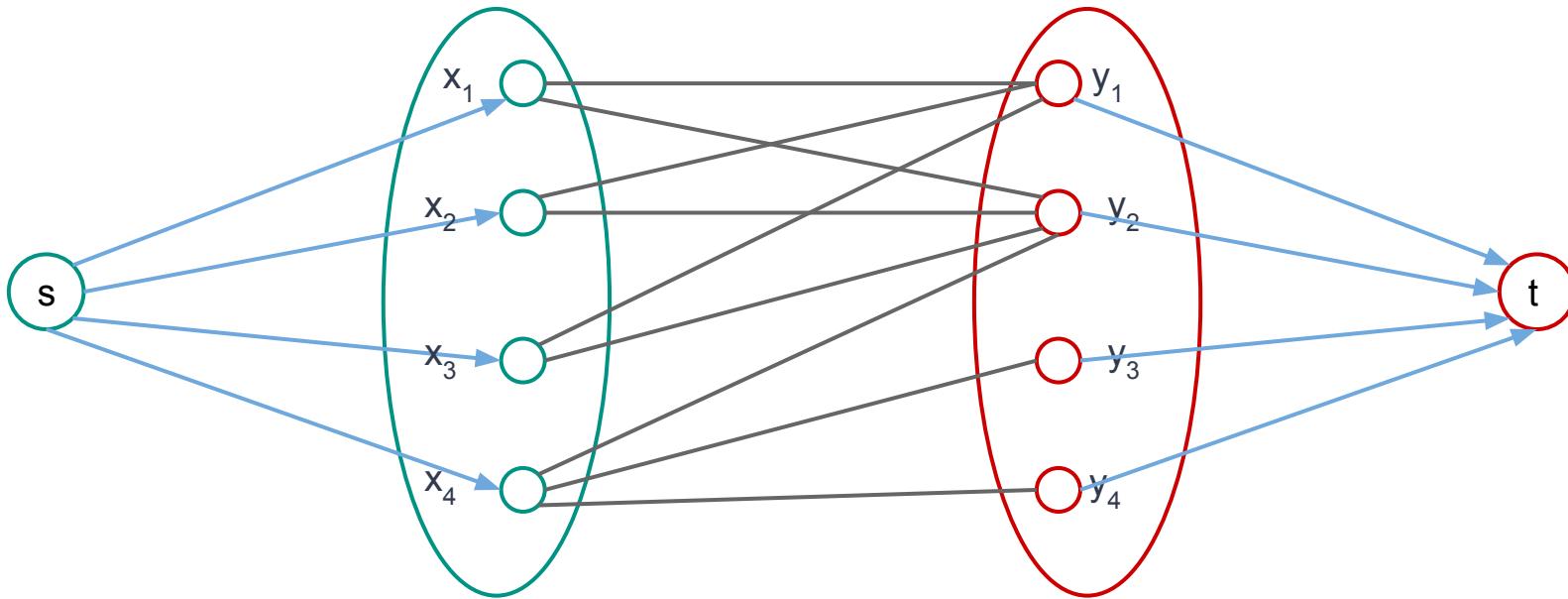
Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

Adăugăm două noduri noi s și t

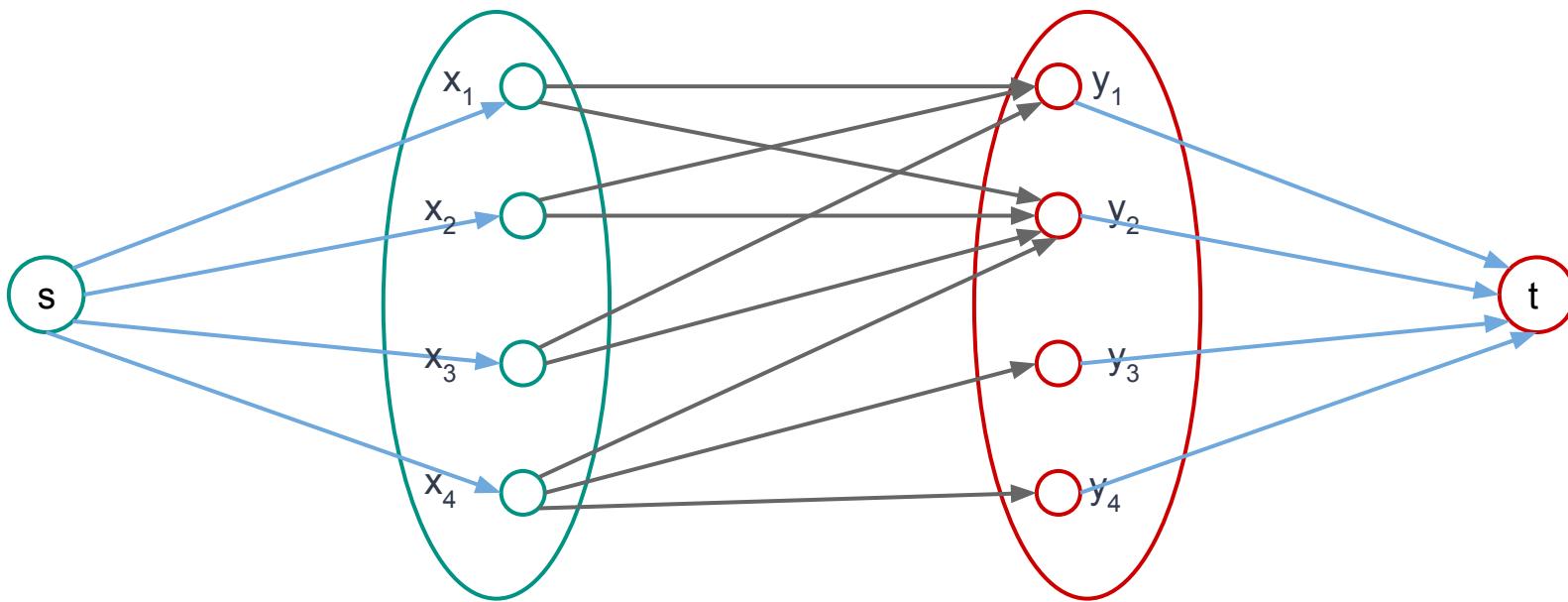
Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

Adăugăm arce (s, x_i) , pentru $x_i \in X$ și (y_j, t) pentru $y_j \in Y$

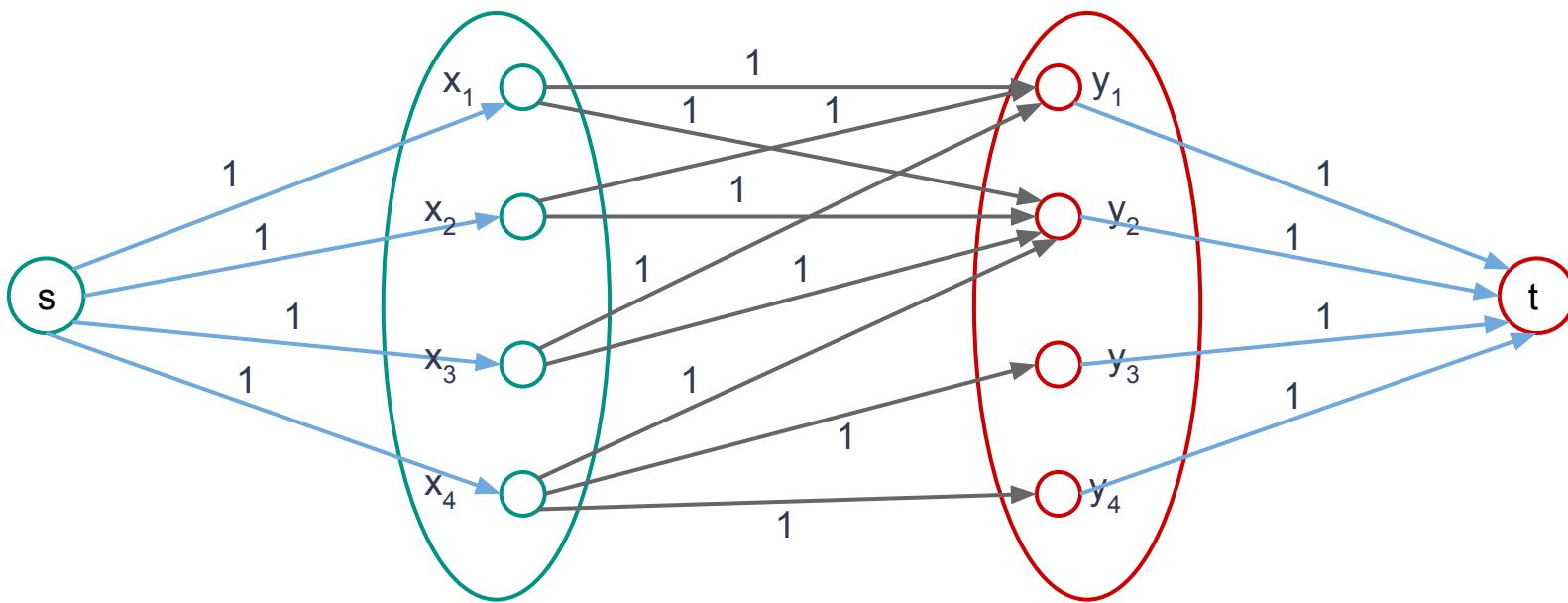
Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

Transformăm muchiile x_iy_j în arce (de la X la Y)

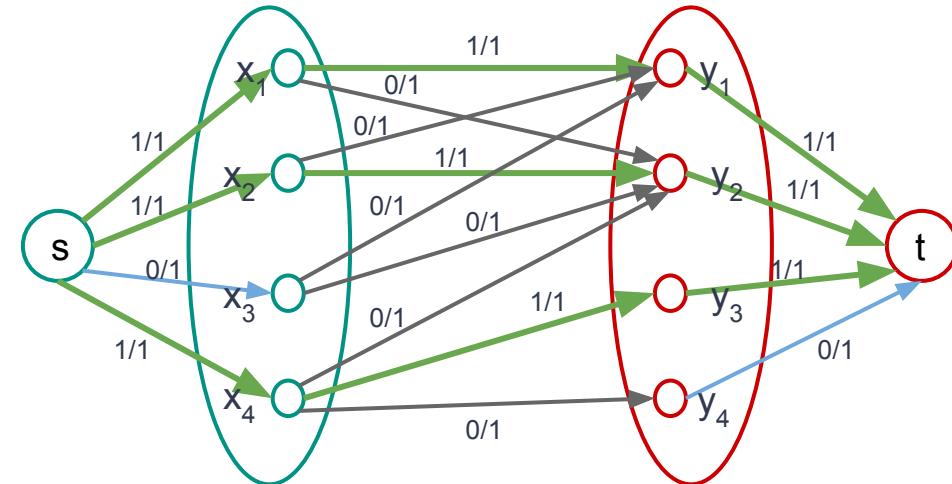
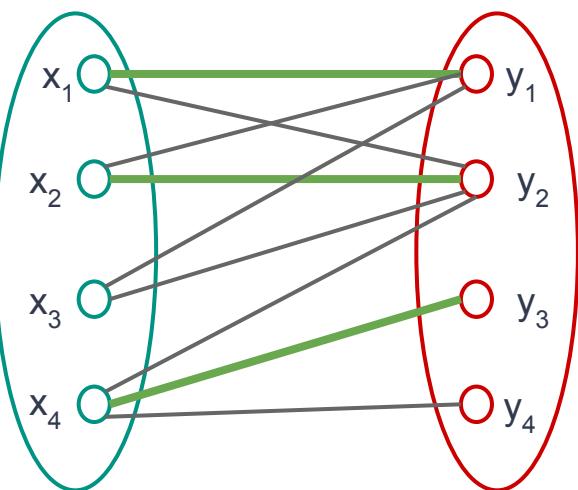
Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

Asociem fiecărui arc capacitatea 1

Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

- ◻ Cuplaj M în $G \Leftrightarrow$ flux f în rețea
- ◻ $|M| = \text{val}(f)$

Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

Proprietatea 1.

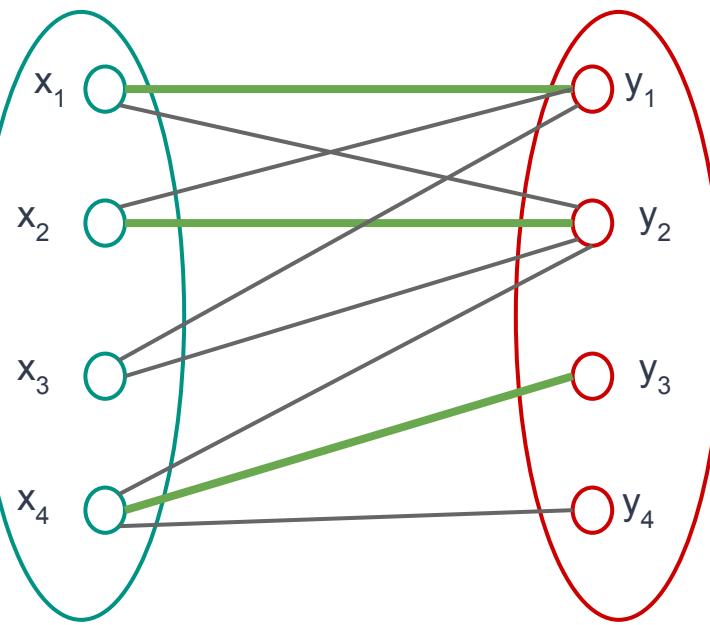
Fie $G = (X \cup Y, E)$ un graf bipartit și M un cuplaj în G .

Atunci există un flux f în rețeaua de transport asociată N_G cu $\text{val}(f) = |M|$.

Justificare: Dat un cuplaj M în G , se poate construi un flux f în N_G cu $\text{val}(f) = |M|$ astfel:

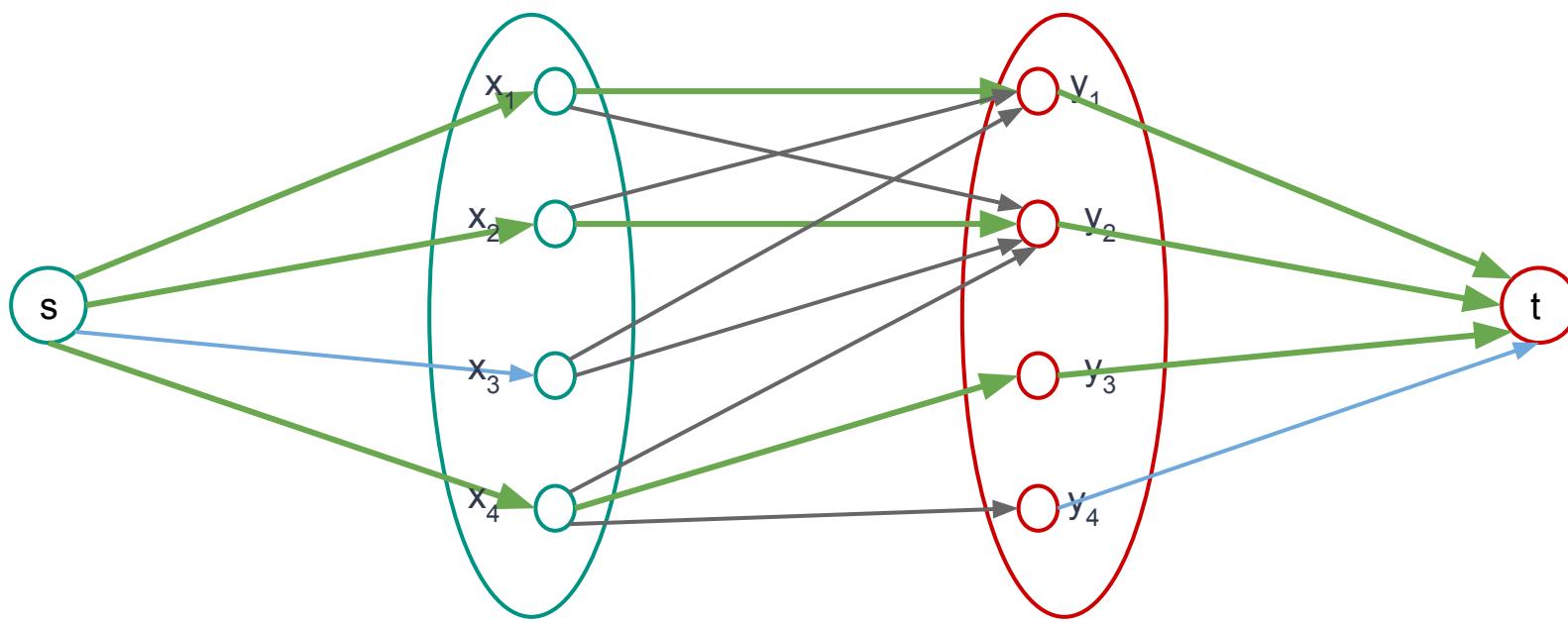
Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

Dat cuplaj în graf $\Rightarrow$ definim un flux în rețea

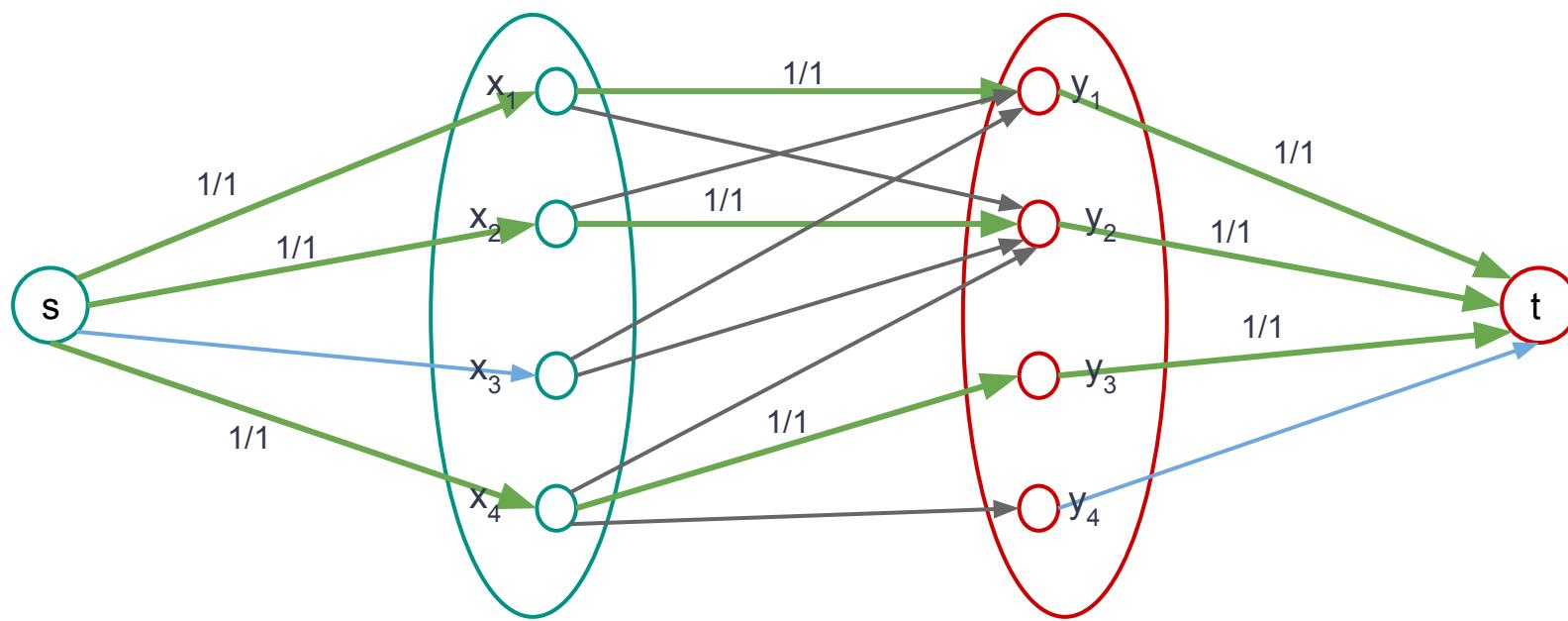
Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

Dat cuplaj în graf $\Rightarrow$ definim un flux în rețea

Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

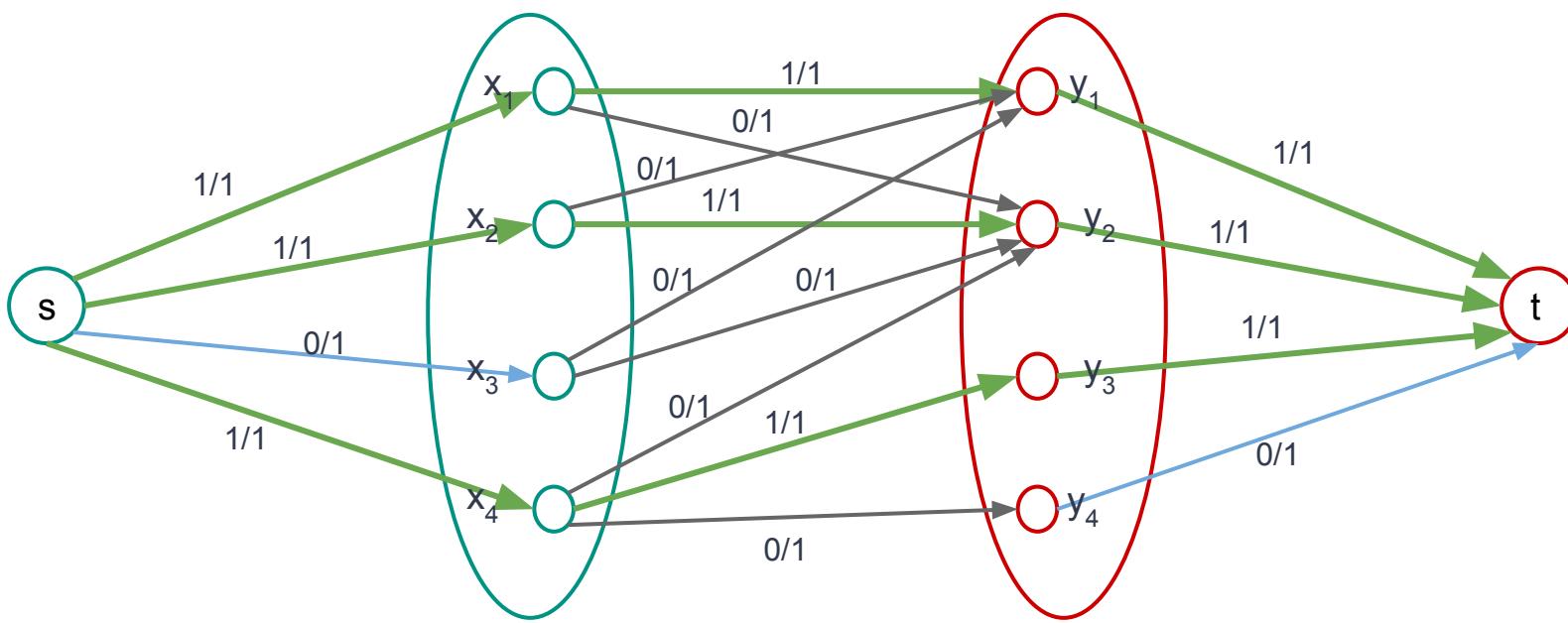
Dat cuplaj în graf $\Rightarrow$ definim un flux în rețea

Celealte arce au flux 0 și capacitate 1

Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

Dat cuplaj în graf $\Rightarrow$ definim un flux în rețea

Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

Proprietatea 2.

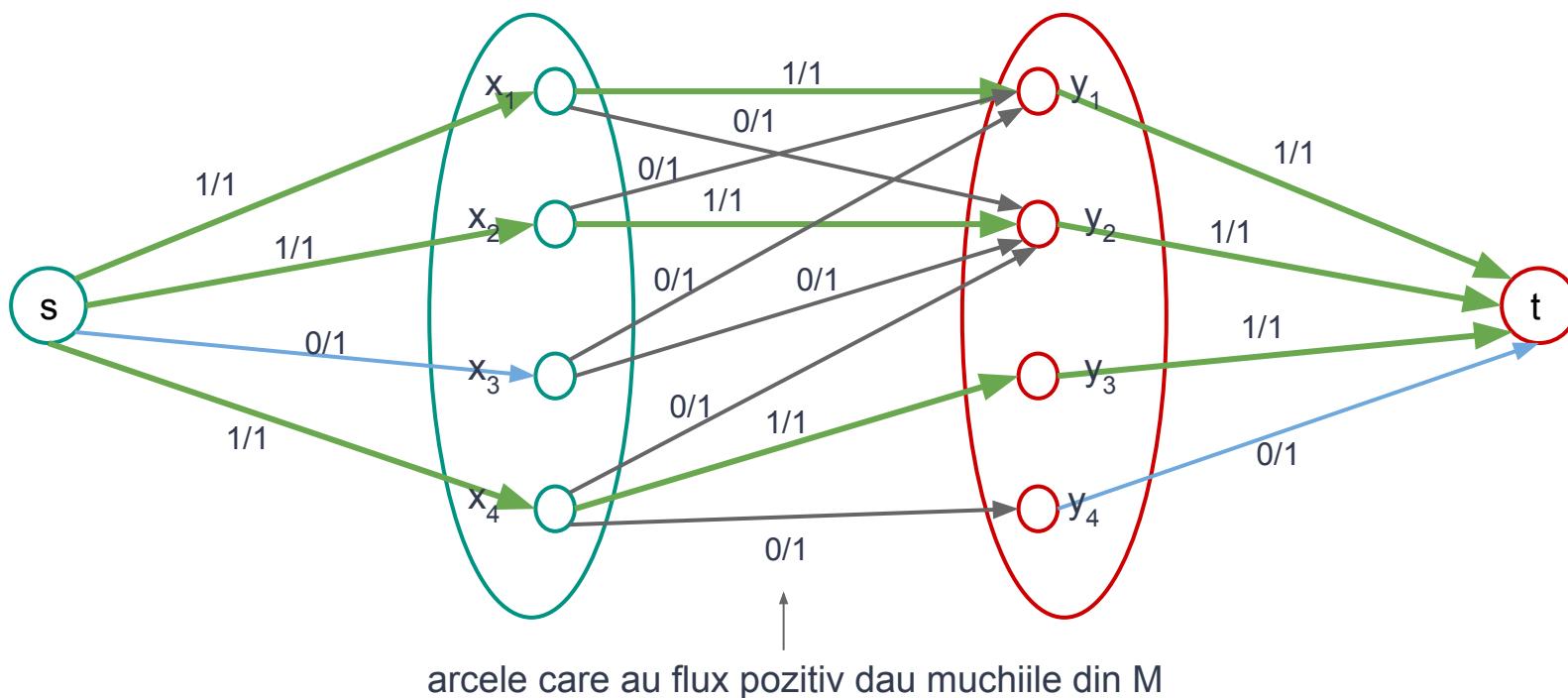
Fie $G = (X \cup Y, E)$ un graf bipartit și f un flux în rețeaua de transport N_G asociată.

Atunci există M un cuplaj în G cu $\text{val}(f) = |M|$.

Justificare: Dat un flux f în N , se poate construi un cuplaj M în G cu $\text{val}(f) = |M|$ astfel:

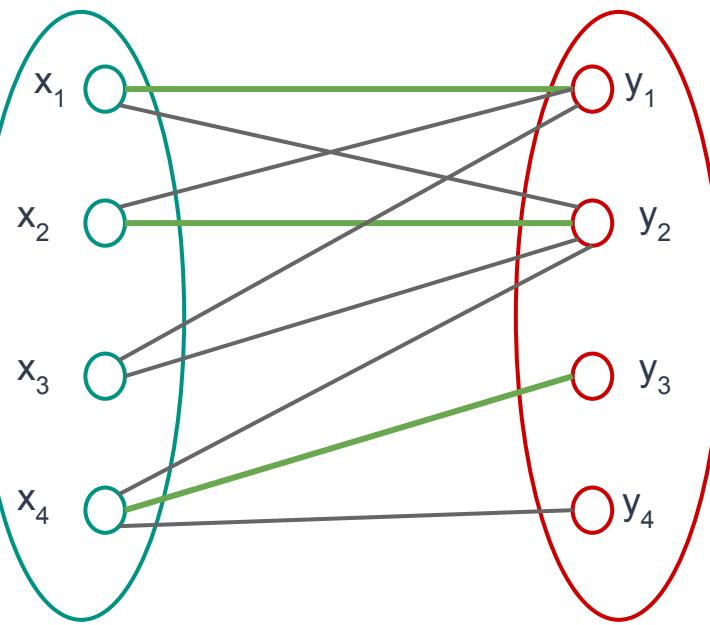
Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

Dat cuplaj în graf $\Rightarrow$ definim un flux în rețea

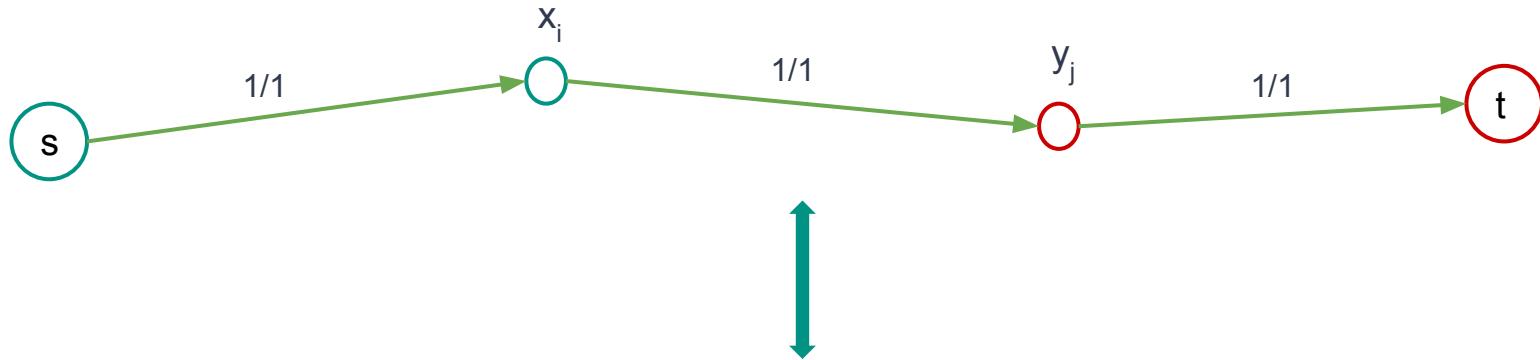
Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

Dat cuplaj în graf $\Rightarrow$ definim un flux în rețea

Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

Concluzie: Flux în rețea $\Leftrightarrow$ cuplaj în graf

Muchie în cuplaj

Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

Consecință

f^* flux maxim în $N \Rightarrow$ cuplajul corespunzător M^* este cuplaj maxim în G

A determină un **cuplaj maxim** într-un graf bipartit $\Leftrightarrow$

A determină un **flux maxim** în rețeaua asociată

Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

1. Construim N rețeaua de transport asociată
2. Determinăm f^* flux maxim în N
3. Considerăm $M = \{ xy \mid f^*(xy)=1, x \in X, y \in Y, xy \in N \}$
(pentru fiecare arc xy cu flux nenul din N , care nu este incident în s sau în t , muchia xy corespunzătoare din G se adaugă la M)
4. return M

Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

1. Construim N rețeaua de transport asociată
2. Determinăm f^* flux maxim în N
3. Considerăm $M = \{ xy \mid f^*(xy)=1, x \in X, y \in Y, xy \in N \}$
(pentru fiecare arc xy cu flux nenul din N , care nu este incident în s sau în t , muchia xy corespunzătoare din G se adaugă la M)
4. return M

Complexitate?

Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim

1. Construim N rețeaua de transport asociată
2. Determinăm f^* flux maxim în N
3. Considerăm $M = \{ xy \mid f^*(xy)=1, x \in X, y \in Y, xy \in N \}$
(pentru fiecare arc xy cu flux nenul din N , care nu este incident în s sau în t , muchia xy corespunzătoare din G se adaugă la M)
4. return M

Complexitate? $C = 1$ (sau $L \leq c^+(s) \leq n$) $\Rightarrow O(mn)$

Aplicație

Construcția unui graf orientat din secvențele de grade

Aplicație

Se dau secvențele

- $s_0^+ = \{d_1^+, \dots, d_n^+\}$
- $s_0^- = \{d_1^-, \dots, d_n^-\}$

cu $d_1^+ + \dots + d_n^+ = d_1^- + \dots + d_n^-$

Să se construiască, **dacă se poate**, un grad orientat G , cu $s^+(G) = s_0^+$ și $s^-(G) = s_0^-$

Exemplu:

- $s_0^+ = \{1, 0, 2\}$
- $s_0^- = \{1, 1, 1\}$

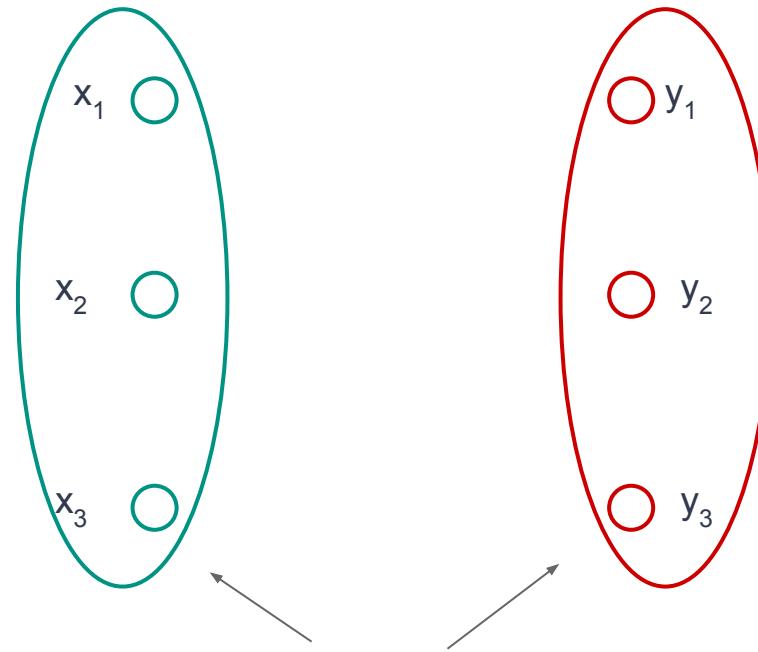
Aplicație

Exemplu:

- $s_0^+ = \{1, 0, 2\}$
- $s_0^- = \{1, 1, 1\}$

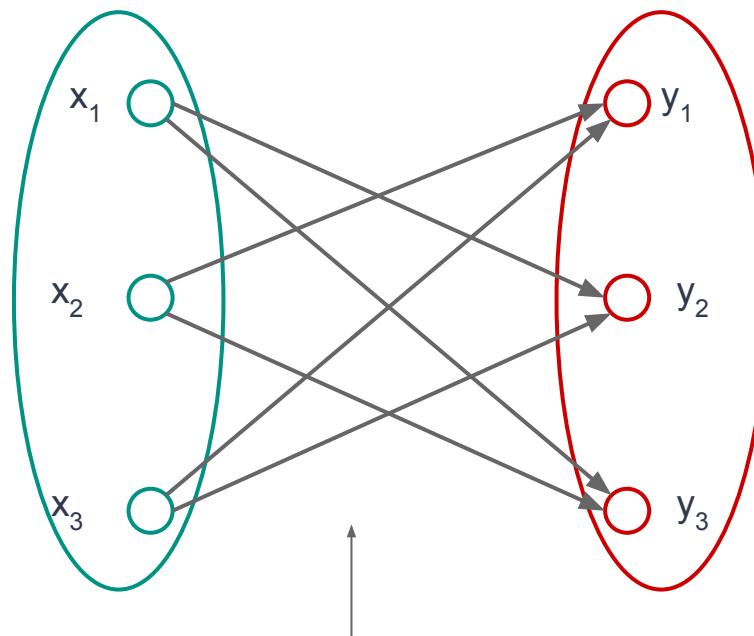
Construim o rețea asociată celor două secvențe a.î. din fluxul maxim în rețea să putem deduce dacă G se poate construi + arcele grafului G (în caz afirmativ).

Aplicație

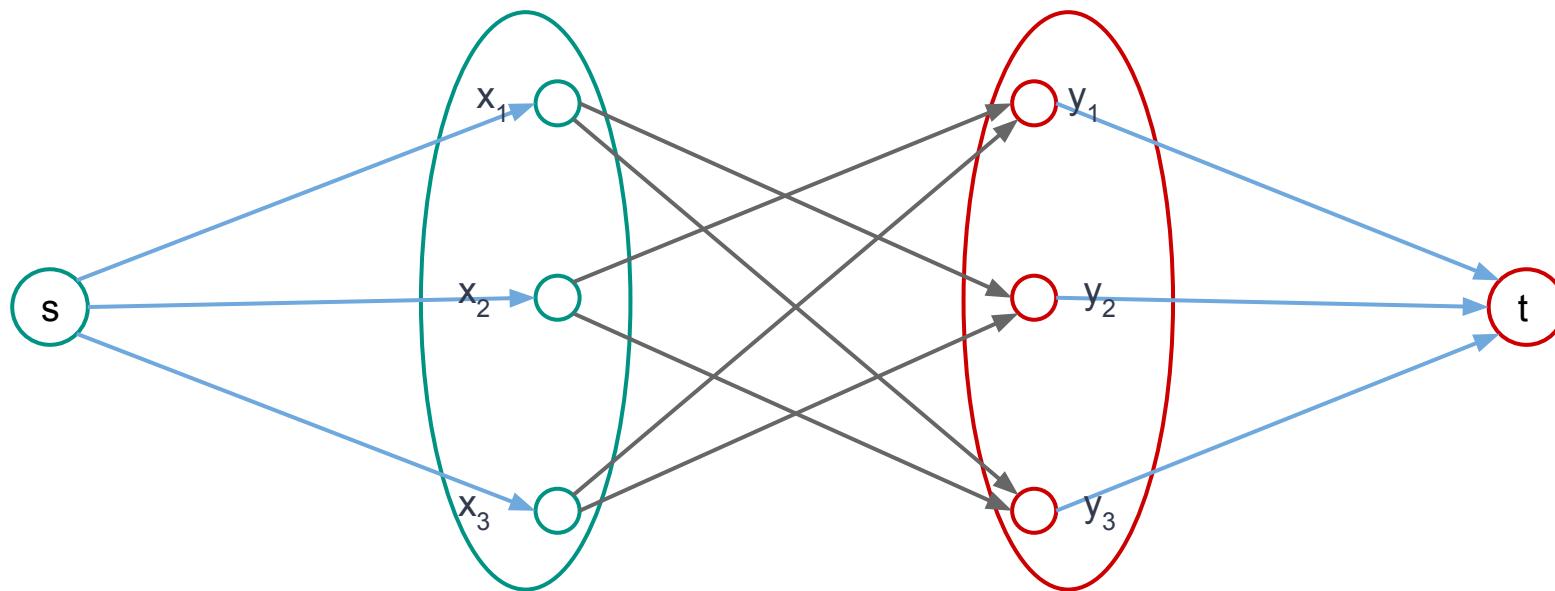
Vârfurile 1, 2, ..., n se pun în ambele clase ale bipartiției (câte o copie)

Aplicație

arce $x_i y_j$ cu $i \neq j$
(fluxul pe arcul $x_i y_j$ va fi nenul $\Leftrightarrow ij \in E(G)$)

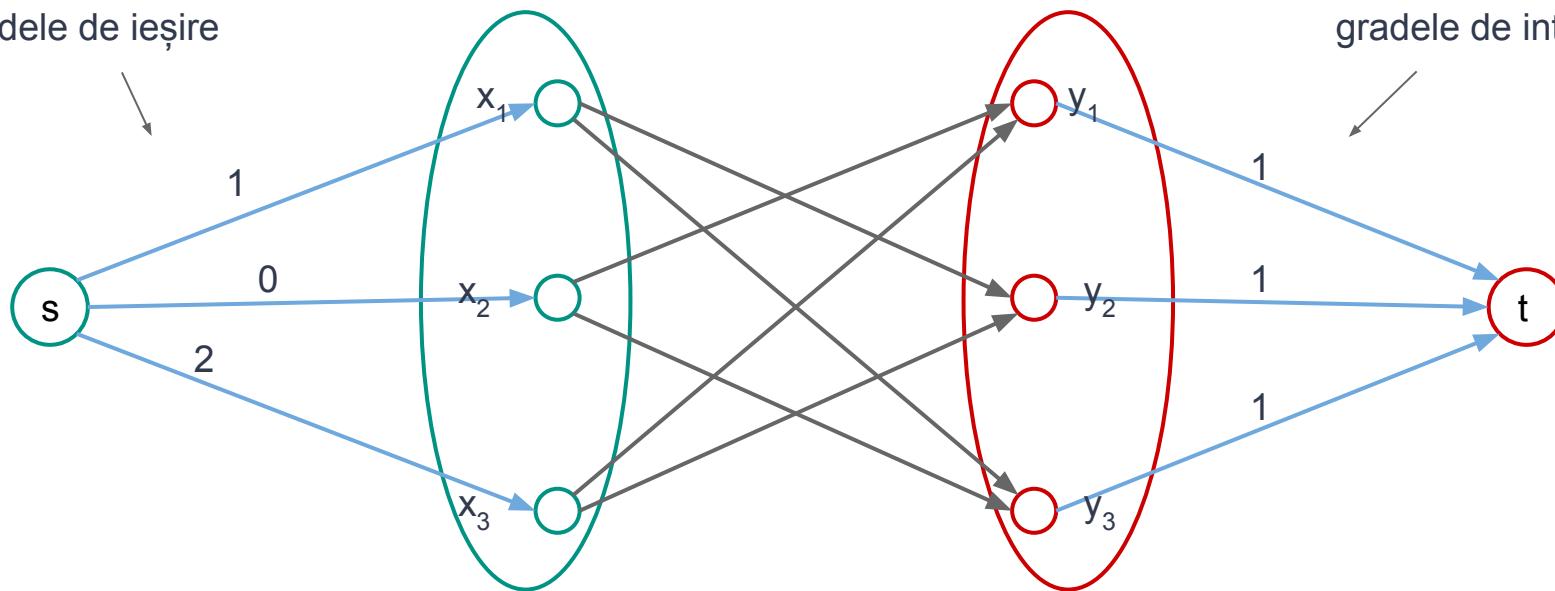
Aplicație

Aplicație

gradele de ieșire

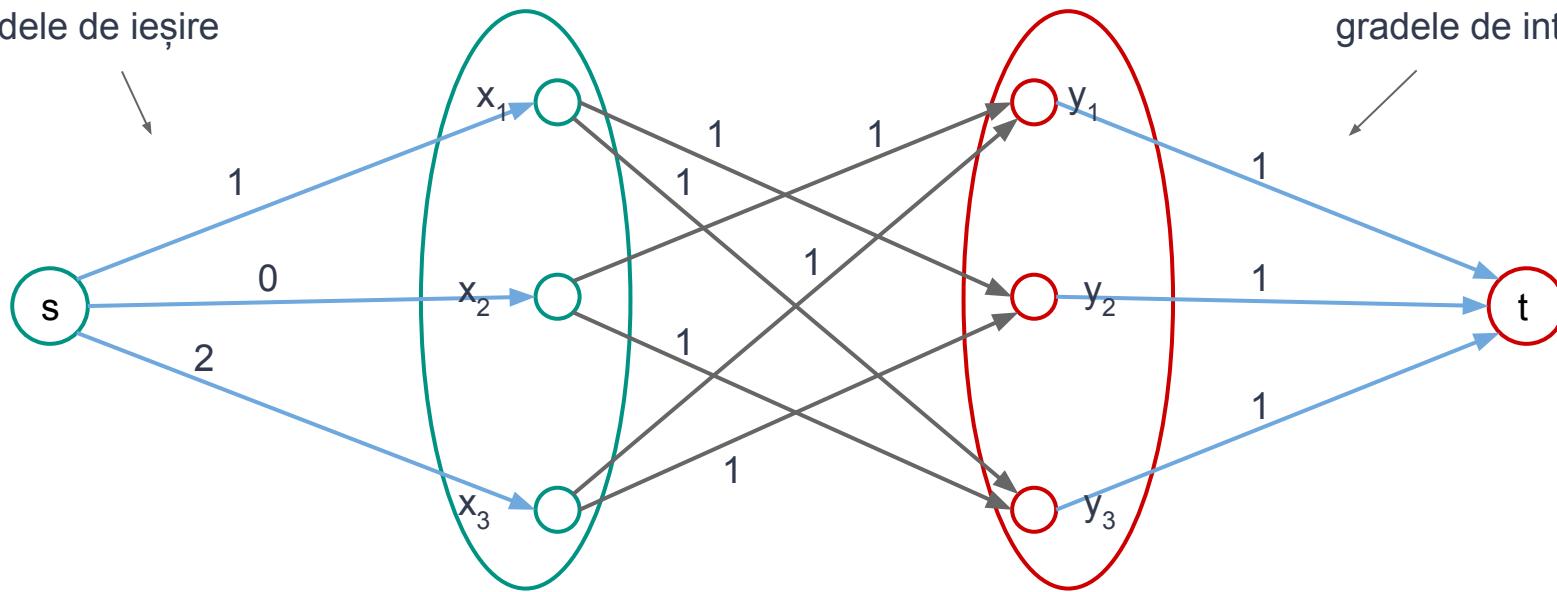
gradele de intrare

Aplicație

gradele de ieșire

gradele de intrare

Aplicație

Proprietate

Există graf cu secvențele date $\Leftrightarrow$ în rețeaua asociată, **fluxul de valoare maximă are**

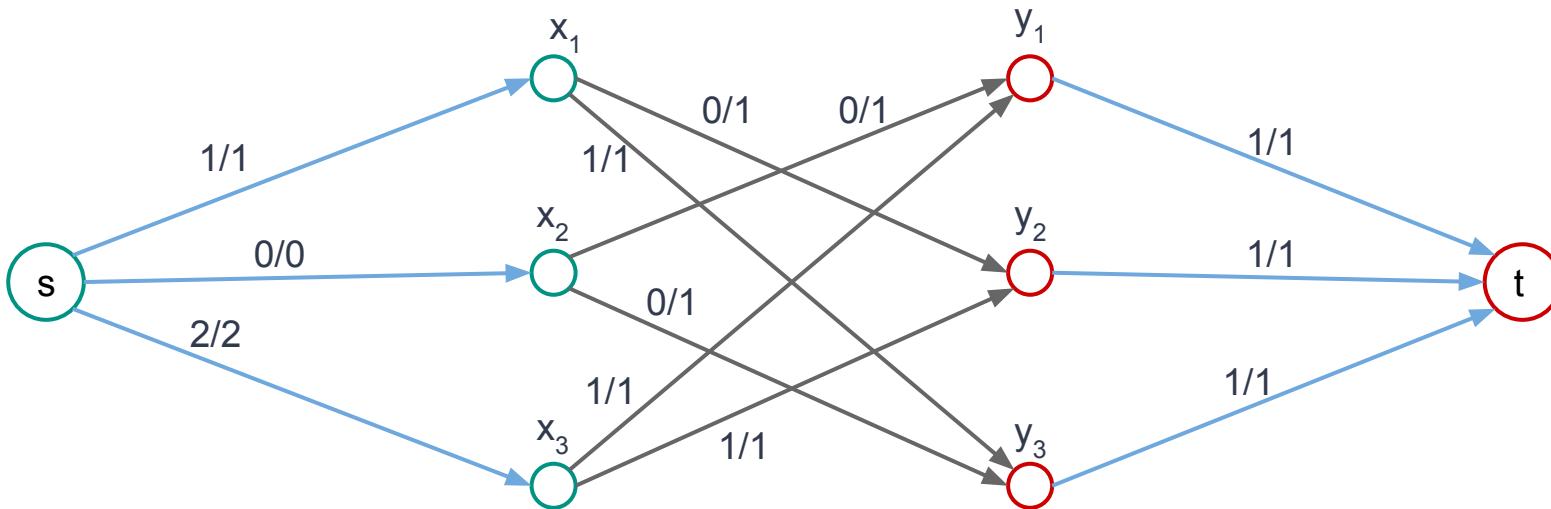
$$\text{val}(f) = d_1^+ + \dots + d_n^+ = d_1^- + \dots + d_n^-$$

(satereză toate arcele care ies din s și toate arcele care intră în t)

Tăieturile ($\{s\}$, $V-\{s\}$) , ($V-\{t\}$, t) sunt minime

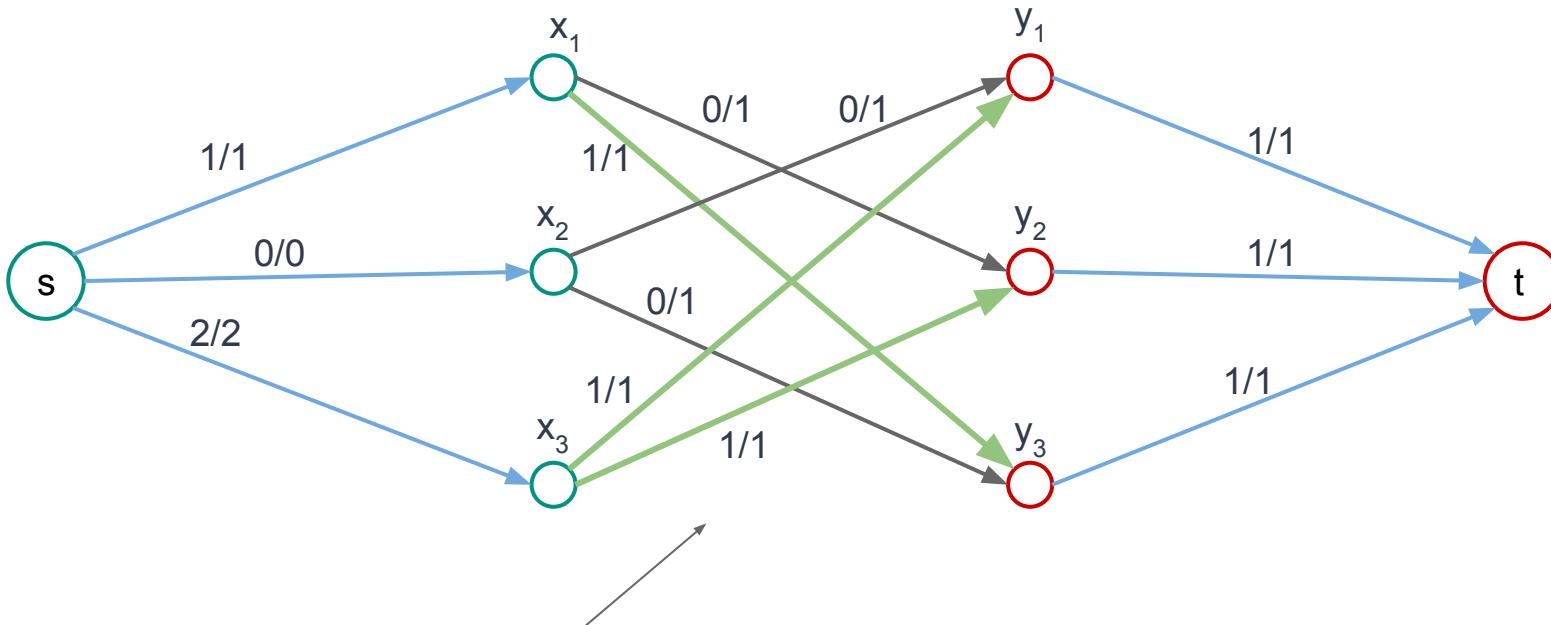
Aplicație

Flux în rețea care saturează arcele din s și $t \Rightarrow G$

Aplicație

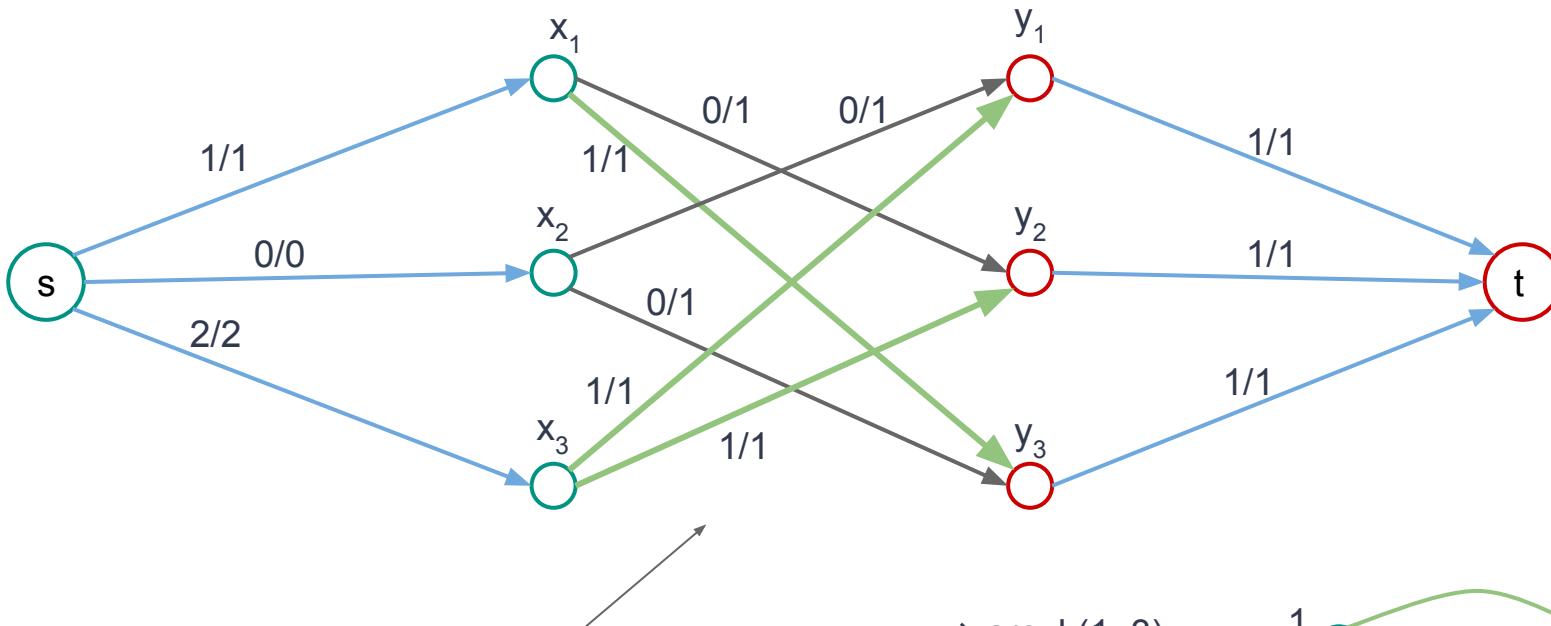
Flux în rețea care saturează arcele din s și $t \Rightarrow G$

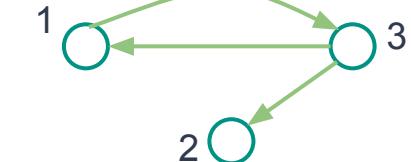
arcele care au flux pozitiv dău arcele lui G

Aplicație

Flux în rețea care saturează arcele din s și $t \Rightarrow G$

- $x_1y_3 \Rightarrow$ arcul $(1, 3)$
- $x_3y_1 \Rightarrow$ arcul $(3, 1)$
- $x_3y_2 \Rightarrow$ arcul $(3, 2)$

Aplicație

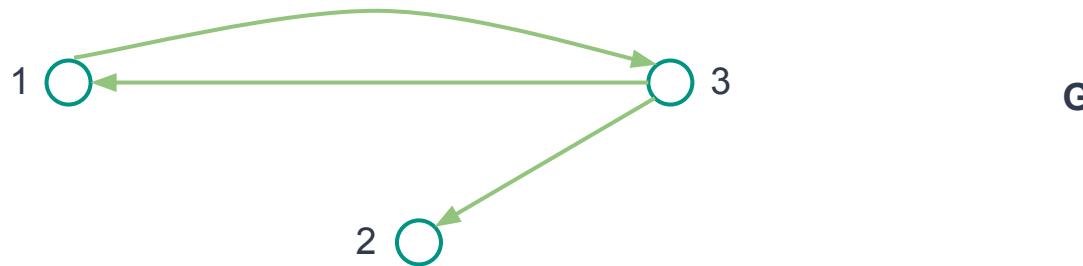
Reciproc

Flux în rețea care saturează arcele din s și $t \Leftarrow G$

Aplicație

Reciproc

Flux în rețea care saturează arcele din s și $t \Leftarrow G$

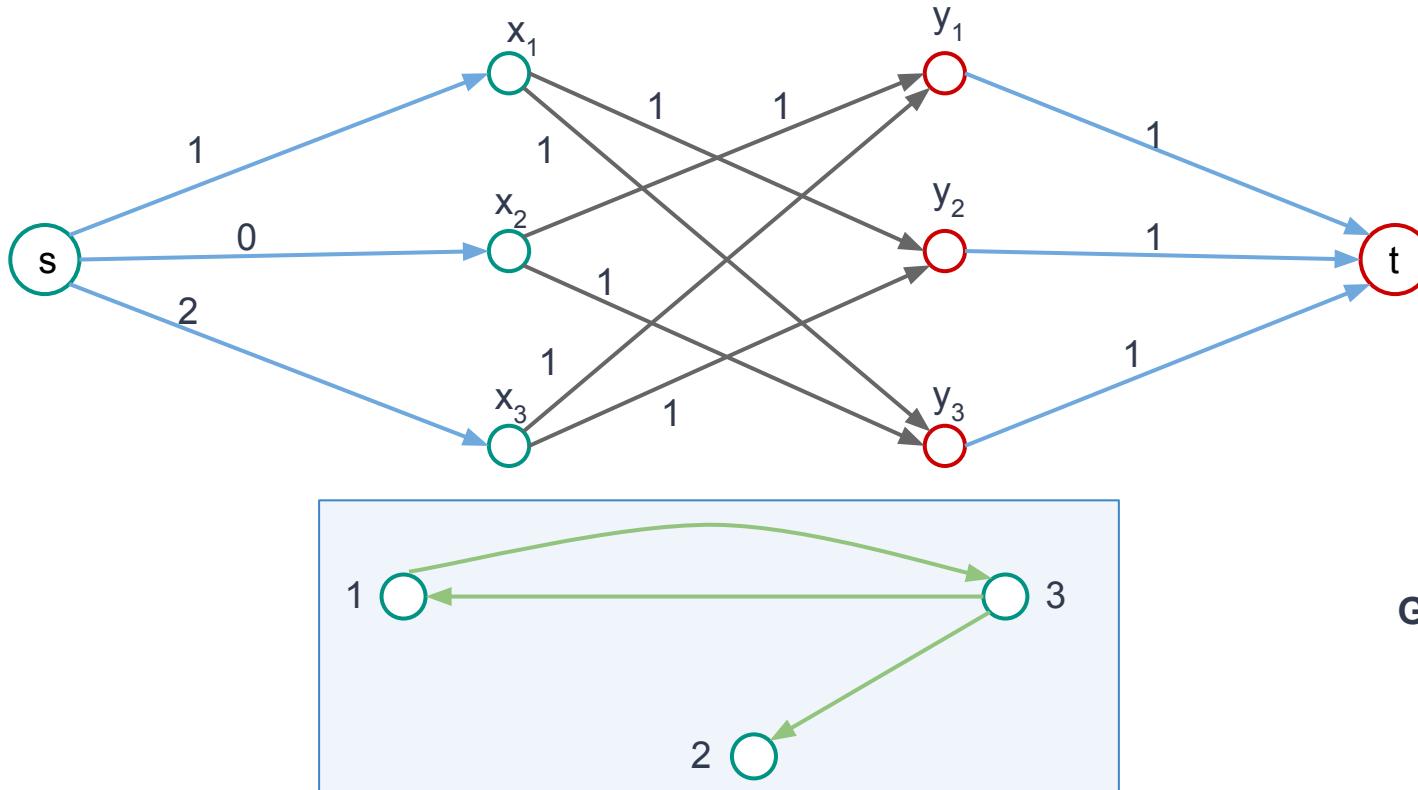

$$s_0^+ = \{1, 0, 2\}$$

$$s_0^- = \{1, 1, 1\}$$

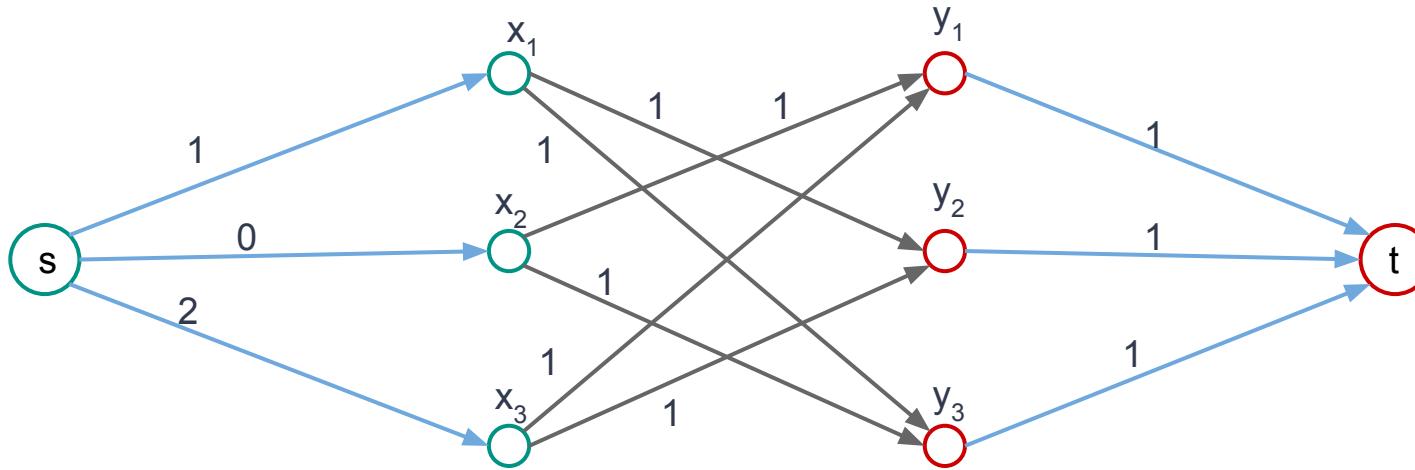
Aplicație

Flux în rețea care saturează arcele din $s \neq t \in G$

Aplicație

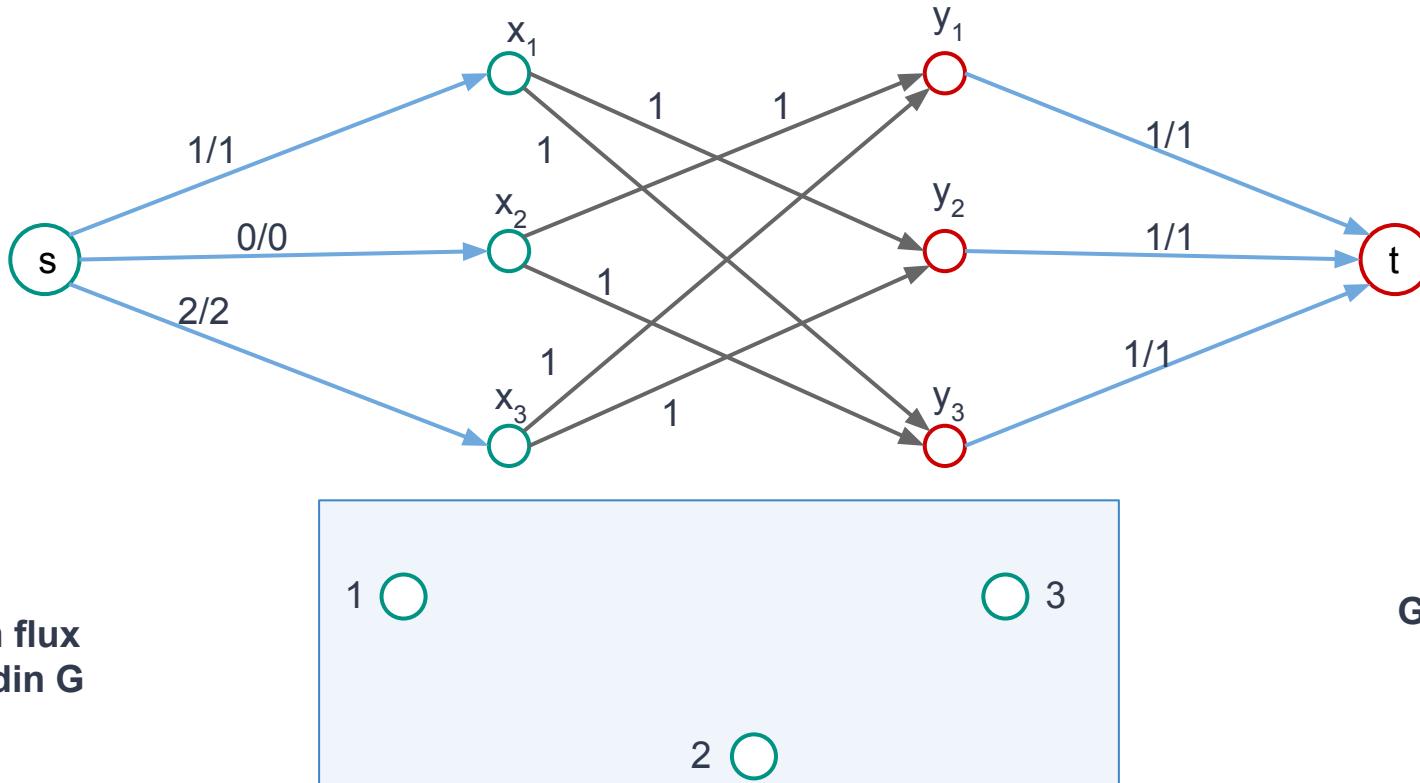
Flux în rețea care saturează arcele din s și $t \in G$

saturăm arcele
din s și t

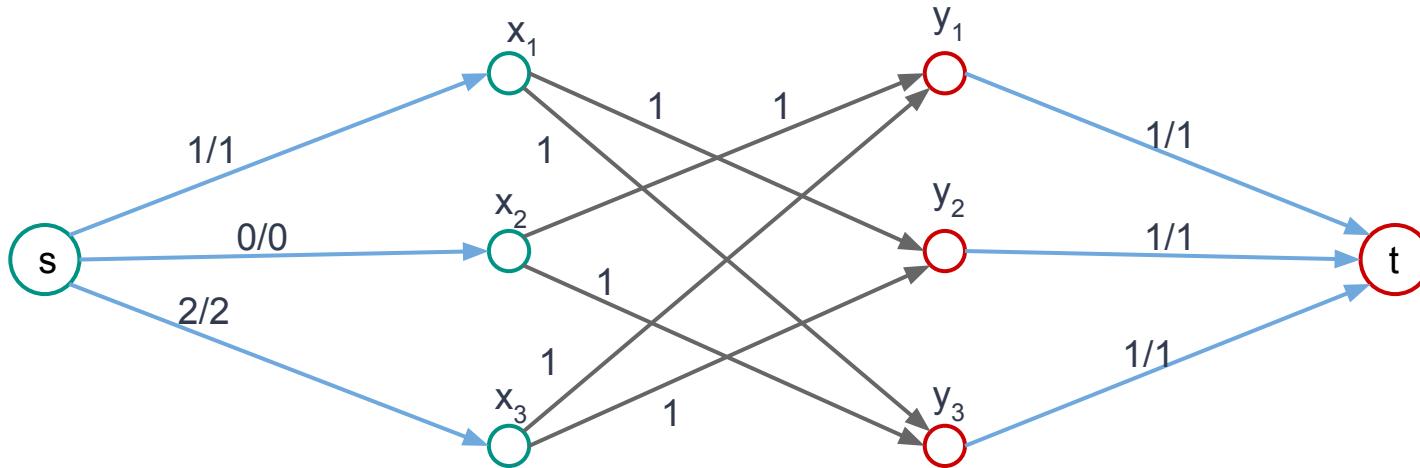
Aplicație

Flux în rețea care saturează arcele din $s \neq t \in G$

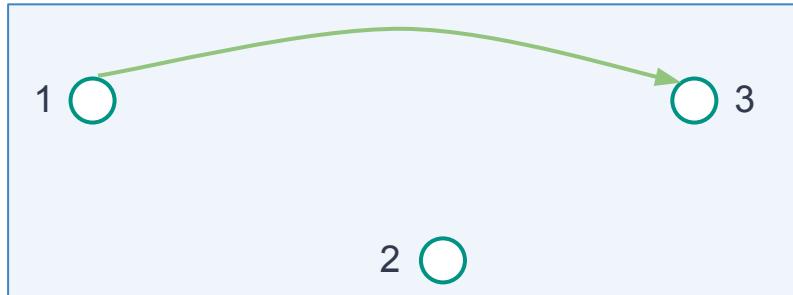

Aplicație

Flux în rețea care saturează arcele din $s \neq t \in G$

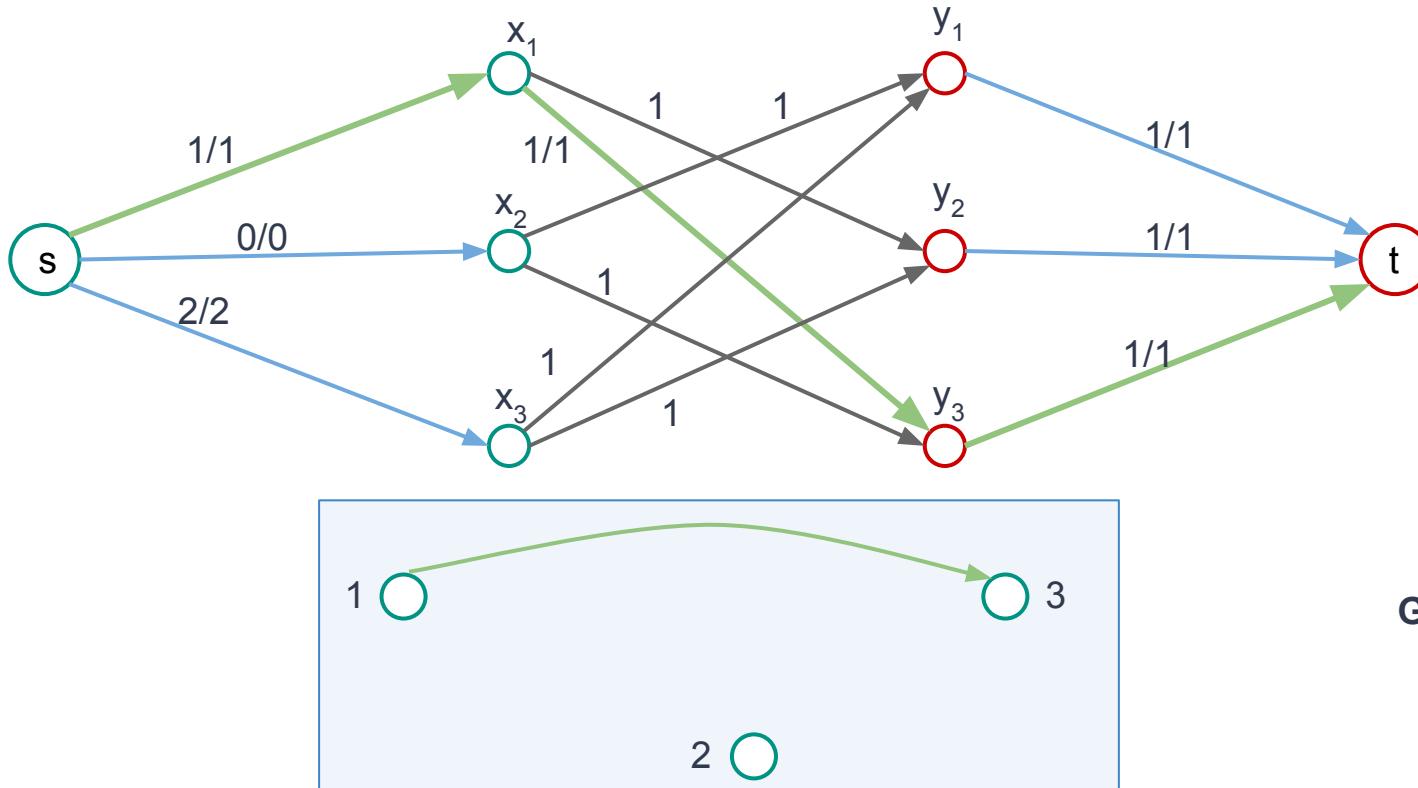
Arc $(1, 3) \Rightarrow$ flux
pe arcul x_1y_3

G

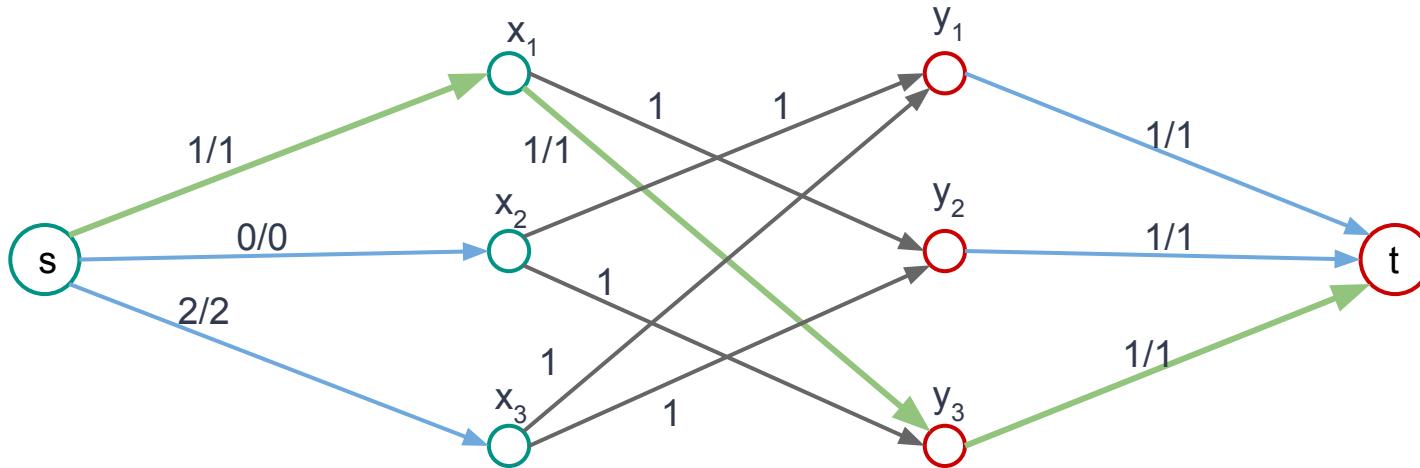
Aplicație

Flux în rețea care saturează arcele din $s \neq t \in G$

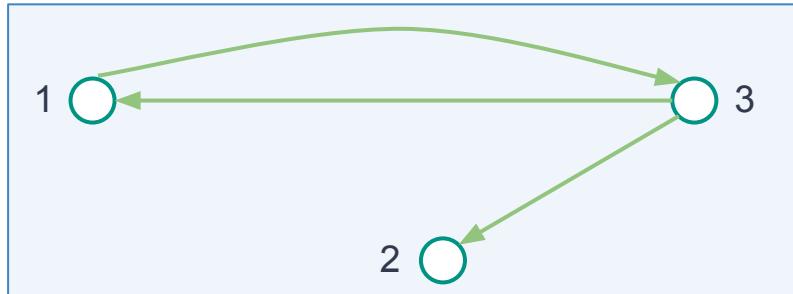

Aplicație

Flux în rețea care saturează arcele din $s \neq t \in G$

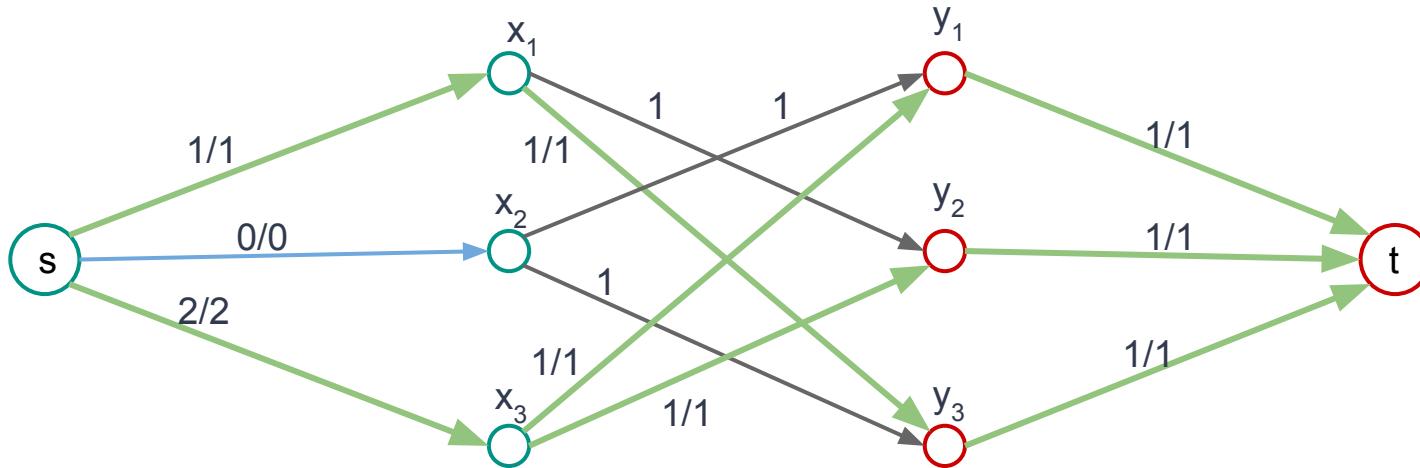
Arce $(3, 1), (3, 2)$
⇒ ?

G

Aplicație

Flux în rețea care saturează arcele din $s \neq t \in G$

Restul arcelor au fluxul 0

Algoritm

Algoritm de determinare a unui graf orientat G cu $s^+(G) = s_0^+$ și $s^-(G) = s_0^-$

- 1.** Construim N rețeaua de transport asociată
- 2.** Determinăm f^* flux maxim în N

Algoritm

Algoritm de determinare a unui graf orientat G cu $s^+(G) = s_0^+$ și $s^-(G) = s_0^-$

- 1.** Construim N rețeaua de transport asociată
- 2.** Determinăm f^* flux maxim în N
- 3.** Dacă $\text{val}(f^*) < d_1^+ + \dots + d_n^+$ atunci

Nu există G . STOP

Algoritm

Algoritm de determinare a unui graf orientat G cu $s^+(G) = s_0^+$ și $s^-(G) = s_0^-$

1. Construim N rețeaua de transport asociată

2. Determinăm f^* flux maxim în N

3. Dacă $\text{val}(f^*) < d_1^+ + \dots + d_n^+$ atunci

Nu există G . **STOP**

4. $V(G) = \{1, \dots, n\}$

$E(G) = \{ij \mid x_i y_j \in N \text{ cu } f^*(x_i y_j) = 1\}$

Complexitate: $L \leq c^+(s) = d_1^+ + \dots + d_n^+ = m \Rightarrow O(m^2)$

Aplicații

Alte probleme de asociere

Probleme de asociere (temă)

Se dau 2 multimi de obiecte, spre exemplu produse (aflate în fabrici) și clienți (joburi / mașini, pagini web / servere, echipe turneu etc).

- Pentru fiecare produs x se cunoaște
  - $c(x)$ = numărul de unități disponibile din produsul x
- Pentru fiecare client y se cunoaște
  - $c(y)$ = numărul maxim de unități de produse pe care le poate primi (în total, din toate produsele)
- Pentru fiecare pereche produs-client (x, y) se cunoaște
  - $c(x, y)$ = numărul maxim de unități din produsul x pe care le poate primi clientul y

Să se determine o modalitate de a distribui cât mai multe produse (unități de produse) clienților cu respectarea constrângerilor.

Probleme de asociere (temă)

Observație: Problema determinării unui cuplaj de cardinal maxim într-un graf bipartit $G=(X \cup Y, E)$ este un caz particular al acestei probleme, pentru:

- $c(x) = c(y) = 1, \quad \forall x \in X, y \in Y$
- $c(x, y) = 1, \quad \text{dacă } xy \in E$
- $c(x, y) = 0, \quad \text{dacă } xy \notin E$

Aplicație

Drumuri arc-disjuncte între
două vârfuri.

Conecțivitatea unui graf

SUPLIMENTAR

Drumuri arc-disjuncte

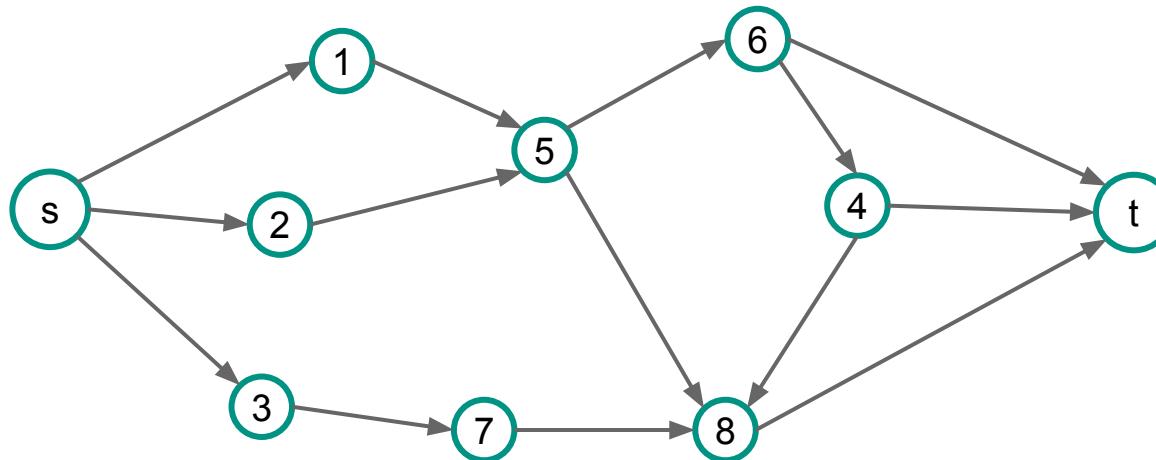
Se dau:

- $G = (V, E)$ - orientat, conex (graful neorientat suport)
- s, t - două vârfuri

Să se determine numărul maxim k de **s-t drumuri elementare arc-disjuncte (+ k astfel de drumuri)**.

Două drumuri P_1, P_2 se numesc **arc-disjuncte** dacă $E(P_1) \cap E(P_2) = \emptyset$

Drumuri arc-disjuncte

Drumuri arc-disjuncte

Se dau:

- $G = (V, E)$ - orientat, conex (graful neorientat suport)
- s, t - două vârfuri

Să se determine numărul maxim k de **s-t drumuri elementare arc-disjuncte (+ k astfel de drumuri)**.

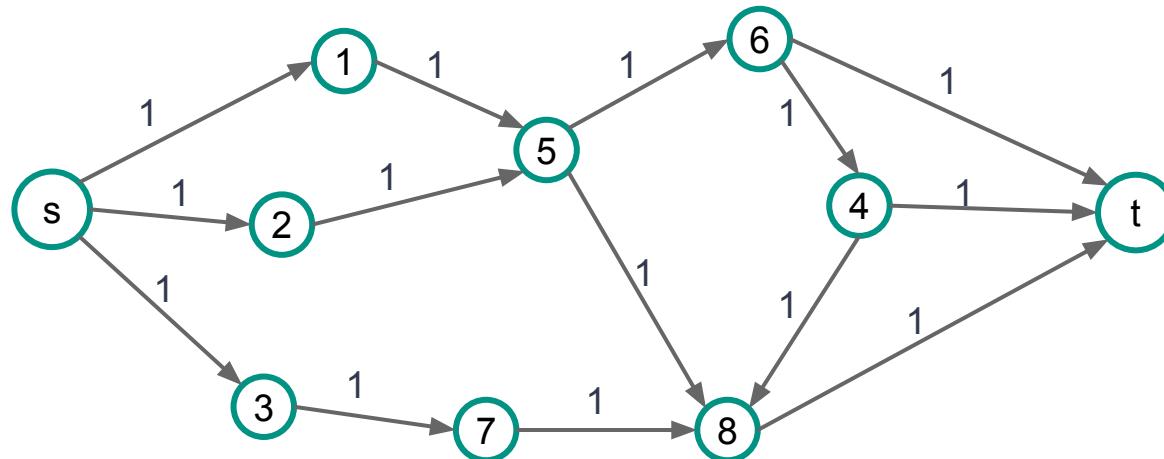
Aplicații:

- Fiabilitatea rețelelor, conectivitate
- Probleme de strategie
- Măsuri de centralitate (a unui nod) în rețele sociale

Drumuri arc-disjuncte

Intuitiv:

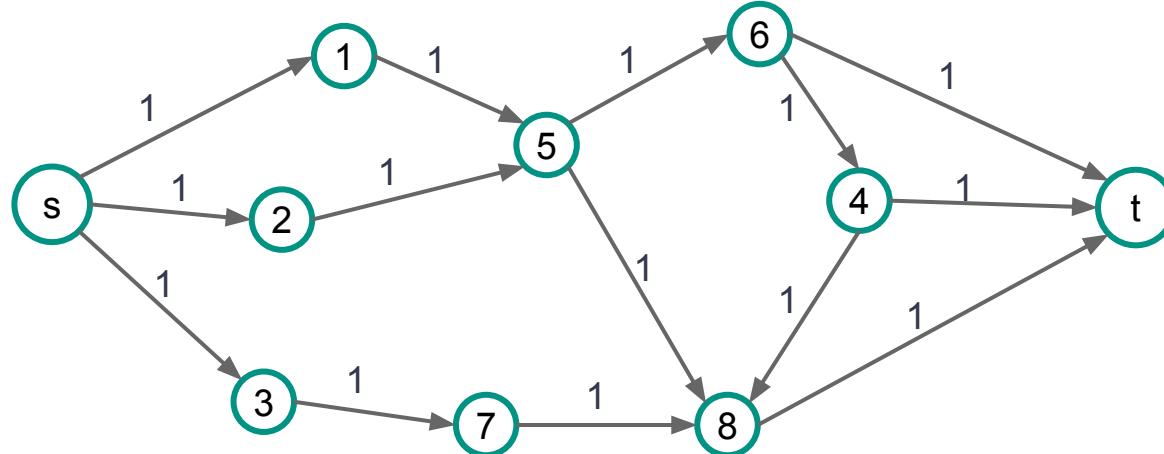
- asociem fiecărui arc capacitatea 1
- fluxul maxim: $f(e) \in \{0, 1\}$

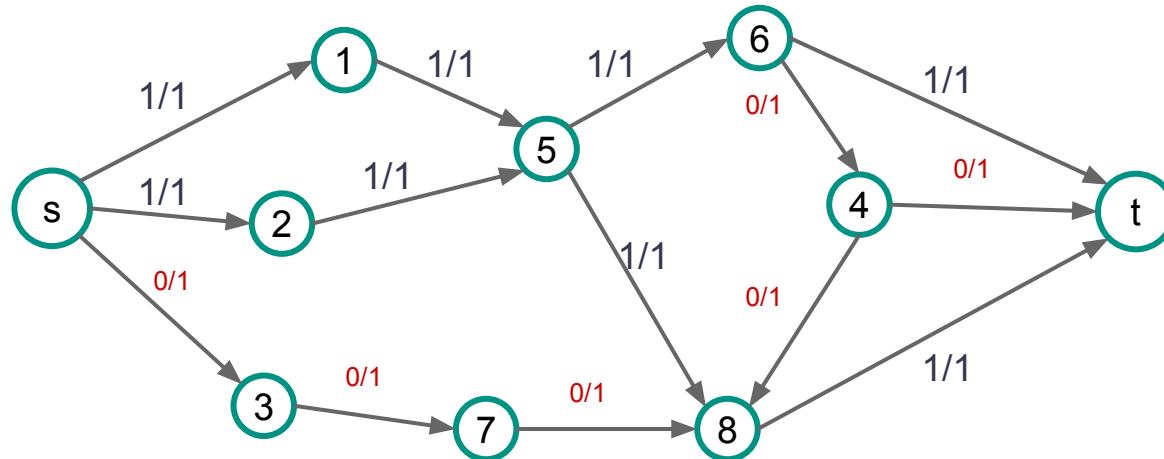
Drumuri arc-disjuncte

Intuitiv:

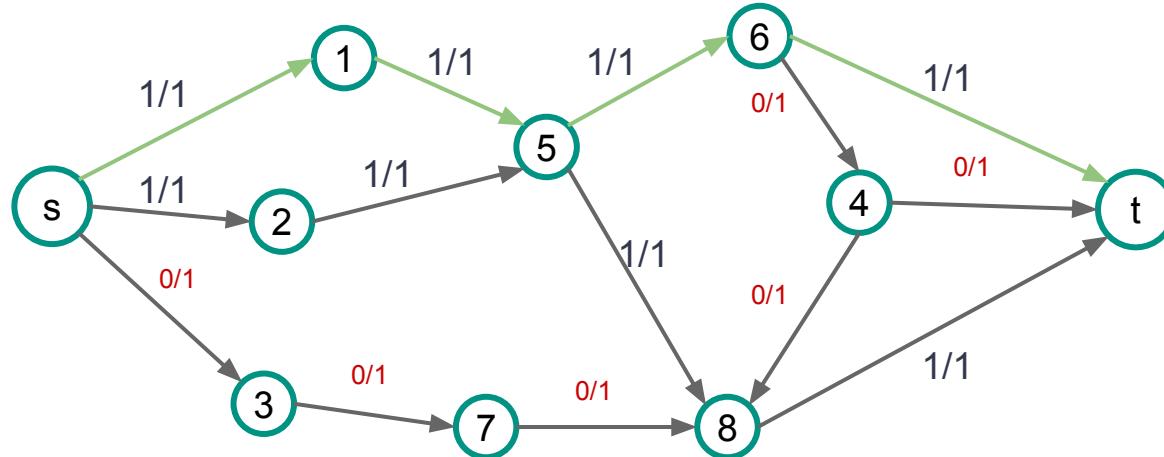
- asociem fiecărui arc capacitatea 1
- fluxul maxim: $f(e) \in \{0, 1\}$
- un drum de la s la t = **traseul parcurs de o unitate de flux de la s la t**
- numărul de s-t drumuri arc-disjuncte** = valoarea fluxului maxim

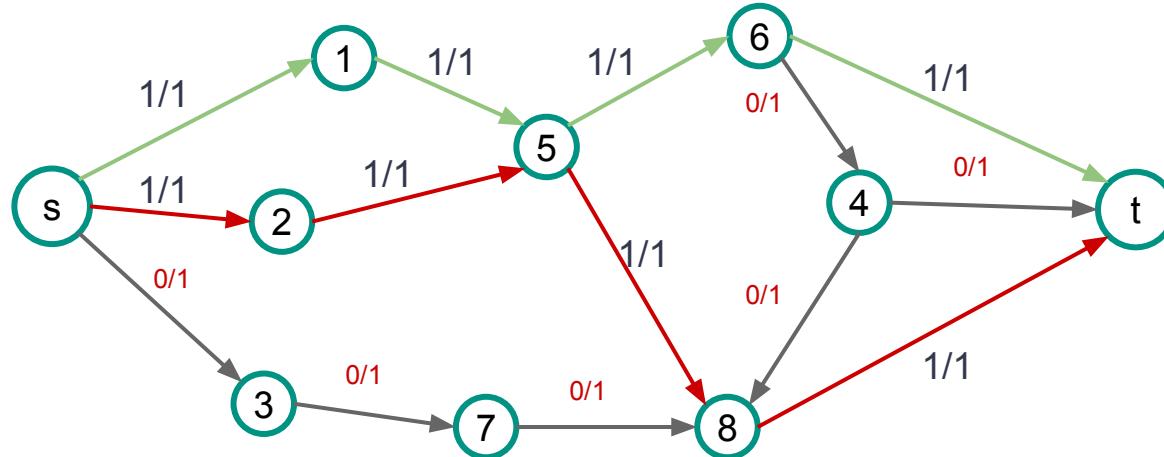
Drumuri arc-disjuncte

Drumuri arc-disjuncte

Drumuri arc-disjuncte

Drumuri arc-disjuncte

Teorema lui Menger

Fie G graf orientat, s, t două vârfuri distincte în G .

Numărul minim de arce care trebuie eliminate pentru ca s și t să nu mai fie conectate printr-un drum (să fie **separate**) =

numărul maxim de drumuri arc-disjuncte de la s la t

Drumuri arc-disjuncte

Teorema lui Menger

Fie G graf orientat, s, t două vârfuri distincte în G .

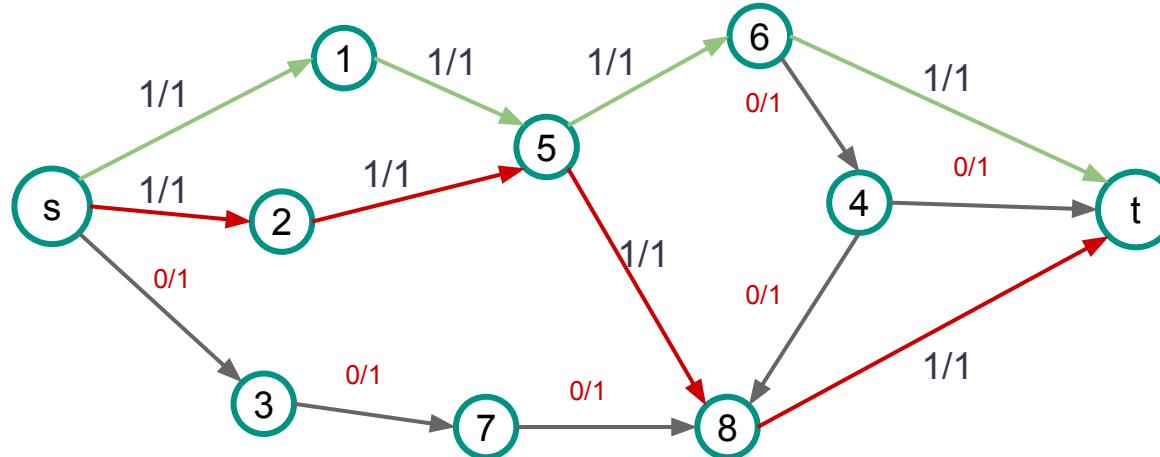
Numărul minim de arce care trebuie eliminate pentru ca s și t să nu mai fie conectate printr-un drum (să fie **separate**) =

numărul maxim de drumuri arc-disjuncte de la s la t

O astfel de mulțime de arce se poate determina cu algoritmul Ford-Fulkerson?

Drumuri arc-disjuncte

Drumuri arc-disjuncte

Teorema lui Menger

Fie G graf orientat, s, t două vârfuri distincte în G .

Numărul minim de arce care trebuie eliminate pentru ca s și t să nu mai fie conectate printr-un drum (să fie **separate**) =

numărul maxim de drumuri arc-disjuncte de la s la t

O astfel de mulțime de arce se poate determina cu algoritmul
Ford-Fulkerson?

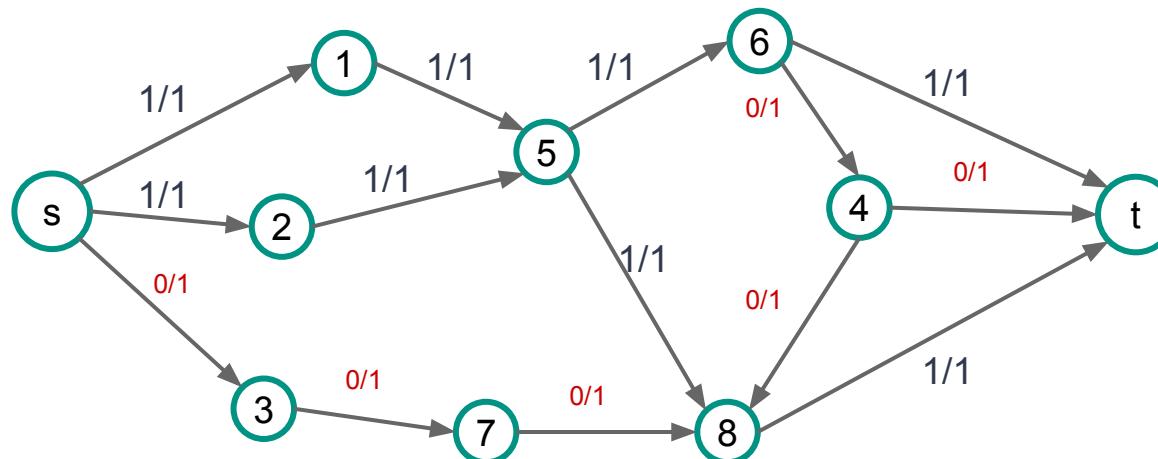

Sunt arcele directe ale tăieturii minime

Drumuri arc-disjuncte

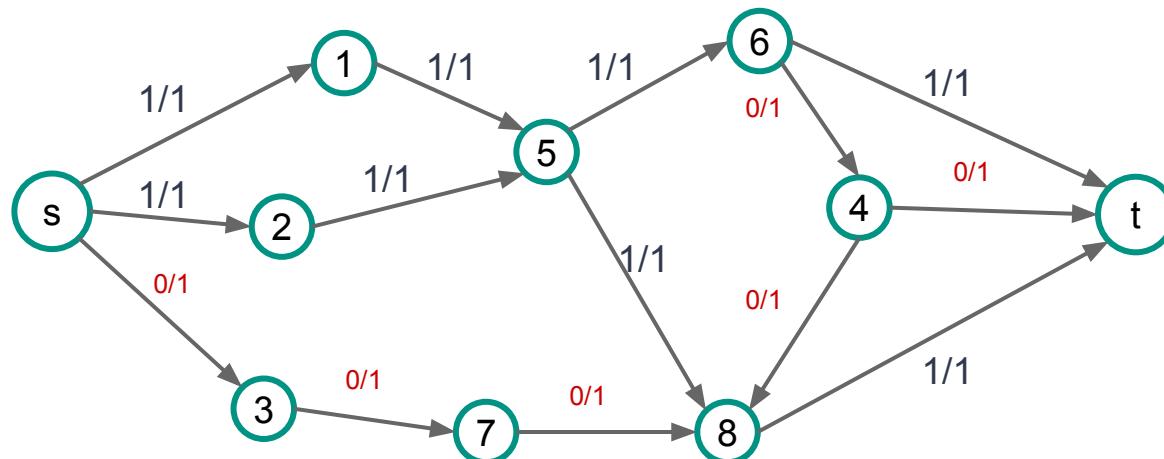
Cum determinăm tăietura minimă?

Drumuri arc-disjuncte

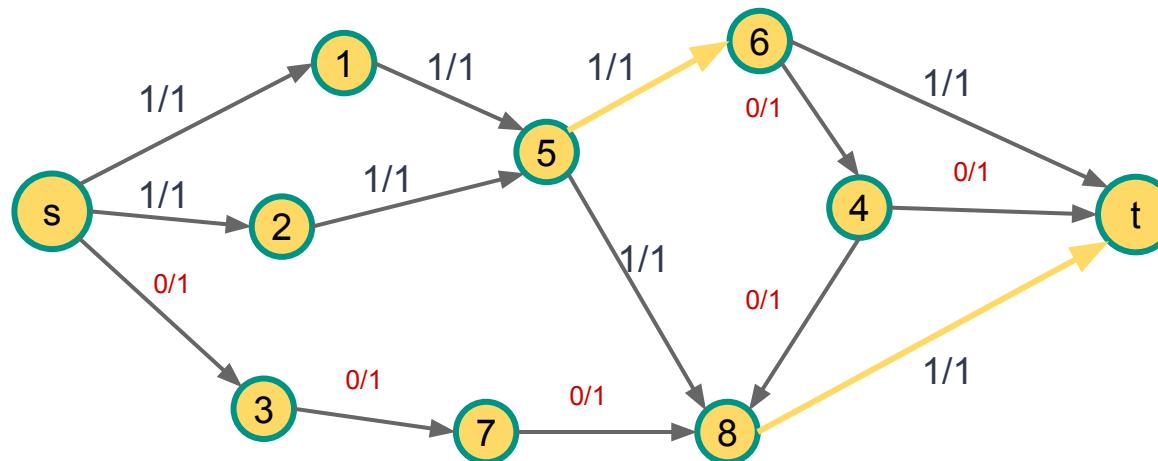
Mulțimea vârfurilor accesibile din s prin lanțuri f -nesaturate

Drumuri arc-disjuncte

Mulțimea vârfurilor accesibile din s prin lanțuri f -nesaturate

Drumuri arc-disjuncte

Variante

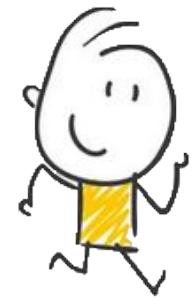
- Aceeași problemă pentru

$G = (V, E)$ - **neorientat** conex, $|E| > 2$

- Aceeași problemă pentru **vârfuri** (s-t drumuri care nu au vârfuri interne în comun)

Drumuri arc-disjuncte

- **Muchie - conectivitatea lui G** $k'(G)$ = cardinalul **minim** al unei multimi de muchii $F \subseteq E$ cu proprietatea că
 $G - F$ nu mai este conex
- Dacă $k'(G) \geq t$, G se numește **t -muchie conex**
  - Amintim (laborator + seminar)
    - există muchie critică $\Rightarrow G$ este 1-conex
    - nu există muchie critică $\Rightarrow G$ este 2-conex
- **Cu ajutorul algoritmului de flux maxim, putem determina (muchie)-conectivitatea unui graf**

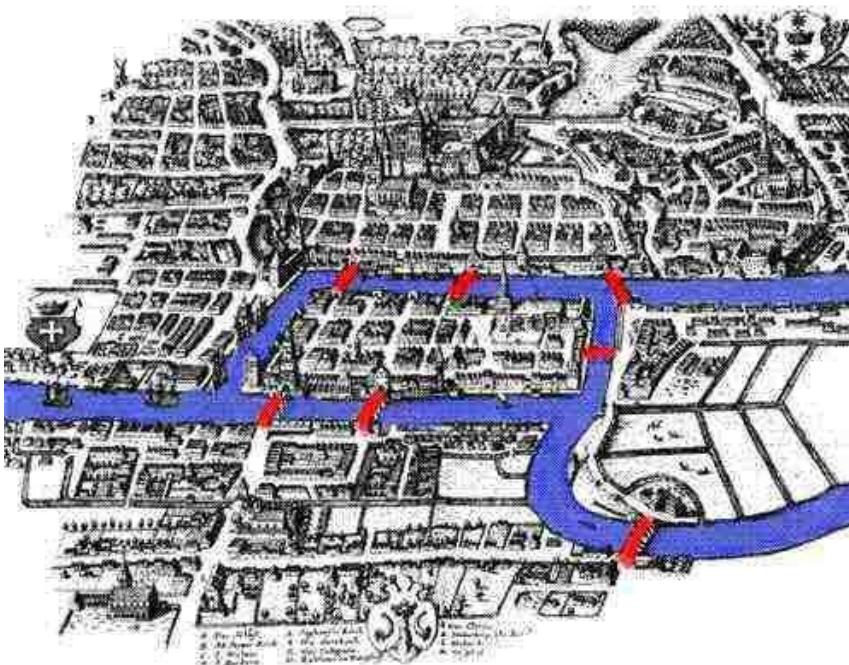
Grafuri euleriene

Istoric. Aplicații

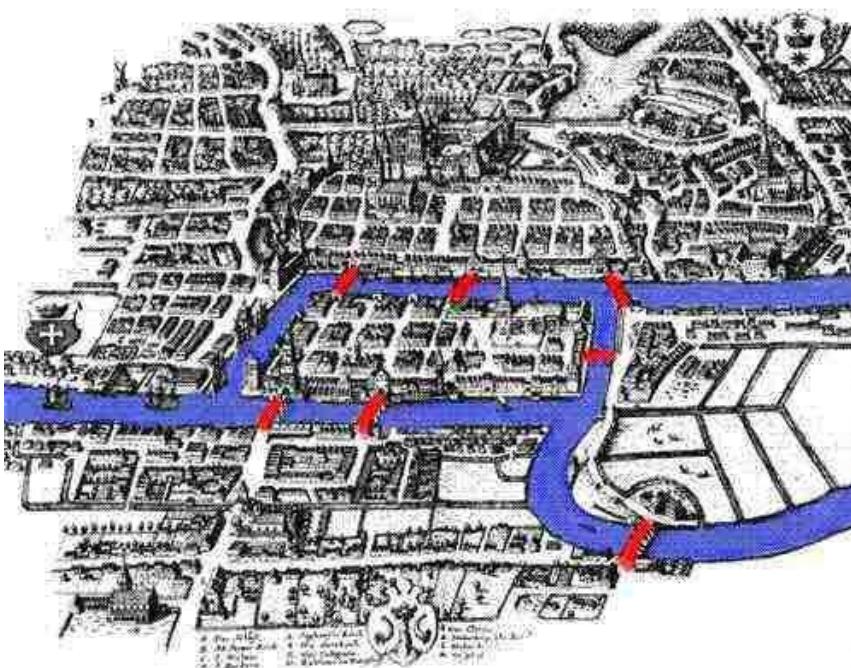
din cursul 1

Problema celor 7 poduri din Königsberg

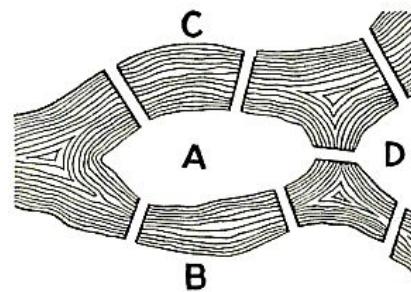

Este posibil ca un om să facă o plimbare
în care să treacă pe toate cele 7 poduri, o
singură dată?

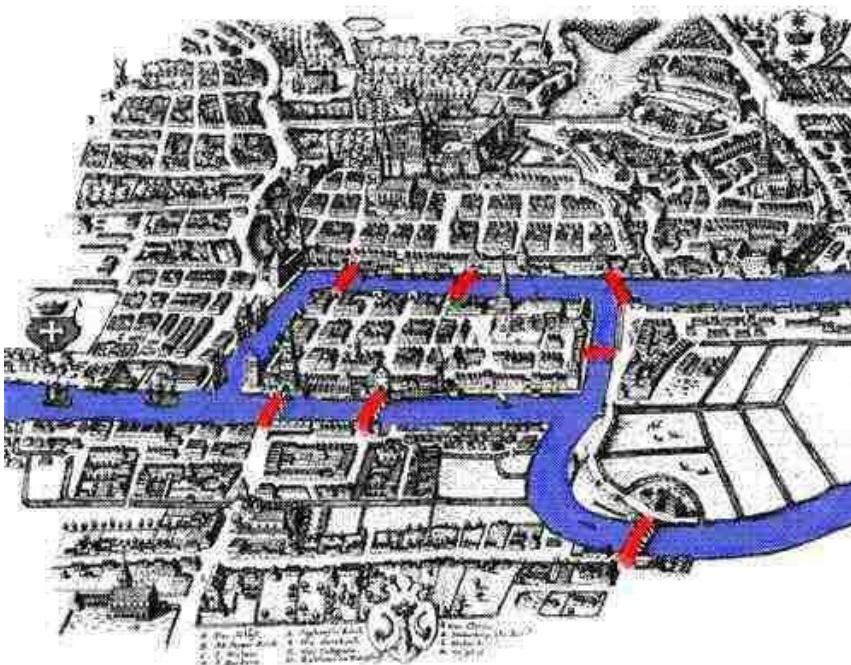
Problema celor 7 poduri din Königsberg

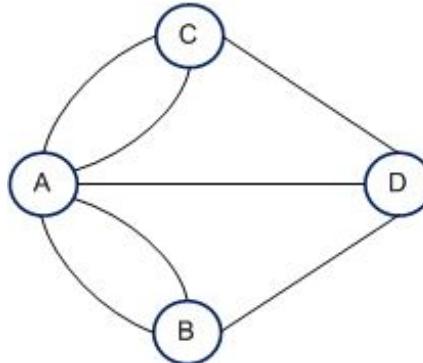
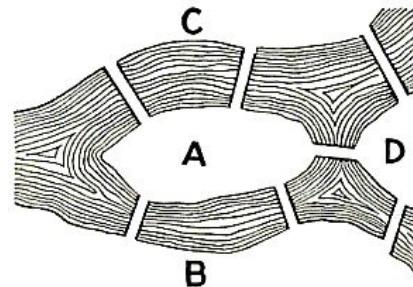
Modelare:

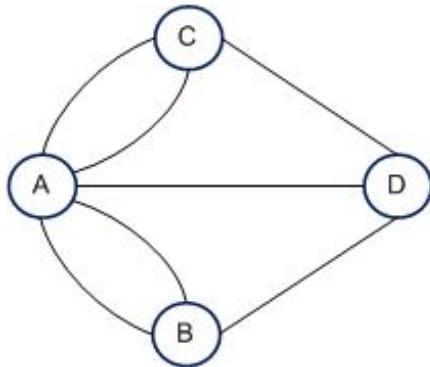
Problema celor 7 poduri din Königsberg

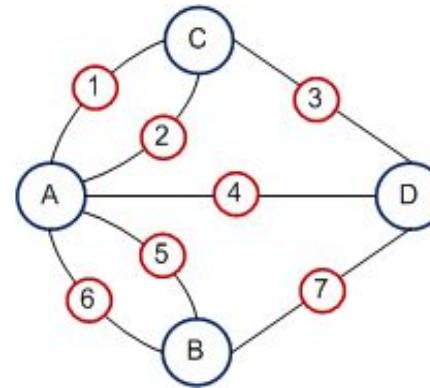
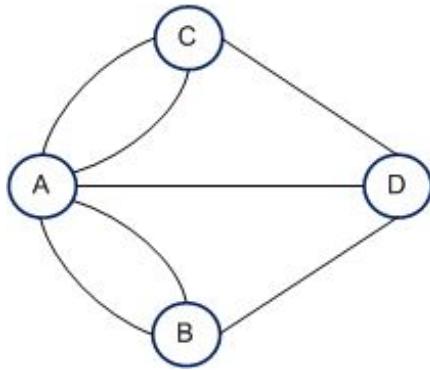
Modelare:

Problema celor 7 poduri din Königsberg

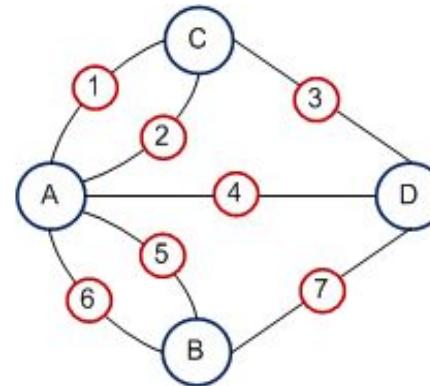
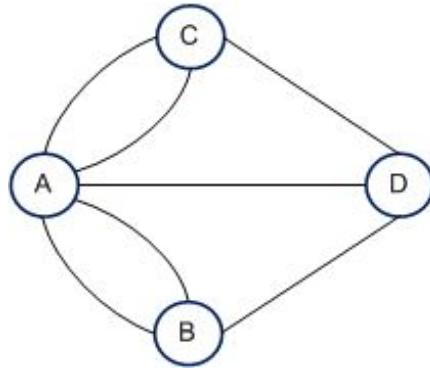

Problema celor 7 poduri din Königsberg

graf simplu

Problema celor 7 poduri din Königsberg

□ 1736 - Leonhard Euler

Solutio problematis ad geometriam situs pertinentis

Ciclu eulerian - traseu închis care trece o singură dată prin toate muchiile

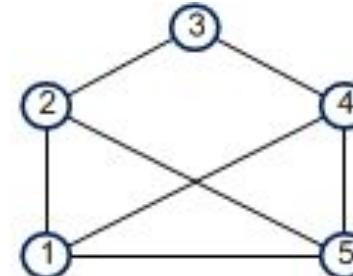
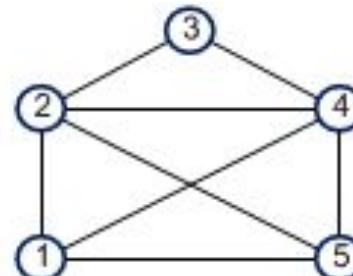
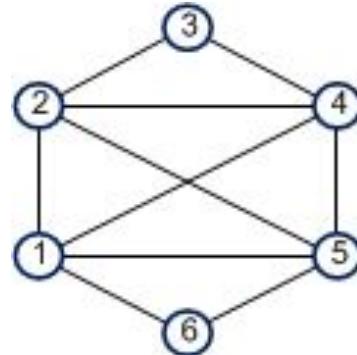
Graf eulerian

Problema celor 7 poduri din Königsberg

Interpretare

Se poate desena diagrama printr-o curbă continuă închisă, fără a ridica pixul de pe hârtie și fără a desena o linie de două ori (în plus: să terminăm desenul în punctul în care l-am început)?

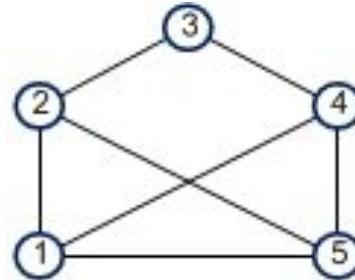
- tăierea unui material

Problema celor 7 poduri din Königsberg

Interpretare

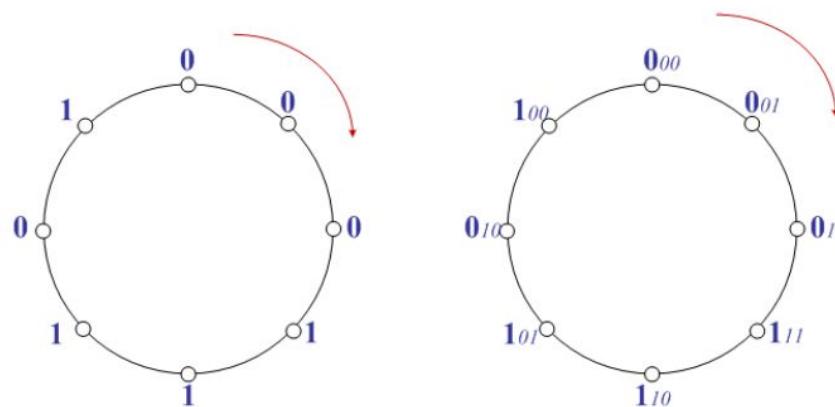
De câte ori (minim) trebuie să ridicăm pixul de pe hârtie pentru a desena diagrama?

Grafuri euleriene

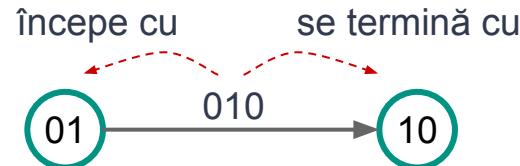
Problema lui POSTHUMUS

- $f(n) =$ numărul minim de cifre de 0 și 1 care se pot dispune circular a.î. între cele $f(n)$ secvențe de lungime n de cifre successive apar toți cei 2^n vectori de lungime n peste $\{0, 1\}$ (citite în același sens).
- Evident, $f(n) \geq 2^n$. **Are loc chiar egalitate?**

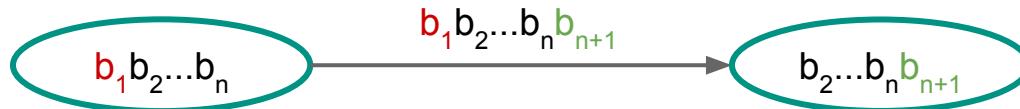

Grafuri de Bruijn

- Etichete pe arce:

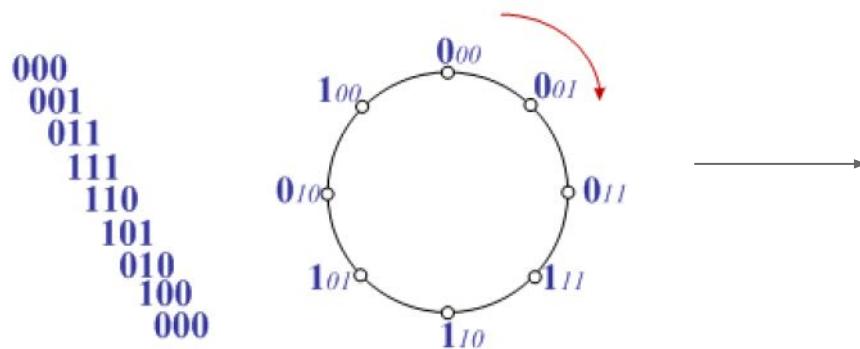
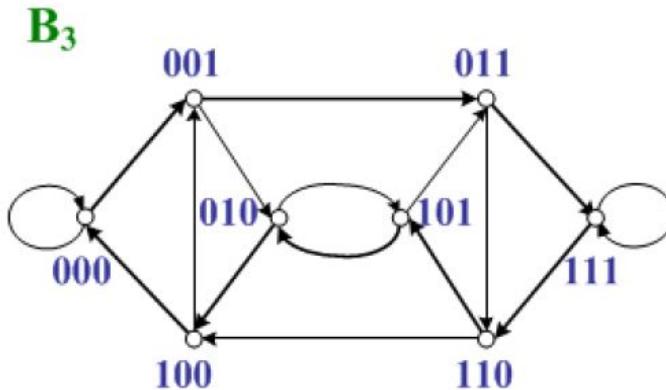
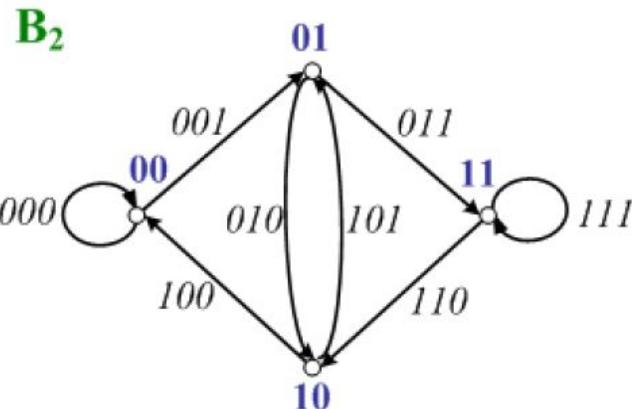

- În general:

$$b_i \in \{0, 1\}$$

Grafuri de Bruijn

Soluția la problema lui
POSTHUMUS pentru $n = 3 \Leftrightarrow$
etichetele arcelor unui circuit
eulerian în graful B_2

Grafuri euleriene

Fie G graf neorientat.

- **Ciclu eulerian** al lui G = ciclu C în G cu
 $E(C) = E(G)$
- **G eulerian** = conține un **ciclu** eulerian
- **Lanț eulerian** al lui G = lanț simplu P în G cu
 $E(P) = E(G)$

Grafuri euleriene

Observație:

Fie $P = [v_1, \dots, v_k]$

- Dacă $v_1 \neq v_k$, atunci vârfurile interne din P au gradul în P par, iar extremitățile au gradul în P impar
- Dacă $v_1 = v_k$, atunci toate vârfurile din P au gradul în P par

Grafuri euleriene

Lemă:

Fie $G = (V, E)$ un graf neorientat, conex, cu **toate vîrfurile de grad par** și $E \neq \emptyset$.

Atunci, pentru orice $x \in V$, există un ciclu C în G cu $x \in V(C)$

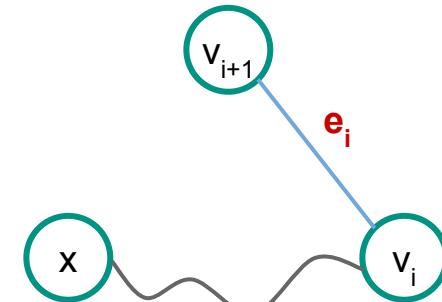
(ciclu care conține x , nu neapărat eulerian, nici neapărat elementar).

Grafuri euleriene

Demonstrație - Algoritm de determinare a unui ciclu care conține x :

- $i = 1, v_1 = x$
- $E(C) = \emptyset$
- Repetă

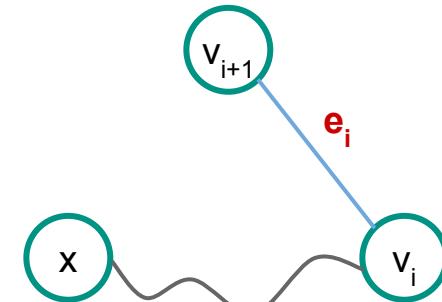
până când $v_i = x$

Grafuri euleriene

Demonstrație - Algoritm de determinare a unui ciclu care conține x:

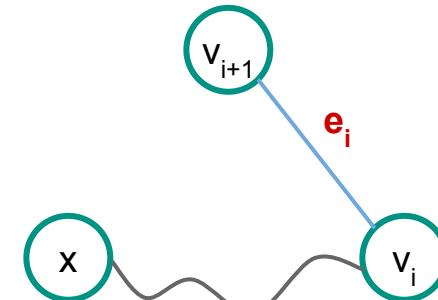
- $i = 1, v_1 = x$
- $E(C) = \emptyset$
- Repetă
  - selectează $e_i = v_i v_{i+1} \in E(G) - E(C)$
  - $E(C) = E(C) \cup \{e_i\}$
  - $i = i + 1$
- până când $v_i = x$

Grafuri euleriene

Demonstrație - Algoritm de determinare a unui ciclu care conține x :

- $i = 1, v_1 = x$
- $E(C) = \emptyset$
- Repetă
  - selectează $e_i = v_i v_{i+1} \in E(G) - E(C)$
  - $E(C) = E(C) \cup \{e_i\}$
  - $i = i + 1$până când $v_i = x$

Algoritmul este corect deoarece:

Grafuri euleriene

Demonstrație - Algoritm de determinare a unui ciclu care conține x:

- $i = 1, v_1 = x$
  - $E(C) = \emptyset$
  - Repetă
    - selectează $e_i = v_i v_{i+1} \in E(G) - E(C)$ ←————
    - $E(C) = E(C) \cup \{e_i\}$
    - $i = i + 1$
- până când $v_i = x$

Dacă $v_i \neq x$, atunci $d_C(v_i)$ este impar.
Din ipoteză, $d_G(v_i)$ este par, deci
 $d_{G-E(C)}(v_i)$ este impar deci
 $d_{G-E(C)}(v_i) > 0$

⇒ muchia e_i există

Grafuri euleriene

Demonstrație - Algoritm de determinare a unui ciclu care conține x:

- $i = 1, v_1 = x$
- $E(C) = \emptyset$
- Repetă

- selectează $e_i = v_i v_{i+1} \in E(G) - E(C)$ ←
- $E(C) = E(C) \cup \{e_i\}$
- $i = i + 1$

până când $v_i = x$

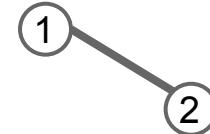
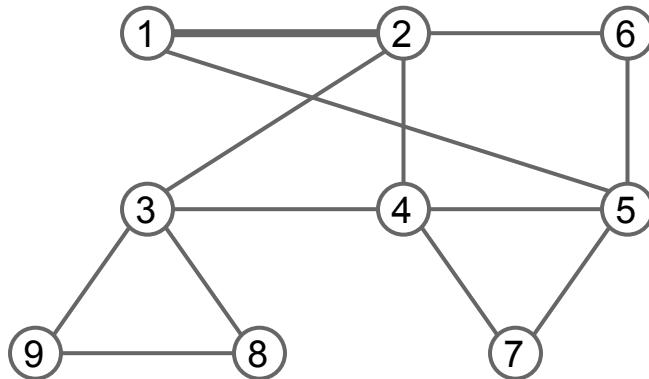
Dacă $v_i \neq x$, atunci $d_C(v_i)$ este impar.
Din ipoteză, $d_G(v_i)$ este par, deci
 $d_{G-E(C)}(v_i) > 0$

⇒ muchia e_i există

$|E(G)| < \infty$, deci algoritmul se termină
(v_i ajunge egal cu x)

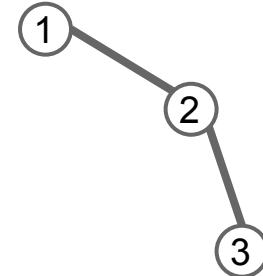
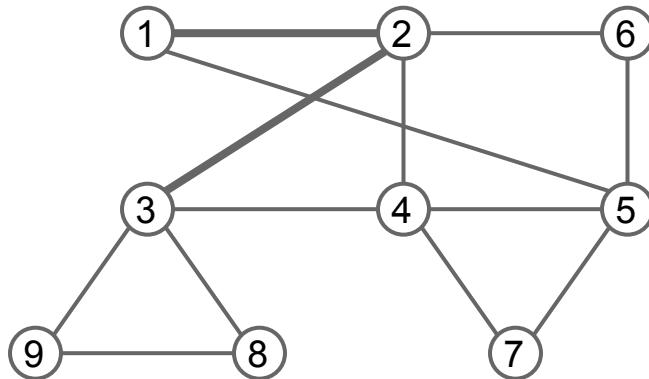
Grafuri euleriene

$x = 1$

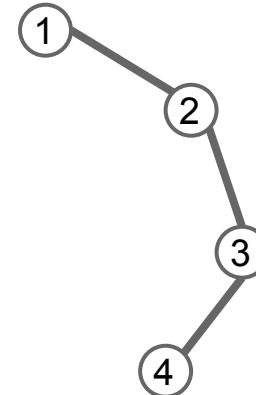
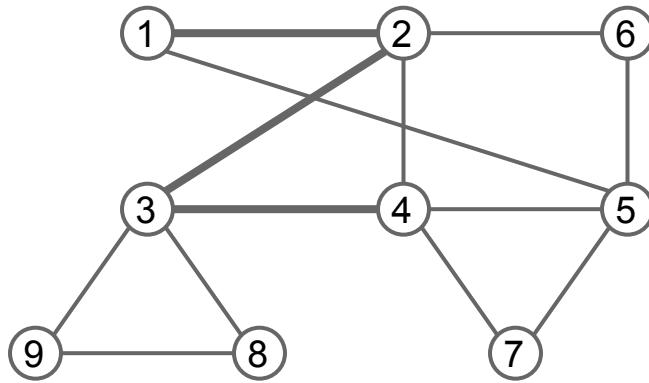
Grafuri euleriene

$x = 1$

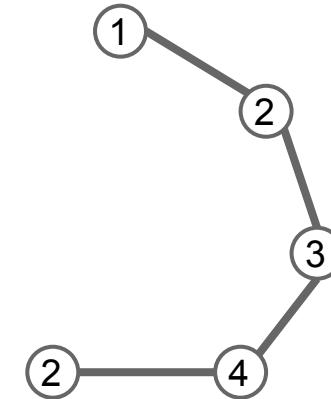
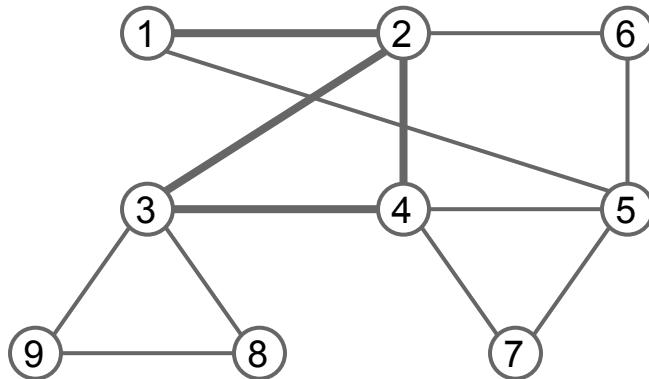
Grafuri euleriene

$x = 1$

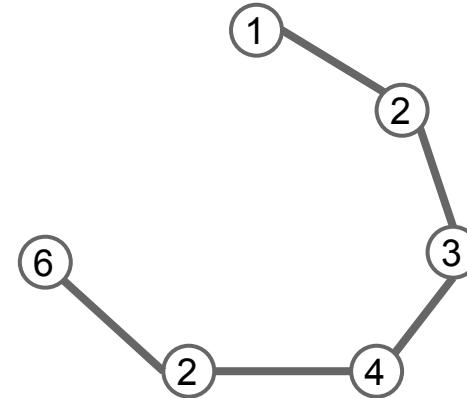
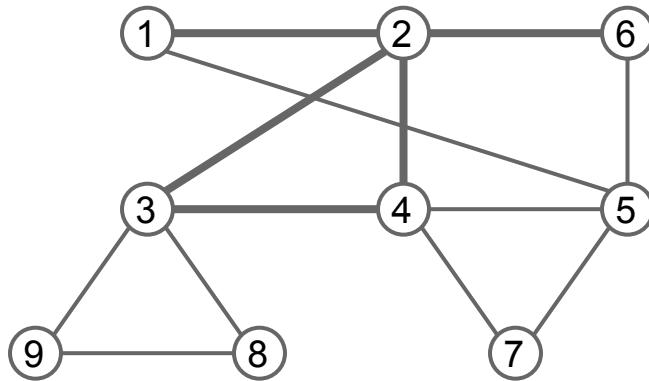
Grafuri euleriene

$x = 1$

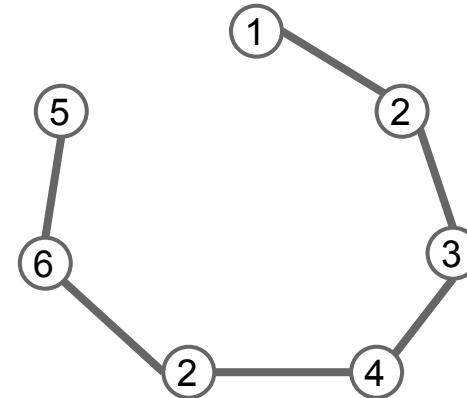
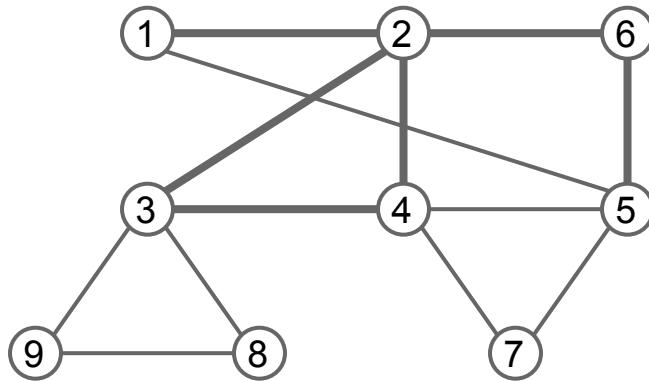
Grafuri euleriene

$x = 1$

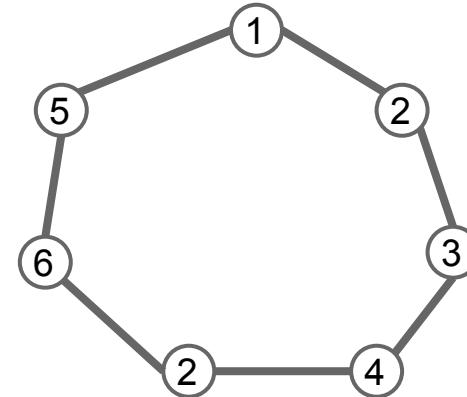
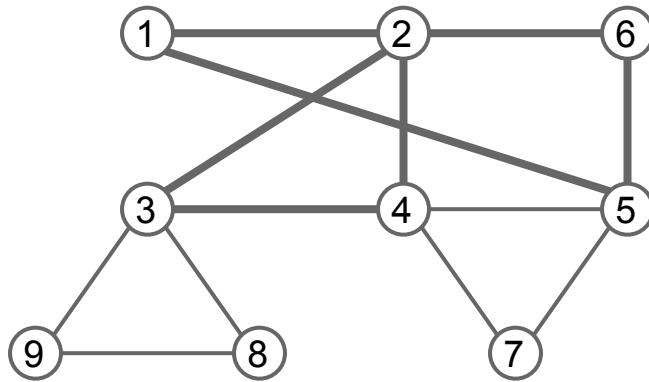
Grafuri euleriene

$x = 1$

Grafuri euleriene

$x = 1$

Grafuri euleriene

Teorema lui Euler

Fie $G = (V, E)$ un (**multi**)graf neorientat, conex, cu $E \neq \emptyset$.

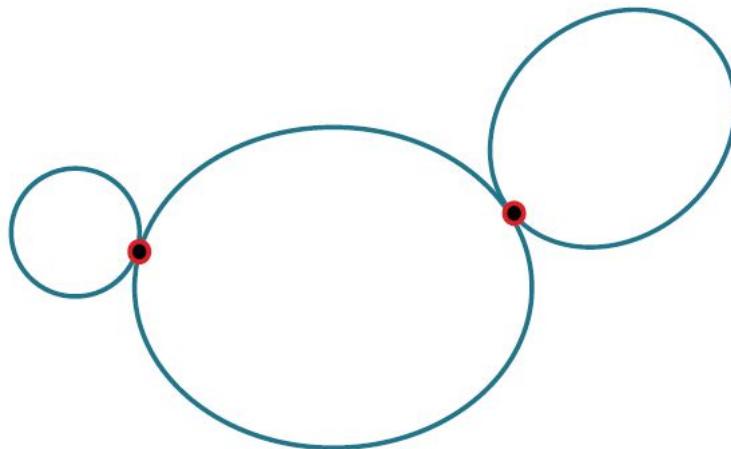
Atunci

G este eulerian $\Leftrightarrow$ orice vârf din G are grad par

Algoritmul lui Hierholzer

Determinarea unui ciclu eulerian într-un graf conex (sau un graf conex + vârfuri izolate) cu toate vârfurile de grad par.

- bazat pe ideea demonstrației teoremei lui Euler - **fuziune de cicluri (succesiv)**

Algoritmul lui Hierholzer

- **Pasul 0** - verificare condiții (conex + vf. izolate, grade pare)

Algoritmul lui Hierholzer

- **Pasul 0** - verificare condiții (conex + vf. izolate, grade pare)
- **Pasul 1**
  - alege $v \in V$ arbitrar
  - construiește C un ciclu în G care începe cu v (cu algoritmul din Lemă)

Algoritmul lui Hierholzer

- **Pasul 0** - verificare condiții (conex + vf. izolate, grade pare)
- **Pasul 1**
  - alege $v \in V$ arbitrar
  - construiește C un ciclu în G care începe cu v (cu algoritmul din Lemă)
- **cât timp $|E(C)| < |E(G)|$ execută**
  - selectează $v \in V(C)$ cu $d_{G-E(C)}(v) > 0$ (în care sunt indicate muchii care nu aparțin lui C)

Algoritmul lui Hierholzer

- **Pasul 0** - verificare condiții (conex + vf. izolate, grade pare)
- **Pasul 1**
  - alege $v \in V$ arbitrar
  - construiește C un ciclu în G care începe cu v (cu algoritmul din Lemă)
- **cât timp $|E(C)| < |E(G)|$ execută**
  - selectează $v \in V(C)$ cu $d_{G-E(C)}(v) > 0$ (în care sunt indicate muchii care nu aparțin lui C)
  - construiește C' un ciclu în $G - E(C)$ care începe cu v

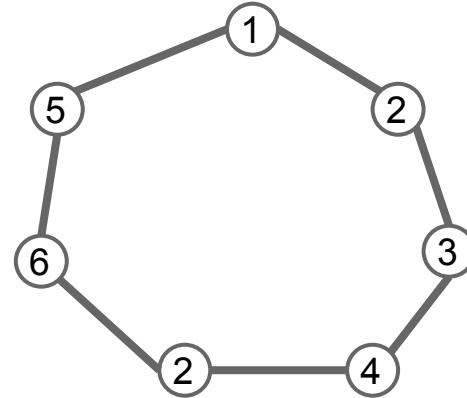
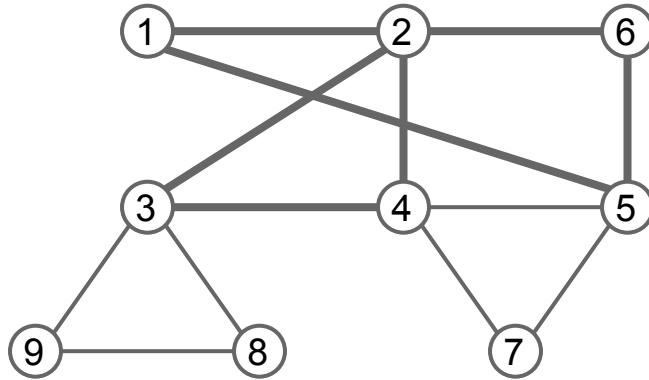
Algoritmul lui Hierholzer

- **Pasul 0** - verificare condiții (conex + vf. izolate, grade pare)
- **Pasul 1**
  - alege $v \in V$ arbitrar
  - construiește C un ciclu în G care începe cu v (cu algoritmul din Lemă)
- **cât timp $|E(C)| < |E(G)|$ execută**
  - selectează $v \in V(C)$ cu $d_{G-E(C)}(v) > 0$ (în care sunt indicate muchii care nu aparțin lui C)
  - construiește C' un ciclu în $G - E(C)$ care începe cu v
  - $C =$ ciclul obținut prin fuziunea ciclurilor C și C' în v

Algoritmul lui Hierholzer

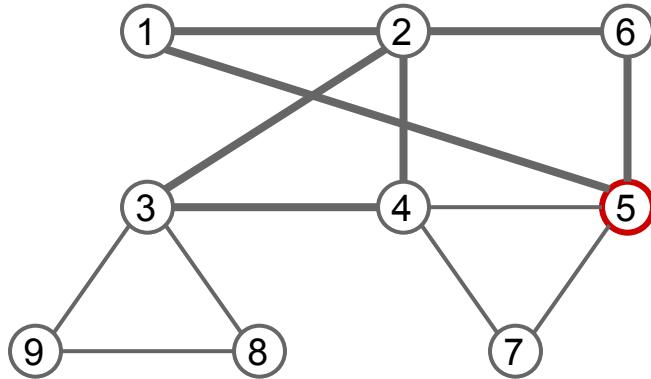
- **Pasul 0** - verificare condiții (conex + vf. izolate, grade pare)
- **Pasul 1**
  - alege $v \in V$ arbitrar
  - construiește C un ciclu în G care începe cu v (cu algoritmul din Lemă)
- cât timp $|E(C)| < |E(G)|$ execută
  - selectează $v \in V(C)$ cu $d_{G-E(C)}(v) > 0$ (în care sunt indicate muchii care nu aparțin lui C)
  - construiește C' un ciclu în $G - E(C)$ care începe cu v
  - $C =$ ciclul obținut prin fuziunea ciclurilor C și C' în v
- scrie C

Algoritmul lui Hierholzer

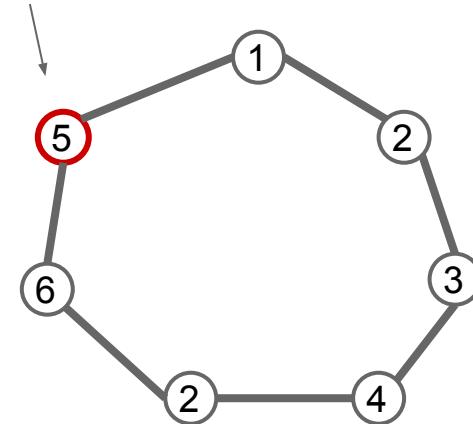

$$C = [1, 2, 3, 4, 2, 6, 5, 1]$$

Algoritmul lui Hierholzer

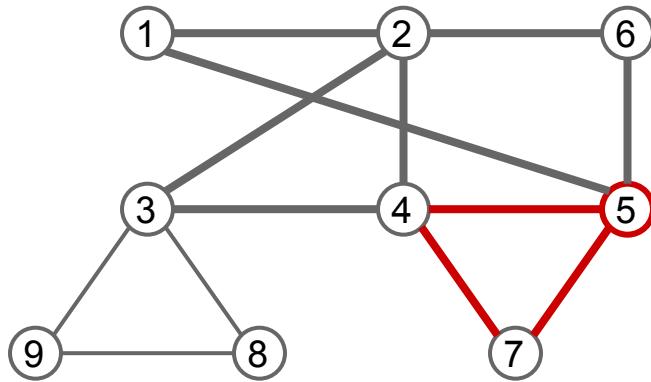

Alegem un vîrf din C în care
mai sunt incidente muchii, de
exemplu $v = 5$

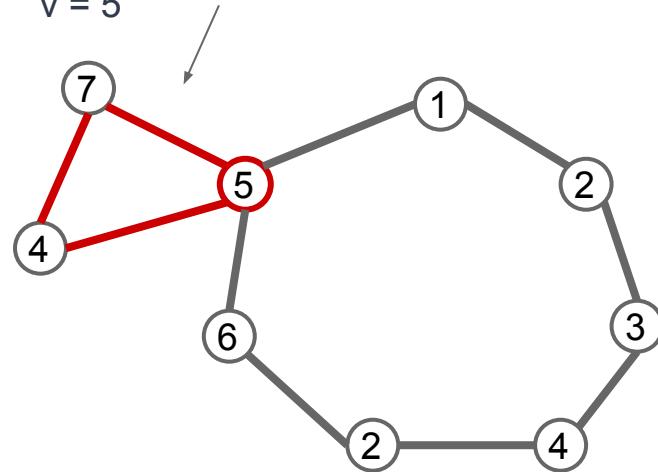

$$C = [1, 2, 3, 4, 2, 6, \mathbf{5}, 1]$$

Algoritmul lui Hierholzer

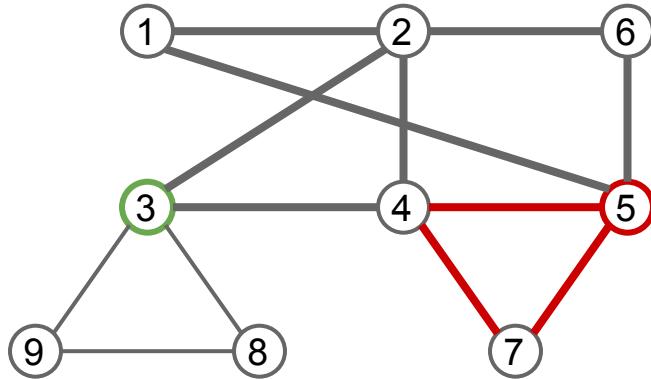
Construim un ciclu C' cu
muchiile rămase, care conține
 $v = 5$

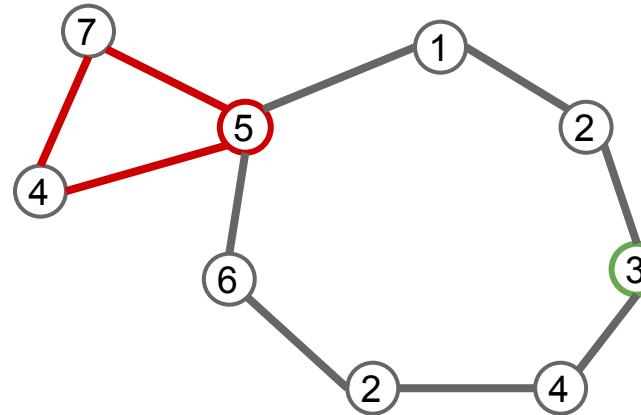
⇒ Un nou ciclu obținut prin fuziunea
celor două cicluri

$$C = [1, 2, 3, 4, 2, 6, \mathbf{5}, \mathbf{4}, \mathbf{7}, \mathbf{5}, 1]$$

Algoritmul lui Hierholzer

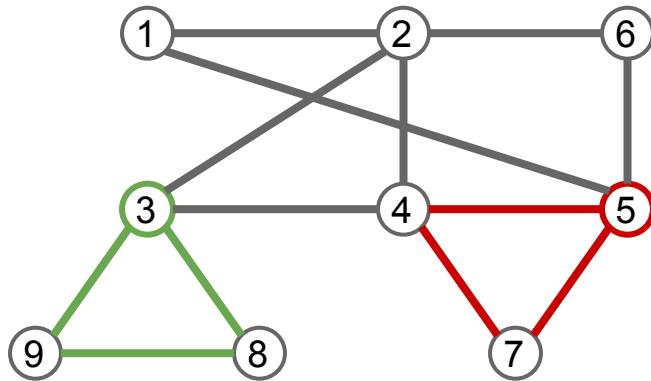

Alegem un vîrf din C în care mai sunt incidente muchii, de exemplu $v = 3$

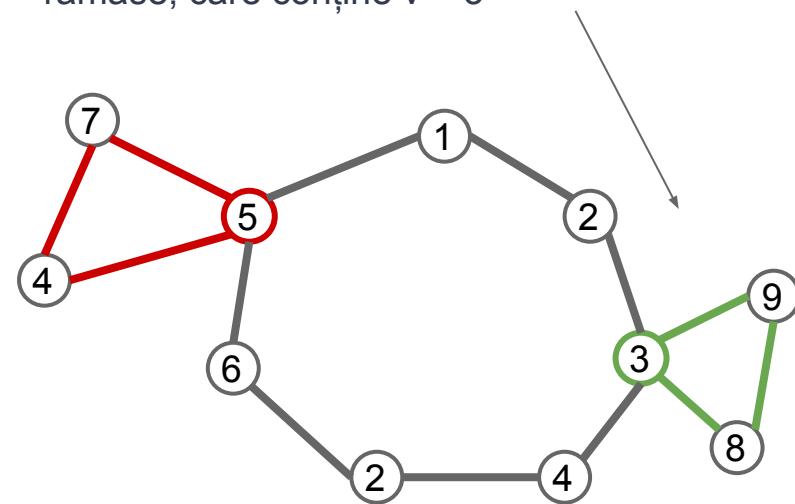

$$C = [1, 2, 3, 4, 2, 6, 5, 4, 7, 5, 1]$$

Algoritmul lui Hierholzer

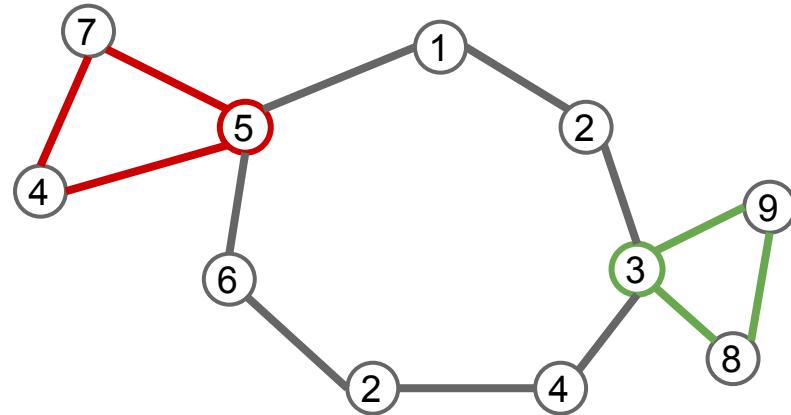
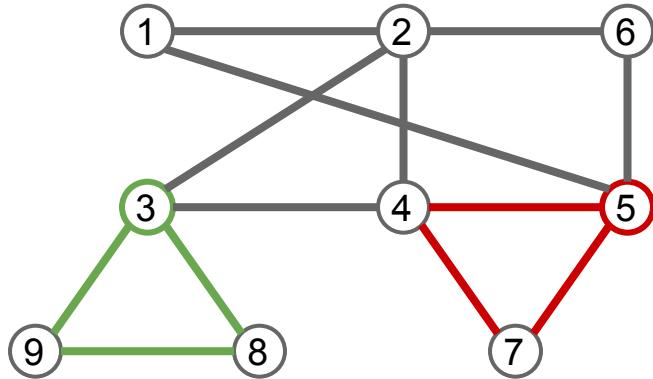
Construim un ciclu C' cu muchiile rămase, care conține $v = 3$

⇒ Un nou ciclu obținut prin fuziunea celor două cicluri

$$C = [1, 2, \mathbf{3}, \mathbf{8}, \mathbf{9}, \mathbf{3}, 4, 2, 6, 5, 4, 7, 5, 1]$$

Algoritmul lui Hierholzer

$$C = [1, 2, 3, 8, 9, 3, 4, 2, 6, 5, 4, 7, 5, 1]$$

Ciclul conține toate muchiile
⇒ este eulerian

Algoritmul lui Hierholzer

Complexitate - $O(m)$

Algoritmul lui Hierholzer

Posibile implementări

- Varianta 1 - stiva (dfs)**
- Muchiile folosite - marcate (nu neapărat șterse)

Algoritmul lui Hierholzer

Posibile implementări

□ Varianta 2 - posibilă implementare recursivă

```
euler(nod n)
    cât timp  $d(v) > 0$ 
        alege vw o muchie incidentă în v
        șterge muchia vw din G
        euler(w)
    C = C + v // adăugăm v la ciclul C
```

Inițial

```
C =  $\emptyset$ 
euler(1) // pornim construcția din vârful 1
```

Algoritmul lui Hierholzer

Possible implementări

□ Varianta 2 - posibilă implementare recursivă

```
euler(nod n)
    cât timp  $d(v) > 0$ 
        alege vw o muchie incidentă în v
        șterge muchia vw din G
        euler(w)
    C = C + v // adăugăm v la ciclul C
```

Observație - putem alege muchiile incidente în v, de exemplu, în ordinea dată de listele de adiacență

```
cât timp  $d(v) > 0$ 
    alege vw o muchie incidentă în v
    șterge muchia vw din G
    euler(w)
```



```
pentru  $vw \in E$ 
    șterge muchia vw din G
    euler(w)
```

Algoritmul lui Hierholzer

Posibile implementări

□ Varianta 2 - posibilă implementare recursivă

```
euler(nod n)
    cât timp  $d(v) > 0$ 
        alege vw o muchie incidentă în v
        șterge muchia vw din G
        euler(w)
    C = C + v // adăugăm v la ciclul C
```

Inițial

```
C =  $\emptyset$ 
euler(1) // pornim construcția din vârful 1
```

Lanțuri euleriene

Teorema lui Euler

Fie $G = (V, E)$ un graf neorientat, conex, cu $E \neq \emptyset$.

Atunci

G are un lanț eulerian $\Leftrightarrow G$ are cel mult două vârfuri de grad impar

Descompuneri euleriene în lanțuri (suplimentar)

k-descompunere euleriană în lanțuri a unui graf $G =$

o mulțime de k lanțuri simple, muchie-disjuncte

$$\Delta = \{P_1, P_2, \dots, P_k\}$$

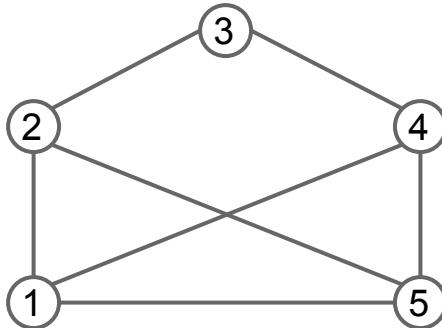
ale căror muchii induc o k -partiție a lui $E(G)$

$$E(G) = E(P_1) \cup E(P_2) \cup \dots \cup E(P_k)$$

Descompuneri euleriene în lanțuri (suplimentar)

Interpretare

De câte ori (minim) trebuie să ridicăm creionul de pe hârtie, pentru a desena diagrama?

Descompuneri euleriene în lanțuri (suplimentar)

Teoremă - Descompunerea euleriană

Fie $G = (V, E)$ un graf orientat, conex (= graful neorientat asociat este conex), cu exact **$2k$ vârfuri de grad impar** ($k > 0$).

Atunci există o k -descompunere euleriană a lui G și k este cel mai mic cu această proprietate.

Grafuri orientate euleriene

Teorema lui Euler

Fie $G = (V, E)$ un graf orientat, conex (= graful neorientat asociat este conex), cu $E \neq \emptyset$.

Atunci

$$G \text{ este eulerian} \Leftrightarrow \forall v \in V, d_G^-(v) = d_G^+(v)$$

Lanțuri euleriene

Teorema lui Euler

Fie $G = (V, E)$ un graf orientat, conex (= graful neorientat asociat este conex), cu $E \neq \emptyset$.

Atunci

G are un drum eulerian $\Leftrightarrow$

$$\forall v \in V, \quad d_G^-(v) = d_G^+(v) \quad \text{SAU}$$

$$\exists x \in V \text{ cu } d_G^-(x) = d_G^+(x) - 1,$$

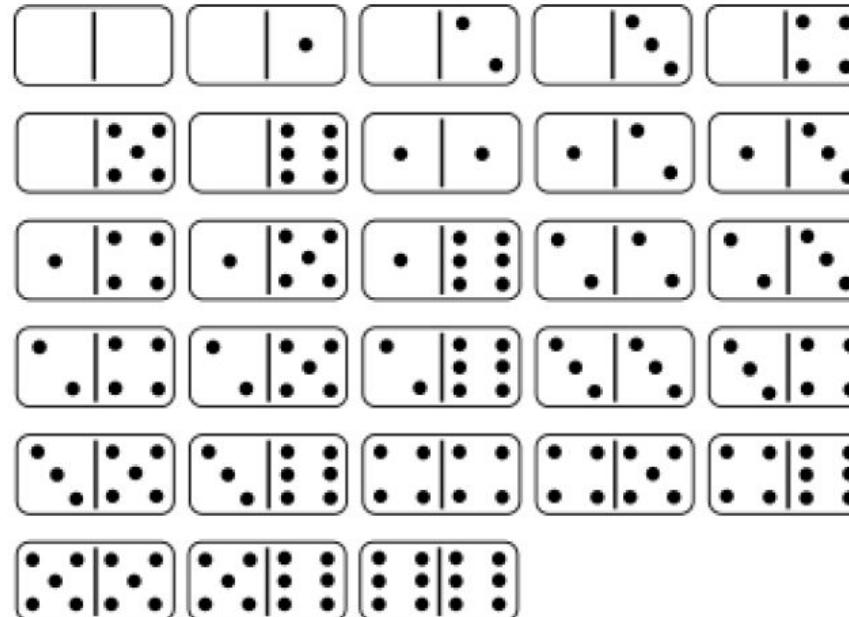
$$\exists y \in V \text{ cu } d_G^-(y) = d_G^+(y) + 1,$$

$$\forall v \in V - \{x, y\} \quad d_G^-(v) = d_G^+(v)$$

Grafuri euleriene

Problemă - joc domino

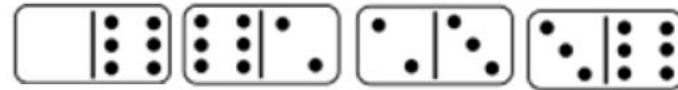
Piesă de domino - două fețe, numere 0, ..., n, de obicei $n = 6$

Grafuri euleriene

Problemă - joc domino

Şir de piese de domino - respectă regula de construcție: primul număr de pe piesa adăugată la şir = al doilea număr de pe ultima piesă din şir

Grafuri euleriene

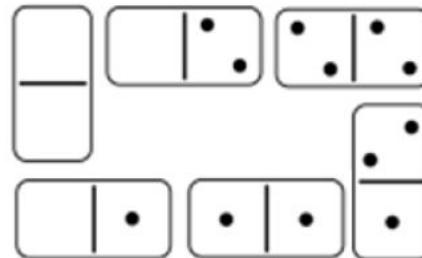
Problemă - joc domino

Se poate forma un sir de piese de domino care sa contină toate piesele + să se termine cu același număr cu care a început (un sir circular)?

Grafuri euleriene

Problemă - joc domino

Exemplu - dacă folosim doar piese cu numere 0, ..., 2, putem forma un ciclu

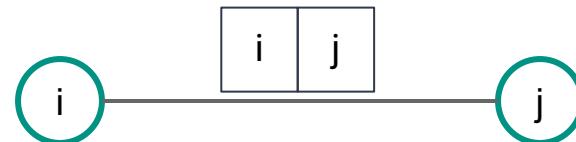

Grafuri euleriene

Problemă - joc domino

Graf asociat

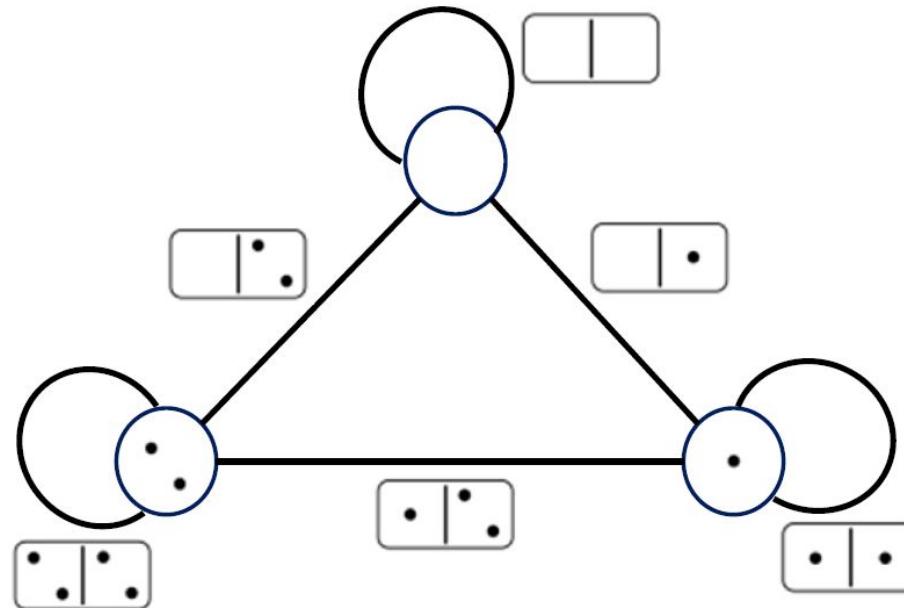
- vârfuri - numerele de pe piese
- muchii - perechi de numere (piesele)
- se pot lipi doar piese asociate muchiilor adiacente

Grafuri euleriene

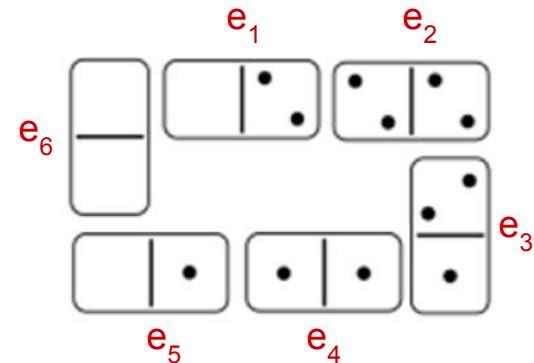
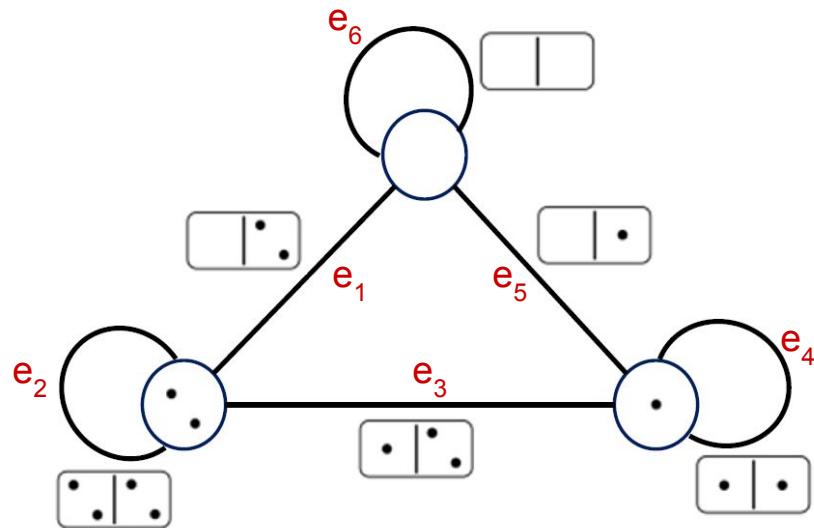
Problemă - joc domino

$$n = 2$$

Grafuri euleriene

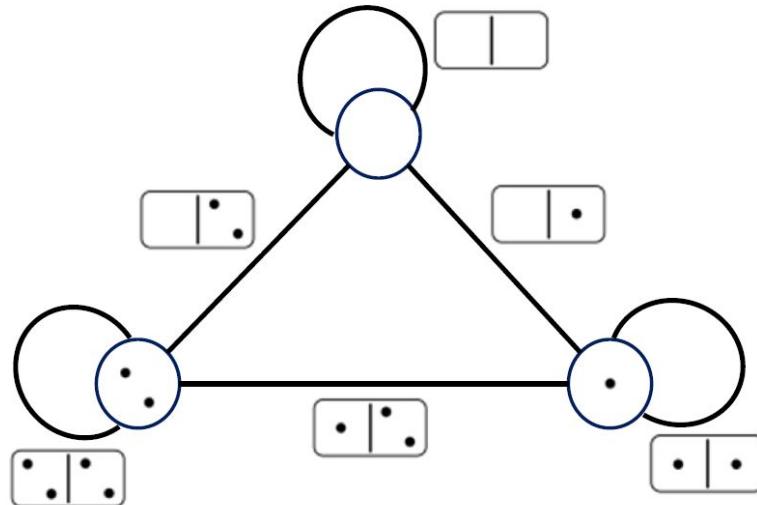
Există ciclu de piese $\Leftrightarrow$ există ciclu eulerian în (multi)graf

Grafuri euleriene

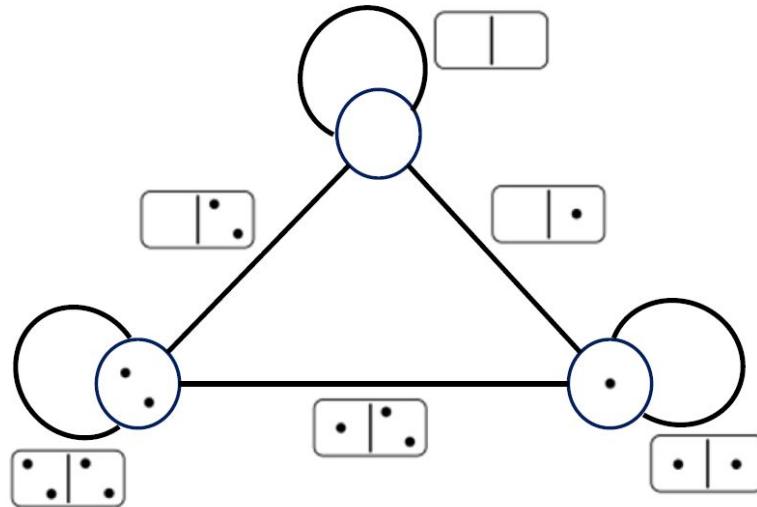
Pentru ce valori ale lui n există un ciclu eulerian în (multi)graful asociat?

Grafuri euleriene

Pentru ce valori ale lui n există un ciclu eulerian în (multi)graful asociat?

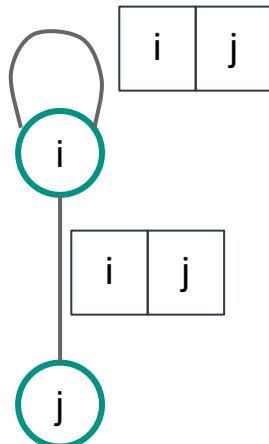

$$d(i) = ?, \text{ pentru } i = 0, \dots, n$$

Grafuri euleriene

Pentru ce valori ale lui n există un ciclu eulerian în (multi)graful asociat?

$$d(i) = n + 2$$

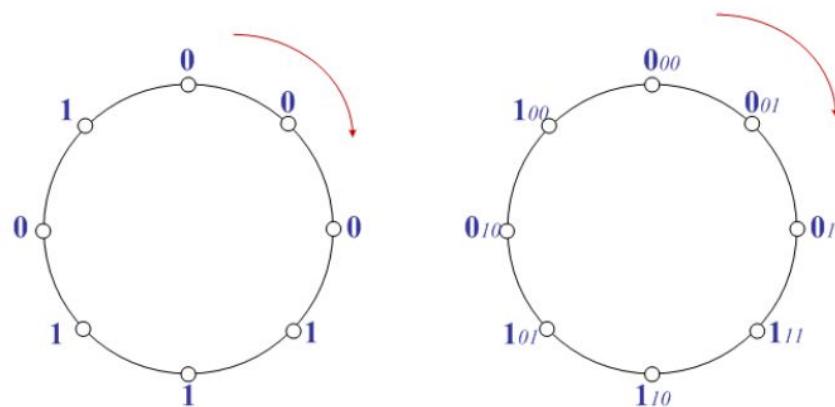
muchiile incidente în i sunt:
bucla neetichetată (i, i) și
muchiile etichetate $\{i, j\}$ cu $i \neq j$, $j \in \{0, \dots, n\}$

$\Rightarrow$ trebuie ca n să fie par

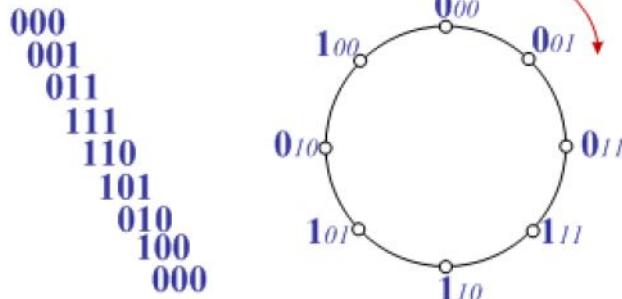
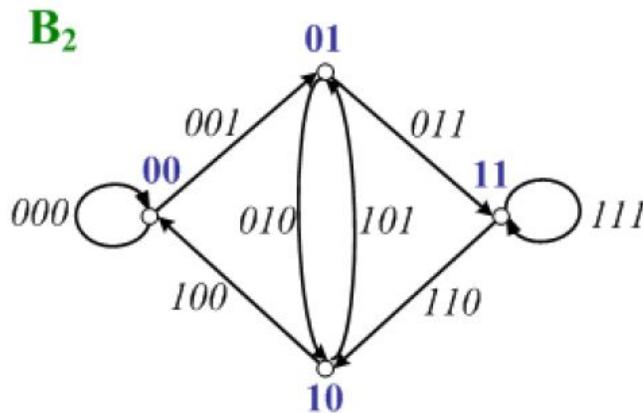
Grafuri euleriene

Problema lui POSTHUMUS (Suplimentar)

- $f(n) =$ numărul minim de cifre de 0 și 1 care se pot dispune circular a.î. între cele $f(n)$ secvențe de lungime n de cifre successive apar toți cei 2^n vectori de lungime n peste $\{0, 1\}$ (citite în același sens).
- Evident, $f(n) \geq 2^n$. **Are loc chiar egalitate?**

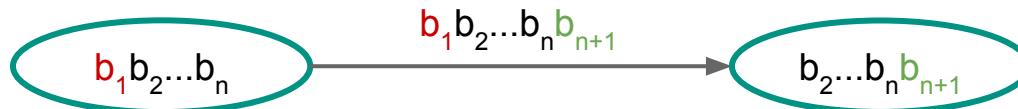
Grafuri de Bruijn

Prima cifră din etichetele arcelor unui circuit eulerian în B_{n-1} - soluție pentru problema lui Posthumus

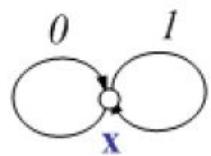
Grafuri de Bruijn

- Multigraf
- $V(B_n) = \{0, 1\}^n$ (mai general $\{0, 1, \dots, p\}^n$)
(sau cuvinte de lungime n peste un alfabet finit)
- $E(B_n)$ etichetate cu $\{0, 1\}^{n+1}$ ($\{0, 1, \dots, p\}^{n+1}$)
 $b_1 b_2 \dots b_n b_{n+1}$ etichetează arcul de la
 $b_1 b_2 \dots b_n$ la $b_2 \dots b_n b_{n+1}$

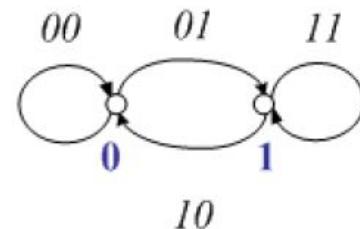

Grafuri de Bruijn

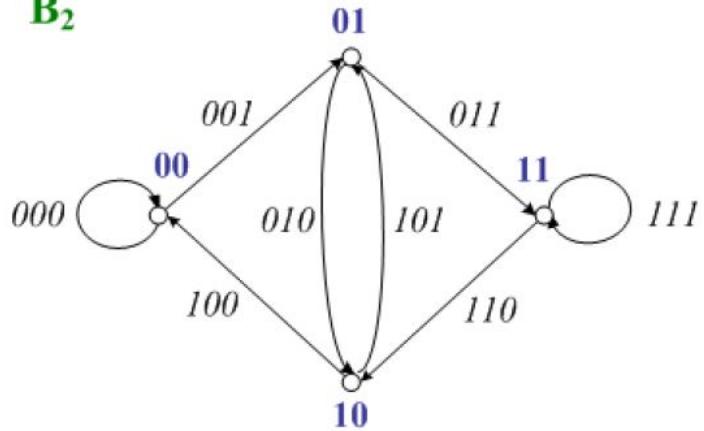
B₀

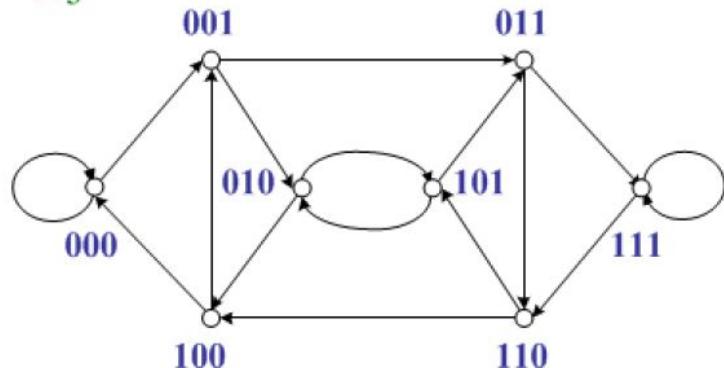
B₁

B₂

B₃

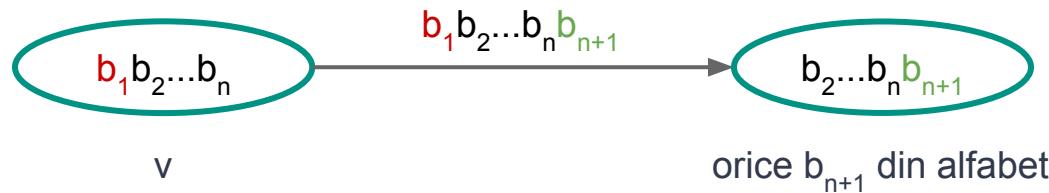

Grafuri de Bruijn

B_n este eulerian?

$$d^+(v) = ?$$

$$d^-(v) = ?$$

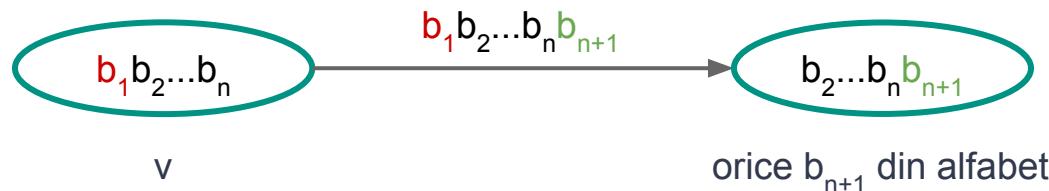

Grafuri de Bruijn

B_n este eulerian

$$d^+(v) = |\{0, 1\}| = 2 \quad (\text{mai general} = |\{0, 1, \dots, p\}|)$$

$$d^-(v) = d^+(v)$$

Grafuri de Bruijn

- Prima cifră din etichetele arcelor unui circuit eulerian în B_{n-1} - soluție pentru problema lui Posthumus

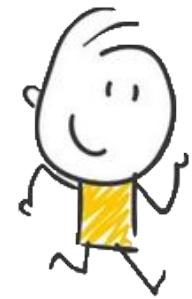
$$\Rightarrow f(n) = 2^n$$

- Observație

Circuit eulerian în $B_{n-1} \leftrightarrow$ circuit hamiltonian în B_n

Grafuri de Bruijn

Aplicație - genetică (*Genome Assembly*)

Grafuri planare

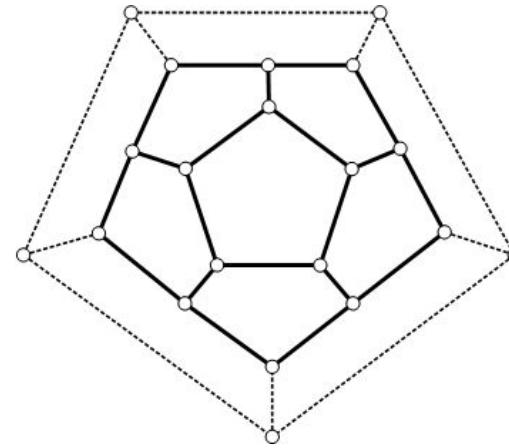
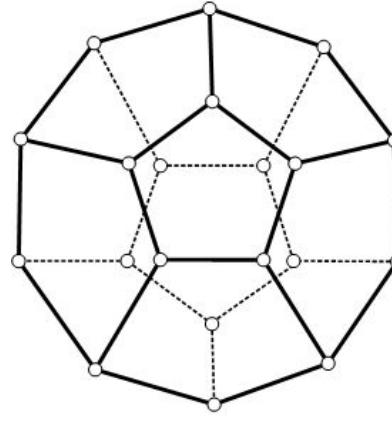
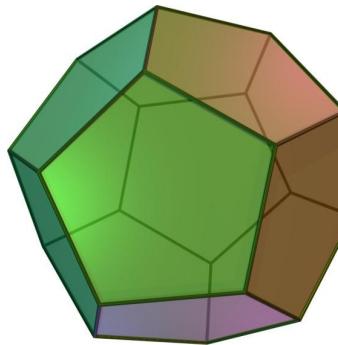

Graf planar

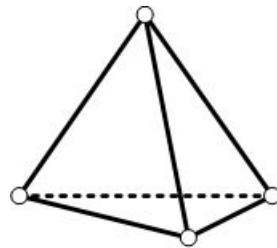

Amintiri din primul curs

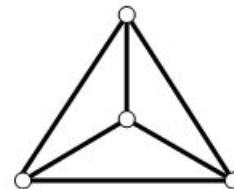
Dodecaedrul

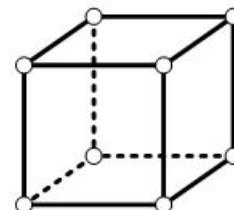
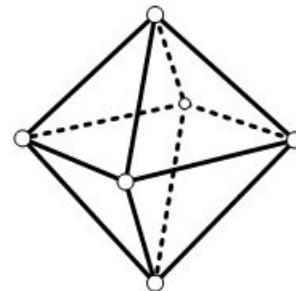
Corpuri platonice - grafuri planare

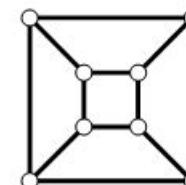
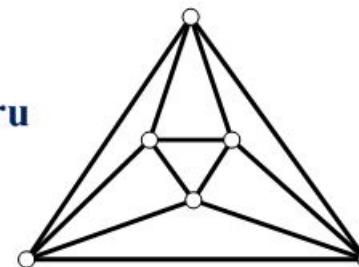
Tetraedru

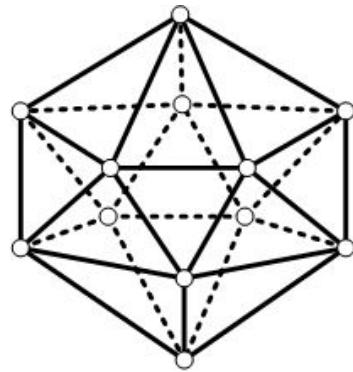
Octaedru

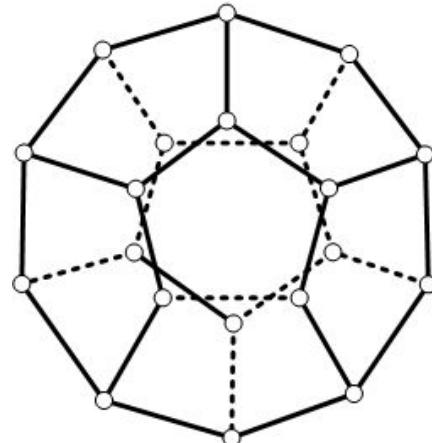
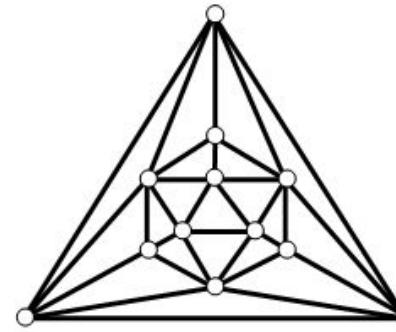
Cub

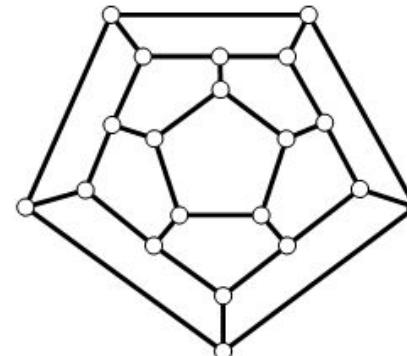
Corpuri platonice - grafuri planare

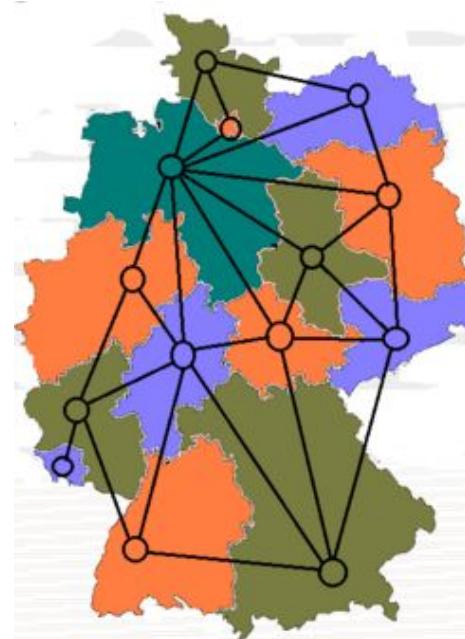
Icosaedru

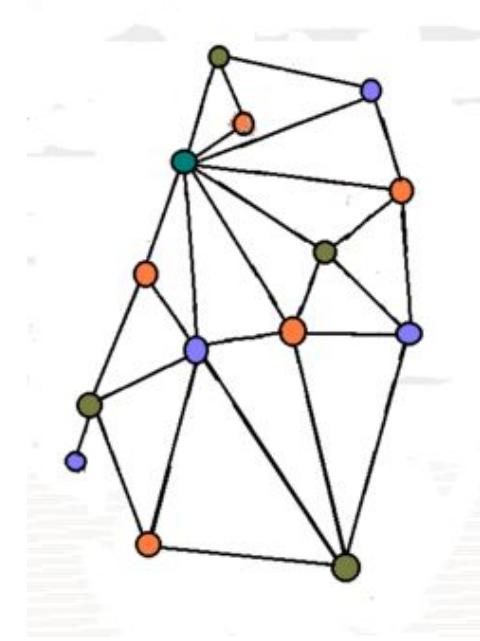
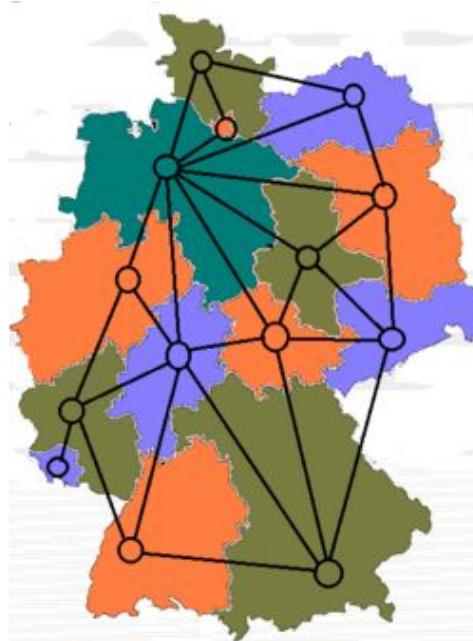
Dodecaedru

Colorarea hărților

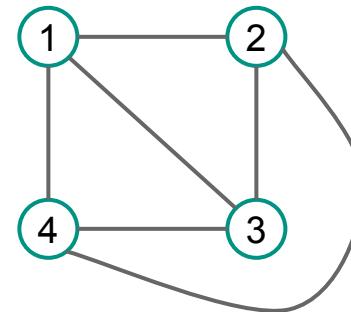
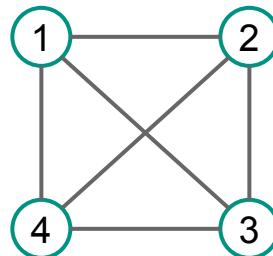
Colorarea hărților

Graf planar

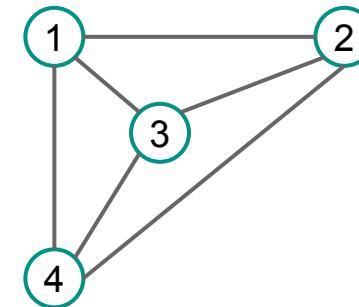
$G = (V, E)$ graf neorientat s.n. planar $\Leftrightarrow$ admite o reprezentare în plan, a.î. **muchiilor** le corespund segmente de curbe continue care **nu se intersectează** în interior unele pe altele

O astfel de reprezentare s.n. hartă a lui G

$G \sim K_4$

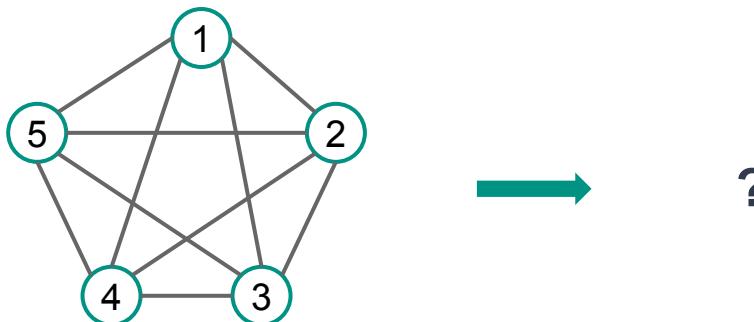
hărți

Graf planar

$G = (V, E)$ graf neorientat s.n. planar $\Leftrightarrow$ admite o reprezentare în plan, a.î. **muchiilor** le corespund segmente de curbe continue care **nu se intersectează** în interior unele pe altele

O astfel de reprezentare s.n. hartă a lui G

?

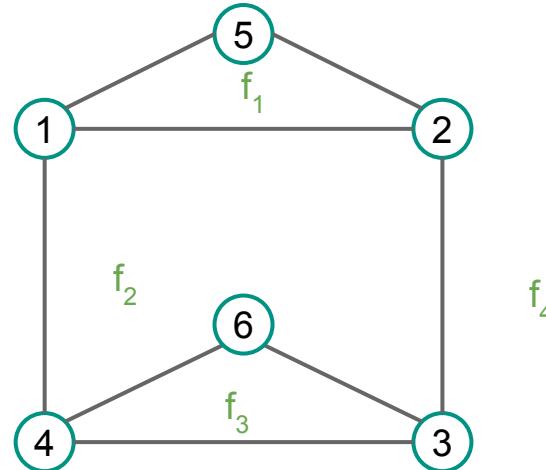
$$G \sim K_5$$

Graf planar

Fie $G = (V, E)$ graf planar, M o hartă a sa.

M induce o împărțire a planului într-o mulțime F de părți convexe numite **fețe**.

Una dintre acestea este **fața infinită (exterioară)**

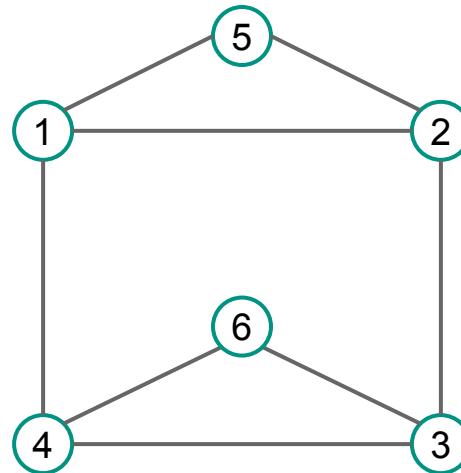

Graf planar

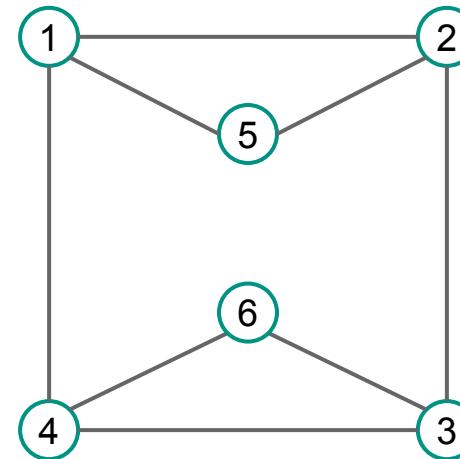
$M = (V, E, F)$ hartă

Pentru o față $f \in F$ definim

- $\square d_M(f) = \text{gradul feței} = \text{numărul muchiilor lanțului închis (frontierei) care delimitizează } f$
(câte muchii sunt parcuse atunci când traversăm frontiera)

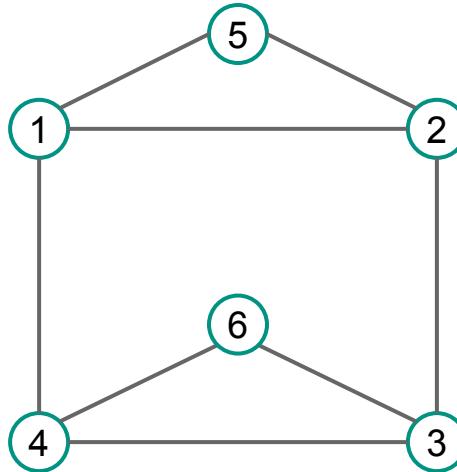

~

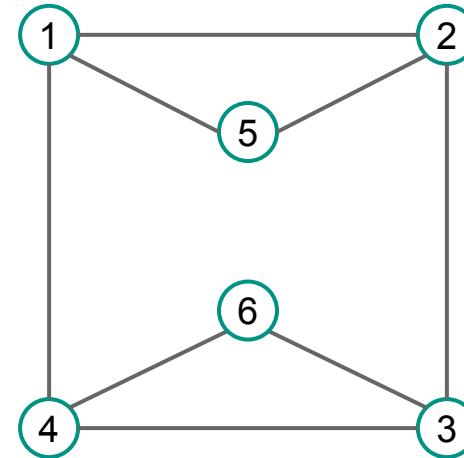

Graf planar

Observație: Hărți diferite ale aceluiași graf pot avea **secvența gradelor** diferență

~

Poate să difere și numărul de fețe (între 2 hărți ale aceluiași graf)?

Graf planar

$M = (V, E, F)$ hartă

Avem:

$$\sum_{f \in F} d_M(f) = 2|E|$$

Graf planar

Teorema poliedrală a lui EULER

Fie $G = (V, E)$ un graf planar **conex** și $M = (V, E, F)$ o hartă a lui. Are loc relația

$$|V| - |E| + |F| = 2$$

Graf planar

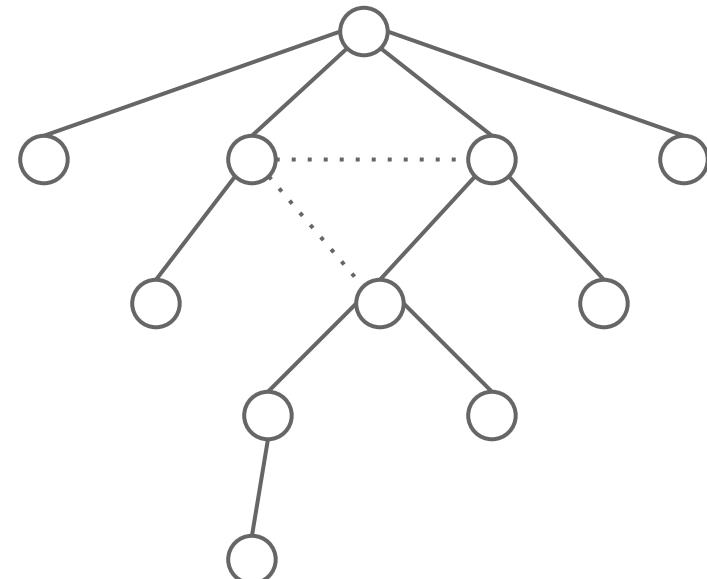
Teorema poliedrală a lui EULER

Fie $G = (V, E)$ un graf planar **conex** și $M = (V, E, F)$ o hartă a lui. Are loc relația

$$|V| - |E| + |F| = 2$$

Inducție

- Arboare parțial + muchii

Graf planar

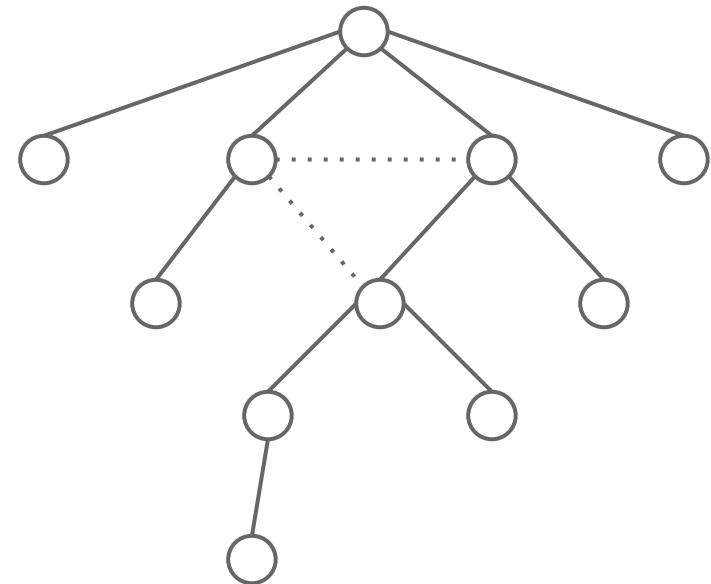
Teorema poliedrală a lui EULER

Fie $G = (V, E)$ un graf planar **conex** și $M = (V, E, F)$ o hartă a lui. Are loc relația

$$|V| - |E| + |F| = 2$$

Inducție

- Arbore parțial + muchii**
- Într-un arbore**
  - $|E| = |V| - 1$
  - $|F| = 1$
  - $|V| - |E| + F = |V| - (|V| - 1) + (1) = 1 + 1 = 2 \rightarrow \text{OK}$

Graf planar

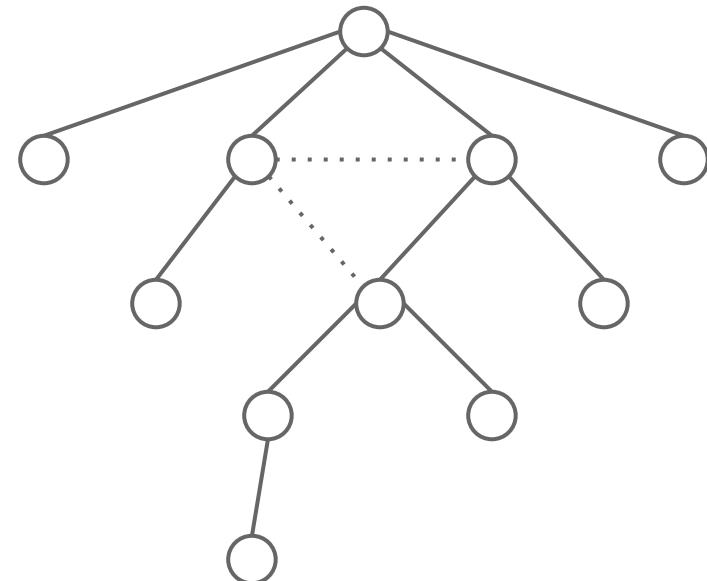
Teorema poliedrală a lui EULER

Fie $G = (V, E)$ un graf planar **conex** și $M = (V, E, F)$ o hartă a lui. Are loc relația

$$|V| - |E| + |F| = 2$$

Inducție

- Pentru arbore e OK
- Când adăugăm o muchie ...
  - V rămâne constant
  - E crește cu 1
  - F crește cu 1
  - Relația rămâne validă

Graf planar

Teorema poliedrală a lui EULER

Fie $G = (V, E)$ un graf planar **conex** și $M = (V, E, F)$ o hartă a lui. Are loc relația

$$|V| - |E| + |F| = 2$$

Consecință

Orice hartă M a lui G are $2 - |V| + |E|$ fețe.

Graf planar

Proprietăți

Fie $G = (V, E)$ un graf planar convex, cu $n = |V| > 2$ și $m = |E|$.

Atunci:

- a) $m \leq 3n - 6$
- b) $\exists x \in V$ cu $d(x) \leq 5$

Graf planar

Proprietăți

Fie $G = (V, E)$ un graf planar convex, cu $n = |V| > 2$ și $m = |E|$.

Atunci:

- a) $m \leq 3n - 6$
- b) $\exists x \in V$ cu $d(x) \leq 5$

Demonstrație $\sum_{f \in F} d_M(f) = 2|E|$

$$d_M(f) \geq 3$$

$$|V| - |E| + |F| = 2$$

Graf planar

Proprietăți

Fie $G = (V, E)$ un graf planar convex, cu $n = |V| > 2$ și $m = |E|$.

Atunci:

- a) $m \leq 3n - 6$
- b) $\exists x \in V$ cu $d(x) \leq 5$

Demonstrație

$$\sum_{f \in F} d_M(f) = 2|E|$$
$$|V| - |E| + |2E|/3 \leq 2$$
$$d_M(f) \geq 3$$
$$3|V| - |E| \leq 6 \Rightarrow a)$$
$$|V| - |E| + |F| = 2$$

Graf planar

Proprietăți

Fie $G = (V, E)$ un graf planar convex, cu $n = |V| > 2$ și $m = |E|$.

Atunci:

- a) $m \leq 3n - 6$
- b) $\exists x \in V$ cu $d(x) \leq 5$ (exercițiu)

Consecință

K_5 nu este graf planar (exercițiu)

Graf planar

Proprietăți (temă)

Fie $G = (V, E)$ un graf planar convex bipartit, cu $n = |V| > 2$ și $m = |E|$.

Atunci:

- a) $m \leq 2n - 4$
- b) $\exists x \in V$ cu $d(x) \leq 3$

Consecință

$K_{3,3}$ nu este graf planar

Graf planar

Teorema celor 6 culori

Orice graf planar conex este 6-colorabil.

Algoritm de colorare a unui graf planar cu 6 culori

Graf planar

Teorema celor 6 culori

Orice graf planar conex este 6-colorabil.

Algoritm de colorare a unui graf planar cu 6 culori

colorare(G)

dacă $|V(G)| \leq 6$, atunci colorează vîrfurile cu culori distincte din $\{1, \dots, 6\}$

Graf planar

Teorema celor 6 culori

Orice graf planar conex este 6-colorabil.

Algoritm de colorare a unui graf planar cu 6 culori

colorare(G)

dacă $|V(G)| \leq 6$, **atunci** colorează vîrfurile cu culori distincte din $\{1, \dots, 6\}$

altfel

alege x cu $d(x) \leq 5$

Graf planar

Teorema celor 6 culori

Orice graf planar conex este 6-colorabil.

Algoritm de colorare a unui graf planar cu 6 culori

colorare(G)

dacă $|V(G)| \leq 6$, **atunci** colorează vîrfurile cu culori distincte din $\{1, \dots, 6\}$

altfel

alege x cu $d(x) \leq 5$

colorare($G-x$)

Graf planar

Teorema celor 6 culori

Orice graf planar conex este 6-colorabil.

Algoritm de colorare a unui graf planar cu 6 culori

colorare(G)

dacă $|V(G)| \leq 6$, **atunci** colorează vârfurile cu culori distincte din $\{1, \dots, 6\}$

altfel

alege x cu $d(x) \leq 5$

colorare($G-x$)

colorează x cu o culoare din $\{1, \dots, 6\}$ diferită de culorile vecinilor

Graf planar

Teorema celor 6 culori

Orice graf planar conex este 6-colorabil.

Algoritm de colorare a unui graf planar cu 6 culori

colorare(G)

dacă $|V(G)| \leq 6$, **atunci** colorează vârfurile cu culori distincte din $\{1, \dots, 6\}$

altfel

alege x cu $d(x) \leq 5$

colorare($G-x$)

colorează x cu o culoare din $\{1, \dots, 6\}$ diferită de culorile vecinilor

Sugestie de implementare - determinarea iterativă a ordinii în care sunt colorate vârfurile (similar parcursere BF, sortare topologică)

Graf planar

Teorema celor 5 culori

Orice graf planar conex este 5-colorabil.

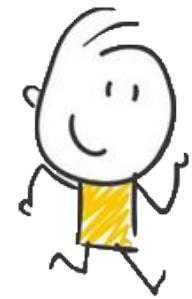
Suplimentar - Temă (+ algoritm de 5-colorare)

Graf planar

Teorema celor 4 culori

Orice graf planar conex este 4-colorabil.

Peste nivelul cursului.

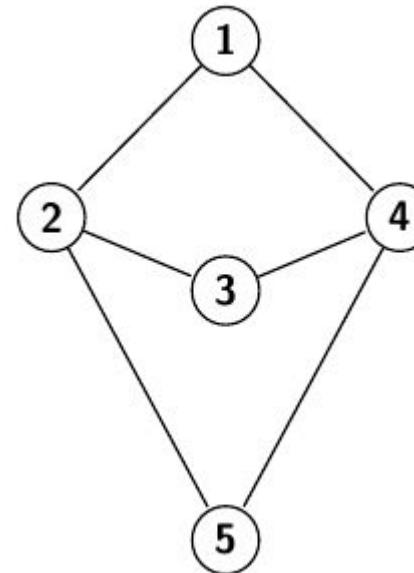
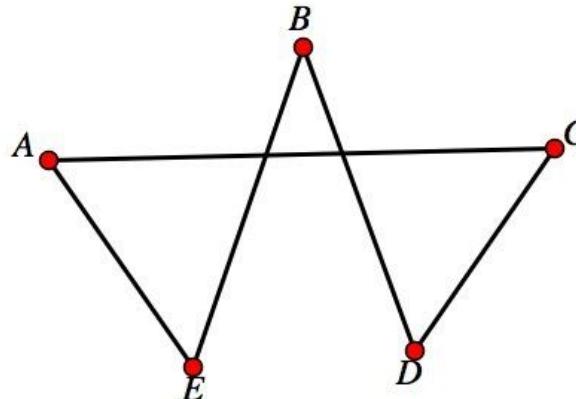
Grafuri Hamiltoniene

Definiții

Un **ciclu hamiltonian** este un ciclu care conține toate nodurile grafului.

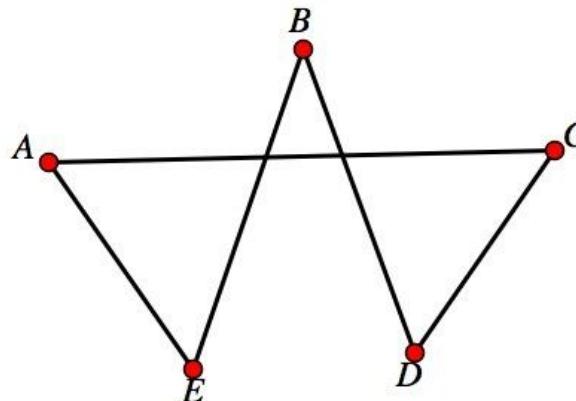
Un graf este **hamiltonian** dacă admite un **ciclu hamiltonian**.

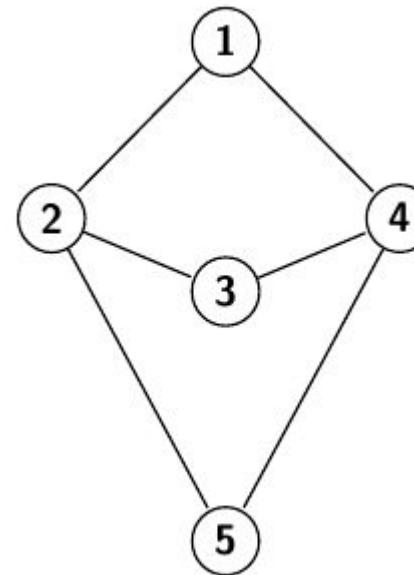
Definiții

Un **ciclu hamiltonian** este un ciclu care conține toate nodurile grafului.

Un graf este **hamiltonian** dacă admite un **ciclu hamiltonian**.

Ciclu hamiltonian ACDBEA

Nu avem ciclu hamiltonian

Istorie

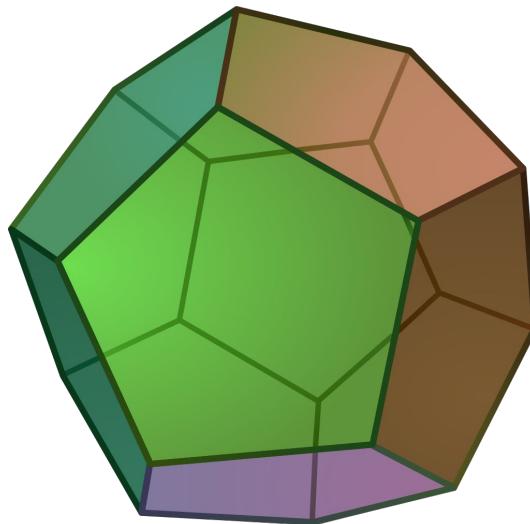
Ciclul Hamiltonian a fost numit după Sir William Rowan Hamilton, care, în 1856-1857, a inventat un joc, care cerea găsirea unui ciclu Hamiltonian.

Jocul a fost numit "jocul Icosian" și cerea găsirea unui ciclu Hamiltonian într-un dodecaedru.

Jocul icosian

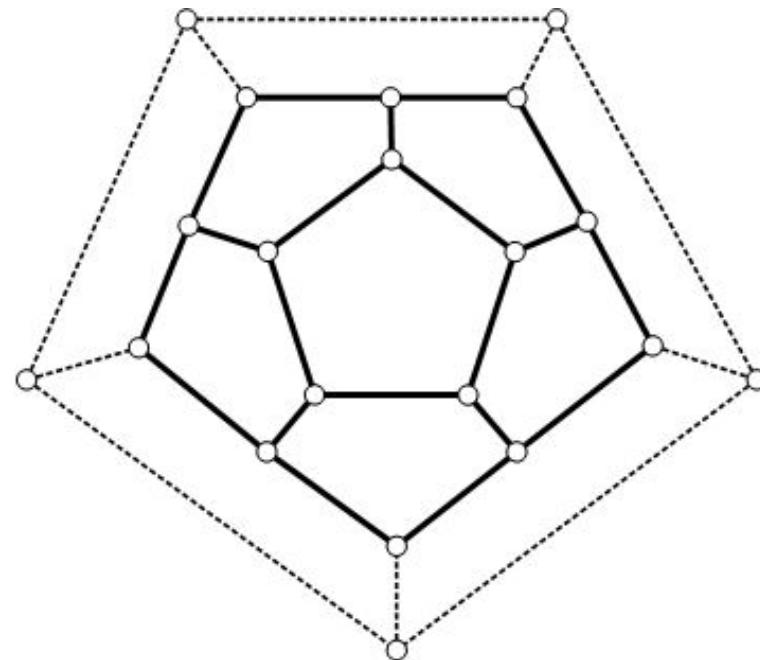
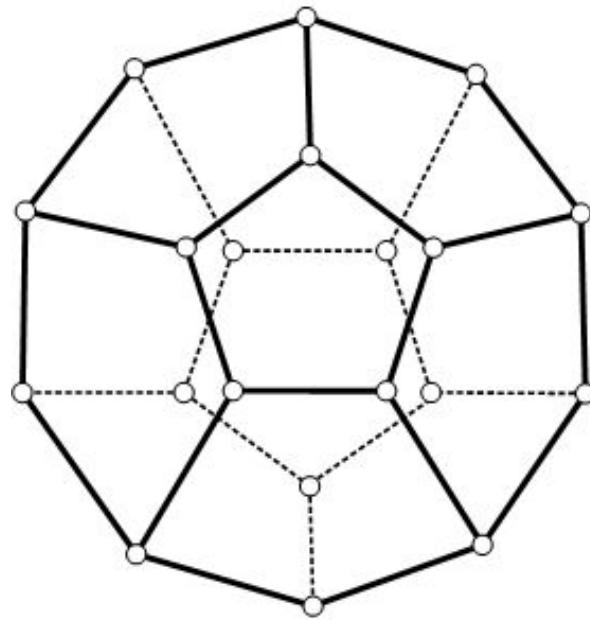
- 1856 - Hamilton - "voiaj în jurul lumii"

Există un traseu închis pe muchiile dodecaedrului care să treacă prin fiecare vârf o singură dată?

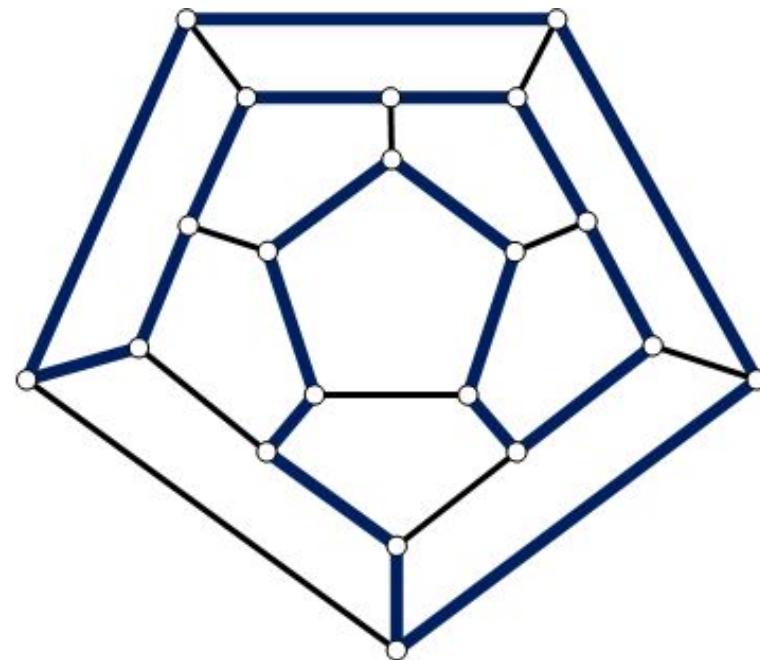
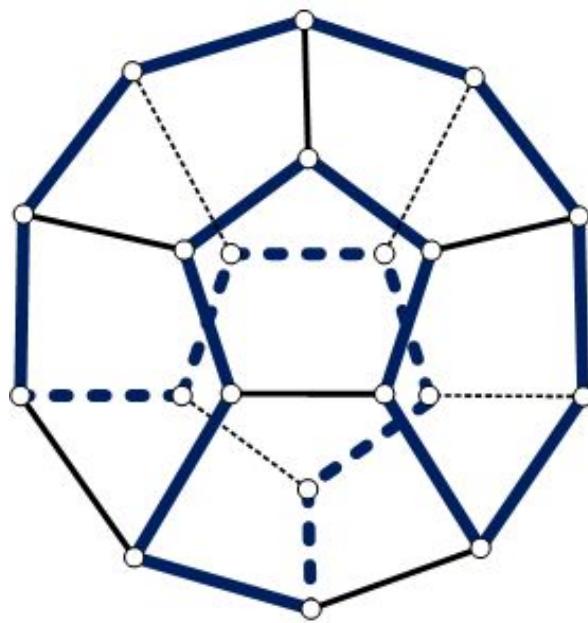

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Dodecaedru>

Jocul icosian

Jocul icosian

Jocul icosian

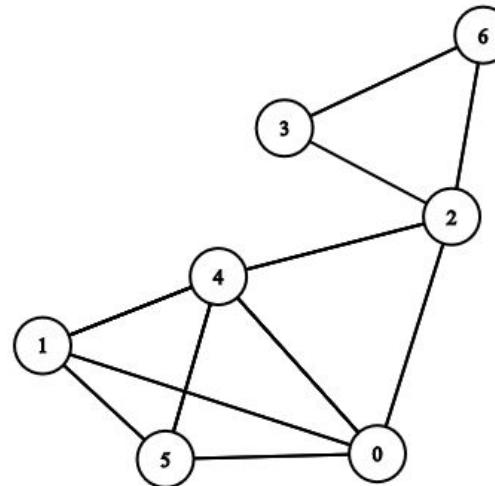
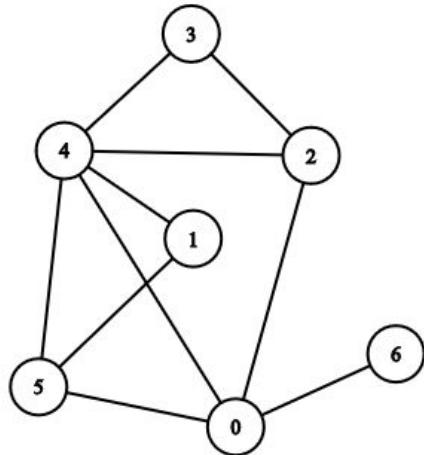
Ciclu hamiltonian - trece o singură dată prin toate vârfurile

Graf hamiltonian

Problema comis-voiajorului

Graf Hamiltonian

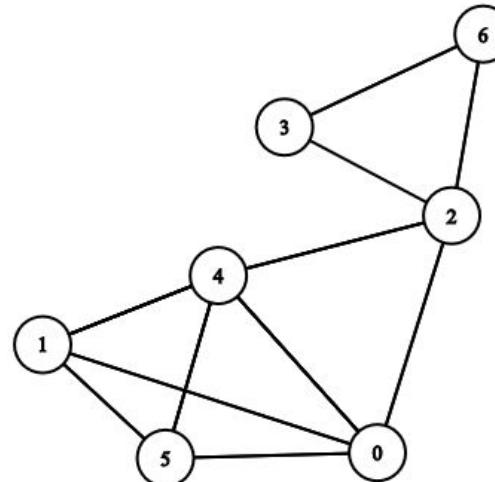
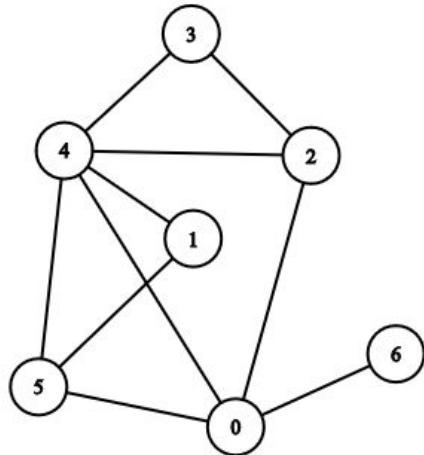
Care dintre următoarele grafuri este hamiltonian?

Graf Hamiltonian

Care dintre următoarele grafuri este hamiltonian?

Niciunul! De ce?

Graf Hamiltonian

Care dintre următoarele grafuri este hamiltonian?

Proprietate (condiție necesară):

- Grafurile hamiltoniene sunt biconexe (nu au noduri critice)!**

Opusul nu este valabil:

- Nu toate grafurile biconexe sunt hamiltoniene:**

Graf Hamiltonian

Care dintre următoarele grafuri este hamiltonian?

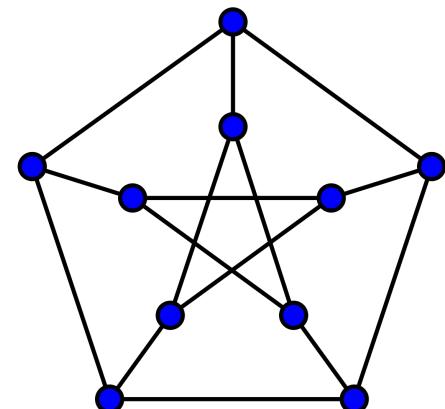
Proprietate (condiție necesară):

- Grafurile hamiltoniene sunt biconexe (nu au noduri critice)!**

Opusul nu este valabil:

- Nu toate grafurile biconexe sunt hamiltoniene:**

Petersen graph

Grafuri Euleriene

Condiție necesară și suficientă?

Grafuri Euleriene

Condiție necesară și suficientă?

- DA**, fiecare nod trebuie să aibă grad par (și graful să fie conex, exceptând nodurile izolate).

Grafuri Hamiltoniene

Condiții suficiente:

- Teorema lui Dirac
- Teorema lui Ore
- Teorema lui Chvatal și Erdos
- Teorema lui Goodman și Hedetniemi
- Teorema lui Duffus, Gould și Jacobson, 1981 (similară cu Goodman)

Teorema lui Dirac

Teoremă:

Fie G un graf cu ordinul $n \geq 3$.

Dacă $\delta(G) \geq n / 2$, atunci G este hamiltonian.

Teorema lui Dirac – Demonstrație

- Alegem un nod x_1 la întâmplare (nu contează ce nod, pentru că, dacă există un ciclu hamiltonian, el poate începe în orice nod).

Teorema lui Dirac – Demonstrație

- Alegem un nod x_1 la întâmplare (nu contează ce nod, pentru că, dacă există un ciclu hamiltonian, el poate începe în orice nod).
- Creem un lanț cât mai lung, plecând din x_1 , obținând $x_1 \dots x_k$.
  - Dacă $k = n \rightarrow$ am obținut lanț hamiltonian
- Dacă avem lanțul $x_1 \dots x_k$ și toți vecinii lui x_k au fost deja vizitați, putem extinde astfel:

Teorema lui Dirac – Demonstrație

- Alegem un nod x_1 la întâmplare (nu contează ce nod, pentru că, dacă există un ciclu hamiltonian, el poate începe în orice nod).
- Creem un lanț cât mai lung, plecând din x_1 , obținând $x_1 \dots x_k$.
  - Dacă $k = n \rightarrow$ am obținut lanț hamiltonian
- Dacă avem lanțul $x_1 \dots x_k$ și toți vecinii lui x_k au fost deja vizitați, putem extinde astfel:
  - Observăm că $k \geq n / 2$, pentru că fiecare nod are cel puțin $n / 2$ vecini
  - Există cel puțin $n / 2$ noduri i , astfel încât încă avem muchie $x_i x_k$
  - Există cel puțin $n / 2$ noduri i , astfel încât încă avem muchie $x_0 x_{i+1}$
  - Din principiul cutiilor al lui Dirichlet, există un i astfel încât încă avem și muchie $x_0 x_{i+1}$, și muchie $x_i x_k$

Teorema lui Dirac – Demonstrație

- Alegem un nod x_1 la întâmplare (nu contează ce nod, pentru că, dacă există un ciclu hamiltonian, el poate începe în orice nod).
- Creem un lanț cât mai lung, plecând din x_1 , obținând $x_1 \dots x_k$.
  - Dacă $k = n \rightarrow$ am obținut lanț hamiltonian
- Dacă avem lanțul $x_1 \dots x_k$ și toți vecinii lui x_k au fost deja vizitați, putem extinde astfel:
  - Observăm că $k \geq n/2$, pentru că fiecare nod are cel puțin $n/2$ vecini
  - Există cel puțin $n/2$ noduri i , astfel încât încă avem muchie $x_i x_k$
  - Există cel puțin $n/2$ noduri i , astfel încât încă avem muchie $x_0 x_{i+1}$
  - Din principiul cutiilor al lui Dirichlet, există un i astfel încât încă avem și muchie $x_0 x_{i+1}$, și muchie $x_i x_k$
  - Prin urmare, obținem ciclul $x_0 \dots x_i x_k x_{k-1} \dots x_{i+1} x_0$. De asemenea, x_{k+1} va fi conectat cu unul din aceste noduri (x_i), deci putem obține un nou lanț, permutând ciclul, astfel încât să se termine în x_i și adăugăm pe x_{k+1} după

Teorema lui Dirac – Demonstrație

- Obținem, prin pași repetăți, un șir $x_1 \dots x_n$
- Dacă avem muchie $x_1 x_n$, atunci avem ciclu hamiltonian
- Dacă nu avem această muchie, folosim același principiu de mai sus și formăm ciclul $x_1 \dots x_i x_{n-1} \dots x_{i+1} x_1$

Teorema lui Ore

Teoremă:

Fie G un graf cu ordinul $n \geq 3$.

Dacă avem, pentru oricare pereche de noduri neadiacente $\deg(x) + \deg(y) \geq n$, atunci graful este hamiltonian.

<https://www.infoarena.ro/ciclu-hamiltonian-in-graf-dens>

Condiții suficiente

Teorema lui Dirac:

Fie G un graf cu ordinul $n \geq 3$. Dacă $\delta(G) \geq n / 2$, atunci G este hamiltonian.

Teorema lui Ore:

Fie G un graf cu ordinul $n \geq 3$. Dacă avem, pentru oricare pereche de noduri neadiacente $\deg(x) + \deg(y) \geq n$, atunci graful este hamiltonian.

Care teoremă este mai puternică?

Condiții suficiente

Teorema lui Dirac:

Fie G un graf cu ordinul $n \geq 3$. Dacă $\delta(G) \geq n / 2$, atunci G este hamiltonian.

Teorema lui Ore:

Fie G un graf cu ordinul $n \geq 3$. Dacă avem, pentru oricare pereche de noduri neadiacente $\deg(x) + \deg(y) \geq n$, atunci graful este hamiltonian.

Care teoremă este mai puternică?

Teorema lui Ore! Teorema lui Dirac este un caz particular al teoremei lui Ore, pentru că, dacă orice nod are gradul $\geq n / 2$, atunci orice pereche de noduri are suma gradelor $\geq n$.

Definiții ajutătoare

Conectivitatea $K(G)$ unui graf G este mărimea minimă a unei tăieturi a lui G .

Cum o calculăm?

Definiții ajutătoare

Conectivitatea $K(G)$ unui graf G este mărimea minimă a unei tăieturi a lui G .

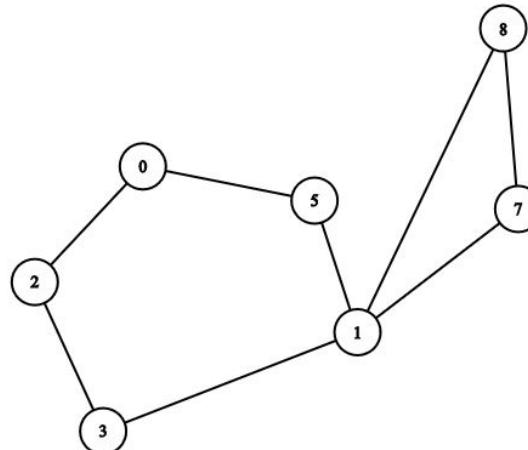
Cum o calculăm? → **Flux maxim = tăietură minimă**

Definiții ajutătoare

Conectivitatea $K(G)$ unui graf G este mărimea minimă a unei tăieturi a lui G .

O mulțime de noduri a unui graf G este **independentă** dacă nu conține noduri adiacente.

Numărul de independentă $\alpha(G)$ al unui graf G este mărimea cea mai mare posibilă a unei mulțimi independente a lui G .

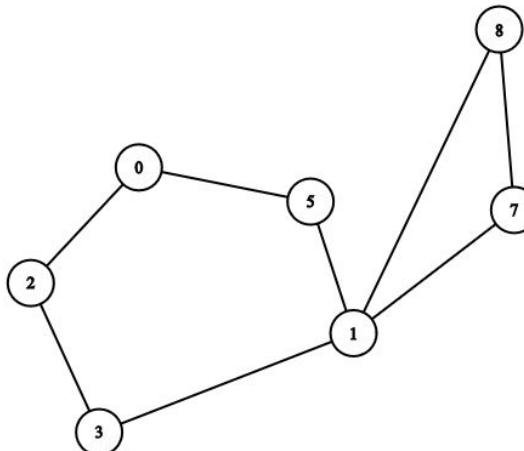
Definiții ajutătoare

Conectivitatea $K(G)$ unui graf G este mărimea minimă a unei tăieturi a lui G .

O mulțime de noduri a unui graf G este **independentă** dacă nu conține noduri adiacente.

Numărul de independentă $\alpha(G)$ al unui graf G este mărimea cea mai mare posibilă a unei multimi independente a lui G .

3 (una din soluții este $\{0, 3, 8\}$)

Teorema lui Chvatal și Erdos

Teoremă:

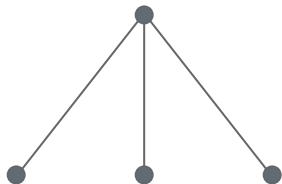
Fie G un graf conectat cu ordinul $n \geq 3$, conectivitatea $K(G)$ și numărul de independentă $\alpha(G)$.

Dacă $K(G) \geq \alpha(G)$, atunci G este hamiltonian.

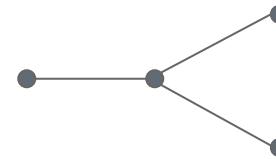
Teorema lui Goodman și Hedetniemi

Teoremă:

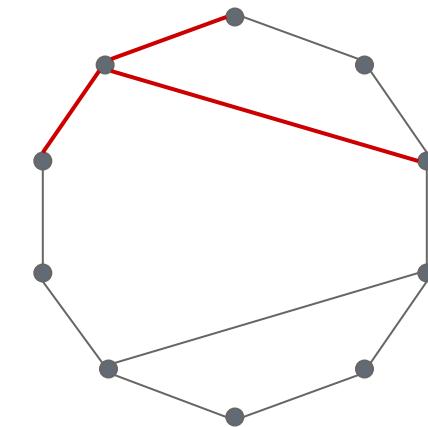
Dacă G este un graf 2-conectat și liber de $\{K_{1,3}, Z_1\}$, atunci G este hamiltonian.

$K_{1,3}$

Z_1

Ciclu Hamiltonian

Cum găsim un ciclu hamiltonian?

Ciclu Hamiltonian

Cum găsim un ciclu hamiltonian?

Nu este cunoscut un algoritm polinomial pentru a rezolva această problemă.

Ciclu Hamiltonian

Cum găsim un ciclu hamiltonian?

Nu este cunoscut un algoritm polinomial pentru a rezolva această problemă.

O primă soluție este să încercăm toate permutările și să verificăm, pentru fiecare în parte, dacă este o soluție validă.

Ciclu Hamiltonian

Cum găsim un ciclu hamiltonian?

Nu este cunoscut un algoritm polinomial pentru a rezolva această problemă.

O primă soluție este să încercăm toate permutările și să verificăm, pentru fiecare în parte, dacă este o soluție validă.

- Complexitate?

Ciclu Hamiltonian

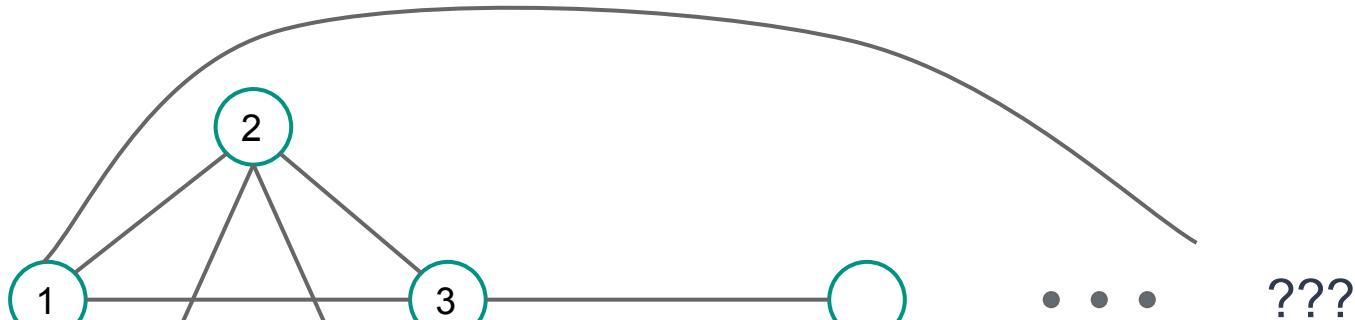
Cum găsim un ciclu hamiltonian?

Nu este cunoscut un algoritm polinomial pentru a rezolva această problemă.

O primă soluție este să încercăm toate permutările și să verificăm, pentru fiecare în parte, dacă este o soluție validă.

- Complexitate? $O(n! * n)$

Ciclu Hamiltonian

1 4 3 2 5 6

1 2 4 5 3 6

1 5 4 2 3 6

1 3 2 4 5 6

• • •

???

Ciclu Hamiltonian

O a doua soluție este să folosim un algoritm exponențial mai eficient:

Vom considera matricea C, având următoarea semnificație:

- $C[j][k] = \text{costul minim al unui lanț care începe în nodul } 1, \text{ se termină în nodul } k \text{ și conține toate nodurile identificate cu } 1 \text{ în configurația binară a lui } j \text{ exact o singură dată.}$
  - **De exemplu:** pentru graful din enunț, starea caracterizată de tripletul $(4, 23, 0)$ va avea valoarea 7 și va reprezenta costul minim al unui lanț care începe în nodul 4, se termină în nodul 0 și conține exact o singură dată nodurile $\{0, 1, 2, 4\}$, deoarece $23 = (10111)_2$ (ordinea bițiilor este considerată cea inversă scrisării în baza 2).
- Soluția are complexitatea $O(2^n * n)$

Distanțe de editare

Distanțe de editare

Se dau două șiruri de caractere s_1 și s_2 .

Distanță de editare - numărul minim de operații (inserări, modificări, ștergeri de caractere etc) necesar pentru a transforma șirul s_1 în șirul s_2 .

Distanță de editare Levenshtein - sunt permise operații de inserare, modificare și stergere.

Exemplu: Distanța de la care la antet este 4.

Distanțe de editare

- La fiecare nepotrivire a unui caracter cu cel din destinație, avem 3 operații posibile.
- Dacă analizăm, pe rând, fiecare variantă $\Rightarrow$ backtracking $\Rightarrow$ **ineficient**

Soluție - Programare dinamică

Distanțe de editare

Principiu de optimalitate:

Considerăm o transformare cu număr minim de operații:

$x_1 x_2 \dots x_n$

$y_1 y_2 \dots y_m$

Evidențiem ultima operatie.

Distanțe de editare

$x_1 x_2 \dots x_n \Rightarrow y_1 y_2 \dots y_m$

Evidențiem ultima operație

- $x_n = y_m$ - problema se reduce la a transforma $x_1 \dots x_{n-1}$ în $y_1 \dots y_{m-1}$
 $(x_1 \dots x_{n-1} \Rightarrow y_1 \dots y_{m-1}) + \text{păstrăm } x_n$

Distanțe de editare

$$x_1 x_2 \dots x_n \Rightarrow y_1 y_2 \dots y_m$$

Evidențiem ultima operație

- $x_n = y_m$** - problema se reduce la a transforma $x_1 \dots x_{n-1}$ în $y_1 \dots y_{m-1}$
 $(x_1 \dots x_{n-1} \Rightarrow y_1 \dots y_{m-1}) + \text{păstrăm } x_n$
- x_n a fost șters** - problema se reduce la a transforma $x_1 \dots x_{n-1}$ în $y_1 \dots y_m$ (după care se șterge x_n)
 $(x_1 \dots x_{n-1} \Rightarrow y_1 \dots y_m) + \text{ștergem } x_n$

Distanțe de editare

$x_1 x_2 \dots x_n \Rightarrow y_1 y_2 \dots y_m$

Evidențiem ultima operație

- $x_n = y_m$** - problema se reduce la a transforma $x_1 \dots x_{n-1}$ în $y_1 \dots y_{m-1}$
 $(x_1 \dots x_{n-1} \Rightarrow y_1 \dots y_{m-1}) +$ **păstrăm x_n**
- x_n a fost șters** - problema se reduce la a transforma $x_1 \dots x_{n-1}$ în $y_1 \dots y_m$ (după care se șterge x_n)
 $(x_1 \dots x_{n-1} \Rightarrow y_1 \dots y_m) +$ **ștergem x_n**
- x_n a fost modificat în y_m** - problema se reduce la a transforma $x_1 \dots x_{n-1}$ în $y_1 \dots y_{m-1}$ (după care se modifică x_n în y_m)
 $(x_1 \dots x_{n-1} \Rightarrow y_1 \dots y_{m-1}) +$ **modificăm $x_n \leftrightarrow y_m$**

Distanțe de editare

$x_1 x_2 \dots x_n \Rightarrow y_1 y_2 \dots y_m$

Evidențiem ultima operație

- $x_n = y_m$** - problema se reduce la a transforma $x_1 \dots x_{n-1}$ în $y_1 \dots y_{m-1}$
 $(x_1 \dots x_{n-1} \Rightarrow y_1 \dots y_{m-1}) + \text{păstrăm } x_n$
- x_n a fost șters** - problema se reduce la a transforma $x_1 \dots x_{n-1}$ în $y_1 \dots y_m$ (după care se șterge x_n)
 $(x_1 \dots x_{n-1} \Rightarrow y_1 \dots y_m) + \text{ștergem } x_n$
- x_n a fost modificat în y_m** - problema se reduce la a transforma $x_1 \dots x_{n-1}$ în $y_1 \dots y_{m-1}$ (după care se modifică x_n în y_m)
 $(x_1 \dots x_{n-1} \Rightarrow y_1 \dots y_{m-1}) + \text{modificăm } x_n \leftrightarrow y_m$
- a fost inserat y_m** - problema se reduce la a transforma $x_1 \dots x_n$ în $y_1 \dots y_{m-1}$ (după care se inserează y_m)
 $(x_1 \dots x_n \Rightarrow y_1 \dots y_{m-1}) + \text{inserăm } y_m$

Distanțe de editare

Avem, deci, 4 cazuri. Problema se reduce la a transforma un prefix $x_1 \dots x_i$ al primului cuvânt într-un prefix $y_1 \dots y_j$ al celui de-al doilea cuvânt (subprobleme PD).

- $x_i = y_j$: $(x_1 \dots x_{i-1} \Rightarrow y_1 \dots y_{j-1}) +$ păstrăm x_i
- $(x_1 \dots x_{i-1} \Rightarrow y_1 \dots y_j) +$ stergem x_i
- $(x_1 \dots x_{i-1} \Rightarrow y_1 \dots y_{j-1}) +$ modificăm $x_i \leftrightarrow y_j$
- $(x_1 \dots x_i \Rightarrow y_1 \dots y_{j-1}) +$ inserăm y_j

Distanțe de editare

Subprobleme:

$c[i][j] =$ numărul minim de operații de inserare, ștergere, modificare pentru a transforma $x_1 \dots x_i$ în $y_1 \dots y_j$

Relații de recurență - corespund cazurilor:

- $x_i = y_j$: $(x_1 \dots x_{i-1} \Rightarrow y_1 \dots y_{j-1}) +$ păstrăm x_i
- $(x_1 \dots x_{i-1} \Rightarrow y_1 \dots y_j) +$ ștergem x_i
- $(x_1 \dots x_{i-1} \Rightarrow y_1 \dots y_{j-1}) +$ modificăm $x_i \leftrightarrow y_j$
- $(x_1 \dots x_i \Rightarrow y_1 \dots y_{j-1}) +$ inserăm y_j

$$c[i][j] = \begin{cases} c[i-1][j-1], & \text{daca } x_i = y_j \\ 1 + \min\{c[i-1][j], c[i-1][j-1], c[i][j-1]\}, & \text{altfel} \end{cases}$$

↑   ↑   ↑
ștergem x_i $x_i \leftrightarrow y_j$ inserăm y_j

Distanțe de editare

Soluția: $c[n][m]$

Ce valori din c știm direct:

- **$c[0][0] = 0$** (ambele cuvinte sunt vide)
- **pentru $i = 0$ sau $j = 0$** (unul din cuvinte este vid):
  - $x_1 \dots x_{i-1} \Rightarrow$ secvență vidă   prin i ștergeri succesive
  - secvență vidă $\Rightarrow y_1 \dots y_j$ prin j inserări succesive

$$c[0][0] = 0$$

$$c[i][0] = 1 + c[i-1][0] = i, \text{ pentru } i = 1, \dots, n$$

$$c[0][j] = 1 + c[0][j-1] = j, \text{ pentru } j = 1, \dots, m$$

Ordine de calcul a matricei: $i = 0, \dots, n; j = 0, \dots, m$

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

		0	1	2	3	4	5
		a	n	t	e	t	
c:		0	1	2	3	4	5
1	c	0					
2	a	1					
3	r	2					
4	e	3					
		4					

$i = 0: c[0][j] = j$
 $j = 0: c[i][0] = i$

Distanțe de editare

Exemplu: $s_1 = \text{care} \Rightarrow s_2 = \text{antet}$

	0	1	2	3	4	5
	a	n	t	e	t	
0	0	1	2	3	4	5
1 c	1					
2 a	2					
3 r	3					
4 e	4					

$i = 1, j = 1:$
 $s1[i] = c, s2[j] = a - \text{sunt diferite} \Rightarrow$

Distanțe de editare

Exemplu: $s_1 = \text{care} \Rightarrow s_2 = \text{antet}$

	0	1	2	3	4	5
	a	n	t	e	t	
0 c	0	1	2	3	4	5
1 a	1	1				
2 r	2					
3 e	3					
4 e	4					

$i = 1, j = 1:$

$s1[i] = c, s2[j] = a - \text{sunt diferite} \Rightarrow$

$c[i][j] = 1 + \min(c[i-1][j], c[i][j-1], c[i-1][j-1]) = 1 + 0 = 1$

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

		0	1	2	3	4	5
		a	n	t	e	t	
c:		0	1	2	3	4	5
1	c	1	1	2	3	4	5
2	a	2					
3	r	3					
4	e	4					

$\leftarrow c \text{ nu aparține cuvântului antet}$

$$c[i][j] = 1 + \min(c[i-1][j], c[i][j-1], c[i-1][j-1])$$

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

		0	1	2	3	4	5
		a	n	t	e	t	
0		0	1	2	3	4	5
1 c		1	1	2	3	4	5
2 a		2	1				
3 r		3					
4 e		4					

c: ← c nu aparține cuvântului antet

i = 2, j = 1:

s1[i] = a, s2[j] = a - sunt egale $\Rightarrow$
c[i][j] = c[i-1][j-1] = 1

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

		0	1	2	3	4	5
		a	n	t	e	t	
0		0	1	2	3	4	5
1	c	1	1	2	3	4	5
2	a	2	1	2	3	4	5
3	r	3					
4	e	4					

c:

$$c[i][j] = 1 + \min(c[i-1][j], c[i][j-1], c[i-1][j-1])$$

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

		0	1	2	3	4	5
		a	n	t	e	t	
		0	1	2	3	4	5
0		0	1	2	3	4	5
1 c	1	1	2	3	4	5	
2 a	2	1	2	3	4	5	
3 r	3	2					
4 e	4						

i = 3, j = 1:

s1[i] = r, s2[j] = a - sunt diferite $\Rightarrow$

c[i][j] = 1 + min(c[i-1][j], c[i][j-1], c[i-1][j-1]) = 1 + 1 = 2

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

		0	1	2	3	4	5
		a	n	t	e	t	
0		0	1	2	3	4	5
1	c	1	1	2	3	4	5
2	a	2	1	2	3	4	5
3	r	3	2	2	3	4	5
4	e	4					

c: ← r nu aparține cuvântului **antet**

$$c[i][j] = 1 + \min(c[i-1][j], c[i][j-1], c[i-1][j-1])$$

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

		0	1	2	3	4	5
		a	n	t	e	t	
0		0	1	2	3	4	5
1 c	1	1	2	3	4	5	
2 a	2	1	2	3	4	5	
3 r	3	2	2	3	4	5	
4 e	4	3	3	3	3	3	

i = 4, j = 4:

s1[i] = e, s2[j] = e - sunt egale $\Rightarrow$
c[i][j] = c[i-1][j-1] = 3

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

	0	1	2	3	4	5
	a	n	t	e	t	
0	0	1	2	3	4	5
1 c	1	1	2	3	4	5
2 a	2	1	2	3	4	5
3 r	3	2	2	3	4	5
4 e	4	3	3	3	3	4

Soluția: $c[4][5] = 4$

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

	0	1	2	3	4	5
0	a	n	t	e	t	
1 c	0	1	2	3	4	5
2 a	1	1	2	3	4	5
3 r	2	1	2	3	4	5
4 e	3	2	2	3	4	5
	4	3	3	3	3	4

Soluția: $c[4][5] = 4$
Cum determinăm operațiile?

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

		0	1	2	3	4	5	
		a	n	t	e	t		
c:		0	0	1	2	3	4	5
1	c	1	1	2	3	4	5	
2	a	2	1	2	3	4	5	
3	r	3	2	2	3	4	5	
4	e	4	3	3	3	3	3	4

Soluția: $c[4][5] = 4$
Cum determinăm operațiile?

Mergând succesiv înapoi de la $(4, 5)$ în celula pentru care s-a obținut egalitatea în relația de recurență:

$$c[i][j] = \begin{cases} c[i-1][j-1], & \text{daca } x_i = y_j \\ 1 + \min\{c[i-1][j], c[i-1][j-1], c[i][j-1]\}, & \text{altfel} \end{cases}$$

↑   ↑   ↑
ștergem x_i $x_i \leftrightarrow y_j$ inserăm y_j

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

		0	1	2	3	4	5	
		a	n	t	e	t		
c:		0	0	1	2	3	4	5
1	c	1	1	2	3	4	5	
2	a	2	1	2	3	4	5	
3	r	3	2	2	3	4	5	
4	e	4	3	3	3	3	3	4

Soluția: $c[4][5] = 4$

$s1[4] \neq s2[5] \Rightarrow$
 $c[4][5] = 1 + \min(c[4][4], c[3][5], c[3][4])$
 $= 1 + c[4][4] \Rightarrow$
(4, 5) s-a obținut din (4, 4) prin inserarea caracterului $s2[5] = t$

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

		0	1	2	3	4	5	
		a	n	t	e	t		
c:		0	0	1	2	3	4	5
1 c		1	1	2	3	4	5	
2 a		2	1	2	3	4	5	
3 r		3	2	2	3	4	5	
4 e		4	3	3	3	3	4	

inserăm t

$$s1[4] = s2[4] \Rightarrow$$

$c[4][4] = c[3][3]$ și nu s-a făcut nicio operație (păstrăm e)

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

	0	1	2	3	4	5
	a	n	t	e	t	
0	0	1	2	3	4	5
1 c	1	1	2	3	4	5
2 a	2	1	2	3	4	5
3 r	3	2	2	3	4	5
4 e	4	3	3	3	3	4

c:

păstrăm e

inserăm t

$s1[3] \neq s2[3] \Rightarrow$
 $c[3][3] = 1 + \min(c[2][3], c[3][2], c[2][2])$
 $= 1 + c[3][2] = 1 + c[2][2] \Rightarrow$

!! soluția nu este unică $\Rightarrow$ alegem una: $c[3][3] = 1 + c[3][2] \Rightarrow (3,3)$ s-a obținut din $(3,2)$ prin inserarea caracterului $s2[3] = t$

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

		0	1	2	3	4	5	
		a	n	t	e	t		
		0	0	1	2	3	4	5
c:		1 c	1	1	2	3	4	5
2 a		2	1	2	3	4	5	
3 r		3	2	2	3	4	5	
4 e		4	3	3	3	3	4	

inserăm t, păstrăm e

inserăm t

$s1[3] \neq s2[2] \Rightarrow$

$$\begin{aligned} c[3][2] &= 1 + \min(c[2][2], c[3][1], c[2][1]) \\ &= 1 + c[2][1] \Rightarrow \end{aligned}$$

(3,2) s-a obținut din (2,1) prin modificarea $s1[3] = r \leftrightarrow s2[2] = n$

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

	0	1	2	3	4	5
	a	n	t	e	t	
0	0	1	2	3	4	5
1 c	1	1	2	3	4	5
2 a	2	1	2	3	4	5
3 r	3	2	2	3	4	5
4 e	4	3	3	3	3	4

modificăm r $\leftrightarrow$ n

inserăm t, păstrăm e

inserăm t

$s1[2] = s2[1] \Rightarrow$

$c[2][1] = c[1][0]$ și nu s-a făcut nicio operație (păstrăm a)

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

	0	1	2	3	4	5
	a	n	t	e	t	
0	0	1	2	3	4	5
1 c	1	1	2	3	4	5
2 a	2	1	2	3	4	5
3 r	3	2	2	3	4	5
4 e	4	3	3	3	3	4

c:

păstrăm a

modificăm r $\leftrightarrow$ n

inserăm t, păstrăm e

inserăm t

i = 1, j = 0:

Deoarece j = 0, c[1][0] = 1 + c[0][0] corespunzător unei ștergeri $\rightarrow$ a caracterului s1[i] = c

Distanțe de editare

Exemplu: care $\Rightarrow$ antet

		0	1	2	3	4	5
		a	n	t	e	t	
		0	1	2	3	4	5
0		0	1	2	3	4	5
1	c	1	1	2	3	4	5
2	a	2	1	2	3	4	5
3	r	3	2	2	3	4	5
4	e	4	3	3	3	3	4

c:

ştergem c

păstrăm a

modificăm r $\leftrightarrow$ n

inserăm t, păstrăm e

inserăm t

Distanțe de editare

Complexitate?

Distanțe de editare

Complexitate? $O(nm)$

